T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

1990 SONRASI KAZAK RESİM SANATINDA TÜRK MİTOLOJİSİ MOTİFLERİ

AIGERIM YILDIZ

SANATTA YETERLİK TEZİ

Danışman

Prof. Dr. ABDULLAH KARAÇAĞ

ANTALYA – 2022

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANASANAT DALI

1990 SONRASI KAZAK RESİM SANATINDA TÜRK MİTOLOJİSİ MOTİFLERİ

AIGERIM YILDIZ

SANATTA YETERLİK TEZİ

Danışman

Prof. Dr. ABDULLAH KARAÇAĞ

ANTALYA – 2022

T. C.

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

Güzel Sanatlar Enstitüsü
Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

27/06/2022

Aigerim YILDIZ

İmza

T. C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü
Müdürlüğü

SANATTA YETERLİK TEZ KABUL FORMU

Aigerim YILDIZ tarafından hazırlanan "1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Türk Mitolojisi Motifleri" başlıklı bu çalışma 26/05/2022 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından sanatta yeterlik tezi/eser raporu olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Abdullah KARAÇAĞ	**Danışman**	**İmza**
Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL	**Üye**	**İmza**
Prof. Dr. Yusuf KEŞ	**Üye**	**İmza**
Doç. Dr. Lokman TAY	**Üye**	**İmza**
Doç. Dr. Mehmet SAĞ	**Üye**	**İmza**

Tez Konusu: 1990 SONRASI KAZAK RESİM SANATINDA TÜRK MİTOLOJİSİ MOTİFLERİ

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi: 26.05.2022

Mezuniyet Tarihi: …./…./…..

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

1990 sonrası Kazakistan Cumhuriyetinin bağımsızlık aldıktan sonraki dönemde Kazak resim sanatı için yeni sayfa açılmıştır. Şimdi otuz yıl aşkın geçtikten sonra bu dönemi ile ilgili çok araştırma yapılmıştır. Kazak resim sanatında 1990 sonrası meydana gelen milli kimlik arayışı ve mitolojik motiflerine yönelme fenomenlerini inceleyen konuların gittikçe gündemi yükselmektedir. Yukarıda söz edilen dönemde Türk Mitolojisi motiflerini ve onların Kazak resim sanatında yansımalarını ele alan araştırma çok az sayıdadır. Dünyada gözlemleyebildiğimiz Türk dünyasını da etkileyen gittikçe güçlenen küreselleşme ve ona paralel olarak gelişen milli kimlik arayışı süreçleri bağlamında bu tür araştırmalara ihtiyacımız olduğu aşikârdır.

Türk mitolojisi kaynaklı motiflerinin Kazak sanatında yansımalarına yönelik olarak L.İ. Rempel, S. Kaskabasov (Sovyet zamanından), ile başlayan çalışmalar, Şaripova D., Yergaliyeva R., Truspekova H., Yusupova A., Taniyeva J., Mukanov M., Mergaliyev D. (Kazakistan), Niyazov A. (Özbekistan), Şaygozova J.N., Hazbulatov A.R., Sultanova M.E., Baturina O.V. gibi araştırmacılara farklı konularda devam ettirilmiştir.

Türk Mitolojisi kaynaklı motifler çağdaş Kazak resim sanatı oldukça bol örneğin değerlendirilebileceği bir sahadır. 1990 sonrasında çokça ressam tarafından bu konuya yönelik çalışmalar yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

L.İ. Rempel'in "Zamanlar Zinciri. Orta Asya Geleneksel Sanatında Asırların İmajları ve Gezgin Süjeler" adında Sovyet zamanında yapılmış olan çalışma farklı motiflerin kaya resimleri, heykel, seramik ve dekoratif ve uygulamalı sanatlardaki yansımalarını göstermekte ve bize metodolojik olarak örnek vermektedir.

Bu konuda ele alınan çalışmalar bilimsel çalışma olmakla birlikte süreçlerin felsefik boyutu, bir dönem veya birkaç motifi veya birkaç sanatçıyı ya da başka sanat dalını ele almaktadır. Bizim çalışmamız 1990 - 2000 – 2010-lu yılları (1990-2016) kapsayan dönemi içerisinde yapılan resim eserleri ve tüm ressamları ele alan tek çalışmadır ve bu çalışmada eserlerin içinde rastlanan bütün mitolojik motifleri ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

Çalışmamızın konusu itibarıyla çalışma alan sınırları Kazakistan olarak belirtilmiştir. Çalışma dönem sınırları ise 1990-2016 yılları arası olarak kabul edilmiştir.

Kazakistan geniş bir coğrafyaya sahip olmakla birlikte ve her ressamın kendine özgü stili, tekniği ve ilgi alanı olmakla birlikte dönem içinde öne çıkan merkezler Almatı, Astana, Çimkent şehirleridir. Çalışma malzemelerimizin çoğu bu merkezlerden ve özellikle Almatı şehrinden toplanmıştır.

Ressamların motif seçimi konusunda belli bir düzenlilik (tekrarlama) gözlemlenmiştir. Sanatçılar arasında en çok popüler olan (eserlerde en çok tekrarlanan) motiflerin arasında At, Deve, Kartal, Koç, Çadır ve Şanırak, Ağaç, Dağ, Köpek gibi motiflerdir.

Bir yandan Kazak halkının geçmişi Ulu Bozkır alanında göçebe yaşam tarzı, hayvancılıkla yaşamlarını sürdürmüş olmaları, çeşitli etkilerine maruz kalmış ve hep kendini koruyan Gök Tanrı inancı ve onun getirdiği ritüellerle dolu hayatı, sanatçıların eserlerinde kullandıkları motif seçimlerinde çok etkili olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan 1990 sonrası milli ve kültürel kimlik arayışı, köklerimiz olan eski inanışlarımızdan oluşan ve içinde geleneksel Türk mitolojisini barındıran geleneksel kültürümüze yönlendirmektedir. Hayvan motiflerin ise çağdaş Kazak ressamlar arasında en popüler olmaları halen kültürde canlı yaşamaları ve zamanla sembol ve imge olarak olsa da modern kültürün de parçaları olmuş olduklarından kaynaklandığını düşünülmüştür. Oysa bunların dışında kültürümüz için önemli birçok mitolojik motif çok az sayıda işlenmiş olup geleceğin sanatçıları için çalışılacak ve geliştirilecek geniş bir alandır.

Araştırmamızın sonuçlarından biri, esinlenip yaptığımız tezimizin uygulama bölümünde sunduğumuz resim serisidir. Dünya Ağacı, Üçlü Dünya, Ejderha/ Yılan, Simurg/ Karakuş, Kahraman/ Batır, Gök, Yer, İnsan, Kadın, Toprak-Ana, Venüs/ Çolpan, Kam-Ana/ Kadın Şaman, Geyik-Ana/ Doğa-Ana ve Yedi Hazine gibi resimlerde ele alınmış motiflerdir. Bütün çalışmalarda ana konu olarak Türklerin inandığı dünyanın üç seviyeden oluştuğunu anlatan Üçlü Dünya motifi yatmaktadır.

Akdeniz Üniversitesinde doktora eğitimim boyunca bana destek veren ve tez çalışmam boyunca bana yol gösteren, daha iyi çalışmaya ilham verip beni teşvik eden

ve yazılan her satırı sabırla okuyup, yapıcı eleştirileriyle bu çalışmanın olgunlaşmasını sağlamış değerli hocam Prof. Dr. Abdullah Karaçağ'a teşekkür etmek, zevkle yerine getireceğim bir görevdir.

Memleketimde Almatı şehrinde tezim için malzeme toplama safhasında bana imkanları sunan Lukmanova Galiya teyzeme ve Nazerke kızına, Aktau şehri ve Şetpe ilçesinde can dostum Akmaral Kemelhan ve ailesine, değerli Kazak halkının araştırmacısı ve Kazak mitolojisi ile ilgili eşsiz çalışmaların yazarının, Serikbol Kondıbay'ın ablası, Balsulu Kondıbay'a ve Serikbol Kondıbay'ın müzesi çalışanlarına, her zaman bana inanan ve maddi manevi destekleyen sevgili aileme, anne-babam ve tüm kardeşlerime müteşekkirim. Tezimin tamamlamanın en önemli aşamalarında yanımda olan ve her türlü desteği sunan kıymetli anneme ve kardeşim Fariza'ya ayrıca teşekkür etmek borç görüyorum. Bana yardım eden değerli arkadaşlarım Meryem Özer ve Gürcan Giray'a teşekkür ederim. Her zaman beni destekleyen ve bana eşlik eden sevgili eşim Öğr.Gör. Necati Yıldız ve sevgili kızım İnci Yıldız, benim yanımda olmaları bana hep güç ve ilham verdi. Kendilerine minnet borçluyum ve teşekkür ederim.

Tüm yardımlara rağmen ortaya çıkabilecek bütün eksiklerin sorumluluğu kabul ederken bu çalışmanın Türk dünyası ve çağdaş Türk sanatı üzerine çalışan meslektaşlarıma faydalı olmasını temenni ederim.

ANTALYA – 2022 **Aigerim YILDIZ**

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
Güzel Sanatlar Enstitüsü
Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	Aigerim YILDIZ
	Numarası	20135306008
	Anasanat Dalı	Sanat ve Tasarım
	Danışmanı	Prof. Dr. Abdullah KARAÇAĞ
Tezin Adı		1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Türk Mitolojisi Motifleri

ÖZ

"1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Türk Mitolojisi Motifleri" adlı çalışmamızda Kazakistan çağdaş ressamların çalışmalarında Türk mitolojisi kaynaklı motiflerin sanatçılar tarafından eserlerdeki kullanımın ve yorumlamalarının karakteristik özelliklerini ortaya koymayı amaçlanmıştır.

Tez çalışmamızda belirlenen 1990'lu-2000'li-2010'lu yılları zaman aralığı içerisinde Kazak resim sanatı eserlerine ulaşıldıktan sonra, elde ettiğimiz malzemeler üzerinde çalışmamız başlamıştır: kullanılan motifler tespit edilip, mitolojik motifleri ayırt edip tez kataloğu oluşturulmuştur. Kullanılan motiflerin kategorize edilerek, değerlendirme aşamasına geçilmiştir. Değerlendirmenin sonucunda farklı motiflerin kullanımı, eserlerde yansımaları, kategorilere ve türüne göre rastlanma sıklığı ve diğer göstergeler tespit edilip analiz edilmiştir. Ayrıca, incelediğimiz konu, motif ve eserlerden esinlenmiş olup mitolojik motifleri içeren 12 adet uygulama çalışmaları yapılmıştır.

Tez çalışmamızın sonuçları özetleyecek olursak, Kazakistan bağımsızlık dönemi boyunca Kazak ressamların arasında Türk mitolojisi motiflerinin kullanma açısından dalgalı büyüme dinamiği tespit edilmiştir, incelediğimiz eserler içinde Hayvan motifleri en yaygın rastlanan motif grubu olduğu tespit edilmiştir. Bunların içinde At motifi en sık kullanılan motiftir. Diğer yan sonuçlar ve elde ettiğimiz bilgiler Sonuç bölümünde belirtilmiştir.

Anahtar kelimeler: Türk Mitolojisi, Kazak, Kazak Resim Sanatı, Resim, Kazakistan sanatı, Türk Mitolojisi Motifler, Çağdaş Kazak Resim Sanatı.

T.R.
AKDENIZ UNIVERSITY
Institute of Fine Arts

Student's	Name Surname	Aigerim YILDIZ
	Number	20135306008
	Department	Art and Design
	Supervisor	Prof. Dr. Abdullah KARAÇAĞ
Thesis Title		Turkic Mythology Motifs in Post-1990 Kazakh Painting Art

ABSTRACT

In our study titled "Turkic Mythology Motifs in Post-1990 Kazakh Painting Art ", it is aimed to reveal the characteristic features of the use and interpretation of motifs originating from Turkic mythology in the works of Kazakh contemporary painters.

After reaching Kazakh painting art works within the period of 1990s-2000s-2010s determined in our thesis study, we started to work on the materials we obtained: the motifs used were determined, the mythological motifs were distinguished and the thesis catalog was created. The motifs used were categorized and the evaluation phase was started. As a result of the evaluation, the use of different motifs, their reflections in the works, the frequency of occurrence according to categories and types, and other indicators were determined and analyzed. In addition, 12 application studies were carried out, which were inspired by the subjects, motifs and works we examined, and included mythological motifs.

If we summarize the results of our thesis study, a fluctuating growth dynamic was determined among Kazakh painters during the Kazakhstan independence period in terms of using Turkic mythology motifs, and it was determined that Animal motifs were the most common motif group among the works we examined. Among them, the horse motif is the most frequently used motif. Other side results and the information we obtained are determined in the Conclusion section.

Keywords: Turkic Mythology, Kazakh, Kazakh Painting Art, Painting, Kazakh Art, Turkic Mythology Motifs, Contemporary Kazakh Painting Art.

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI ..... **i**
SANATTA YETERLİK TEZ KABUL FORMU ..... **ii**
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR ..... **iii**
ÖZ ..... **vi**
ABSTRACT ..... **vii**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **xii**
ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **xv**
KATALOG – RESSAMLAR LİSTESİ ..... **xviii**
1. GİRİŞ **1**
1.1. Konunun Tanımı, Önemi ve Sınırları 2
1.2. Çalışma Metodu 4
1.3. Konuyla İlgili Kaynaklar 7
2. KATALOG **27**
2.1. "Katalog" Bölümünün Sonucu 704
3. DEĞERLENDİRME **708**
3.1. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Kozmogonik Motifler 712
3.1.1. Gök Tengri Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 714
3.1.2. Umay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 715
3.1.3. Toprak Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 716
3.1.4. Su Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 717
3.1.5. Ateş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 719
3.1.6. Güneş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 720
3.1.7. Ay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 723
3.1.8. Yıldız Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 725
3.1.10. Çolpan - Venüs Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 726
3.1.11. Ağaç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 727
3.1.12. Dağ Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 730
3.1.13. Taş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 732
3.2. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Bazı Dişil Motifler 733
3.2.1. Jeztırnak Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 734
3.2.2. Peri Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 736
3.2.3. Amazon Kadın Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 737
3.2.4. Şaman Kadın Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 738
3.2.5. Kız Jibek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 739
3.2.6. Ayşa Bibi Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 743

3.3. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Eril Motifler 745
3.3.1. Avcı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 747
3.3.3. Okçu-Yay Motifin Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 749
3.3.4. Bilge / Aksakal / Gelenek Koruyucusu Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 750
3.3.5. Dede Korkut Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 752
3.3.6. Asan Kaygı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 753
3.3.7. Kıdır Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 754
3.3.8. Şaman Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 756
3.3.9. Müzisyen/Ozan Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 757
3.3.10. Alpamıs Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 759
3.3.11. Kambar Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 762
3.3.11. Koblandı Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 763
3.3.12. Yer Targın Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 764
3.3.13. Aşina Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 765
3.3.14. Aldar Köse Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 766
3.4. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Hayvan Motifleri..... 768
3.4.1. At Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 770
3.4.2. Deve Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 778
3.4.3. Koç, Koyun Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 781
3.4.5. Geyik Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 784
3.4.6. Boğa Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 785
3.4.7. Kaplan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 787
3.4.8. Köpek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 788
3.4.9. Kurt Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 790
3.4.10. Pars Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 792
3.4.10. Balık Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 794
3.4.11. Yılan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 796
3.4.12. Ejderha Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 797
3.4.13. Simurg Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 798
3.4.14. Kartal Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 800
3.4.15. Karga Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 803
3.4.16. Saksağan Saksağan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 804
3.4.17. Kırlangıç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 806
3.4.18. Leylek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 807
3.4.19. Kuğu / Kaz Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 809
3.5. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Ritüel ve Kült Motifleri 811

3.5.1. Atalar Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 813
3.5.2. Ataları Anma Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 814
3.5.3. Aruah - Ruh Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 816
3.5.4. Heykel (Balbal) Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 818
3.5.5. Mezar Taşı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 820
3.5.6. Türbe Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 822
3.5.7. Hoca Ahmet Yesevi Türbesi Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 824
3.5.8. Ant İçme Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 826
3.5.9. Hanı İlan Etme Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 827
3.6. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri 829
3.6.1. Çadır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 830
3.6.2. Şanırak Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 834
3.6.3. Kazan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 838
3.7. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Diğer Motifler 840
3.7.1. Ok-Yay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 842
3.7.2. Kılıç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 844
3.7.3. Eyer Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 846
3.7.4. Sancak / Bayrak /Tuğ Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü..... 848
3.7.5. Adıraspan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 850
3.7.6. Deve Dikeni Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 852
3.7.7. Elma Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 853
3.7.8. Alaş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 854
3.7.9. Serap Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 856
3.7.10. Yedi Hazine – "Jetı Kazına" Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü 859
3.8. "Değerlendirme" Bölümünün Sonucu 862
4. MİTOLOJİK KONU VE MOTİFLERDEN MEYDANA GELEN UYGULAMALAR.....868
4.1. Uygulama Çalışmalarının Tanıtımı..... 869
4.1.1. Çalışma No.1. Atalarımızın Dünyası 870
4.1.2. Çalışma No.2. Çağın Çöküşü..... 875
4.1.3. Çalışma No.3. Ebedi Yasa 878
4.1.4. Çalışma No.4. Zafer. Altın Çağ 880
4.1.5. Çalışma No.5. Gök – Gök Tengri 884
4.1.6. Çalışma No.6. Yer - Umay..... 888
4.1.7. Çalışma No.7. İnsan 892

4.1.8. Çalışma No.8. Toprak Ana 895
4.1.9. Çalışma No.9. Çolpan - Venüs 897
4.1.10. Çalışma No.10. Yedi Hazine 900
4.1.11. Çalışma No.11. Kam Ana Duası 904
4.1.12. Çalışma No.12. Geyik Ana - Doğa Ana 908
4.2. Uygulama Çalışmalarının Sonucu 910
5. SONUÇ 911
KAYNAKÇA 919
ÖZGEÇMİŞ 934

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kataloga Dahil Edilen Eserlerin Yapım Yıllarına Göre Eser Sayısı Dağılımı 704
Tablo 2. Katalogta Yer Alan En Çok Eserleri Olan Ressamlar (10 eser üzerinde). 706
Tablo 3. Çalışma Sırasında Tespit Edilen Kategorilerine Göre Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eserlerin Sayısı 711
Tablo 4. Eserlerde Rastlanan Kozmogonik Motifler Grubu ve Eser Sayısı (büyükten küçüğe)..... 712
Tablo 5. Gök Tengri Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 714
Tablo 6. Umay Motifinin Kullanıldığı Eserler 715
Tablo 7. Toprak Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 716
Tablo 8. Su Motifinin Kullanıldığı Eserler 717
Tablo 9. Ateş Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 719
Tablo 10. Güneş Motifinin Kullanıldığı Eserler 721
Tablo 11. Ay Motifinin Kullanıldığı Eserler 724
Tablo 12. Yıldız Motifinin Kullanıldığı Eserler 725
Tablo 13. Çolpan-Venüs Motifinin Kullanıldığı Eserler 726
Tablo 14. Ağaç Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 728
Tablo 15. Dağ Motifinin Kullanıldığı Eserler 731
Tablo 16. Taş Motifinin Kullanıldığı Eserler 732
Tablo 17. Dişil Motifler Grubu Motifleri ve Eser Sayısı..... 733
Tablo 18. Jeztırnak Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 734
Tablo 19. Peri Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 736
Tablo 20. Amazon Kadın Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 737
Tablo 21. Kam (Şaman) Kadın Motifinin Kullanıldığı Eserler 738
Tablo 22. Kız Jibek Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 739
Tablo 23. Ayşa Bibi Motifinin Kullanıldığı Eserler 743
Tablo 24. Eserlerde Tespit Edilen Eril Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları 745
Tablo 25. Avcı Motifinin Kullanıldığı Eserler 747
Tablo 26. Okçu-Yay Motifinin Kullanıldığı Eserler 749
Tablo 27. Bilge/ Aksakal/ Gelenek Koruyucusu Motifinin Kullanıldığı Eserler 750
Tablo 28. Dede Korkut Motifinin Kullanıldığı Eserler 752
Tablo 29. Asan Kaygı Motifinin Kullanıldığı Eserler 753
Tablo 30. Hıdır Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 754
Tablo 31. Şaman Motifinin Kullanıldığı Eserler 756
Tablo 32. Ozan Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 757
Tablo 33. Alpamıs Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 759
Tablo 34. Kambar Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler 762
Tablo 35. Koblandı Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler 763
Tablo 36. Yer-Targın Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler 764
Tablo 37. Aşina Motifinin Kullanıldığı Eserler..... 765

Tablo 38. Aldar Köse Motifinin Kullanıldığı Eserler 766
Tablo 39. Eserlerde Tespit Edilen Hayvan Motifleri ve Rastlandığı Eser Sayıları . 768
Tablo 40. At Motifinin Kullanıldığı Eserler 776
Tablo 41. Deve Motifinin Kullanıldığı Eserler 780
Tablo 42. Koç, Koyun Motifinin Kullanıldığı Eserler 782
Tablo 43. Geyik Motifinin Kullanıldığı Eserler 784
Tablo 44. Boğa Motifinin Kullanıldığı Eserler 786
Tablo 45. Kaplan Motifinin Kullanıldığı Eserler 787
Tablo 46. Köpek Motifinin Kullanıldığı Eserler 789
Tablo 47. Kurt Motifinin Kullanıldığı Eserler 791
Tablo 48. Pars Motifinin Kullanıldığı Eserler 792
Tablo 49. Balık Motifinin Kullanıldığı Eserler 794
Tablo 50. Yılan Motifinin Kullanıldığı Eserler 796
Tablo 51. Ejderha Motifinin Kullanıldığı Eserler 797
Tablo 52. Simurg Motifinin Kullanıldığı Eserler 798
Tablo 53. Kartal Motifinin Kullanıldığı Eserler 802
Tablo 54. Karga Motifinin Kullanıldığı Eserler 803
Tablo 55. Saksağan Motifinin Kullanıldığı Eserler 804
Tablo 56. Kırlangıç Motifinin Kullanıldığı Eserler 806
Tablo 57. Leylek Motifinin Kullanıldığı Eserler 807
Tablo 58. Kuu/Kaz Motifinin Kullanıldığı Eserler 809
Tablo 59. Eserlerde Tespit Edilen Ritüel ve Kült ile İlgili Motifler ve Rastlandığı Eser Sayıları 811
Tablo 60. Atalar Motifinin Kullanıldığı Eserler 813
Tablo 61. Ataları Anma Motifinin Kullanıldığı Eserler 814
Tablo 62. Aruah-Ruh Motifinin Kullanıldığı Eserler 816
Tablo 63. Heykel (Balbal) Motifinin Kullanıldığı Eserler 819
Tablo 64. Mezar Taşı Motifinin Kullanıldığı Eserler 820
Tablo 65. Türbe Motifinin Kullanıldığı Eserler 822
Tablo 66. Hoca Ahmet Yesevi Türbesi Motifinin Kullanıldığı Eserler 824
Tablo 67. Ant İçme Motifinin Kullanıldığı Eserler 826
Tablo 68. Hanı İlan Etme Motifinin Kullanıldığı Eserler 827
Tablo 69. Eserlerde Tespit Edilen Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motifleri Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları 829
Tablo 70. Çadır (Yurt) Motifinin Kullanıldığı Eserler 831
Tablo 71. Şanırak Motifinin Kullanıldığı Eserler 835
Tablo 72. Kazan Motifinin Kullanıldığı Eserler 838
Tablo 73. Eserlerde Tespit Edilen Diğer Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları 840
Tablo 74. Ok-Yay Motifinin Kullanıldığı Eserler 843
Tablo 75. Kılıç Motifinin Kullanıldığı Eserler 844
Tablo 76. Eyer Motifinin Kullanıldığı Eserler 846
Tablo 77. Sancak/ Bayrak/ Tuğ Motifinin Kullanıldığı Eserler 848
Tablo 78. Adıraspan Motifinin Kullanıldığı Eserler 850

Tablo 79. Deve Dikeni Motifinin Kullanıldığı Eserler 852
Tablo 80. Elma Motifinin Kullanıldığı Eserler 853
Tablo 81. Alaş Motifinin Kullanıldığı Eserler 854
Tablo 82. Serap Motifinin Kullanıldığı Eserler 856
Tablo 83. Yedi Hazine Motifinin Kullanıldığı Eserler 859
Tablo 84. Gruplara Göre Motif Kategorilerine Göre Eser Sayısı Dağılımı 863
Tablo 85. Eserlerde Kullanılan En Yaygın Türk Mitolojisi Motifler (10 eser ve üzeri eserde rastlanmıştır) 866

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Kataloga Dahil Edilen Eserlerin Yapım Yıllarına Göre Eser Sayısı Dağılımı 705
Şekil 2. Katalogta En Çok Eserleri Olan Ressamların İsimleri 707
Şekil 3. Kozmogonik Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı 713
Şekil 4. Bazı Dişil Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı 733
Şekil 5. Eril Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı 745
Şekil 6. Eserlerde Hayvan Motiflerin Rastlanma Sıklığı 769
Şekil 7. Eserlerde Ritüel ve Kült ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı 811
Şekil 8. Eserlerde Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı 829
Şekil 9. Diğer Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı 840
Şekil 10. Kaynaklarda En Çok Ele Alınan Motifler 862
Şekil 11. Motif Gruplarına Göre Motiflerin Rastlandığı Eser Sayısı Dağılımı 863
Şekil 12. Toplam Eser Sayısına Göre Motif Grupların Rastlanma Sayıların Dağılımı 864
Şekil 13. Eserlerde Kullanılan En Yaygın Türk Mitolojisi Motifleri (10 Eser Ve Üzeri) 867
Şekil 14. Uygulama Çalışması No.1. Atalarımızın Dünyası (Мир Наших Предков), 2019. 100x70 cm, TÜYB. 870
Şekil 15. Begalin “Dünya Ağacı. Bayterek” 2012 872
Şekil 16. Muratbayev “Yaşam Çiçeği” 2010) 872
Şekil 17. Mahat “Hayat Ağacı-1-2-3” 872
Şekil 18. Turgınbay “Bayterek”-“Dünya Ağacı” 2002) 873
Şekil 19. Jumagulov “Hayat Ağacı” 2007 873
Şekil 20. Muratbayev “Annenin Baytereği” 873
Şekil 21. Askarov “Hayat Ağacı” 2013 873
Şekil 22. Askarov “Hayat Ağacı” 2014 874
Şekil 23. Smagulov “Göksel Alem” 1994 874
Şekil 24. Uygulama Çalışması No.2. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 1.parça “Çağın Çöküşü” (Триптих. «Жизненный Цикл». 1-я часть – «Закат Эпохи»), 2019. 875
Şekil 25. Begalin “Dünya Ağacı. Bayterek” 2012 877
Şekil 26. Uygulama Çalışması No.3. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 2.parça “Ebedi Yasa” (Триптих. «Жизненный Цикл». 2-я часть – «Вечный Закон»), 2019. 100x70 cm, TÜYB 878
Şekil 27. Uygulama Çalışması No.4. Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 3.parça “Zafer. Altın Çağ” (Триптих. «Жизненный Цикл». 3-я часть – «Победа. Золотой Век»), 2019. 100x70 cm, TÜYB 880
Şekil 28. Begalin “Ejderha” 2002 882
Şekil 29. Rozakov “Ejderha Kapıları” 2007 882
Şekil 30. Yesdaulet “Ejderha” 1992 883
Şekil 31. Abdaliyeva “Ejderha” 2008 883

Şekil 32. Uygulama Çalışması No.5. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaratılış”. 1.parça “Gök - Gök Tengri” (Триптих. «Сотворение». 1-я часть – «Небо»), 2019. 100x70 cm, TÜYB. 884
Şekil 33. Kalaçova “Tengri Ve Umay”2005 886
Şekil 34. Taşimova “Han Tengri” 2013 887
Şekil 35. Begalin “Han Tengri” 2004 887
Şekil 36. Uygulama Çalışması No.6. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaratılış”. 3.parça “Yer -Umay” (Триптих. «Сотворение». 3-я часть – «Земля»), 2019. 100x70 cm, TÜYB 888
Şekil 37. Umay – ana heykellerinden bir örnek (Kaynak: https://definesohbeti.com/konu/bir-ermeni-mezar-tasi-gorsel.35821/page-12) 889
Şekil 38. Kalaçova “Tengri Ve Umay” 2005 890
Şekil 39. Taşimova “Umay Ananın Doğuşu” 2013 890
Şekil 40. Yesdaulet “Tanrıça” 1995 890
Şekil 41. Jumanova “Umay Ana” 2011-2012 890
Şekil 42. Jantasov “Korkut Atanın Yankısı”2012 891
Şekil 43. Guliyev “Anna Karenina” 201 891
Şekil 44. Uygulama Çalışması No.7. Üç Parçalı Tablo. “Yaratılış”. 2.parça “İnsan” (Триптих. «Сотворение». 2-я часть – «Человек»), 2019. 100x70 cm, TÜYB. .. 892
Şekil 45. Çakraların orijinal isimleri. 893
Şekil 46. Çakraların Türkçe isimleri. 894
Şekil 47. Uygulama Çalışması No.8. “Toprak Ana” («Мать Земля»), 2019. 100x70 cm, TÜYB. 895
Şekil 48. Aubakir “Toprak Ana” 2013 896
Şekil 49. Uygulama Çalışması No.9. “Çolpan - Venüs” («Шолпан - Венера»), 2019. 100x70 cm, TÜYB 897
Şekil 50. Sıdıhanov “Çolpan Sembolü” 1995 899
Şekil 51. Muratbayev “Venüs”/”Tan Şolpan” 2006 899
Şekil 52. Yesdaulet “Venüs” Serisi 2006 899
Şekil 53. Kilibayev “Şolpan” 2006 899
Şekil 54. Uygulama Çalışması No.1. “Yedi Hazine” («Жеті Казына – Семь Сокровищ»), 2019. 100x70 cm, TÜYB 900
Şekil 55. Abdramanov “Yedi Hazine 902
Şekil 56. Abdramanov “Göktürkler”2012 902
Şekil 57. Ahmetjanov “Yedi Hazine”2008 903
Şekil 58. Kilibayev “Yedi Hazine” 2012 903
Şekil 59. Smagulova “Hazine” 2006 903
Şekil 60. Muratbayev “Yedi Hazine” 2016 903
Şekil 61. Uygulama Çalışması No.11. “Kam Ana Duası” («Молитва Женщины-Шамана»), 2019. 100x70cm, TÜYB 904
Şekil 62. Kaydarov “Baksı/Şaman” 2012 906
Şekil 63. Kamıtkanov“Baksı/Şaman” 2006 906
Şekil 64. Smagulov “İnisiyasyon” 2007 907

Şekil 65. Uygulama Çalışması No.12. “Geyik Ana / Doğa Ana” («Мать-Олениха / Природа-Мать»), 2019. 100x70 cm, TÜYB. 908

KATALOG – RESSAMLAR LİSTESİ

Katalog No.1. ABDALİYEVA AKJANA
Katalog No.2. ABDRAMANOV JENISBEK
Katalog No.3. ABUOV TURSIN
Katalog No.4. AHAT AHMET
Katalog No.5. AHMETJAN KALİOLLA
Katalog No.6. AJİBEKOV KALİOLLA
Katalog No.7. AKANAYEV AMANDOS
Katalog No.8. AKANAYEV BEYSEBEK
Katalog No.9. AKANAYEV RUSLAN
Katalog No.10. AKANAYEV TİMUR
Katalog No.11. AKANAYEVA BOTAGOZ
Katalog No.12. AMANKOSOV KAZIM
Katalog No.13. ASEMKUL BEYBUT
Katalog No.14. ASKAROV KUAT
Katalog No.15. AUBAKİR ANAR
Katalog No.16. AYTKALİYEV KAMİ
Katalog No.17. AYTUAROV YERLAN
Katalog No.18. BAPİŞEV BAKIT
Katalog No.19. BARBARO KARMİNE
Katalog No.20. BATPENOVA RADİNA
Katalog No.21. BAYTENOV MAJİT
Katalog No.22. BEGALİN AYBEK
Katalog No.23. BEKEYEV MARAT
Katalog No.24. BEKMUHAMBETPVA NAZGUL
Katalog No.25. BEKTAS ARMAT
Katalog No.26. BEYSEMBAYEV ZANGAR
Katalog No.27. BİLALOV M.
Katalog No.28. BURDESBEKOV BAKITNUR
Katalog No.29. ÇUBUTKİNA YULİYA
Katalog No.30. DAUTBAYEV TİMUR
Katalog No.31. DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Katalog No.32. GAÇİNSKİY VLADİMİR
Katalog No.33. GULİYEV ŞAMİL
Katalog No.34. GUMAROV SAKEN
Katalog No.35. GVOZDYOV VLADİMİR / ŞEGE
Katalog No.36. HASENOV AŞİM
Katalog No.37. HAYRULLİN KADIRJAN
Katalog No.38. HUSAİNOV BOLAT
Katalog No.39. İSA ABDUKARİM
Katalog No.40. JAKIPBEK ASET
Katalog No.41. JANTASOV ADİLKAYIR
Katalog No.42. JAPAK YERSAYIN
Katalog No.43. JUBANİYAZOV OMİRBEK
Katalog No.44. JUMAGULOV MALİK
Katalog No.45. JUMANOV YESİMGALİ
Katalog No.46. KAKENULI JENIS
Katalog No.47. KALAÇOVA ALEKSANDRA
Katalog No.48. KALMAHANOV MADİHAN
Katalog No.49. KAMITKANOV NURDAN

Katalog No.50. KARİBAYEV SADIR
Katalog No.51. KASTEYEV DAUREN
Katalog No.52. KATSYUBA OLGA
Katalog No.53. KAYDAROV MALİK
Katalog No.54. KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Katalog No.55. KAYRAMBAYEVA DARYA
Katalog No.56. KAZGULOV ALPISBAY
Katalog No.57. KEL VİKTOR
Katalog No.58. KENDIR OTARBAY
Katalog No.59. KİLİBAYEV NURLAN
Katalog No.60. KOJABAYEV YERLAN
Katalog No.61. KULBAY AYTBAY
Katalog No.62. MADANOV GALIM
Katalog No.63. MAHAT LEYLA
Katalog No.64. MAKAJANOV RAHMANGAZI
Katalog No.65. MAMAKOVA ÖRKEN
Katalog No.66. MEKEBAYEV BOLAT
Katalog No.67. MENLİBAYEVA ALMAGÜL
Katalog No.68. MIRZAHMETOV BAKITJAN
Katalog No.69. MURATBAYEV ABDUAHAT
Katalog No.70. NAZARKUL AMANAT
Katalog No.71. NURGOJİN MEYİRJAN
Katalog No.72. NURKENOV KARASAY
Katalog No.73. ORAKBAY ALMAS
Katalog No.74. OTARBAY KABDIRAHMAN
Katalog No.75. PROTSENKO VLADİMİR
Katalog No.76. RISTAN ÖMİRZAK
Katalog No.77. ROZAKOV AYBEK
Katalog No.78. SAUITBEKOV NURJAN
Katalog No.79. SEYSENHANULI BAHIT
Katalog No.80. SIDIHANOV ABDRAŞİT
Katalog No.81. SİMAKOV VİTALİY
Katalog No.82. SMAGULOV SEMBİGALİ
Katalog No.83. SMAGULOVA AKTOTI
Katalog No.84. SOKOV GEORGİY
Katalog No.85. SUİNBAYEVA GULNAR
Katalog No.86. SULEYMENOVA SAULE
Katalog No.87. ŞERİMOV BAYMAHAN
Katalog No.88. ŞİLİBAYEV NURLAN
Katalog No.89. TAŞİMOVA SALTANAT
Katalog No.90. TAYNOV SERİK
Katalog No.91. TORŞİN NİKOLAY
Katalog No.92. TURGINBAY BOLAT
Katalog No.93. YELUBAYEV RİNAT
Katalog No.94. YESDAULET ASKAR
Katalog No.95. YESENBAYEV ORAZBEK
Katalog No.96. YUSUPOV RUSLAN

1. GİRİŞ

1.1. Konunun Tanımı, Önemi ve Sınırları

"1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Türk Mitolojisi Motifleri" başlığıyla hazırladığımız bu sanatta yeterlik tezi, Kazakistan resim sanatının 27 yıllık bir dönemini kapsayan süre içinde yapılmış ve Türk mitolojisi kaynaklı motifleri içeren eserleri kapsamaktadır. Varlıklarından çeşitli yayınlar, Kasteyev Sanat müzesi ve diğer müzeler, sergiler, galerilerinden ve çeşitli katalog ve derleme kitaplarından araştırmalarımızla haberdar olduğumuz Türk mitolojisi konulu resim eserlerin toplu bir kataloğunu hazırlamayı, çağdaş Kazak resim sanatında tezahürünün örneklerini tespit edip, yorumlamalarını inceleyerek, ressamlar tarafından mitolojik motiflerinin kullanımının karakteristik özelliklerini analiz etmek ve bunlarla ilgili değerlendirmelerde bulunmak amaçlanmıştır.

Kazakistan resim sanatında çağdaş dönemde Türk mitolojisi kaynaklı motiflere yönelik hiçbir dönem için toplu bir çalışma yapılmamıştır. Henüz çağdaş dönem (bağımsızlık dönemi) Türk mitolojisi motifleriyle ilgili yayınlar oldukça kısıtlı ve belirli motifleri ele almaktadır (grafik sanatı alanında, halkbilimi, Sovyet dönemi, Rusya, Altay bölgesi ile ilgili).

Çağdaş döneme yönelik A.K. Niyazov'un "XX-XXI yüzyılların Sosyo-Kültürel Dönüşümleri Bağlamında Kazak Resim Sanatının Ana Eğilimleri" adlı eseri dışında geniş kapsamlı bir araştırma yoktur (Niyazov, 2010). Hayvansal motiflere yönelik Hazbulatov A.R., Sultanova M.E. ve Şaygozova J.N. tarafından hazırlanan "Epokların Diyagramında Kazakların Animalistik Evreni" adlı kapsamlı bir çalışma hayvansal motiflerin Kazak resim sanatı dahil kültürün her alanında ne kadar önem taşıdığını anlatmaktadır (Hazbulatov, Sultanova, & Şaygozova, 2017).

Kazakistan'daki tüm ressamların eserlerinde Türk mitolojisi kaynaklı motifleri kapsayan bu **çalışmanın temel amacı**, 1990 sonrası dönemin Kazak resim sanatında Türk mitolojisi kaynaklı motifleri kullanma bakımından sağlam bir profilini vermesidir.

Kazakistan çağdaş resim sanatındaki kullanılan mitolojik motiflerin araştırmalarında bir boşluğu doldurmak amacı bu **çalışmanın önemini** ortaya koymaktadır. Çağdaş sanatçıların kullandığı mitolojik motiflerin belirli semantik

yönü ve bu fenomenin karakteristik özellikleri konusunda araştırmaların azlığı bu konuya yönelmemizin önemli sebeplerdendir.

Bağımsızlık dönemi Kazak ressamların Türk mitolojisi kaynaklı motiflerine dönme sürecinin araştırılması ilk defa doktora (sanatta yeterlik) tezi hacminde sunulduğu bu **çalışmanın yeniliğini** ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada çağdaş Kazak ressamların arasında 1990 sonrası döneminde Türk mitolojisi motiflerinin kullanan ressamların isimleri, söz konusu motiflerin kullanıldığı eserleri, dönem boyunca Türk mitolojisi motiflerinin kullanımı büyüyüp büyümediği ve en çok kullanılan motif türleri ve motif grupları tespit edilmektedir.

Ayrıca çalışmamızda incelediğim sanatçıların eserlerinden esinlenerek bazı mitolojik motifleri ele alınmış resim çalışması sunulamaktadır (doktora tezin pratik bir kısmı olarak– uygulamalı çalışmalar). Onlar bu konularda çalışmamızın (resim olarak) bir başlangıcı olarak sayılır ve bu müthiş geniş ve derin konularda çalışmalarımıza devam ettireceğimi temenni ederim.

Araştırmanın kronolojik sınırları olarak 1990'lu – 2000'lu – 2016'lu yılları olarak belirlenmiştir. Çalışma içerisinde alınan zaman zarfında yapılmış olan çağdaş Kazak ressamların eserleri ele alınmıştır.

Çalışmanın coğrafik sınırları, Kazakistan'dır.

Tez çalışmasının teorik ve pratik değeri. Tez çalışmasının sonuçlarının "Kazakistan Sanat Tarihi" dersinin eğitim kılavuzunda, söz konusu temalı kataloglar hazırlamakta kullanılabilinecek olması tezin teorik ve pratik önemini ortaya koymaktadır. Tez çalışmasının sonuçları Kazakistan sanat tarihi derslerinde kullanılması için tavsiye edilebilir, çalışma materyalleri birçok sanatsal projelerinde kullanılabilir.

1.2. Çalışma Metodu

Kazakistan resim sanatına yönelik çalışmaların pek çoğunda olduğu gibi, bu çalışma da 5 aşamada tamamlanmıştır. Öncelikle Kazakistan resim sanatında ulaşabileceğimiz bütün ressamlar ve eserlerine ulaşılmıştır. Bunun için sanat müzeleri, sergi salonları, galeriler, kütüphaneler ve bazı ressamların kendileriyle irtibata geçilerek eserlere ulaşılmıştır. Belli sayıda olan derleme yayınlarından çok faydalanmıştır, eserlerin fotoğrafları çekilmiş ve bu şekilde derlenmiştir. Çalışmanın birinci aşaması olan eserlerin derlemesi sürecinin sonunda büyük rakamlar ortaya çıkmıştır. Bu rakam yaklaşık beşyüz kadar ressam ve eserleri birkaç bin ortaya çıkmıştır.

İkinci aşamada bütün eserler incelenerek içinde Kazak kültürü ve geleneklerle birlikte mitolojik konularla ilgili motifleri görülmüş olan eserler seçilmiştir. Bu aşamada 115 ressam 1300 kadar eserleri ile belirlenmiş olup ressamlar ve eserleri hakkında genel bilgi veren ve tezimizin 2. Bölümünü oluşturan kataloğun taslağı oluşturulmuştur.

Elimizdeki taslak kataloğunun analizi olarak üçüncü aşamada seçtiğimiz ressamların eserlerinde kullanıldığı mitolojik motiflerle ilgili tespit ettiğimiz bilgilere göre kaç tane motif genel olarak karşılaştığını tespit edilmiştir. İçlerinde hangileri daha yaygın hangileri daha az çalışılmış olduğunu ortaya çıkartılmıştır. Bu bilgilere göre "tipolojik" adlandırdığımız çalışma kataloğu oluşturulmuştur.

Çalışmanın dördüncü aşamasında YÖK Tez Merkezi, Almatı'daki Kazakistan Milli Kütüphane ve Astana'daki Akademik Kütüphanesinden ve internetteki belirli sitelerden faydalanarak Sanat tarihi ve Güzel Sanatlar bölümlerinde, halkbilimi, edebiyat, mitoloji konulara yönelik yapılmış çalışmalarla ilgili kaynak taraması yapılmıştır. Taranan kaynaklar incelenerek konuyla ilgili bölümler fişlenmiştir. Bu araştırma sonucunda Türk mitolojisi ile ilgili kaynaklara verilen bilgiler ışığında eserlerde tespit edilen mitolojik motiflerinin kategorilerine göre ayırma olarak bir sınıflandırma çalışması gerçekleştirilmiştir. Sonucunda 7 adet mitolojik motif grubuna dahil olan toplam 73 tane motif ele alınmıştır. Daha net ve direkt Türk/Kazak mitolojisiyle alakalı olan eserleri ayıklamak için yeniden eleme yapılmıştır. Elemenin sonucunda katalog, 96 ressam 568 eserleriyle toplam sayıya ulaşılmıştır.

Çalışmamızın beşinci aşamasında hazırladığımız çalışma katalogların (eserler ve tipoloji) ve araştırma sonucunda mitolojik motifler hakkında edindiğimiz bilgilerden faydalanarak yaptığımız motifler kategorilere göre ayırma olan sınıflandırmadan sonra 3. Bölüm "Değerlendirme" kısmına yani elime ulaştığı eserlerin değerlendirilmesine geçilmiştir. Değerlendirme bölümünde eserlerde kullanılan mitolojik motifler bölümlere ayrılmıştır ve çağdaş Kazak resim sanatında tezahürü olarak ilgili motiflerin kullanıldığı örnekleri, 2.Bölüm olan "Katalog"a atıf eden tablolar şeklinde sunulmuş ve mitolojik motiflerinin çağdaş Kazak sanatında kısaca nasıl yorumlandığı ile ilgili genel bir değerlendirme yapılmıştır. Hem incelenen motiflerin hem ele alınan sanatçılarının ve eserlerinin çokluğu ve çeşitlliğinden kaynaklanan sebeplerden dolayı Değerlendirme bölümünde her resmin detaylı analizine, eserin görsel ve biçimsel, stilistik analizine girilmeden sadece ilgili motifin kullanıldığı eserler sunulmuş ve kullanma şekline odaklanılmıştır. Her motif başlığı ile ilgili istatistikleri gösteren değerlendirme tabloları daha iyi ve net anlaşılması için ilgili alt bölümün başında konulmuştur. Değerlendirme bölümünün sonunda genel değerlendirme yapılmıştır, ilgili grafikler ve onların yorumları sunulmuştur.

Tez çalışmamızın uygulaması olarak, 4. Bölümü olan "Mitolojik Konu ve Motiflerden Meydana Gelen Uygulamalar" adlı bölümde incelediğimiz konu, motif ve eserlerden esinlenmiş olup yaptığımız 12 adet uygulama çalışması, Ağaç, Ejderha/ Yılan, Simurg/ Karakuş, Kahraman/ Batır, Gök, Yer, İnsan, Kadın, Toprak-Ana, Venüs/ Çolpan, Kam-Ana, Geyik-Ana ve Yedi Hazine gibi bazı mitolojik motifleri içermektedir. Bütün çalışmaların temelinde ana konu olarak Türklerin inandığı dünyanın üç seviyesinden oluştuğunu anlatan Üçlü Dünya motifi yatmaktadır. Yapılmış uygulama çalışmalarının resimleri bölümün metninin içine konulmuştur. Eserlerin tanımlaması ve kullanıldığı motifler ile ilgili kısa açıklamalar yapılmıştır.

5. Bölüm olan "Sonuç" adlı bölümünde "Katalog", "Değerlendirme" ve "Uygulamalar" bölümlerinin bulgular ve sonuçları değerlendirilmiş, ana sonuçlar kendi içinde ve daha önce çalışma konusu ile ilgili yapılan çalışmaların sonuçları ile karşılaştırarak anlamlandrırılmış, yorumlanmıştır.

Ayrıca, 2. Bölüm olan "Katalog" adlı bölümde ressamlar ve eserleri ile ilgili genel bilgi verilmiştir. Bazı ressamlar ve eserler ile ilgili bazı bilgilere ulaşma sorunuyla karşılanmıştır (örneğin, ressamın doğum tarihi, isim, eser yapım tarihi,

eserin ölçüleri). Fakat genel eser ve motiflerin kullanılması ile ilgili değerlendirmelerine çok fazla etkilemediği için ve aynı zamanda daha bütün bir durum tablosunu oluşturmakta önem taşıdıkları için katalogta bırakılmıştır.

1.3. Konuyla İlgili Kaynaklar

Tez konumuzla ilgili kaynakları **üç grupta** değerlendirmek mümkündür. Bunların **bir kısmı** genel Türk mitolojisi ile ilgili kitaplar ve sözlükler, Türk mitolojisini konu alan Doktora ve Yüksek Lisans Çalışmalarıdır. J.-P. Roux, B. Ögel, C. Beydili, Y. Çoruhlu, S. Kondıbay, A.K. Bisenbayev, E. Esin, F. Bayat, P. N. Boratav, M. Ateş, G. Yücekal Arpacı, A. İnan, İ. Kafesoğlu, Y. Z. Yörükan, P. Ergün, M. F. Köprülü, Y. Kalafat, H. Tanyu, F. Bozkurt, H. Güngör, E. Candan, N. Gültepe, N. Bilgili, İ. Dilek, A.Y. Ocak, V. T, Asemkulov vb. gibi Türk Mitolojisi ile ilgili yazılan çalışmaların bu grupta değerlendirebiliriz.

Şamanizm'i etraflıca ele alan, Türklerde erken devirlerinden sonraki devirlere ayırarak, İslam sonrası Şamanizm'in etkilerini anlatan Yusuf Ziya YORÜKAN'ın (1.Basım: 2005) notlar ve eklerle Turhan Yorükan tarafından yayıma hazırlanan "Müslümanlıktan Evvel Türk Dinleri. Şamanizm. Şamanizm'in Diğer Dinler ve Alevilik Üzerindeki Etkileri" adlı eser "Atatürk'ün isteği üzerine kaleme alınmış ve 1.1.1932 tarihinde tamamlanarak kendisine bizzat yazarı tarafından takdim edilen" bir çalışmasına dayanmaktadır. Söz konusu eser, böylece, Türkiye Cumhuriyetinde ilgili konuda ilk çalışmalarından biri olarak sayılabilir ve burada ilk eser olarak anmak gerektiğinin düşüncesindeyiz (Yörükan, 2014).

Eski Türk dini, inanış ve kültleri farklı açılardan kapsamlı bilgi veren Abdülkadir İNAN'ın (İnan, Eski Türk Dini Tarihi, 1976) "Eski Türk Dini Tarihi", İbrahim KAFESOĞLU'nun (Kafesoğlu, Eski Türk Dini, 1980) "Eski Türk Dini", Hikmet TANYU'nun (Tanyu, İslamlıktan Önce Türklerde Tek Tanrı İnancı, 1980) "İslamlıktan Önce Türklerde Tek Tanrı İnancı", Fuat BOZKURT'un (Bozkurt, 1995) "Türklerin Dini" adlı eserlerinden genel eski Türk dini olan Gök-Tanrı inancı ile ilgili ve kültleri hakkında bilgilerinden faydalanılmıştır.

Ahmet Yaşar OCAK'ın (1.Baskı:1983) "Alevi ve Bektaşi İnançlarının İslam Öncesi Temelleri. Bektaşi Menakıpnamelerinde İslam Öncesi İnanç Motifleri" adlı çalışmasında "Eski Türk Dinleri Kaynaklı Motifler (Tabiat Kültleri)" adlı birinci bölümünden çalışmamızda yararlanılmıştır (Ocak, 2002).

Mehmet ERÖZ'ün "Türkiye'de Alevilik ve Bektaşilik" adlı çalışmasının özellikle üçüncü bölüm olan "Türk Kültürü ve Eski Türk Dini ile Alevilik-Bektaşilik

Arasındaki Münasebet"inde tezimizin konusu bağlamında iki dinin karşılaştırılmasıyla dikkat çekmekte, bölümde eski Türk dininin sonradan kabul edilen veya oluşan inançlarına nasıl tesir ettiğini ve halen günümüze kadar yaşadığını görmek mümkündür (Eröz, 1990).

Jean-Paul ROUX'nun "Altay Türklerinde Ölüm" eserinde Altay Türklerinin ölüm ile ilgili bakış açıları, ruh ve ölüm ile arasındaki kurdukları bağlantıyı ve ölüler ve atalar kültü ile ilgili bilgiler sunulmaktadır. Eserin üçüncü bölümünde cenaze törenleri ve mezarlar anlatılmıştır (Roux, Altay Türklerinde Ölüm, 1990).

Tez çalışmamızda yararlandığımız ana kaynaklarından biri, Bahaeddin ÖGEL'in "Türk Mitolojisi" adlı iki ciltli eserinde genel Türk mitolojisi ile ilgili çok kapsamlı ve detaylı bilgiler aktarılmaktadır. Birinci cildi, Türklerin farklı türeyiş efsanelerinden başlayarak (Hun devleti, kurttan türeyiş, Ergenekon, Uygurların türeyişi efsaneleri) Oğuz destanına, Han-Name, yaratılış destanlarına, Manas destanı, Moğol mitolojisinin Türkler ile bağlantısına ve Türk mitolojisinde köpek, geyik ve kartal hakkında bilgilere kadar kapsamaktadır. İkinci cildi ise Oğuz destanı etraflıca incelenmekte, Alp Er Tonga efsanesi, Tepegöz, Deli Dumrul, Keloğlan, Hızır, Geyik, Kurt, Kartal ve bazı hayvanlar, kuşlar, devler ve ejderhalar, Gök ve göğün direği, yıldızlar, güneş, ay, samanyolu gibi astral kültün unsurları, dünya, yeraltı dünyası, dağ, ağaç, ateş, su kültleri ve tabiat olayları ve diğer motifler ele alınmıştır. Eserde, yazarın sistemik, detaylı bir şekilde motifleri bölümlere ayırması, motif ile ilgili zengin bilgilerin sunması, konular ile ilgili daha net ve toplu bir tablo oluşturmakta olup genel Türk mitolojisinin resmini görebilmek için vazgeçilmez bir eserdir (Ögel, Türk Mitolojisi, 1993), (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995).

Türk mitolojisinde üçlü dünya modeli, kozmogonik ve eskatolojik efsaneler, hayvan kültleri, renkler, sayılar, bayramlar gibi konuları ele alan Yaşar ÇORUHLU'nun (2000) "Türk Mitolojisinin Ana Hatları" adlı çalışmasına birçok mitolojik motif incelenmesinde başvurduğumuz en önemli eserlerinden biridir (Çoruhlu, 2000).

Emel ESİN'in "Türk Kozmolojisine Giriş. Toplu Eserler 1" Türklerin alem düzeniyle ilgili ikili bakış açısından, "Mekan Ve Zaman Hakkında Düşünceler" bölümünde gök, yer, zaman, bazı kültler ile ilgili bilgiler ve en son farklı dönemlerde

ve farklı kültler ile ilgili ayinleri hakkında bilgi ve fikirlerini sunmaktadır (Esin, Türk Kosmolojisine Giriş, 2001).

Mehmet ATEŞ, "Mitolojiler ve Semboller. Ana Tanrıça ve Doğurganlık" adlı çalışmasında sembolizm teorisi, tarihöncesi sembolizmin temel ilkeleri ve doğurganlıkla ilgili bilgiler sunmaktadır (Ateş, 2001).

Pınar DÖNMEZ'in (İzmir – 2001) "Türk Mitolojisi Üzerine Türkiye'de Yapılan Yayınların Bibliyografisi ve Bu Yayınların Analizi", Eda AYDIN (İstanbul – 2009) tarafından hazırlandığı "Süreli Yayınlardaki Türk Mitolojisi Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Açısından Değerlendirilmesi" adlı Yüksek Lisans Tezleri, Türkiye'de Türk mitolojisi üzerine yapılan araştırmalar hakkında fikir edinmemiz için başvurulmuştur (Dönmez, 2001).

"Türk Dünyasının mistik ve dinsel dünya görüşünü toparlayan, mitoloji manzarasını aksettiren yüzlerce efsanevi varlık adı, deyim, anlatma, yarı tanrı, iyi ve kötü ruh inancından yalnızca bir bölümü bu çalışmada ortaya konabilen" Celal BEYDİLİ'nin, hazırladığı "Türk Mitolojisi Ansiklopedik Sözlük" adlı eseri Türk mitolojisini bu zamana kadar en geniş ve kapsamlı bir şekilde sunan bir sözlük çalışması olduğunu diyebiliriz (Beydili, 2004).

Ramil KHOUSNOULLİNE'nin "Tatar Mitolojisi Hakkında Yapılmış Çalışmaların Değerlendirmeli Bibliyografyası" (Khousnoulline, 2003) ve Bibigul OSPANALİYEVA'nın "Kazakistan'da Yapılan Mitoloji Çalışmaların Analitik Bibliyografyası" (Ospanaliyeva, 2004) adlı Yüksek Lisans tezleri belirli tarihe kadarki Türk mitolojisi ile ilgili yapılmış çalışmalarıyla ilgili bilgi vermektedir.

2004 yılında "Ruh-Miras" Kazakistan Kültürolojik Almanak'ında yayınlanan Talasbek ASEMKULOV'un "Yedinaya Mifologiçeskaya Sistema" adlı makalesinde "Kozı Korpeş – Bayan Sulu", "Alpamıs", "Koblandı" gibi Kazak ünlü üç destanını örnek alarak, eski Türk tek mitolojik sisteminin bir yönünü açıklamaktadır. Destan, efsane ve masallarda farklı motiflerin anlamlarının derinliğini konusunda anlayışımızı geliştirmek için çok kıymetli bir çalışmadır (Asemkulov, Yedinaya Mifologiçeskaya Sistema (Tek Mitolojik Sistem) Единая мифологическая система, 2004).

Ozan anlamına getirebileceğimiz "akın" (Kaz.) tipi dediğimiz şaman rolüyle bağlantısını gösteren ve akın tipinin mitolojik özelliklerini açıklayan Yedıge

TURSUNOV'un "Akını i Baksı – Drevneyşiye İz Folklornıh Tipov" (Akın ve Baksı – Folklorik Tiplerinden En Eskileri) (Tursunov, 2004) adlı makalesine özellikle ozan/ müzisyen ve şaman motiflerini araştırma sürecinde başvurduğumuz kaynaklarındandır.

Kazak mitolojisinin genel resmini veren ilk kapsamlı çalışma olan Serikbol KONDIBAY'ın (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005) kaleme aldığı "Kazahskaya Mifologiya. Kratkiy Slovar" adlı eseri Kazak mitolojisine giriş olarak okunacak ilk kitaptır. Serikbol KONDIBAY "Kazahskaya Step i Germanskiye Bogi" adlı eserinde germen mitolojisini ele alıp Kazak mitolojisinde paralellerini bulup çarpıcı fikirler sunmaktadır (Kondıbay, Kazahskaya Step i Germanskiye Bogi (Kazak Bozkırı ve Germen Tanrıları) Казахская Степь и Германские Боги, 2006).

O. JANAYDAROV'un "Mifı Drevnego Kazahstana" adlı eseri, "Kazakistan topraklarında eski zamanlarda yaşamış göçebe halkların mitlerinin toplandığı ve erişilebilir bir şekilde sunulduğu rengârenk resimli bir kitap"tır (Janaydarov, 2006).

"Mifı Drevnih Tyurkov" (Eski Türklerin Mitleri), sade ve kısa bir anlatım ile karakterize edilen adlı kitabı, A. K. BİSENBAYEV tarafından Türk mitolojisinin rekonstrüksiyonunu yapma denemesidir (Bisenbayev, 2008).

Birsel ÇAĞLAR'ın "Türk Mitolojisinde Dört Unsur ve Simgeleri Üzerine Bir İnceleme" adlı Yüksek Lisans Tezine Türk kültürü ve mitolojisinde su, ateş, hava ve toprak motiflerinin yeriyle ilgili bir fikir edinmemizi sağlar (Çağlar, 2008).

Türk kültüründe kurt motifinin yerini anlatan Yaşar KALAFAT'ın "Türk Halk Tefekküründe Kurt-2. Türk Kültürü Halklarda Karşılaştırmalı Halk İnançları" adlı çalışmasına özellikle Türk mitolojisinde kurt motifini araştırma sırasında başvurulmuştur (Kalafat, 2009).

Somayeh EASY'nin "İran ve Türk Mitolojisinde Ay ve Güneş ile İlgili Tasavvurlar" adlı Yüksek Lisans Tezi, hem İran ve Türkiye'de mitoloji ile ilgili yapılan çalışmaların bibliyografisini, hem ay ve güneş motifleri ile ilgili tasavvvurları hakkında bilgiler içermektedir (Easy, 2010).

Yaprak Pelin ERTÜRK, “Sirius Kültürü ve Türk Mitolojisi İlişkisi” adlı Yüksek Lisans tezinde Türk mitolojisinde en önemli astral kültlerinden biri Sirius yıldız kültü ile ilgili bilgiler aktarmaktadır (Ertürk, 2011).

Kazak mitolojisi konusunu ele alan ve dört ciltten oluşan Serikbol KONDIBAY tarafından yazılan “Mifologiya Predkazahov” (Ön-Kazakların Mitolojisi) adlı eseri, kapsam, genişlik ve olağanüstü derinliğiyle dikkat çeken, okurunu farklı, daha önce bilinmeyen anlayış seviyelerine götüren bir çalışmadır. “Eserin en önemli, ana amacı, Kazak mitolojik bilgisinin tarih sürecindeki gelişimi hakkında tek bir fikir sistemi haline getirmek, bu dönüşümün yönlerini belirlemektir. Dört ciltli çalışmanın birinci hedefi, Proto-Kazakların mitolojisini rekonstrüksiyonudur. Bu, Kazak dilinde ve folklorunda, gelenek ve göreneklerinde, inanç ve uygulamalı sanatlarda olduğu kadar toplumsal hayatın ve eğitimin diğer alanlarında da “mitolojik” sayılabilecek araç ve ilişkileri tespit edip, bunları halk dilinde basit bir şema şeklinde sunma ihtiyacı anlamına gelmektedir. Eserin ikinci hedefi ise, genel okuyucuyu "Kazak öncesi" mitoloji dünyası ile tanıştırmaktır. Bu, tek tek kelimelerin ve tüm metinlerin (gündelik dil, folklor, isimler, yer adları vb.), etnografik materyallerin (gelenekler, ritüeller, inançlar vb.) unutulmuş mitolojik anlamlarını ortaya çıkarmak ve mümkünse tam olarak toplamak ve görünüşe göre mitolojik bir yapıya sahip olan kavramları, kelimeleri, isimleri modern Kazaklara yeniden sunmak, sistemleştirmek anlamına gelir. Böylece, iki çelişkili görevi tek bir kitap çerçevesinde yazarın birleştirme arzusunun sonucu olarak, salt bilimsel bir eser değil, popüler bilim, referans ve bilgilendirici nitelikte bir eser elde edildi.” (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая., 2011)

“Kitapların (ciltlerin) ana temaları:

İlk kitapta, antik mitolojik temsilleri kelimenin yani Kazak dilin içsel olasılıkları aracılığıyla yeniden yapılandırmanın yollarını araştırılmakta, Kazak tarihinin ilk dönemlerinin kronolojik sırasını yeniden oluşturmak için mitolojiyi kullanma sorunu, gelişim şeması da burada ele alınmaktadır (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая., 2011).

İkinci kitap, Kazaklar öncesi astral-göksel ve takvim mitolojisinin sorunlarının ele alınmasıyla sınırlıdır (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Vtoraya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kniga: 2) Мифология Предказахов. Книга Вторая., 2011).

Üçüncü kitap iki ana temadan oluşmaktadır: a) Ön-Kazak mitolojisinde bir kadın (Ulu Ana) imgesi; b) "Ön-Kazakların" yılan veya ejderha kültü (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Tretya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Третья, 2011).

Dördüncü kitap belirli mitolojik konulara ayrılmıştır: bazı totem hayvanlarının görüntüleri, ikiz mitoloji, kılıç kültü, vb."– yazıyor S.Kondıbay (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011).

Genç yaşta kaybettiğimiz, Prof. Mehmet Açа'nın dediği gibi "Kazak Mitolojisi Araştırmalarının Erken Kayan Yıldızı" (Açа, 2019), Kazak araştırmacı hakkında konusu açılmışken Kazak ünlü bilim adamların sözlerini alıntılamak yeridir diye düşünmekteyiz:

"Benim için Serikbol Kondıbay'ın eseri, entelektüel ve manevi hayatımız için önemini hala tam olarak anlamak zor olan hayranlık verici ve umut verici bir olgudur."(yazar Muhtar Auezov).

"Bilimimizin sınırında çok hızlı bir şekilde ortaya çıktı, o kadar çok şey yaptı ve aynı hızla ortadan kayboldu. Onu hiçbir zaman sıradan bir insan olarak tanıyamadık." (halkbilimci Yedıge Tursunov)

"Serikbol Kondıbay, Kazakların dünyasıyla (gelenekler ve dünya görüşü) ilgili mevcut tüm verileri tek bir mekân-zaman olgusu olarak analiz ederek, Kazak etnolojisini niteliksel olarak farklı bir düzeye yükselten tamamen yeni kavramlar yarattı." (tarihçi Akseleu Seydembek) (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

Jean-Paul ROUX'nun "Eski Türk Mitolojisi" adlı sözlük çalışmasında madde madde Türk mitolojisiyle ilgili motifler, unsurlar, olaylar hakkında bilgiler sunulmuştur (Roux, Eski Türk Mitolojisi, 2011).

“Bugünkü Türkiye’nin farklı kökenli kültürel gerçeklerini kapsamayı amaçlayan” Pertev Naili BORATAV tarafından “Türk Mitolojisi. Oğuzlar – Anadolu, Azerbaycan ve Türkmenistan Türklerinin Mitolojisi” adlı çalışması, kısa ve öz bir şekilde Oğuz kökenli Türklerin hem İslam öncesi hem İslam’ı kabul ettikten ve Anadolu’ya yerleştikten sonraki dönemi kapsamaktadır (Boratav, 2012).

Günnur YÜCEKAL ARPACI tarafından hazırladığı “Gök-Tanrı İnancının Bilinmeyenleri. Din ve Millet Kavramları. Akay Kine’nin Bilgileri Işığında” adlı çalışması isminden belli olduğu gibi yazarın Altay Tanrıcı başı Akay Kine ile yaptığı görüşmeler ve daha önce Altay’da yaptığı alan araştırması sonucunda ortaya çıkan bugünkü Altay ve genel olarak Orta Asya’da Tanrıcılığın durumu, bakış açı ve inanışları ile ilgili güncel bilgileri sunan bir eserdir (Yücekal Arpacı, 2012).

Kazak kültürün farklı yönleri aydınlatan yazıların bir araya getirildiği ve Kazak kültürün derinliğini ortaya koyan Zira NAURZBAYEVA’nın (1.Baskı 2013) “Veçnoye Nebo Kazahov” adlı çalışması Kazakların kendi kökleri, kültürü, tarihini anlama konusunda derinleştirme açısından çok kıymetli bir çalışmadır (Naurzbayeva Z. , Veçnoye Nebo Kazahov (Kazakların Sonsuz Göğü) Вечное Небо Казахов, 2020).

İbrahim DİLEK’in “Resimli Türk Mitoloji Sözlüğü. (Altay/Yakut)” adlı eseri, Türk Şamanist kültürünü halen belirli ölçüde yaşattıkları ve sürdürdükleri Altay ve Yakut Türklerinin mitolojilerinde var olan maddeleri sunmaktadır (Dilek, 2014) .

Necati GÜLTEPE’nin “Yeni Araştırmalar Işığında Türk Mitolojisi” adlı kitabı, Türk mitolojisinin genel resmini verme deneme çalışmalarından biridir (Gültepe, 2015).

Türk kültüründe şamanlık olgusunu ele alma ve kapsamlı bir şekilde inceleme ve anlatma açısından Fuzuli BAYAT’ın “Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı” adlı çalışması Türk Şamanlığını odaklı bir şekilde incelememiz için yararlanabileceğimiz bir eserdir (Bayat, Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı, 2015).

Türk mitolojisini teorik, sosyo-kültürel açılarından ele alan ve bugün için belki Türk mitolojisinin kavramsal açısından en dolu resmini görme imkânını sunan Fuzuli BAYAT’ın “Türk Mitolojik Sistemi-1” (Bayat, Türk Mitolojik Sistemi (Ontolojik ve Epistomolojik Bağlamda Türk Mitolojisi) Cilt: 1, 2017) ve “Türk Mitolojik Sistemi-2.” (Bayat, Türk Mitolojisi Sistemi (Kutsal Dişi - Mitolojik Ana, Umay

Paradigmasında İlkel Mitolojik Kategoriler - İyeler ve Demonoloji) Cilt: 2, 2018) adlı iki ciltlik eseri, Türk mitolojisi hakkında sistemli bilgi edinmemiz için vazgeçilmez bir eserdir.

Türk mitolojisinde ağaç motifine yönelik özellikle Pervin ERGUN'un "Türk Kültüründe Ağaç Kültü" adlı eseri, temel başvuru kaynaklarından biri olmuştur (Ergun, 2017).

Türk kültüründe kadın şamanlığını inceleme bakımından en önemli başvuru kaynaklarından biri Fuzuli BAYAT'ın "Türk Kültüründe Kadın Şaman" (1.Basım: 2010) adlı çalışması olmuştur (Bayat, Türk Kültüründe Kadın Şaman, 2018).

Çalışmamıza metodolojik olarak yakın olan Özlem ÖZDEMİR'in "Kazak Türklerinin Destanlarında Mitolojik Unsurlar" adlı Doktora tezi Kazak Türklerinin destanlarındaki mitolojik unsurlarını detaylı şekilde inceleyip sunan, metinlerinin içinde Türk mitolojisine dair motiflerin yapılarını tanımlayan, destanlarda Türk mitolojisinin tezahürünü tanımak için başvurulacak kıymetli bir çalışmadır (Özdemir, 2020).

Şahin BÜTÜNER tarından hazırlanmış "Masal ve Mitoloji: Türk Masallarında Kültlerin Çözümlenmesi" adlı Doktora tez çalışması Türk masallarında Türk mitolojik motiflerini kültler bağlamında inceleyen ve kültlerle ilgili motiflerin tipolojisini sunan Türk mitolojisinin günümüze kadar yaşamını sürdürdüğü masallarımızda yansımalarını incelemek için önemli bir çalışmadır (Bütüner, 2020).

Serikbol Kondıbay'ın çalışmalarını Türkiye'de tez konusu olarak alan ilk araştırmacılardan Sebahat CAYNAK "Serikbol Qondıbay'ın "Arğıkazak Mifologiyası" Adlı Eserinde Mit Kavramsallaşması ve Kazak Mitoloji Tasarımı" adlı Yüksek Lisans tezinde Kazak araştırmacının "Arğıkazak Mifologyası" (Ön -Kazak Mitolojisi) adlı dört ciltlik eserinin analitik değerlendirmesini ve birinci cildinin çevirisini yapmıştır. Söz konusu tez, Kazak mitolojisi üzerinde Kazakistan'da yapılmış en değerli çalışmalarından birini Türk diline kazandırma denemesi bakımından önemli bir çalışmadır (Caynak, 2021).

Daha çok sanat tarihçilerinin, kültürologların (antropologların), yazdığı, sanatçıların çalışmalarını veya genel olarak çağdaş Kazak sanatı ve genel kültüründe sanat ille ilgili süreçleri ele alan, sanatçıların eserlerinin sanat özelliklerinin anlatıldığı,

mitoloji ve sanatın bağlantıları ele alındığı çalışmalar, makaleler ve ayrıca katalog oluşturma sürecinde yararlandığımız katalog kitaplar da **ikinci grup** yayınlar olarak ele alınabilir. Bunların içinde güzel sanatlar veya sanat tarihi bölümlerinden olan Türk mitolojisi ile ilgili Yüksek Lisans ve Doktora, Sanatta Yeterlik tezleri vardır. Bunların içinde bizim konumuza en yakınlarını ele alacağız.

"Hindavrupamerkezi" bir görüşe sahip bir Sovyet bilim insanı L.İ. REMPEL, "Tsep Vremeni. Vekovıye Obrazı i Brodyaçiye Syujetı v Traditsionnom İskusstve Sredney Azii" (Zaman Zinciri. Orta Asya'nın geleneksel sanatında asırlık görüntüler ve gezici süjeler) adlı çalışmasında Orta Asya geleneksel halk sanatında Eski çağlardan beri rastlanan kozmogoni, destan ve folklor sembollerini sistemleştirme denemesini sunmaktadır (Rempel, 1987).

Sanat tarihine giriş bilgilerini ve sanat tarihi alanında bir araştırma nasıl yapılacağına dair bilgiler veren Selçuk MÜLAYIM'in "Sanat Tarihi Metodu" kitabı tez çalışmamızın metodunun belirleyici faktörü olmuştur (Mülayim, 1994).

Nurhan KOLAYLI tarafından hazırlanmış "Çağdaş Türk Resminde Mitoloji" adlı Yüksek Lisans tezinde görüşümüze göre çağdaş resim sanatında mitolojinin etkisini ele alan Türkiye'de yapılmış ilk çalışmalarından biridir. Çalışmada Türk resim sanatının en eski çağlardan bugüne kadarki tarihine giriş yapmakta ve mitolojik konuları olan örneklerini sunmaktadır. Araştırma sonucunda Türk resim sanatında 1980 sonrasında ressamlar arasında mitoloji konuları çok popüler olduğunu ancak içinde sadece bir sanatçı Can Göknil Türk mitolojisi konularına yöneldiğini tespit edilmiştir (Kolaylı, 1998).

Özellikle Kazakistan'ın bağımsızlık aldıktan sonraki dönemi araştırma sırasında 1990-2000 yılları arasında yapılmış eserleri toplayan ve kitabın sunuşunda bu dönemin özelliklerini içeren Gülmira ŞALABAYEVA tarafından hazırlandığı "İzobrazitelnoe İskusstvo Kazahstana Na Rubeje Vekov" (Kazakistan Resim Sanatı Asırların Geçişinde) adlı kitap-albümüne başvurulmuştur (Şalabayeva G. , İzobrazitelnoye İskusstvo Kazahstana na Rubeje Vekov Katalog, 2000).

Galeri, kitapçı, müze, kütüphanelerde ulaştığımız "Tengri-Umay İnternational Art Festival" Festival Katalogu (Filatov, 2002), Album "Hudojniki Pavlodara" (Pavlodar'ın Ressamları) (Bibina, 2003), "Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis"

(Kazakistan Sanatının Ontolojisi. Resim sanatı) (Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004), KİYANSKİY V., JAMALOV A. “Saken Gumarov’un Yıldız Ritimleri” (Kiyanskiy & Jamalov, 2008) , Sergi Kataloğu “Mnogolikaya Evraziya” (Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010), “Alğa Umtılğan Kazakstan. İlçelerarası (Atırau ve Kızıolrda) sergiler kataloğu (Sağınğali, A.; Aktayeva K., 2010), Bolat TURGINBAY’ın – Elektronik (CD) Sergi Katalogu “Uştasu” (Turgınbay, 2011), Ulusal Sergi-Yarışma Kataloğu “Kazahskiy Epos. İstoriya i Traditsii Kazahskogo Naroda” (Kazak Eposu. Kazak Halkın Tarihi ve Gelenekleri) (KasteyevMüzesi, 2013), “Artists of Kazakhstan” (Kazakistan Ressamları) (Muhametalina, 2012), Jenıs KAKENULI “Ak Zer. Nemese Kazaktın Beyneleu Alemı Suretşı Közımen” (Kakenulı, 2013) gibi katalog, albüm-kitaplar, ziyaret ettiğimiz müzelerin ve sergilerin yanı sıra çağdaş Kazak resim sanatını araştırmamız ve tezimizin ikinci bölümü olan kataloğu oluşturma süreçlerinde başvurduğumuz en önemli kaynaklar olmuşlardır.

Emel ESİN’in “Orta Asya’dan Osmanlıya Türk Sanatında İkonografik Motifler. Emel Esin Toplu Eserleri 2” erken çağ Türk sanatında mitolojik motiflerin yansımalarının detaylı incelenmesi, çalışma kaynaklarının ve örnek zenginliğiyle, mitoloji ve sanatının bağlantısını ele alan her araştırmacı için en önemli örnek ve kaynak çalışmasıdır (Esin, Orta Asya Osmanlı'ya Türk Sanatında İkonografik Motifler, 2003).

Laura URAZBEKOVA “Transformatsiya Traditsionnıh Obrazov v Sovremennıh Formah İzobrazitelnogo İskusstva” (Resim Sanatının Çağdaş Formlarında Geleneksel Görüntülerin Dönüşümü) adlı makalesinde Orta Asya göçebe kültüründe sanatsal görüntünün evrimini takip etme ve ortaya koyma amacını güden projesini sunmaktadır. Modern çağdaş sanatçılar için, el sanatları ustaları olsun veya profesyonel dallarında çalışanlar olsun (resim, grafik, contemporary art), tarihi anıtlar yaratıcılıkları için çok önemli rol oynamaktalar. Bunların içinde Tamgalı mağarasında bulunan kaya resimleri ve kurganlar, sonsuz ilham kaynağı olmuşlardır. Yazar tarafından sunulan projenin ana fikri, geleneksel göçebe sanatının çağdaş sanatsal görüntülere dönüşümüdür (Urazbekova, 2003).

K. Lİ “Evraziyskiy Konsept İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana k Postanovke Voprosa" (Kazakistan Resim Sanatının Avrasya Konsepti Sorusu İle İlgili) adlı makalesinde XX yüzyılın ikinci yarısı ve özellikle 60-lı yılları dönemin sanatçılar grubu örnek alarak Kazakistan resim okulun ve sanatın ikidilli (Eng.” “bilingual”) sanatsal tecrübeye dayandığı (Avrupa ve Asya dili – çağdaş teknoloji ve geleneksellik) ve Avrasya konseptinde, Avrasyalı olduğunu tespit etmektedir (Li, 2003).

Y. MALİNOVSKAYA “Etapı i Tendetsii Formirovaniya Natsionalnoy Şkolı Kazahstana (Arhitektura, İskusstvo)” (Kazakistan Milli Okulun Oluşum Etap ve Eğilimleri (Mimarlık, Sanat) adlı makalesinde söz konusu okulun oluşum sürecinden bahsetmekte ve sonucunda milli sanat ve mimarlık okulun oluşumu ve kendi kaderini tayin süreci devam ettiğini söylemektedir. Yazar, Kazak resim sanatı okulunun gelişimi konusunda “Son on yılın sanat biçimleri sistemindeki lider konum, zamanın yeni sosyo-kültürel ortamlarını – yüzyılın başında manevi yaşamın karmaşıklığı karşılayan resim sanatı tarafından işgal edilmiştir.” – söylemektedir (Malinovskaya, 2003).

J. REZİN “Neobhodimost Etnokulturnoy Napravlennosti v Sovremennom Dizayne Kazahstana” (Kazakistanın Çağdaş Dizaynın (Tasarımının) Etnokültürel Yönüne İhtiyacı) adlı makalesinde çağdaş Kazakistan tasarımcıların milli geleneksel kültürünü, işaret ve sembollerin anlamalarını daha çok araştırması ve toplumun biriktirdiği bütün bilgilere dayanarak hareket etmesi gerektiğine vurgulamaktadır (Rezin, 2003).

S. KOBJANOVA “K Voprosu Hudojestvennoy Kritiki İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana” (Güzel Sanatlar Sanatsal Eleştirmenliği Sorusu ile İlgili) 1953 yılından beri var olan Kazakistan sanat eleştirmenliğinin tarihine kısa ve şematik bir giriş yapmakta ve sanat eleştirmenliğinin milli güzel sanatlar okulunun oluşumuna katkısının önemini vurgulamaktadır (Kobjanova, 2003).

S. KARJAUBAYEVA “K Voprosu Plastiçeskoy Transformatsii Prostranstva v Sovremennoy Jivopisi Kazahstana” (Kazakistan Çağdaş Resim Sanatında Uzay/Mekanın Plastik Dönüşümü Sorusu ile İlgili) adlı makalesinde çağdaş ressamların içinde B. Turgınbay, Y. Jumanov ve K. Kistaubayev’in çalışmalarını ve sanatsal yaklaşımlarını ele almaktadır. Makaleye tezimizde ele aldığımız B. Turgınabay çalışmalarından dolayı başvurulmuştur (Karjaubayeva, 2003).

J. ŞAYGOZOVA “Novıy Vzglyad Na Vzaimodeystviye Sistem “Natsionalnaya Kultura” i “Soderjaniye Uçebnogo Predmeta” (“Geleneksel Kültür ve Öğrenim Dersinin İçeriği” Sistemlerin Etkileşimine Yeni Bir Bakış) adlı makalesinde sanat eğitimin önemine vurgulamakta ve sanat eğitimi öğretmenlerin eğitim sürecinde polikültürel kişilikleri büyütmek için geleneksel kültürün elementlerin öneminden bahsetmektedir (Şaygozova, 2003).

“Avrasyacılığın, Kazakistan'ın kültür ve dış politikasında anlam oluşturan merkezlerden biri” olduğunu vurgulayan Gülmira ŞALABAYEVA, “Evraziystvo Skvoz Prizmu İzobrazitelnogo İskusstva” (Güzel Sanatlar Prizmasından Avrasyacılık) adlı kitabında kendini tanımlama sürecini yaşayan bağımsız Kazakistan’ın yeni olabilecek Avrasyacı idealleri üzerine tefekkür etmekte ve bu konseptin sanat alanındaki örnekleri olarak, Yevgeniy Sidorkin, Nelli Bube, Bulat Mekebayev ve Karmine Barbaro adlı farklı Kazakistan sanatçıları ve çalışmaları hakkında bahsetmektedir (Şalabayeva G. , 2010).

H. TRUSPEKOVA “Traditsionnaya Kultura i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana” adlı makalesinde kültür dünyasının eski geleneğe dönüşünü ele almaktadır ve bu süreçlerin Kazakistan sanatında nasıl kendini gösterdiğine değinmektedir. “Belki de hiç kimse eski dünyayı görme sistemiyle ilgilenmiyor, ama bu sistemde hala keskin bir ilgi ve taze bir duygu uyandıran o düzen ve o uyum vardı. Özellikle ufukta yeni bir efsanevi sosyo-kültürel alan oluşturmaya başlayabilecek yeni fikirler olmadığında.”- diyor yazar. Sovyet rejiminin sallandığı zamanı olan 1986 yılları ve sonra 1991 de Sovyet sistemin dağılımı süreçleri resim sanatını nasıl etkilediğine dair bazı fikirler paylaşmaktadır (Truspekova H. , Traditsionnaya Kultura i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana. (Традиционная культура и современное искусство Казахстана), 2003).

Kazakistan güzel sanatların tarihini, Kazak geleneksel dünya bakış açısının Kazak sanatın içinde geçtiği süreci bağlamında geçmiş asra genel bir bakış atan R. YERGALİYEVA’nın “Kazahskoye İskusstvo XX Veka i Traditsionnaya Duhovnost” (XX yüzyılın Kazak Sanatı ve Geleneksel Ruhaniyet) adlı makalesine Kazak geleneksel kültürün Kazak sanattaki yeri üzerine tefekkür etme açısından başvurulacak bir eserdir (Yergaliyeva R. , 2003).

Ebru ELPE'nin "Türk Mitolojisi ve Sanatında Ağaç" adlı Yüksek Lisans tez çalışmasında ağaç motifin İslam öncesi ve İslami devrinde bugüne kadar Türk mitoloji ve sanatında yansımalarını incelenmiştir (Elpe, 2003).

Şenay ALSAN "Türk Mimari Süsleme Sanatlarında Mitolojik Kaynaklı Hayvan Figürleri (Orta Asya'dan Selçuklu 'ya)" adlı doktora tezinde ejder, tek ve çift başlı kartal, simurg ve siren motifleri ele alınıp, Türk mimari süsleme sanatlarında uygulamaları değerlendirilmiştir (Alsan, 2005).

İskitlerden Uygurlara kadar erken çağ Türk kültürü ve mitolojisinde atın önemini ve yerini anlatan Orhan DOĞAN tarafından hazırlanmış olan "Bozkır Kavimlerinin Kültür ve Mitolojilerinde At" adlı Yüksek Lisans Tez çalışmasından atın kullanımı ve faydaları önemini vurgulanmaktadır (Doğan, 2006).

Çağdaş Türk sanatçının Şamanizmi, Türk mitolojisini araştıran ve yaratıcılığında kullanan Türk ressamlarından biri olan Can Göknil'in eserlerinde şamanizmin etkisini araştıran Sema ÖZGÜR'ün "Şamanizm ve Can Göknil'in Yapıtlarındaki İzdüşümleri" (Y. L. Tezi) adlı yüksek lisans tezi metodolojik olarak tez konumuza benzer bir çalışma olarak incelenmiştir (Özgür, 2006).

Çağdaş Altay resim sanatında esas arketipleri ortaya koyma amaçlanan N. Y. AFANASYEVA'nın "Arhetipiçnıye Motivı i Mifologiçeskiye Obrazı v Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Altaya" (Çağdaş Resim Sanatında Arketipik Motifler ve Mitolojik İmgeler) adlı çalışması zengin teorik altyapısıyla ve arketipleri tespit edip tipolojize etme yaklaşımı ile dikkat çekicidir (Afanasyeva, 2006).

"Süslemenin, halkın kendini tanımlama, manevi özünün kurumsallaşma yollarından biri" olduğunu söyleyen Gülmira ŞALABAYEVA "Kosmos Kazahskogo Ornamenta" (Kazak Süslemelerin Kozmosu) adlı kitap-albümünde Kazak milli süslemeleri kullanılan Sovyet zamanından ve bağımsızlık dönemi iki bölüm olmak üzere resim ve grafik eserleri toplanmıştır (Şalabayeva G. K., 2008).

A.G. KİÇİGİNA "İskusstvo Neoarhaiki v Kontekste Sovremennoy Regionalnoy Kulturı" doktora adayı tezinde, takip ettiği zangin teorik altyapı ve metodolojisi ve çalışma sonucunda birçok yönden Kazakistan sanat süreçleriyle rezonansa giren çıkarttığı sonuçları açısından çok önemli bir çalışmadır (Kiçigina, 2008).

M. E. SULTANOVA “Filosofsko-Estetiçeskiye Osnovaniya Kazahskogo İzobrazitelnogo İskusstva v Kontekste Teorii Çistogo İskusstva” (Temiz Sanat Teorisi Bağlamında Kazak Resim Sanatının Felsefi-Estetik Temelleri) adlı doktora adayı tezinde “temiz sanat” fenomeni ile ilgili bilgi ve özellikle ikinci bölümünde çağdaş sanatındaki süreçleri üzerine tefekkürleri açısından başvurulacak bir çalışmadır (Sultanova, 2009).

Nuray YAKARYILMAZ “Türk Mitolojisinin Resmi” adlı Master tezinde Türk mitolojisindeki öne çıkan motifleri inceleyerek, otuz dört motifi/karakteri görselleştirmiş şekilleri sunmaktadır (Yakaryılmaz, 2009).

R.A. YERGALİYEVA, makalelerinde geniş bir şekilde çağdaş Kazakistan (1990-2000-li yılları) resim sanatındaki süreçlerin madde ve mananın diyalogu bağlamında içsel doğasını ve ressamların çalışmalarındaki milli kimlik arayışlarını tarif etmektedir (Yergaliyeva R. , Traditsionnaya Duhovnost v Transformatsiyah İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana (Традиционная духовность в трансформациях изобразительного искусства Казахстана) , 2009), (Yergaliyeva R. , Natsionalnaya İdentiçnost v Sovremennoy Jivopisi Kazahstana (Национальная идентичность в современной живописи Казахстана), 2009).

Ardak YUSUPOVA’nın “Kazakistan 1980-1990 yy. resim sanatı. Yollar ve arayışlar” (“Jivopis Kazahstana 1980-1990-h gg.: Puti İ Poiski”) adlı monografisinde özellikle başvurduğumuz “1990 yılları Kazakistan Resim Sanatı” adlı ikinci bölümünde 1990-lar döneminde Kazakistan resim sanatının en önemli eğilimleri ve onların temsilicileri tanımlanmıştır (Yusupova A. , 2009) .

D. M. MERGALİYEV, “Folklor Kak İstoçnik Hudpjestvennogo Natsionalnogo Stilya v İskusstve Kazahstana Na Rubeje XX-XXI vekov” (XX-XXI asırların geçişinde Kazakistan Sanatında Milli Sanatsal Stilin Kaynağı Olarak Folklor) adlı doktora adayı tezinde geleneksel folklorun çağdaş Kazakistan sanatına (müsic, geleneksel el sanatları ve görsel sanatları) etkisini ve milli-kültürel geleneklerin korunma ve gelişimindeki yerinden bahsetmektedir (Mergaliyev, 2009).

J. K. TANİYEVA’nın “Znaki i Simvolı v Traditsionnom i Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana” (Geleneksel ve Çağdaş Kazakistan Resim Sanatında İşaret ve Semboller) adlı doktora adayı tez çalışmasında Kazakistan’ın

geleneksel ve modern sanatın yapısında kültürün manevi temeli olarak resimsel tipteki işaret ve sembollerin özelliklerini, kültürün sembolleri hakkındaki etnik fikirleri ve bunların tezahür biçimini göz önünde bulundurarak belirlemeyi amaçlanmıştır (Taniyeva, 2010).

Başta Mehmet ÖZKARTAL'ın "İlköğretim Sanat Etkinlikleri Dersinde Dede Korkut Destanı'nın Milli Değerlerin Kazanılmasına Etkisi" (Özkartal, 2009) adlı doktora tezi, Ayşe TAYDAŞ'ın "Türk Mitolojisindeki Sembollerin Grafik Sanatı Eğitimindeki Yeri ve Önemi" (Taydaş, 2012) ve Başak DANACI'nın "10-12 Yaş Grubu Çocuk Resimlerinde Mitolojik Konulu Hikâyelerin Yaratıcılığa Etkisinin Belirlenmesinde Uygulama Yöntemlerine Yönelik Bir Karşılaştırma" (Danacı, 2012), Fadime PEKTAŞ'ın "Anadolu Halk Hikâyeleri Ve Kültüründe, Mit Algısı Ve Sanat Eserlerinde Kültürel İmgelerin Analizi" (Pektaş, 2022) adlı yüksek lisans tezleri sanat eğitiminde de Türk mitolojisinin milli kültürel değerler olarak genç neslin hem bilişsel gelişimine hem yaratıcılıklarının ortaya koyma kabiliyetlerini ve kültürel kimliklere dair anlayış geliştireceği ilgili görüşlerinin göstergeleridir.

A.K. NİYAZOV'un "Osnovnıye tendentsii jivopisi Kazahstana v kontekste sotsiokulturnıh transformatsiy XX – XXI vekov" (XX – XXI yüzyılları sosyokültürel dönüşümler bağlamında resim sanatındaki temel eğilimler) adlı Doktora tezinin özellikle "Bağımsızlık Dönemi Kazakistan Resim Sanatında Temel Problemler ve Eğilimler" adlı üçüncü bölümünde 1990-2000 yılları Kazakistan sanat dünyasında olan süreçlerin doğasının değerlendirilmesi açısından önemli bir eserdir (Niyazov, 2010).

H.H. TRUSPEKOVA, "İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana" (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана) adlı monografi bölümlerinde Kazakistan resim, el ve mimari sanatlarındaki Sovyet ve Post Sovyet dönemlerine has milli kimlik arayışı ve oluşum problemlerini ele almaktadır (Truspekova H. , Nezavisimost i Voprosı İdentiçnosti v Arhitekture i İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (1990 - 2011 gg.) (Независимость и вопросы идентичности в архитектуре и изобразительном искусстве Казахстана 1990-2011 гг.), 2011), (Truspekova N. , 2011), (Truspekova H. , Problemı Natsionalnogo Naslediya v Sovremennom Mire, 2011), (Truspekova H. , 2011)

Ardak YUSUPOVA, makalelerinde XX yüzyıl Sovyet döneminden başlayarak egemenlik dönemi resim sanatına kadar Kazakistan resim sanatı tarihi boyunca bağımsızlık fikri nasıl tezahür ettiğini anlatmaktadır (Yusupova A. , İdei Nezavisimosti v İskusstve Suverennogo Kazahstana (Идеи независимости в искусстве суверенного Казахстана), 2011), (Yusupova A. K., 2011), (Yusupova A. , Formalno-Plastiçeskiye Poiski v Jivopisi Kazahstana Perioda Nezavisimosti (Формально-пластические поиски в живописи Казахстана периода Независимости), 2011).

D.S. ŞARİPOVA, "Mifologemı i Folklorno-Mifologiçeskiye Motivı v Figurativnoy Jivopisi, Grafike i Stankovoy Skulpture" makalesinde anne arketipi, bilge ihtiyar kadının mitologemesi, dünya ağacı, elma sembolizmi, dünya dağı, taş motifleri, şaman, kobız, uçuş motifleri, savaşçı arketipi olarak mitolojik motif ve arketipleri Kazak profesyonel sanat tarihi boyunca resim, grafik ve heykel sanatçıları tarafından nasıl kullandıklarını tanımlamaktadır (Şaripova, 2011).

Lisansüstü öğrencilerle çalışırken kendilerinin kavramsal yaklaşım ve metodolojik bilgilerine ihtiyaçları konusunda neredeyse tam bilgisizliğiyle karşılaşan Gülmira ŞALABAYEVA, "Soyuz Yazıkov Nauki İ İskusstva" (Bilim ve Sanat Dillerinin Birliği) adlı kitabı sanat teorisi ve tarihi alanında çağdaş metodolojik yaklaşımların kavramsal çerçevesini çizmektedir (Şalabayeva G. , 2012).

Modern dönemde Kazak halkının ve Kazakistan'ın etno-kültürel kimliği için marka değeri taşıyan en temsili ve zamana bağlı hayvansı imge ve motifleri belirleme amaçlayan A.R. HAZBULATOV, M.E. SULTANOVA, J.N. ŞAYGOZOVA'nın "Animalistiçeskaya Vselennaya Kazahskoy Kulturı v Diagramme Epoh" (Epokların Diagramında Kazak Kültürün Animalistik Evreni) adlı kolektif monografi, göçebe Kazakların ve atalarının animalistik (hayvansal) kodunun geleneksel ve modern dönemde oluşumunun, varlığının özelliklerinin araştırılmasına adanmıştır (Hazbulatov, Sultanova, & Şaygozova, 2017).

E.T. JANISBEKOVA'nın "Mifologiçeskiye Obrazı İ Motivı V Sovremennoy Kazahstanskoy Proze" (Çağdaş Kazakistan Nesrinde Mitolojik İmaj ve Motifler) adlı doktora tez çalışmasında metodolojik yaklaşımları bakımından önemli bir çalışmadır (Janısbekova, 2018).

Cennet İNCE, "Türk Mitolojisinde Yılan ve Resim Sanatındaki İzdüşümleri" adlı Yuksek Lisans tez çalışmasında konu bağlamında Cumhuriyet dönemi resim sanatını ele alıp yılan motifin izdüşümleri bağlamında dokuz ressamın çalışmalarını değerlendirmiş olup on adet uygulama çalışmasını sunmuştur (İnce, 2015).

L.İ. NEHVYADOVİÇ, "Etnokulturnıye Traditsii v İzobrazitelnom İskusstve Altaya (vtoraya polovina XX – nacahlo XXI v.)" (Altay Resim Sanatında Etnokultürel Gelenekler (XX yy.ikinci yarısı – XXI yy. başı) adlı Doktora tezinde Altay görsel sanatlarında etno-kültürel geleneklerinin incelemesinde kullandığı sanat antropolojisi metotları açısından dikkat çekicidir (Nehvyadoviç, 2013).

Melike ÖZKAN'ın "Cumhuriyet Dönemi Türk Resminde Şaman Sembollerinin Görsel Çözümlemeleri" adlı Yüksek Lisans Tezinde Cumhuriyet dönemin altı ressamın çalışmaları incelenip değerlendirilmiş ve içinde kullanılan Şamanizm kaynaklı dokuz motif tespit edilmiştir (Özkan, 2018).

Mehmet Ali KILINÇ'ın "Türk Mitolojisinin Çağdaş Türk Resim Sanatındaki Yansımalarının İncelenmesi" (Yüksek Lisans Tezi) Çağdaş Türk ressamların içinden sekiz sanatçının çalışmaları ele alınmış olup eserlerinde ay, at, kuş, hayat ağacı gibi mitolojik motifler tespit edilmiştir (Kılınç, 2019).

Şeyma KELAM (KÖROĞLU), "Türk Mitolojisinde Çam Ağacı Sembolünün Yeri ve Çağdaş Türk Resim Sanatına Yansımaları" adlı Yüksek Lisans Tezinde Türklerde ağaç kültü ile ilgili bilgiler sunmuş ve çağdaş Türk ressamların arasında altı ressamın çalışmalarında çam ağacı motifin yansımaları üzerinde durulmuştur (Kelam (Koroğlu), 2019).

Bugün için Türkiye'de yapılmış olan tezlerin içinde Tez çalışmamızın konusuna en yakın olan Karim BAYGUTOV'un "Kazak Mitolojisinin Resimsel Çözümlemesi" adlı Sanatta Yeterlik tez çalışması hem Kazak sanatı hem Kazak mitolojisini ele alma bakımından ayrıca detaylı bir şekilde değerlendirilmesi gerekmekte olduğunu düşünülmüştür. Çalışmasında ilk olarak birinci bölümde mitoloji ve Kazak mitolojisi kavramlarını etraflıca tanımlanmış, "Sanatta Kazak Mitoloji" adlı ikinci bölümünde Kazakistan tarihi verileri açısından kaya resimleri, kurganlardan çıkan Sakaların hayvan üslubunun örnekleri, Göktürk yazıtları, balballar, geleneksel müzik aletleri ile ilgili bilgi ve sanatta örnekleri verilmiştir. Üçüncü bölümünde Kazak resim sanatında

genel olarak mitolojinin yansımalarını incelerken birkaç eser örnekleri verilmiştir. Dördüncü bölümünde Kazak mitolojisinden yazarın fikrine göre Kazak mitolojisinin temsil eden "Er-Töstik" mitini temel alarak ağaç baskı tekniğini kullanarak on beş adet kişisel uygulamalarını sunmuştur (Baigutov, 2020).

Ümit PARSIL'ın "Türk Mitolojisindeki Hayvan İmgesinin 1950 Sonrası Türk Resmindeki Yansımaları" adlı Yüksek Lisans tezi çalışmamızın konumuza metodolojik olarak paralel olması ve 1950 sonrası ele aldığı belirlediği on beş Türk ressamın çalışmalarının değerlendirilmesiyle dikkat çekicidir (Parsıl, 2021).

Son yıllarda yapılmış olan Neslihan Ezer YEŞİLOVA'nın "Türk Mitolojisinde Yer Alan Hayvan Figürlerinin Simge ve Sembol Bağlamında Değerlendirilmesi" (Yeşilova, 2019), Sedat DEMİRCİ'nın "Türk Mitolojisinde Hayvansal Motiflerin Kuyum Teknikleri İle Uyarlanması" (Demirci, 2020), Eray KIVRAK'ın "Türk Mitolojisindeki Karakterlerin Analizi ve Yeniden Tasarlanması" (Kıvrak, 2020), Hilal SANSAR'ın "Mitolojik Hikâyelerin Resimleme İle İlişkisi: Türk Mitolojik Hikâyelerinin Resimlenmesi ve Taşınabilir Ürünler Üzerine Grafik Baskı Uygulamaları" (Sansar, 2021), Ali İMANOV'un "Mitoloji ve Modern Dünya Halklarının Kültüründe "Kurt" İmgesinin Rolü ve İşlevi ile Dünya Sinema Filmlerindeki Kurt İmgesinin Karşılaştırılması" (İmanov, 2021), Merve Gülşen ÖZTAŞ'ın "Türk Mitolojisindeki Hayvan İmgelerinin Günümüz Giysi Tasarımlarına Uyarlanması" (Öztaş, 2021), Alina Öznur İNAL SERT'in "Erken Dönem Türk Mitolojisinde Kanatlı Hayvan Motiflerinin Araştırılması ile Seramik Form ve Yüzeylerine Uygulaması" (İnal Sert, 2021), Yağmur TOPAL'ın "Geleneksel Türk Kültür Ve İnanç Sisteminde Yer Alan Fantastik Figürlerin Çağdaş Türk Sanatına Yansıması" (Topal, 2021) adlı Yüksek Lisans tezleri, Esra TUNCALI'nın "Türk Kültüründe At Kavramı Ve İmgesine Dayalı Holografik Canlandırma Uygulaması" (Tuncalı, 2021) gibi adlı Sanatta Yeterlik tez çalışmaları, bilim ve sanat dünyasında Türk mitolojisine, Türk mitolojisi kaynaklı motiflerine ve özellikle Türk kültürün ayrılmaz bir parçası hayvan motiflerine yönelik ilgi, sanatsal ve bilimsel merakın hızla arttığının bir göstergesidir.

Üçüncü gruba Kazak ve Türk kültürü ile ilgili kaynaklar girmektedir.

N. ŞAHANOVA'nın "Mir Traditsionnoy Kulturı Kazahov (Etnografiçeskiye Oçerki)" (Kazak Geleneksel Kültürün Dünyası. Etnografik Yazılar) adlı

monografisinde, Kazakların yurt evi, beslenme sistemi, giyim-kuşam vb. gibi Kazak geleneksel maddi kültürün bileşenlerinin anlamsal çözümlemesini sunmaktadır (Şahanova, 1998).

Kazak Türklerin derin felsefi dünya görüşünün müzikle bağlantısını ve Kazak kültüründe müziğin rolünü tespit eden Sabina AYAZBEKOVA'nın "Kartina Mira Etnosa: Korkut-Ata i Filosofiya Muzıki Kazahov" (Etnosun Dünya Resmi: Korkut-Ata ve Kazakların Müzik Felsefesi) adlı çalışması Kazak kültürünü ve Kazak geleneksel kültüründe müziğin ve Korkut'un yerini daha iyi anlamak için çok önemli bir kaynaktır (Ayazbekova, 1999).

Akseleu SEYDEMBEK'in "Mir Kazahov. Etnokulturologiçeskoye Osmısleniye" (Kazakların Dünyası. Etnokültürolojik Yeniden Düşünme) adlı kitabı, Kazak kültürünün unsurlarını bütünsel bir şekilde eski çağlardan bugüne kadar bir tabloya toplayan değerli bir çalışmadır (Seydembek, 2011).

Türkçe konuşan halkların kültürlerin ideolojik ve manevi birliği ve farklılaşması, Orta Asya Türk devletlerin modern dünya koşullarında sağlamlaşmanın faktörlerini doğrulamaya çalışıldığı N.G. AYUPOV'un "Tengiranstvo kak otkrıtoye Mirovozzreniye" (Açık Bir Dünya Görüşü Olarak Tengricilik) adlı monografisinde insanı ve insaniyeti merkezinde tutan Türk dünya görüşü Türk etik yaşam felsefesi olan Tengriciliğin doğasını açıklamaktadır (Ayupov, 2012).

Aybolat KUŞKUMBAYEV'in "İbo Ne Znali Oni Drugogo Puti, Krome Pryamogo…" (Düz Yoldan Başka Bir Yol Bilmezlerdi ki…) adlı makalesinde Cengizhan dönemi ve sonrası Moğolların askeri giyim-kuşamı ve savaş teknikleri anlatan bir çalışmadır (Kuşkumbayev, 2004).

Genel savaşçı kültürünün ana unsurlarını açıklayan Vladimir MARUSİÇ'in "Put' Voina" (Savaşçı Yolu) adlı makalesine savaşçı tipini incelerken ve Türk kültürünün ayrılmaz bir parçası olan savaş kültürü hakkında bir anlayış geliştirme açısından başvurulacak bir eserdir (Marusiç V. , 2004).

Zira NAURZBAYEVA, "Göçebe Kültürü ve Çağdaş Kazak Mantalitesi" adlı makalesinde geleneksel göçebe kültürün çağdaş genel koşullarda bugünkü Kazakların karakteri ve davranış biçimine nasıl yansıdığını gerçekçi bir şekilde geçmiş ve bugün arasında bağlantı kurup göstermektedir (Naurzbayeva Z. , Kultura Koçevnikov i

Sovremennıy Mentalitet Kazahov (Культура кочевников и современный менталитет казахов), 2004).

Modern dünyada geleneğin, geleneksel kültürün rolünün önemini vurgulayan fikirleri Vladimir MARUSİÇ'in Röportaj "Ruh-Miras"- "Traditsiya – Eto Ne Gerbariy, Eto Zerno" (Gelenek, bir herbarium değil, bir tohumdur) (Marusiç V. , 2005), Sergey KORNEV'in **"**Traditsiya, Postmodernn İ Veçnoye Vozvraşeniye" (Gelenek, Postmodern ve Daimi Dönüş) adlı makalelerinde bulabiliriz (Kornev, 2005).

M. SABİT, B. KOKUMBAYEVA ve G. TEMİRTON'un kaleme aldıkları "Duhovnaya Kultura Velikoy Stepi i Sovremennost" (Ulu Bozkırın Ruhani Kültürü ve Çağdaşlık) adlı kitabında Ulu Bozkırın ruhani kültürünü anlama konusunda yardım etmekte ve Kazak kültürün çağdaş zamanın koşullarında nasıl ruhani evrim geçirdiğini göstermektedir (Sabit, Kokumbayeva, & Temirton, 2013).

2. KATALOG

Katalog №		**1**	
Ressamın Soyadı		**ABDALİYEVA**	
Ressamın Adı		**AKJANA**	
Doğum Yılı		-	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		97	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
1.1	"Çoban" (Пастух)	Koyun	(Abdaliyeva, 2017)
1.2	"Altın At" (Золотой конь)	At	(Abdaliyeva, 2017)
1.3	"Tulpar/Burak" (Тулпар)	At	(Abdaliyeva, 2017)
1.4	"Beyaz At" (Белая_лошадь)	At	(Abdaliyeva, 2017)
1.5	"Ejderha" (Дракон)	Ejderha	(Abdaliyeva, 2017)

Katalog №	1.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Çoban” (Пастух)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun

Katalog №	1.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Altın At” (Золотой конь)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	60x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

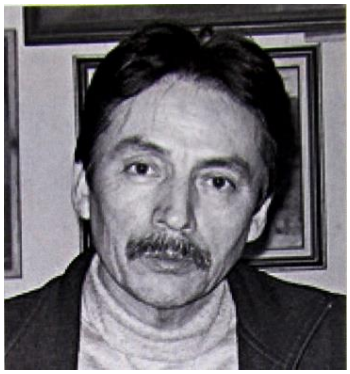
Katalog №	1.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Tulpar” (Тулпар)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	1.4.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Beyaz at” (Белая_лошадь)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	1.5.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Ejderha” (Барашки)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	70x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ejderha

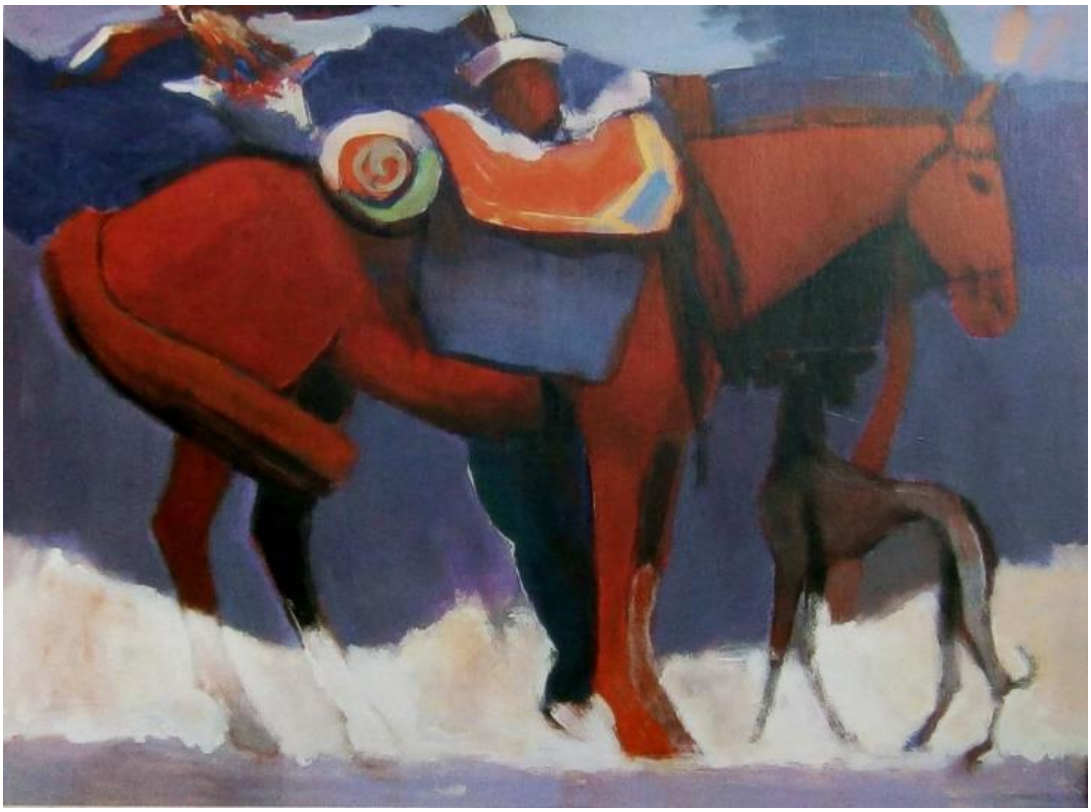
Katalog №		**2**	
Ressamın Soyadı		**ABDRAMANOV**	
Ressamın Adı		**JENİSBEK**	
Doğum Yılı		1954/ Kızılorda, Kazakistan	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		4	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
2.1	“Yedi Hazine” («Жеті қазына»)	Yedi Hazine, At, Kartal, Köpek	(Muhametalina, 2012)
2.2	“Göktürkler” («Көк түркілер»)	Köpek, Taş, At	(KasteyevMüzesi, 2013)
2.3	“Avcı” («Охотник»)	Avcı, At, Köpek, Kartal	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
2.4	“Koblandı Bahadır” («Кобланды батыр»)	Koblandı Batır, Avcı/Okçu, At, Ok-Yay, Kılıç	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	2.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDRAMANOV JENİSBEK
Eserin Adı	“Yedi Hazine”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yedi Hazine, At, Kartal, Köpek

Katalog №	2.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDRAMANOV JENİSBEK
Eserin Adı	“Göktürkler”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Köpek, Taş, At

Katalog №	2.3.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDRAMANOV JENİSBEK
Eserin Adı	“Avcı”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Köpek, Kartal

Katalog №	2.4.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDRAMANOV JENİSBEK
Eserin Adı	“Koblandı Bahadır”(Koblandı Batır)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koblandı Batır, Avcı/Okçu, At, Ok-Yay, Kılıç

Katalog №		**3**	
Ressamın Soyadı		**ABUOV**	
Ressamın Adı		**TURSIN**	
Doğum Yılı		1936/Almatı ili	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
3.1	“Avcılar” («Охотники»),	Avcı, Köpek, Kurt, Kartal, At, Alsakal/Halk Ozanı	(Kazakistan Sanatın Antolojisi. Resim. Антология Искусства Казахстана. Живопись, 2004)
3.2	“Yaşam Nehri”	Su Kaynağı, At, Deve, Boğa, Çadır, Ağaç, Dağ	(Muhametalina, 2012)
3.3	“Yaşam Nehri”	Su Kaynağı, Çadır, At, Dağ, Ağaç	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	3.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABUOV TURSIN
Eserin Adı	“Avcılar”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, Köpek, Kurt, Kartal, At, Köpek, Alsakal/Halk Ozanı

Katalog №	3.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABUOV TURSIN
Eserin Adı	“Yaşam Nehri”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su Kaynağı, At, Deve, Boğa, Çadır, Ağaç, Dağ

Katalog №	3.3.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABUOV TURSIN
Eserin Adı	“Yaşam Nehri”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su Kaynağı, Çadır, At, Dağ, Ağaç

Katalog №		4	
Ressamın Soyadı		**AHAT**	
Ressamın Adı		**AHMET**	
Doğum Yılı		1954	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		11	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		6	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
4.1	“Serap Kervan” ("Мираж караван")	At, Serap	(Kazakistan Sanatın Antolojisi. Resim. Антология Искусства Казахстана. Живопись, 2004)
4.2	“Kosmogonik Dünya” ("Космогонический мир")	Şanırak, Boğa, Koç/Keçe	Aynı Yerde
4.3	“Efsane” ("Легенда")	Kurt	Aynı Yerde
4.4	“Güneş Tanrısı ve Öküz” ("Солярное божество и бык")	Güneş, Boğa, Deve	Aynı Yerde
4.5	“İnsan ve Deve” (“Человек и верблюд")	Güneş, Deve	İnternet
4.6	“Yay”	At, Okçu (Yay), Güneş	Aynı Yerde

Katalog №	4.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“Serap Kervan” ("Мираж караван")
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Serap

Katalog №	4.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“Kosmogonik Dünya” ("Космогонический мир")
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	60x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Boğa, Koç/Keçe

Katalog №	4.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“Efsane” ("Легенда")
Eserin Yapım Tarihi	1992
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	4.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“Güneş Tanrısı ve Öküz”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Boğa, Deve

Katalog №	4.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“İnsan ve Deve” (“Человек и верблюд")
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Deve

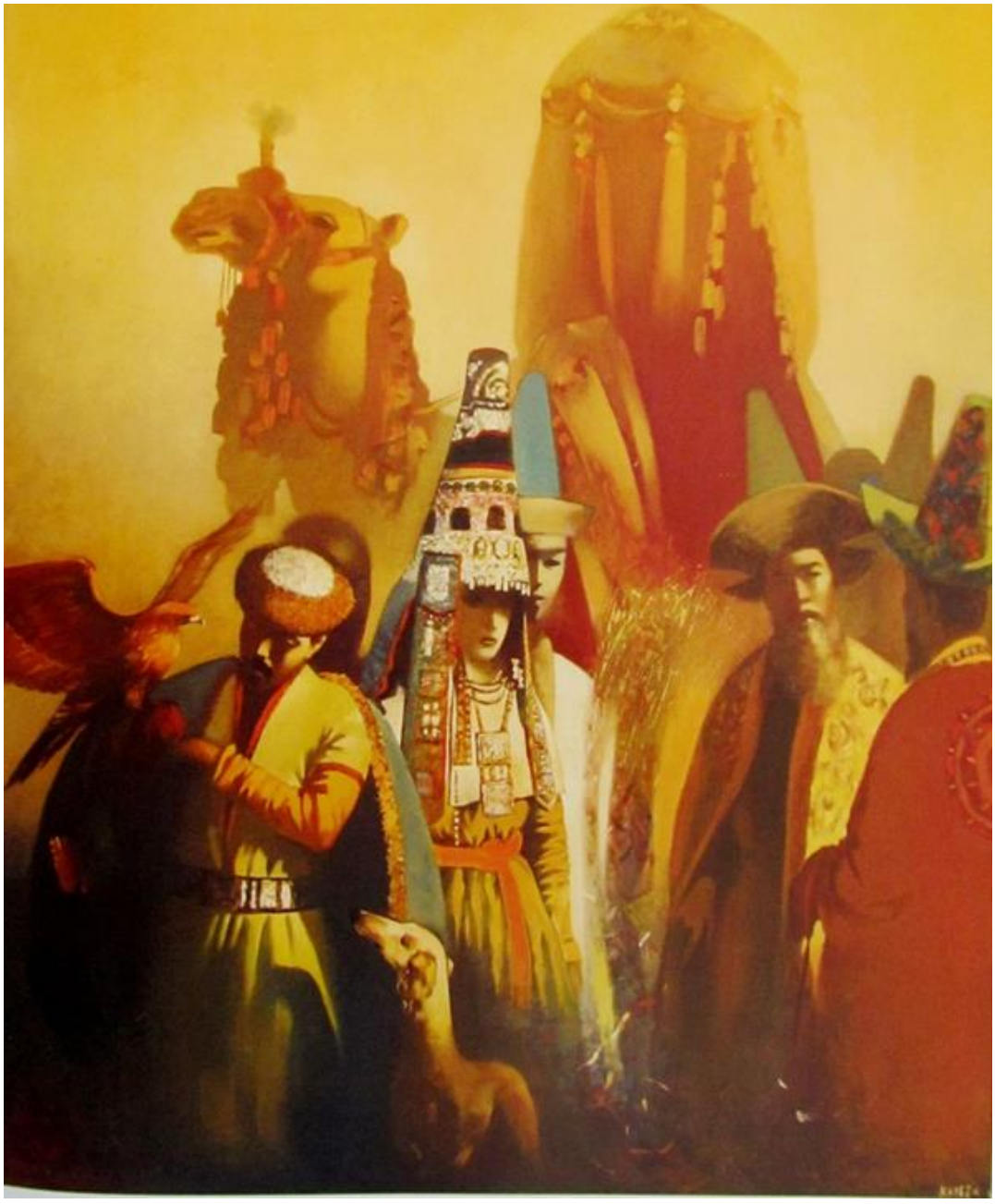
Katalog №	4.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHAT AHMET
Eserin Adı	“Yay” ("Стрелец")
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Okçu (Yay), Güneş

Katalog №		**5**	
Ressamın Soyadı		**AHMETJAN**	
Ressamın Adı		**KALİOLLA**	
Doğum Yılı/Yeri		1949/Akmola İli	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		8	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
5.1	“Yedi Hazine” (7 сокровищ)	Yedi Hazine, At, Köpek, Kartal, Kılıç, Eyer	Türksoy Katalog

Katalog №	5.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AHMETJAN KALİOLLA
Eserin Adı	“Yedi Hazine”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	80x60 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yedi Hazine, At, Köpek, Kartal, Kılıç, Eyer

Katalog №		**6**	
Ressamın Soyadı		**AJİBEKOV**	
Ressamın Adı		**KAZIBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		1966/Akmola İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		16	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		8	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
6.1	"Hayır Duası / Bata"	Deve, Köpek, Kartal, Aksakal	(Muhametalina, 2012)
6.2	"Nişancı/Yay"	At, Okçu(Yay), Kartal, Ok-Yay	(Muhametalina, 2012)
6.3	"Kam/Şaman"	Şaman	(Şalabayeva G. K., 2008)
6.4	"Adıraspan"	Adıraspan, Şanırak, Deve	Sergi (Kasteyev Müzesi)
6.5	"Ata Yurdu"	Şanırak, Deve, Köpek, Avcı, Kartal	(Şalabayeva G., 2000)
6.6	"O Kavak"	Kartal, Ağaç	(Şalabayeva G., 2000)
6.7	"Kokpar"	At	(Şalabayeva G., 2000)
6.8	"Kazak Eli"	Kartal, Tuğ, Aksakal, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	6.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Hayır Duası / Bata” ("Благосовение")
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Köpek, Kartal, Aksakal

Katalog №	6.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Nişancı/Yay” ("Стрелок")
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Okçu(Yay), Kartal, Ok-Yay

Katalog №	6.3.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Baksı/Şaman” ("Шаман")
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №	6.4.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Adıraspan”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Adıraspan, Şanırak, Deve

Katalog №	6.5.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Ata Yurdu”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Deve, Köpek, Avcı, Kartal

Katalog №	6.6.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“O Kavak”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Ağaç

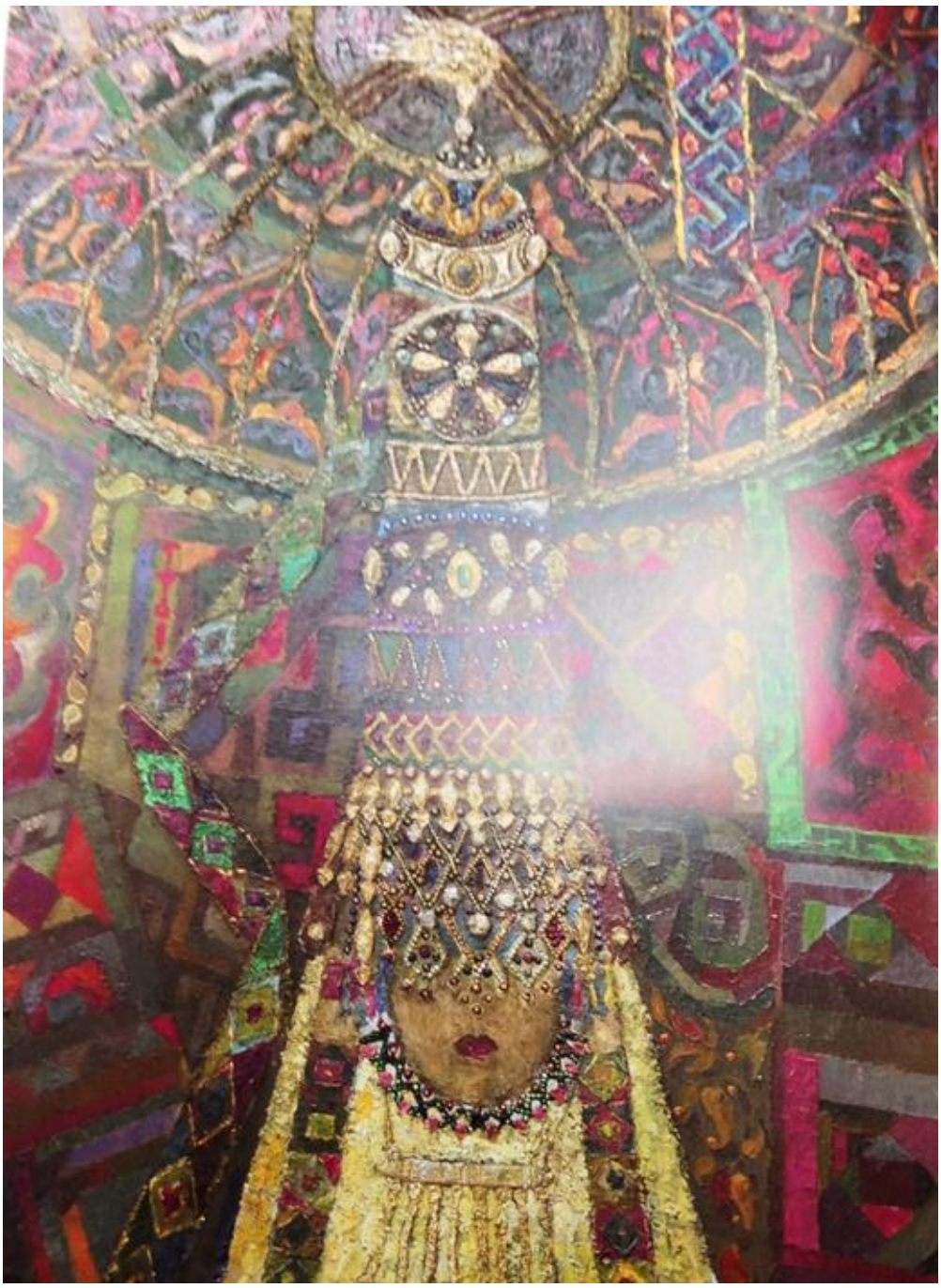

Katalog №	6.7.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AJİBEKOV KAZIBEK
Eserin Adı	“Kokpar” ("Кокпар")
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	100x86 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	6.8.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	“Kazak Eli” ("Казак ели")
Eserin Adı	-
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Tuğ, Aksakal, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi

Katalog №		7	
Ressamın Soyadı		**AKANAYEV**	
Ressamın Adı		**AMANDOS**	
Doğum Yılı/Yeri		1948 / Almatı İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		35	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		15	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
7.1	“Saukele” («Сауκеле»)	Şanırak	
7.2	“Bozkır İnsanları” («Люди степи»)	Deve, Şanırak	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
7.3	“Sonsuz Elin Enerjisi”	Geyik	http://bonart.kz/akanaev-a.html
7.4	“Serap”	Serap, Heykel (Balbal), Güneş	
7.5	“Şehir Üzerinde Pars” (fragman)	Pars	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.6	“Şanırak”	Deve, Köpek, Şanırak	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.7	“Pazırık”	At Kafatası, Pars	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.8	“Hafıza/An”	At	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.9	“Altın Koyun”	Koç/Koyun	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.10	“Türkler”	At	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.11	“Kartal İle Avcı”	Kartal, Avcı, At	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.12	“Serap”	Deve, Heykel (Balbal)	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.13	“Saukele”	Şanırak	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.14	“Kurday-Ata”	Heykel (Balbal), Deve Dikeni, Deve, At	(Nurpeisova L. U., 2005)
7.15	“Büyü”	Şaman	(Nurpeisova L. U., 2005)

Katalog №	7.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Saukele”
Eserin Yapım Tarihi	1992
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	7.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Bozkır İnsanları”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	200x120 cm
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Şanırak

Katalog №	7.3.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Sonsuz Elin Enerjisi”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik

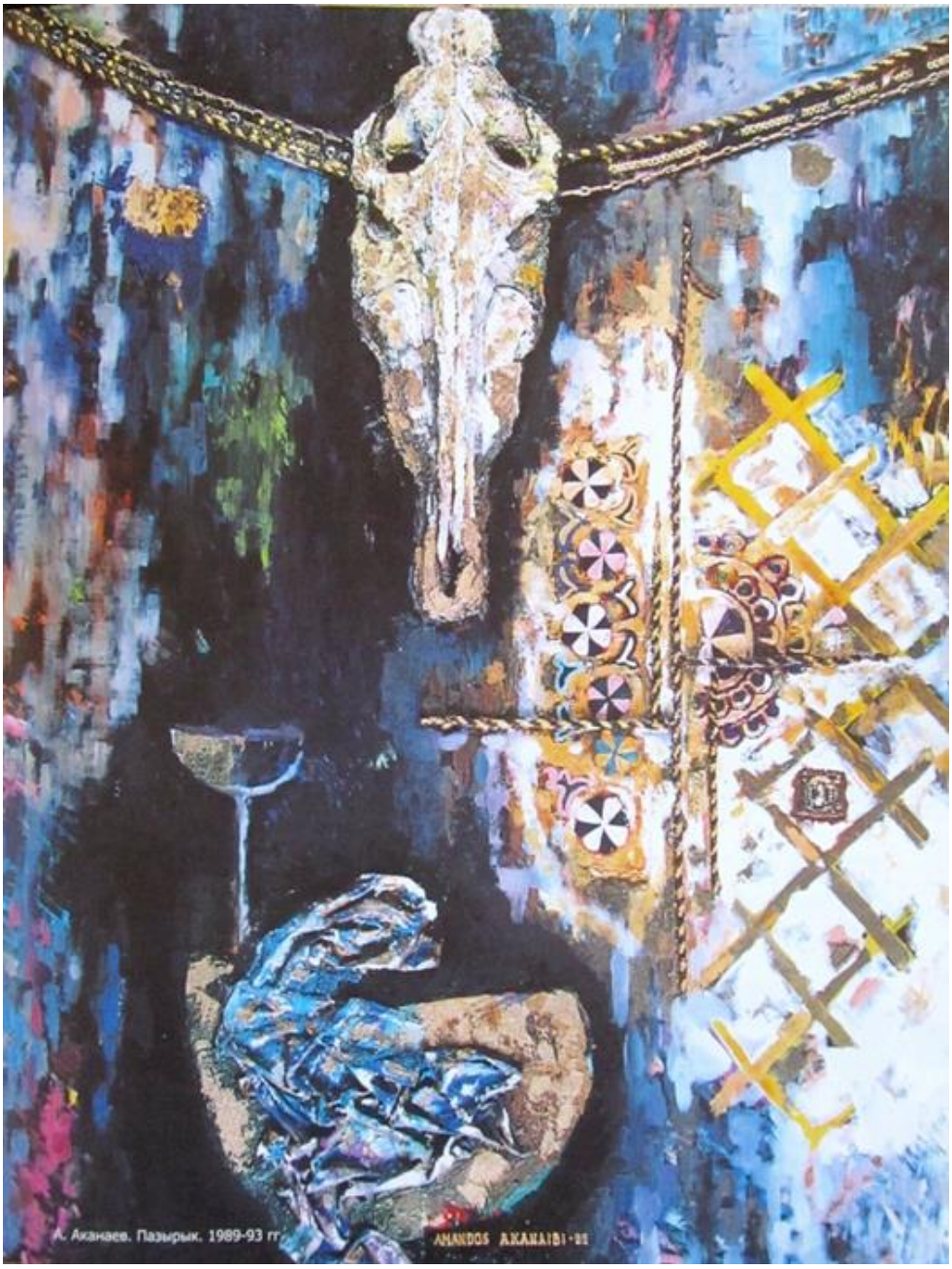
Katalog №	7.4.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Serap, Heykel (Balbal), Güneş

Katalog №	7.5.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Şehir Üzerinde Pars” (fragman)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Pars

Katalog №	7.6.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	1992-1996
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Köpek, Şanırak

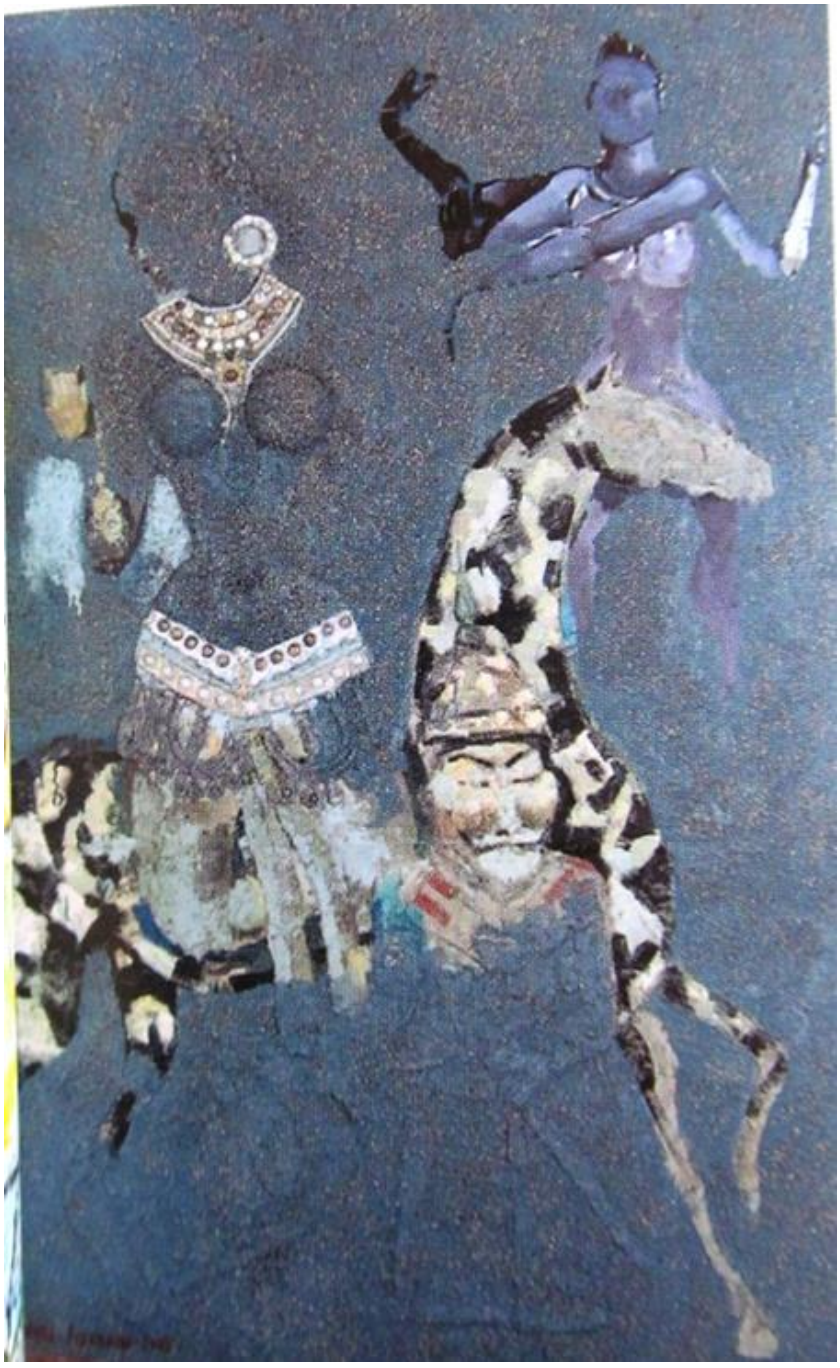
Katalog №	7.7.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Pazırık”
Eserin Yapım Tarihi	1989-1993
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At Kafatası, Pars

Katalog №	7.8.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Hafıza/An”
Eserin Yapım Tarihi	1989-1993
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	7.9.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Altın Koyun”
Eserin Yapım Tarihi	1992-1996
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koç / Koyun

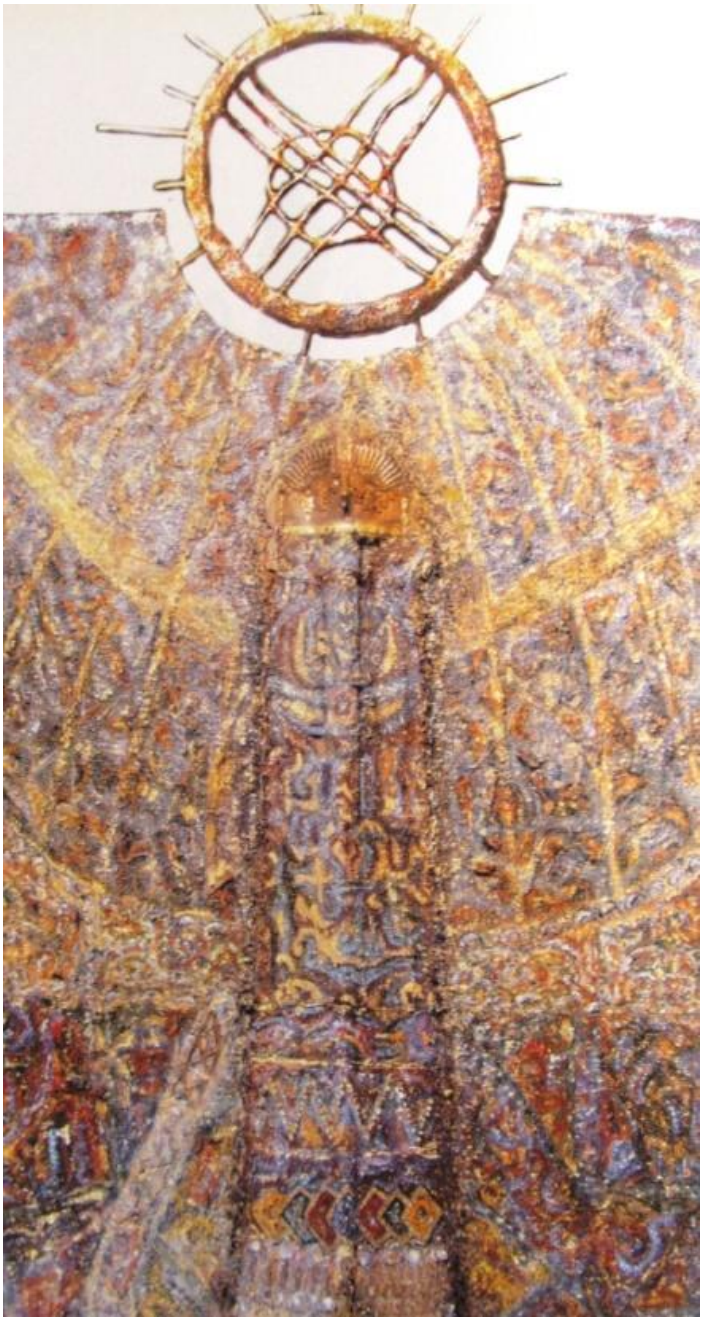
Katalog №	7.10.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Türkler”
Eserin Yapım Tarihi	1999-2001
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	7.11.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Kartal İle Avcı”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Avcı, At

Katalog №	7.12.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Heykel (Balbal)

Katalog №	7.13.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Saukele”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	7.14.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Kurday-Ata”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Deve Dikeni, Deve, At

Katalog №	7.15.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV AMANDOS
Eserin Adı	“Büyü”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №		**8**	
Ressamın Soyadı		**AKANAYEV**	
Ressamın Adı		**BEYSEBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		7	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		4	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
8.1	“Kazak’ın doğumu” ("Рождение казаха")	Deve	(Şalabayeva G., 2010)
8.2	“Yola Başlamadan Önce” ("Перед походом")	At, Kılıç, Türbe	(KasteyevMüzesi, 2013)
8.3	“Sevgi Hakkında Destan” ("Сказание о любви")	Kuğu /Kaz, Deve, At, Su (Nehir), Ok-Yay, Şanırak	(KasteyevMüzesi, 2013)
8.4	“Boynuzlu Geyik Dişi Hakkında Efsane” ("Легенда о рогатой оленихе")	Geyik	(Şalabayeva G., 2010)

Katalog №	8.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV BEYSEBEK
Eserin Adı	“Kazak’ın Doğumu”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	140x130 cm
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve

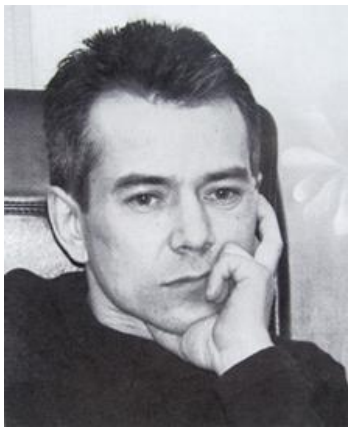
Katalog №	8.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV BEYSEBEK
Eserin Adı	“Yola Başlamadan Önce”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kılıç, Türbe

Katalog №	8.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV BEYSEBEK
Eserin Adı	“Sevgi Hakkında Destan”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kuğu /Kaz, Deve, At, Su (Nehir), Ok-Yay, Şanırak

Katalog №	8.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV BEYSEBEK
Eserin Adı	“Boynuzlu Dişi Geyik Hakkında Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	75x61 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik Ana

Katalog №		9	
Ressamın Soyadı		**AKANAYEV**	
Ressamın Adı		**RUSLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1968/Almatı	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
Kullandığı Mitolojik Motifler		Balbal, Petroglifler (Deve)	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
9.1	“Efsane” ("Легенда")	Heykel (Balbal)	“Artists of Kazakhstan. 1.volume” (Astana, 2012)
9.2	“Kayalar Üzerinde Efsaneler” ("Легенда на скалах")	Deve	“Artists of Kazakhstan. 1.volume” (Astana, 2012)

Katalog №	9.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV RUSLAN
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal)

Katalog №	9.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV RUSLAN
Eserin Adı	“Kayalar Üzerinde Efsaneler”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve

Katalog №		**10**	
Ressamın Soyadı		**AKANAYEV**	
Ressamın Adı		**TİMUR**	
Doğum Yılı/Yeri		1982 / Almatı	
Uyruk		-	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		27	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		9	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
10.1	"Göçebeler" («Кочевники»)	Güneş, At, Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
10.2	"Bozkır Şarkısı" («Песня степи»)	Çadır, Deve, At, Heykel (Balbal)	(www.arvest.kz, 2017)
10.3	"Çoban Çadırı" («Юрта чабана»)	At, Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
10.4	"Bozkırda Gündoğumu" («Рассвет в степи»)	At, Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
10.5	"At" – " Kazakistan Kaya Resimleri" serisinden («Конь. Из цикла работ петроглифы Казахстана»)	At	(www.arvest.kz, 2017)
10.6	"Şarkı Söyleyen Bozkır" («Поющая степь»)	Deve, Heykel (Balbal), Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
10.7	"Evimin Melodisi" («Мелодия родного дома»)	Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
10.8	"Ahenk" («Созвучие»)	Deve, Çadır, At	(www.arvest.kz, 2017)
10.9	"Tamgalı Yankısı" («Эхо Тамгалы»)	Geyik	(www.arvest.kz, 2017)

Katalog №	10.1.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Göçebeler” (Кочевники)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	50x100 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, At, Çadır

Katalog №	10.2.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Bozkır Şarkısı”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	80x60 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Deve, At, Heykel (Balbal)

Katalog №	10.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Çoban Çadırı” (Юрта чабана)
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	25x30 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Çadır

Katalog №	10.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Bozkırda Gündoğumu”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	30x25 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş

Katalog №	10.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“At”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	30x40 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	10.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	"Şarkı Söyleyen Bozkır"
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	47x30 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Heykel (Balbal), Çadır

Katalog №	10.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Evimin Melodisi”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır

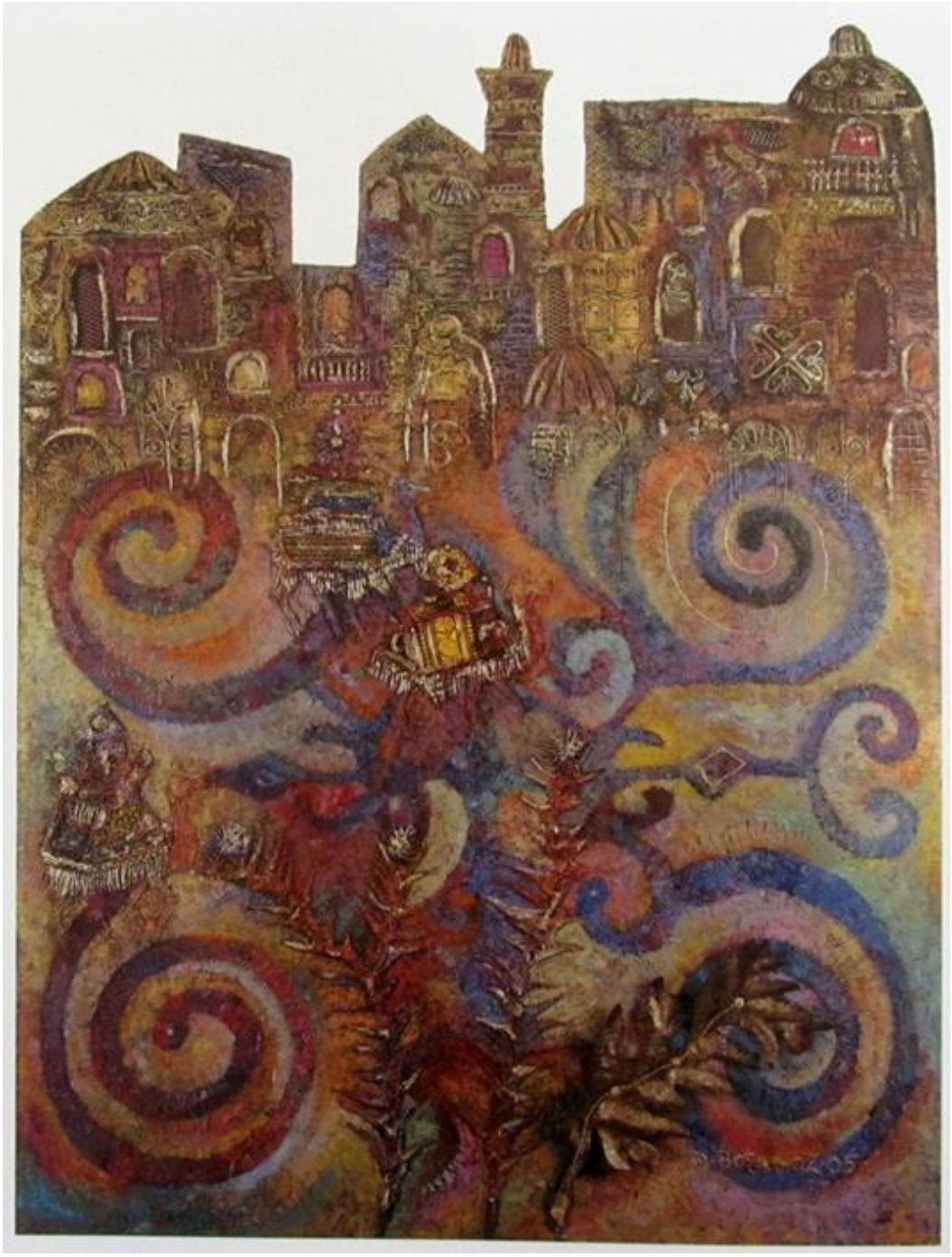

Katalog №	10.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Ahenk” («Созвучие»)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Çadır, At

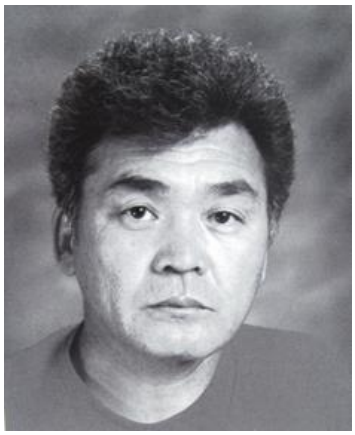

Katalog №	10.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Tamgalı Yankısı” (Эхо Тамгалы)
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	35x40 cm
Malzeme Seçimi	Sunta, Karışık Teknik, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik

Katalog №		11	
Ressamın Soyadı		**AKANAYEVA**	
Ressamın Adı		**BOTAGOZ**	
Doğum Yılı/Yeri		1971/Almatı	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		8	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
11.1	“Serap” ("Мираж")	Serap, Deve, Deve Dikeni	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)

Katalog №	11.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AKANAYEVA BOTAGOZ
Eserin Adı	“Serap” (Мираж)
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	170x150 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Serap, Deve, Deve Dikeni

Katalog №		12	
Ressamın Soyadı		**AMANKOSOV**	
Ressamın Adı		**KAZIM**	
Doğum Yılı/Yeri		1965/Jambıl İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
12.1	“Zerdüşt” ("Заратуштра")	Heykel (Balbal), Deve, Dağ	(Muhametalina, 2012)
12.2	“Kuş” ("Птица")	Deve, Heykel (Balbal), Dağ	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	12.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AMANKOSOV KAZIM
Eserin Adı	“Zerdüşt”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Deve, Dağ

Katalog №	12.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AMANKOSOV KAZIM
Eserin Adı	“Kuş”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Heykel (Balbal), Dağ

Katalog №		13	
Ressamın Soyadı		**ASEMKUL**	
Ressamın Adı		**BEYBİT**	
Doğum Yılı/Yeri		1985 / Almatı ili	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
13.1	"Sonsuzluğa Yükselmek" (Парить в вечности)	At, Su (Nehir)	(KasteyevMüzesi, 2013)
13.2	"Kutsama/ Hayır Duası" (Благословение)	At, Çadır	"Jauhar"galerisi

Katalog №	13.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASEMKUL BEYBIT
Eserin Adı	“Sonsuzlukta Yükselmek/Uçmak”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Su (Nehir)

Katalog №	13.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASEMKUL BEYBIT
Eserin Adı	“Kutsama/Hayır Duası”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	70x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Cadır

Katalog №		14	
Ressamın Soyadı		**ASKAROV**	
Ressamın Adı		**KUAT**	
Doğum Yılı		1961	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		55	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		41	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
14.1	“Üç Jüz” (Üç Yüz)	Kartal, At, Çadır, Kazan	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
14.2	“Hayat Ağacı”	Ağaç, At	https://karart.kz
14.3	“Kartalla Dans Eden” (Танцующий с беркутом)	At, Güneş, Ay, Ağaç, Şanırak, Kılıç	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.4	“Tulpara Övgü” (Ода тулпару)	At, Eyer, Çadır, Dağ	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.5	“Güneşe Doğru (Путь к солнцу)	At, Güneş, Çadır	https://karart.kz
14.6	“Yüzler” (Лики)	At, Kartal, Koyun, Müzisyen	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.7	“Sessizlik” (Тишина)	Kartal, At	https://karart.kz
14.8	“Kuru Çalı” (Перекати поле)	At, Ay	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.9	Bozkır İkar’ı (Степной Икар)	Deve, Çadır, Güneş	https://karart.kz
14.10	“Toybastar” (Toybaşlar – Düğünün Başlangıcı)	Çadır, Kazan, Deve, At, Köpek, Kartal	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.11	“Hayat Ağacı” (Древо Жизни)	Hayat Ağacı, Deve, At, Çadır, Şanırak, Taş, Dağ	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.12	“İpek Yolu” (Шелковый Путь)	At, Deve, Şanırak, Türbe	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.13	“Çocukluk Hatıraları”	Çadır, Deve, At	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.14	“Gökten İnenler”	At, Kazan, Köpek, Çadır	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.15	“Bet Aşar” (Yüz Açar – Gelin Yüzünü Gösterme Ritüeli)	Çadır, Ağaç, Kazan, At, Köpek, Kartal, Avcı, Ozan	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.16	“Doğu Pazarı”	Çadır, Ahmet Yesevi Türbesi, At, Deve	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.17	“Hayat Ağacı-2”	Hayat Ağacı, At, Deve, Kartal, Şanırak	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.18	Triptik. “Ayın Doğuşu” (sol)	Boğa, At, Eyer, Okçu/Yay, Deve, Koç, Köpek, Kazan, Geyik	(K.C.MilliMüzesi, 2016)

14.19	Triptik. “Ayın Doğuşu” (orta)	Çadır, Ay, Güneş, Deve, Boğa/İnek	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.20	Triptik. “Ayın Doğuşu” (sağ)	Şanırak, Deve, At, Koç/Keçe	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.21	“Güneşe Doğru Yol”	Güneş, Deve, Çadır, At, Köpek	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.22	Diptik. “Ulu Miras” (1)	At, Kartal, Çadır, Tuğ/Sancak/ Bayrak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Müzsiyen, Gelenek Koruyucusu/ Korkut, Leylek, Ay	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.23	Diptik. “Ulu Miras” (2)	Güneş, Ağaç, Çadır, Kazan, Leylek, Kartal, Deve	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.24	“Erkek Sohbeti”	Boğa, At, Deve, Koç, Kartal, Ok-Yay	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.25	“Hayalle Kanatlandırılmış Olanlar”	At, Centaur, Müzisyen, Çadır, Kurt, Kartal, Deve	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.26	“Güneş Altında”	At, Güneş, Dağ	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.27	“Güneş Obasının Tadı”	Eyer, At, Taş, Ağaç	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.28	Poliptik. “Sonsuzluk”	Çadır, Boğa, At, Köpek, Müzisyen	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.29	Poliptik. “Sonsuzluk”	Çadır, Deve, Şanırak, Boğa	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.30	Poliptik. “Sonsuzluk”	Çadır, Kazan, Köpek, At	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.31	Poliptik. “Sonsuzluk”	Eyer, At, Köpek	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.32	“Göçebe Yıldızı”	Deve, Ağaç, Yıldız	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.33	“Doğancı”	Avcı, At, Köpek	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.34	“Güneş Avcısı”	At, Güneş, Yıldız	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.35	“Pelin Otu Kokusu – Üç Jüz”	Kurt, Pars, Kartal, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Çadır, Şanırak, At, Deve, Sancak	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.36	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”	Dağ, Kartal/Karakuş, Pars, Geyik, Güneş Tanrısı, H.A.Y.Türbesi, At	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.37	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”	Çadır, Bayterek, At	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.38	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”	Deve, Kartal, Su	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.39	“Asırların Altın Telleri”	Müzisyen, Korkut, Kartal, Çadır, Kurt, At, Güneş, Deve, Şanırak	(K.C.MilliMüzesi, 2016)
14.40	Poliptik “Hayat İş Milli” (Веретено Жизни)	Eyer, Çadır, At	(K.C.MilliMüzesi, 2016)

14.41	Poliptik “Hayat İş Milli” (Веретено Жизни)	Çadır, Şanırak, Kazan, At, Köpek, Deve	(K.C.MilliMüzesi, 2016)

Katalog №	14.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Üç Jüz” (Üç Yüz)
Eserin Yapım Tarihi	2004-2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, At, Çadır, Kazan

Katalog №	14.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Hayat Ağacı”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, At

Katalog №	14.3.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Kartalla Dans Eden” (Танцующий с беркутом)
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Ay, Ağaç, Şanırak, Kılıç, Kartal

Katalog №	14.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Tulpara Övgü” (Ода тулпару)
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Eyer, Çadır, Dağ

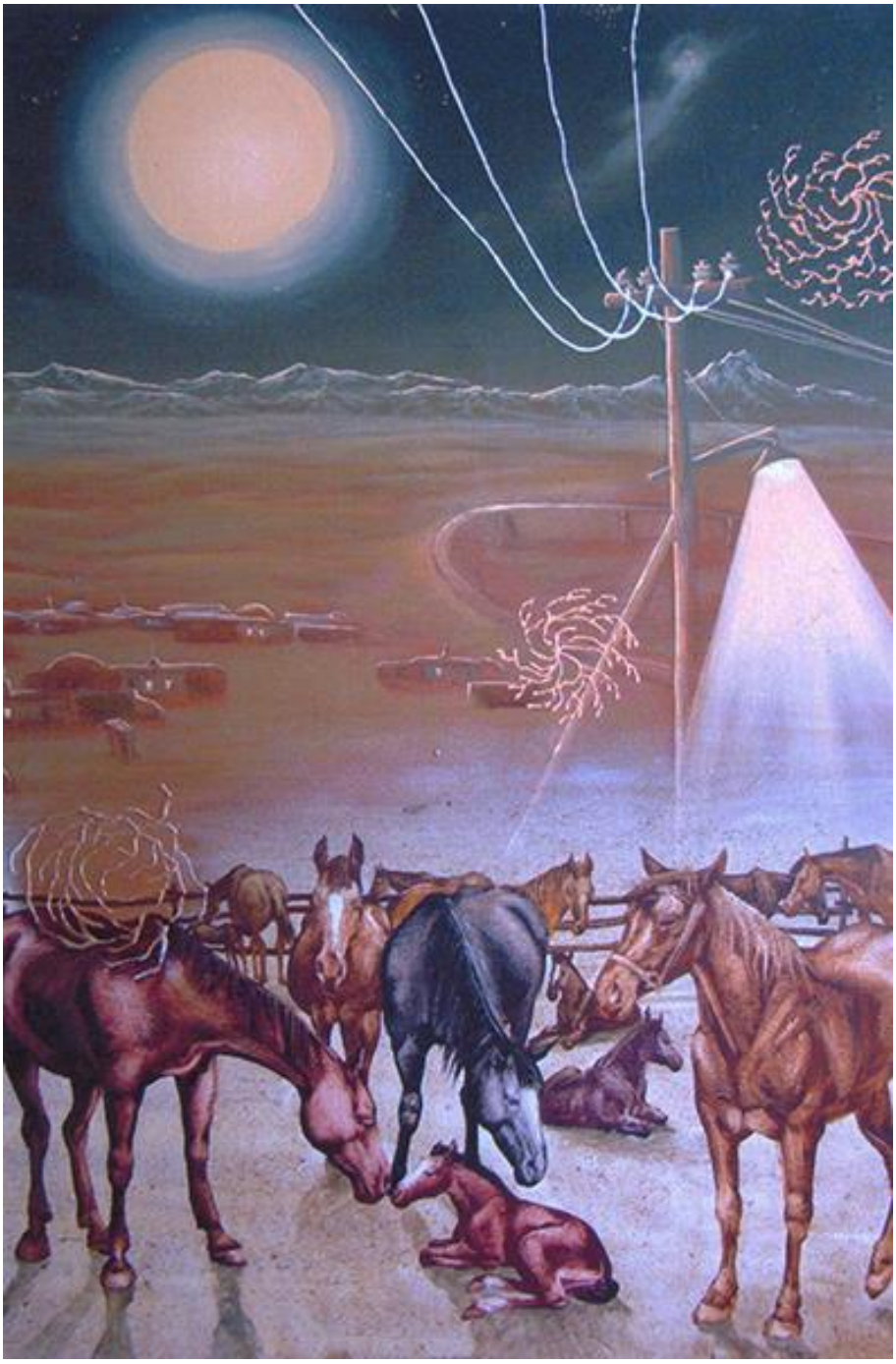
Katalog №	14.5.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Güneşe Doğru (Путь к солнцу)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Çadır

Katalog №	14.6.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Yüzler” (Лики)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal, Koyun, Müzisyen

Katalog №	14.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Sessizlik” (Тишина)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, At

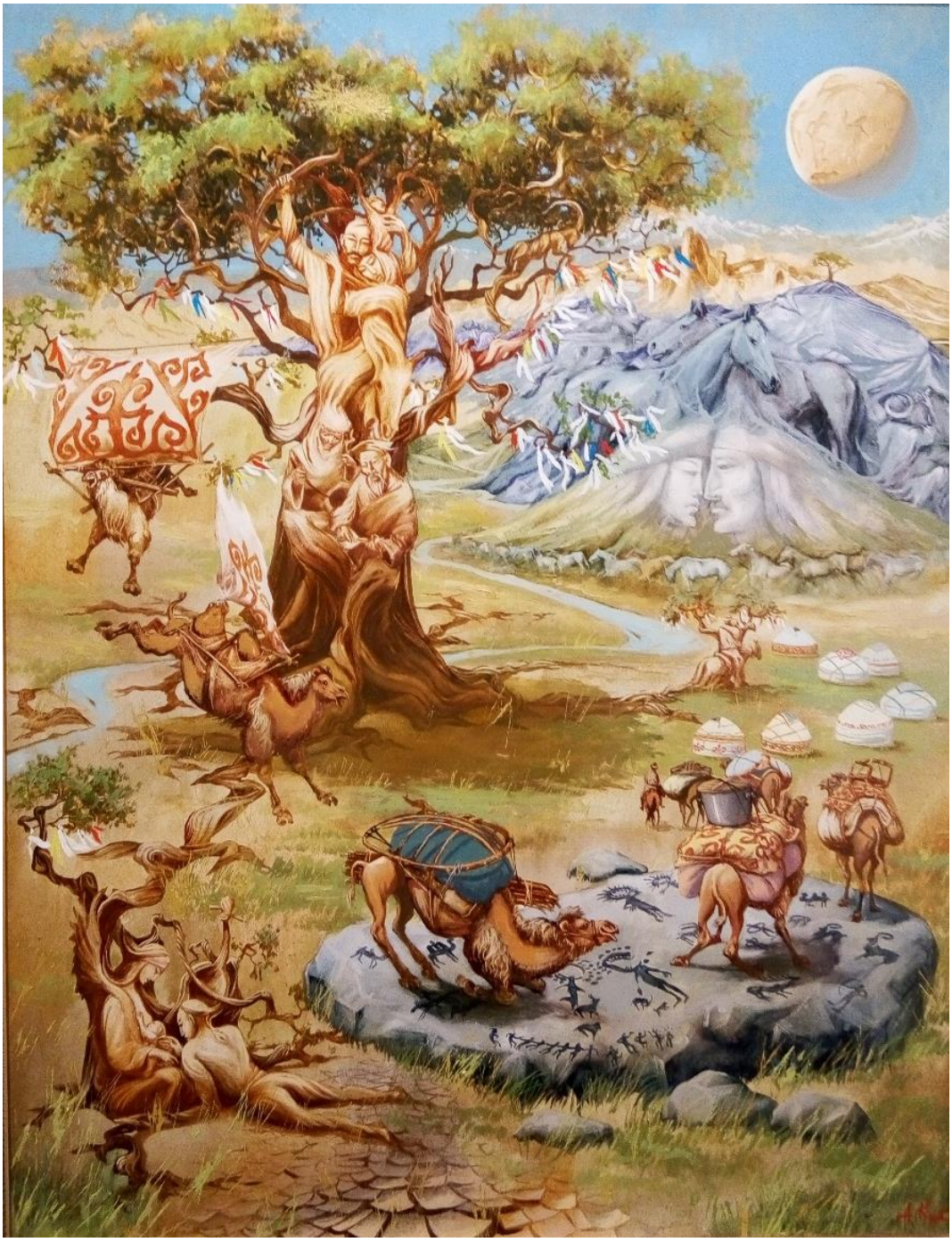
Katalog №	14.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Kuru Çalı” (Перекати поле)
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ay

Katalog №	14.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Bozkır İkar'ı (Степной Икар)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Çadır, Güneş

Katalog №	14.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Toybastar” (Toybaşlar – Düğünün Başlangıcı)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Kazan, Deve, At, Köpek, Kartal

Katalog №	14.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Hayat Ağacı” (Древо Жизни)
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hayat Ağacı, Deve, At, Çadır, Şanırak, Taş, Dağ

Katalog №	14.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“İpek Yolu” (Шелковый Путь)
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Deve, Şanırak, Türbe

Katalog №	14.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Çocukluk Hatıraları”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Deve, At

Katalog №	14.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Gökten İnenler”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kazan, Köpek, Çadır

Katalog №	14.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Bet Aşar” (Yüz Açar – Gelin Yüzünü Gösterme Ritüeli)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Ağaç, Kazan, At, Köpek, Kartal, Avcı, Ozan

Katalog №	14.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Doğu Pazarı”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Ahmet Yesevi Türbesi, At, Deve

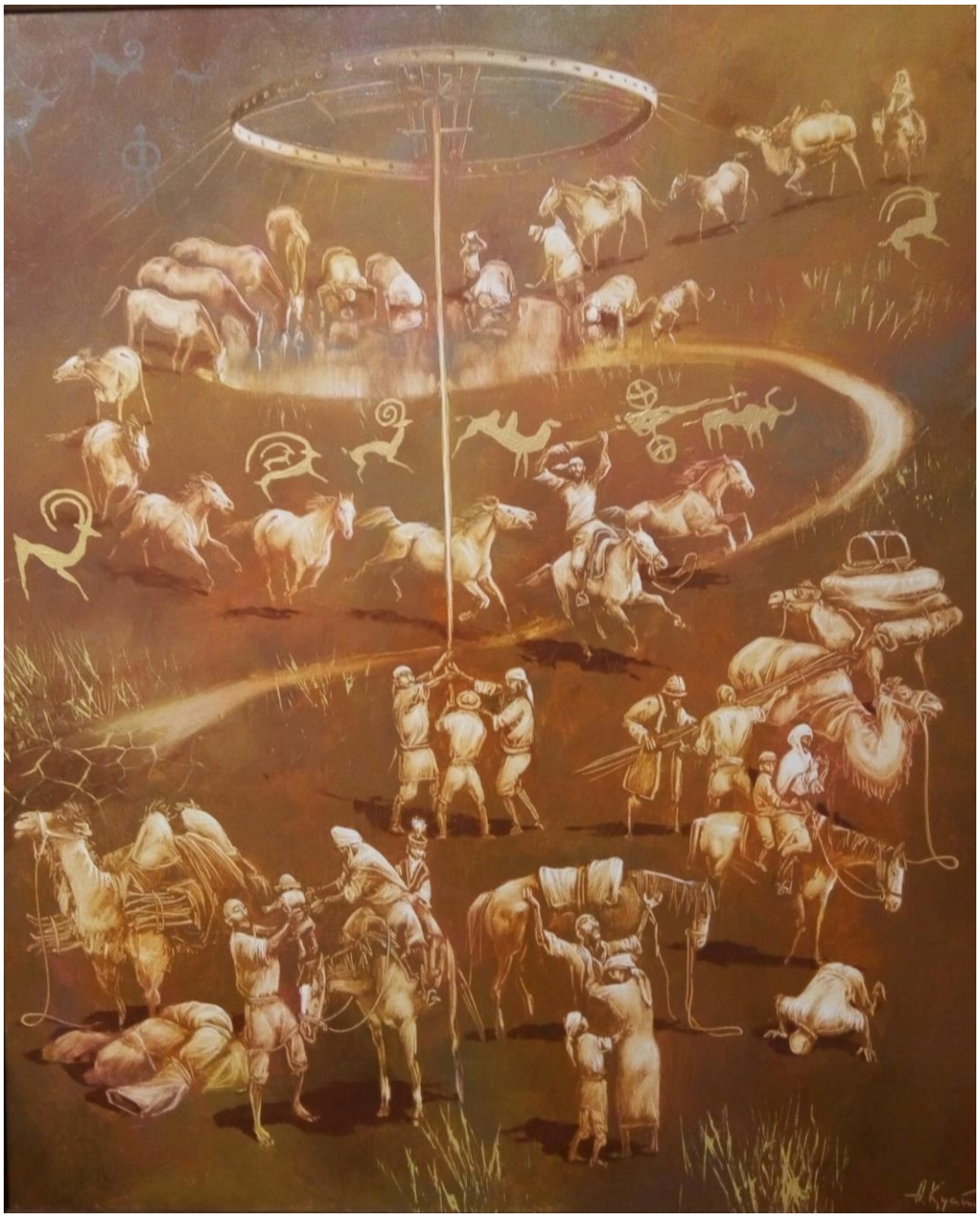
Katalog №	14.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Hayat Ağacı-2”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hayat Ağacı, At, Deve, Kartal, Şanırak

Katalog №	14.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik. “Ayın Doğuşu” (sol)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, At, Eyer, Okçu/Yay, Deve, Koç, Köpek, Kazan, Geyik

Katalog №	14.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik. “Ayın Doğuşu” (orta)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Ay, Güneş, Deve, Boğa/İnek

Katalog №	14.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik. “Ayın Doğuşu” (sağ)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Deve, At, Koç/Keçe

Katalog №	14.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Güneşe Doğru Yol”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Deve, Çadır, At, Köpek

Katalog №	14.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Diptik. “Ulu Miras” (1)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal, Çadır, Tuğ/Sancak/ Bayrak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Müzsiyen, Gelenek Koruyucusu/ Korkut, Leylek, Ay

Katalog №	14.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Diptik. “Ulu Miras” (2)
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Ağaç, Çadır, Kazan, Leylek, Kartal, Deve

Katalog №	14.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Erkek Sohbeti”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, At, Deve, Koç, Kartal, Ok-Yay

Katalog №	14.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Hayalle Kanatlandırılmış Olanlar”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Centaur, Müzisyen, Çadır, Kurt, Kartal, Deve

Katalog №	14.26
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Güneş Altında”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Dağ

Katalog №	14.27
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Güneş Obasının Tadı”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, At, Taş, Ağaç

Katalog №	14.28
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik. “Sonsuzluk”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Boğa, At, Köpek, Müzisyen

Katalog №	14.29
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik. “Sonsuzluk”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Deve, Şanırak, Boğa

Katalog №	14.30
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik. “Sonsuzluk”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Kazan, Köpek, At

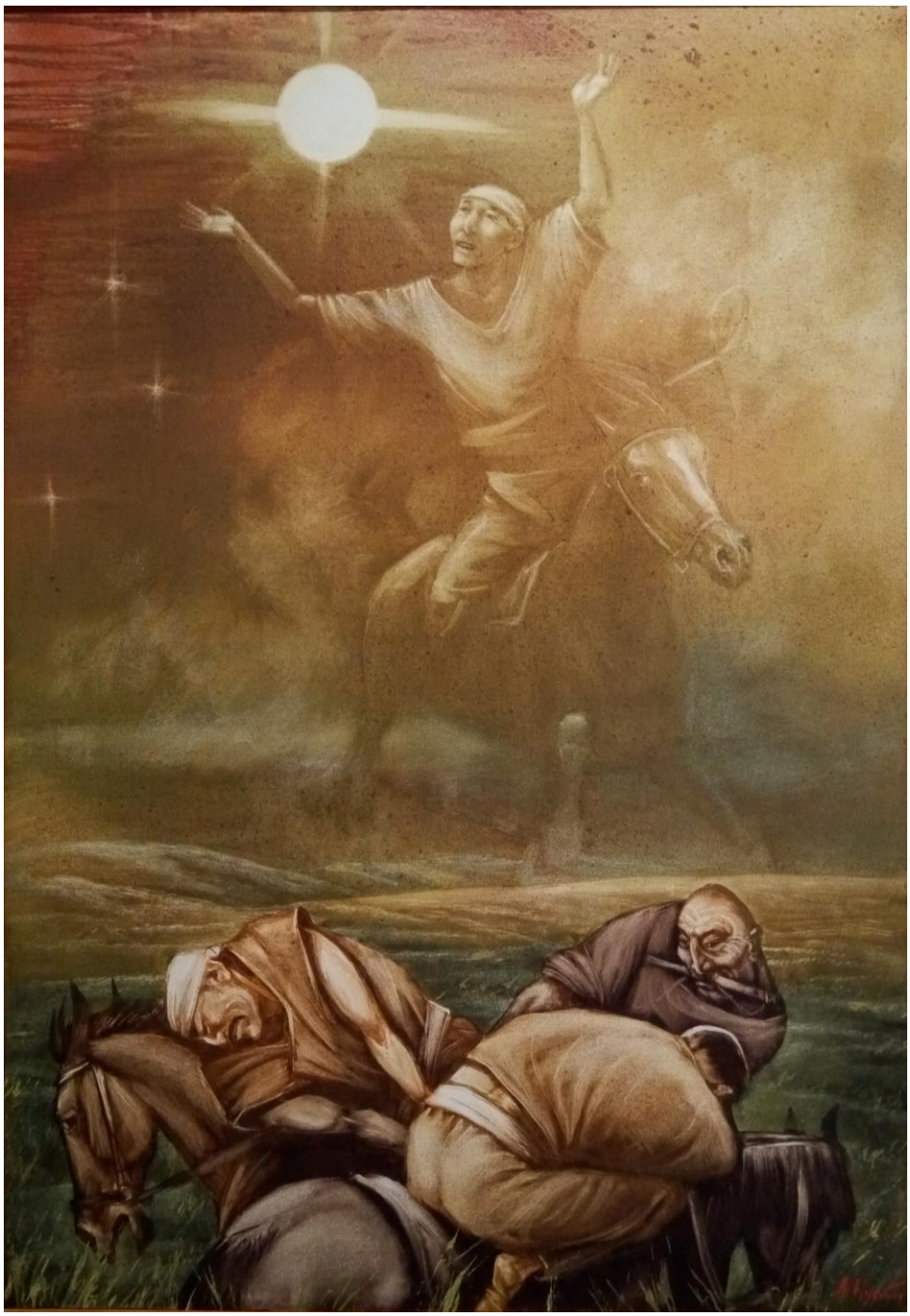
Katalog №	14.31
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik. “Sonsuzluk”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, At, Köpek

Katalog №	14.32
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Göçebe Yıldızı”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Ağaç, Yıldız

Katalog №	14.33
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Doğancı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Köpek

Katalog №	14.34
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Güneş Avcısı”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Yıldız

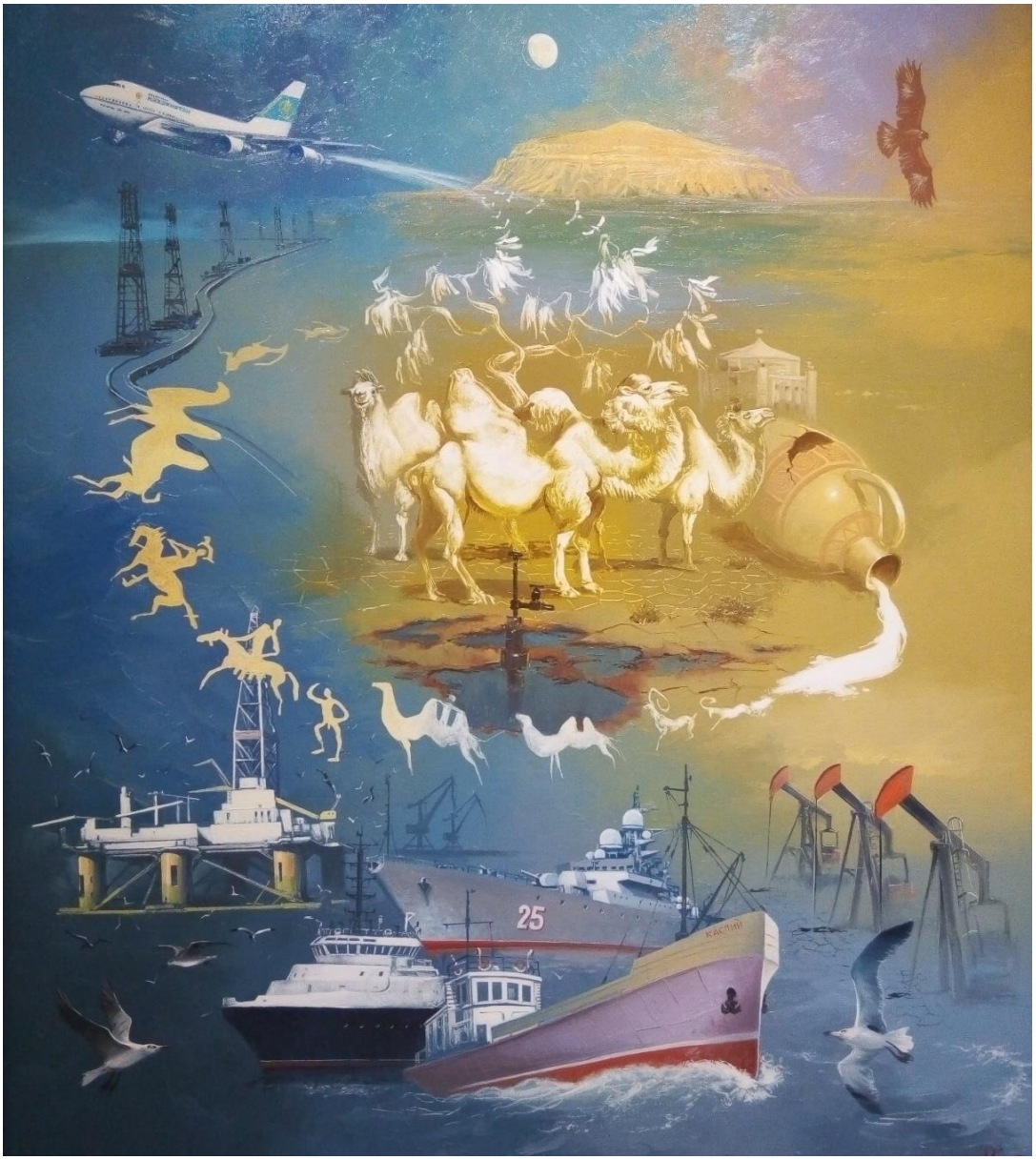
Katalog №	14.35
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Pelin Otu Kokusu – Üç Jüz”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Pars, Kartal, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Çadır, Şanırak, At, Deve, Sancak

Katalog №	14.36
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Kartal/Karakuş, Pars, Geyik, Güneş Tanrısı, H.A.Y.Türbesi, At

Katalog №	14.37
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Bayterek, At

Katalog №	14.38
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Triptik “Ana Vatan. Batı. Merkez. Doğu”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Kartal, Su

Katalog №	14.39
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	“Asırların Altın Telleri”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Müzisyen / Korkut, Kartal, Çadır, Kurt, At, Güneş, Deve, Şanırak

Katalog №	14.40
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik “Hayat İş Milli” (Веретено Жизни)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, Çadır, At

Katalog №	14.41
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ASKAROV KUAT
Eserin Adı	Poliptik “Hayat İş Milli” (Веретено Жизни)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Şanırak, Kazan, At, Köpek, Deve

Katalog №		15	
Ressamın Soyadı		**AUBAKİR**	
Ressamın Adı		**ANAR**	
Doğum Yılı/Yeri		1984 / Pavlodar	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		13	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
15.1	"Gök Kurt Dişi (Kurt Ana)"	Kurt	(KasteyevMüzesi, 2013)
15.2	"Kobız-Bozkır"	Dede Korkut	(KasteyevMüzesi, 2013)
15.3	"Toprak Ana"	Toprak Ana, Pars	İnternet sayfası, Facebook

Katalog №	15.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AUBAKİR ANAR
Eserin Adı	“Gök Kurt Dişi (Kurt Ana)”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	15.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AUBAKİR ANAR
Eserin Adı	“Kobız-Bozkır. Kobız, Dikey Evrendir”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut

Katalog №	15.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AUBAKİR ANAR
Eserin Adı	“Toprak Ana”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Toprak Ana, Pars

Katalog №		16	
Ressamın Soyadı		**AYTKALİYEV**	
Ressamın Adı		**KAMİ**	
Doğum Yılı/Yeri		1946	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
16.1	“Sazcı” / “Küyşi”	Çadır, Müzisyen	Kasteyev Müzesi Sergi (2016)

Katalog №	16.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTKALİYEV KAMİ
Eserin Adı	“Sazcı” / “Küyşi”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Müzisyen

Katalog №		17	
Ressamın Soyadı		**AYTUAROV**	
Ressamın Adı		**YERLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1950	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
17.1	"Batan Güneşin Ardından" (Вслед уходящему солнцу)	Hanı İlan Etme, Türbe, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Pars, Dağ, Yay-Okçu, Kurt, At, Su, Çadır, Kurt	(Muhametalina, 2012)
17.2	"Cengizhan" (Чингизхан)	Dağ, Çadır, Heykel (Balbal), Su (Nehir), Kuğu, Kartal, At, Müzisyen, Sazcı, Ant İçme	(Muhametalina, 2012)
17.3	"Asan Kaygı" (Асанкайгы)	Gelenek Koruyucusu/Asan Kaygı, Nehir, At, Çadır	(KasteyevMüzesi, 2013)
17.4	"Büyük Halkın Doğuşu" (Рождение великого народа)	At, Pars, Ok-Yay, Okçu (Yay), Kartal, Dağ, Su, Koç/Koyun, Çadır, Müzisyen, Kurt, Ant İçme	(Muhametalina, 2012)
17.5	"Hayat Ağacı" (Древо жизни)	Ağaç	Internet

Katalog №	17.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTUAROV YERLAN
Eserin Adı	“Batan Güneşin Ardından”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hanı İlan Etme, Türbe, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Pars, Dağ, Yay-Okçu, Kurt, At, Su, Çadır, Kurt

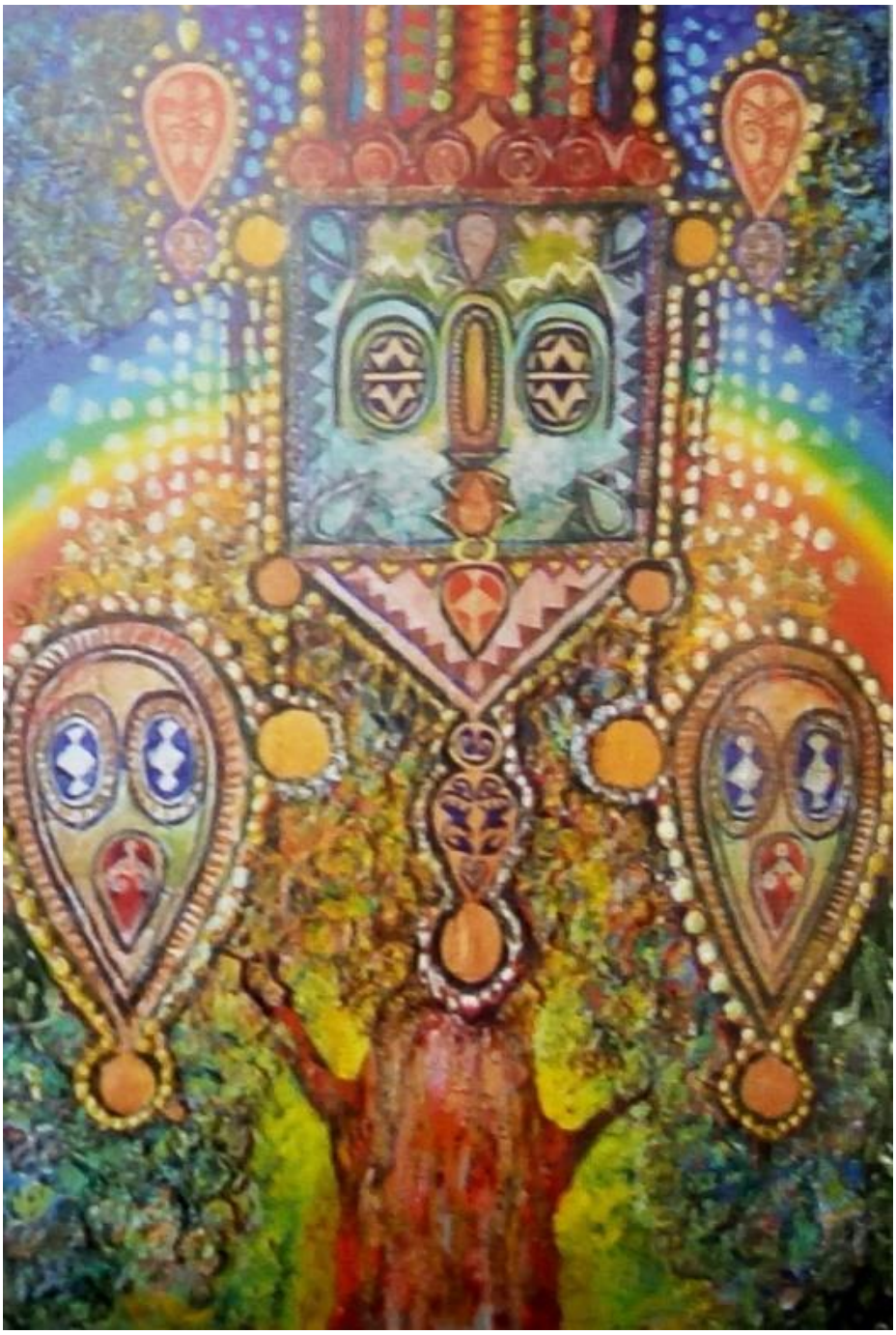
Katalog №	17.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTUAROV YERLAN
Eserin Adı	“Cengizhan”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Çadır, Heykel (Balbal), Su (Nehir), Kuğu, Kartal, At, Müzisyen, Sazcı, Ant İçme

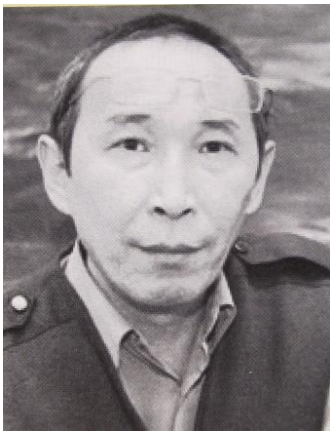
Katalog №	17.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTUAROV YERLAN
Eserin Adı	“Asan Kaygı” (Асанкайгы)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Gelenek Koruyucusu/Asan Kaygı, Nehir, At, Çadır

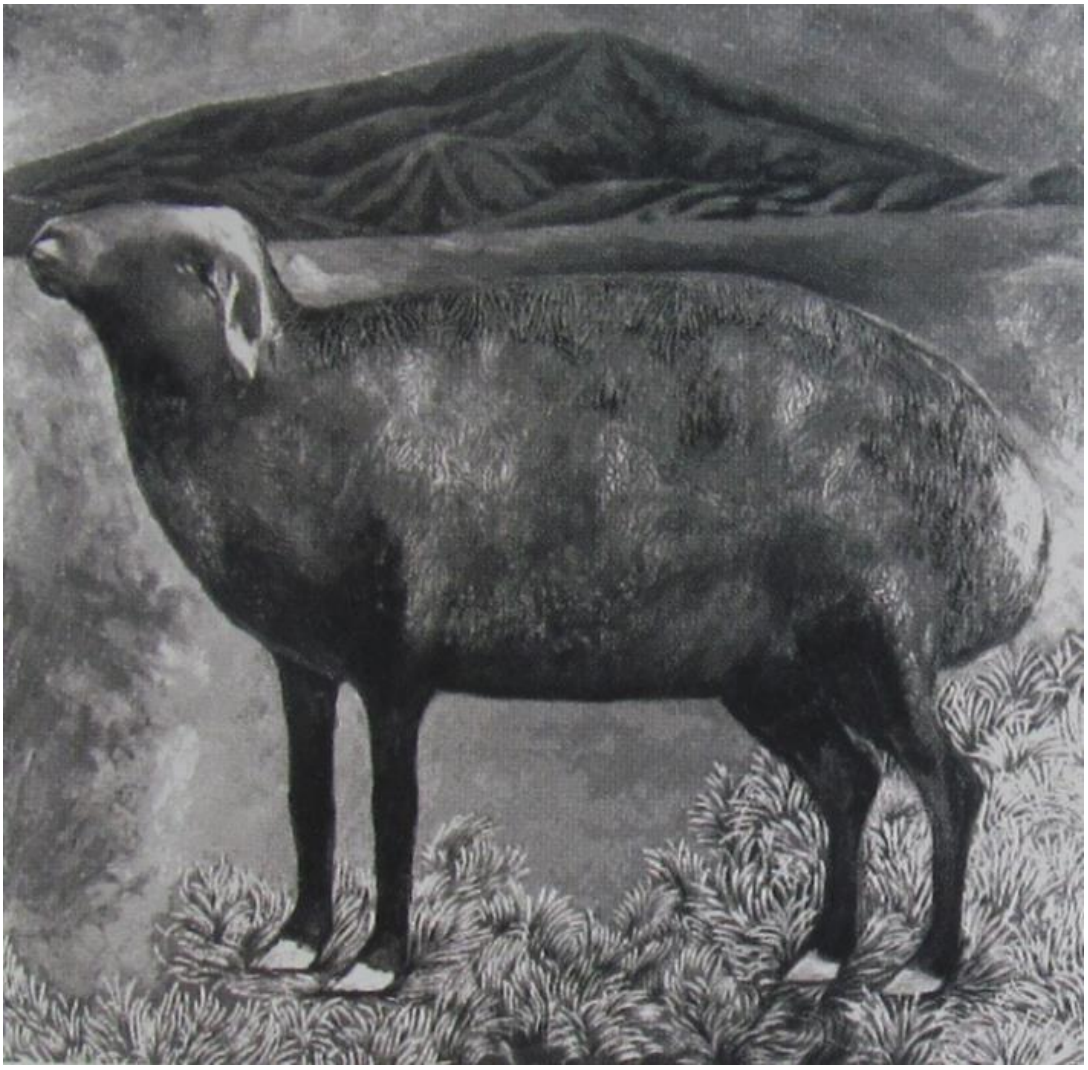

Katalog №	17.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTUAROV YERLAN
Eserin Adı	“Büyük Halkın Doğuşu”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Pars, Ok-Yay, Okçu (Yay), Kartal, Dağ, Su, Koç/Koyun, Çadır, Müzisyen, Kurt, Ant İçme

Katalog №	17.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	AYTUAROV YERLAN
Eserin Adı	“Hayat Ağacı” (Древо жизни)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hayat Ağacı

Katalog №		18	
Ressamın Soyadı		**BAPİŞEV**	
Ressamın Adı		**BAKIT**	
Doğum Yılı/Yeri		1958 / Almatı	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
18.1	“Bereket Sembolü” (Символ плодородия)	Koyun	(Muhametalina, 2012)
18.2	“Anıt U”(Памятник У)	Taş	“Tengri-Umay” Galerisi
18.3	“Ruhla İletişim” (Общение с духом)	Şaman, Balık	“Tengri-Umay” Galerisi

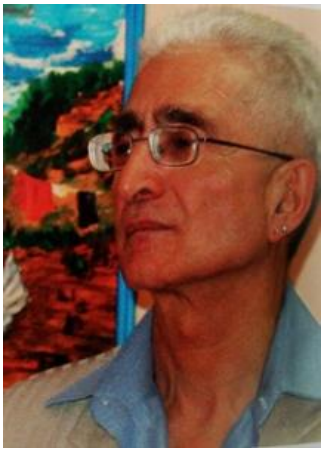
Katalog №	18.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BAPİŞEV BAKIT
Eserin Adı	“Bereket Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun

Katalog №	18.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BAPİŞEV BAKIT
Eserin Adı	“Anıt U”(Памятник У)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş

Katalog №	18.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BAPİŞEV BAKIT
Eserin Adı	“Ruhla İletişim”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman, Balık

Katalog №		19	
Ressamın Soyadı		**BARBARO**	
Ressamın Adı		**KARMİNE**	
Doğum Yılı/Yeri		İtalya	
Uyruk		İtalyan	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		26	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
18.1	“Avcı” (The Hunter)	Avcı, At, Kartal	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)

Katalog №	19.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BARBARO KARMİNE
Eserin Adı	“Avcı” (The Hunter)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Kartal

Katalog №		20	
Ressamın Soyadı		**BATPENOVA**	
Ressamın Adı		**RADİNA**	
Doğum Yılı/Yeri		1984/ Aktöbe	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
20.1	"Yedi Kız. Başkurt Efsanesi" (Семь Девушек. Башкирская легенда)	Kartal, Güneş, Ay, Ağaç	Ressamdan alındı

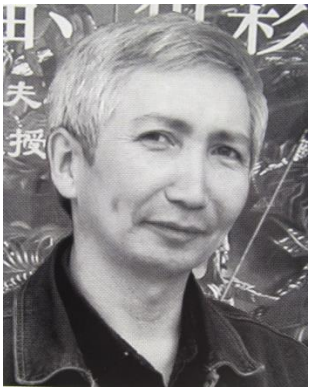

Katalog №	20.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BATPENOVA RADİNA
Eserin Adı	“Yedi Kız. Başkurt Efsanesi”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Güneş, Ay, Ağaç

Katalog №		**21**	
Ressamın Soyadı		**BAYTENOV**	
Ressamın Adı		**MAJİT**	
Doğum Yılı/Yeri		1949 / Kuzey Kazakistan ili	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
21.1	"Şaman" (Шаман)	Şaman	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	21.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BAYTENOV MAJİT
Eserin Adı	“Şaman”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

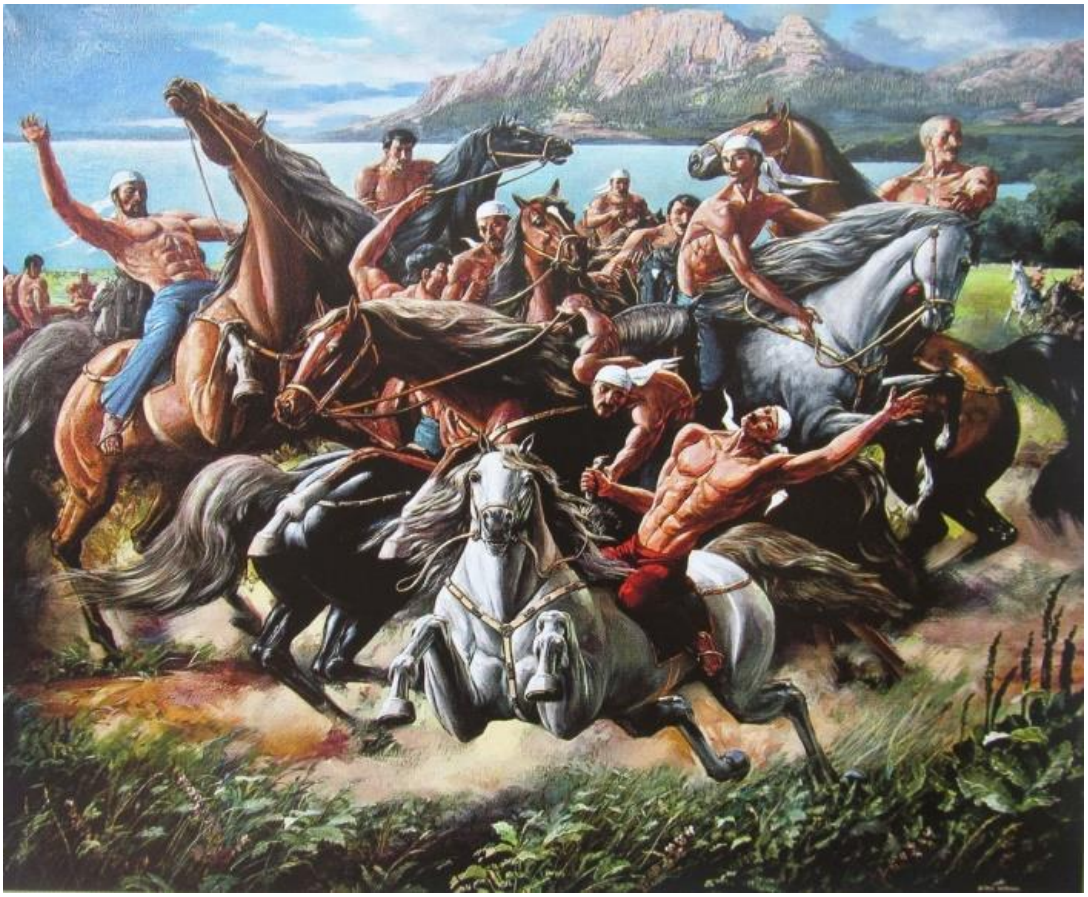
Katalog №		**22**	
Ressamın Soyadı		**BEGALİN**	
Ressamın Adı		**AYBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		1963 / Astana	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		177	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		39	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
22.1	“Dünya Ağacı. Bayterek” (Байтерек)	Ağaç, At, Ejderha/Yılan	(KasteyevMüzesi, 2013)
22.2	“Kokpar. Milli Oyun” (Кокпар)	At	(Begalin, 2017)
22.3	“Ejderha” (Дракон)	Ejderha	(Begalin, 2017)
22.4	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak	(Begalin, 2017)
22.5	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak, At (Tulpar)	(Begalin, 2017)
22.6	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak	(Begalin, 2017)
22.7	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak, Yıldız	(Begalin, 2017)
22.8	“İpek Yolu” (Шелковый Путь)	Şanırak, At	(Begalin, 2017)
22.9	“At” (Конь)	At	(Begalin, 2017)
22.10	“At” (Конь)	At	(Begalin, 2017)
22.11	“Ay ve Güneş” (Луна и солнце)	Ay, Güneş	(Begalin, 2017)
22.12	“Erkek” (Мужчина)	Okçu (Yay), Ok-Yay	(Begalin, 2017)
22.13	“Kadın” (Женщина)	Umay	(Begalin, 2017)
22.14	“Binici” (Всадник)	At, Kartal	(Begalin, 2017)
22.15	“Şiirsel Tartışma”/ “Atış” (Айтыс)	At	(Begalin, 2017)

22.16	“Şiirsel Tartışma” / “Atış” (Айтыс)	At, Şanırak	(Begalin, 2017)
22.17	“Şiirsel Tartışma” /“Atış” (Айтыс)	At, Şanırak	(Begalin, 2017)
22.18	“Şair” / “Ozan”(Акын)	“Akın” – Şair/Müzisyen	(Begalin, 2017)
22.19	“Aldar Köse” (Алдар Коce)	Aldar Köse, At	(Begalin, 2017)
22.20	“Batır” (Батыр)	At (Tulpar), Ağaç	(Begalin, 2017)
22.21	“Mücadele” (Борьба)	At	(Begalin, 2017)
22.22	“Kartalla Av” (Ловля с беркутами)	Avcı, At, Kartal	(Begalin, 2017)
22.23	“Binici, Atlı” (Всадник)	At	(Begalin, 2017)
22.24	“Binici, Atlı” (Всадник)	At	(Begalin, 2017)
22.25	“Kırmızı At Üzerinde Binici” (Всадник на красном коне)	At	(Begalin, 2017)
22.26	“Yiğit” (Джигит)	At, Kartal	(Begalin, 2017)
22.27	“Atıcılıkta Bir Yarışmaya Katılma” (Жамбы ату)	At, Okçu(Yay), Ok-Yay	(Begalin, 2017)
22.28	“Yıldız” (Жулдыз - Звезда)	At, Yıldız	(Begalin, 2017)
22.29	“Altın Aşık” (Золотой асик)	At	(Begalin, 2017)
22.30	“Kıpçak” (Кипчак)	At	(Begalin, 2017)
22.31	“Göçebe” (Кочевник)	At	(Begalin, 2017)
22.32	“Göçebeler” (Кочевники)	At (Tulpar), Pars, Yıldız, Simurg, Tuğ	(Begalin, 2017)
22.33	“Okçular” (Лучники)	Okçu (Yay), Ok-Yay	(Begalin, 2017)
22.34	“Şarkı” (Песня)	At	(Begalin, 2017)
22.35	“Kazakistan Hakkında Şarkı” (Песня о Казахстане)	At (Tulpar), Ejderha, Pars, Ağaç, Şanırak, Müzisyen, Yıldız, Ay	(Begalin, 2017)
22.36	“Peri” (Пэри)	Peri	(Begalin, 2017)
22.37	“Tulpar” (Тулпар)	At (Tulpar)	(Begalin, 2017)
22.38	“Han Tengri” (Хан Тенгри)	Han Tengri	(Begalin, 2017)

22.39	“Cengizhan” (Чингисхан)	At, Ejderha, Pars	(Begalin, 2017)

Katalog №	22.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Dünya Ağacı. Bayterek”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dünya Ağacı/Bayterek, At, Batır, Ejderha/Yılan

Katalog №	22.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kokpar ”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	100x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Ejderha”
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ejderha

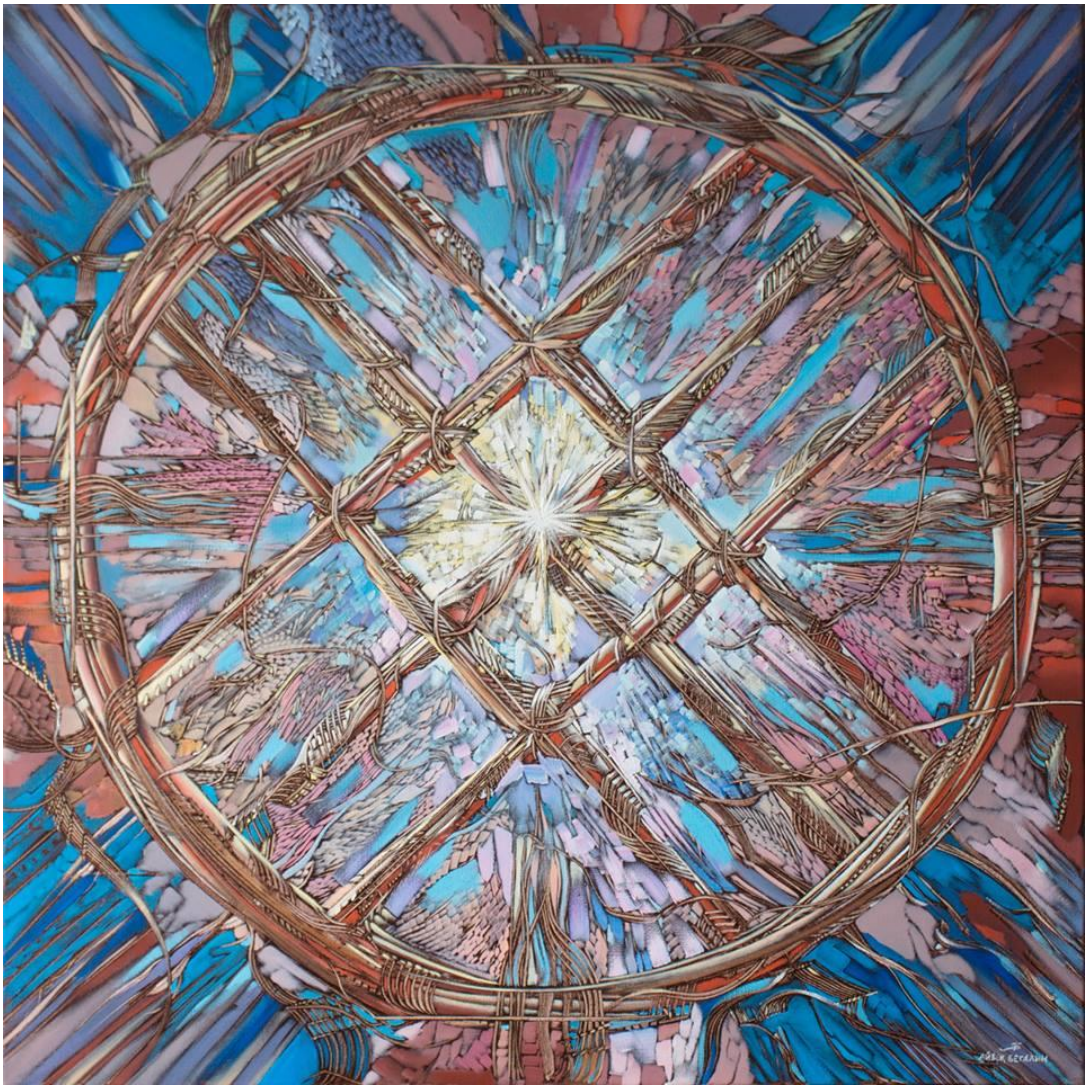
Katalog №	22.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak ”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	85x65 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	22.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	76x51 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, At (Tulpar)

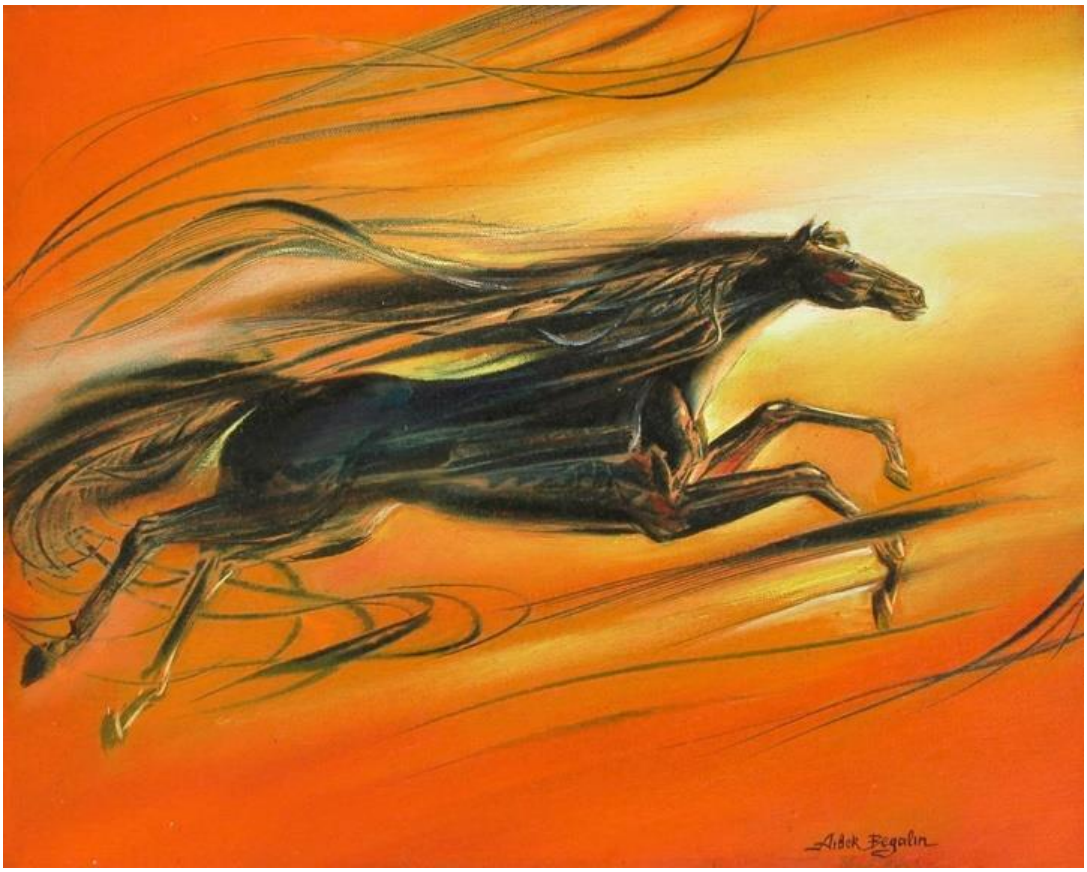
Katalog №	22.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	51x41cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	22.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	22.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“İpek Yolu”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, At

Katalog №	22.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“At” (Конь)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“At” (Конь)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Ay ve Güneş”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Güneş

Katalog №	22.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Erkek”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yay, Okçu (Yay)

Katalog №	22.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kadın”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay

Katalog №	22.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Binici” (Всадник)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	80x60 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal

Katalog №	22.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şiirsel Tartışma”/ “Atış” (Айтыс)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	50x76 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şiirsel Tartışma” / “Atış” (Айтыс)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	60x70cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Şanırak

Katalog №	22.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şiirsel Tartışma” /“Atış” (Айтыс)
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	60x80cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Şanırak

Katalog №	22.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şair” (Акын)
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	25x35cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	“Akın” – Şair/Müzisyen

Katalog №	22.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Aldar Köse” (Алдар Коce)
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	50x60cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aldar Köse, At

Katalog №	22.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Batır” (Батыр)
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	60x70cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At (Tulpar), Ağaç

Katalog №	22.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Mücadele” (Борьба)
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	95x65cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kartalla Av” (Ловля с беркутами)
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	25.5x38.2cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Kartal

Katalog №	22.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Binici, Atlı” (Всадник)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	76x51cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal

Katalog №	22.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Binici, Atlı” (Всадник)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	40x50cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kırmızı At Üzerinde Binici”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	55x75cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.26
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Yiğit”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	75x50cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal

Katalog №	22.27
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Atıcılıkta Bir Yarışmaya Katılma”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	25.5x38.2cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Okçu (Yay), Ok-Yay

Katalog №	22.28
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Yıldız” (Жулдыз – Звезда)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	40x50cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Yıldız

Katalog №	22.29
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Altın Aşık”
Eserin Yapım Tarihi	2008г.
Eserin Ölçüleri	50x40cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.30
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kıpçak”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	75x55cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.31
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Göçebe”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	75x55cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.32
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Göçebeler”
Eserin Yapım Tarihi	1998-2003
Eserin Ölçüleri	180x120cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At (Tulpar), Pars, Yıldız, Simurg, Tuğ

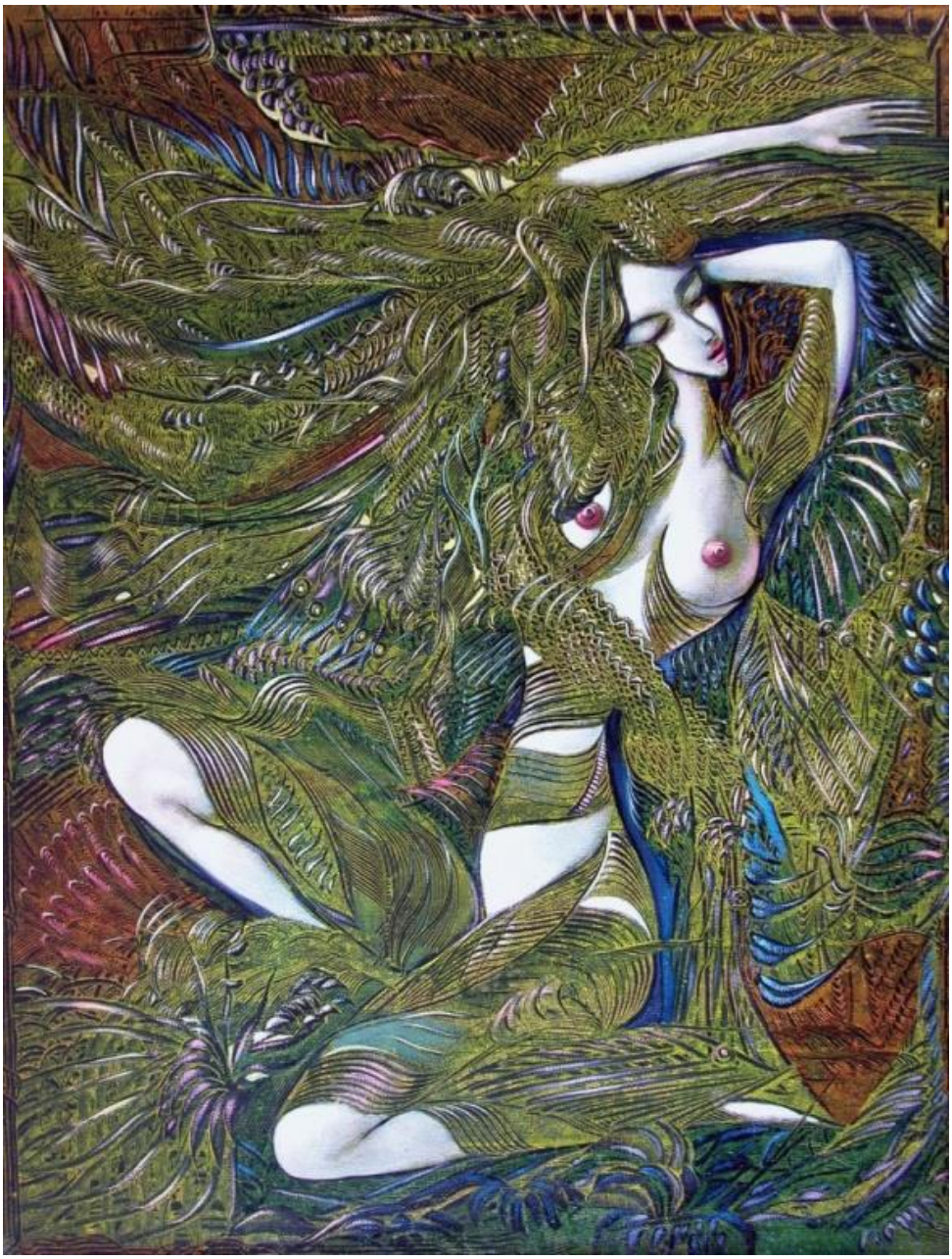
Katalog №	22.33
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Okçular”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	65x50cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Okçu (Yay), Ok-Yay

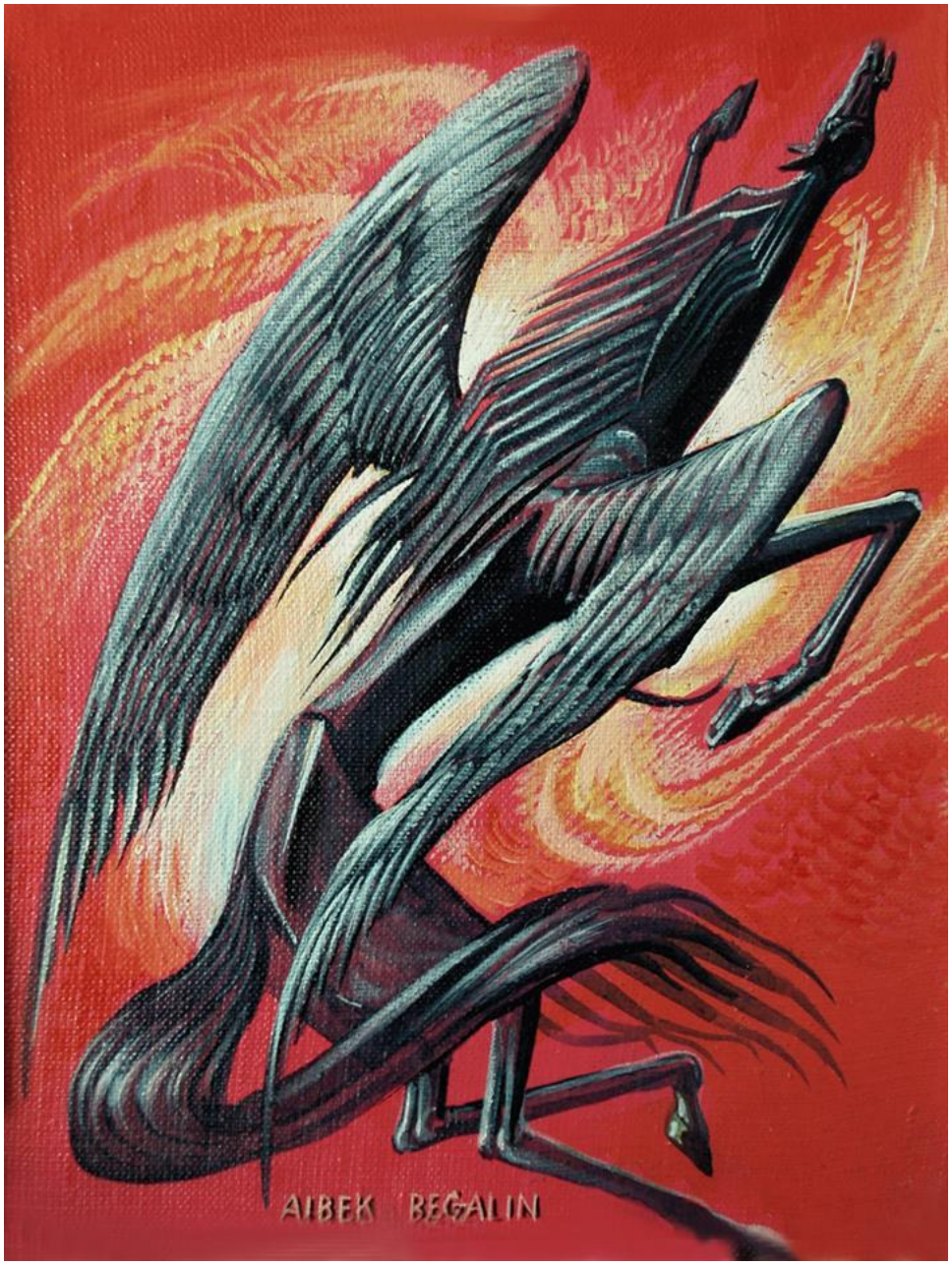
Katalog №	22.34
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Şarkı” (Песня)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	55x75 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	22.35
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Kazakistan Hakkında Şarkı”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	55x210cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At (Tulpar), Ejderha, Pars, Ağaç, Şanırak, Müzisyen, Yıldız, Ay

Katalog №	22.36
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Peri”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	85x65cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Peri

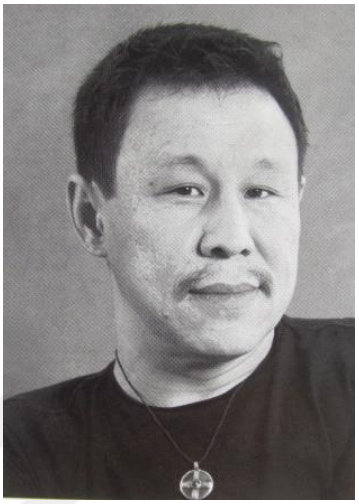
Katalog №	22.37
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Tulpar”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	35x25 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At (Tulpar)

Katalog №	22.38
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Han Tengri”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	75x55cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Han Tengri

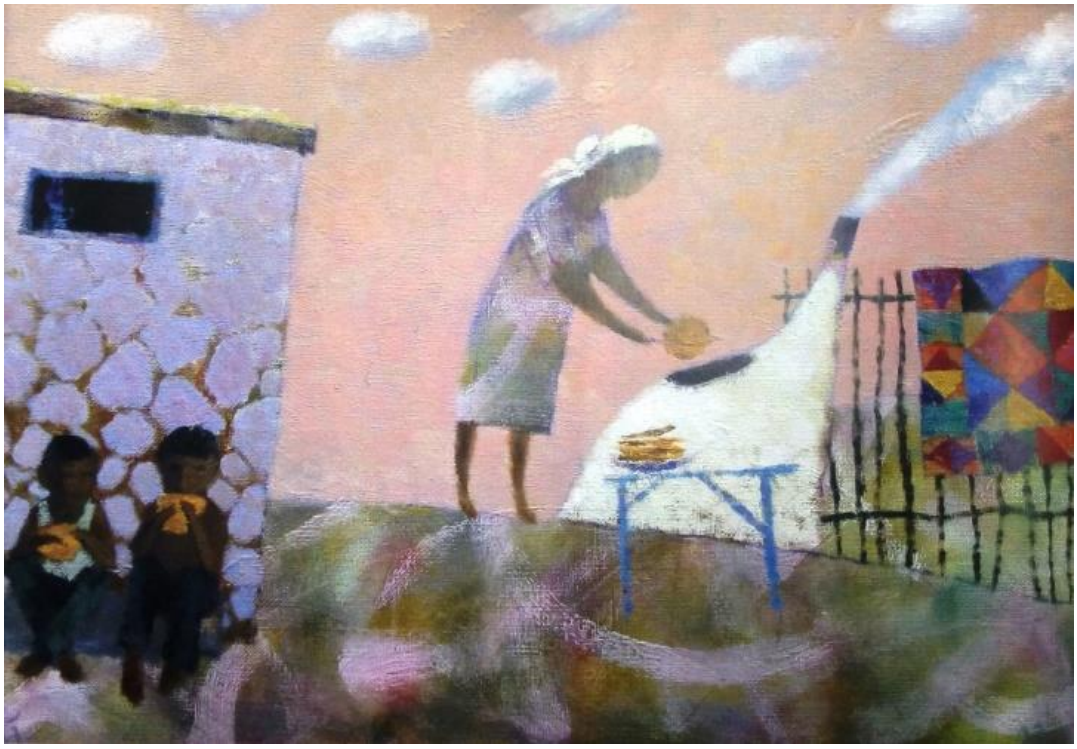

Katalog №	22.39
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEGALİN AYBEK
Eserin Adı	“Cengizhan”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	120x180 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ejderha, Pars

Katalog №		**23**	
Ressamın Soyadı		**BEKEYEV**	
Ressamın Adı		**MARAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1964	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		56	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
23.1	“Ay Tutulması” (Затмение Луны)	Kurt, Ay	(www.arvest.kz, 2017)
23.3	“Yedi Ekmek” (Жети Нан)	Ataları Anma	(www.arvest.kz, 2017)

Katalog №	23.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEKEYEV MARAT
Eserin Adı	“Ay Tutulması”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Ay

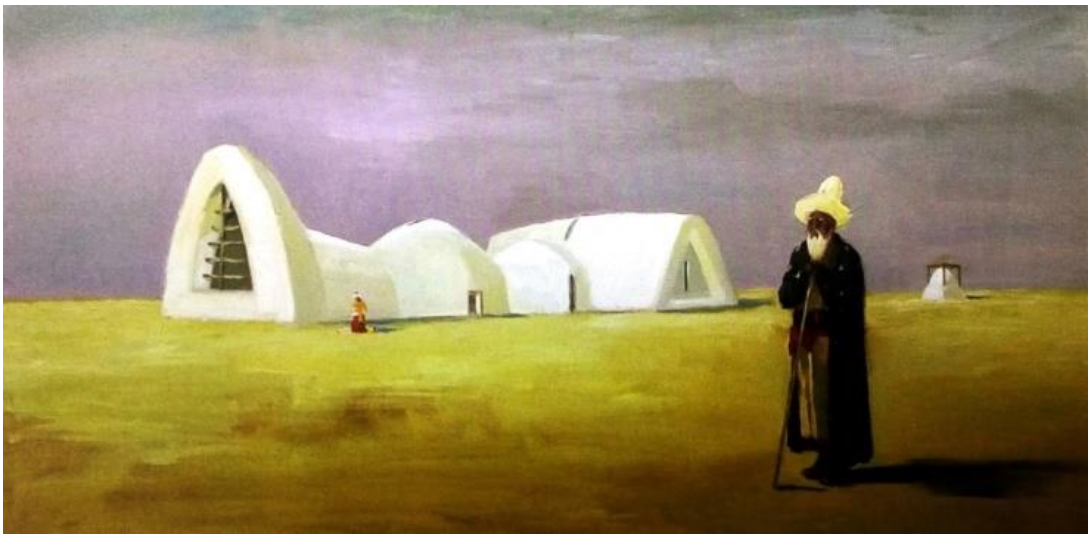
Katalog №	23.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEKEYEV MARAT
Eserin Adı	“Yedi Ekmek”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ataları Anma

Katalog №		**24**	
Ressamın Soyadı		**BEKMUHAMBETOVA**	
Ressamın Adı		**NAZGUL**	
Doğum Yılı/Yeri		1956/Kazakistan, Semey	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
24.1	“Gök Kurt Dişi (Kokböri). Sonsuz” (Голубая Волчица. Вечное)	Kurt	(KasteyevMüzesi, 2013)

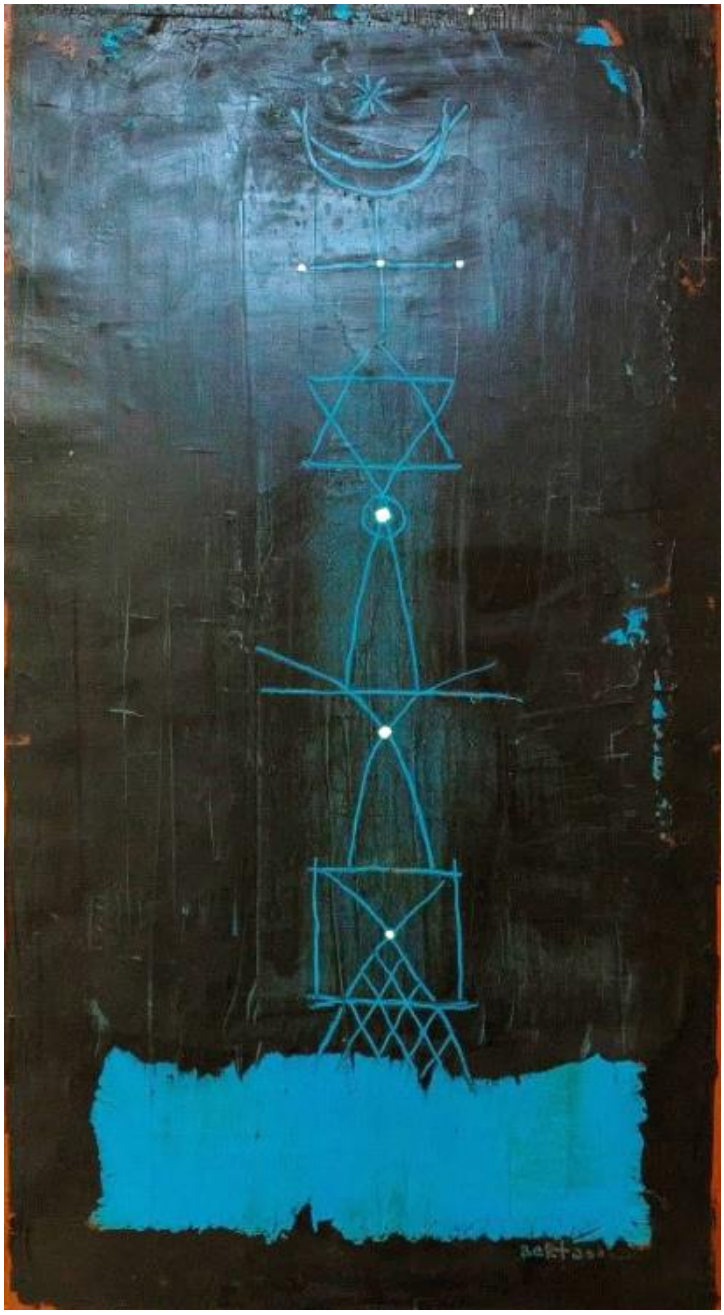

Katalog №	24.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEKMUHAMBETOVA NAZGUL
Eserin Adı	“ Dişi Gök Kurt (Kokböri). Sonsuz”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №		**25**	
Ressamın Soyadı		**BEKTAS**	
Ressamın Adı		**ARMAT**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
25.1	“Bozkır Mimarisi” (Степная архитектура)	Çadır, Aksakal/Gelenek Koruyucusu	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
25.2	“Aşk Yolu” (Махаббат жолы)	Ay, Yıldız	http://www.keremetart.kz

Katalog №	25.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEKTAS ARMAT
Eserin Adı	“Bozkır Mimarisi” (Степная архитектура)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Aksakal/Gelenek Koruyucusu

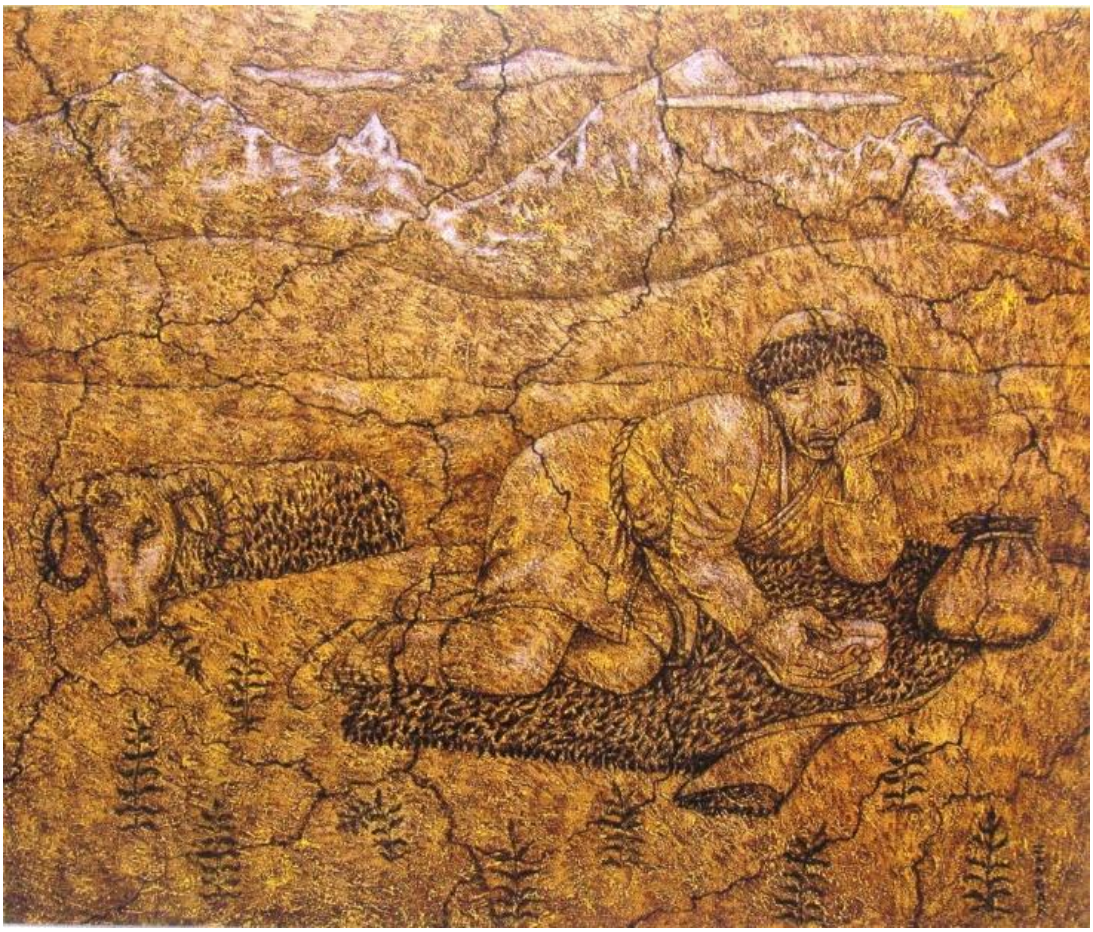

Katalog №	25.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEKTAS ARMAT
Eserin Adı	“Aşk Yolu”
Eserin Yapım Tarihi	2017
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Yıldız

Katalog №		**26**	
Ressamın Soyadı		**BEYSEMBİNOV**	
Ressamın Adı		**ZANGAR**	
Doğum Yılı/Yeri		1962 / Rusya	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
26.1	“Bereket” (Достатoк)	Eyer, Çadır	(Muhametalina, 2012)
26.2	“Çoban” (Пастух)	Koç/Koyun	(KasteyevMüzesi, 2013)

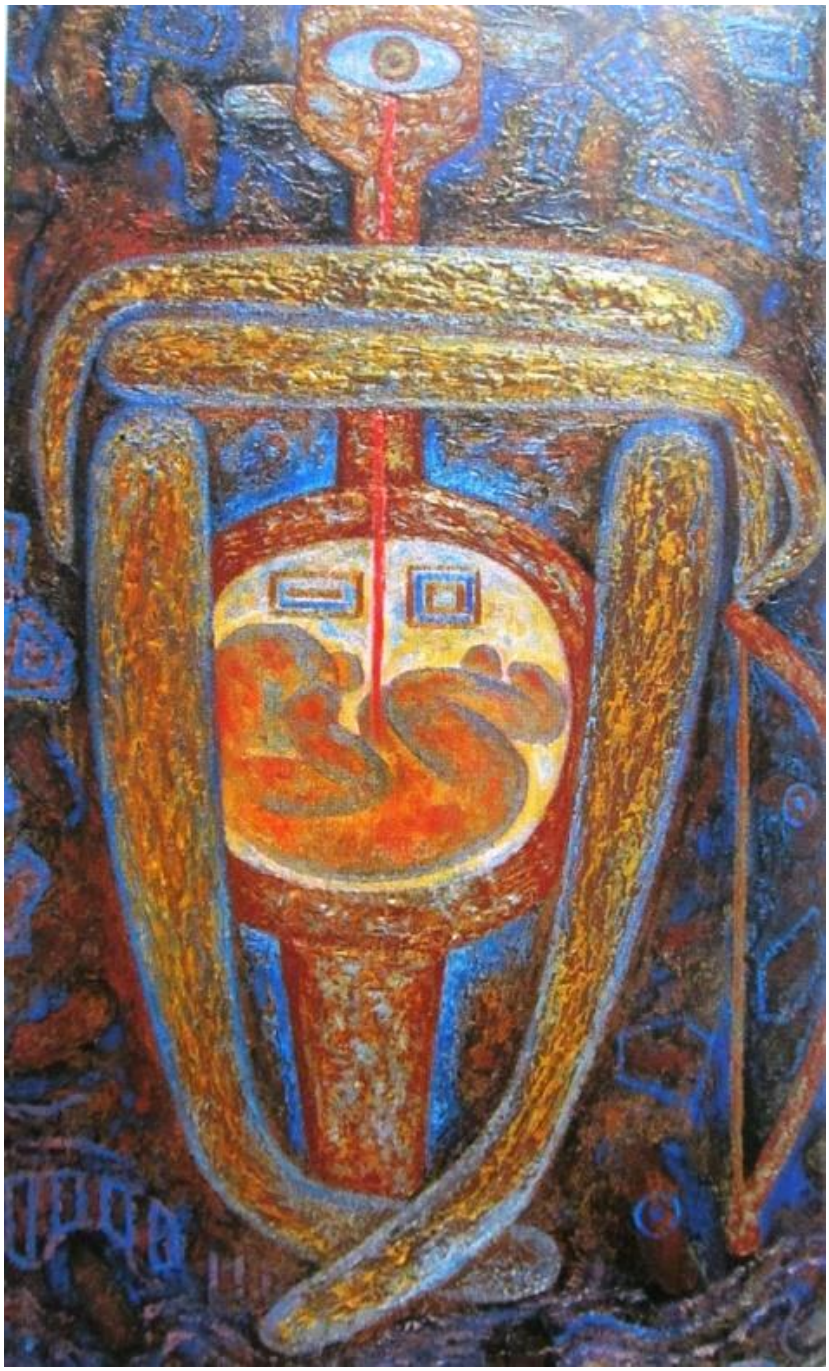

Katalog №	26.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEYSEMBİNOV ZANGAR
Eserin Adı	“Bereket” (Достаток)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, Çadır

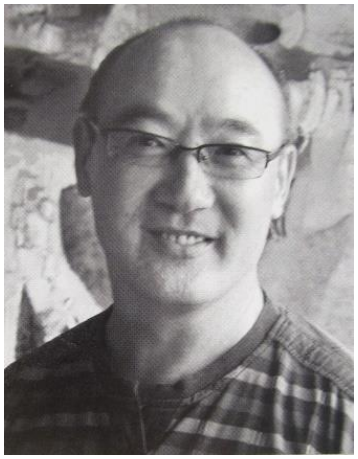

Katalog №	26.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BEYSEMBİNOV ZANGAR
Eserin Adı	“Çoban” (Пастух)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koç/Koyun

Katalog №		**27**	Ressamın Fotoğrafına Ulaşılmamıştır
Ressamın Soyadı		**BİLYALOV**	
Ressamın Adı		**M.**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		1	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
27.1	"Şaman Anatomisi"	Şaman	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)

Katalog №	27.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BİLYALOV M.
Eserin Adı	“Şaman Anatomisi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	80x60 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №		**28**	
Ressamın Soyadı		**BURDESBEKOV**	
Ressamın Adı		**BAKITNUR**	
Doğum Yılı/Yeri		1962/Almatı ili, Kazakistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		8	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
28.1	“Kobızcı” (Кобызшы)	Aksakal / Müzisyen/ Korkut	(Kakenulı, 2013)

Katalog №	28.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	BURDESBEKOV BAKITNUR
Eserin Adı	“Kobızcı” (Кобызшы)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal / Müzisyen/ Korkut

Katalog №		**29**	
Ressamın Soyadı		**ÇUBUTKİNA**	
Ressamın Adı		**YULİYA**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		1	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
29.1	“Kortka güzel Tayburıl atı büyütmekte”	At “Tayburıl”, “Koblandı Batır” destanı	(KasteyevMüzesi, 2013)

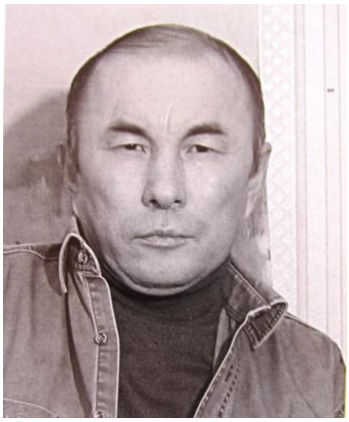

Katalog №	29.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ÇUBUTKİNA YULİYA
Eserin Adı	“Kortka güzel Tayburılı büyütmekte”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At “Tayburıl”, “Koblandı Batır” destanı

Katalog №		**30**	
Ressamın Soyadı		**DAUTBAYEV**	
Ressamın Adı		**TİMUR**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		1	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
30.1	"Bahadırın Doğumu" («Рождение батыра»)	Kartal, At, Eyer, Ok-Yay, Koyun	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	30.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DAUTBAYEV TİMUR
Eserin Adı	“Bahadırın Doğumu” (Рождение батыра)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, At, Eyer, Ok-Yay, Koyun

Katalog №		**31**	
Ressamın Soyadı		**DÜZELHANOV**	
Ressamın Adı		**AĞIM-SALI**	
Doğum Yılı/Yeri		1951/Kızılorda İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		14	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		7	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
31.1	“Kambar Bahadır/Batır” (Камбар батыр)	Kambar batır, At, Kaplan, Kartal, Leylek, Kuğu, Köpek, Çadır	(KasteyevMüzesi, 2013)
31.2	“Korkut Hakkında Efsane” (Легенда о Коркыте)	Korkut, Deve, Kuğu, Kurt	(Muhametalina, 2012)
31.3	“Kız Jibek(İpek)” (Кыз жибек)	Kız Jibek, Kaz/Kuğu, At, Kartal, Deve	(KasteyevMüzesi, 2013)
31.4	“Altın Savaşçı” (Золотой воин)	Hanı İlan Etme, Kılıç, Ok-Yay	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
31.5	“Kadır Baba” (Кадыр баба)	Aksakal/ Hıdır, Koyun, At, İnek, Deve, Ağaç, Su	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
31.6	“Adıraspan”/ Peganum Harmala (lat.) (Адыраспан Гармала)	Adıraspan	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
31.7	“Yer Targın Bahadır/Batır” (Ер-Таргын батыр)	Yer Targın Batır, At, Kartal, Kılıç, Leylek/Balıkçıl, Kuğu/Kaz, Su, Pars, Bilge/Aksakal	Kasteyev müzesi, sergi, 2016

Katalog №	31.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Kambar Batır”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kambar batır, At, Kaplan, Kartal, Leylek, Kuğu, Köpek, Çadır

Katalog №	31.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Korkut Hakkında Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Korkut, Deve, Kuğu, Kurt

Katalog №	31.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Kız Jibek(İpek)”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kız Jibek, Kaz/Kuu, At, Kartal, Deve

Katalog №	31.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Altın Savaşçı”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	175x250 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hanı İlan Etme, Kılıç, Ok-Yay

Katalog №	31.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Kıdır Baba” (Кыдыр баба)
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	120x160 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal/ Hıdır, Koyun, At, İnek, Deve, Ağaç, Su

Katalog №	31.6.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Adıraspan”/ Peganum Harmala (Lat.), Üzerlik otu (Türk.)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Adıraspan

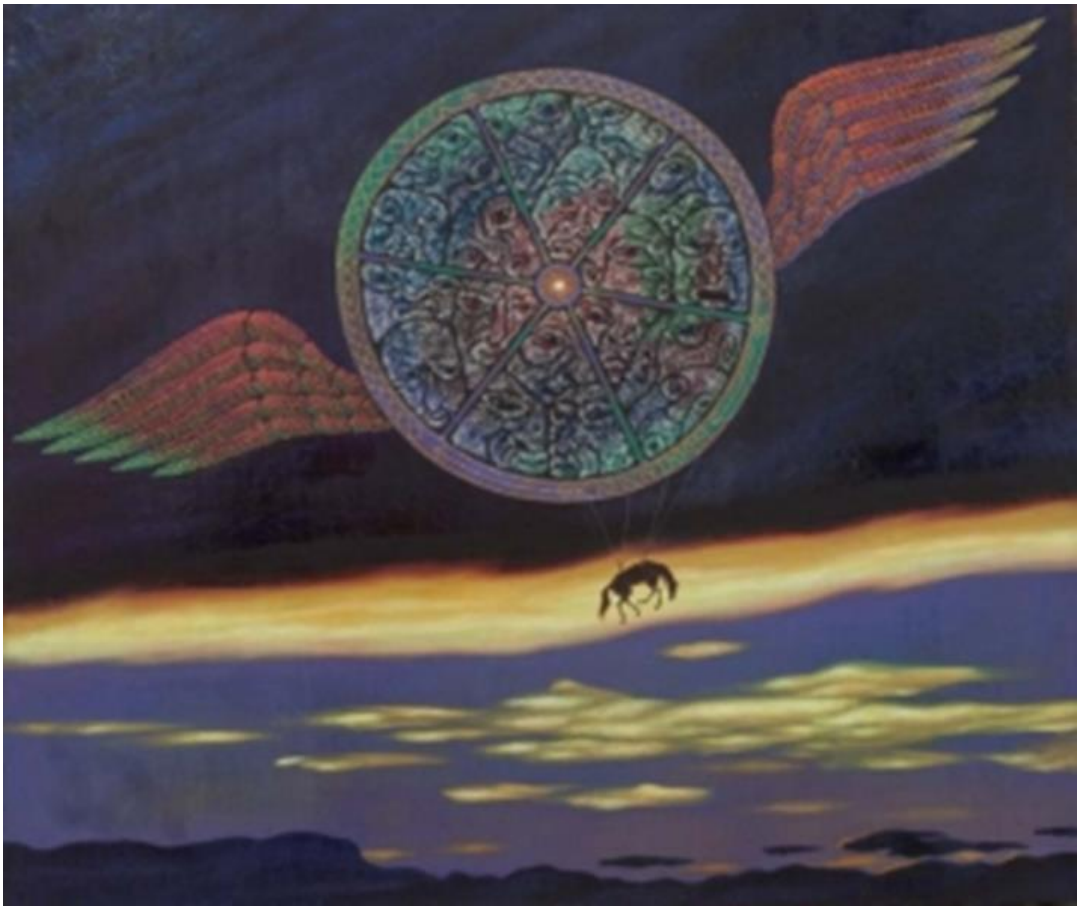
Katalog №	31.7.
Eserin Yapımcısı (Ressam)	DÜZELHANOV AĞIM-SALI
Eserin Adı	“Yer Targın Bahadır/Batır”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yer Targın Batır, At, Kartal, Kılıç, Leylek/Balıkçıl, Kuğu/Kaz, Su, Pars, Bilge/Aksakal

Katalog №		**32**	
Ressamın Soyadı		**GAÇİNSKİY**	
Ressamın Adı		**VLADİMİR**	
Doğum Yılı/Yeri		1961 / Petropavlovsk İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		7	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
32.1	“Tau-Turgen” (Tay-Тургень)	Güneş, Boğa, Okçu (Yay), Koç	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)

Katalog №	32.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GAÇİNSKİY VLADİMİR
Eserin Adı	“Tau-Turgen” (Тау-Тургень)
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	70x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Boğa, Okçu (Yay), Koç

Katalog №		**33**	
Ressamın Soyadı		**GULİYEV**	
Ressamın Adı		**ŞAMİL**	
Doğum Yılı/Yeri		1960 / Nalçik	
Uyruk		Karaçay-Balkar (?)	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		15	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
33.1	“Eve Doğru” (Домой)	At	İnternet
33.2	“Vaat Edilen Toprağın Fethi” (Покорение земель обетованных)	At	İnternet
33.3	“Yerleşik Hayat” (Оседлость)	At	İnternet
33.4	“Anna Karenina” (Анна Каренина)	Umay, At	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
33.5	“Aştotura için Kilim veya Yeni Günün Sabahı” (Ковер для Аштоуры или Утро нового дня)	Kurt	Sergi

Katalog №	33.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GULİYEV ŞAMİL
Eserin Adı	“Eve Doğru”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	33.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GULİYEV ŞAMİL
Eserin Adı	“Vaat Edilen Toprağın Fethi”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	33.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GULİYEV ŞAMİL
Eserin Adı	“Yerleşik Hayat”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	33.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GULİYEV ŞAMİL
Eserin Adı	“Anna Karenina”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay, At

Katalog №	33.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GULİYEV ŞAMİL
Eserin Adı	“Aştotur için Kilim veya Yeni Günün Sabahı”
Eserin Yapım Tarihi	1994-2002
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

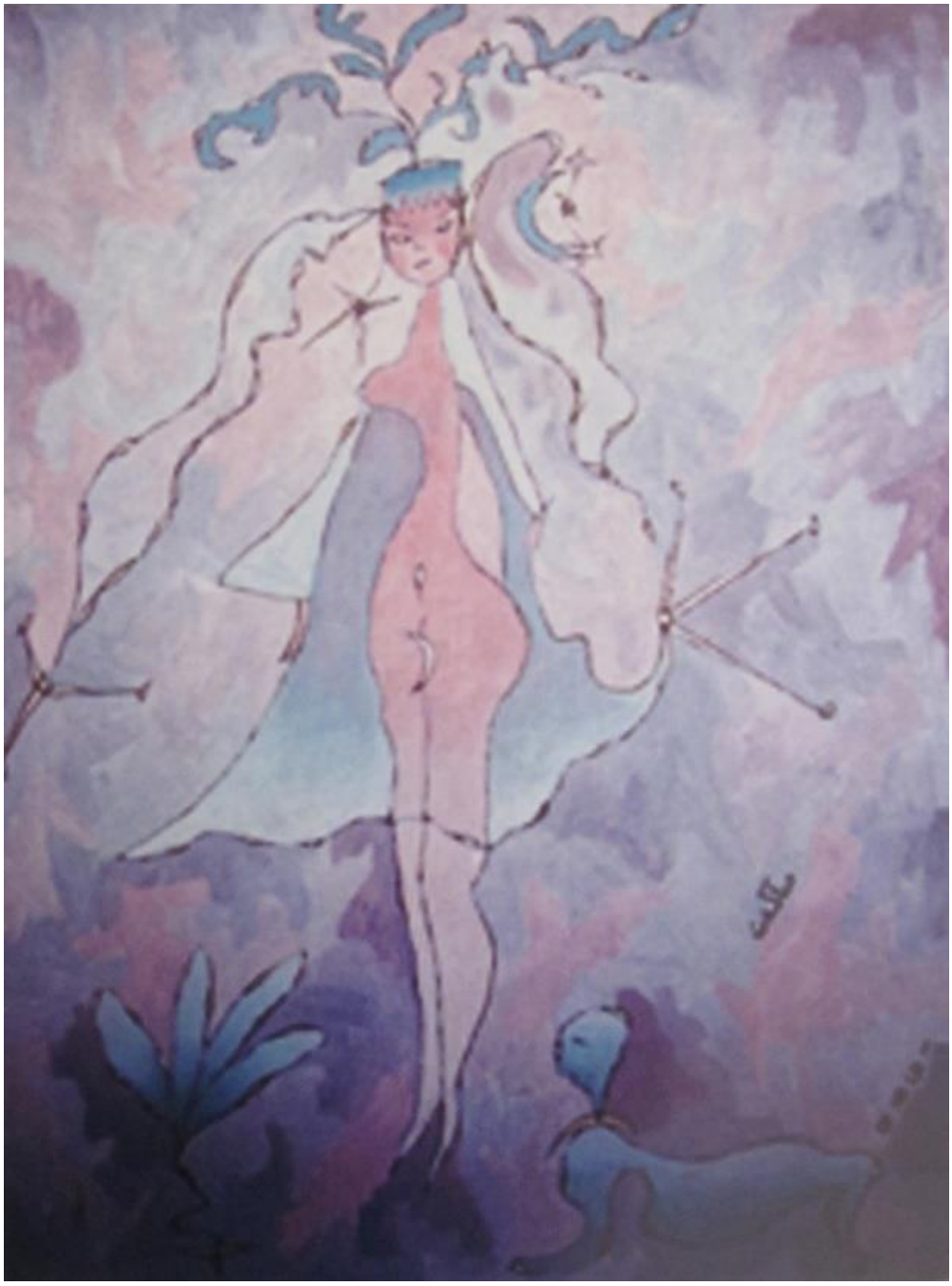
Katalog №		**34**	
Ressamın Soyadı		**GUMAROV**	
Ressamın Adı		**SAKEN**	
Doğum Yılı/Yeri		1937-1995	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		136	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		6	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
34.1	"İyilik Ruhları" – "Aruah" serisi (Духи добра. Цикл Аруах)	Ruh - Aruah	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)
34.2	"Yeşil Taçlı Samruk Kuşu"	Simurg	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)
34.3	"Aya Tapınma"	Ay	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)
34.4	"Tigrahaut Ulu Ruhu"	Ruh, Kurt	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)
34.5	"Bukey Orda Üzerinde Yırtıcı Kuş"	Kartal	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)
34.6	"Taş İçinde Oluşum/Hamilelik"	Taş	(Kiyanskiy & Jamalov, 2008)

Katalog №	34.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“İyilik Ruhları” – “Aruah” serisi
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh - Aruah

Katalog №	34.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“Yeşil Taçlı Samruk Kuşu”
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Simurg

Katalog №	34.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“Aya Tapınma”
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay

Katalog №	34.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“Tigrahaut Ulu Ruhu”
Eserin Yapım Tarihi	1991
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh, Kurt

Katalog №	34.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“Bukey Orda Üzerinde Yırtıcı Kuş”
Eserin Yapım Tarihi	1993
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal

Katalog №	34.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GUMAROV SAKEN
Eserin Adı	“Taş İçinde Oluşum/Hamilelik”
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal

Katalog №		**35**	
Ressamın Soyadı		**GVOZDYOV (ŞEGE)**	
Ressamın Adı		**VLADİMİR**	
Doğum Yılı/Yeri		1960 / Rusya	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		50	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		28	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
35.1	“Taşlar Üzerindeki İşaretler” (Знаки на камнях)	Taş, Yılan, Keçe, Ağaç, Geyik, Koç	http://gvozdev-shege.kz/
35.2	“Elma Ağacı” (Yablonya)	Elma, Ağaç	http://gvozdev-shege.kz/
35.3	“Aile İçin Dört Tane Yorgan” (4 корпешки для семьи)	Ağaç, Koç	http://gvozdev-shege.kz/
35.4	“Erkek ve Kadın Semboller” (Мужские и Женские Знаки)	Ağaç, Şanırak, Dağ	http://gvozdev-shege.kz/
35.5	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak	http://gvozdev-shege.kz/
35.6	“Beyaz Yastık Dağ” (Белая подушка. Гора)	Dağ, Koç, Ağaç, Üçgen	http://gvozdev-shege.kz/
35.7	“Beyaz Yastık. Orman” (Белая Подушка.Лес)	Ağaç, Koç	http://gvozdev-shege.kz/
35.8	“Dağlarda Gece” (Ночь в горах)	Güneş, Dağ, Koç, Ağaç, Balık	http://gvozdev-shege.kz/
35.9	“Altınay” («Алтынай»)	Ay, Elma	http://gvozdev-shege.kz/
35.10	“Tekerlek-Güneş-1” (Колесо-Солнце)	Güneş	http://gvozdev-shege.kz/
35.11	“Tekerlek-Güneş 2” (Колесо-Солнце)	Güneş	http://gvozdev-shege.kz/
35.12	“Tekerlek-Güneş 3” (Колесо-Солнце)	Güneş	http://gvozdev-shege.kz/
35.13	“Laleler Sahası” (Поле Тюльпанов)	Ağaç	http://gvozdev-shege.kz/
35.14	“Yaz Ortası” (Середина Лета)	Ağaç, Koç	http://gvozdev-shege.kz/

35.15	“Gemi” (Ковчег)	Su, Ağaç, Balık, Yılan, Geyik, Pars, At, Ağaç, Koç	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
35.16	“Ağaç Aurası” (Аура Дерева)	Ağaç, Dağ	http://gvozdev-shege.kz/
35.17	“Kadın ve Erkek Muskalar”	Ağaç, Elma, Yılan, Balık, Koç	http://gvozdev-shege.kz/
35.18	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak	http://gvozdev-shege.kz/
35.19	“Tekerlek-Güneş”	Güneş	http://gvozdev-shege.kz/
35.20	“Yorgan / Körpe”	Yılan, Ağaç	http://gvozdev-shege.kz/
35.21	“Kervan” (Karavan)	Yılan, Ağaç	http://gvozdev-shege.kz/
35.22	“Yastık Dağ” (Подушка Гора)	Dağ, Ağaç, Boynuzlu Hayvan (Koç, Geyik)	http://gvozdev-shege.kz/
35.23	“Yastık Orman” (Подушка Лес)	Ağaç, Boynuzlu Hayvan (Geyik)	http://gvozdev-shege.kz/
35.24	“Yastık” (Подушка)	Ağaç, Dağ	http://gvozdev-shege.kz/
35.25	“Tanrısal” (Божественная)	Dağ	http://gvozdev-shege.kz/
35.26	“Taşlar Üzerinde Ağaçlar” (Деревья на камнях)	Ağaç, Taş, Koç	http://gvozdev-shege.kz/
35.27	“Yılan” (Змея)	Yılan	http://gvozdev-shege.kz/
35.28	“Dağ” (Гора)	Dağ, Ağaç	http://gvozdev-shege.kz/

Katalog №	35.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Taşlar Üzerindeki İşaretler”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş, Yılan, Keçe, Ağaç, Geyik, Koç

Katalog №	35.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Elma Ağacı”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağli Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Elma, Ağaç

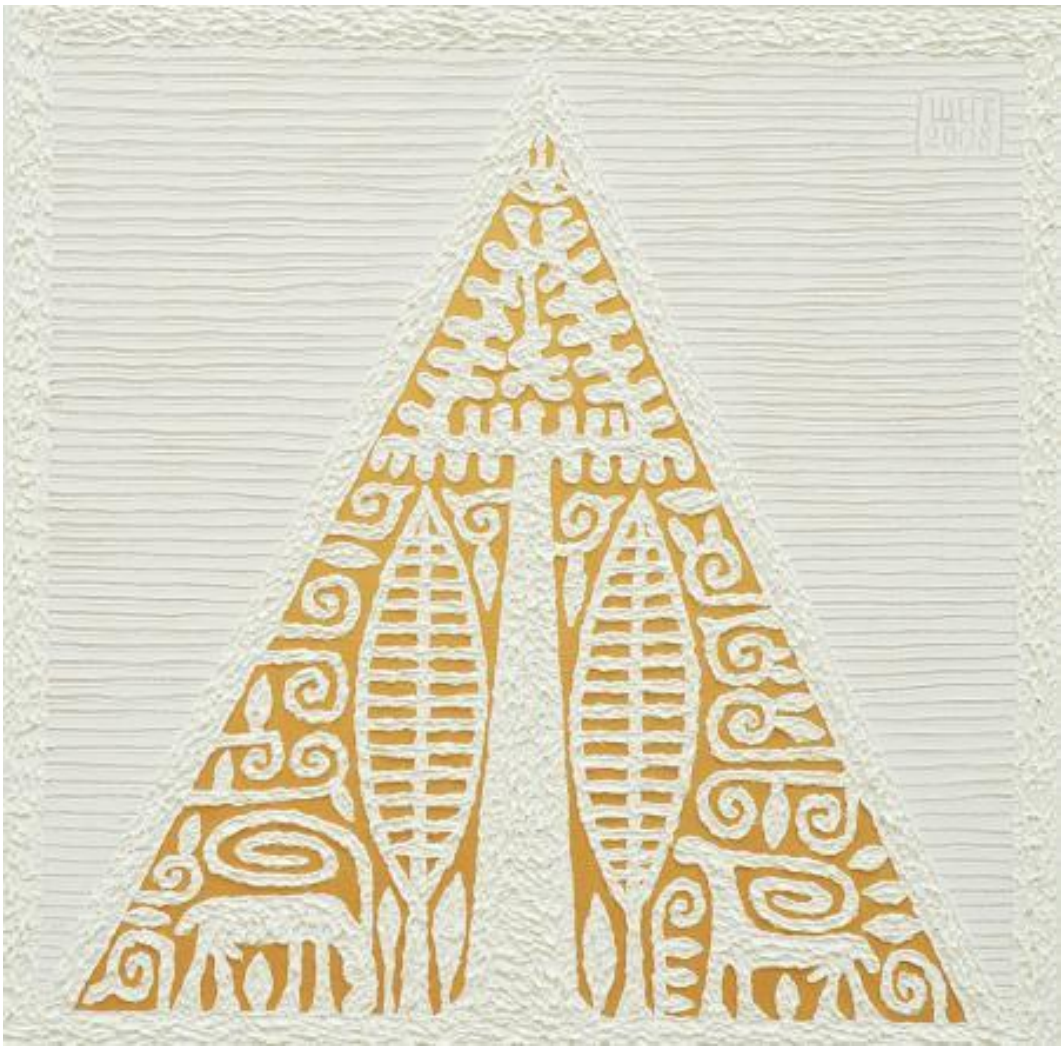
Katalog №	35.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Aile İçin Dört Tane Yorgan”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Koç

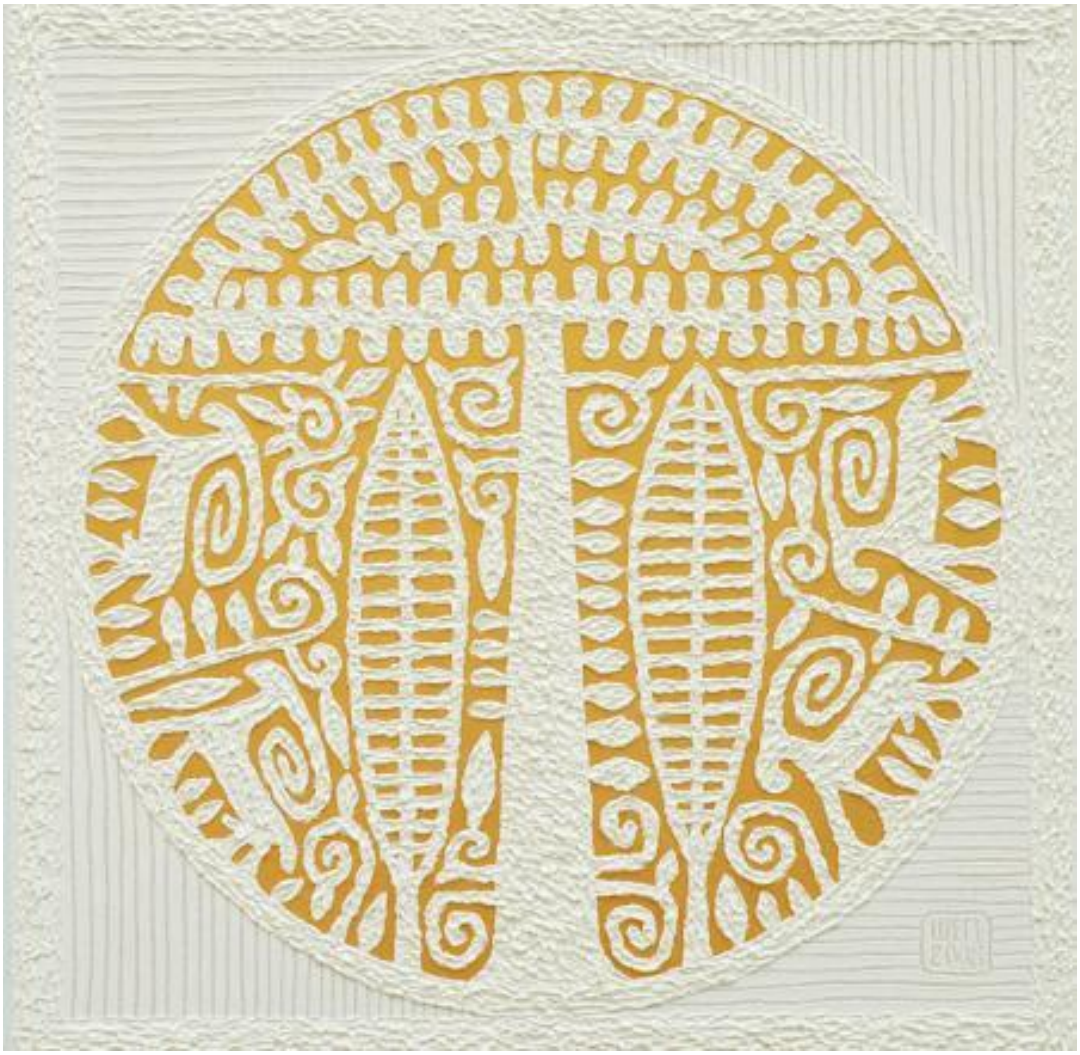
Katalog №	35.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Erkek ve Kadın Semboller”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	50x150 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Şanırak, Dağ

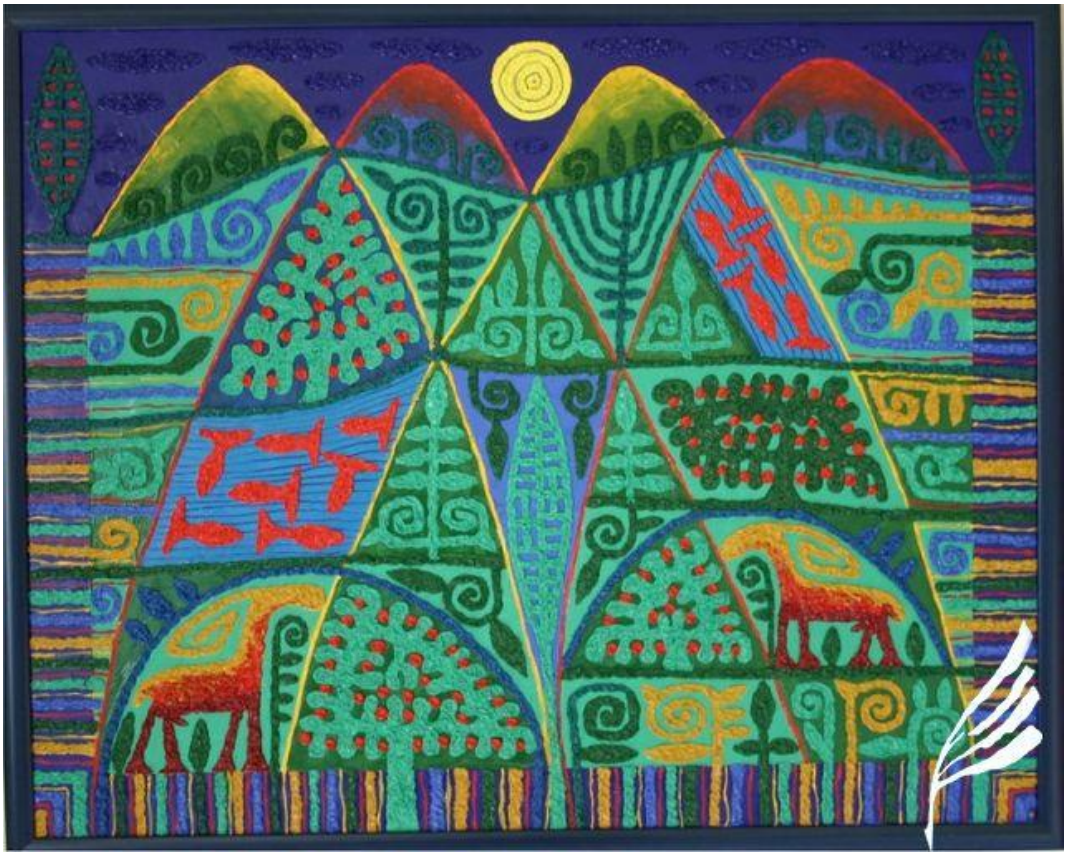
Katalog №	35.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

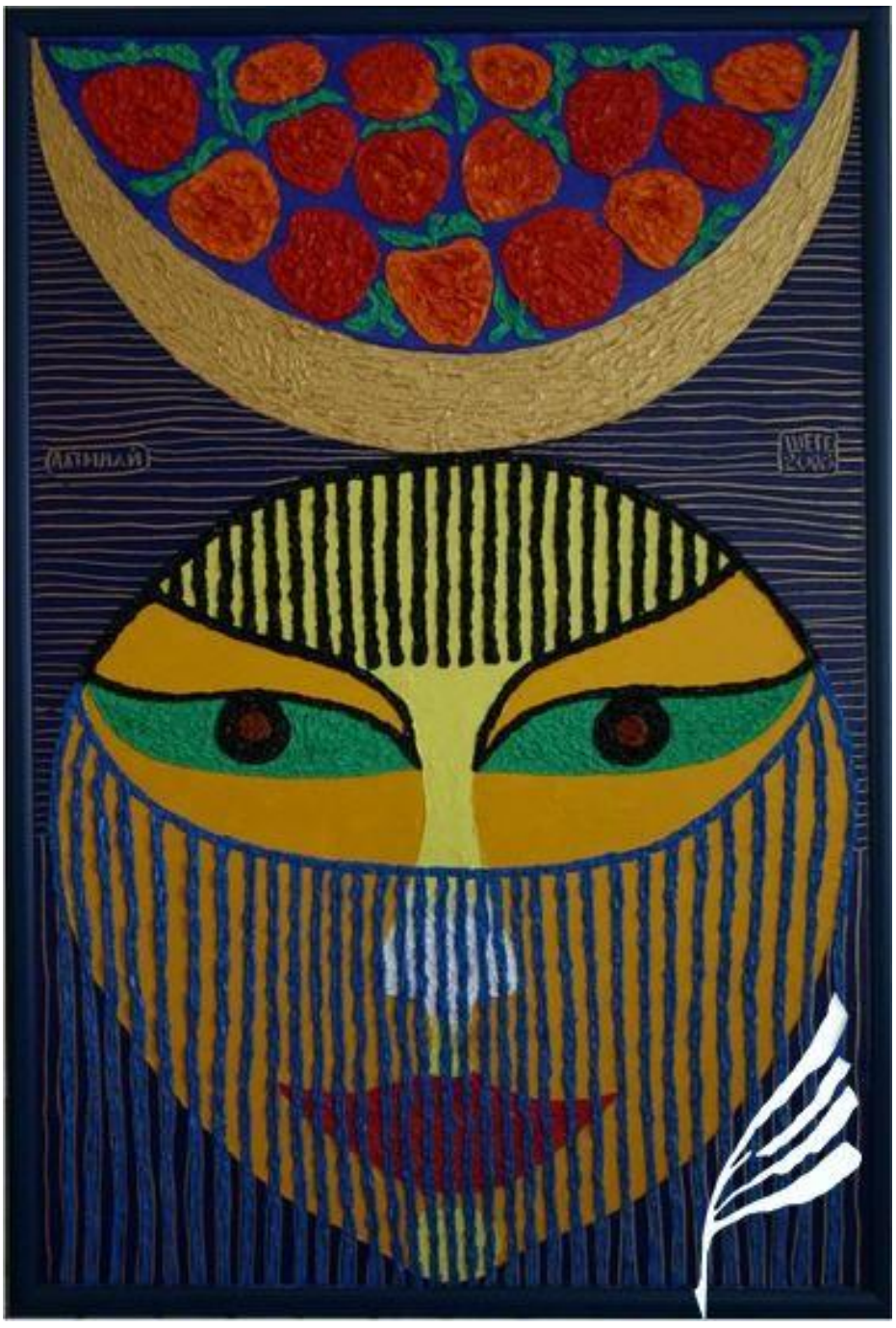
Katalog №	35.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Beyaz Yastık Dağ”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	60x60 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Koç, Ağaç, Üçgen

Katalog №	35.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Beyaz Yastık. Orman”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	60x60 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Koç

Katalog №	35.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Dağlarda Gece”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Dağ, Koç, Ağaç, Balık

Katalog №	35.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Altınay”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Elma

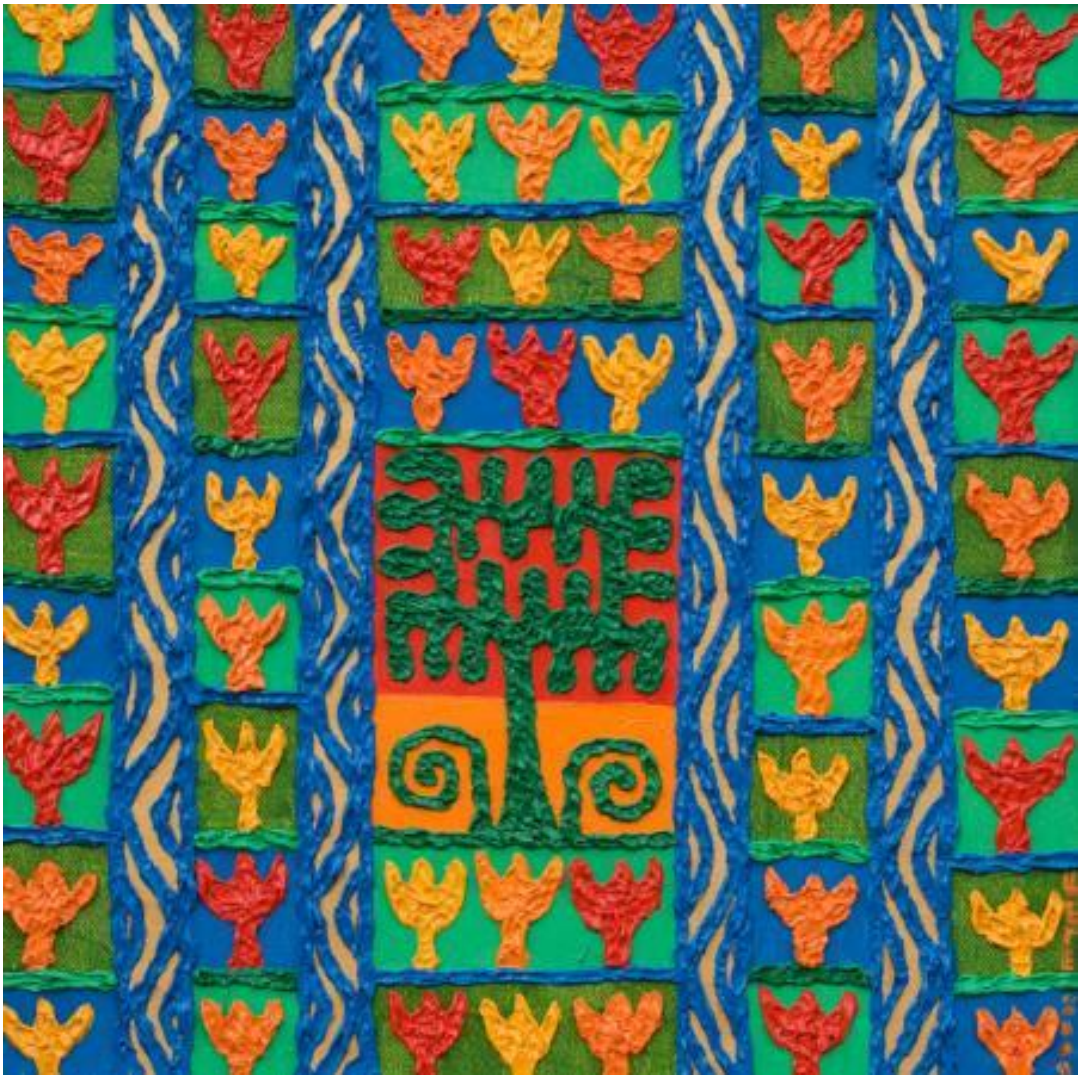
Katalog №	35.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Tekerlek-Güneş-1”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	35.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Tekerlek-Güneş 2”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	35.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR (“ŞEGE”)
Eserin Adı	“Tekerlek-Güneş 3”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	35.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR (“ŞEGE”)
Eserin Adı	“Laleler Sahası”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Su

Katalog №	35.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yaz Ortası”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Koç

Katalog №	35.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Nuh Gemisi”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	80x160 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su, Ağaç, Balık, Yılan, Geyik, Pars, At, Koç

Katalog №	35.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Ağaç Aurası”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	45x45 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Dağ

Katalog №	35.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Kadın ve Erkek Muskalar”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	70x60 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Elma, Yılan, Balık, Koç

Katalog №	35.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

Katalog №	35.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Tekerlek-Güneş”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	35.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yorgan / Körpe”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yılan, Ağaç

Katalog №	35.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Kervan”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yılan, Ağaç

Katalog №	35.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yastık Dağ”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Ağaç, Boynuzlu Hayvan (Koç, Geyik)

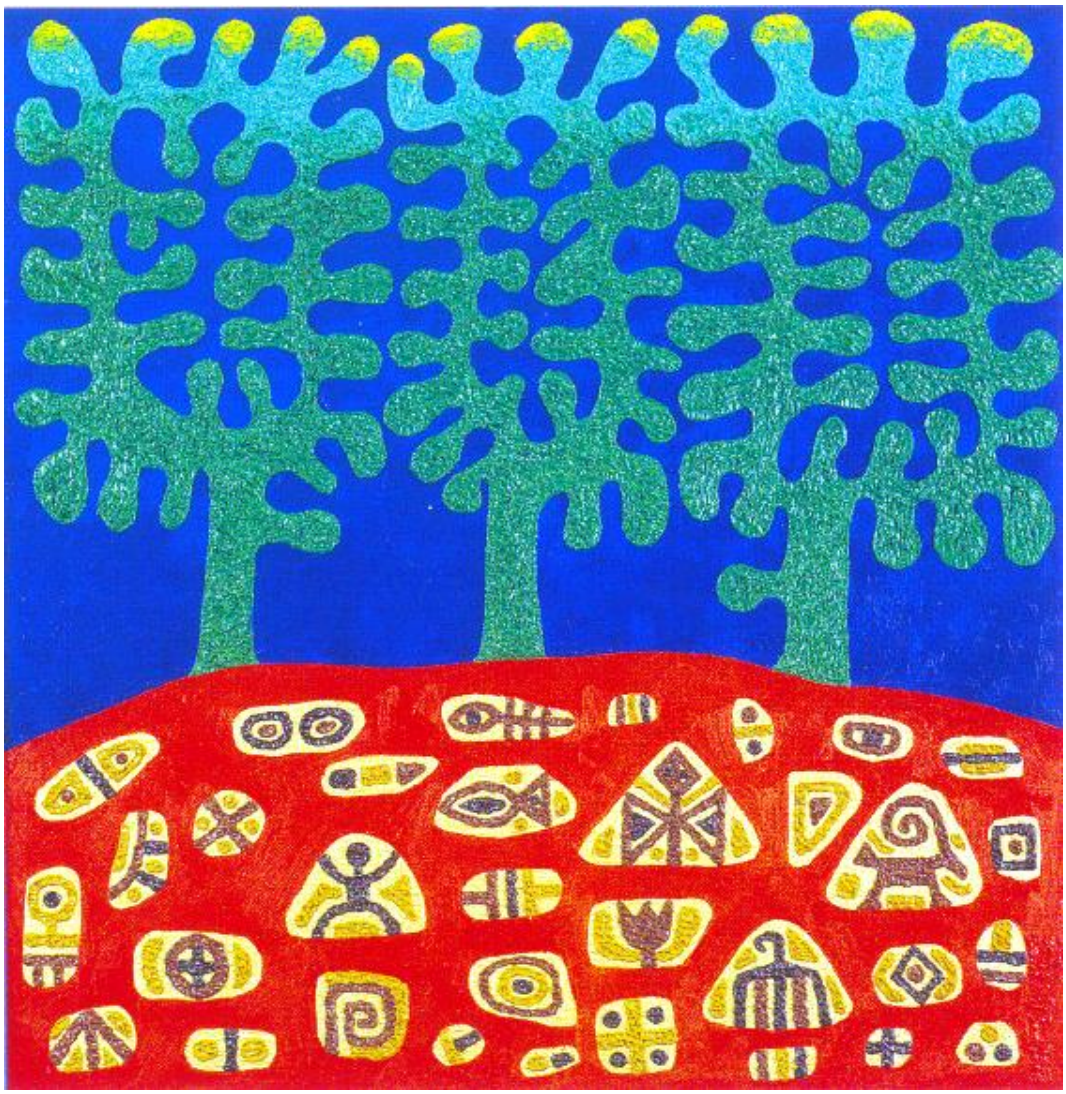
Katalog №	35.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yastık Orman”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Boynuzlu Hayvan (Geyik)

Katalog №	35.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yastık”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	50x50 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Dağ

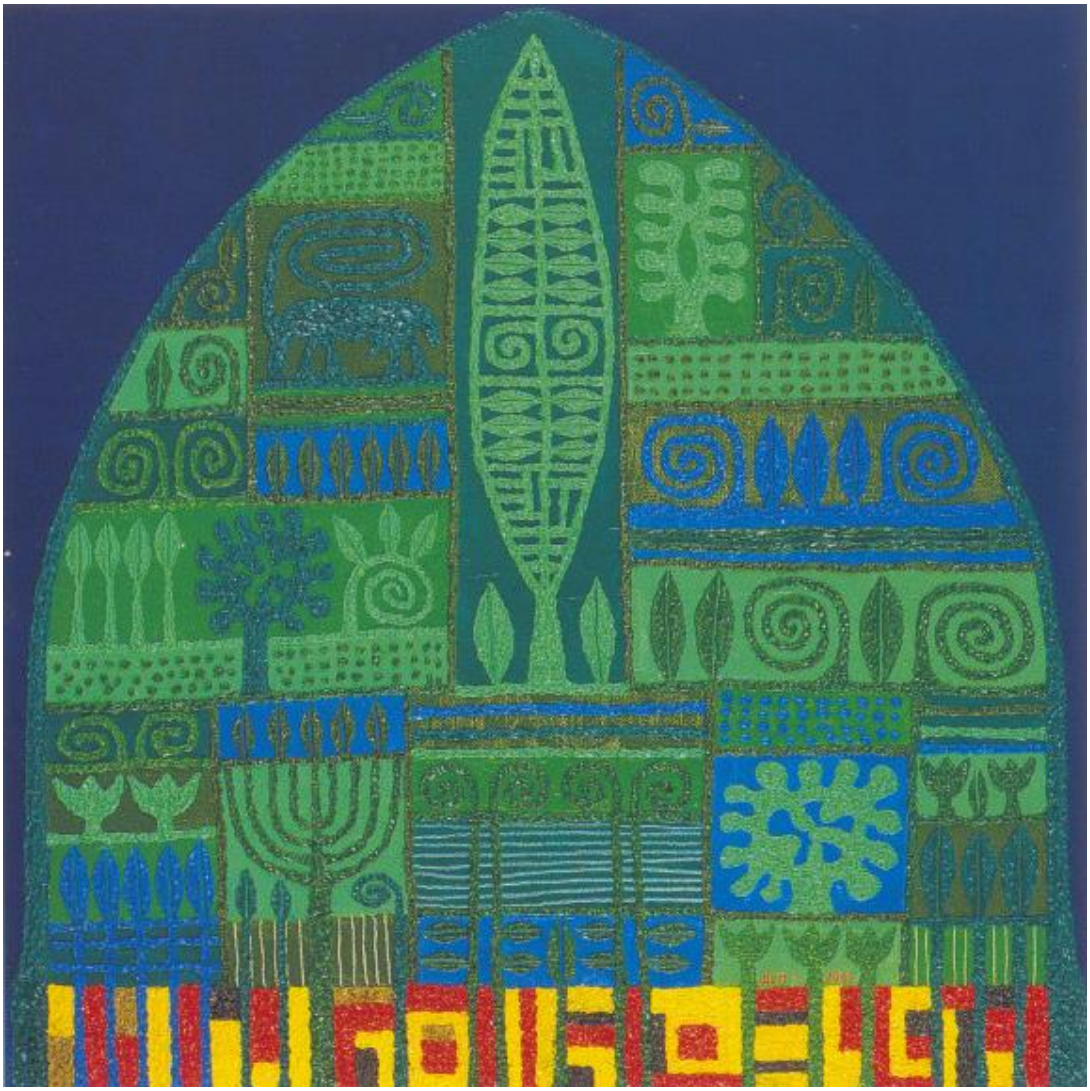
Katalog №	35.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Tanrısal” (Божественная)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ

Katalog №	35.26
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Taşlar Üzerinde Ağaçlar”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Taş, Koç

Katalog №	35.27
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Yılan”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yılan

Katalog №	35.28
Eserin Yapımcısı (Ressam)	GVOZDYOV VLADİMİR
Eserin Adı	“Dağ”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Ağaç

Katalog №		**36**	
Ressamın Soyadı		**HASENOV**	
Ressamın Adı		**AŞİM**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		1	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
36.1	“Saka”	Pars, At, Ok-Yay, Kılıç	(KasteyevMüzesi, 2013)

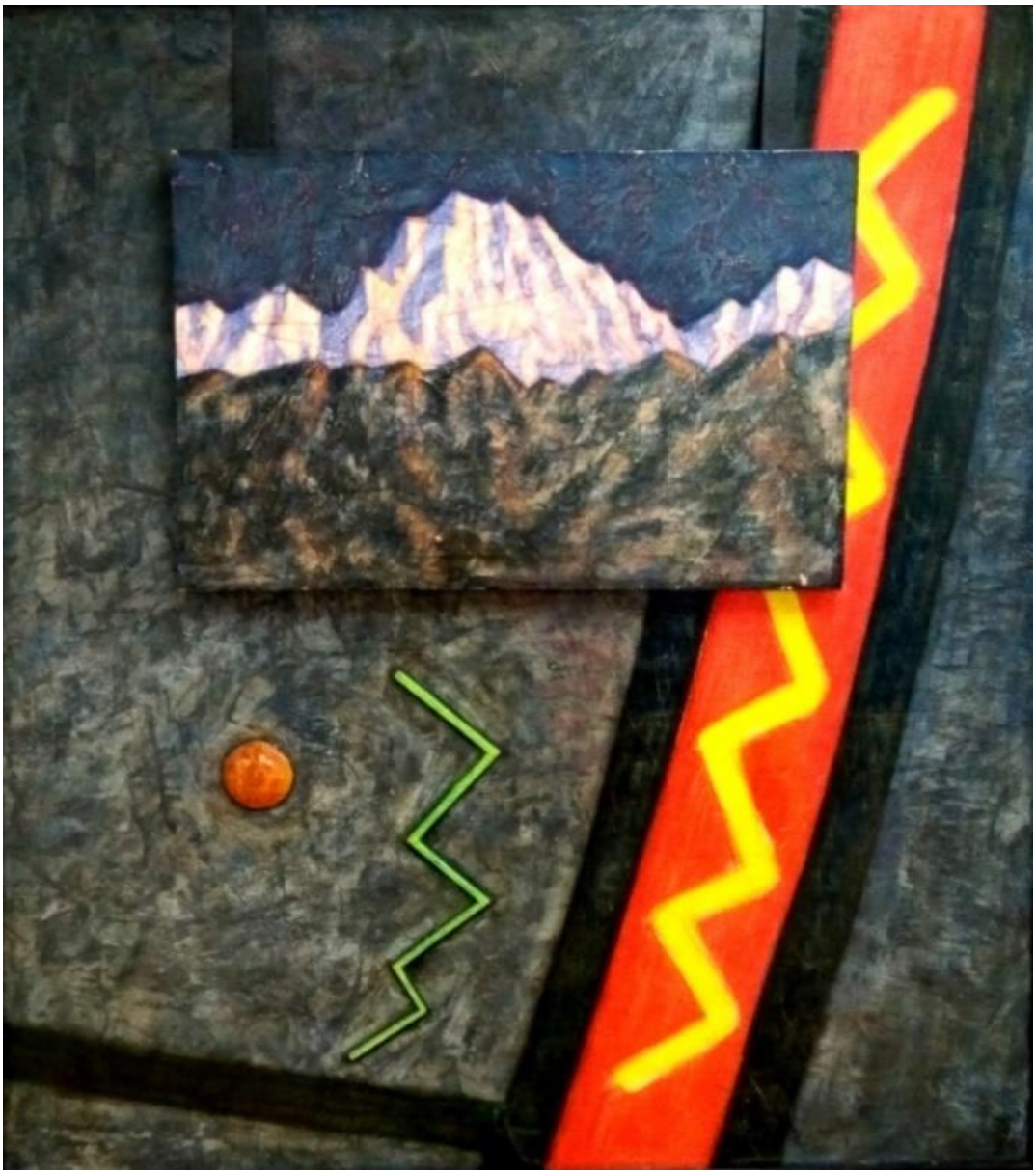

Katalog №	36.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HASENOV AŞİM
Eserin Adı	“Saka”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Pars, At, Ok-Yay, Kılıç

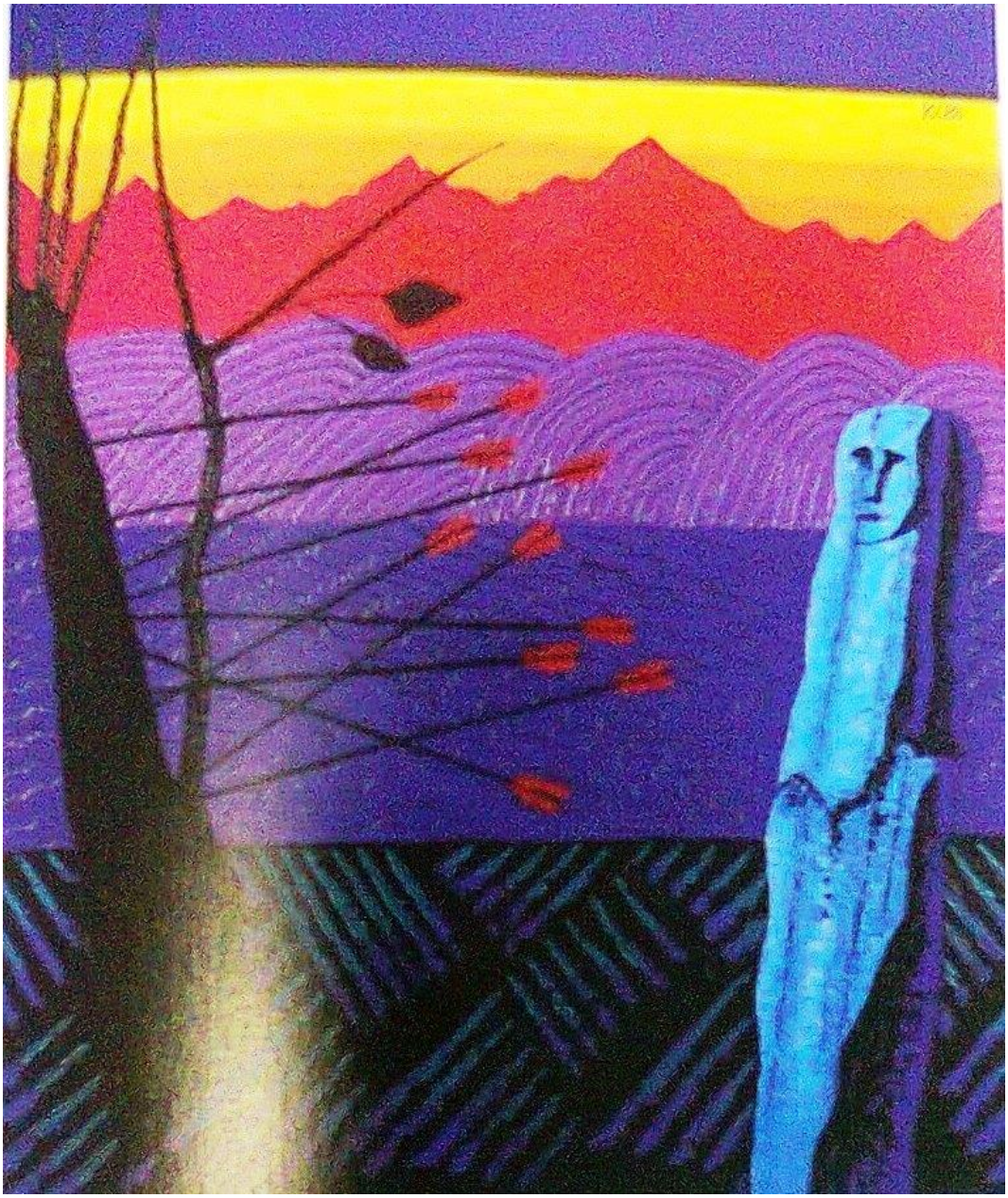
Katalog №		**37**	
Ressamın Soyadı		**HAYRULİN**	
Ressamın Adı		**KADIRJAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1956 / Almatı İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		11	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
37.1	“Kompozisyon” (Композиция)	Güneş, Keçi	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
37.2	“ Oryantalizm veya Zihniyet Üzerine Düşünceler” (Ориентализм или размышления по поводу менталитета)	Dağ	Internet
37.3	“Ak Ok” (Ак жебе)	Dağ, Heykel (Balbal), Ağaç, Ok	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
37.4	“Doğuş” (Рождение)	Su, Elma, Balık	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
37.5	“Yaşam Nehri” (Река жизни)	Balık, Su	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)

Katalog №	37.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HAYRULİN KADIRJAN
Eserin Adı	“Kompozisyon” (Композиция)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Keçi

Katalog №	37.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HAYRULİN KADIRJAN
Eserin Adı	“ Oryantalizm veya Zihniyet Üzerine Düşünceler”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ

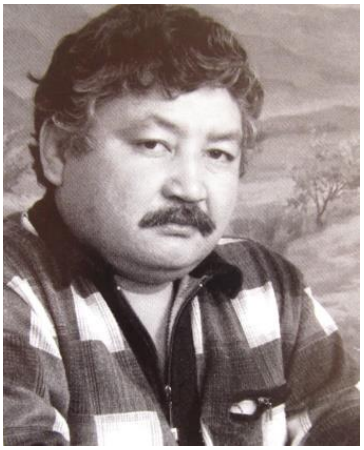
Katalog №	37.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HAYRULİN KADIRJAN
Eserin Adı	“Ak Ok” (Ак жебе)
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Heykel (Balbal), Ağaç, Ok

Katalog №	37.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HAYRULİN KADIRJAN
Eserin Adı	“Doğuş” (Рождение)
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	100x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su, Elma, Balık

Katalog №	37.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HAYRULİN KADIRJAN
Eserin Adı	“Yaşam Nehri” (Река жизни)
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	100x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Balık, Su

Katalog №		**38**	
Ressamın Soyadı		**HUSAİNOV**	
Ressamın Adı		**BOLAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1964 / Taraz	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
38.1	“Ayşa Bibi” (Айша Биби)	Ayşa Bibi	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	38.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	HUSAİNOV BOLAT
Eserin Adı	“Ayşa Bibi” (Айша Биби)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ayşa Bibi

Katalog №		**39**	
Ressamın Soyadı		**İSA (İSAYEV)**	
Ressamın Adı		**ABDUKARİM**	
Doğum Yılı/Yeri		1949 / Kaşgar, Çin	
Uyruk		Uygur	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		56	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		51	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
39.1	"Gümüş Kaplanları" (Серебристые тигры)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.2	"Altın Parlama Kaplanları" (Тигры золотого свечения)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.3	"Siyah-Beyaz Parlamanın Kaplanları" (Тигры черно-белого свечения)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.4	Triptik. "Altın Fon Üzerine Kırmızı Kaplanlar" (Триптих. Красные тигры на золотом фоне)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.5	"Kaplan Kaligrafisi I" (Тигровая каллиграфия 1)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.6	Seri. "Döngü I, II" (Цикл круговорот 2, 3)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.7	Diptik. "Beyaz-Işıklı Parlamanın Kaplanı" (Диптих. Тигры бело-светлого свечения)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.8	"Kaplan Kaligrafisi II" (Тигровая каллиграфия 2)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.9	Triptik. "Kırmızı Fon Üzerine Gümüş-Siyah Kaplanlar" orta parçası (Триптих. Серебристо-черные тигры на красном фоне.центральная часть)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.10	Triptik. "Kare Üzerine Gümüş Kaplanlar" (Триптих. Серебристые тигры на квадрате)	Kaplan	http://tigerart.kz/

39.11	Triptik. “Uzay Yer Değişimi” (Триптих.Пространственное смещение)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.12	Diptik. “Kaplanın Gümüş Atılımı” sağ parçası (Диптих. Серебристый прорыв тигра. Правая часть)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.13	Diptik. “Kaplanın Gümüş Atılımı” sol parçası (Диптих. Серебристый прорыв тигра. Левая часть)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.14	Seri. “Çargah” (Цикл. Чаргах)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.15	Diptik. “Gümüş Parlamanın Kaplanı” sağ parçası (Диптих. Тигры серебристого излучения. Правая часть)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.16	Poliptik. “Metamorfoz” (“Başkalaşım”) (Полиптих. Метаморфоза.)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.17	Triptik. “Kırmızı Fon Üzerine Altın Sembol) (Триптих. Золотой знак на красном фоне)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.18	“Toskano’da Kaplanlar” sağ parçası (Тигры в Тоскано (Правая часть))	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.19	Triptik. “Beyaz Fon Üzerinde Üç Çember” (Тритих. Три круга на белом фоне)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.20	Poliptik. “Sarı-Kırmızı-Kahverengi İvme” (Полиптих. Желто-красно-коричневая пульсация)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.21	Triptik. “Renkli Fon Üzerine Takımyıldızı” (Триптих. Созвездия на цветном фоне)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.22	Poliptik. “Beyaz-Siyah İvme” (Полиптих. Бело-черная пульсация)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.23	Triptik. “Farklı Fon Üzerine Üç Yuvarlak” (Триптих. Три круга на разном фоне)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.24	“Kahverengi-Altın Hare” (Коричнево-золотистое муар)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.25	Triptik. “Zaman İçinde Daire/Döngü” (Триптих. Сальто во времени)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.26	“Doğu-Batı Diyalogu” (Диалог «Восток-Запад»)	Kaplan	http://tigerart.kz/

39.27	Seri. “Siyah-Gümüş Parlama” (Цикл. Черно-серебряное сияние)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.28	“Güç” (Власть)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.29	“Döngü I” (Круговорот 1)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.30	Poliptik. “Ruh Kaligrafisi” (Полиптих. Каллиграфия духа)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.31	“Derviş Trilojisi. Sergey Kalmıkov anısına” orta parçası (Трилогия дервиша. Памяти С. Калмыкова (центр.ч.))	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.32	Seri. “Mit Oluşturma” (Цикл. Мифотворчество)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.33	Seri. “Işıklı-Zümrüt Parlaması” (Цикл. Светло-изумрудное сияние)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.34	Seri. “Ajur” (Цикл. Ажур)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.35	“Madonna” (Мадонна)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.36	Triptik. “ Açık Fon Üzerinde Gümüş-Siyah” (Триптих. Серебристо-черные на светлом.)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.37	Seri. Poliptikler. “İvme I, II, III” (Цикл. Полиптихи. Пульсация 1,2,3)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.38	Diptik. “Zaman İçinde Karışım” (Диптих. Смешение во времени)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.39	“Atılım” (Прорыв)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.40	Seri. “Hareketin Ruhu” (Цикл.дух движения)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.41	Poliptik. “ Kırmızı Boşluğun İçinde Hareket” (Полиптих. Движение в красном пространстве)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.42	Triptik. “Matris” (Триптих. Матрица)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.43	Triptik. “ Mavi Boşluğun İçinde Hareket” (Триптих. Движение в синем пространстве)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.44	Triptik. “Müjdeci” (Триптих. Предтеча)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.45	“Doğu Motif” (Восточный мотив)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.46	“Kaplanlar Oyunu” (Игры тигров)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.47	“Döngü IV” (Круговорот IV)	Kaplan	http://tigerart.kz/

39.48	“Hafıza Parçaları” (Лоскуты памяти)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.49	“Kırmızı Çizgi İle Kaplan Dansı” (Танец тигров с красной линией)	Kaplan	http://tigerart.kz/
39.50	“Hafıza Çiçeği” (Цветовая пульсация)	Kaplan	
39.51	“Kaplan Kaligrafisi Büyüsü” (Магия тигровой калиграфии)	Kaplan	(Filatov, 2002)

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

СЕРЕБРИСТЫЕ ТИГРЫ.
Х., М., СЕРЕБРО. 130x130 см. 1994

SILVER TIGERS.
CANVAS, OIL, SILVER. 130x130. 1994

Katalog №	39.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Gümüş Kaplanları”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ТИГРЫ ЗОЛОТОГО СВЕЧЕНИЯ.
Х., М., БРОНЗА. 130x130 см. 1994

TIGERS OF GOLDEN LUMINISCENCE.
CANVAS, OIL, BRONZE. 130x130. 1994

Katalog №	39.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Altın Parlama Kaplanları”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ТИГРЫ ЧЕРНО-БЕЛОГО СВЕЧЕНИЯ.
Х., М., БРОНЗА. 130x130 см. 1994

TIGERS OF BLACK AND WHITE LUMINISCENCE.
CANVAS, OIL, BRONZE. 130x130. 1994

Katalog №	39.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Siyah-Beyaz Parlamanın Kaplanları”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	30x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

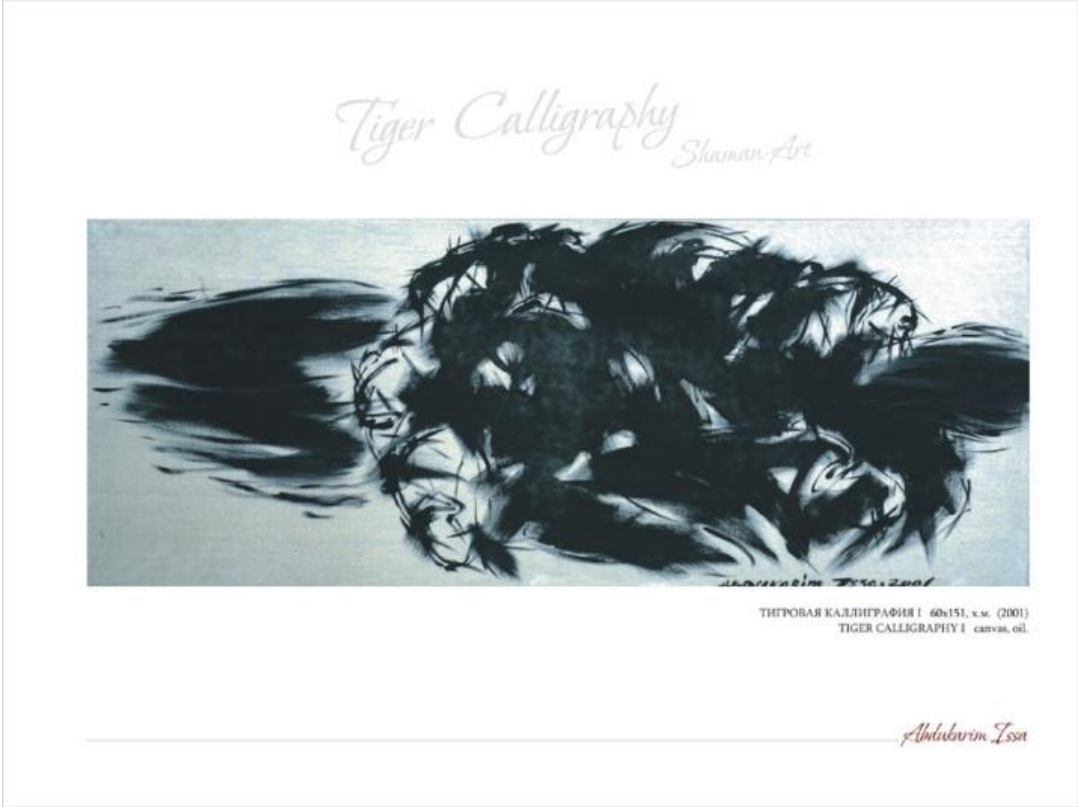
АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

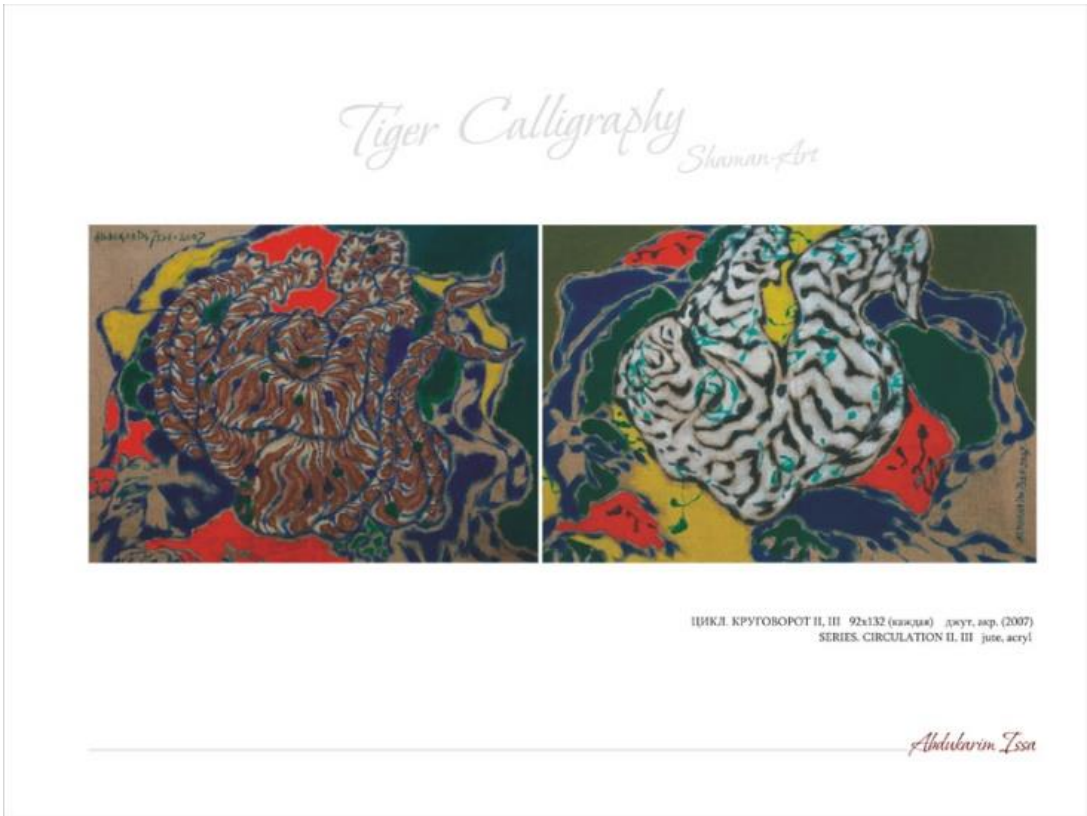
ТРИПТИХ. КРАСНЫЕ ТИГРЫ НА ЗОЛОТИСТОМ ФОНЕ.
Х., М., БРОНЗА. 130х360 см. 1994

TRIPTICH. RED TIGERS ON GOLDEN BACKGROUND.
CANVAS, OIL, BRONZE. 130x360. 1994

Katalog №	39.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Altın Fon Üzerine Kırmızı Kaplanlar”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	130x360 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

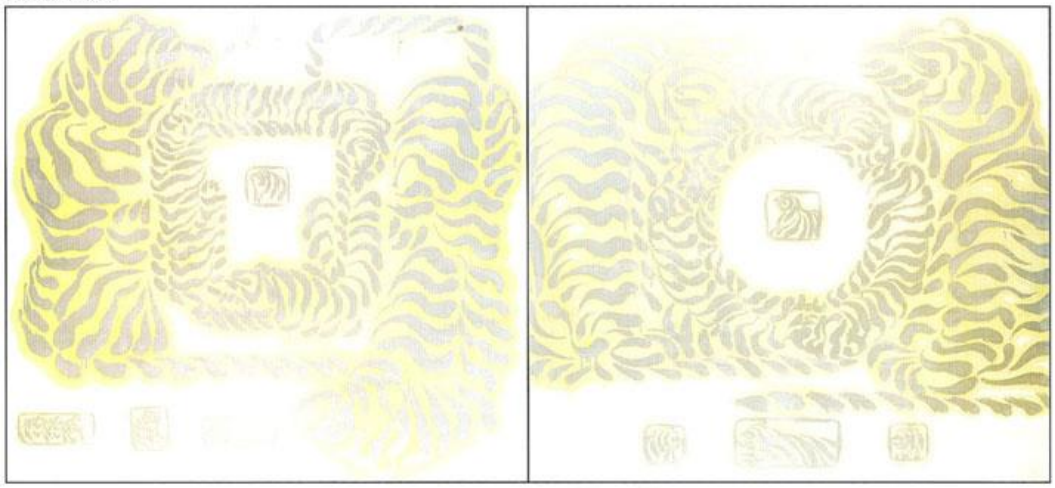

Katalog №	39.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kaplan Kaligrafisi I”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	60x151 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Döngü I, II”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	92x132 cm (каждая)
Malzeme Seçimi	Jüt, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ДИПТИХ. ТИГРЫ БЕЛО-СВЕТЛОГО СВЕЧЕНИЯ.
Х., М., СЕРЕБРО. 120x230 см. 1995

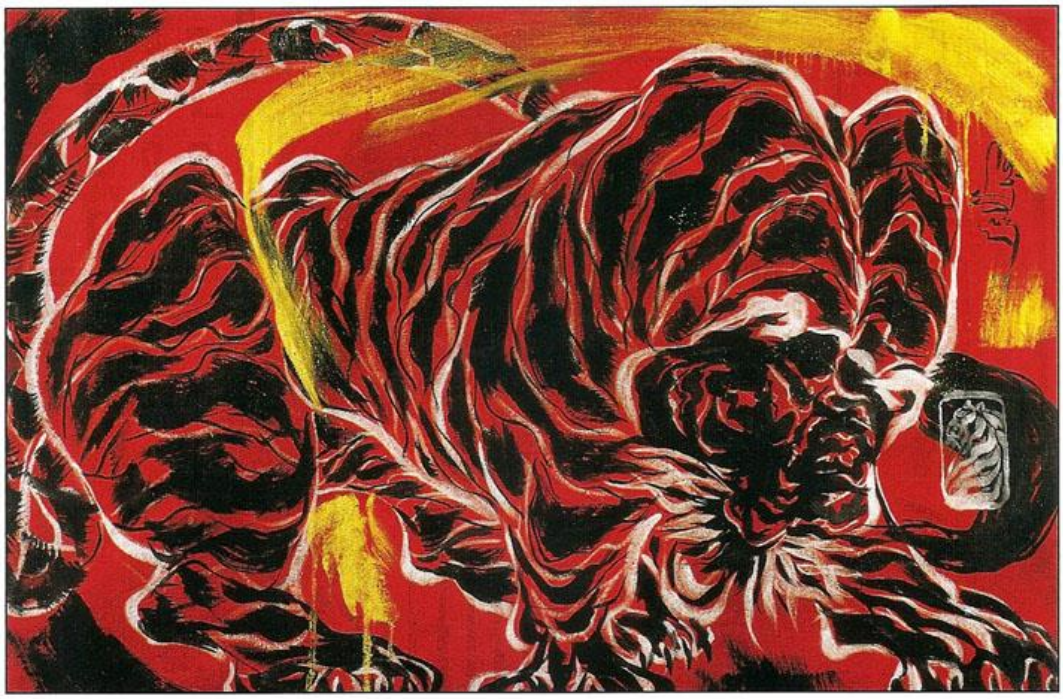
DIPTYCH. TIGERS OF WHITE AND LIGHT LUMINISCENCE.
CANVAS, OIL, SILVER. 120x230. 1995

Katalog №	39.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Diptik. “Beyaz-Işıklı Parlamanın Kaplanı”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	120x230 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kaplan Kaligrafisi II”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	81x81 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

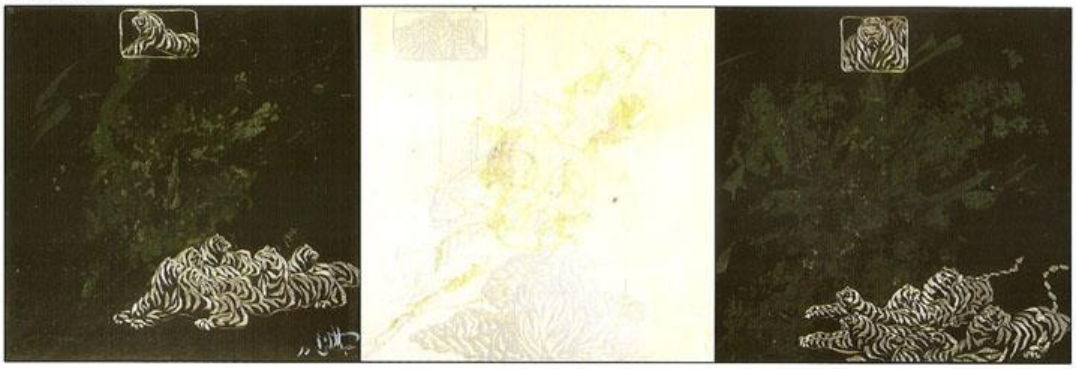

ТРИПТИХ. СЕРЕБРИСТО-ЧЕРНЫЕ ТИГРЫ НА КРАСНОМ ФОНЕ.
ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЧАСТЬ. Х., М., СЕРЕБРО, БРОНЗА. 84x130 см. 1997

TRIPTYCH. SILVER AND BLACK TIGERS ON RED BACKGROUND.
CENTRAL PART. CANVAS, OIL, SILVER, BRONZE. 84x130. 1997

Katalog №	39.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Kırmızı Fon Üzerine Gümüş-Siyah Kaplanlar” orta parçası
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	84x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Gümüş, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

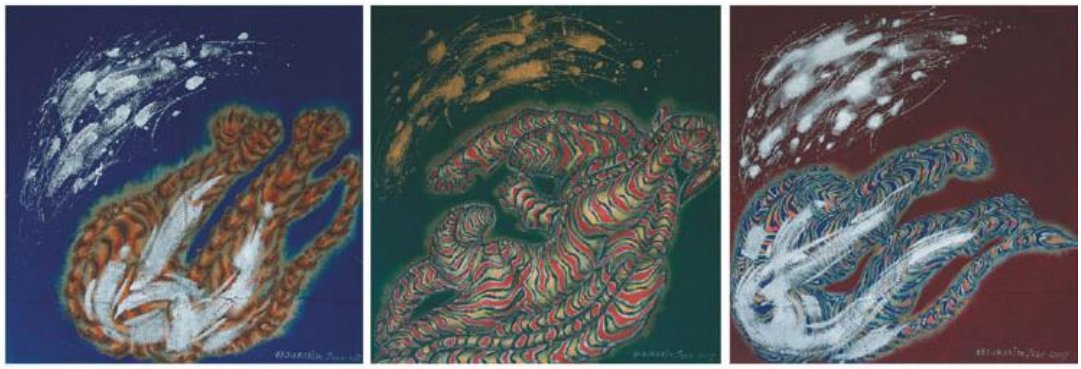
АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ТРИПТИХ. СЕРЕБРИСТЫЕ ТИГРЫ НА КВАДРАТЕ.
Х., М., СЕРЕБРО. 100x300 см. 1995

TRIPTICH. SILVER TIGERS ON A SQUARE.
CANVAS, OIL, SILVER. 100x300. 1995

Katalog №	39.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Kare Üzerine Gümüş Kaplanlar”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	100x300 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ТРИПТИХ. ПРОСТРАНСТВЕННОЕ СМЕЩЕНИЕ 118x118 (каждая) х.акр. бронза, серебро. (2007)
TRIPTYCH. SPATIAL DISPLACEMENT acryl, bronze, silver.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Uzay Yer Değişimi”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	118x118 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Gümüş, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ДИПТИХ. СЕРЕБРИСТЫЙ ПРОРЫВ ТИГРА. ПРАВАЯ ЧАСТЬ.
ШЕЛК, ТУШЬ, СЕРЕБРО, БРОНЗА. 105x300 см. 1997

DIPTYCH. TIGER'S SILVER BREAKTHROUGH. RIGHT PART.
SILK, INDIAN INK, SILVER, BRONZE. 105x300. 1997

Katalog №	39.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Diptik. “Kaplanın Gümüş Atılımı” sağ parçası
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	105x300 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Gümüş, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ДИПТИХ. СЕРЕБРИСТЫЙ ПРОРЫВ ТИГРА. ЛЕВАЯ ЧАСТЬ.
ШЕЛК, ТУШЬ, СЕРЕБРО, БРОНЗА. 105x300 см. 1997

DIPTYCH. TIGER'S SILVER BREAKTHROUGH. LEFT PART.
SILK, INDIAN INK, SILVER, BRONZE. 105x300. 1997

Katalog №	39.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Diptik. “Kaplanın Gümüş Atılımı” sol parçası
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	105x300 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Gümüş, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

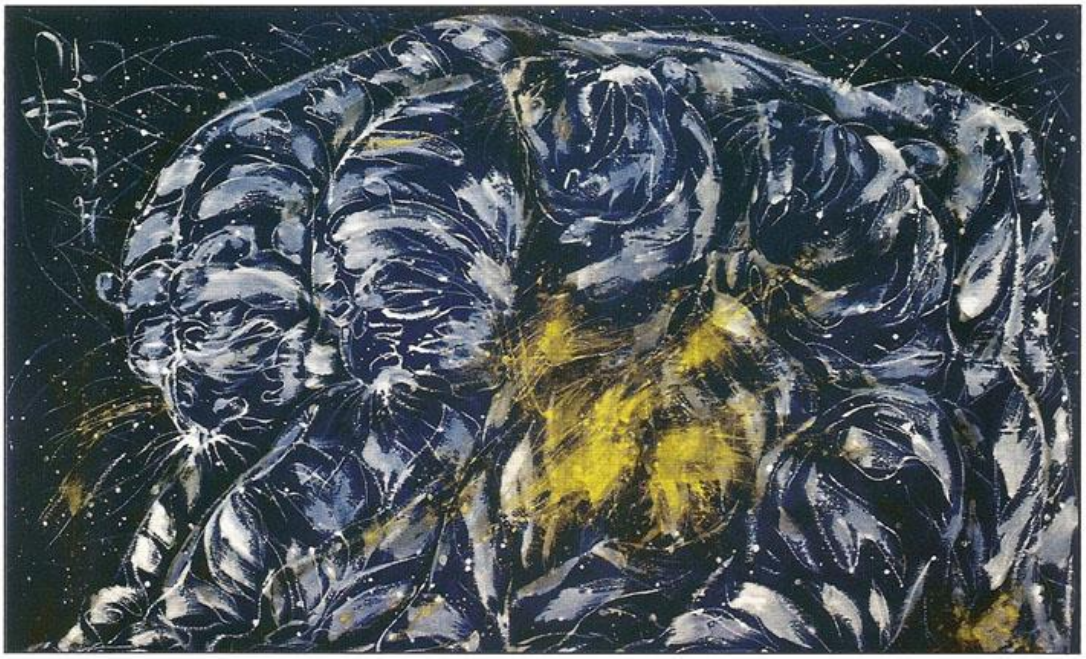

ЦИКЛ. ЧАРГАХ 130x130 х. акр. (2005)
SERIES. CHARGAKH canvas, acryl.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Çargah”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ДИПТИХ. ТИГРЫ СЕРЕБРИСТОГО ИЗЛУЧЕНИЯ. ПРАВАЯ ЧАСТЬ.
ШЕЛК, ТУШЬ, СЕРЕБРО. 105x170 см. 1997

DIPTICH. TIGERS OF SILVER LUMINISCENCE. RIGHT PART.
SILK, INDIAN INK, SILVER. 105x170. 1997

Katalog №	39.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Diptik. “Gümüş Parlamanın Kaplanı” sağ parçası
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	105x170 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

Katalog №	39.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Poliptik. “Metamorfoz” (“Başkalaşım”)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	128x158 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

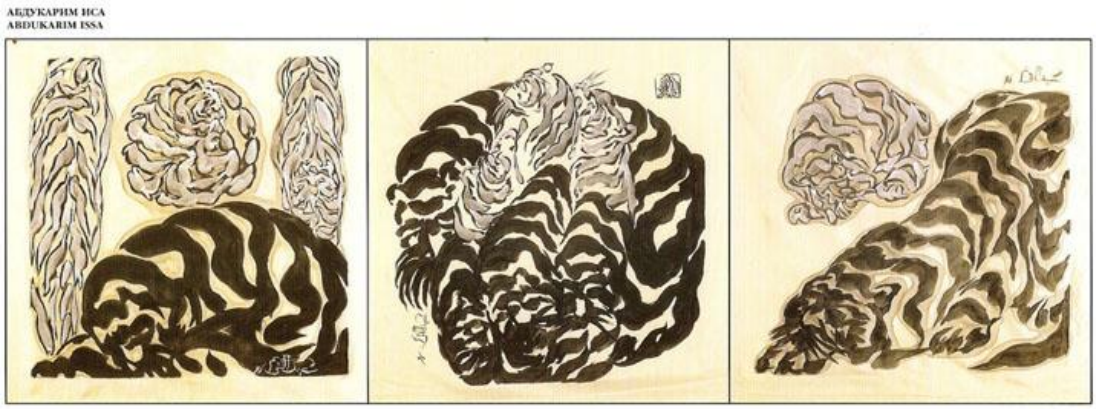
Katalog №	39.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Kırmızı Fon Üzerine Altın Sembol)
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	95x285 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ДИПТИХ. ТИГРЫ В ТАСКАНО (правая часть) 90x157 полотно, акрил (2007)
DIPTYCH. TIGERS IN TASCANO canvas, acryl.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Toskano’da Kaplanlar” sağ parçası
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	90x157 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Beyaz Fon Üzerinde Üç Çember”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	95x285 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman Art

ПОЛИПТИХ. ЖЕЛТО-КРАСНО-КОРИЧНЕВАЯПУЛЬСАЦИЯ 95x190 x.м. (2001)
POLYPTYCH. YELLOW-RED AND BROWN PULSATION canvas, oil.

Katalog №	39.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Poliptik. “Sarı-Kırmızı-Kahverengi İvme”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	95x190 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ТРИПТИХ. СОЗВЕЗДИЯ НА ЦВЕТНОМ ФОНЕ.
ШЕЛК, ТУШЬ, СЕРЕБРО, БРОНЗА. 95x285 см. 1996

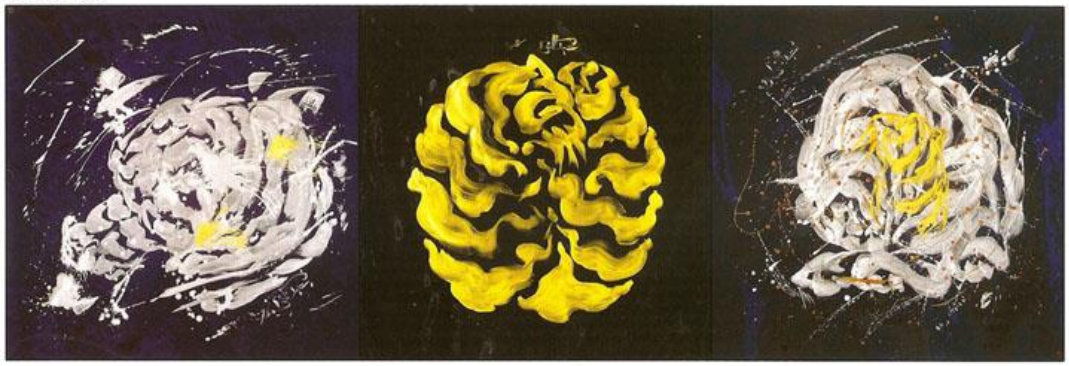
TRIPTICH. CONSTELLATIONS ON COLOURED BACKGROUND.
SILK, INDIAN INK, SILVER, BRONZE. 95x285. 1996

Katalog №	39.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Renkli Fon Üzerine Takımyıldızı”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	95x285 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Mürekkep, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Poliptik. “Beyaz-Siyah İvme”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	95x95 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

АБДУКАРИМ ИСА
ABDUKARIM ISSA

ТРИПТИХ. ТРИ КРУГА НА РАЗНОМ ФОНЕ
ШЕЛК, СЕРЕБРО, БРОНЗА. 95x285 см. 1996

TRIPTICH. THREE CIRCLES ON DIFFERENT BACKGROUND.
SILK, SILVER, BRONZE. 95x285. 1996

Katalog №	39.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Farklı Fon Üzerine Üç Yuvarlak”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	95x285 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Gümüş, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kahverengi-Altın Hare”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	118x218 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Zaman İçinde Daire/Döngü”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	140x140 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.26
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Doğu-Batı Diyalogu”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	118x226 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.27
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Siyah-Gümüş Parlama”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	130x140 cm (sol, sağ), 140x140 cm (orta)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ВЛАСТЬ 150x232 х., акр.,
POWER canvas,

Abdukа

Katalog №	39.28
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Güç”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	150x232 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.29
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Döngü I”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	140x200 cm
Malzeme Seçimi	Jüt, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

ПОЛИПТИХ. КАЛЛИГРАФИЯ ДУХА 79x113 (каждая) х., м. (2001)
POLYPTYCH. CALLIGRAPHY OF SPIRIT canvas, oil.

Katalog №	39.30
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Poliptik. “Ruh Kaligrafisi”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	79x113 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

ТРИЛОГИЯ ДЕРВИША. ПАМЯТИ С. КАЛМЫКОВА (центральная часть) 90x200 х. ,акр., бронза. (2006)
DERVISH'S TRILOGY. TO MEMORY OF S. KALMYKOV (central part) canvas, acryl, bronze.

Katalog №	39.31
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Derviş Trilojisi. Sergey Kalmıkov anısına” orta parçası
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	90x200 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

ЦИКЛ. МИФОТВОРЧЕСТВО 95x95 (каждая) х., акр. (2004)
SERIES. MYTH-MAKING canvas, acryl.

Katalog №	39.32
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Mit Oluşturma”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	95x95 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

ЦИКЛ. СВЕТЛО - ИЗУМРУДНОЕ СИЯНИЕ 100x300 шелк, акрил, серебро. (1998)
SERIES. LIGHT-EMERALD GLOW silk, acryl, sliver.

Katalog №	39.33
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Işıklı-Zümrüt Parlaması”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	100x300 cm
Malzeme Seçimi	İpek, Akrilik Boya, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ЦИКЛ. АЖУР 90x100 (каждая) х., акр. (2004)
SERIES. OPENWORK canvas, acryl.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.34
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Ajur”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	90x100 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

МАДОННА
MAD

Katalog №	39.35
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Madonna”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	60x122 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ТРИПТИХ. СЕРЕБРИСТО-ЧЕРНЫЕ НА СВЕТЛОМ 65x152 (центр), 63x63 (лев., прав.) х., м., серебро. (2005)
TRIPTYCH. SILVER-BLACK ON LIGHT BACKGROUND canvas, oil, silver.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.36
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “ Açık Fon Üzerinde Gümüş-Siyah”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	65x152 cm (orta), 63x63 cm (sol, sağ)
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ЦИКЛ. ПОЛИПТИХИ. ПУЛЬСАЦИЯ I, II, III 120x150 (каждый) х., м., бронза. (2000)
SERIES. POLYPTYCHS. PULSATION I, II, III canvas, oil, bronze.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.37
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. Poliptikler. “İvme I, II, III”
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	120x150 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ДИПТИХ. СМЕШЕНИЕ ВО ВРЕМЕНИ 150x150 (каждая) х. ав
DIPTYCH. TIME DISPLACEMENT canv

Katalog №	39.38
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Diptik. “Zaman İçinde Karışım”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	150x150 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.39
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Atılım”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	95x150 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ЦИКЛ. ДУХ ДВИЖЕНИЯ 130x130 (каждая) х.м. (2003)
SERIES. SPIRIT OF MOVEMENTЪ canvas, oil.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.40
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Seri. “Hareketin Ruhu”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	130x130 cm (her biri)
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.41
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Poliptik. “ Kırmızı Boşluğun İçinde Hareket”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	240x300 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Tiger Calligraphy Shaman-Art

ТРИПТИХ. МАТРИЦА 150x150 (каждая) х., акр., бронза. (2007)
TRIPTYCH. MATRIX canvas, acryl, bronze.

Katalog №	39.42
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Matris”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	150x150 cm (her tanesi)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

ТРИПТИХ. ДВИЖЕНИЕ В СИНЕМ ПРОСТРАНСТВЕ 150x200 (каждая) х., акр., бронза, серебро. (2007)
TRIPTYCH. MOVEMENT IN THE BLUE SPACE canvas, acryl, bronze, silver.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.43
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “ Mavi Boşluğun İçinde Hareket”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	150x200 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya, Bakır, Gümüş
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

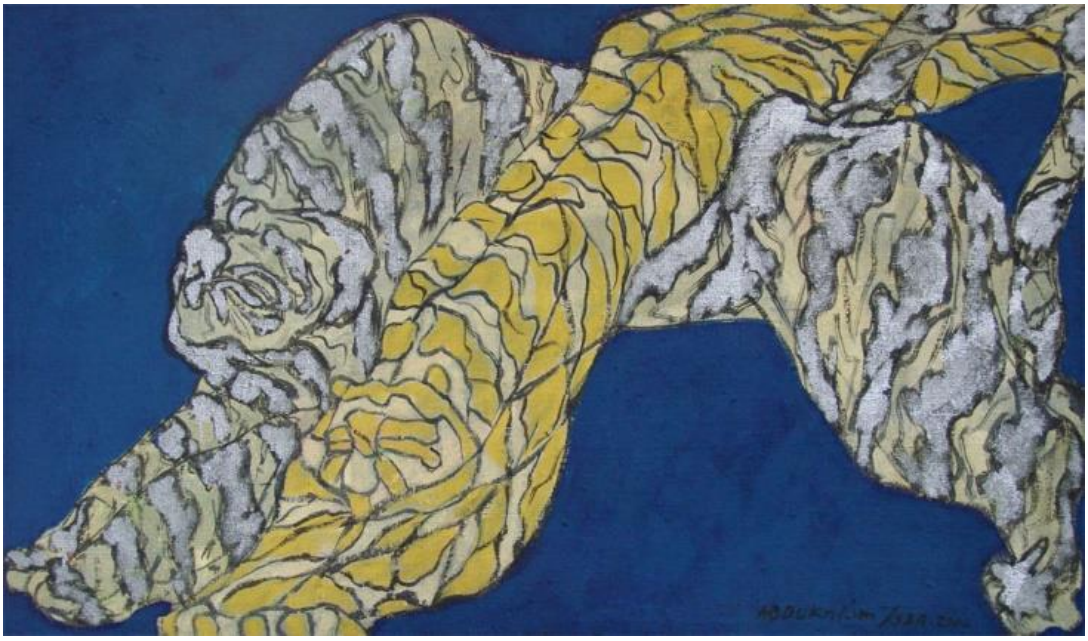
ТРИПТИХ. ПРЕДТЕЧА 170x211 (каждая) х., акр., бронза. (2008)
TRIPTYCH. FORERUNNER canvas, acryl, bronze.

Abdukarim Issa

Katalog №	39.44
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	Triptik. “Müjdeci”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	170x211 cm (x3 tane)
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.45
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Doğu Motif”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	70x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.46
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kaplanlar Oyunu”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	73x118 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.47
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Döngü IV”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	67x137 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

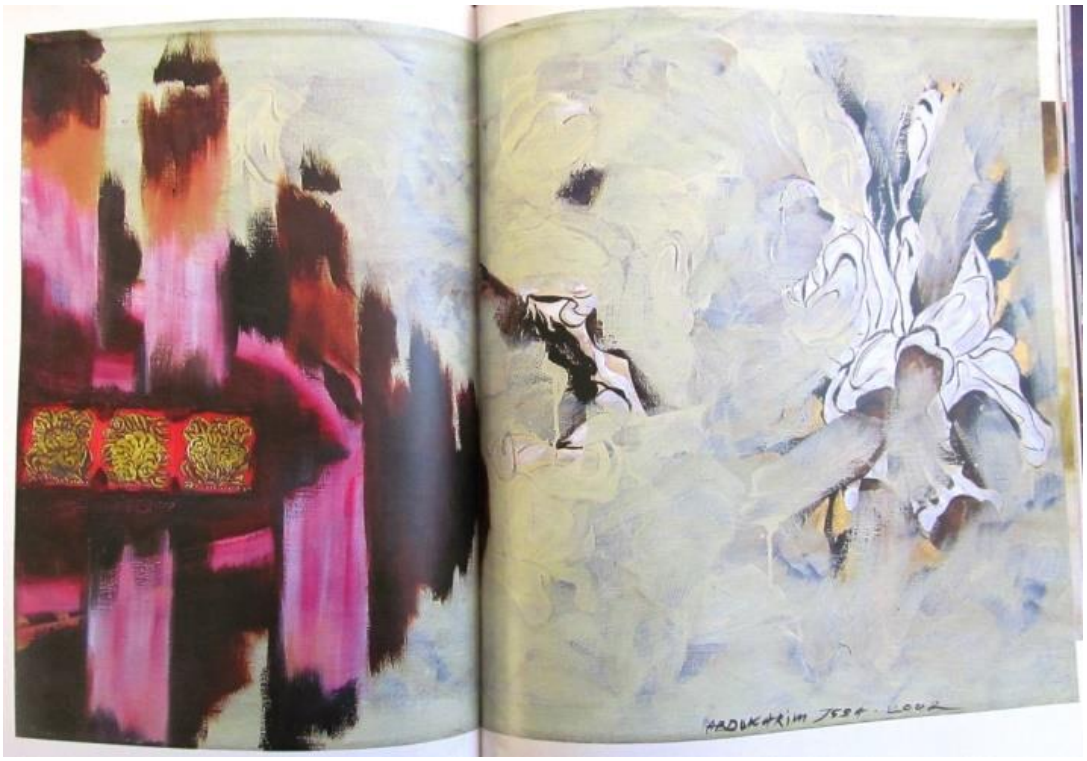
Katalog №	39.48
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Hafıza Parçaları”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.49
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kırmızı Çizgi İle Kaplan Dansı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

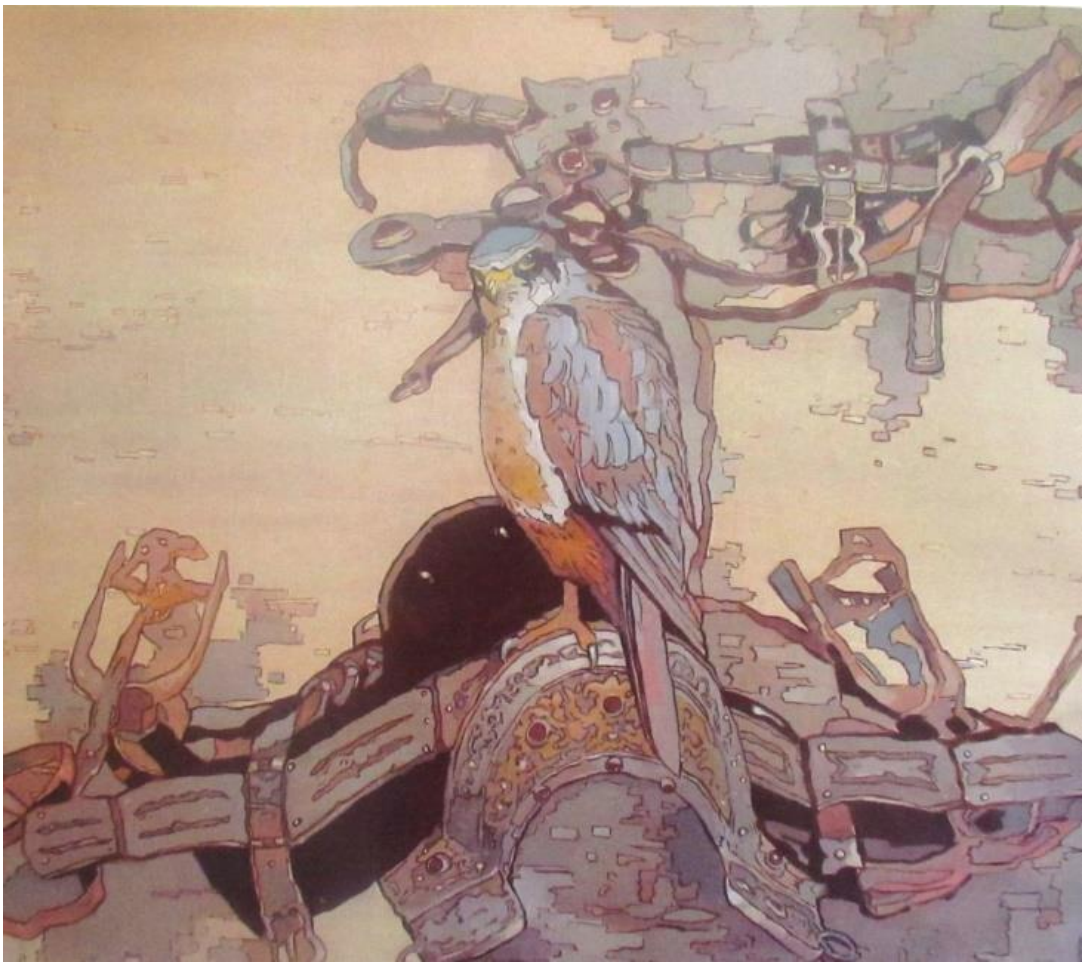

Katalog №	39.50
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Hafıza Çiçeği”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

Katalog №	39.51
Eserin Yapımcısı (Ressam)	İSA ABDUKARİM
Eserin Adı	“Kaplan Kaligrafisi Büyüsü”
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	80x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kaplan

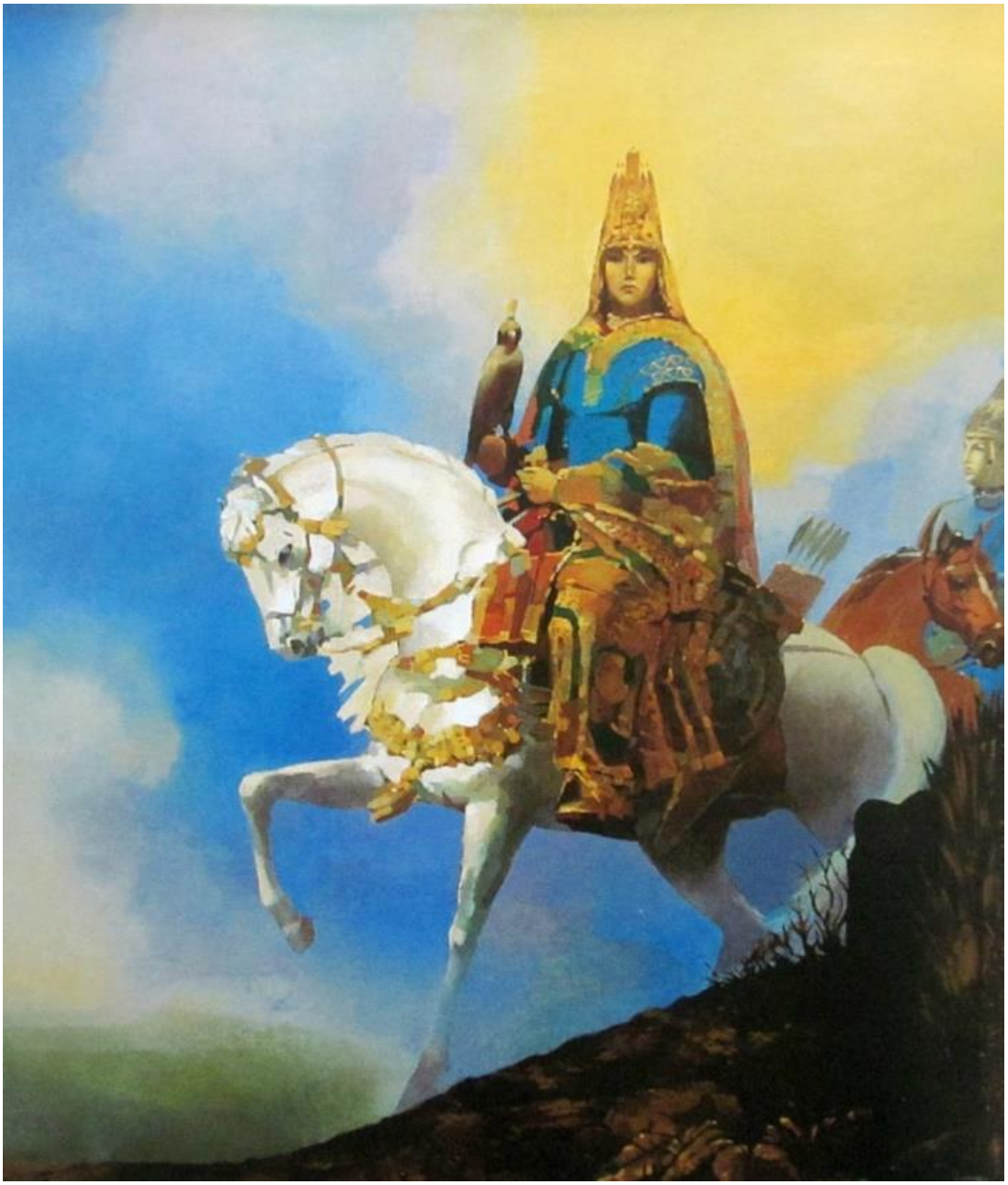
Katalog №		**40**	
Ressamın Soyadı		**JAKIPBEK**	
Ressamın Adı		**ASET**	
Doğum Yılı/Yeri		1965	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		11	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		8	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
40.1	“Şahin” (Лашын)	Eyer, Şahin	(Şalabayeva G. K., 2008)
40.2	“Atlar” (Лошади)	At	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
40.3	“Tomiris” (Томирис)	At, Amazon Kadın, Ok-Yay, Kartal	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
40.4	“Topal Tay” (“Aksak Kulan” Аксак кулан)	At	(KasteyevMüzesi, 2013)
40.5	(“Koltuğan” Колтуган)	Ateş, Çadır, Tuğ, Okçu-Yay	(KasteyevMüzesi, 2013)
40.6	“Büyükayı’dan Prenses” (Принцесса с большой медведицы)	Jetigen, Yıldız, Kurt/Köpek, At, Ok-Yay	
40.7	“Jenerik Beşik” (“Beşik Orda”)	Çadır, Boğa, At, Deve, Aksakal	(KasteyevMüzesi, 2013)
40.8	“Altın Ordu’nun Oluşumundan Önce” (В преддварии образования Золотой Орды)	At, Köpek, Sancak/Bayrak	İnternet

Katalog №	40.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Şahin”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, Şahin

Katalog №	40.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Atlar”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	94x84 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	40.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Tomiris”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	96x84 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Amazon Kadın, Ok-Yay, Kartal

Katalog №	40.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Topal Tay” (“Aksak Kulan”)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	40.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Koltuğan” (Колтуган)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ateş, Çadır, Tuğ, Okçu-Yay

Katalog №	40.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Büyükayı’dan Prenses”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	90x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Jetigen, Yıldız, Kurt/Köpek, At, Ok-Yay

Katalog №	40.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Jenerik Beşik” (“Beşik Orda”)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Boğa, At, Deve, Aksakal

Katalog №	40.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAKIPBEK ASET
Eserin Adı	“Altın Ordu’nun Oluşumundan Önce”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Köpek, Sancak/Bayrak

Katalog №		**41**	
Ressamın Soyadı		**JANTASOV**	
Ressamın Adı		**ADİLKAYIR**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
41.1	“Dede Korkut’un Yankısı” (Эхо Коркыт ата)	Dede Korkut, Deve, Köpek, Eyer, Umay, Kartal	(KasteyevMüzesi, 2013)

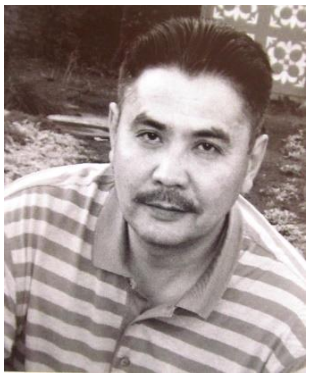

Katalog №	41.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JANTASOV ADİLKAYIR
Eserin Adı	“Korkut Ata’nın Yankısı”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut, Deve, Köpek, Eyer, Umay, Kartal

Katalog №		**42**	
Ressamın Soyadı		**JAPAK**	
Ressamın Adı		**YERSAYIN**	
Doğum Yılı/Yeri		1961	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
42.1	“Korkut. Kobız. Kuş.” (Коркут. Кобыз. Птица)	Dede Korkut	(Şalabayeva G. , İzobrazitelnoye İskusstvo Kazahstana na Rubeje Vekov Katalog, 2000)

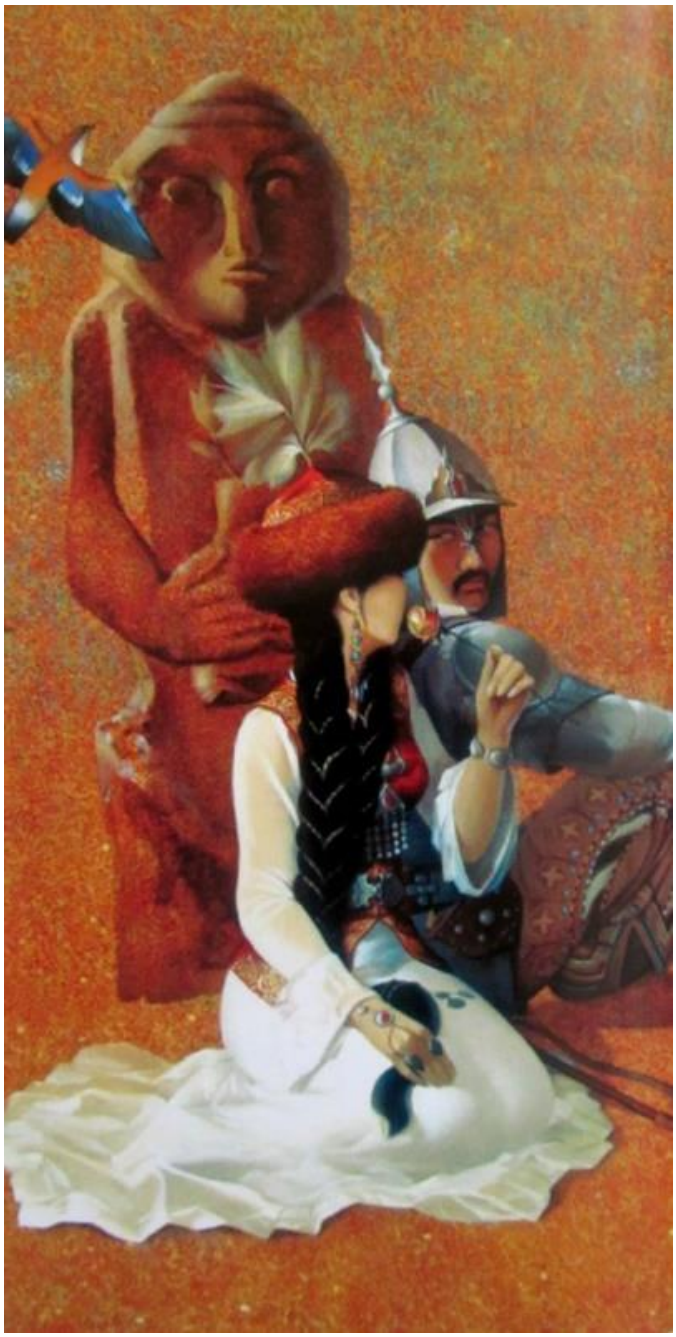

Katalog №	42.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JAPAK YERSAYIN
Eserin Adı	“Korkut. Kobız. Kuş”
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	65x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Korkut

Katalog №		**43**	
Ressamın Soyadı		**JUBANİYAZOV**	
Ressamın Adı		**OMİRBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		1964 / Kızılorda İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		34	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		16	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
43.1	“Binicinin Resimyazısı”	At	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
43.2	“Buluşma”	Heykel (Balbal)	(Muhametalina, 2012)
43.3	“Erginlik / Yetişkinlik”	Avcı, At, Kartal	(Muhametalina, 2012)
43.4	“Kozı(Kuzu) ve Bayan”	At, Ağaç	(Muhametalina, 2012)
43.5	“Baykonur”	Deve	(Muhametalina, 2012)
43.6	“Yorgancılık” (“Kurak Kurau”)	Kartal	(Şalabayeva G. K., 2008)
43.7	“İki Akşamın Arası”	At, Koyun	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
43.8	“Ata Yolu”	Deve, At, Atalar, Köpek, Şanırak	http://artular.kz/
43.9	“Kartalcı”	Deve, Avcı, Kartal, Köpek	(UlarArt, 2016)
43.10	“Anmak”	Deve	(UlarArt, 2016)
43.11	“Toygar”	Mezar Taşları, Türbe	(UlarArt, 2016)
43.12	“Bayrakçı”	At, Kartal	(UlarArt, 2016)
43.13	“Kurbanlık”	Koyun, Bayrak, Kartal	(UlarArt, 2016)
43.14	“Binicinin Resmiyazısı”	At, Sancak/ Bayrak, Ok-Yay, Okçu (Yay)	(UlarArt, 2016)
43.15	“Savaşçı”	At, Kılıç	(UlarArt, 2016)
43.16	“Geceleme”	Türbe	Sergi

Katalog №	43.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Binicinin Resimyazısı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	110x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

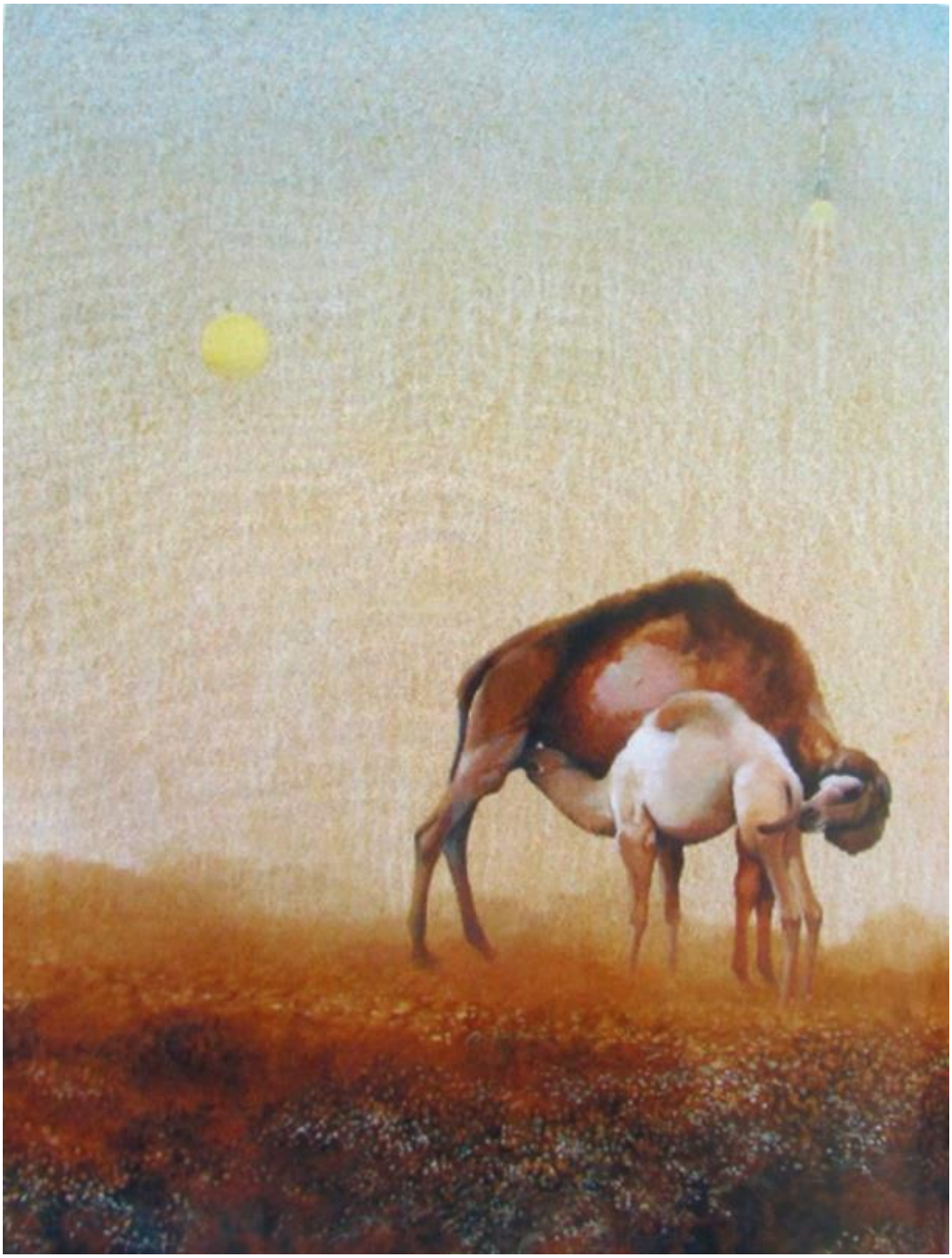
Katalog №	43.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Buluşma”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal)

Katalog №	43.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Erginlik / Yetişkinlik”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Kartal

Katalog №	43.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Kozı(Kuzu) ve Bayan”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	80x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ağaç

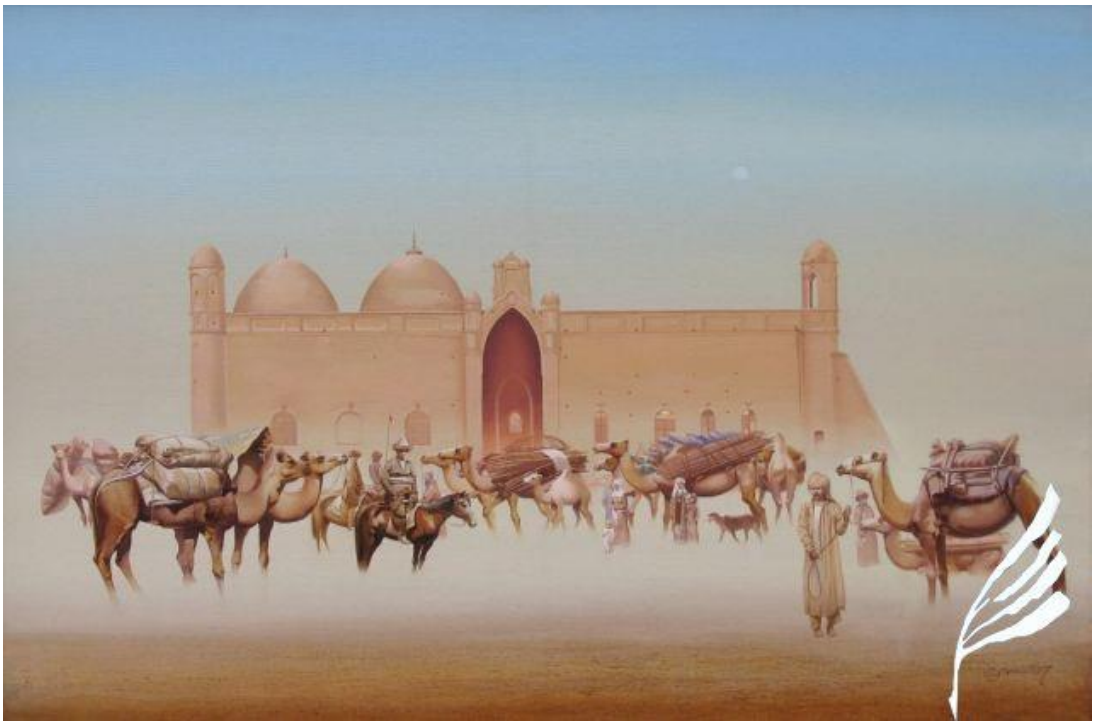
Katalog №	43.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Baykonur”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve

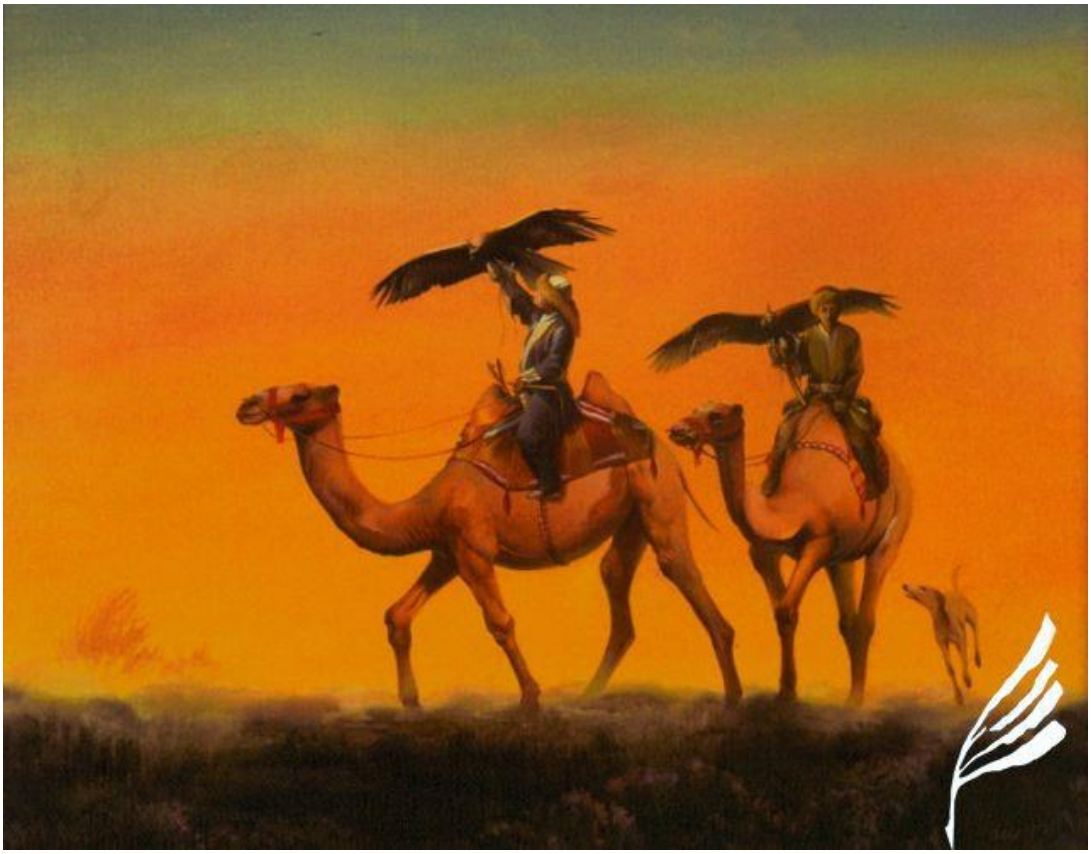
Katalog №	43.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Yorgancılık” (“Kurak Kurau”)
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	85x97 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal

Katalog №	43.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“İki Akşamın Arası”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	100x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Koyun

Katalog №	43.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Ata Yolu”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	100x150 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, At, Atalar, Köpek, Şanırak

Katalog №	43.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Kartalcı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Avcı, Kartal, Köpek

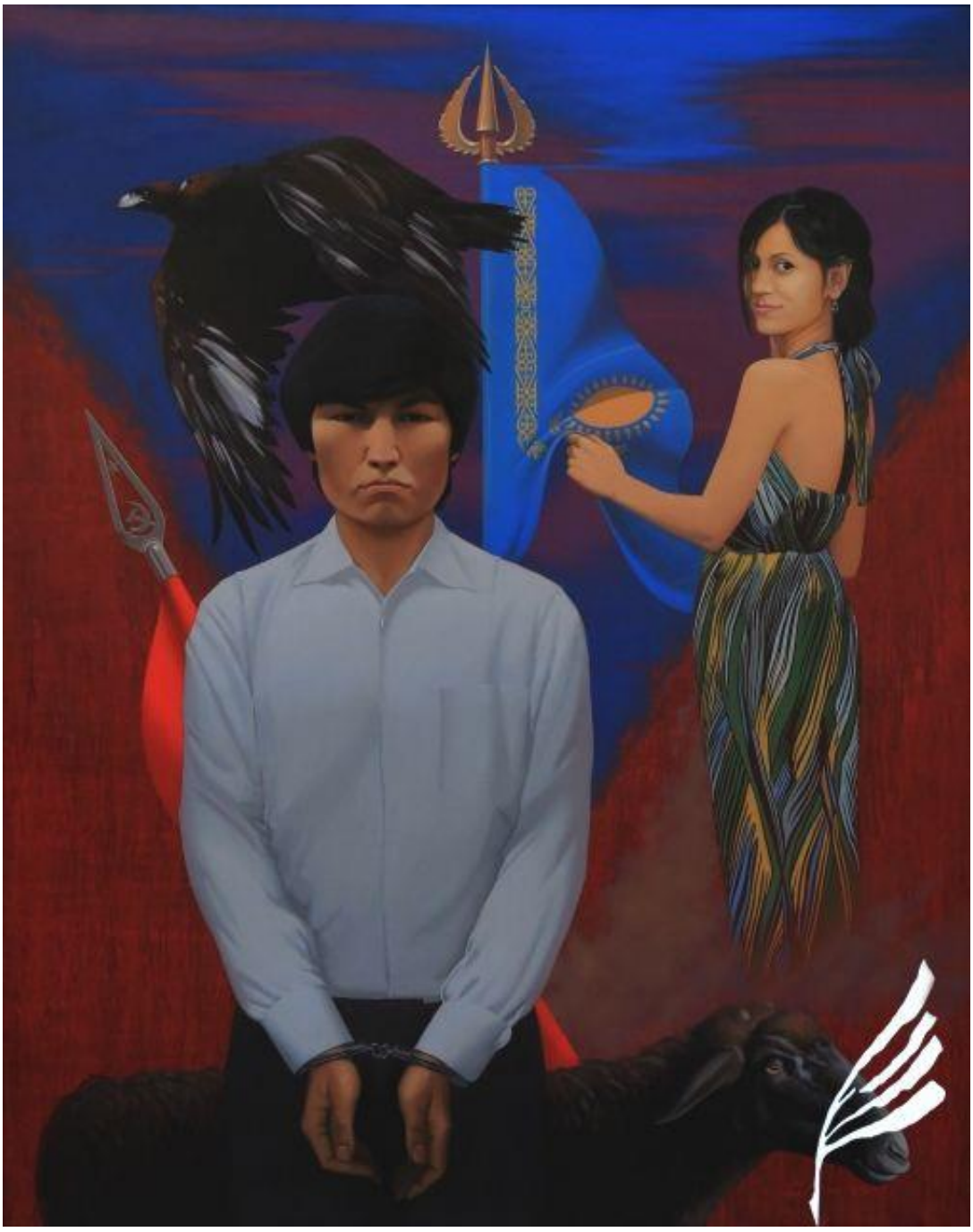
Katalog №	43.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Anmak”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	79x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve

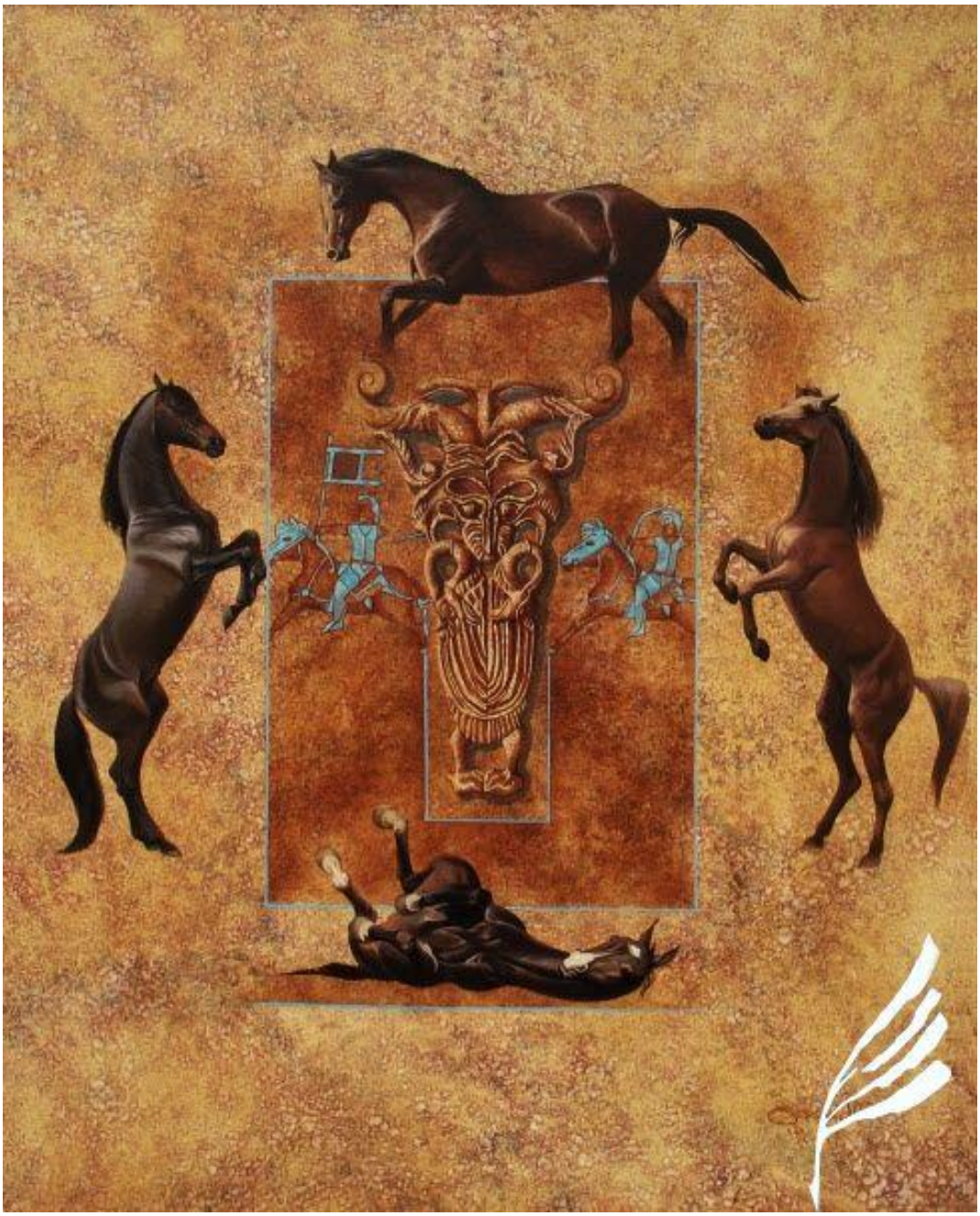
Katalog №	43.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Toygar”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	100x117 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Mezar Taşları, Türbe

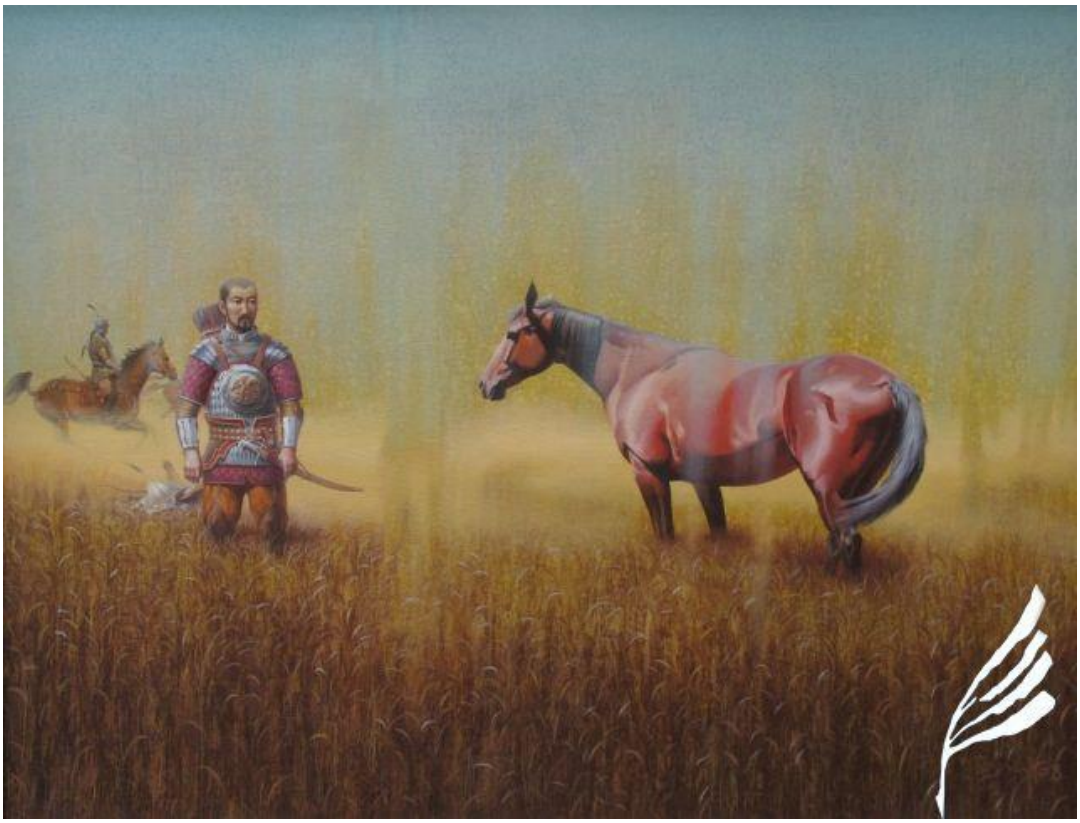
Katalog №	43.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Bayrakçı”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	76x107 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal

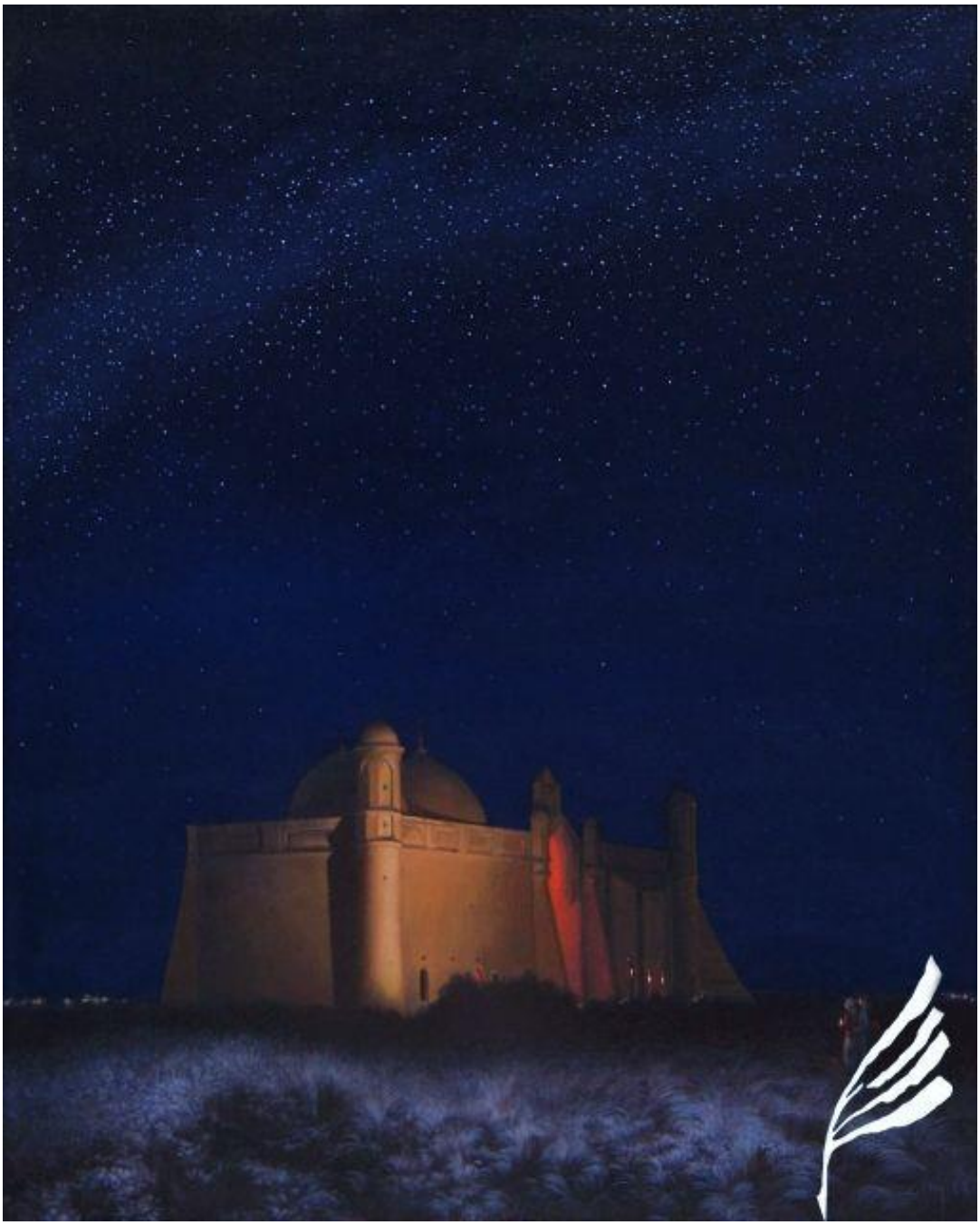
Katalog №	43.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Kurbanlık”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	120x95 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun, Bayrak, Kartal

Katalog №	43.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Binicinin Resmiyazısı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	110x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Sancak/ Bayrak, Ok-Yay, Okçu (Yay)

Katalog №	43.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Savaşçı”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	100x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kılıç

Katalog №	43.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUBANİYAZOV ÖMİRBEK
Eserin Adı	“Geceleme”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Türbe

Katalog №		**44**	
Ressamın Soyadı		**JUMAGULOV**	
Ressamın Adı		**MALİK**	
Doğum Yılı/Yeri		1970	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		17	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		11	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
44.1	“İpek Yolu” Шёлковый путь	Heykel (Balbal), Kurt, At	Ressamdan alındı
44.2	“İki Tekerlekli Araba” (Колесница)	Geyik, Boğa, At	Ressamdan alındı
44.3	“Savaşçı” (Воин)	Heykel (Balbal), Ok-Yay	Ressamdan alındı
44.4	“Devrim”	Boğa	Kasteyev Müzesi, 2016
44.5	“Serap” (sağım)	Deve, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi	(KasteyevMüzesi, 2013)
44.6	“Zamanlar Kavşağında” (На перекрестке ремен)	Heykel (Balbal), Müzisyen, Deve, Kartal, Aksakal/Sazcı	Ressamdan alındı
44.7	“Kurt” (Волк)	Kurt, Ağaç	Ressamdan alındı
44.8	“Zamanlar Kavşağında” (На перекрестке перемен)	Heykel (Balbal), Deve, Ay, Güneş	Ressamdan alındı
44.9	“Şimşekli Fırtına Sırasında” (Во время грозы)	At, Güneş, Su	Ressamdan alındı
44.10	“Altın Kartal” (Беркут)	Kartal, Güneş	Ressamdan alındı
44.11	“Hayat Ağacı” (Древо жизни)	Ağaç, Elma	Ressamdan alındı

Katalog №	44.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“İpek Yolu”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	90x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Kurt, At

Katalog №	44.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“İki Tekerlekli Araba”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik, Boğa, At

Katalog №	44.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Savaşçı”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Ok-Yay

Katalog №	44.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Devrim”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	44.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Serap

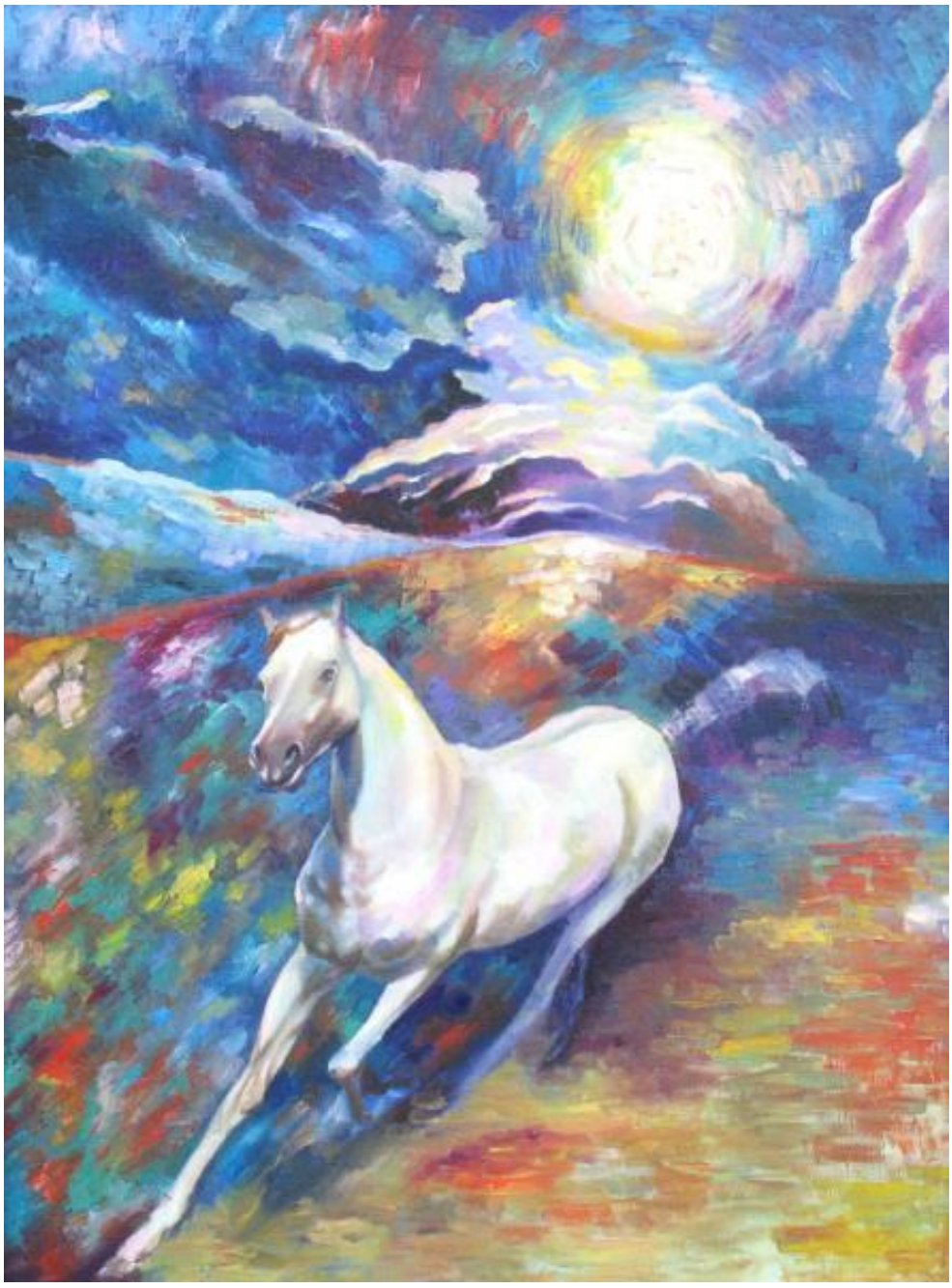
Katalog №	44.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Zamanlar Kavşağında”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	100x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Müzisyen, Deve, Kartal, Aksakal/Sazcı

Katalog №	44.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Kurt”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	50x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Ağaç

Katalog №	44.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Zamanlar Kavşağında”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	60x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Deve, Ay, Güneş

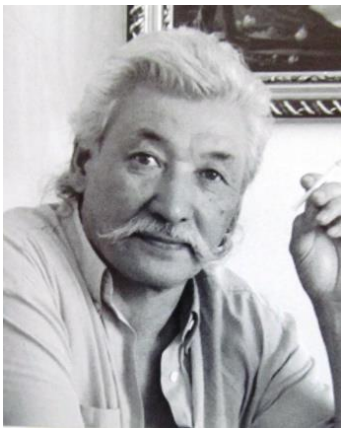
Katalog №	44.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Şimşekli Fırtına Sırasında”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	70x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Su

Katalog №	44.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Altın Kartal”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	80x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Altın Kartal, Güneş

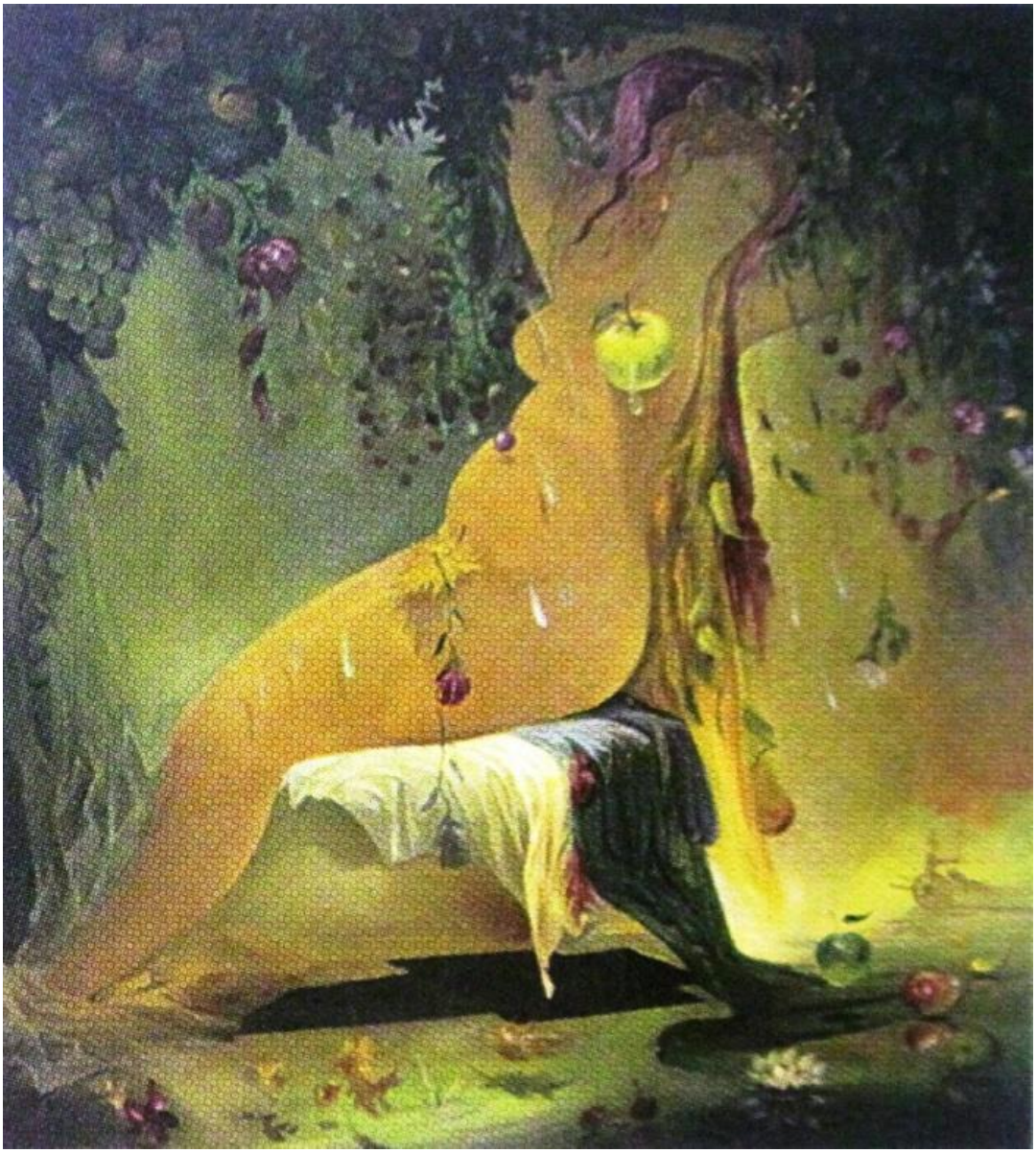

Katalog №	44.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMAGULOV MALİK
Eserin Adı	“Hayat Ağacı” (Древо жизни)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Elma

Katalog №		**45**	
Ressamın Soyadı		**JUMANOV**	
Ressamın Adı		**YESİMGALİ**	
Doğum Yılı/Yeri		1946	
Uyruk		Kazak / Kuzey Kazakistan İli	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		10	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		7	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
45.1	"Ulu Göçebeler" (Великие кочевники)	Şanırak, Korkut, At, Sancak/Bayrak, Atalar	(Muhametalina, 2012)
45.2	"Umay Ana" (Богиня Умай)	Umay, Elma	(KasteyevMüzesi, 2013)
45.3	"Mahambet'in Ulu Ruhu" (Проникающий дух Махамбета)	Atalar, At, Kılıç, Kartal, Su	(KasteyevMüzesi, 2013)
45.4	"Atila ve Rum Dişi Kurtu" (Атилла и Римская волчица)	At, Kılıç, Su, Ruh-Aruah, Elma, Sancak/Bayrak	(KasteyevMüzesi, 2013)
45.5	"Yesevi'nin Işığı - Altın Çağ/Asır" (Золотой век Яссави	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Güneş, Deve, Elma, At, Sancak/Bayrak	(KasteyevMüzesi, 2013)
45.6	"Yesevi'nin Işığı - Altın Çağ/Asır" Золотой век Яссави	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Elma	(KasteyevMüzesi, 2013)
45.7	"Dua Gölü" Озеро молитвы	Su, Taş	Kasteyev Müzesi Sergi (2016)

Katalog №	45.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Ulu Göçebeler”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Korkut, Korkut, At, Sancak/Bayrak, Atalar,

Katalog №	45.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Umay Ana”
Eserin Yapım Tarihi	2011-2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay, Elma

Katalog №	45.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Mahambet’in Ulu Ruhu”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Atalar, At, Kılıç, Kartal, Su, Ruh

Katalog №	45.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Atila ve Rum Dişi Kurdu”
Eserin Yapım Tarihi	2011-2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kılıç, Su, Elma, Sancak/Bayrak

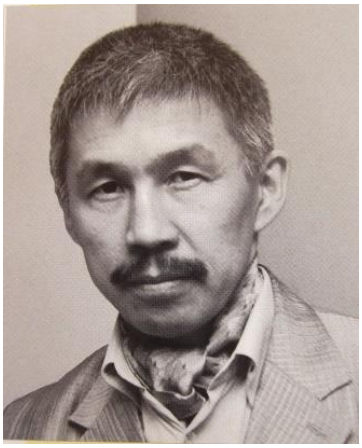
Katalog №	45.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Yesevi’nin Işığı - Altın Çağ/Asır”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Güneş, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Deve, Elma, At, Sancak/Bayrak

Katalog №	45.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Yesevi’nin Işığı - Altın Çağ/Asır”
Eserin Yapım Tarihi	2011-2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Elma

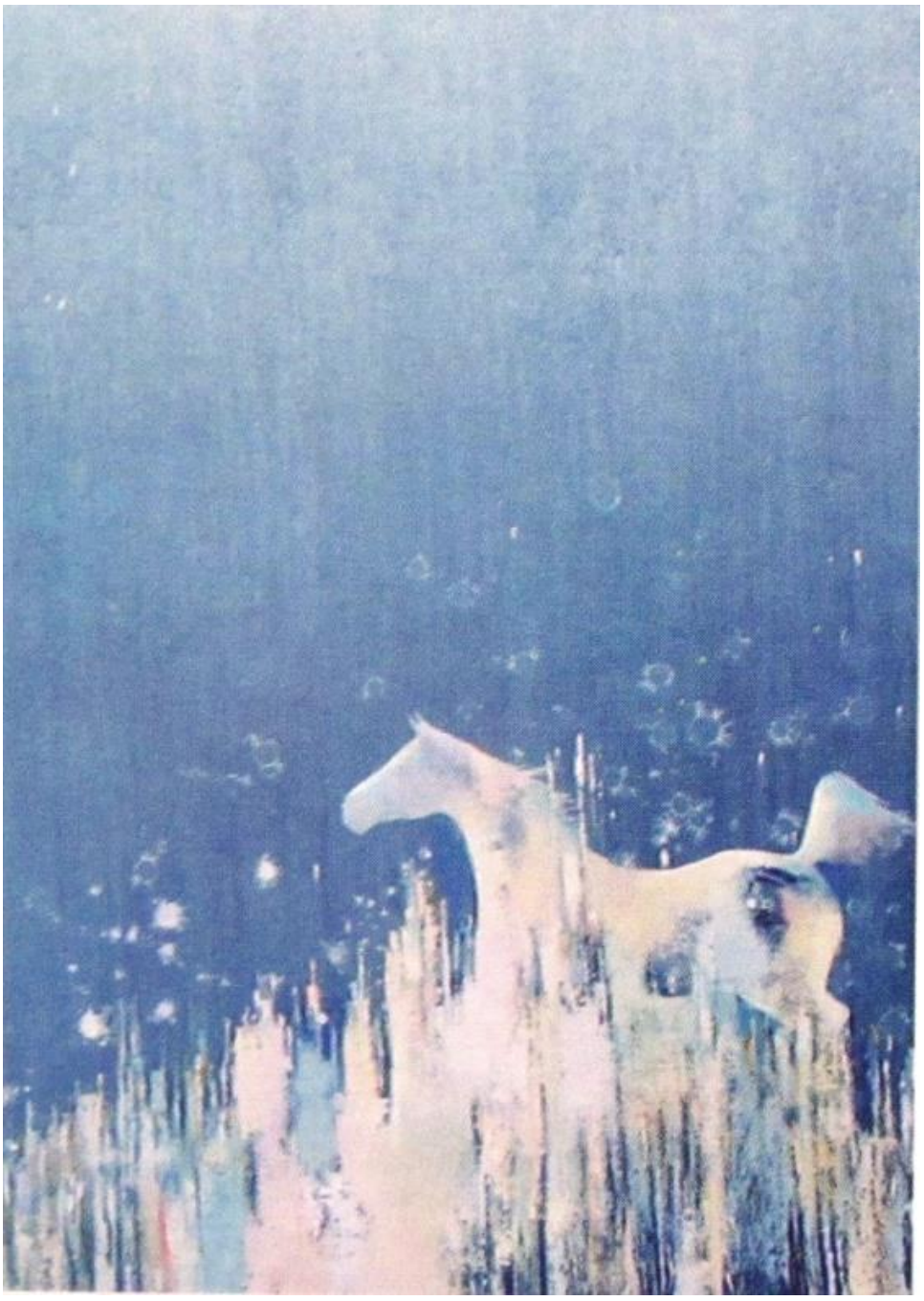

Katalog №	45.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	JUMANOV ESİMGALİ
Eserin Adı	“Dua Gölü”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su, Taş

Katalog №		**46**	
Ressamın Soyadı		**KAKENULI**	
Ressamın Adı		**JENİS**	
Doğum Yılı/Yeri		1965 / Almatı İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		16	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		4	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
46.1	“Öz” (Квинтэсссенция)	At	(Kakenulı, 2013)
46.2	“Umut” (Кудер)	At	(Kakenulı, 2013)
46.3	“İnsan Başlı Atın Öpücüğü” (Кентаврдын суйгени)	At	(Kakenulı, 2013)
46.4	“Ödül” (Премия)	At, Eyer	(Kakenulı, 2013)

Katalog №	46.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAKENULI JENİS
Eserin Adı	“Öz”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	46.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAKENULI JENİS
Eserin Adı	“Umut”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	46.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAKENULI JENİS
Eserin Adı	“İnsan Başlı Atın Öpücüğü”
Eserin Yapım Tarihi	
Eserin Ölçüleri	
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	46.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAKENULI JENİS
Eserin Adı	“Ödül”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Eyer

Katalog №		**47**	
Ressamın Soyadı		**KALAÇOVA**	
Ressamın Adı		**ALEKSANDRA**	
Doğum Yılı/Yeri		1982	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
47.1	“Kovalama” (Погоня)	At, Tuğ/Bayrak	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
47.2	“Tengri ve Umay” (Тенгри и Умай)	Tengri ve Umay, Ağaç, At	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)

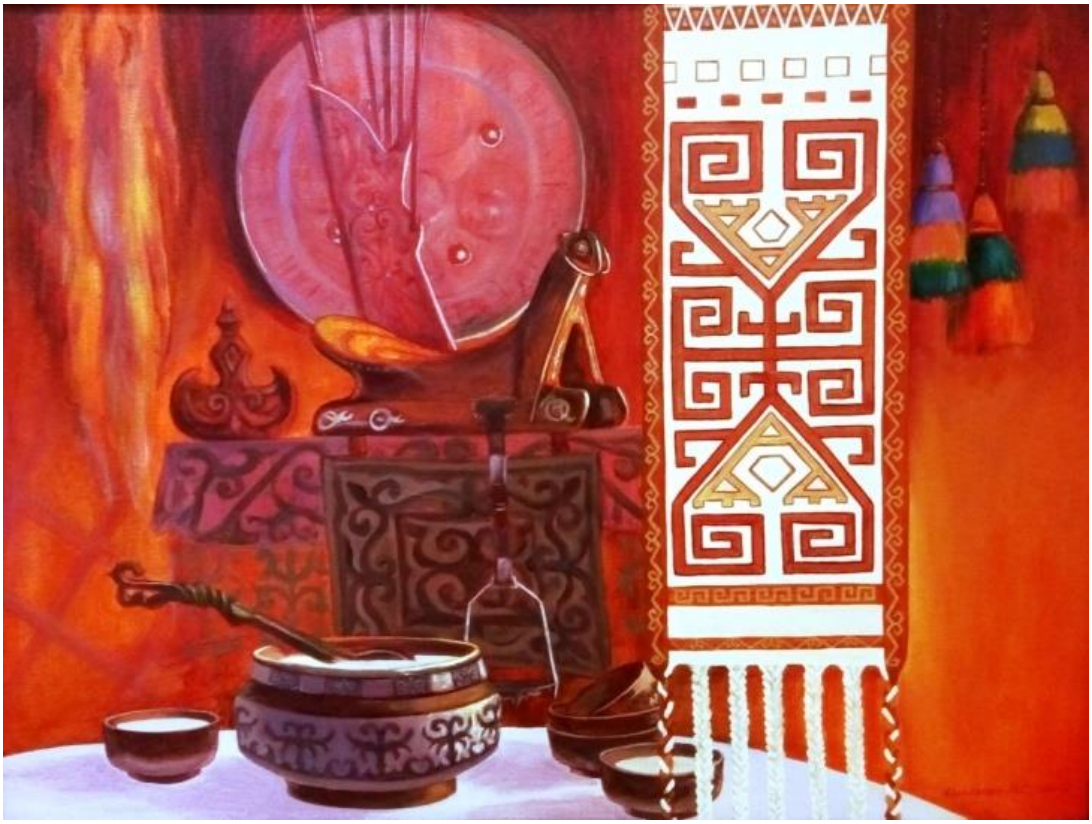

Katalog №	47.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KALAÇOVA ALEKSANDRA
Eserin Adı	“Kovalama” (Погоня)
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	90x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Tuğ/Bayrak

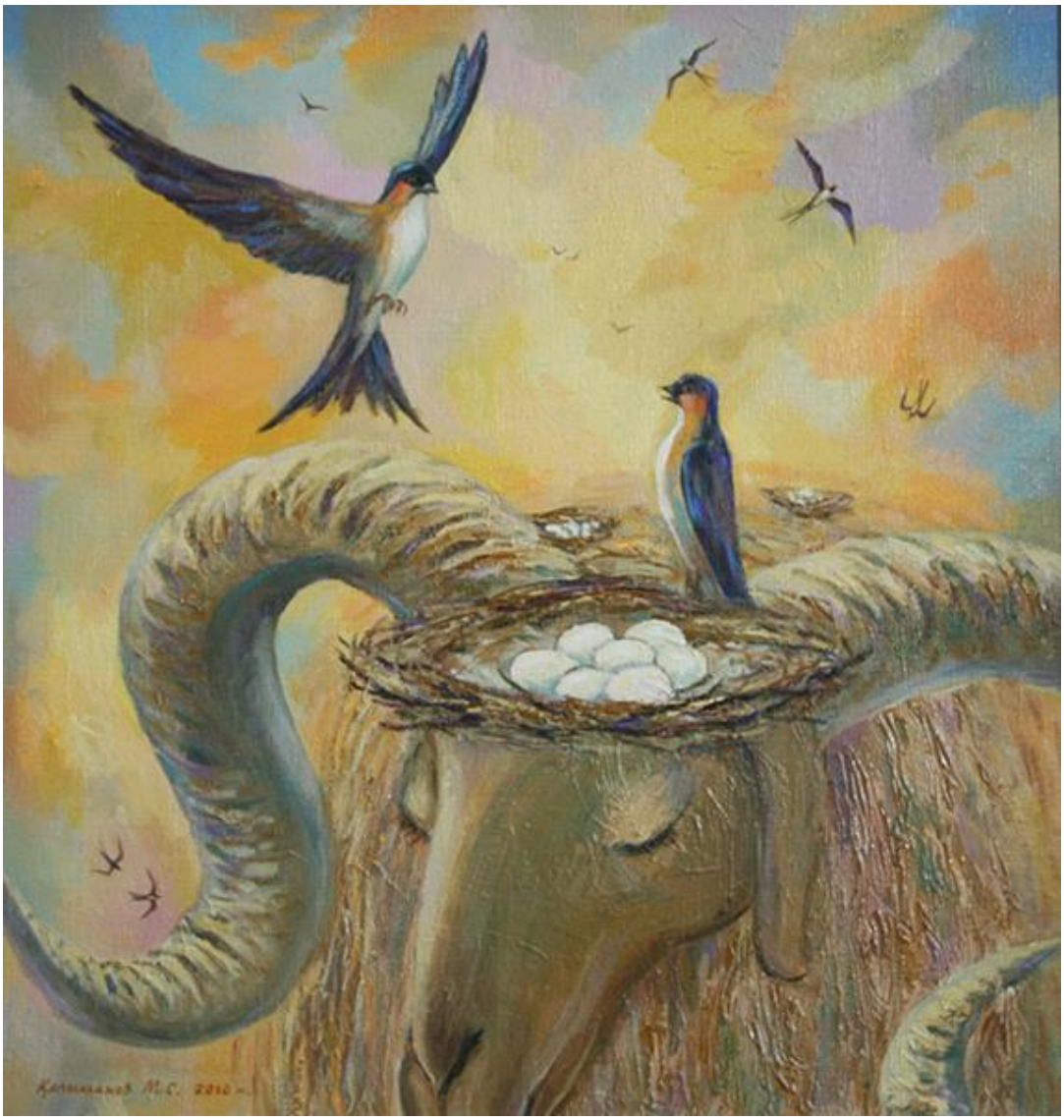

Katalog №	47.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KALAÇOVA ALEKSANDRA
Eserin Adı	“Tengri ve Umay” (Тенгри и Умай)
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	57x80cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Tengri ve Umay, Ağaç, At

Katalog №		**48**	
Ressamın Soyadı		**KALMAHANOV**	
Ressamın Adı		**MADİHAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1974	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		16	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
48.1	Triptih "Ataların Mirası" - "Eyer" (sol parçası) (Достояние предков)	Eyer, Ok	Kasteyev Müzesi, Sergi, 2016
48.2	"Altın Çağ" (Алтын гасыр)	Koyun, Kırlangıç	Kasteyev Müzesi, Sergi, 2016
48.3	"Bozkır Beşiği"	Şanırak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, At, Su, Eyer	(Sağınğali, A.; Aktayeva K., 2010)

Katalog №	48.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KALMAHANOV MADİHAN
Eserin Adı	Triptih “Ataların Mirası” - “Eyer” (sol parçası)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer, Ok

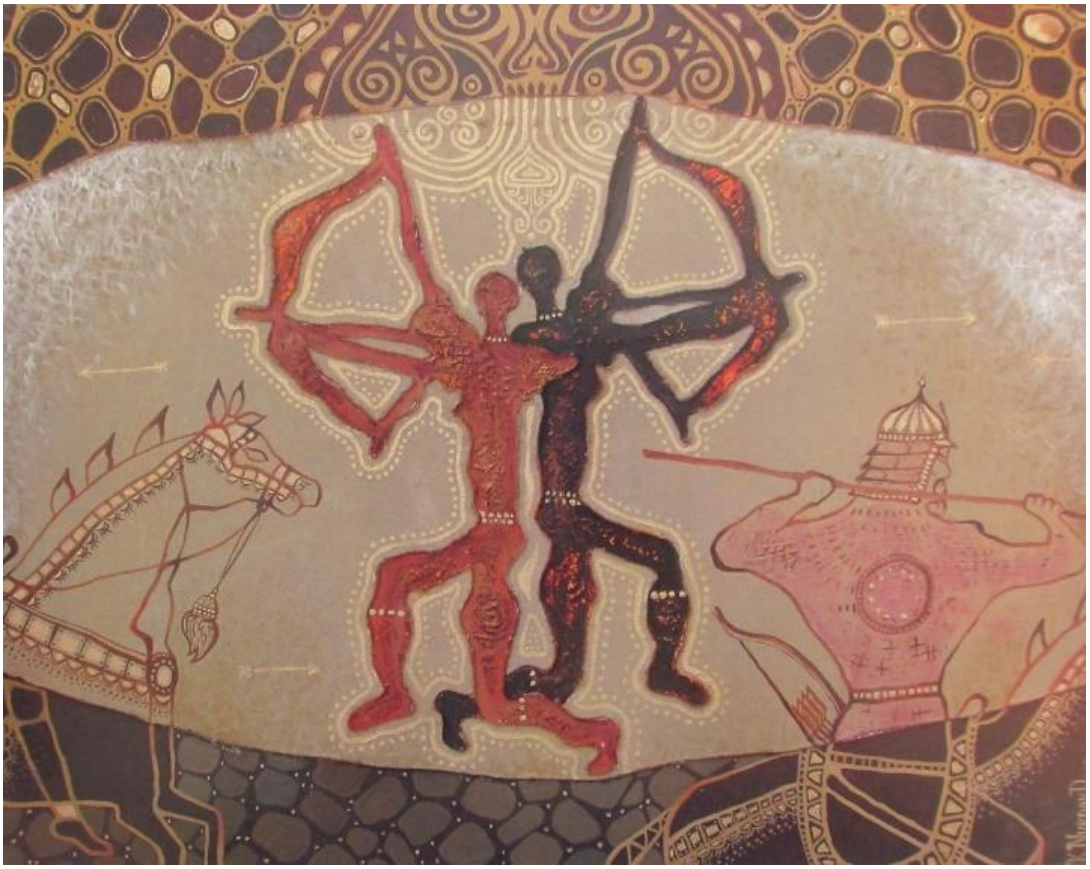

Katalog №	48.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KALMAHANOV MADİHAN
Eserin Adı	“Altın Çağ”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun, Kırlangıç

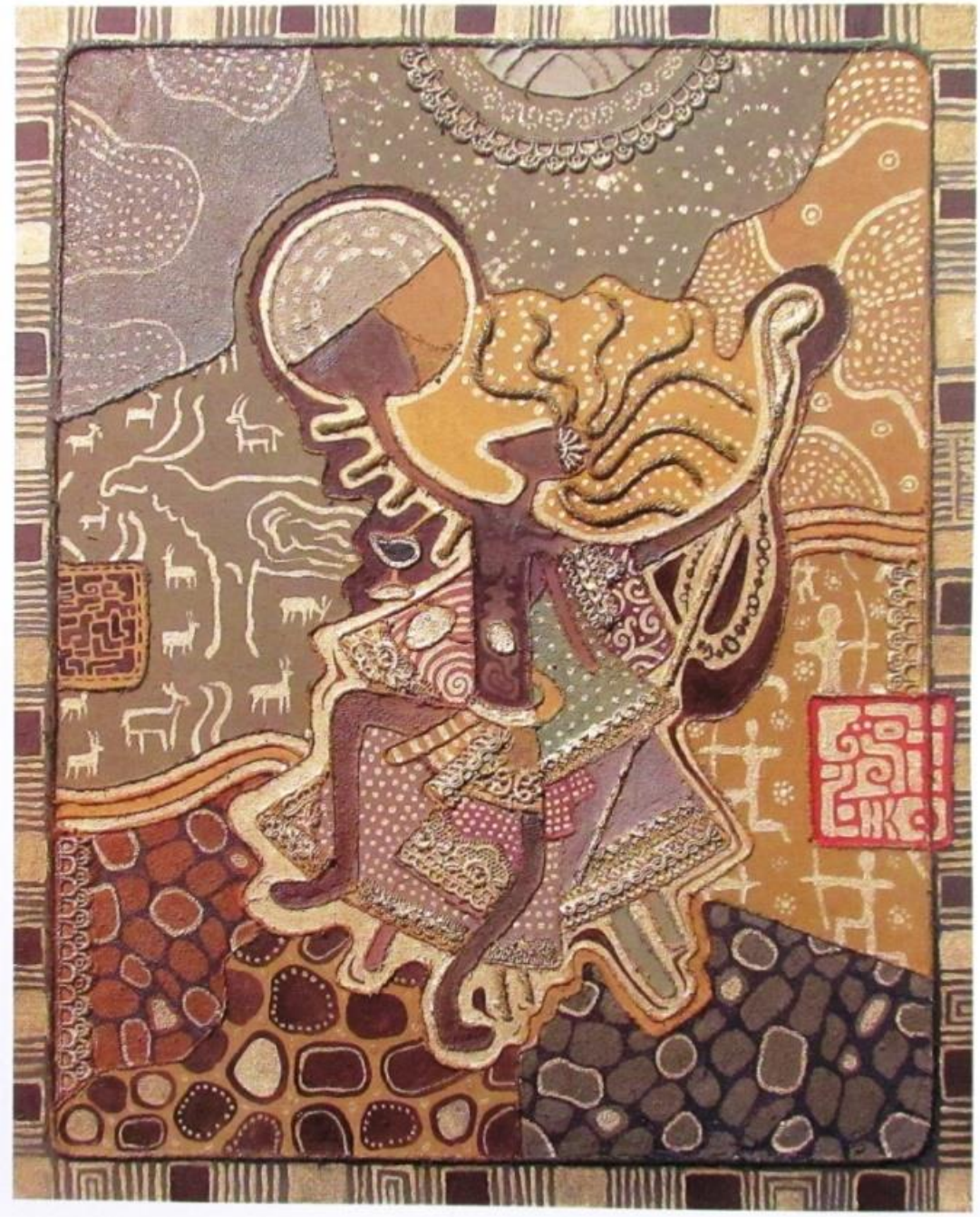

Katalog №	48.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KALMAHANOV MADİHAN
Eserin Adı	“Bozkır Beşiği”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, At, Su, Eyer

Katalog №		**49**	Ressamın Fotoğrafına Ulaşmamıştır
Ressamın Soyadı		**KAMITKANOV**	
Ressamın Adı		**NURDAN**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
49.1	"Amazon Kadınlar" (Амазонки)	Amazon Kadınlar, Okçu (Yay), At, Ok	(Şalabayeva G. K., 2008)
49.2	"Baksı"/ "Şaman" (Баксы)	Baksı/Şaman, Şanırak, Okçu (Yay), Geyik	(Şalabayeva G. K., 2008)

Katalog №	49.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAMITKANOV NURDAN
Eserin Adı	“Amazon Kadınlar”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	50x40 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Amazon Kadınlar, Okçu (Yay), At, Ok

Katalog №	49.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAMITKANOV NURDAN
Eserin Adı	“Baksı”/ “Şaman” (Баксы)
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	50x40 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Baksı/Şaman, Şanırak, Okçu (Yay), Geyik

Katalog №		**50**	Ressamın Fotoğrafına Ulaşmamıştır
Ressamın Soyadı		**KARIBAYEV**	
Ressamın Adı		**SADIR**	
Doğum Yılı/Yeri		1956	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		1	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
50.1	“Güneş Avcısı”	Güneş, Avcı, At, Kurt, Pars	(Atırau-Müze)

Katalog №	50.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KARIBAYEV SADIR
Eserin Adı	“Güneş Avcısı”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Avcı, At, Kurt, Pars

Katalog №		**51**	
Ressamın Soyadı		**KATSYUBA**	
Ressamın Adı		**OLGA**	
Doğum Yılı/Yeri		1970 / Almatı, Kazakistan	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		10	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
51.1	“Şanırak” (Шанырак)	Şanırak	(Şalabayeva G. K., 2008)

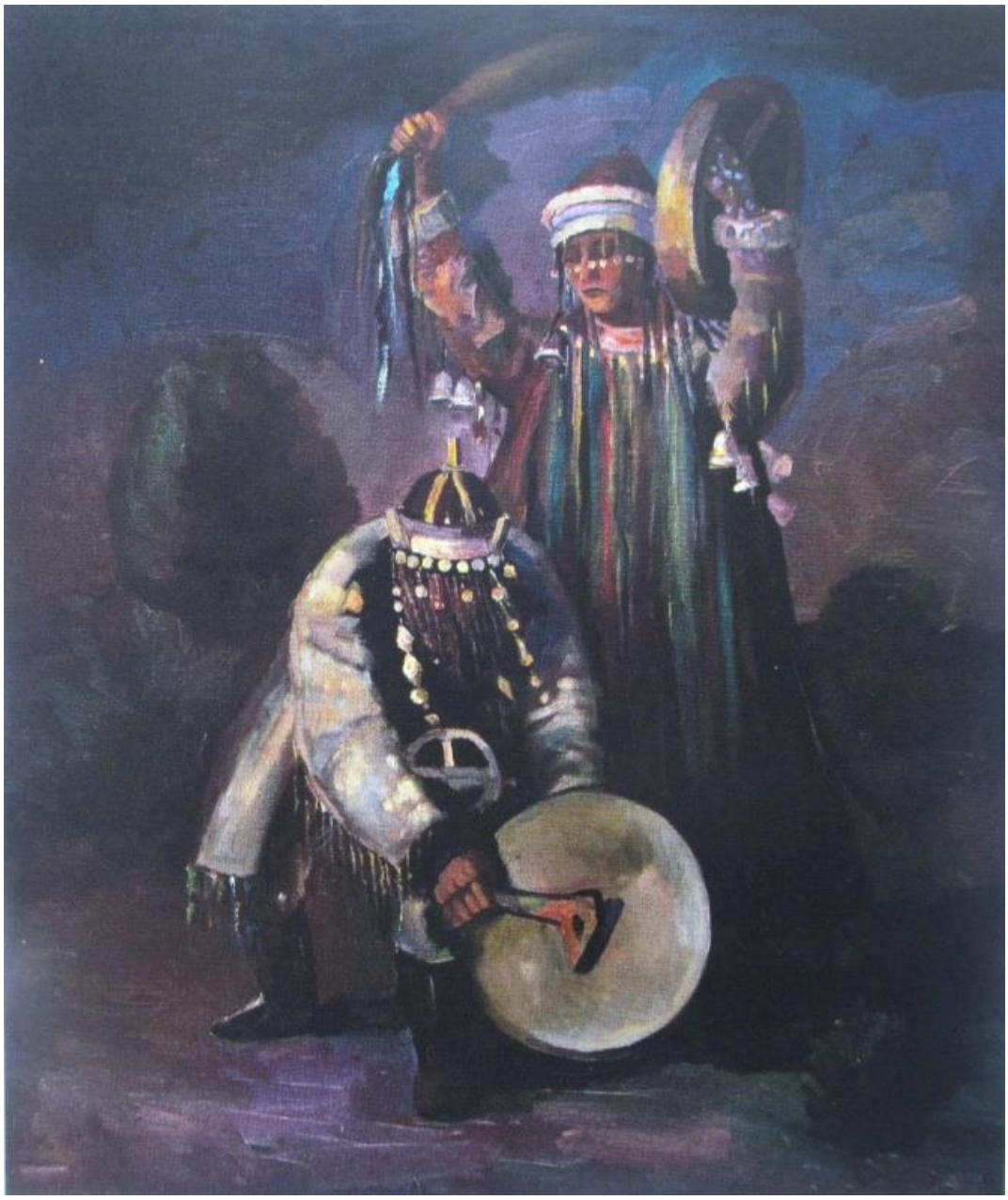

Katalog №	51.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KATSYUBA OLGA
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	60x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak

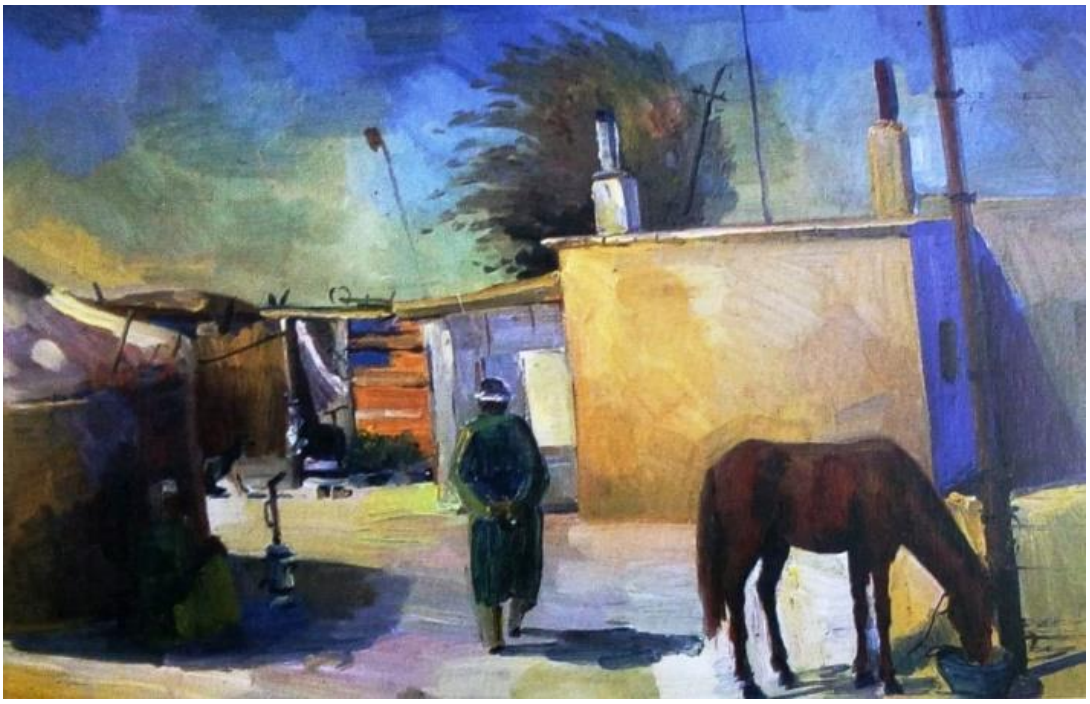
Katalog №		**52**	
Ressamın Soyadı		**KAYDAROV**	
Ressamın Adı		**MALİK**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		4	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
52.1	“Mahambet” (Махамбет)	At, Mezartaşı, Kılıç, Türbe	(KasteyevMüzesi, 2013)
52.2	“Baksı” / “Şaman” (Баксы)	Şaman	(KasteyevMüzesi, 2013)
52.3	“İhtiyar” (Старик)	Aksakal, At	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
52.4	“Kara İhtiyar” (Старик)	Aksakal, Kazan, Çadır	Sergi

Katalog №	52.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYDAROV MALİK
Eserin Adı	“Mahambet” (Махамбет)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Mezartaşı, Kılıç, Türbe

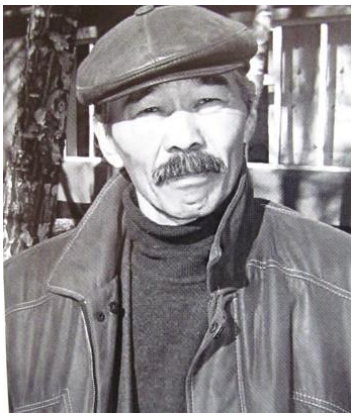
Katalog №	52.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYDAROV MALİK
Eserin Adı	“Baksı”/“Şaman”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №	52.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYDAROV MALİK
Eserin Adı	“İhtiyar” (Старик)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal, At

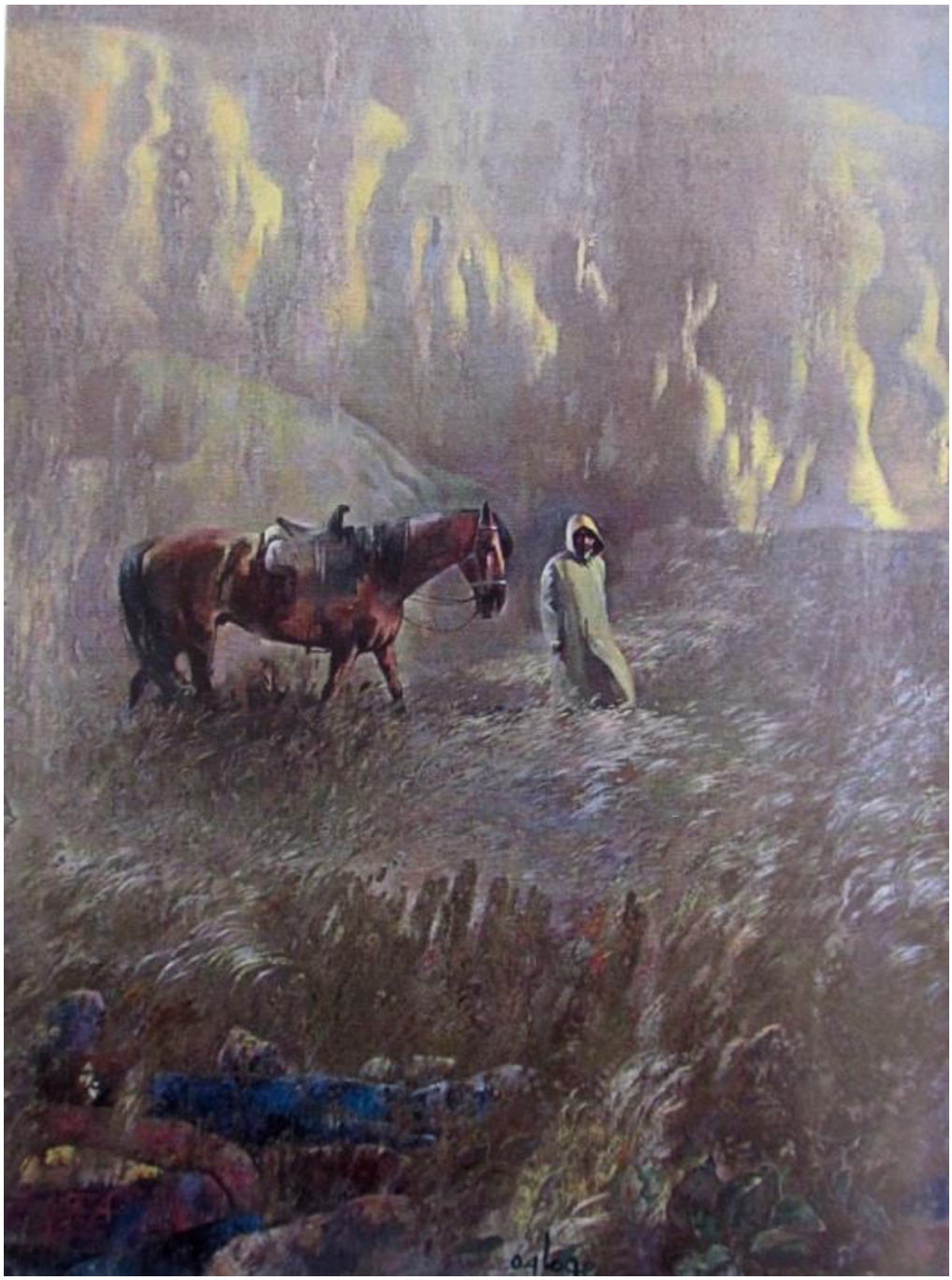

Katalog №	52.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYDAROV MALİK
Eserin Adı	“Kara İhtiyar” (Старик)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal, Kazan, Çadır

Katalog №		**53**	
Ressamın Soyadı		**KAYRAMBAYEV**	
Ressamın Adı		**JUMAKIN**	
Doğum Yılı/Yeri		1953 / Almatı İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		19	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		7	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
53.1	“Tayburıl” (Тайбурыл)	At, “Koblandı Batır” Destanı, Su	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
53.2	“Yolcu” (Путник)	At	(Muhametalina, 2012)
53.3	“Kutsal” (Сакрамантальное)	At	(Muhametalina, 2012)
53.4	“Efsane” (Легенда)	Dağ, Atalar, Aksakal/Bilge	(Muhametalina, 2012)
53.5	“Han Tengri” (Хан Танири)	At, Han Tengri	(Kakenulı, 2013)
53.6	“Kerim (Hayran kaldığım) Ağaç” (Керим агаш)	Ağaç	(Kakenulı, 2013)
53.7	“Göçebeler” (Кочевники)	At, Kılıç	(KasteyevMüzesi, 2013)

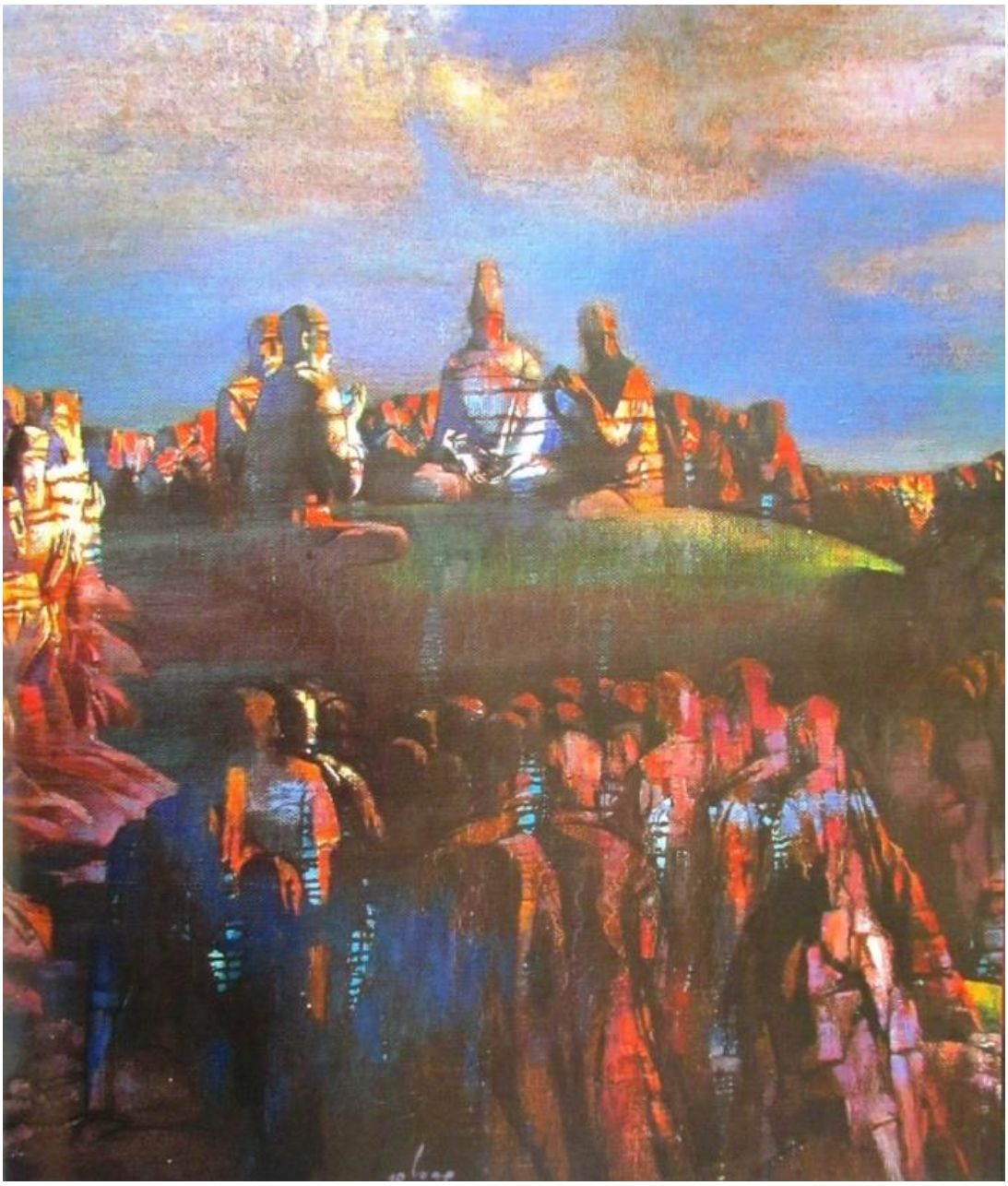
Katalog №	53.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Tayburıl”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	40x60 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, “Koblandı Batır” Destanı, Su

Katalog №	53.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Yolcu”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	53.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Kutsal”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

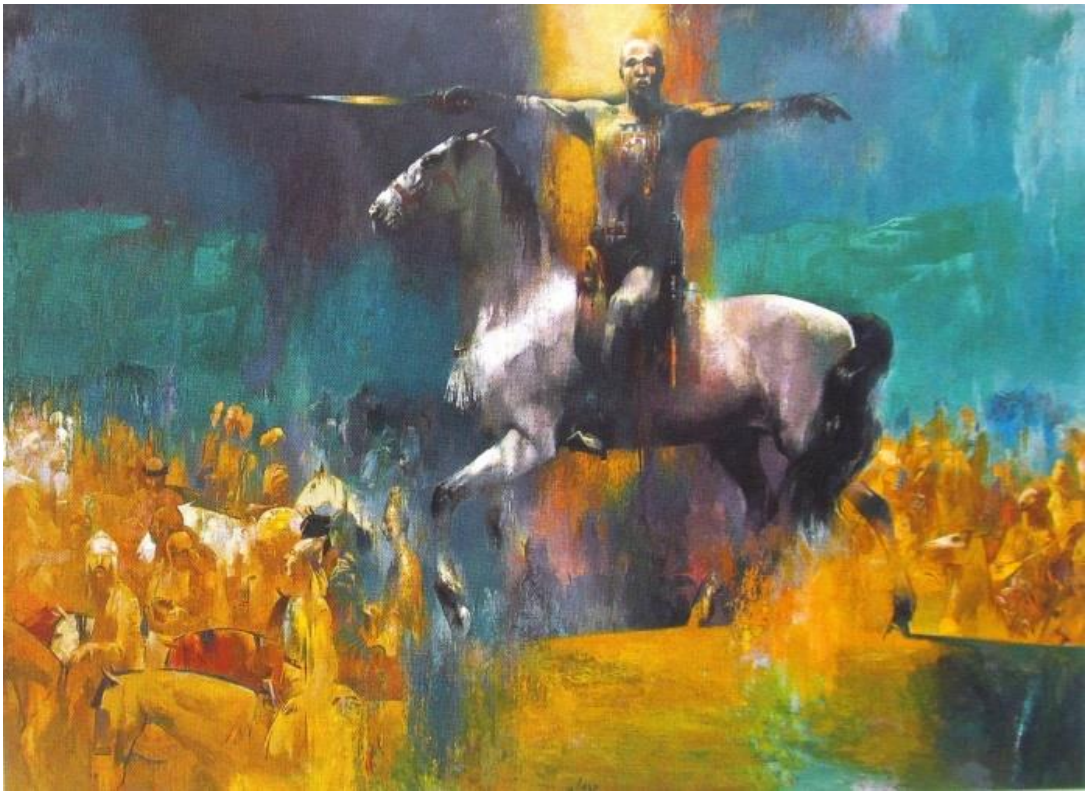
Katalog №	53.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Atalar, Aksakal/Bilge

Katalog №	53.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Han Tengri”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Han Tengri, At

Katalog №	53.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Kerim (Hayran kaldığım) Ağaç”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

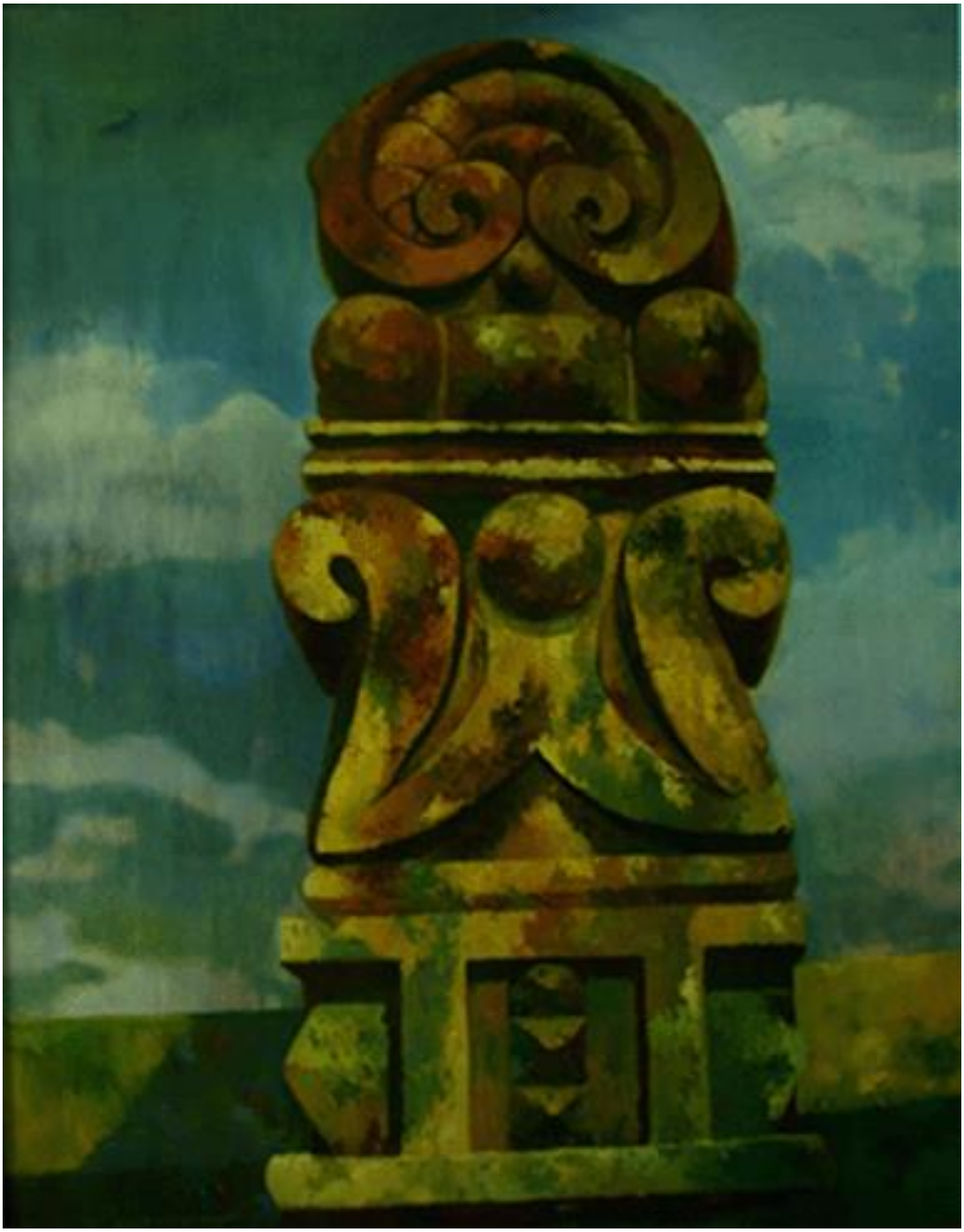

Katalog №	53.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEV JUMAKIN
Eserin Adı	“Göçebeler”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kılıç

Katalog №		**54**	
Ressamın Soyadı		**KAYRAMBAYEVA**	
Ressamın Adı		**DARİYA**	
Doğum Yılı/Yeri		1982	
Uyruk		-	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		180	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
54.1	“Benim Fantastik Kazakistanım” serisi	Mezar Taşları	http://ronyacat.com/
54.2	“Benim Fantastik Kazakistanım” serisi	Mezar Taşları	http://ronyacat.com/
54.3	“Benim Fantastik Kazakistanım” serisi	Mezar Taşları	http://ronyacat.com/
54.4	“Parlak Yayılan Işık”	Ay, At	http://ronyacat.com/
54.5	“Babaya Adanmış”	Deve Dikeni, Dağ	http://ronyacat.com/

Katalog №	54.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEVA DARİYA
Eserin Adı	“Benim Fantastik Kazakistan’ım” serisi
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Mezar Taşları

Katalog №	54.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEVA DARİYA
Eserin Adı	“Benim Fantastik Kazakistan’ım” serisi
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Mezar Taşları

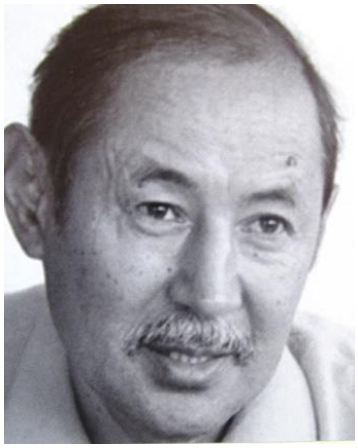
Katalog №	54.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEVA DARİYA
Eserin Adı	“Benim Fantastik Kazakistan’ım” serisi
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Mezar Taşları

Katalog №	54.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEVA DARİYA
Eserin Adı	“Parlak Yayılan Işık”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, At

Katalog №	54.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAYRAMBAYEVA DARİYA
Eserin Adı	“Babaya Adanmış”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Deve Dikeni

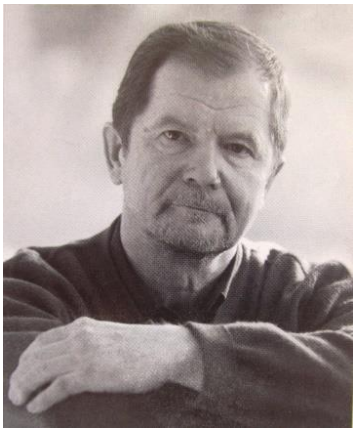
Katalog №		**55**	
Ressamın Soyadı		**KAZGULOV**	
Ressamın Adı		**ALPISBAY**	
Doğum Yılı/Yeri		1958 / Kızılorda ili, Kazakistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		12	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
55.1	“Kokpar” (Кокпар)	At	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
55.2	“Kokpar” (Кокпар)	At	(Muhametalina, 2012)

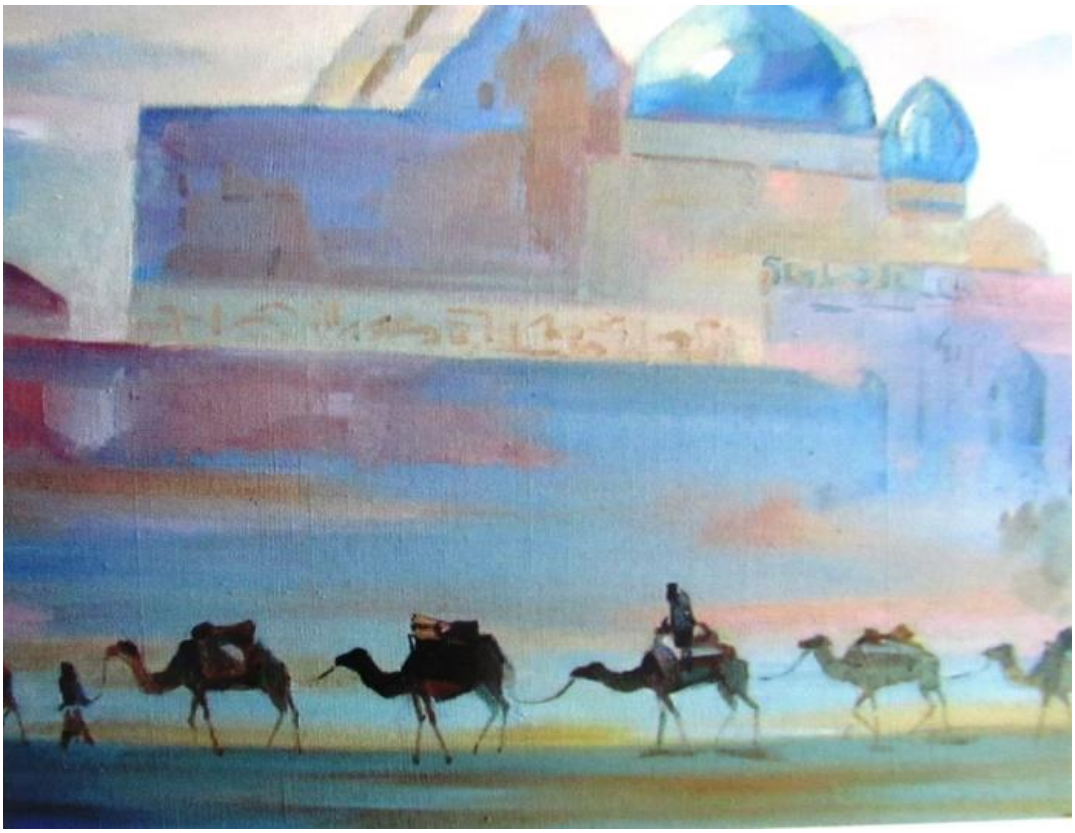

Katalog №	55.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAZGULOV ALPISBAY
Eserin Adı	“Kokpar”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	120x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	55.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KAZGULOV ALPISBAY
Eserin Adı	“Kokpar”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**56**	
Ressamın Soyadı		**KEL**	
Ressamın Adı		**VİKTOR**	
Doğum Yılı/Yeri		1951 / Rusya	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		5	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
56.1	“Kervan” (Karavan)	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Deve	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	56.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KEL VİKTOR
Eserin Adı	“Kervan” (Karavan)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Deve

No		57	
Ressamın Soyadı		**KASTEYEV**	
Ressamın Adı		**DAUREN**	
Doğum Yılı / Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eserlerin Sayısı		3	
Mitolojik Konulu Eserlerin Sayısı		2	
№	**Mitolojik Konulu Eserin Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Eserin Yeri**
57.1	“Vatan için şehit düşmüş Kazak savaşçılara adandı” (Посвященеи казахским воинам, павшим за родную землю)	At, Ok-Yay, Kılıç	(KasteyevMüzesi, 2013)
57.2	“Savaşçı” (Жауынгер)	Ok-Yay, At	(KasteyevMüzesi, 2013)

№	57.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KASTEYEV DAUREN
Eserin Adı	"Vatan için şehit düşmüş Kazak savaşçılara adandı" (Посвящение казахским воинам, павшим за родную землю)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ok-Yay, Kılıç

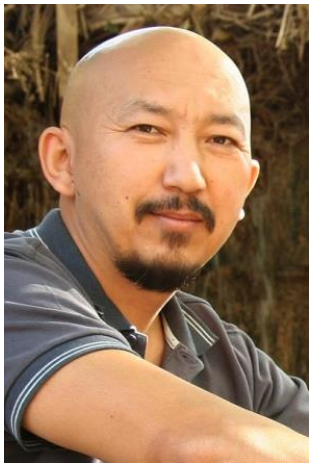

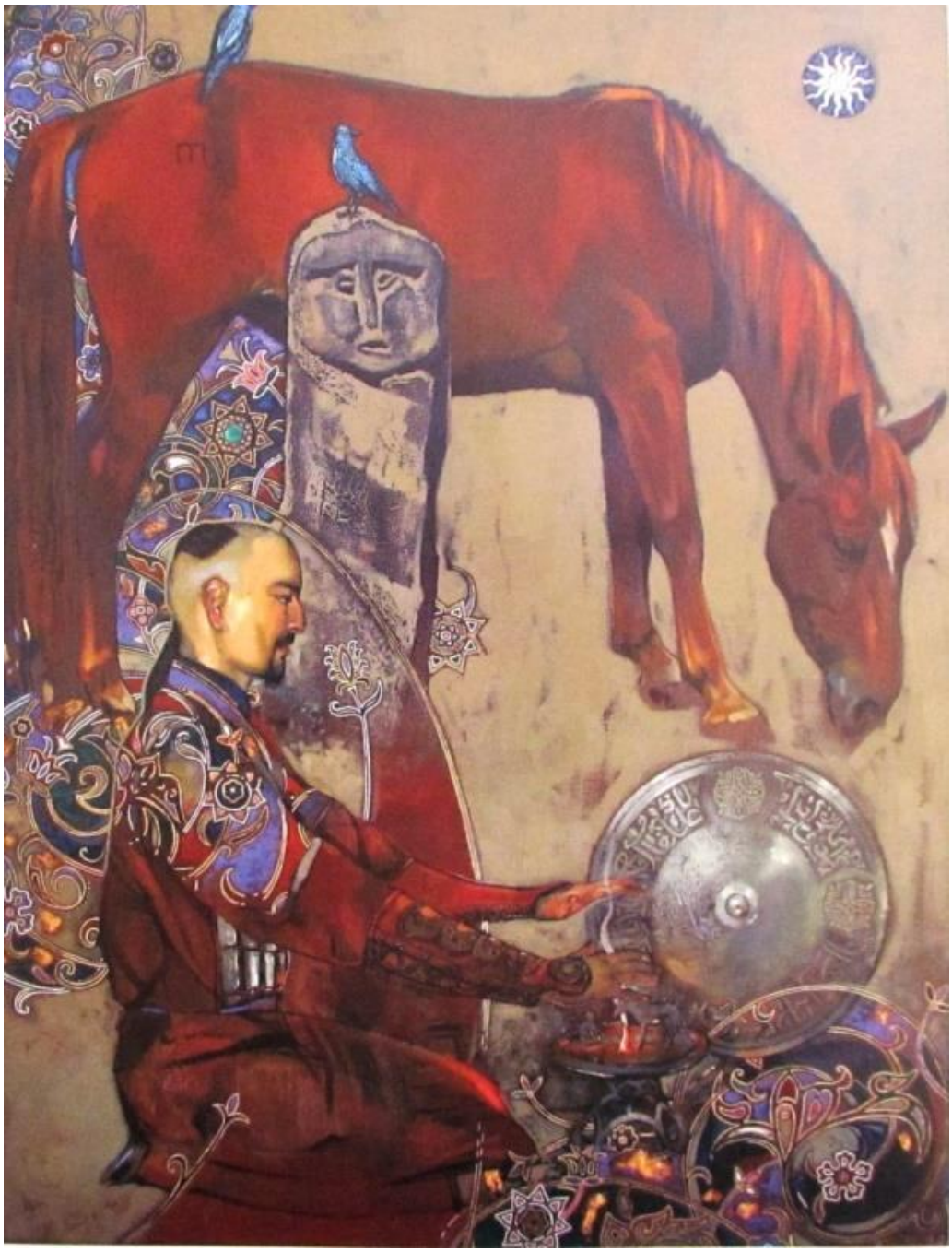
№	57.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KASTEYEV DAUREN
Eserin Adı	“Savaşçı” (Жауынгер)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ok-Yay, At

Katalog №		**58**	
Ressamın Soyadı		**KENDIR**	
Ressamın Adı		**OTARBAY**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
58.1	“Bozkır Motifi (Melodisi)” (Степной мотиф (мелодия))	Deve, Kırlangıç, Koç, Kartal, Güneş	(KasteyevMüzesi, 2013)

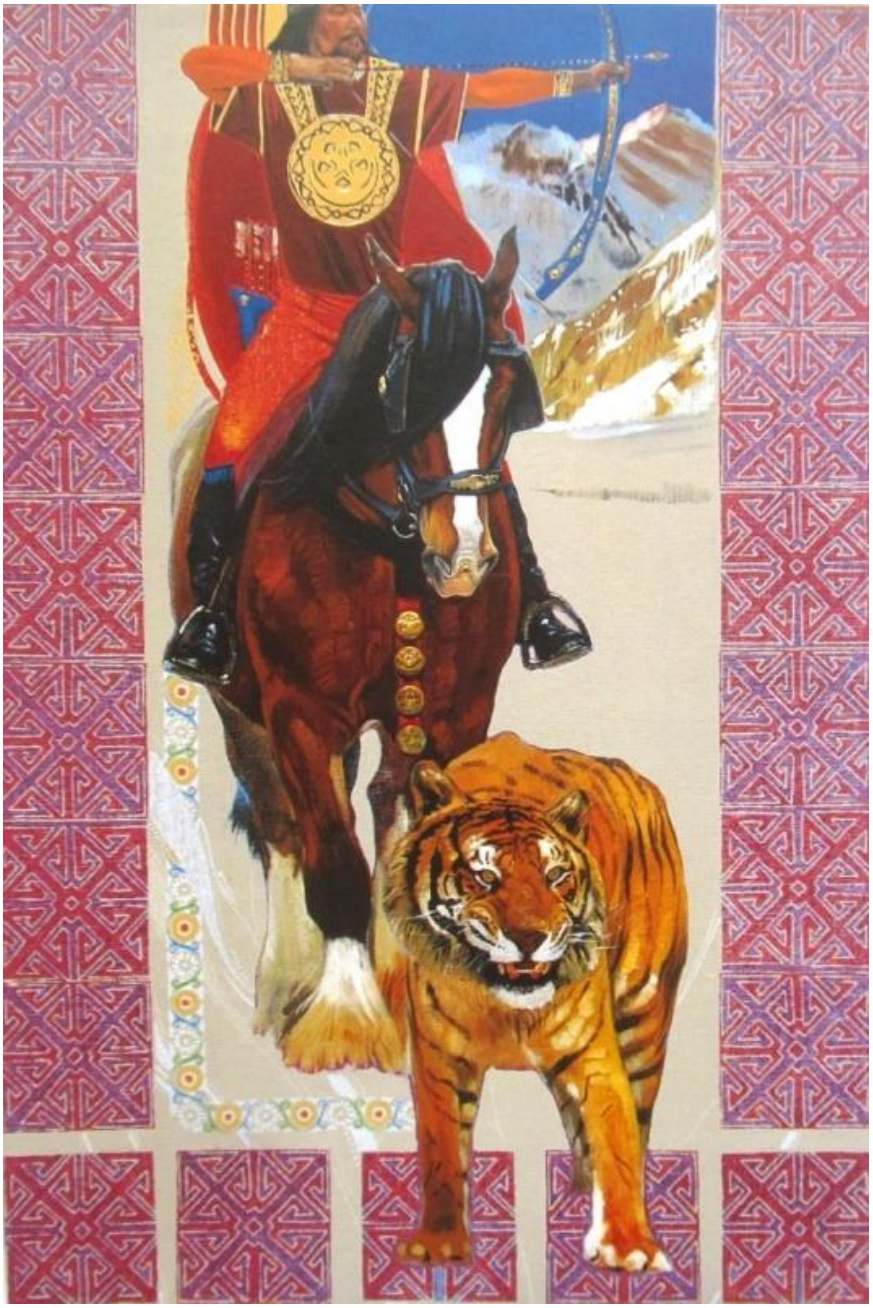

Katalog №	58.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KENDİR OTARBAY
Eserin Adı	“Bozkır Motifi (Melodisi)”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Kırlangıç, Koç, Kartal, Güneş

Katalog №		**59**	
Ressamın Soyadı		**KİLİBAYEV**	
Ressamın Adı		**NURLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1969 / Taldı-Kurgan ili, Kazakistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		14	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		8	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
59.1	“Güçlü Arzu/Özlem” (Ансар)	At, Heykel (Balbal)	(Şalabayeva G. K., 2008)
59.2	“Saka” (Сак)	At, Okçu (Yay), Ok-Yay, Kaplan	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
59.3	“Lider” (Сардар)	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Kılıç, Tuğ/Bayrak	Kasteyev Müzesi sergi
59.4	“Han'ın İlanı”	Hanı İlan Etme, At, Bayrak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi	Kasteyev Müzesi sergi
59.5	“Yedi Hazine” (Жети казына (семь сокровищ))	Yedi Hazine, Köpek, At, Kartal	Kasteyev Müzesi sergi
59.6	“Altın Çariçe”	Amazon Kadın, Pars	(Şalabayeva G. K., 2008)
59.7	“Şolpan” (Шолпан)	Yildiz, Ay, Çolpan-Venüs	(Şalabayeva G. K., 2008)
59.8	“İhlas” (Ыкылас (Искренне чувство))	Çadır, Köpek	Kasteyev Müzesi sergi

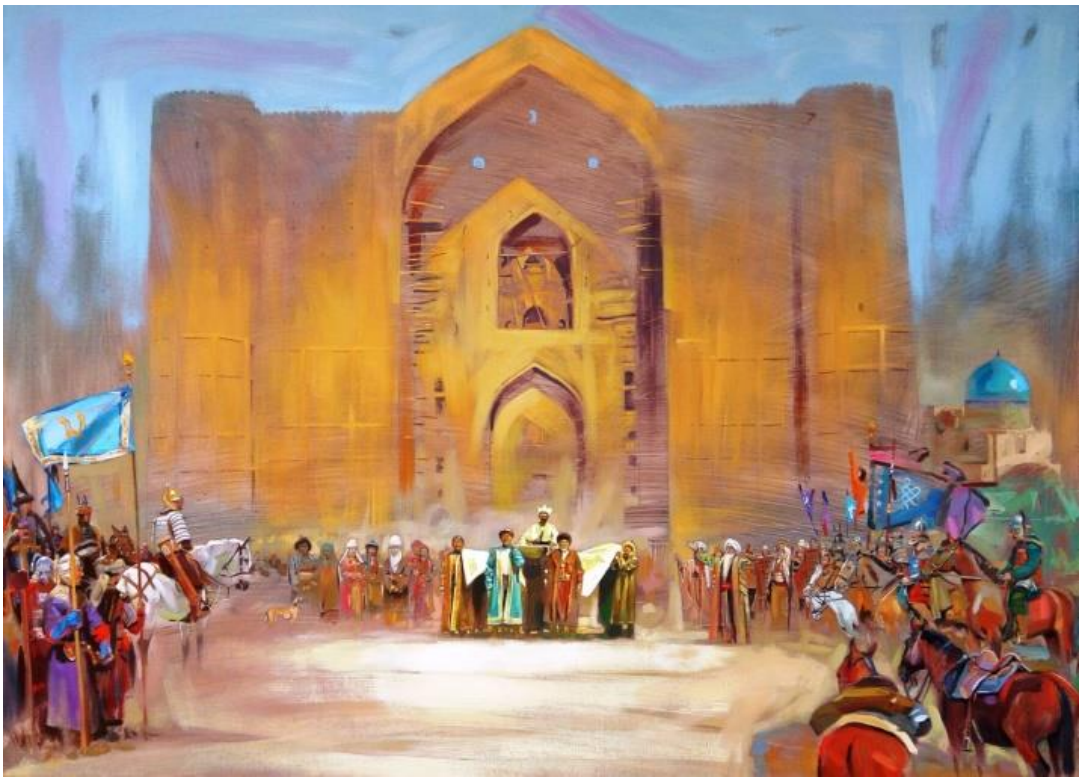
Katalog №	59.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Güçlü Arzu/Özlem”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	110x95 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Heykel (Balbal)

Katalog №	59.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Saka”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	100x140 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Okçu (Yay), Ok-Yay, Kaplan

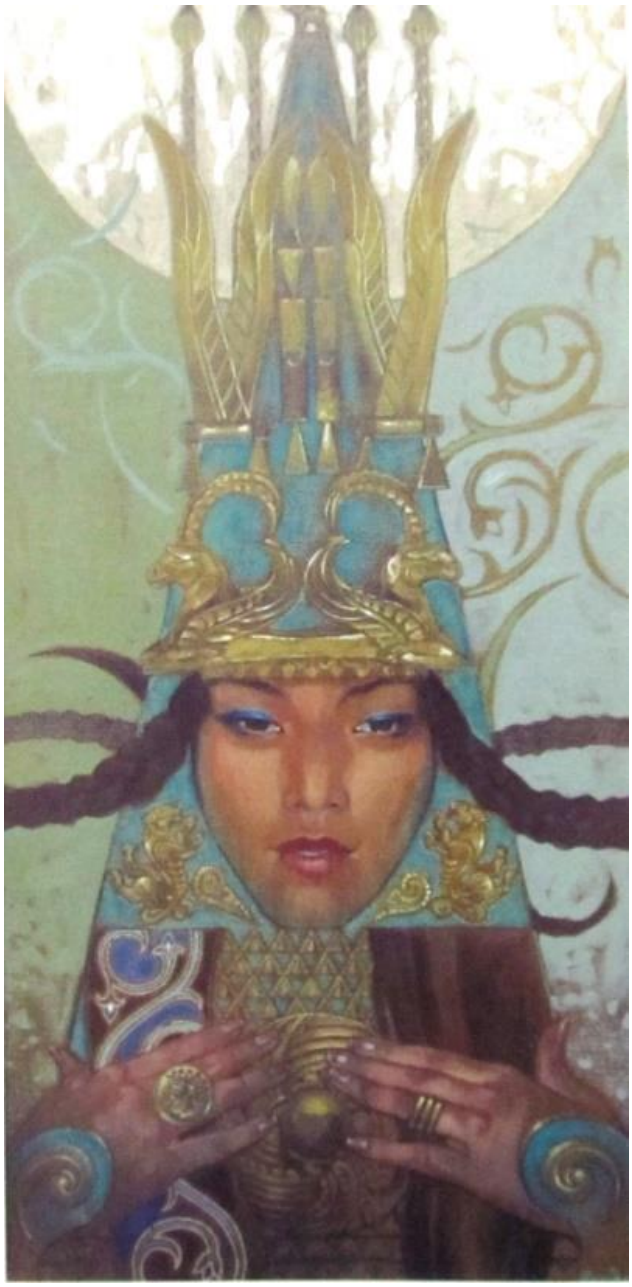
Katalog №	59.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Lider”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Kılıç, Tuğ/Bayrak

Katalog №	59.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Han'ın İlanı”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hanı İlan Etme, At, Bayrak, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi

Katalog №	59.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Yedi Hazine”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yedi Hazine, Köpek, At, Kartal

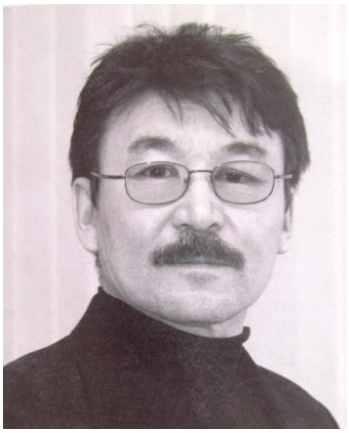
Katalog №	59.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Altın Çariçe”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	80x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Amazon Kadın, Pars

Katalog №	59.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“Şolpan”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	70x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yildiz, Ay, Çolpan-Venüs

Katalog №	59.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	“İhlas”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Köpek

Katalog №		**60**	
Ressamın Soyadı		**KOJABAYEV**	
Ressamın Adı		**YERLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1959	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		7	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
60.1	“Şair/Şaman” (Жыршы/Бақсы)	Şaman, Şair/Ozan/Müzisyen, Dağ, Su (Nehir)	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	60.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KOJABAYEV YERLAN
Eserin Adı	“Şair/Şaman” (Жыршы/Баксы)
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	90x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman, Şair/Ozan/Müzisyen, Dağ, Su (Nehir)

Katalog №		**61**	
Ressamın Soyadı		**KULBAY**	
Ressamın Adı		**AYTBAY**	
Doğum Yılı/Yeri		1958/Türkmenistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
61.1	“Beyaz At” (Белый конь)	At, Kartal	(Muhametalina, 2012)
61.2	“Ben Kazağım” (Я казах)	At	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)

Katalog №	61.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KULBAY AYTBAY
Eserin Adı	“Beyaz At”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal

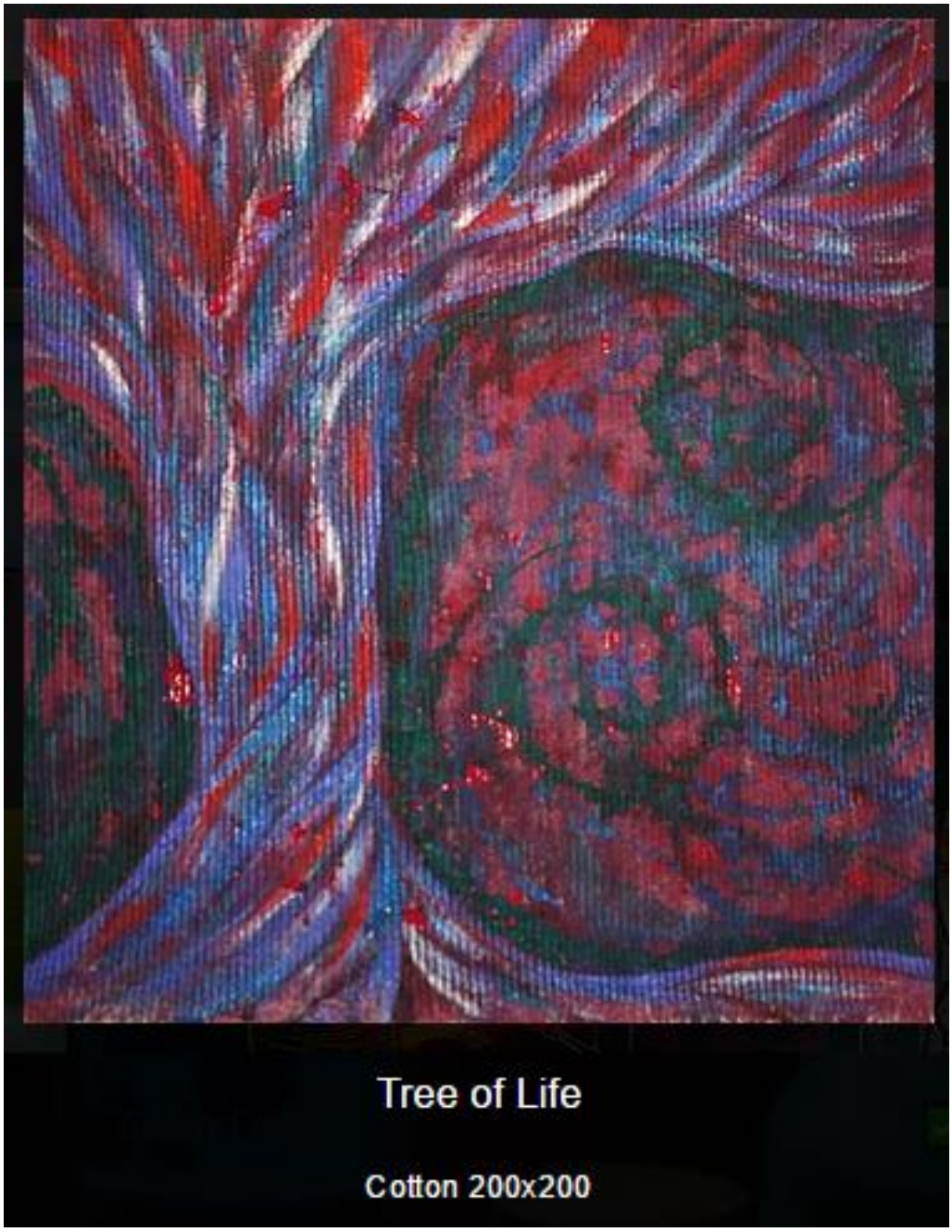
Katalog №	61.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	KULBAY AYTBAY
Eserin Adı	“Ben Kazak’ım”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**62**	
Ressamın Soyadı		**MADANOV**	
Ressamın Adı		**GALIM**	
Doğum Yılı/Yeri		1958	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		14	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
62.1	“Arketipler” (Архетипы)	Ağaç, Dağ	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)

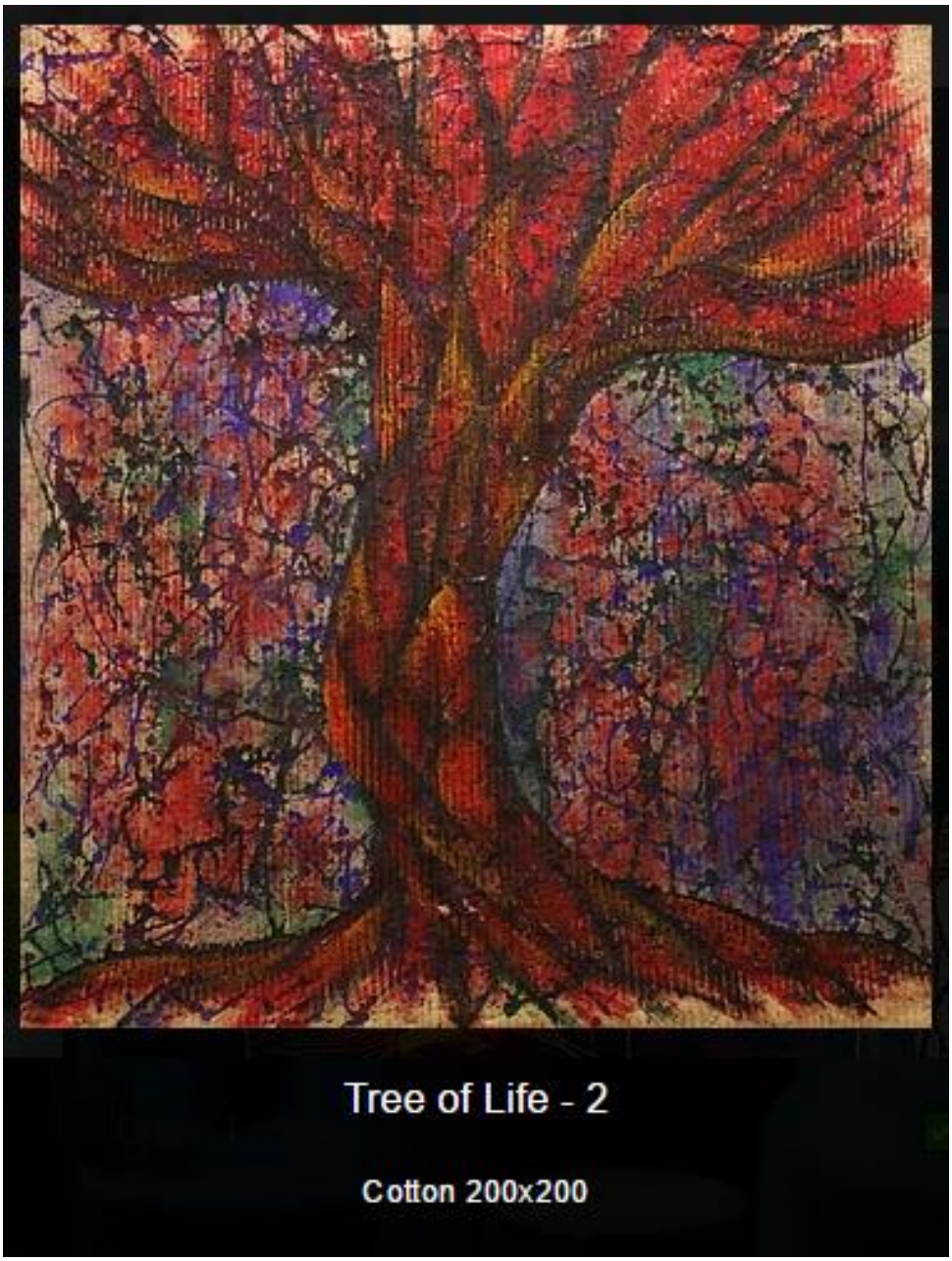

Katalog №	62.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MADANOV GALIM
Eserin Adı	“Arketipler”
Eserin Yapım Tarihi	1992
Eserin Ölçüleri	120x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Dağ

Katalog №		**63**	
Ressamın Soyadı		**MAHAT**	
Ressamın Adı		**LEYLA**	
Doğum Yılı/Yeri		1970 / Balhaş, Kazakistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		55	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		15	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
63.1	“Hayat ağacı”	Ağaç	Leyla Mahat kişisel sitesinden alınmıştır
63.2	“Hayat ağacı-2”	Ağaç	Aynı Yerde
63.3	“Hayat ağacı-3”	Ağaç	Aynı Yerde
63.4	“Şamanın kızı”	Şaman	Aynı Yerde
63.5	“İçindeki Yılan”	Yılan	Aynı Yerde
63.6	“Ruhların Sessizliği”	Ruh-Aruah	Aynı Yerde
63.7	“Sessiz Taş. Mavi”	Taş	Aynı Yerde
63.8	“Sessiz Taş. Kırmızı”	Taş	Aynı Yerde
63.9	“Kurban Kabulü”	Taş, Koç	Aynı Yerde
63.10	“Mağara Galerisi-1”	Geyik	Aynı Yerde
63.11	“Mağara Galerisi-2”	Boğa	Aynı Yerde
63.12	“Mağara Galerisi-3”	Geyik	Aynı Yerde
63.13	“Mağara Galerisi-4”	Boğa, Koç	Aynı Yerde
63.14	“Mağara Galerisi-5”	Geyik	Aynı Yerde
63.15	“Mağara Galerisi-6”	Boğa	Aynı Yerde

Katalog №	63.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Hayat ağacı”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	200x200 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

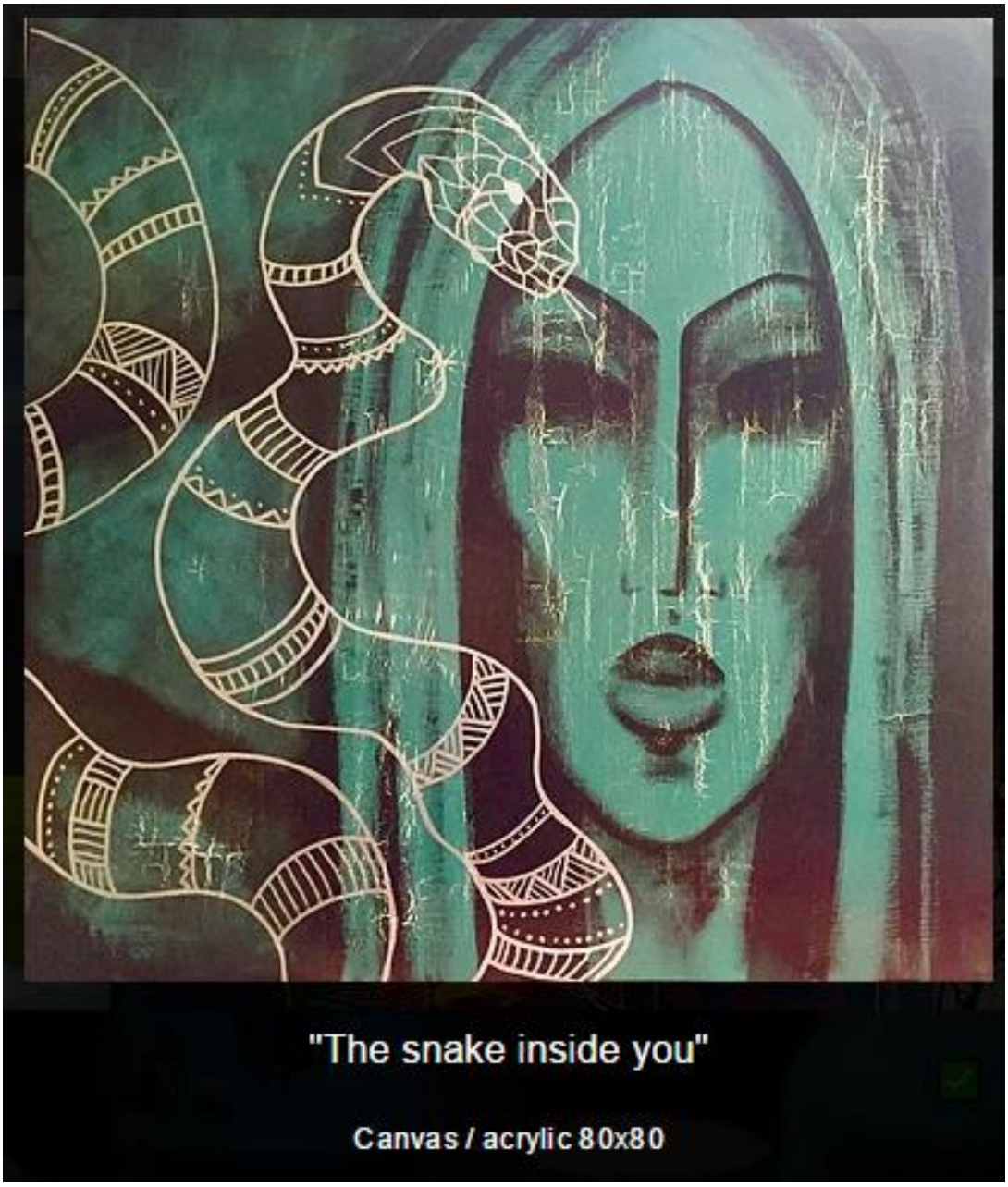
Katalog №	63.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Hayat ağacı-2”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	200x200 cm
Malzeme Seçimi	Tuval (Cotton), Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

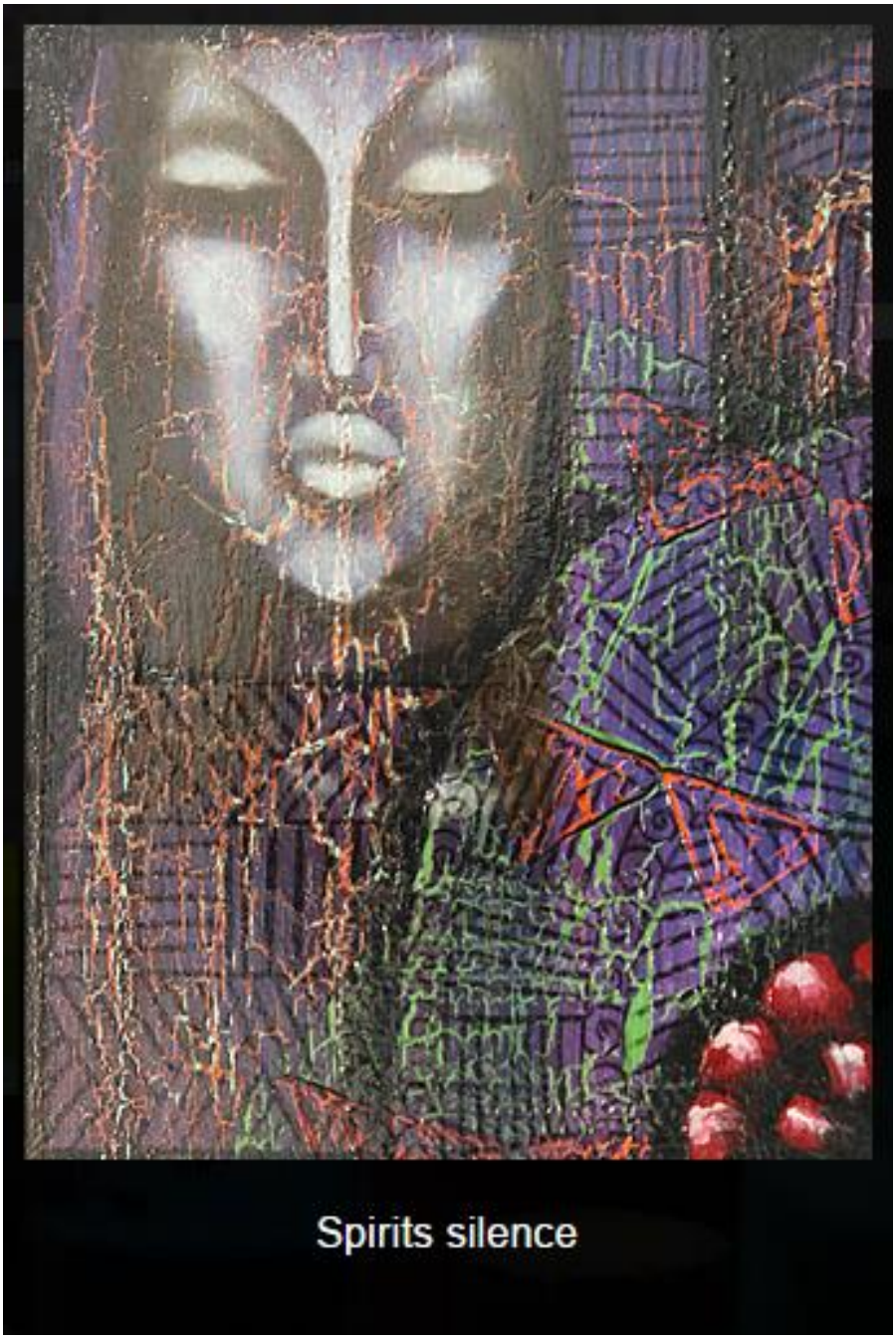
Katalog №	63.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Hayat ağacı-3”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	200x200 cm
Malzeme Seçimi	Tuval(Cotton), Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

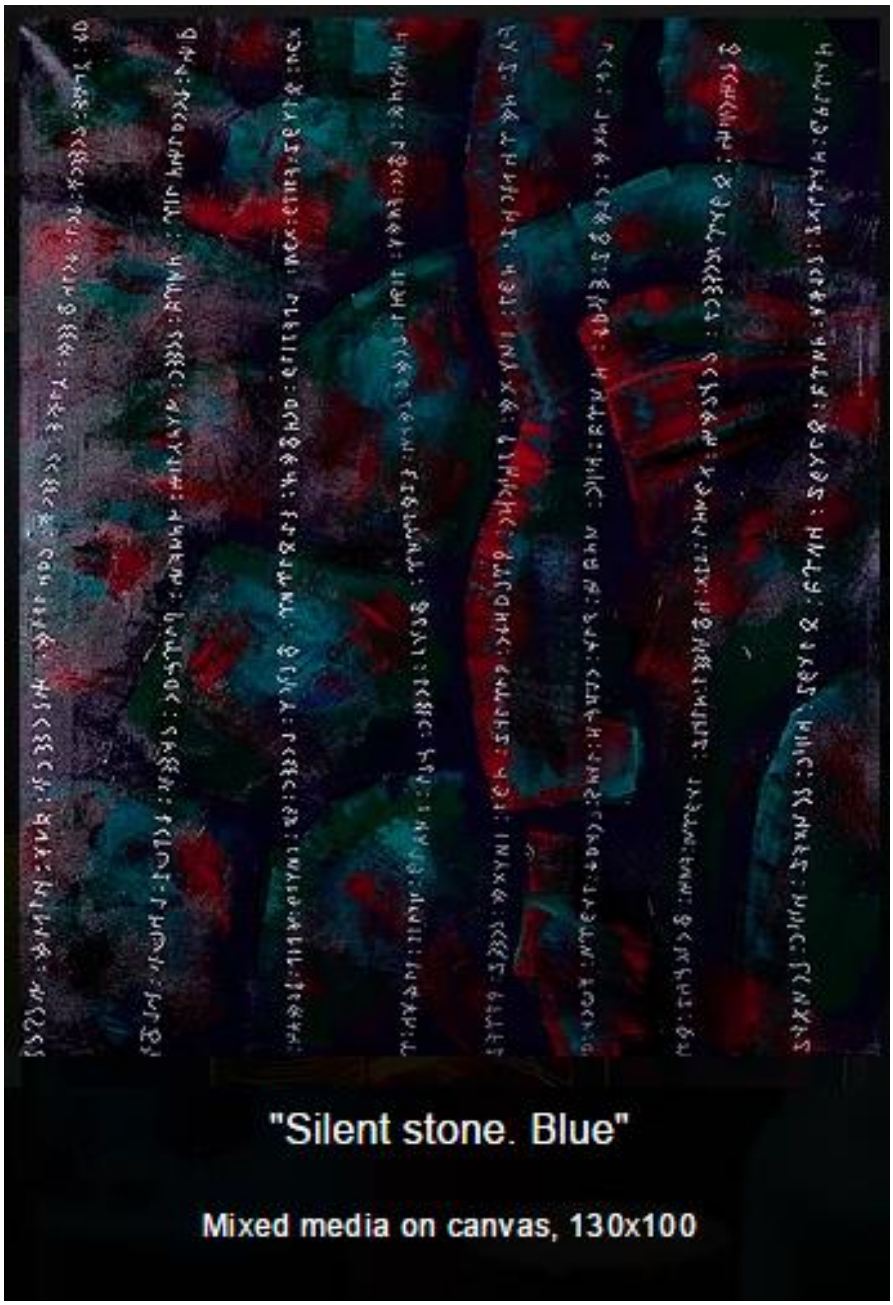
Katalog №	63.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	"Şamanın kızı"
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №	63.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“İçindeki Yılan”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yılan

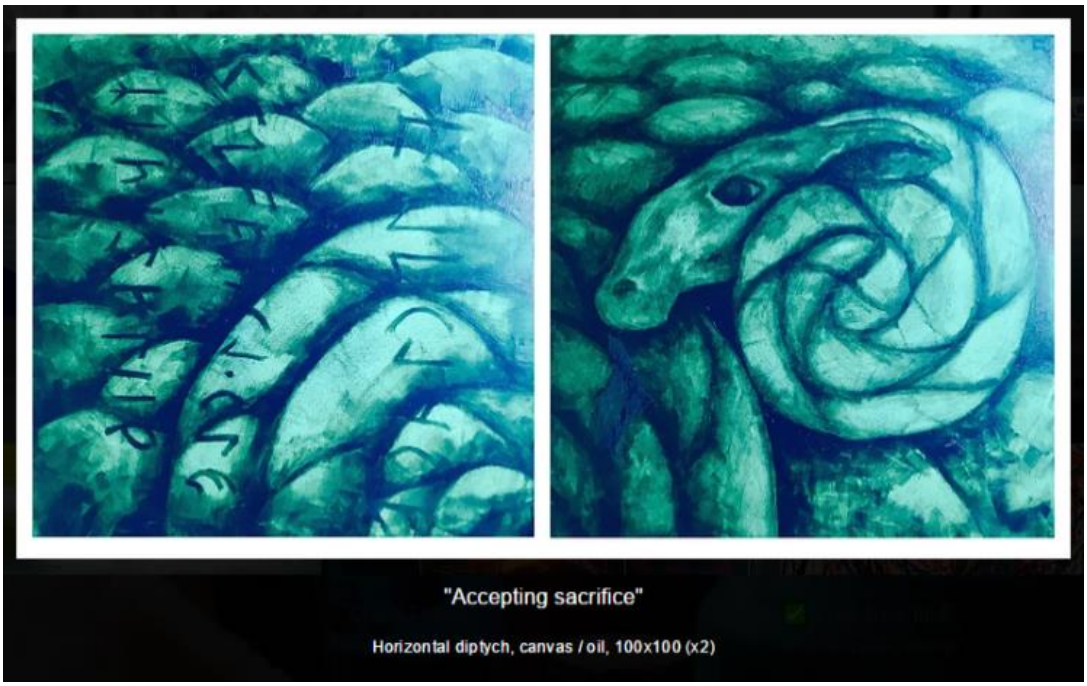
Katalog №	63.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Ruhların Sessizliği”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh-Aruah

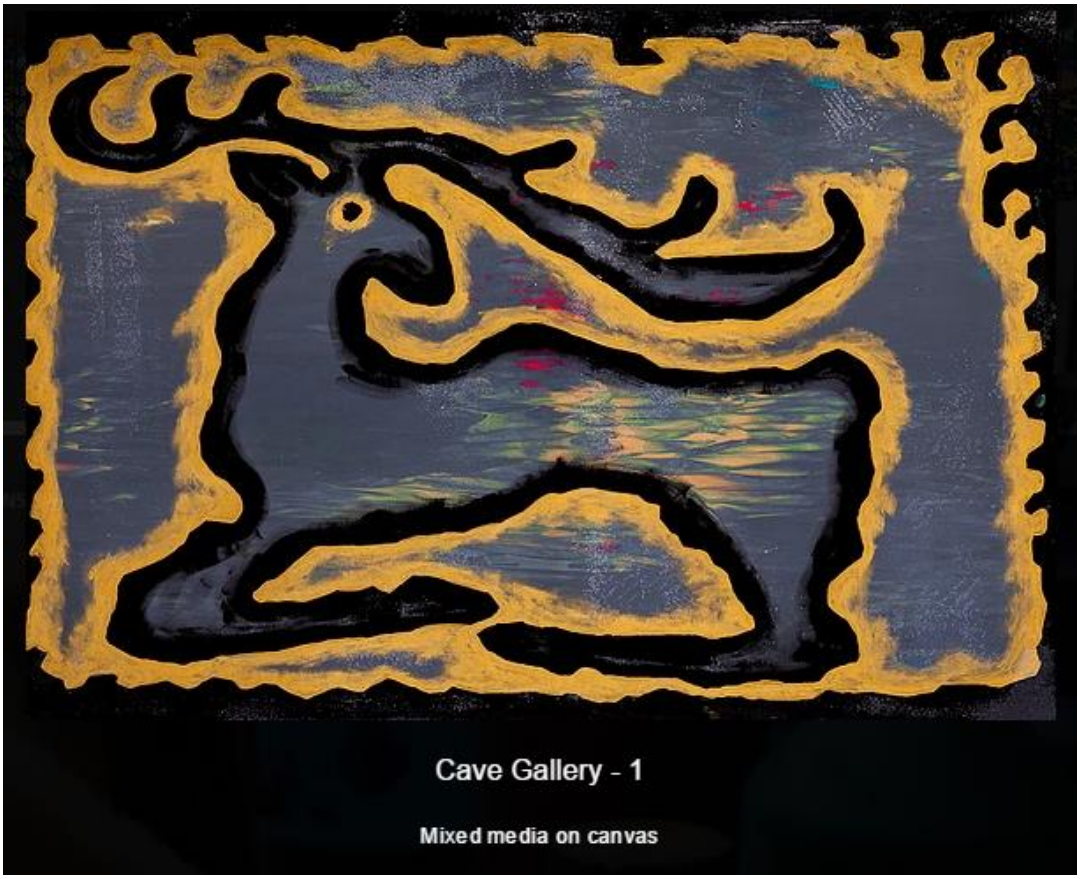
Katalog №	63.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Sessiz Taş. Mavi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	130x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş

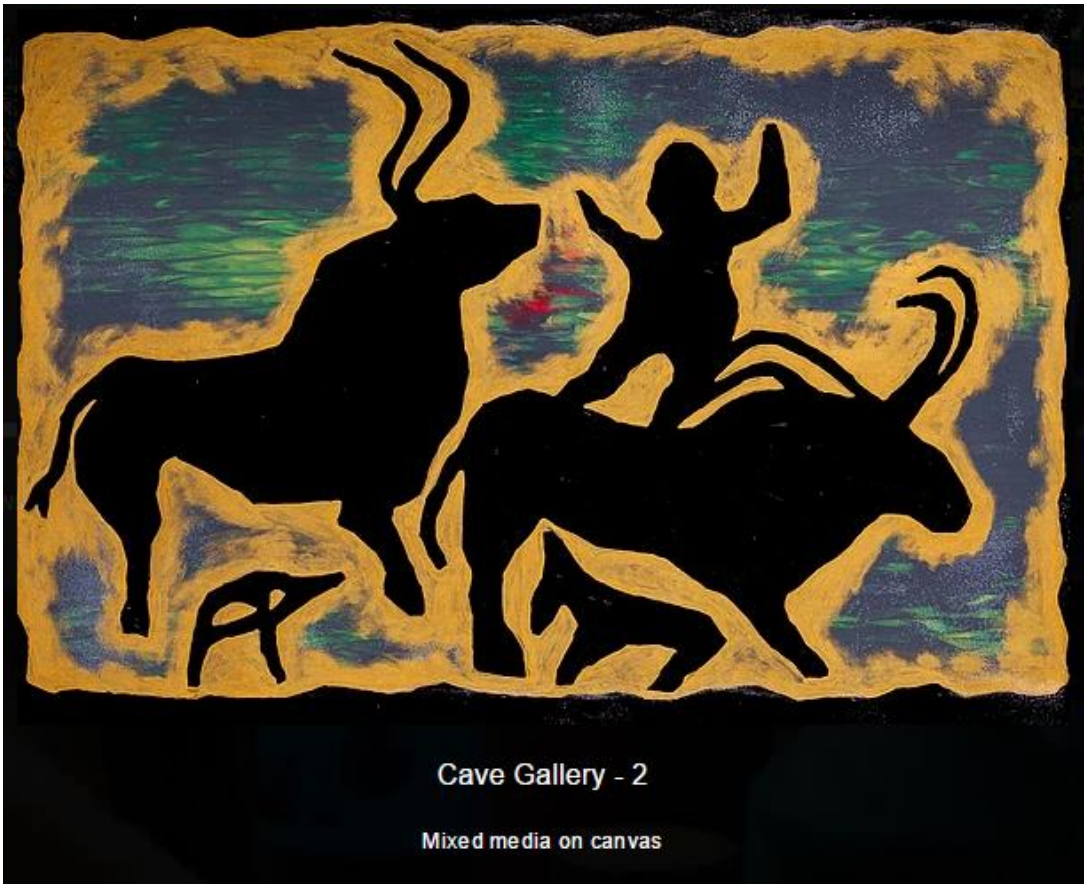
Katalog №	63.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Sessiz Taş. Kırmızı”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	130x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş

Katalog №	63.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Kurban Kabulü”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	100x100(x2) cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş, Koç

Katalog №	63.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-1”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik

Katalog №	63.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-2”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	63.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-3”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik

Katalog №	63.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-4”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Koç

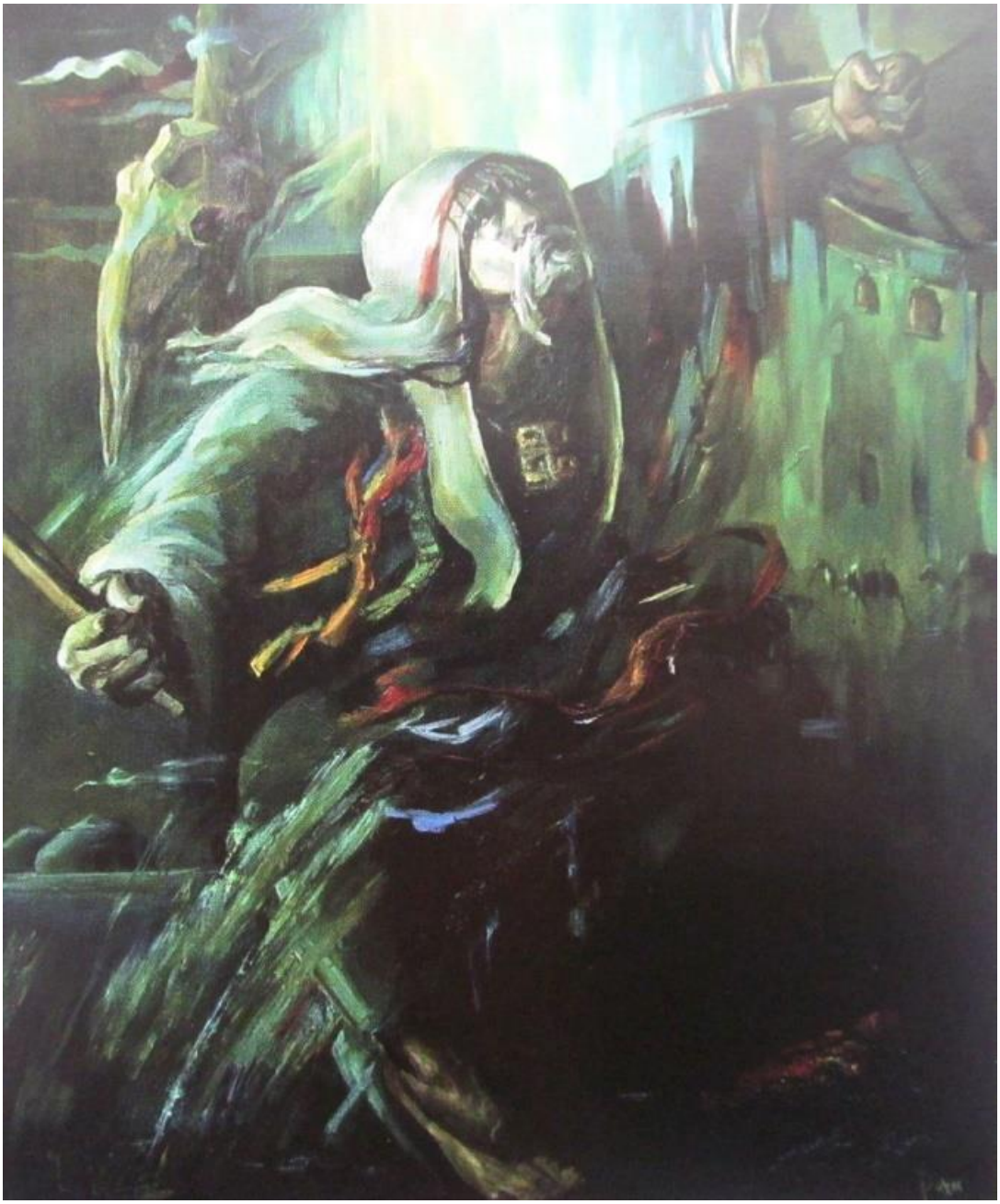

Katalog №	63.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-5”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik

Katalog №	63.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAHAT LEYLA
Eserin Adı	“Mağara Galerisi-6”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №		**64**	
Ressamın Soyadı		**MAKAJANOV**	
Ressamın Adı		**RAHMANGAZI**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
64.1	"Şaman/Baksı"	Şaman/Baksı	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	64.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAKAJANOV RAHMANGAZI
Eserin Adı	“Şaman/Baksı”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman/Baksı

Katalog №		**65**	
Ressamın Soyadı		**MAMAKOVA**	
Ressamın Adı		**ÖRKEN**	
Doğum Yılı/Yeri		1953-2013	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
65.1	“Korkut” (Коркыт)	Dede Korkut	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	65.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MAMAKOVA ÖRKEN
Eserin Adı	“Korkut”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut

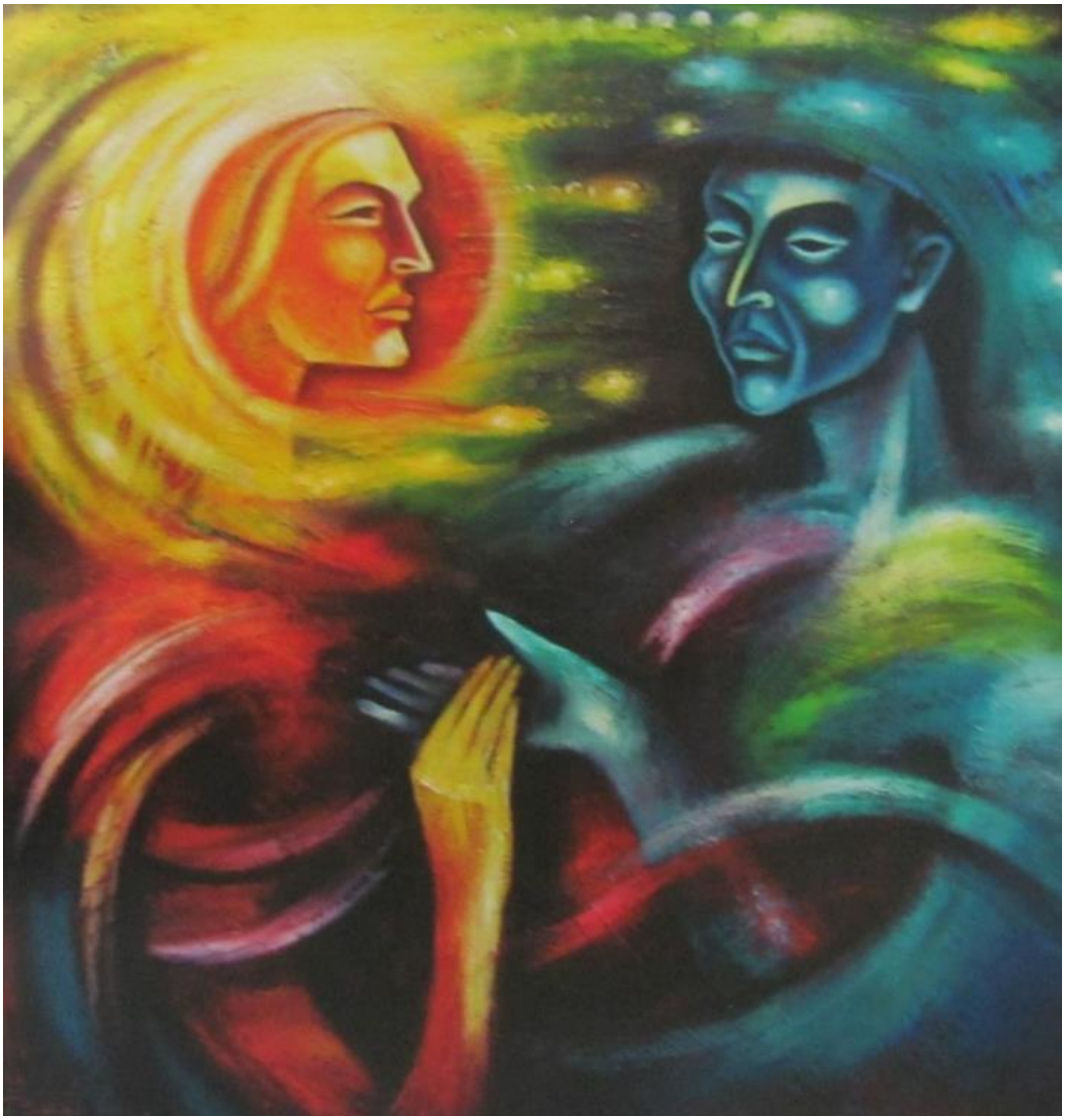
Katalog №		**66**	
Ressamın Soyadı		**MEKEBAYEV**	
Ressamın Adı		**BOLAT**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		27	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
66.1	"Kör İhtiyar Kadın"	Şanırak, Ateş, Şaman Kadın	(Şalabayeva G. , 2010)
66.2	"Kazak Natürmort"	Eyer	(Şalabayeva G. , 2010)
66.3	"Ay ve Güneşin Aşkı"	Ay, Güneş	(Şalabayeva G. , 2010)
66.4	"Hana Atın Devredilmesi"	At, Ok-Yay	(Şalabayeva G. , 2010)
66.5	"Kartal Uçuşunun Ardından"	At, Köpek, Kartal	(Şalabayeva G. , 2010)

Katalog №	66.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MEKEBAYEV BOLAT
Eserin Adı	“Kör İhtiyar Kadın”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Ateş, Şaman Kadın

Katalog №	66.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MEKEBAYEV BOLAT
Eserin Adı	“Kazak Natürmort”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Eyer

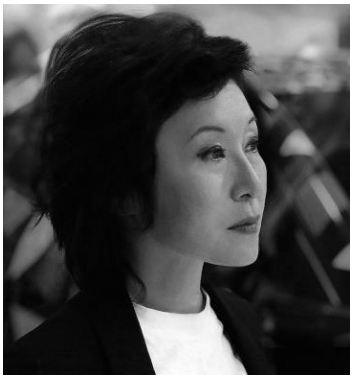
Katalog №	66.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MEKEBAYEV BOLAT
Eserin Adı	“Ay ve Güneşin Aşkı”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Güneş

Katalog №	66.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MEKEBAYEV BOLAT
Eserin Adı	“Hana Atın Devredilmesi”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ok-Yay

Katalog №	66.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MEKEBAYEV BOLAT
Eserin Adı	“Kartal Uçuşunun Ardından”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Köpek, Kartal

Katalog №		**67**	
Ressamın Soyadı		**MENLİBAYEVA**	
Ressamın Adı		**ALMAGUL**	
Doğum Yılı/Yeri		1969	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		15	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
67.1	“Kız Jibek” – “Bozkır Barokkosu” serisi (Кыз-Жибек" серия "Степное Барокко”)	Kız Jibek	“Tengri Umay” Galerisi
67.2	“Şaman İçin Elbise No 93” (Платье для Шамана No 93)	Şaman	www.tengrilıne.kz
67.3	“Şaman İçin Elbise. İnci” (Платье для Шамана.Жемчуг)	Şaman	www.tengrilıne.kz
67.4	“Ayşa Bibi İçin Elbise” (Платье для Айша-Биби)	Ayşa Bibi	www.tengrilıne.kz
67.5	“Kırmızı Şaman Ailesi” (Семья красного шамана")	Şaman	www.tengrilıne.kz

Katalog №	67.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MENLİBAYEVA ALMAGUL
Eserin Adı	“Kız Jibek” – “Bozkır Barokkosu” serisi
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	120x90 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Akrilik Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kız Jibek

Katalog №	67.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MENLİBAYEVA ALMAGUL
Eserin Adı	“Şaman İçin Elbise No 93”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	62x104 cm
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

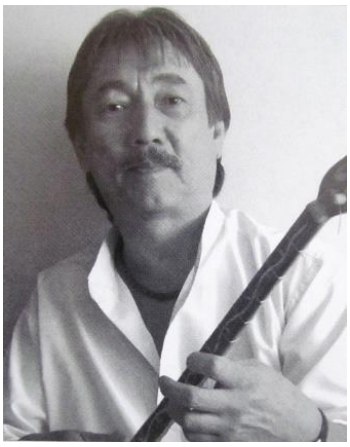
Katalog №	67.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MENLİBAYEVA ALMAGUL
Eserin Adı	“Şaman İçin Elbise. İnci”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	62x104 cm
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

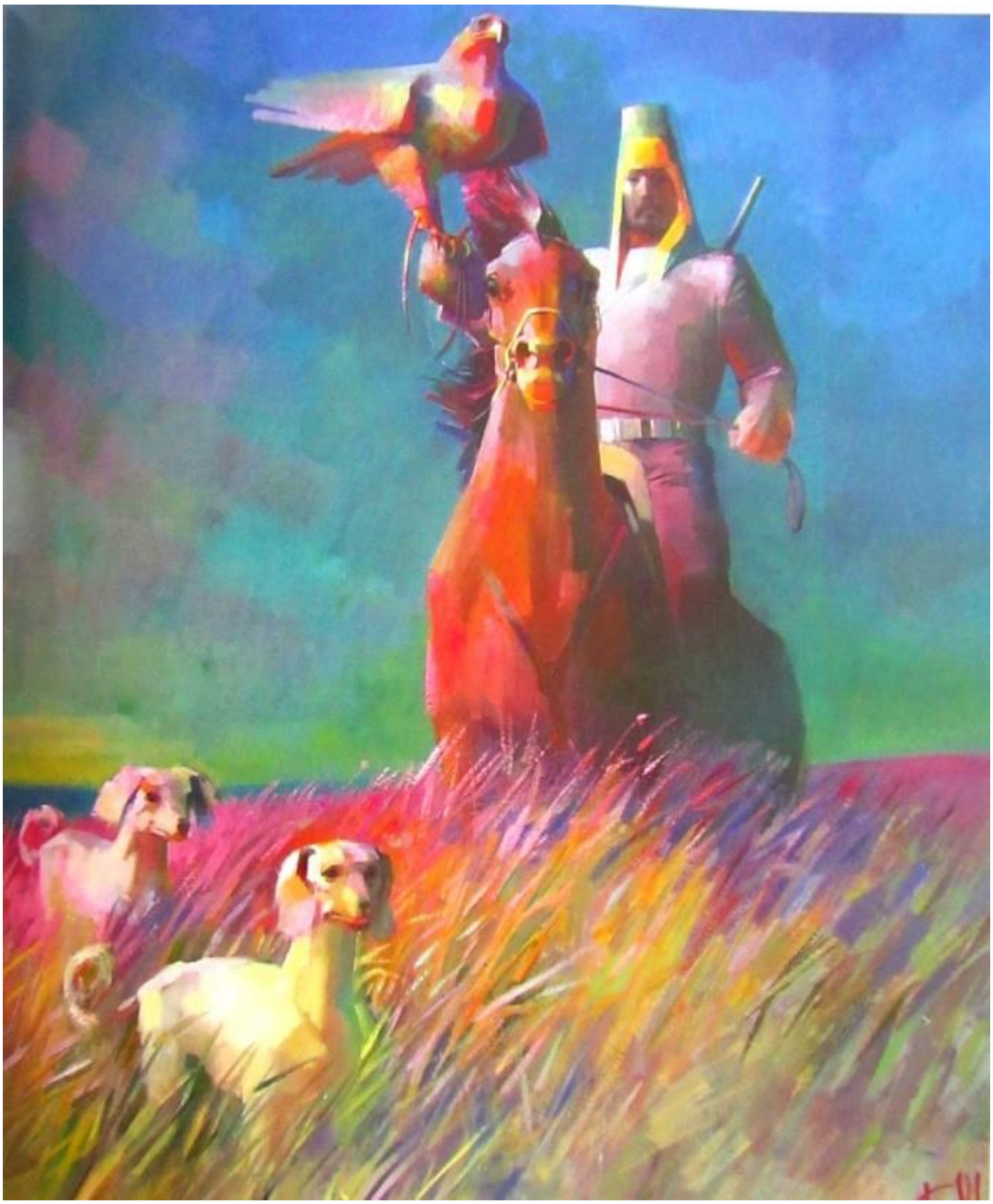

Katalog №	67.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MENLİBAYEVA ALMAGUL
Eserin Adı	“Ayşa Bibi İçin Elbise”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	135x103 cm
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ayşa Bibi

Katalog №	67.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MENLİBAYEVA ALMAGUL
Eserin Adı	“Kırmızı Şaman Ailesi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №		**68**	
Ressamın Soyadı		**MIRZAHMETOV**	
Ressamın Adı		**BAKITJAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1953	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		5	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
68.1	“Katalla Avcı” (Охотник с беркутом)	Avcı, Kartal, Köpek, At	(Muhametalina, 2012)
68.2	“Abılay Han. Hanı İlan Etme” (Абылай хан. Провозглашение хана)	Hanı İlan Etme, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Sancak/Bayrak	Kasteyev Müzesi, Sergi ,2016

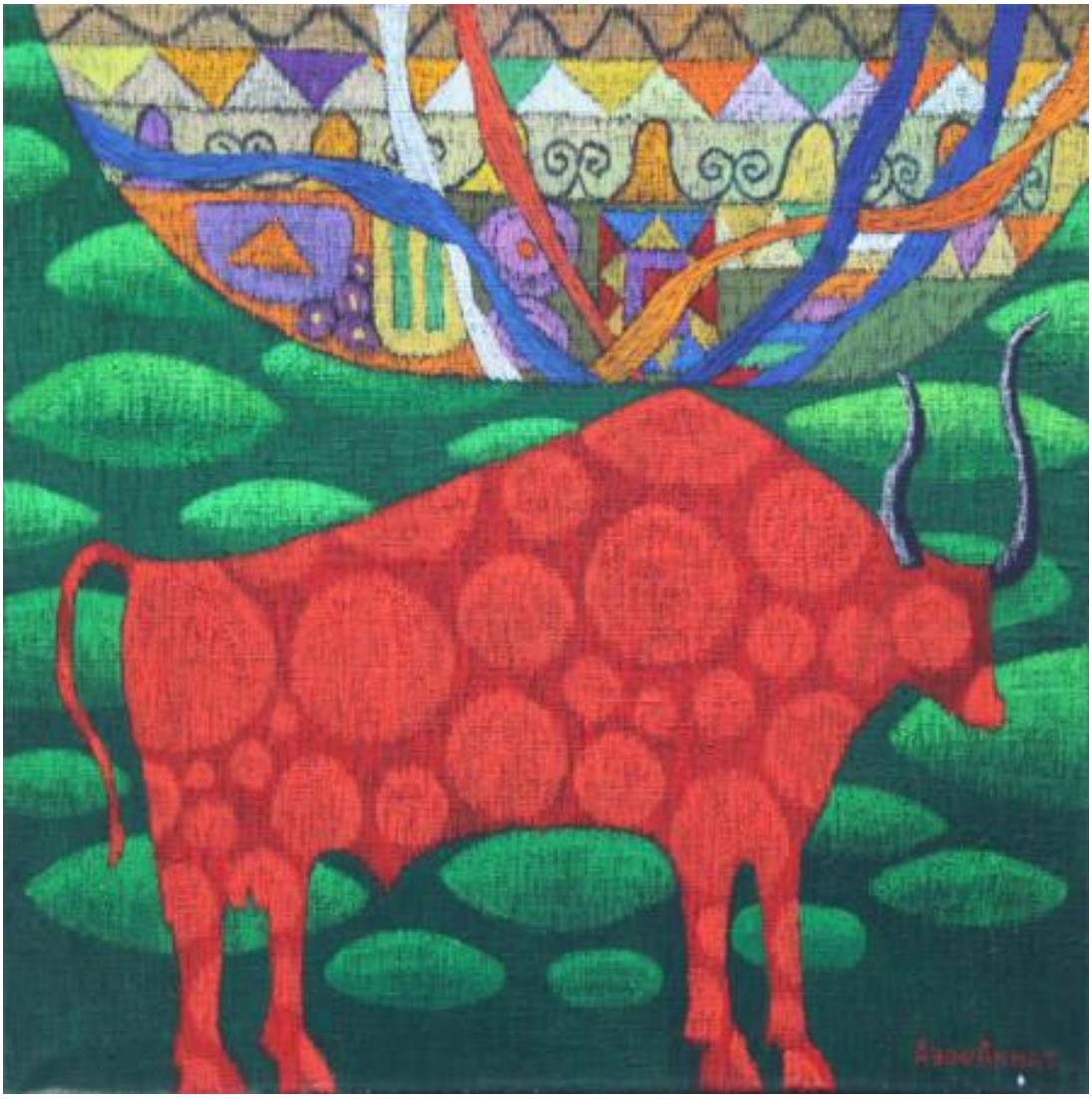
Katalog №	68.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MIRAHMETOV BAKITJAN
Eserin Adı	“Kartalla Avcı” (Охотник с беркутом)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, Kartal, Köpek, At

Katalog №	68.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MIRAHMETOV BAKITJAN
Eserin Adı	“Abılay Han. Hanı İlan Etme”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hanı İlan Etme, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Sancak/Bayrak

Katalog №		**69**	
Ressamın Soyadı		**MURATBAYEV**	
Ressamın Adı		**ABDUAHAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1960 / Çimkent İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		102	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		25	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
69.1	“Kırmızı Boğa”	Boğa	www.arvest.kz (www.arvest.kz, 2017)
69.2	“Neşeli Çoban”	Köpek, Koç	www.arvest.kz
69.3	“Venüs” (“Tan Şolpan”)	Venüs, Boğa	www.arvest.kz
69.4	“Toplantı”	At	www.arvest.kz
69.5	“Beyaz Öküz”	Boğa	www.arvest.kz
69.6	“Yaşam Çiçeği”	Ağaç, Ay, Güneş	www.arvest.kz
69.7	“Yaşam Çiçeği-2”	Ağaç	www.arvest.kz
69.8	“Gece Ay”	Ay, At, Dağ	www.arvest.kz
69.9	“Kırmızı Öküz Üzerinde”	Boğa	www.arvest.kz
69.10	“Kırmızı Öküz”	Boğa	www.arvest.kz
69.11	“Savaşçılar”	At, Ok-Yay, Sancak/Bayrak	www.arvest.kz
69.12	“Lider”	Deve, Güneş	www.arvest.kz
69.13	“Avcı Kadın”	At, Okçu (Yay), Koç, Ok-Yay	www.arvest.kz
69.14	“Tomiris”	Amazon Kadın, Kılıç, Ok-Yay	www.arvest.kz
69.15	“Kahramanın Zaferi”	At, Bayrak	www.arvest.kz
69.16	“Zafer Bayramı”	At, Güneş, Ok-Yay	www.arvest.kz
69.17	“Öküz Yılı”	Boğa, Ay	www.arvest.kz
69.18	“Av”	Koç/Keçi, Ok-Yay, Avcı, Okçu (Yay)	www.arvest.kz
69.19	“Efsane”	Geyik, Koç, Ok-Yay	www.arvest.kz
69.20	“Yedi Mucize”/ “Yedi Hazine”	Yedi Hazine, Şanırak, Çadır, At, Köpek, Kartal	www.arvest.kz
69.21	“Kökböri Aşina”	Kurt, Aşına	www.arvest.kz

69.22	“Annemin Baytereği”	Ağaç	www.arvest.kz
69.23	“Aşık Centaur =-(Kentavr)”	At	www.arvest.kz
69.24	“Melodi”	Heykel (Balbal)	www.arvest.kz
69.25	“Tuğ Tutanlar” (“Sancaktar”)	Sancak/Bayrak, At, Şanırak	www.arvest.kz

Katalog №	69.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Kırmızı Boğa”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	69.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Neşeli Çoban”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	80x65 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Köpek, Koç

Katalog №	69.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Venüs” (“Tan Şolpan”)
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Venüs, Boğa

Katalog №	69.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Toplantı”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	69.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Beyaz Öküz”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	76x105 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	69.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Yaşam Çiçeği”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Ay, Güneş

Katalog №	69.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Yaşam Çiçeği-2”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

Katalog №	69.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Gece Ay”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay**,** At, Dağ

Katalog №	69.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Kırmızı Öküz Üzerinde”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	60x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	69.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Kırmızı Öküz”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	60x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	69.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Savaşçılar”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	70x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ok-Yay, Sancak/Bayrak

Katalog №	69.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Lider”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Güneş

Katalog №	69.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Avcı Kadın”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Okçu (Yay), Koç, Ok-Yay

Katalog №	69.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Tomiris”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Amazon Kadın, Kılıç, Ok-Yay

Katalog №	69.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Kahramanın Zaferi”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Bayrak

Katalog №	69.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Zafer Bayramı”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	60x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Ok-Yay

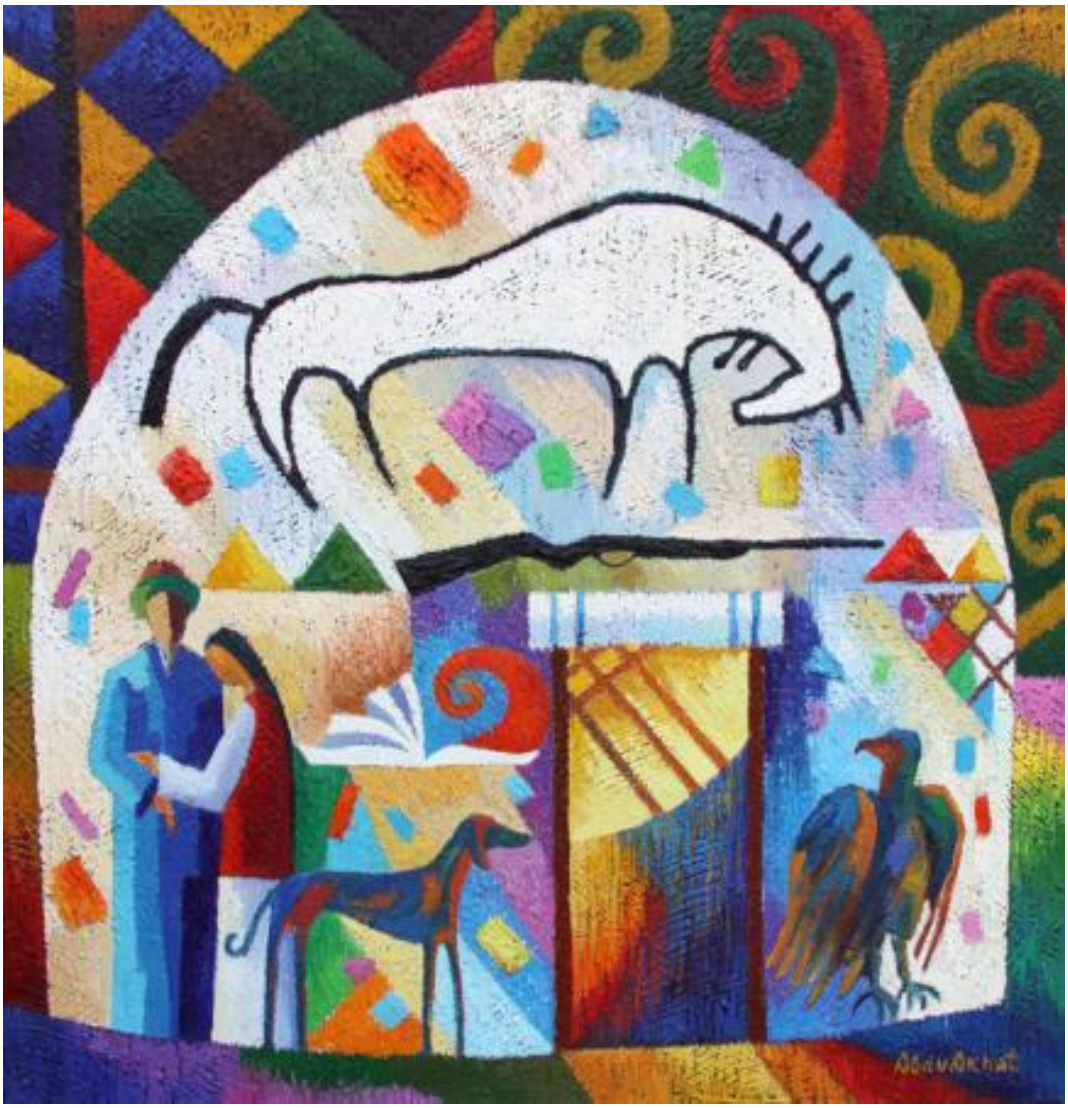
Katalog №	69.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Öküz Yılı”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	60x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Ay

Katalog №	69.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Av”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koç/Keçi, Ok-Yay, Avcı, Okçu (Yay)

Katalog №	69.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik, Koç, Ok-Yay

Katalog №	69.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Yedi Mucize”/ “Yedi Hazine”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yedi Hazine, Şanırak, Çadır, At, Köpek, Kartal

Katalog №	69.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Kökböri Aşina”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Aşina

Анамның бәйтерегі

Холст, масло 100x80

Katalog №	69.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Annemin Baytereği”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç

Влюбленный кентавр
Холст, масло 100x100

Katalog №	69.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Aşık Centaur” (Aşık İnsan Başlı At)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	100x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Әуен

Холст, масло 100x80

Katalog №	69.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Melodi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal)

Ту ұстаушылар

Холст, масло 100x80

Katalog №	69.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	MURATBAYEV ABDUAHAT
Eserin Adı	“Tuğ Tutanlar” (“Sancaktar”)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	100x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Sancak/Bayrak, At, Şanırak

Katalog №		**70**	
Ressamın Soyadı		**NAZARKUL**	
Ressamın Adı		**AMANAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1959 / Taraz, Kazakistan	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
70.1	“İskit-At Adamlar” (Скифы-Кентавры)	Pars	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
70.2	“Savaşçılar” (Воины)	At, Avcı, Deve, Köpek, Kartal	(Muhametalina, 2012)
70.3	“Atlar Üzerinde” (На конях)	At, Bayrak, Deve, Kartal, Heykel (Balbal)	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	70.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	NAZARKUL AMANAT
Eserin Adı	“İskit-At Adamlar” (Скифы-Кентавры)
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	108x89 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Pars

Katalog №	70.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	NAZARKUL AMANAT
Eserin Adı	“Savaşçılar” (Воины)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Avcı, Deve, Köpek, Kartal

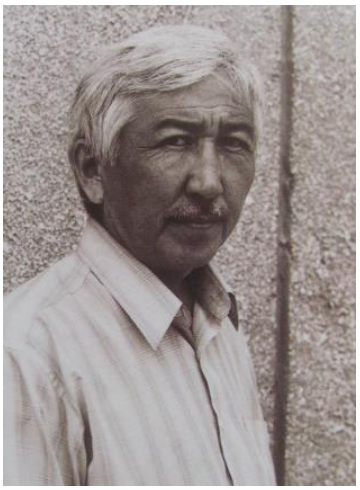

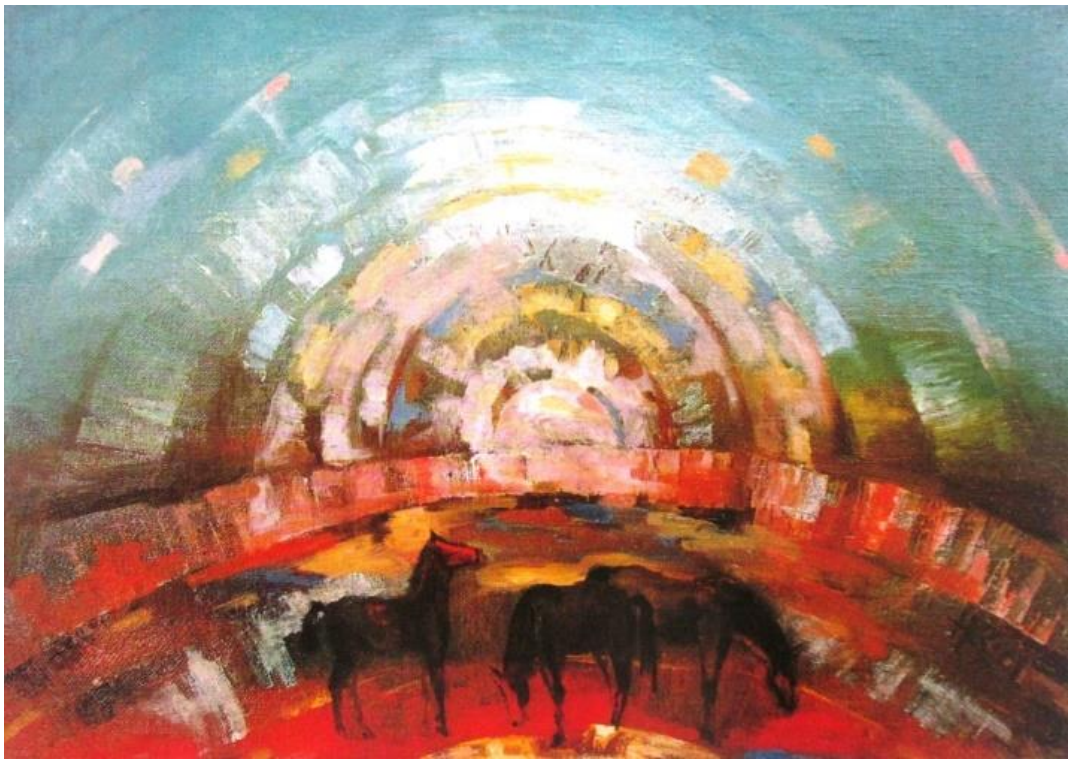
Katalog №	70.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	NAZARKUL AMANAT
Eserin Adı	“Atlar Üzerinde” (На конях)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Bayrak, Deve, Kartal, Heykel (Balbal)

Katalog №		**71**	Ressamın Fotoğrafına Ulaşılmamıştır
Ressamın Soyadı		**NURGOJİN**	
Ressamın Adı		**MEYİRJAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1978	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
71.1	“Kokpar” (Кокпар)	At	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)

Katalog №	71.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	NURKENOV KARASAY
Eserin Adı	“Kokpar”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	120x91 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**72**	
Ressamın Soyadı		**NURKENOV**	
Ressamın Adı		**KARASAY**	
Doğum Yılı/Yeri		1950	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
72.1	“Serap”	At, Güneş, Serap	(Bibina, 2003)

Katalog №	72.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	NURKENOV KARASAY
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, yağlı boya
Resim Türü	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Serap, At, Güneş

Katalog №		**73**	
Ressamın Soyadı		**ORAKBAY**	
Ressamın Adı		**ALMAS**	
Doğum Yılı/Yeri		1985	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		10	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
73.1	“Serap” (Мираж)	Serap, Ay	“Jurt” (Yurt) Adlı Kişisel Sergi. Kasteyev Müzesi. Almatı, 2016

Katalog №	73.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ORAKBAY ALMAS
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Serap, Ay

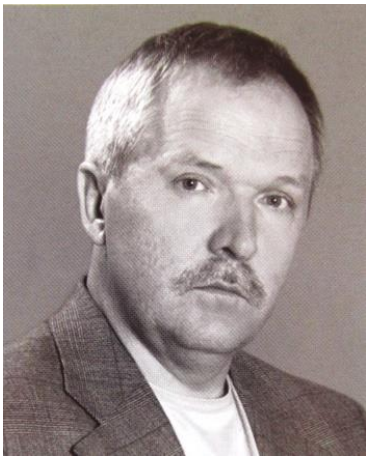
Katalog №		**74**	
Ressamın Soyadı		**OTARBAY**	
Ressamın Adı		**KABDIRAHMAN**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
74.1	“Kaztugan’ın Yedil (Volga) İle Vedalaşması. XV.asır” (Прощание Казтугана с Едилем (Волгой))	Kılıç, At, Heykel (Balbal), Köpek, Su	(KasteyevMüzesi, 2013)
74.2	“Altın Çağ” (Золотой век)	Koç/Koyun, Güneş	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)

Katalog №	74.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	OTARBAY KABDIRAHMAN
Eserin Adı	“Kaztugan’ın Yedil (Volga) İle Vedalaşması. XV.asır”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kılıç, At, Heykel (Balbal), Köpek, Su

Katalog №	74.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	OTARBAY KABDIRAHMAN
Eserin Adı	“Altın Çağ”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	85x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koç/Koyun, Güneş

Katalog №		**75**	
Ressamın Soyadı		**PROTSENKO**	
Ressamın Adı		**VLADİMİR**	
Doğum Yılı/Yeri		1961/Karagandı	
Uyruk		-	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		5	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
75.1	“Bilge ve Asker”	Çoban, Koyun	(Muhametalina, 2012)
75.2	“Kokpar”	At	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	75.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	PROTSENKO VLADİMİR
Eserin Adı	“Bilge ve Asker”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Bilge

Katalog №	75.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	PROTSENKO VLADİMİR
Eserin Adı	“Kokpar”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**76**	
Ressamın Soyadı		**RISTAN**	
Ressamın Adı		**ÖMİRZAK**	
Doğum Yılı/Yeri		1950 / Çin	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		3	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
76.1	“Göç” (Көш)	Heykel (Balbal), Şanırak, Kartal	Kasteyev Müzesi, Sergi, 2016

Katalog №	76.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	RISTAN ÖMİRZAK
Eserin Adı	“Göç” (Көш)
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Şanırak, Kartal

Katalog №		**77**	
Ressamın Soyadı		**ROZAKOV**	
Ressamın Adı		**AYBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		47	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		9	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
77.1	“Kobız Melodisi” (Кобыз сазы)	Sazcı/Müzisyen, Deve, Kuğu, Okçu (Yay), Boğa, Balık	(www.arvest.kz, 2017)
77.2	“Dede Korkut” (Коркыт ата)	Dede Korkut	(www.arvest.kz, 2017)
77.3	“Dede Korkut” (Коркыт ата)	Dede Korkut, Pars	(www.arvest.kz, 2017)
77.4	“Ejderha Gülümsemesi” (Улыбка дракона)	Ejderha	(www.arvest.kz, 2017)
77.5	“Ejderha Kapıları” (Врата дракона)	Ejderha, Güneş, Su	(www.arvest.kz, 2017)
77.6	“Şanırak” (Шанырак)	Deve, Şanırak	(www.arvest.kz, 2017)
77.7	“Şanırak” (Шанырак)	Deve, Şanırak, Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
77.8	“Bozkır Orkestrası”	Çadır, Köpek	(www.arvest.kz, 2017)
77.9	“Arion’dan Misafirler Kazakistan’da”	Deve, Yıldız	(www.arvest.kz, 2017)

Katalog №	77.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Kobız Melodisi / Sesi”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	50x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Sazcı/Müzisyen, Deve, Kuğu, Okçu (Yay), Boğa, Balık

Katalog №	77.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Dede Korkut”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	50x105 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut

Katalog №	77.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Dede Korkut”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	75x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut, Pars

Katalog №	77.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Ejderha Gülümsemesi”
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	33x66 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ejderha

Katalog №	77.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Ejderha Kapıları”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	19x29 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ejderha, Güneş, Su

Katalog №	77.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	25x28 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Şanırak

Katalog №	77.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Şanırak”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	33x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Şanırak, Çadır

Katalog №	77.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Bozkır Orkestrası”
Eserin Yapım Tarihi	2009
Eserin Ölçüleri	34x40 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Köpek

Katalog №	77.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ROZAKOV AYBEK
Eserin Adı	“Arion’dan Misafirler Kazakistan’da”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	42x47 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Yıldız

Katalog №		**78**	
Ressamın Soyadı		**SAUITBEKOV**	
Ressamın Adı		**NURJAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1976	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		6	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
78.1	“Dede Korkut” (Коркыт ата)	Dede Korkut, Kurt, Yılan, Ağaç	(KasteyevMüzesi, 2013)
78.2	“Gücün İstifası” (Резиньяция силы)	Boğa	Kasteyev Müzesi, 2016
78.3	“İdil” (Идиллия)	Çadır, At, İnek, Boğa, Koyun, Keçi, Köpek	Kasteyev Müzesi, 2016
78.4	“Miras” (Наследие)	Heykel (Balbal)	Kasteyev Müzesi, 2016
78.5	“Alpamıs Batır (Bahadır)” (Алпамыс батыр)	Alpamıs Batır, Pars, At	(KasteyevMüzesi, 2013

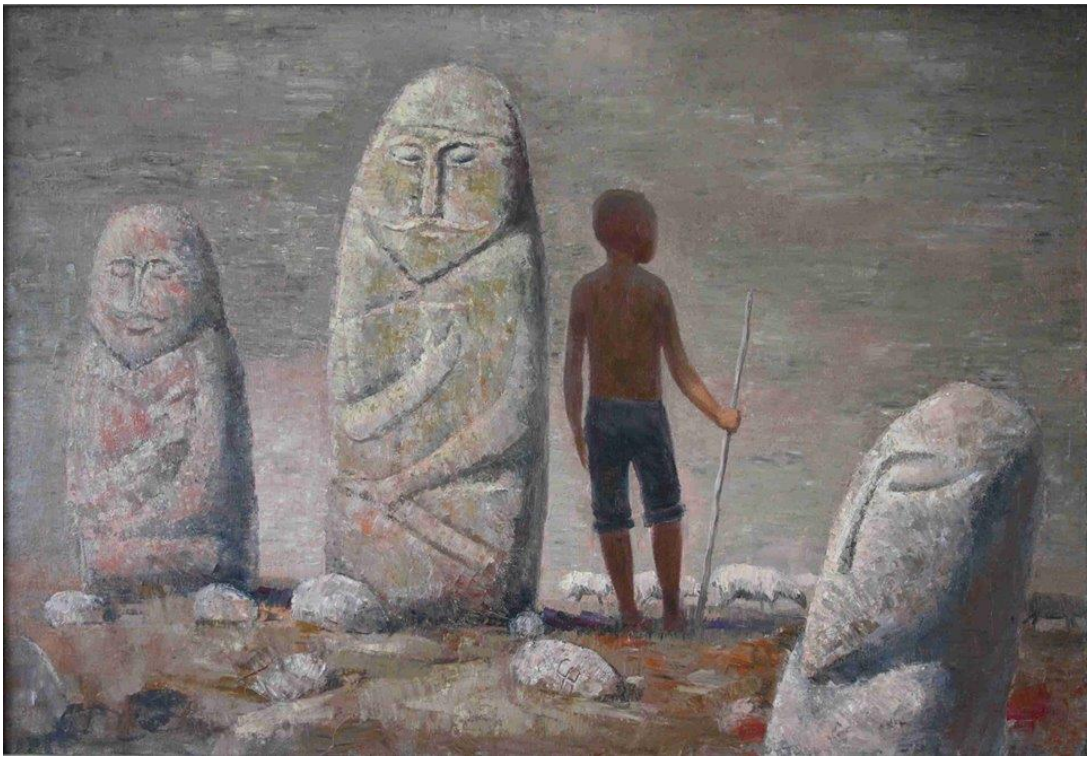
Katalog №	78.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SAUITBEKOV NURJAN
Eserin Adı	“Dede Korkut”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut, Kurt, Yılan, Ağaç

Katalog №	78.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SAUITBEKOV NURJAN
Eserin Adı	“Gücün İstifası”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

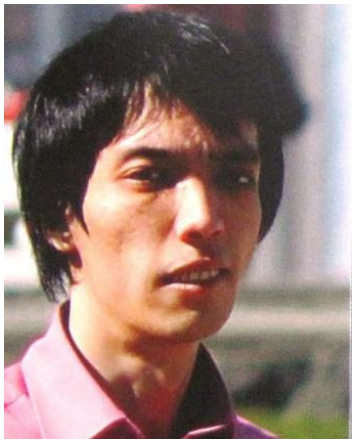
Katalog №	78.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SAUITBEKOV NURJAN
Eserin Adı	“İdil”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	130x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, At, İnek, Boğa, Koyun, Keçi, Köpek

Katalog №	78.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SAUITBEKOV NURJAN
Eserin Adı	“Miras”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	83x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal)

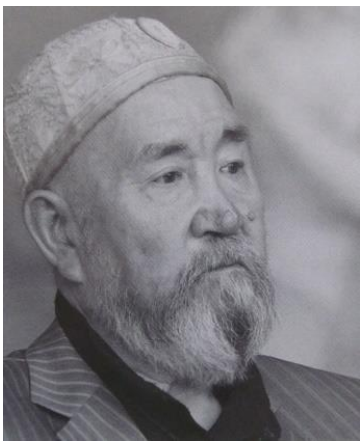

Katalog №	78.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SAUITBEKOV NURJAN
Eserin Adı	“Alpamıs Batır (Bahadır)”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Alpamıs Batır, Pars, At

Katalog №		**79**	
Ressamın Soyadı		**SEYSENHANULI**	
Ressamın Adı		**BAHIT**	
Doğum Yılı/Yeri		1987	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		7	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
79.1	“Küy-Efsane” (“Küy” - müzikal eser) (Күй-аңыз)	At	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	79.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SEYSENHANULI BAHIT
Eserin Adı	“Küy-Efsane” (“Küy” - müzikal eser) (Күй-аңыз)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**80**	
Ressamın Soyadı		**SIDIHANOV**	
Ressamın Adı		**ABDRAŞİT**	
Doğum Yılı/Yeri		1937-2011	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		32	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		17	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
80.1	“Yar Beşik” (Jar besık)	At, Güneş, Ağaç	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
80.2	“Nene Sembolü ”	Ağaç, Ocak	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
80.3	“Abılay Han Damgası”	Güneş, Şanırak	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
80.4	“Yer Beşik” (Toprak Beşik)	Toprak (Yer-Ana)	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
80.5	“Şahin Sembolü”	Kartal/Şahin, Güneş, Ay	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
80.6	“Uran Karasay, Aday Damgası”	At, Ok, Güneş	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
80.7	“Gök Dişi Kurt”	Kurt	(Muhametalina, 2012)
80.8	“Aday Sembolü”	At, Ok-Yay, Okçu (Yay)	(Muhametalina, 2012)
80.9	“Ay-Yer” Sembolü”	Ay, Yer	(Kasteyev Müzesi, 2016)
80.10	“Çolpan Sembolü”	Ay, Çolpan, Yıldız, At, Güneş	(Kasteyev Müzesi, 2016)
80.11	“Aylı Kurt” (Лунный волк)	Ay, Kurt	(Kasteyev Müzesi, 2016)

80.12	“Tulpar” (Тулпар)	At	(www.arvest.kz, 2017)
80.13	“Dede Korkut Gobleni” (Гобелен Коркыт-ата)	Dede Korkut, At	İnternet
80.14	“Ay Işığında Bozkır Amazon Kadını” (Степная амазонка при лунном свете)	At, Çadır, Amazon Kadın	İnternet
80.15	“Sonsuz Melodi” (Endless-Melody-2)	Ok-Yay	İnternet
80.16	“Avrasya Sembolü”	At, Güneş	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
80.17	“Uran Damga”	Kurt, Güneş, Ay	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)

Katalog №	80.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Yar Beşik”
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	100x87 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Ağaç

Katalog №	80.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Nene Sembolü ”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç, Ocak

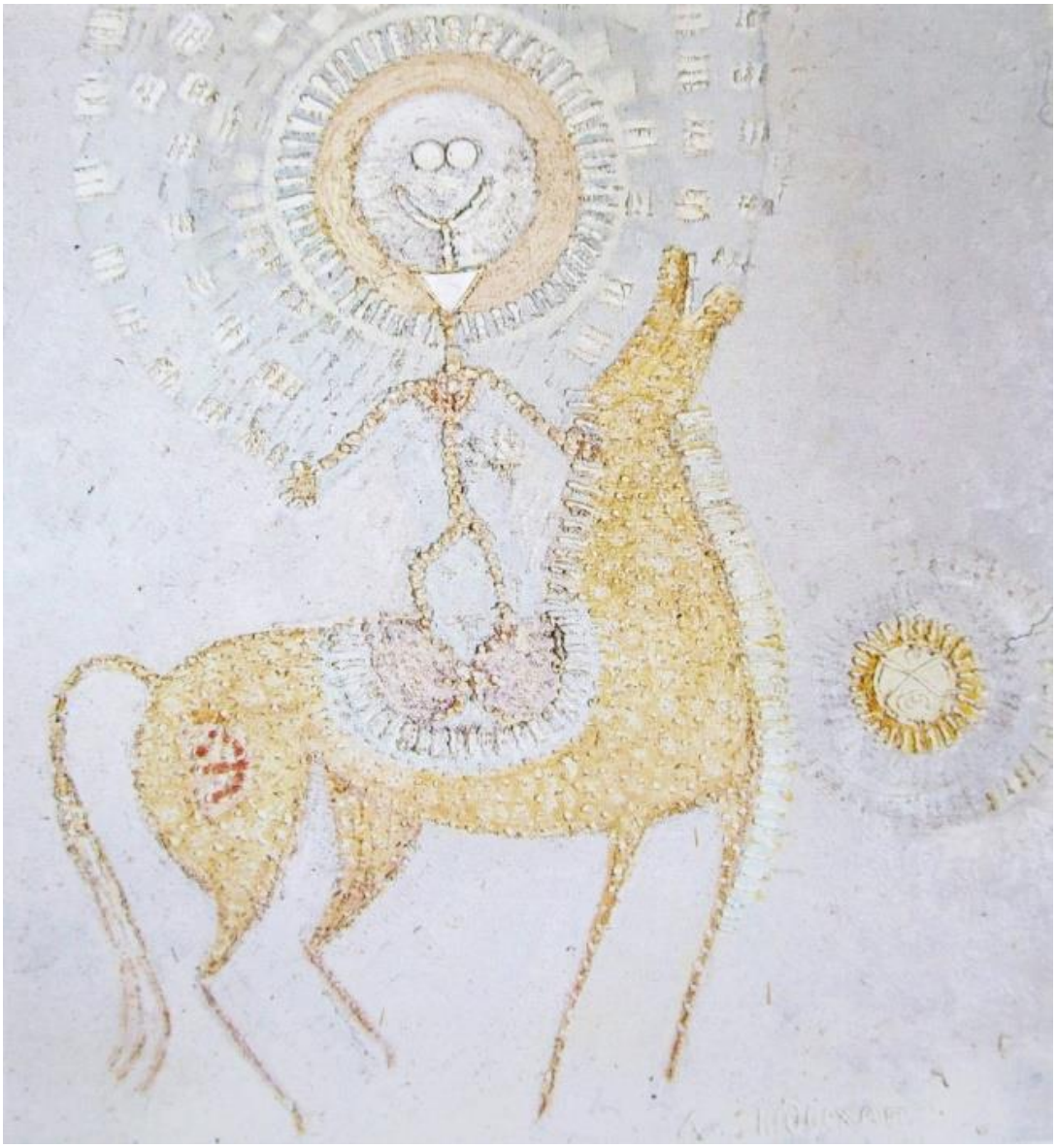
Katalog №	80.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Abılay Han Damgası”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	110x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Şanırak

Katalog №	80.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Yer Beşik” (Toprak Beşik)
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	137x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Toprak (Yer-Ana)

Katalog №	80.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Şahin Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	105x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şahin, Güneş, Ay

Katalog №	80.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Uran Karasay, Aday Damgası”
Eserin Yapım Tarihi	1998
Eserin Ölçüleri	137x130 cm
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ok, Güneş

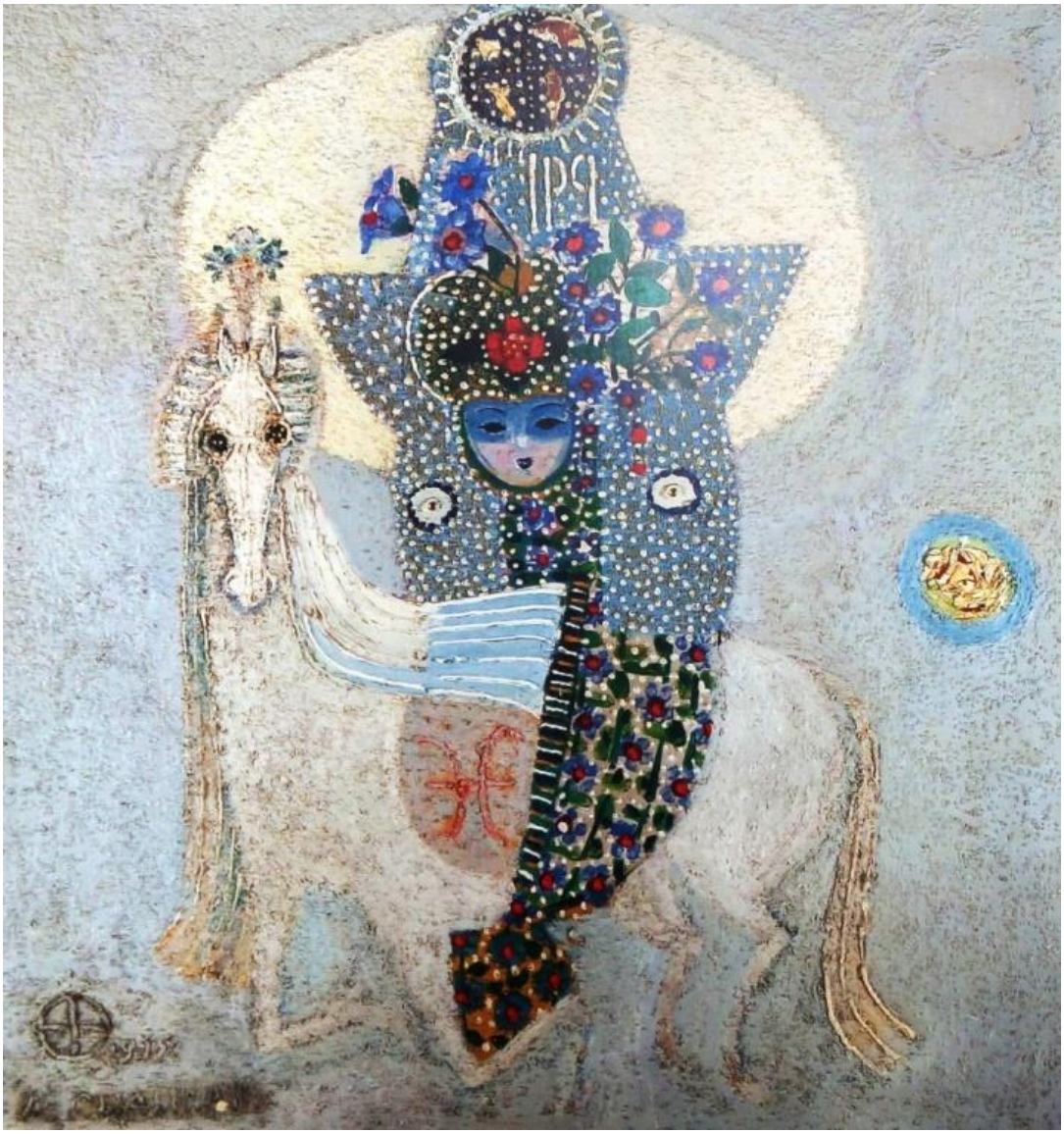
Katalog №	80.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Gök Dişi Kurt”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

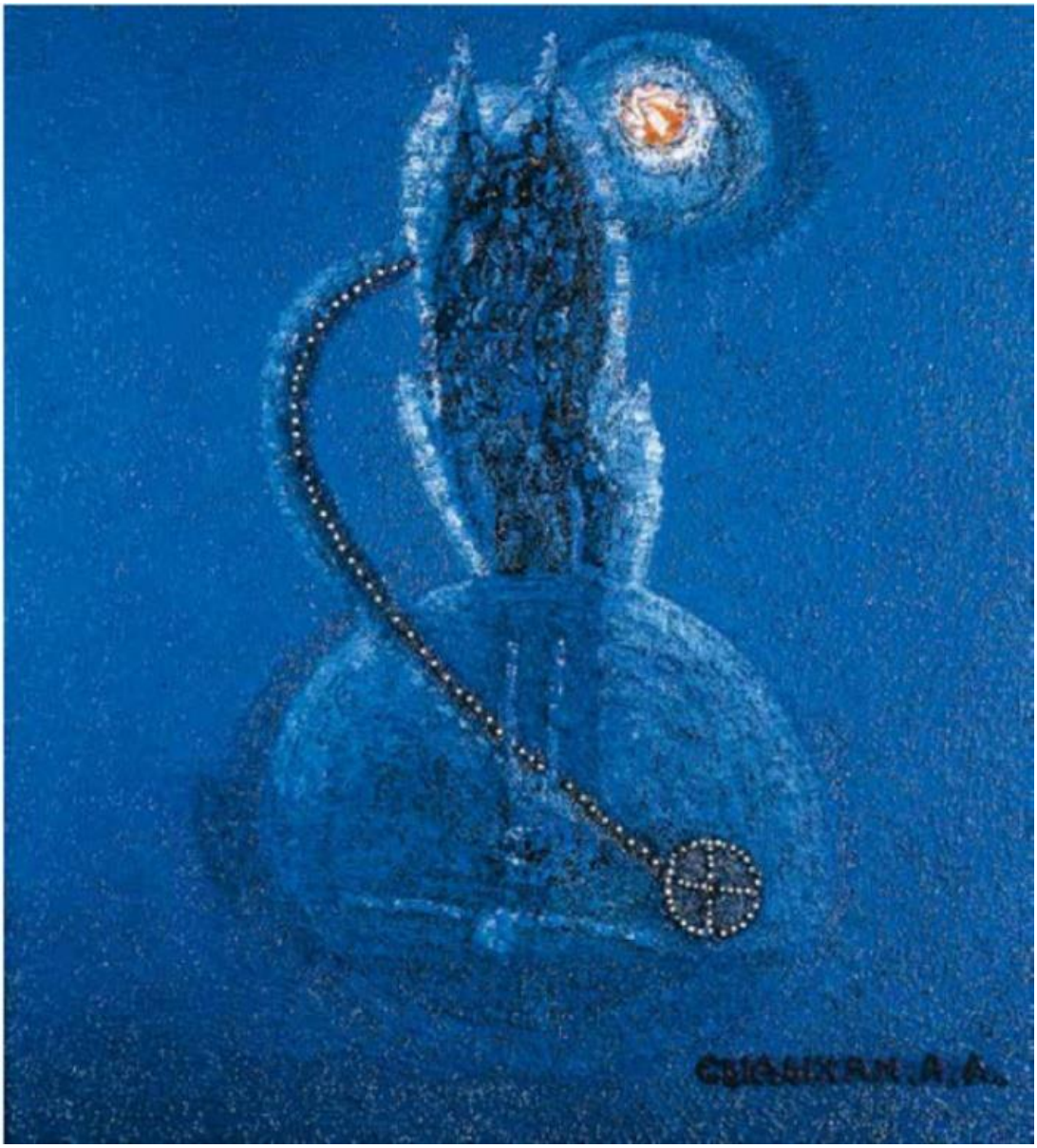
Katalog №	80.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Aday Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ok-Yay, Okçu (Yay)

Katalog №	80.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Ay-Yer” Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	1992
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Yer

Katalog №	80.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Çolpan Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Çolpan, Yıldız, At, Güneş

Katalog №	80.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Aylı Kurt” (Лунный волк)
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Kurt

Katalog №	80.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ABDALİYEVA AKJANA
Eserin Adı	“Tulpar” (Тулпар)
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	80.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Dede Korkut Gobeleni”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dede Korkut, At

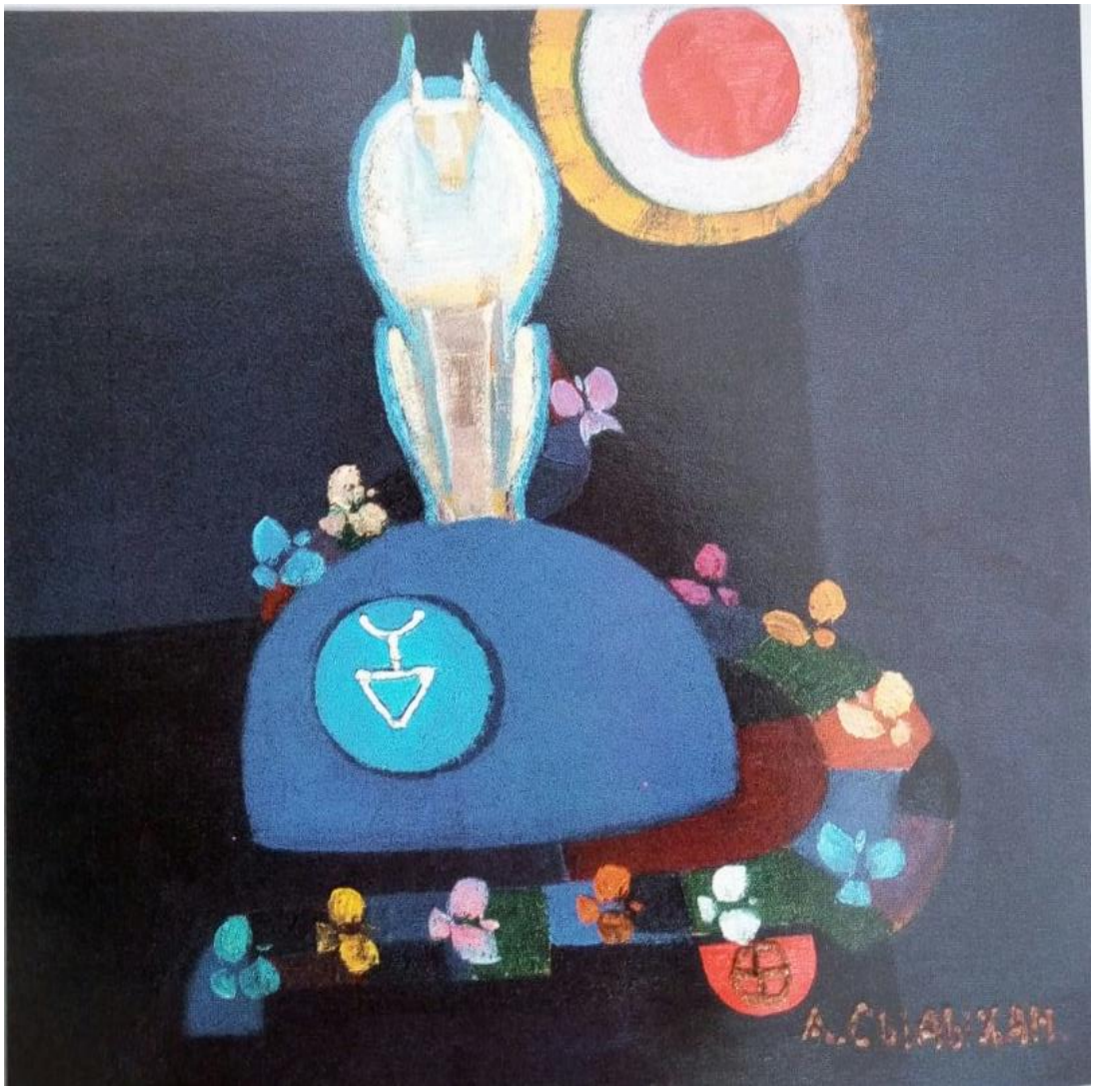
Katalog №	80.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Ay Işığında Bozkır Amazon Kadını”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Çadır, Amazon Kadın

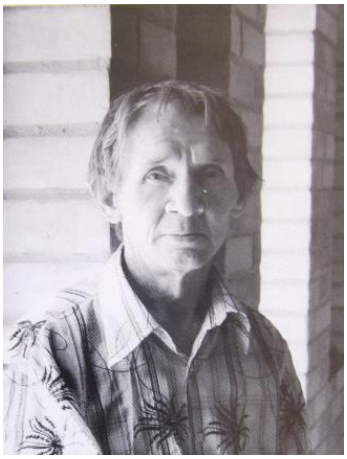
Katalog №	80.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Sonsuz Melodi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ok-Yay

Katalog №	80.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Avrasya Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş

Katalog №	80.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SIDIHANOV ABDRAŞİT
Eserin Adı	“Uran Damga”
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Tuval, Yağlı Boya, Karışık Teknik
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Güneş, Ay

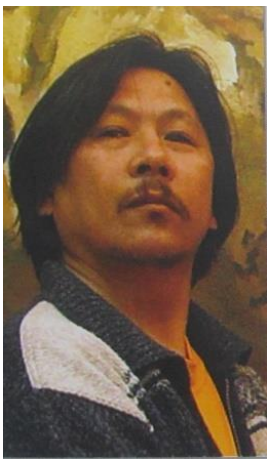
Katalog №		**81**	
Ressamın Soyadı		**SİMAKOV**	
Ressamın Adı		**VİTALİY**	
Doğum Yılı/Yeri		1954	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		5	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
81.1	“İyi Haber” (Хорошая весть)	At	(Muhametalina, 2012)
81.2	“Festival” (Фестиваль II)	Bayrak	Türksoy Katalog

Katalog №	81.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SİMAKOV VİTALİY
Eserin Adı	“İyi Haber”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	81.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SİMAKOV VİTALİY
Eserin Adı	“Festival II”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Bayrak

Katalog №		**82**	
Ressamın Soyadı		**SMAGULOV**	
Ressamın Adı		**SEMBİGALİ**	
Doğum Yılı/Yeri		1963	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		15	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		6	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
82.1	“Efsane” (Легенда)	Kurt	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
82.2	“Göksel Alem” (Небесный мир)	Kurt	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
82.3	“Jeztırnak” (Жестырнак)	Jeztırnak	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
82.4	“Dağ” (Гора)	Dağ	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
82.5	“İnisiyasyon” (Посвящение)	Şaman, Su, Koç, Şaman Kadın	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
82.6	“Avda” (На охоте)	Avcı, At, Pars	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	82.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	46.5x58.5 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	82.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“Göksel Alem”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	120x160 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	82.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“Jeztırnak”
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	160x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Jeztırnak

Katalog №	82.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“Dağ”
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	70x58 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ

Katalog №	82.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“İnisiyasyon”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	50x75 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman, Şaman kadın, Su, Koç

Katalog №	82.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOV SEMBİGALİ
Eserin Adı	“Avda”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, At, Pars

Katalog №		**83**	
Ressamın Soyadı		**SMAGULOVA**	
Ressamın Adı		**AKTOTI**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		14	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
83.1	“Hazine” (Сокровище)	Köpek (Tazı), Kartal, Yedi Hazine	(Şalabayeva G. K., 2008)
83.2	“Çadır” / “Otağ” (Отау)	Çadır, Şanırak, Deve, At, Kartal	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
83.3	“Kız Jibek. Göç” (Кыз Жибек)	Kız Jibek Destanı, Deve, At	(KasteyevMüzesi, 2013)

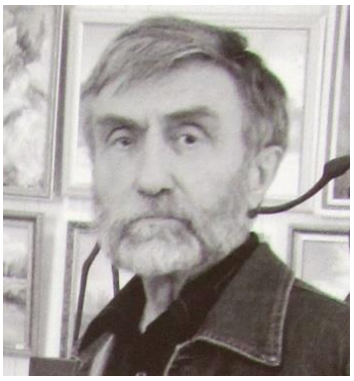
Katalog №	83.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOVA AKTOTI
Eserin Adı	“Hazine”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	100x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Köpek (Tazı), Kartal

Katalog №	83.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOVA AKTOTI
Eserin Adı	“Çadır” / “Otağ”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Çadır, Şanırak, Deve, At, Kartal

Katalog №	83.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SMAGULOVA AKTOTI
Eserin Adı	“Kız Jibek. Göç”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kız Jibek Destanı, Deve, At

Katalog №		**84**	
Ressamın Soyadı		**SOKOV**	
Ressamın Adı		**GEORGİY**	
Doğum Yılı/Yeri		1941	
Uyruk		Rus	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
84.1	“Beyaz Atlar” (Белые кони)	At	(Muhametalina, 2012)
84.2	“Bozkır Gökkuşağı” (Степная радуга)	At	(Muhametalina, 2012)

Katalog №	84.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SOKOV GEORGİY
Eserin Adı	“Beyaz Atlar”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

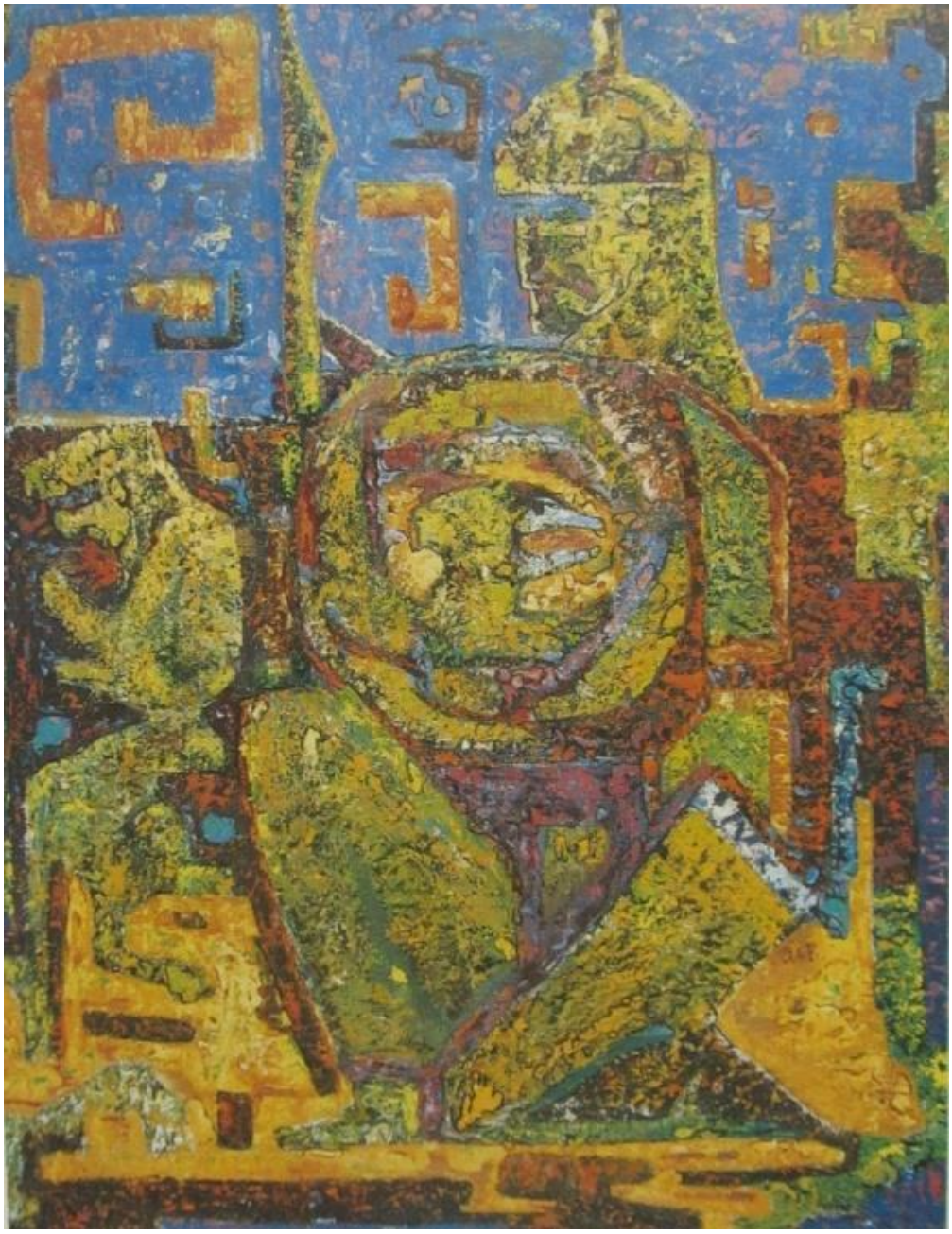

Katalog №	84.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SOKOV GEORGİY
Eserin Adı	“Bozkır Gökkuşağı”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**85**	
Ressamın Soyadı		**SUİNBAYEVA**	
Ressamın Adı		**GULNAR**	
Doğum Yılı/Yeri		1967	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		15	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
85.1	“Müzisyen /Sazcı” (Кюйши)	Sazcı/ Müzisyen	(www.arvest.kz, 2017)
85.2	“Savaşçı” (Воин)	Pars	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
85.3	“Dedenin Masalları” (Дедушкины небылицы)	Balık, Aksakal	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
85.4	“Aşina Hakkında Efsane” (Легенда об Ашине)	Aşina	(Muhametalina, 2012)
85.5	“Hayır Duası” (“Ak Bata”) (Ак Бата)	Sazcı/ Aksakal	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	85.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SUİNBAYEVA GULNAR
Eserin Adı	“Müzisyen /Sazcı”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	51x40 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Sazcı/ Müzisyen

Katalog №	85.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SUİNBAYEVA GULNAR
Eserin Adı	“Savaşçı”
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	110x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Pars

Katalog №	85.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SUİNBAYEVA GULNAR
Eserin Adı	“Dedenin Masalları”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	95x96 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Balık, Aksakal

Katalog №	85.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SUİNBAYEVA GULNAR
Eserin Adı	“Aşina Hakkında Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aşina

Katalog №	85.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SUİNBAYEVA GULNAR
Eserin Adı	“Hayır Duası” (“Ak Bata”)
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Sazcı/Müzisyen/ Aksakal

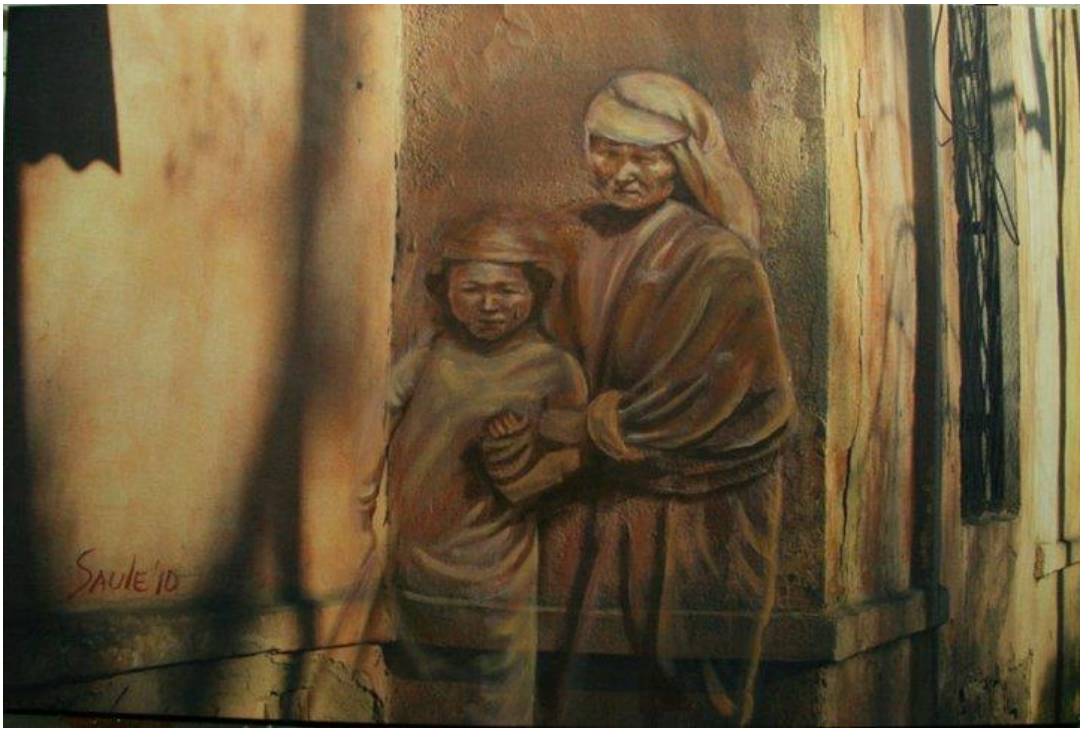
Katalog №		**86**	
Ressamın Soyadı		**SÜLEYMENOVA**	
Ressamın Adı		**SAULE**	
Doğum Yılı/Yeri		1970	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		38	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
86.1	"Aruah" serisi (Аруахи)	Ruh-Aruah	Internet
86.2	"Aruah" serisi (Аруахи)	Ruh-Aruah	Internet
86.3	"Aruah" serisi (Аруахи)	Ruh-Aruah	Ressamın kişisel sergisi, Almatı
86.4	"Aruah" serisi (Аруахи)	Ruh-Aruah	Sergi, 2010
86.5	"Hayır Duası" ("Bata") (Бата) -"Aruah" serisi (Аруахи)	Atalar	Sergi, 2010

Katalog №	86.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SULEYMENOVA SAULE
Eserin Adı	“Aruah” serisi (Аруахи)
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik, Dijital Baskı, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh-Aruah

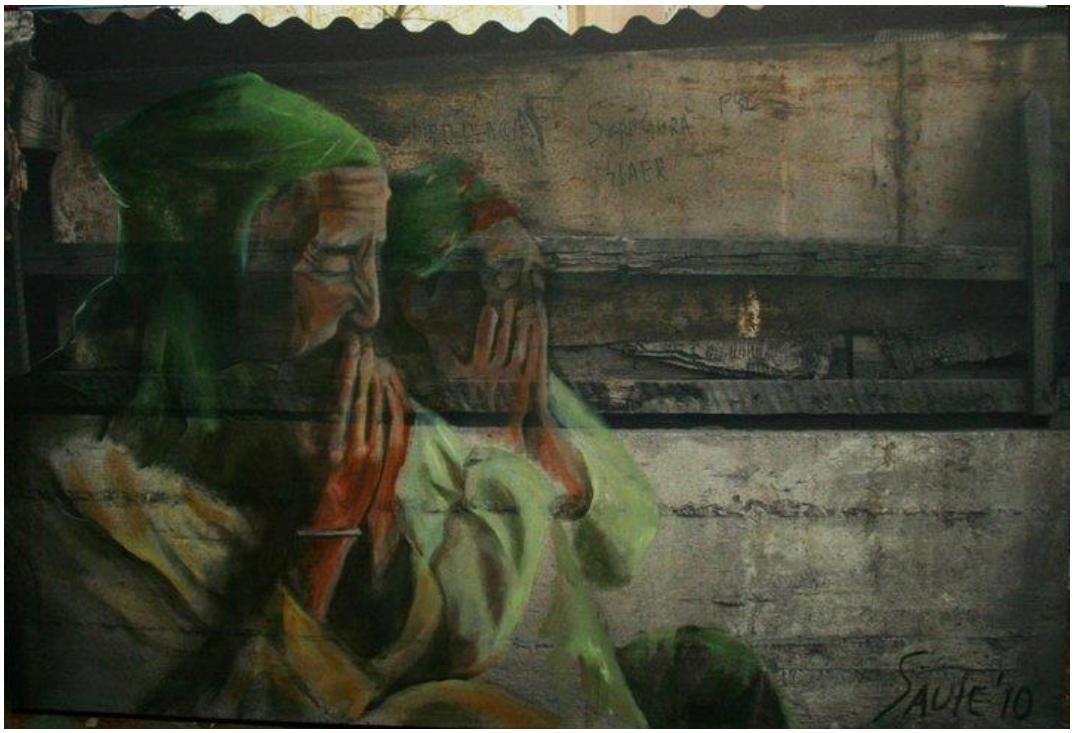
Katalog №	86.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SULEYMENOVA SAULE
Eserin Adı	“Aruah” serisi (Аруахи)
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik, Dijital Baskı, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh-Aruah

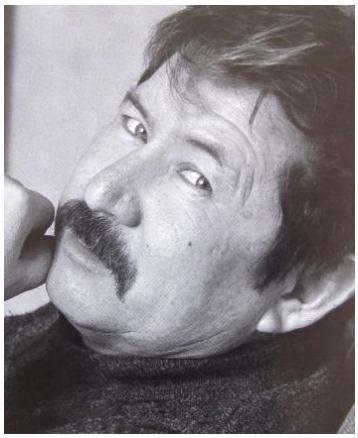
Katalog №	86.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SULEYMENOVA SAULE
Eserin Adı	“Aruah” serisi (Аруахи)
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik, Dijital Baskı, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh-Aruah

Katalog №	86.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SULEYMENOVA SAULE
Eserin Adı	“Aruah” serisi (Аруахи)
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik, Dijital Baskı, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ruh-Aruah

Katalog №	86.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	SULEYMENOVA SAULE
Eserin Adı	“Hayır Duası” (“Bata”) – “Aruah” Serisi
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Karışık Teknik, Dijital Baskı, Yağlı Boya
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Atalar

Katalog №		**87**	
Ressamın Soyadı		**ŞERİMOV**	
Ressamın Adı		**BAYMAHAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1954 / Güney Kazakistan İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		25	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		5	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
87.1	“Ayşa Bibi” (Айша-биби)	Ayşa Bibi, Deve	Güney Kazakistan Ressamlar Katalogu
87.2	“Bozkırda”	Sazcı/Müzisyen	Güney Kazakistan Ressamlar Katalogu
87.3	“Koyun Taşlar” (“Koy tastar) (Койтастар)	Taş, Mezar Taşı	Güney Kazakistan Ressamlar Katalogu
87.4	“Sonsuzluğa Dokunuş” (Прикосновение к вечности)	Türbe	Güney Kazakistan Ressamlar Katalogu
87.5	“Muzaffer” (Победитель)	At	(Muhametalina, 2012)
87.6	“Muzaffer” (Победитель)	At	Güney Kazakistan Ressamlar Katalogu

Katalog №	87.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Ayşa Bibi”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Ayşa Bibi

Katalog №	87.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Bozkırda” / “Dalada”
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Sazcı/Müzisyen

Katalog №	87.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Koyun Taşlar” (“Koy tastar)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş, Mezar Taşı

Katalog №	87.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Sonsuzluğa Dokunuş”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Türbe

Katalog №	87.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Muzaffer”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №	87.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞERİMOV BAYMAHAN
Eserin Adı	“Muzaffer”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At

Katalog №		**88**	Ressamın Fotoğrafına Ulaşılmamıştır
Ressamın Soyadı		**ŞİLİBAYEV**	
Ressamın Adı		**NURLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
88.1	"Atalar mirası" diptih, sol parça (наследие предков)	Kurt, Heykel (Balbal), Deve, Kartal, Ok-Yay, Dağ, Ağaç, Geyik	Sergi, Kasteyev Müzesi, 2016
88.2	"Atalar mirası" diptih, sağ parça (наследие предков)	Koytas (Koyun Mezar Taşı), Heykel (Balbal), Güneş Tanrısı, Kılıç, Boğa	Sergi, Kasteyev Müzesi, 2016

Katalog №	88.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	"Atalar mirası" diptih, sol parça
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Heykel (Balbal), Deve, Kartal, Ok-Yay, Dağ, Ağaç, Geyik, Umay

Katalog №	88.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	ŞİLİBAYEV NURLAN
Eserin Adı	"Atalar mirası" diptih, sağ parça
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koytas (Koyun Mezar Taşı), Heykel (Balbal), Güneş Tanrısı, Kılıç, Boğa

Katalog №		**89**	
Ressamın Soyadı		**TAŞİMOVA**	
Ressamın Adı		**SALTANAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1966	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		11	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		8	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
89.1	“Şamanın Rüyası” (Сон Шамана)	Şaman	www.tengrilıne.kz
89.2	“Kırmızı Nehir. Alemler Arasında” (Красная река.Между мирами)	Su (Nehir)	www.tengrilıne.kz
89.3	“Kurtların Dansı” (Танец волков)	Kurt	www.tengrilıne.kz
89.4	“Ateş Alemine Giriş” (Вхождение в огненный мир)	Ateş	www.tengrilıne.kz
89.5	“Mavi Ay’ın Yüzmesi” (Купание синей луны)	Ay	www.tengrilıne.kz
89.6	“Kara Boğa Ayını” (Камлание черного быка)	Boğa	www.tengrilıne.kz
89.7	“Umay Ananın Doğuşu” (Рождение Умай)	Umay	www.tengrilıne.kz
89.8	“Han Tengri” (Хан Тенгри)	Han Tengri	www.tengrilıne.kz

Katalog №	89.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Şamanın Rüyası”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	80x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şaman

Katalog №	89.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Kırmızı Nehir. Alemler Arasında”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	80x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Su (Nehir)

Katalog №	89.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Kurtların Dansı”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	80x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	89.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Ateş Alemine Giriş”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	110x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ateş

Katalog №	89.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Mavi Ay’ın Yüzmesi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay

Katalog №	89.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Kara Boğa Ayını”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	120x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	89.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Umay Ananın Doğuşu”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	120x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay

Katalog №	89.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAŞİMOVA SALTANAT
Eserin Adı	“Han Tengri”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	94x144 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Han Tengri

Katalog №		**90**	
Ressamın Soyadı		**TAYNOV**	
Ressamın Adı		**SERİK**	
Doğum Yılı/Yeri		1967	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		18	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		12	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
90.1	“Efsane” (Легенда)	Kurt	
90.2	“Göçebeler” (Кочевники)	At, Heykel (Balbal), Deve, Güneş	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
90.3	“Savaşçı Ruhu” (Дух воина)	At, Heykel (Balbal), Kartal	(Şalabayeva G. , "OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия"), 2010)
90.4	“Avrasya Göçebeleri” (Кочевник…)	At, Şanırak, Koç, Deve	
90.5	“Mitin Doğuşu” (Рождение мифа)	At, Kuğu/Kaz, Heykel (Balbal)	(Şalabayeva G. , Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог), 2000)
90.6	“Dedenin efsaneleri” (Дедушкины небылицы)	Aksakal, At	(Muhametalina, 2012)
90.7	“Bereket Sembolü” (Символ плодородия)	Koç, Çadır, Ay/Güneş	(Şalabayeva G. K., 2008)
90.8	“Avcılar” (Охотники)	Avcı, Altın Kartal, Köpek	(KasteyevMüzesi, 2013)
90.9	“Koblandı Batır (Bahadır)” (Кобланды батыр)	Koblandı Batır Destanı, At	(KasteyevMüzesi, 2013)
90.10	“Avcılar” (Охотники)	Avcı, Kartal, Köpek	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)
90.11	“Avcılar” (Охотник)	Avcı, Kartal, Köpek, At	Sergi, Kasteyev Müzesi, 2016

90.12	“Tengri Göğun Altında” (Под небом Тенгри)	Gök Tengri, Kurt, At, Bayrak, Kazan, Çadır, Ok-Yay, Su (Nehir), Aşina	Sergi, Kasteyev Müzesi, 2016

Katalog №	90.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	110x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt

Katalog №	90.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Göçebeler”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	76x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Heykel (Balbal), Deve, Güneş

Katalog №	90.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Savaşçı Ruhu”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	58x83 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Heykel (Balbal), Kartal

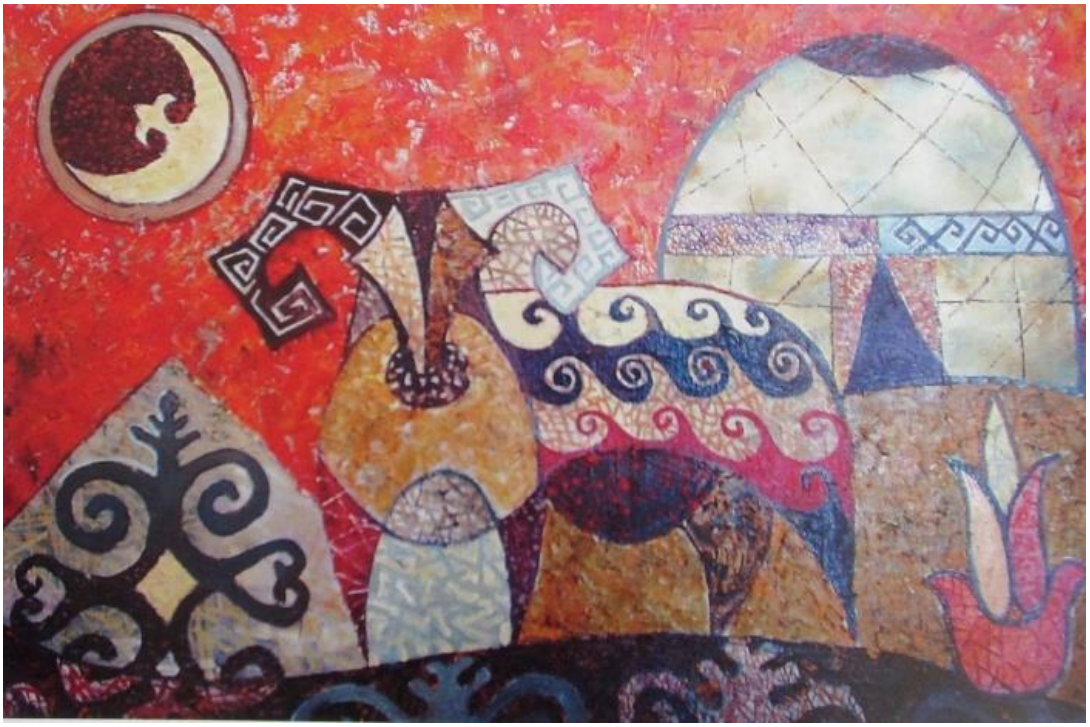
Katalog №	90.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Avrasya Göçebeleri”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	58x83 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Şanırak, Koç, Deve

Katalog №	90.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Mitin Doğuşu”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	83.5x 122 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kuğu/Kaz, Heykel (Balbal)

Katalog №	90.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Dedenin Masalları”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal, At, Balık

Katalog №	90.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Bereket Sembolü”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	60x90 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koç, Çadır, Ay/Güneş

Katalog №	90.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Avcılar”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, Altın Kartal, Köpek

Katalog №	90.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Koblandı Batır (Bahadır)”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koblandı Batır Destanı, At

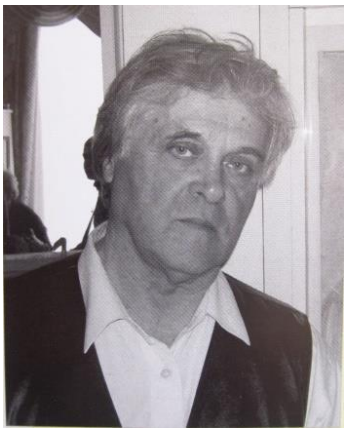
Katalog №	90.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Avcılar”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, Kartal, Köpek

Katalog №	90.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Avcılar”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Avcı, Kartal, Köpek, At

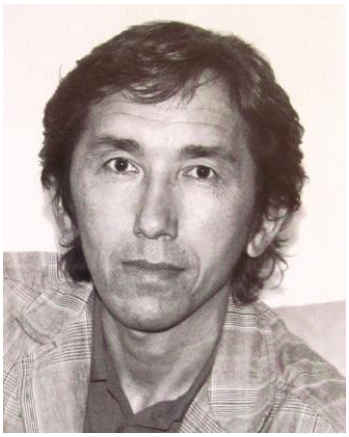

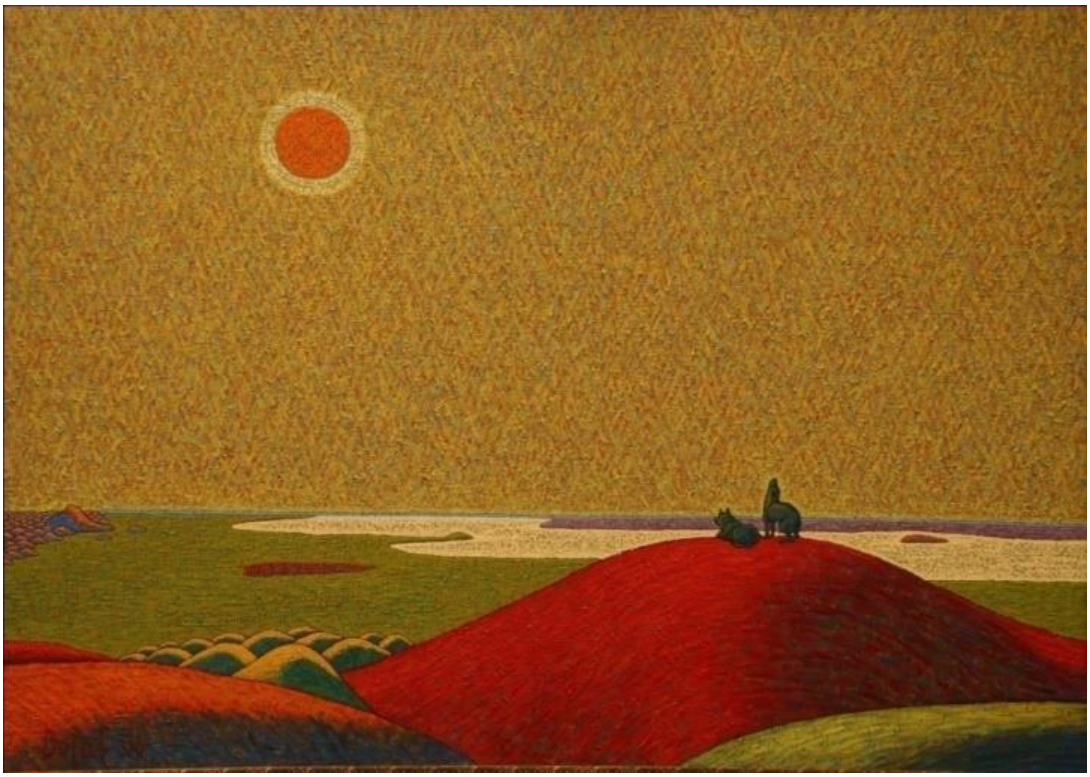
Katalog №	90.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TAYNOV SERİK
Eserin Adı	“Tengri Göğün Altında”
Eserin Yapım Tarihi	2016
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	Kağıt, Kalem
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Gök Tengri, Kurt, At, Bayrak, Kazan, Çadır, Ok-Yay, Su (Nehir), Aşina

Katalog №		**91**	
Ressamın Soyadı		**TORŞİN**	
Ressamın Adı		**NİKOLAY**	
Doğum Yılı/Yeri		1937	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		5	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		1	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
91.1	“Kazakistan Güneşi” (Солнце Казахстана)	At, Güneş, Kartal, Çadır	(Muhametalina, 2012)

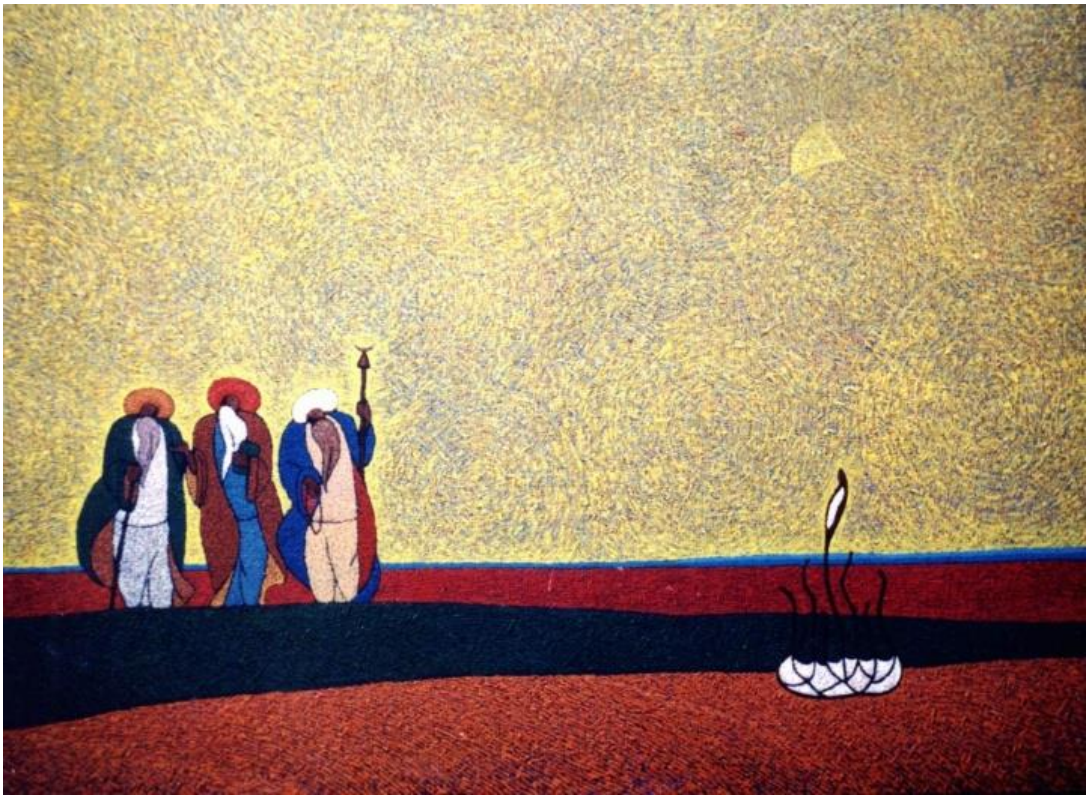

Katalog №	91.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TORŞİN NİKOLAY
Eserin Adı	“Kazakistan Güneşi”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Güneş, Kartal, Çadır

Katalog №		**92**	
Ressamın Soyadı		**TURGINBAY**	
Ressamın Adı		**BOLAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1960	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		63	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		9	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
92.1	“Alaş” (Алаш)	Alaş, Kurt, Dağ, Nehir, Güneş	(Turgınbay, 2011)
92.2	“Atalar” (Бабалар)	Atalar Kültü	(Turgınbay, 2011)
92.3	“Görünmez İyiliksever/Koruyan Kimse” (Ғауыс-ғаяс)	Koyun, Ruh-Aruah	(Turgınbay, 2011)
92.4	“Yeni Ay” (Жаңа ай)	Ay, Dağ	(Turgınbay, 2011)
92.5	“Türkistan” (Түркістан)	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Deve	(Turgınbay, 2011)
92.6	“Simurg” (Самұрық)	Simurg, Dağ, Su	(Turgınbay, 2011)
92.7	“Serap” (Сағым)	Serap, Güneş	(Turgınbay, 2011)
92.8	“Babalar”	Atala, Mezar Taşı/Balbal/Anıt	(Turgınbay, 2011)
92.9	“Bayterek” – “Dünya Ağacı”	Ağaç/Bayterek	(Turgınbay, 2011)

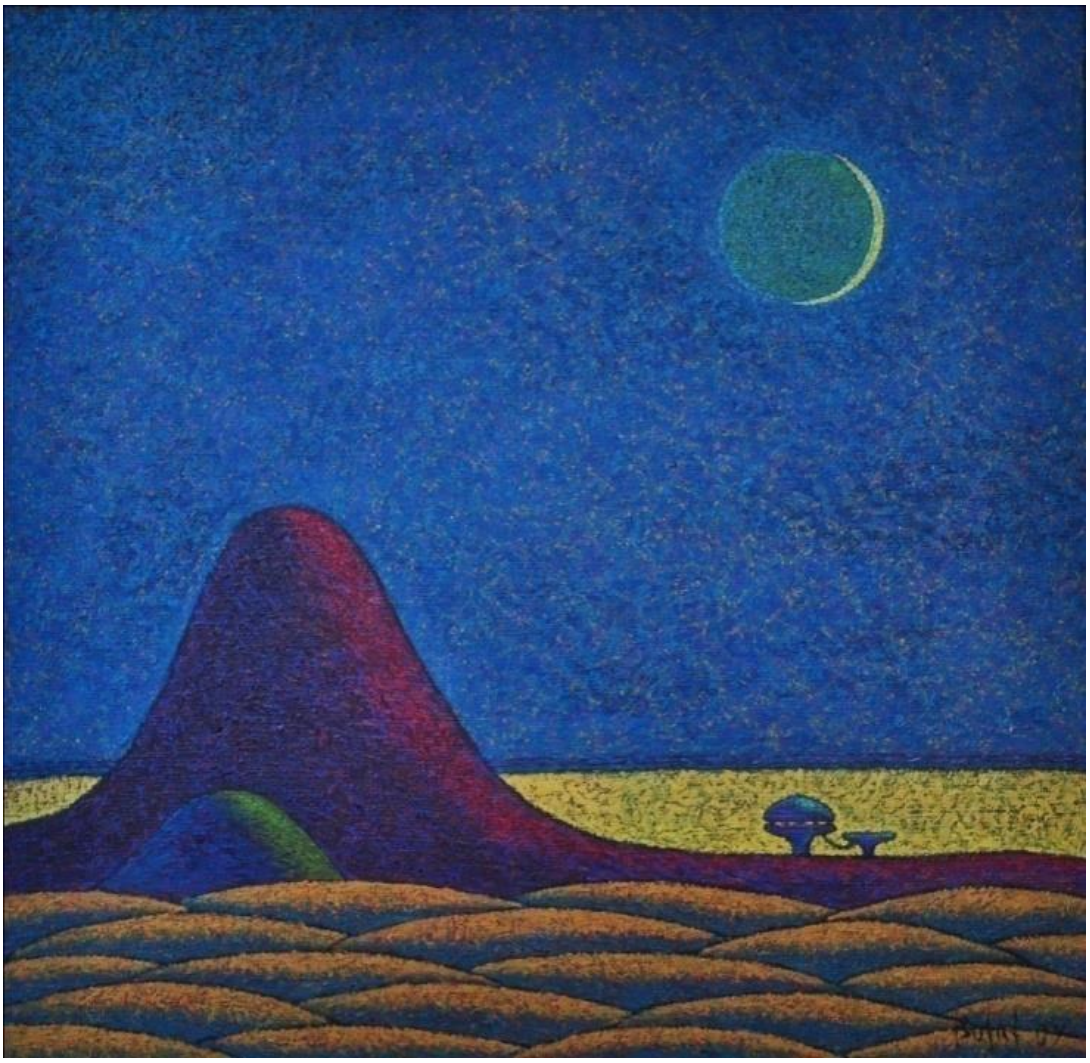
Katalog №	92.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Alaş” (Алаш)
Eserin Yapım Tarihi	2007
Eserin Ölçüleri	100x140 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Alaş, Kurt, Dağ, Nehir, Güneş

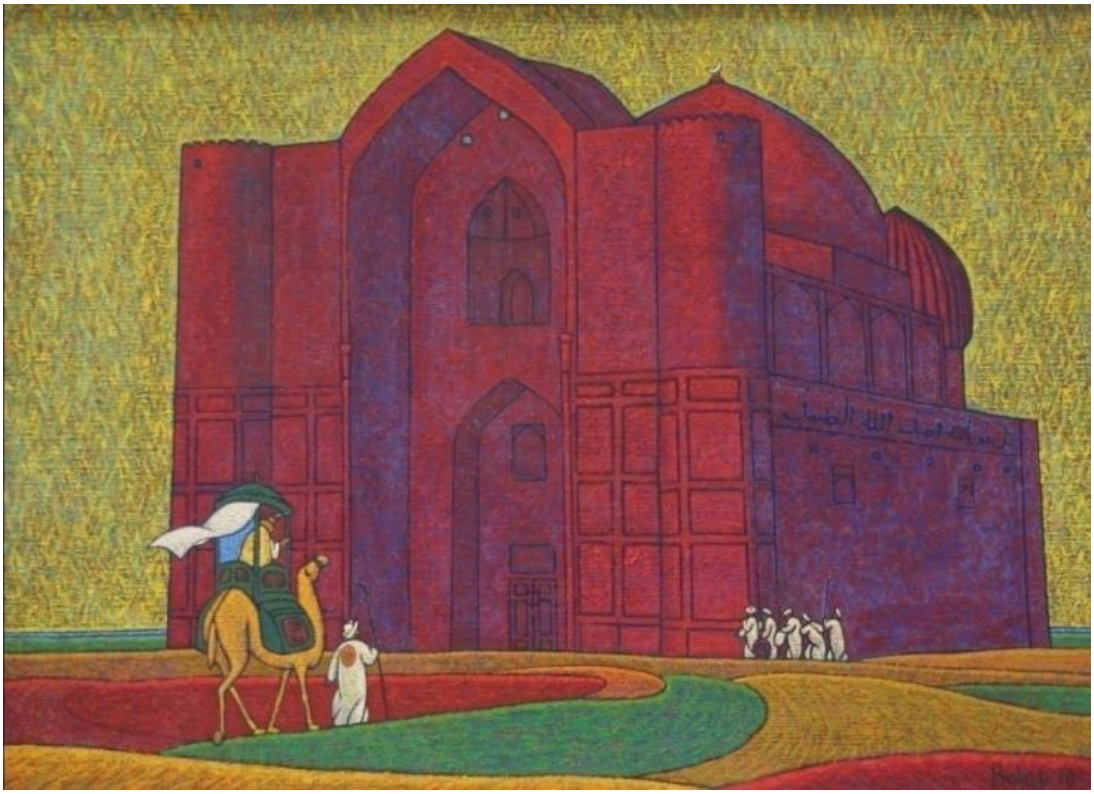
Katalog №	92.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Atalar” (Бабалар)
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	87x123 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Atalar

Katalog №	92.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Görünmez İyiliksever/Koruyan Kimse”
Eserin Yapım Tarihi	2000
Eserin Ölçüleri	115x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hayvan, Ruh-Aruah

Katalog №	92.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Yeni Ay”
Eserin Yapım Tarihi	2004
Eserin Ölçüleri	50x65 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay, Dağ

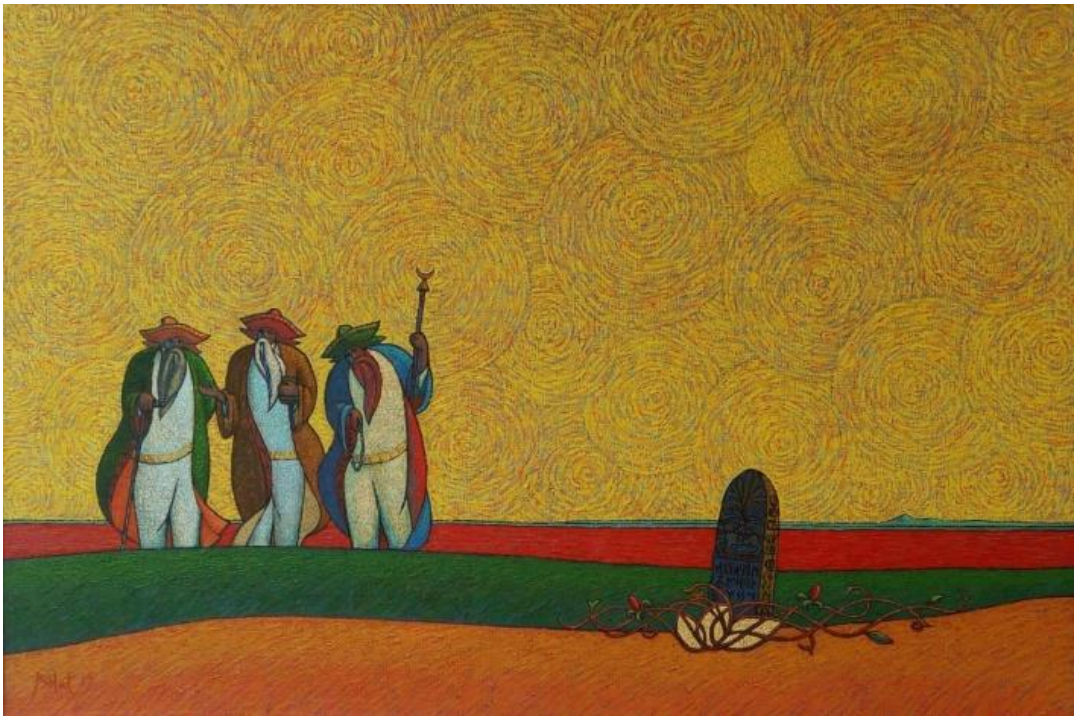
Katalog №	92.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Türkistan”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	55x75 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Deve

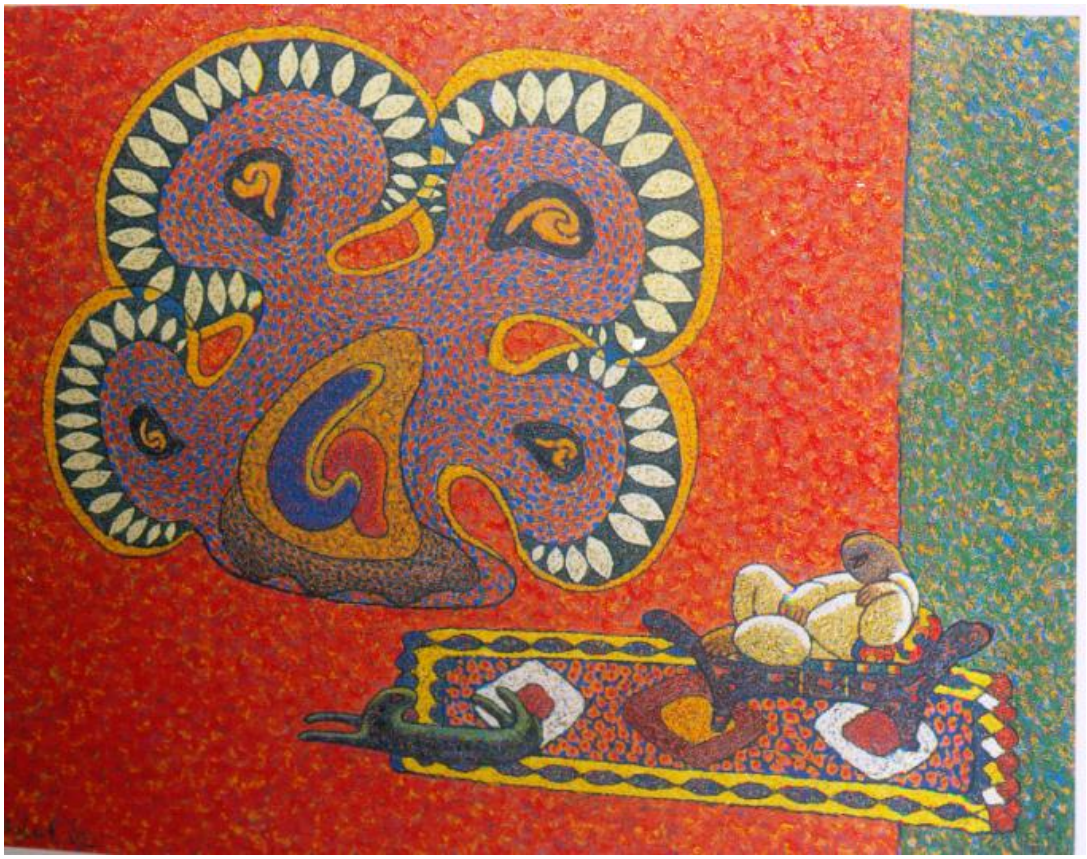
Katalog №	92.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Simurg”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	120x150 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Simurg, Dağ, Su

Katalog №	92.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Serap” (Сағым)
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	70x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	92.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Babalar”
Eserin Yapım Tarihi	2015
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Atalar, Mezar Taşı

Katalog №	92.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	TURGINBAY BOLAT
Eserin Adı	“Bayterek” – “Dünya Ağacı”
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	93x108 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ağaç/Bayterek

Katalog №		**93**	
Ressamın Soyadı		**YELUBAYEV**	
Ressamın Adı		**RİNAT**	
Doğum Yılı/Yeri		1982	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		11	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
93.1	“İskit Dünyası”	At, Pars	Internet

Katalog №	93.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YELUBAYEV RİNAT
Eserin Adı	“İskit Dünyası”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	200x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Pars

Katalog №		**94**	
Ressamın Soyadı		**YESDAULET**	
Ressamın Adı		**ASKAR**	
Doğum Yılı/Yeri		1962 / Güney Kazakistan İli	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		148	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		40	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
94.1	“Kırmızı Boğa”	Boğa	(www.arvest.kz, 2017)
94.2	“Kurban Etme”	Koyun	(www.arvest.kz, 2017)
94.3	“Ejderha” (Дракон)	Ejderha	(www.arvest.kz, 2017)
94.4	“Güneş İnsanı”	Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.5	“Tanrıça” (Богиня)	Umay, Ay	(www.arvest.kz, 2017)
94.6	“Başlangıç” (Начало)	Yılan	(www.arvest.kz, 2017)
94.7	“Göksel” (Небесный)	Boğa, Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.8	“Güneş İnsan” (Человек Солнце)	Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.9	“Kutsal Dağ” (Святая гора)	Dağ, Ejderha	(www.arvest.kz, 2017)
94.10	“Başlangıç”	Şanırak, Çadır, Deve	(www.arvest.kz, 2017)
94.11	“Efsane” (Легенда)	Kurt, Ejderha	(www.arvest.kz, 2017)
94.12	“Doğu Güneşi” (Солнце Востока)	Güneş, Pars	(www.arvest.kz, 2017)
94.13	“Güneş İnsan” (Человек солнце)	Güneş, Balık	(www.arvest.kz, 2017)
94.14	“Gündoğumu” (Восход)	Boğa, Çadır, Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.15	“Kurban” (Курбан)	At, Ay	(www.arvest.kz, 2017)
94.16	“Serap”	Köpek, Serap	(www.arvest.kz, 2017)
94.17	“Günbatımı”	Boğa, Dağ	(www.arvest.kz, 2017)
94.18	“Mangışlak” serisinden (Из серии Мангышлак)	Koyun, Köpek, Heykel (Balbal)	(www.arvest.kz, 2017)
94.19	“Geçen Asır” (Прошлый век)	Karga	(www.arvest.kz, 2017)
94.20	“Venüs” serisi (Серия Венера)	Venüs	(www.arvest.kz, 2017)
94.21	“Tamgalı” / “Damgalı” (тамгалы)	Geyik/Boğa, Güneş (Tanrısı)	(www.arvest.kz, 2017)

94.22	“Büyük Ay” (Большая луна)	Ay	(www.arvest.kz, 2017)
94.23	“Karadağ” (Каратау)	Dağ, Çadır	(www.arvest.kz, 2017)
94.24	“Kokpar” (Кокпар)	Balık, Koç	(www.arvest.kz, 2017)
94.25	“Ocak” (Очаг)	Ocak-Ateş	(www.arvest.kz, 2017)
94.26	“Üç Güneş” (Три солнца)	Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.27	“İlk Gün” (Первый день)	Güneş, Ay, Boğa, At, Kurt	(www.arvest.kz, 2017)
94.28	“Ocak”	Ocak-Ateş	(www.arvest.kz, 2017)
94.29	“Kazak Külesi”	At, Heykel (Balbal)	(www.arvest.kz, 2017)
94.30	“Yolda” (В пути)	Müzisyen, Deve, Çadır, Umay	(www.arvest.kz, 2017)
94.31	“Zaman” (Время)	Heykel (Balbal), Taş, Kartal	(www.arvest.kz, 2017)
94.32	“Kobız”	Deve, Ay, Güneş, Müzisyen	(www.arvest.kz, 2017)
94.33	“Meditasyon” (Медитация)	Müzisyen/Sazcı	(www.arvest.kz, 2017)
94.34	“İnisiyasyon” (Посвящение)	Umay, Müzisyen	(www.arvest.kz, 2017)
94.35	“Toprak” (Топырак)	Toprak Ana	(www.arvest.kz, 2017)
94.36	“Serap”	Serap, Köpek	(www.arvest.kz, 2017)
94.37	“Taş”	Taş, Heykel (Balbal)	(www.arvest.kz, 2017)
94.38	“Özgürlük”	At, Kartal, Güneş	(www.arvest.kz, 2017)
94.39	“Başlangıç”	Deve, Çadır, Dağ	(www.arvest.kz, 2017)
94.40	“Binici” (Всадник)	Boğa, Dağ	(www.arvest.kz, 2017)

Katalog №	94.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kırmızı Boğa”
Eserin Yapım Tarihi	1990
Eserin Ölçüleri	121.5x198 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa

Katalog №	94.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kurban Etme”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun

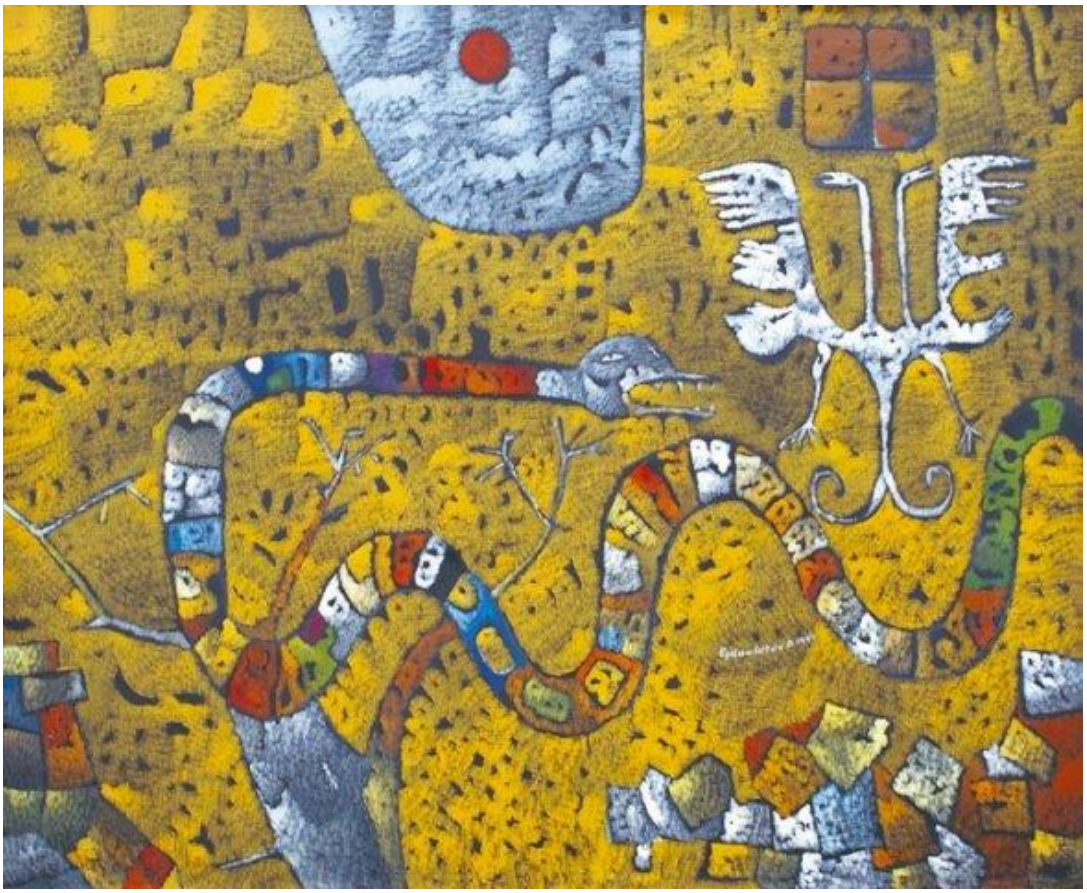
Katalog №	94.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Ejderha” (Дракон)
Eserin Yapım Tarihi	1992
Eserin Ölçüleri	40x42 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ejderha

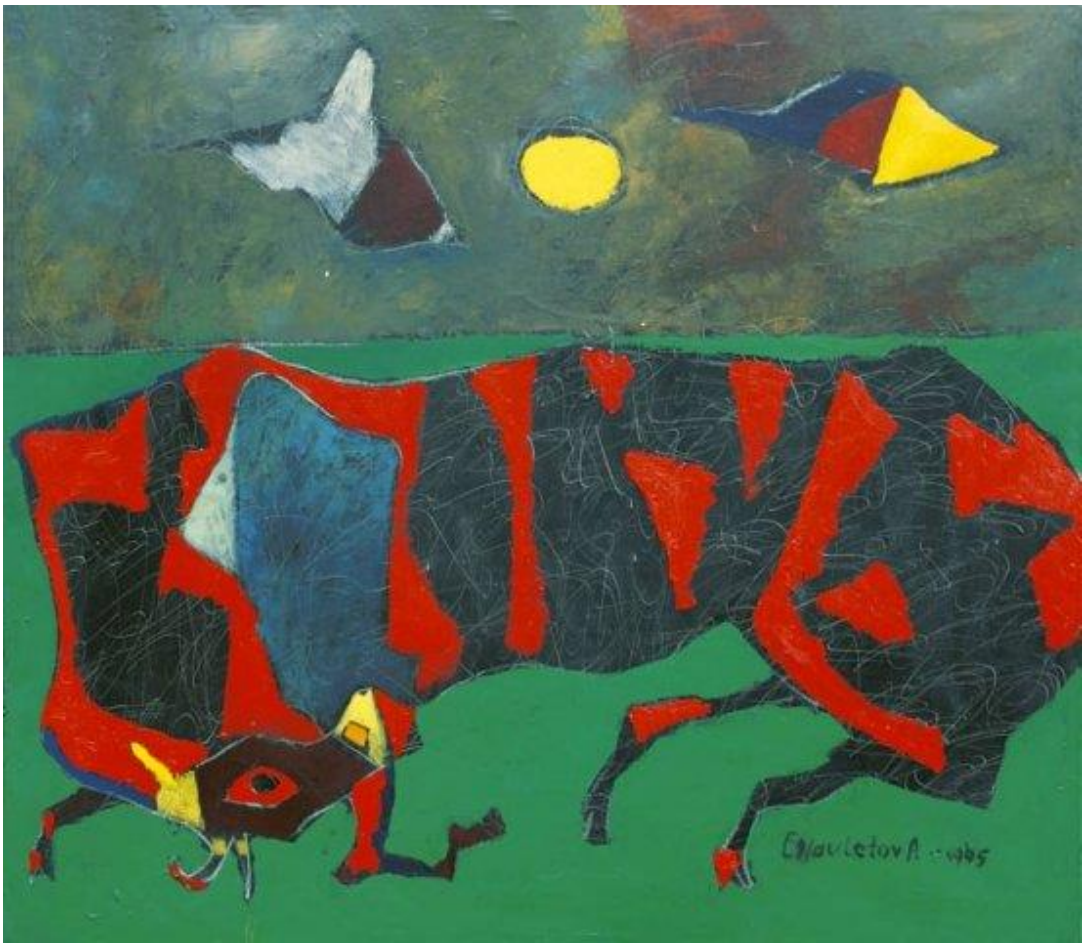
Katalog №	94.4
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Güneş İnsanı”
Eserin Yapım Tarihi	1993
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	94.5
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Tanrıça” (Богиня)
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay, Ay

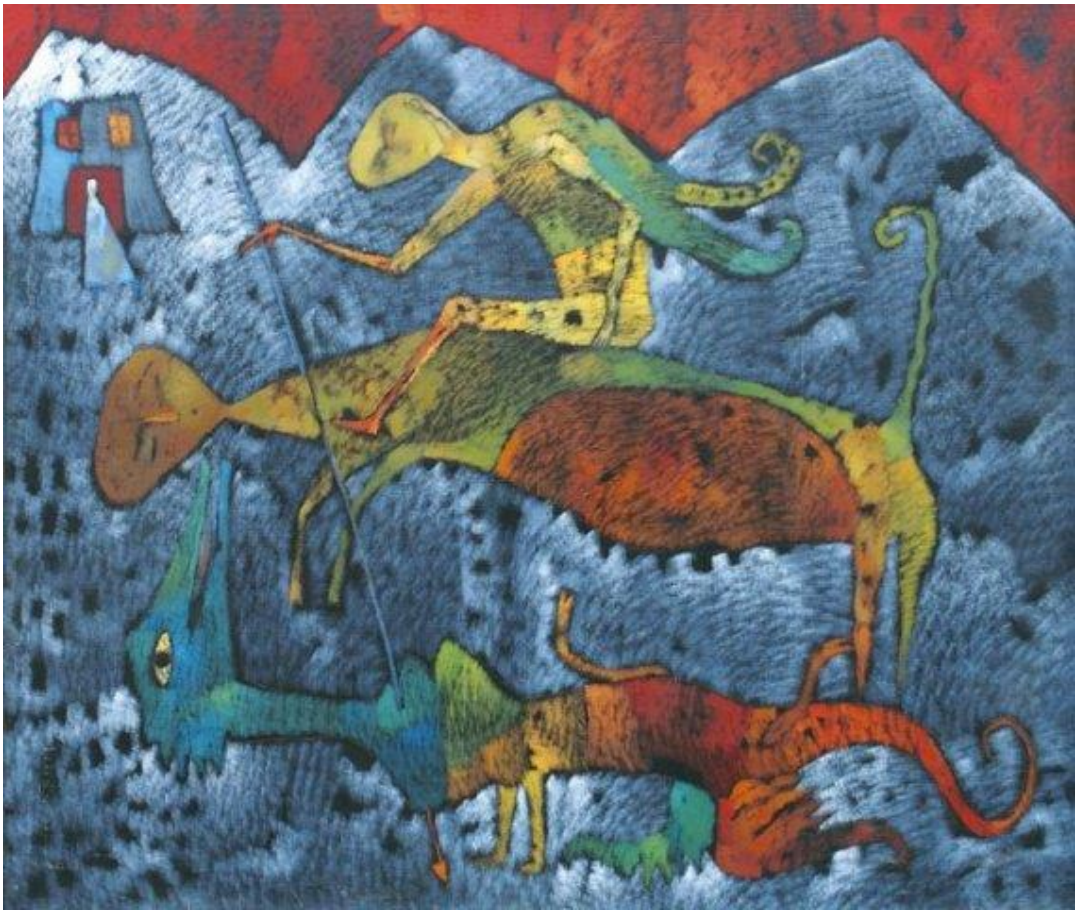
Katalog №	94.6
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Başlangıç” (Начало)
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Yılan

Katalog №	94.7
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Göksel” (Небесный)
Eserin Yapım Tarihi	1995
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Güneş

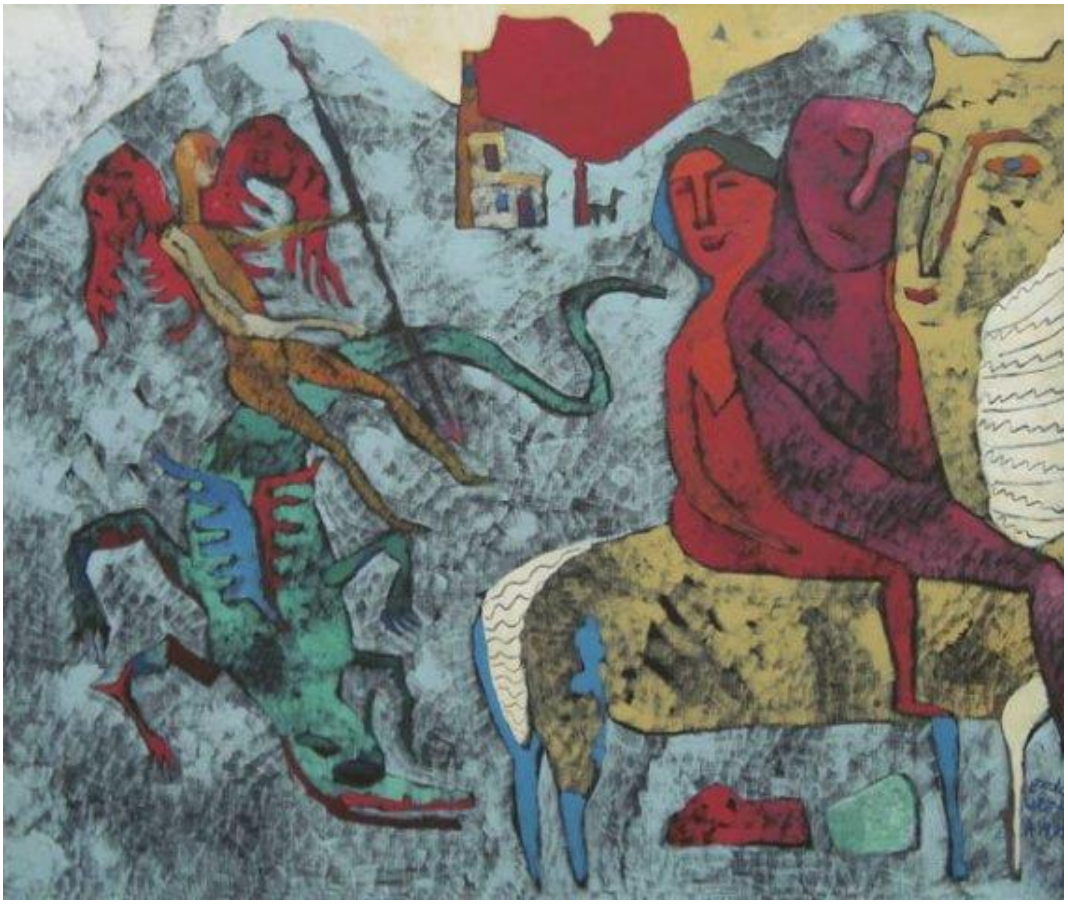
Katalog №	94.8
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Güneş İnsan”
Eserin Yapım Tarihi	1996
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	94.9
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kutsal Dağ”
Eserin Yapım Tarihi	1997
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Ejderha

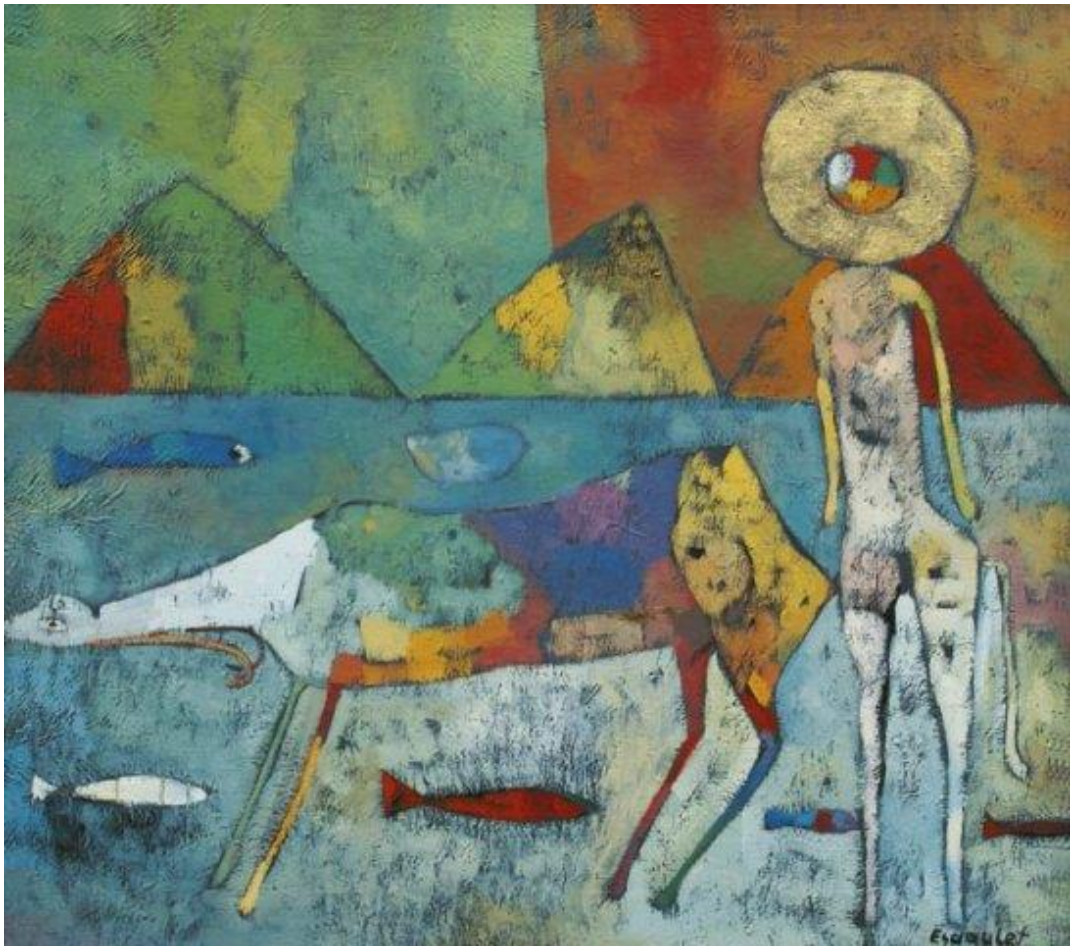
Katalog №	94.10
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Başlangıç”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	150x200 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Şanırak, Çadır, Deve

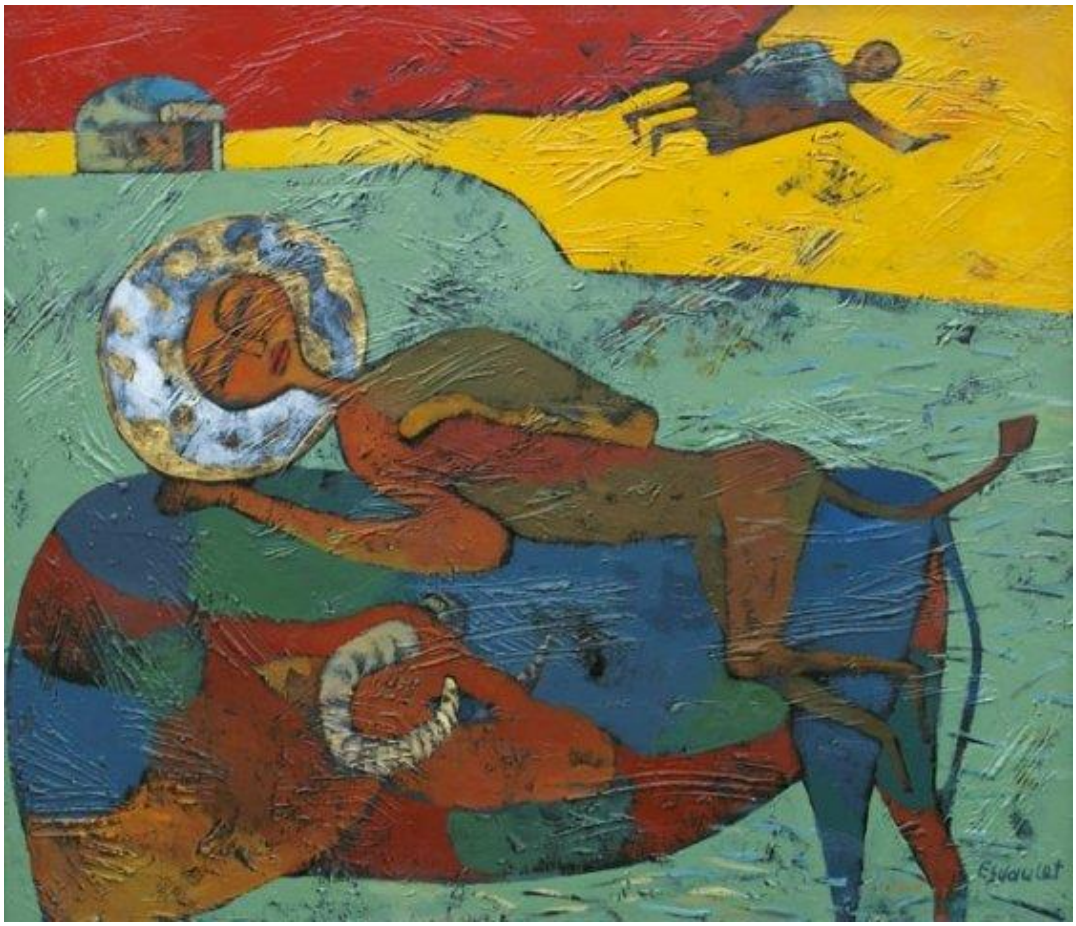
Katalog №	94.11
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Efsane”
Eserin Yapım Tarihi	1999
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kurt, Ejderha

Katalog №	94.12
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Doğu Güneşi”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	80x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Pars

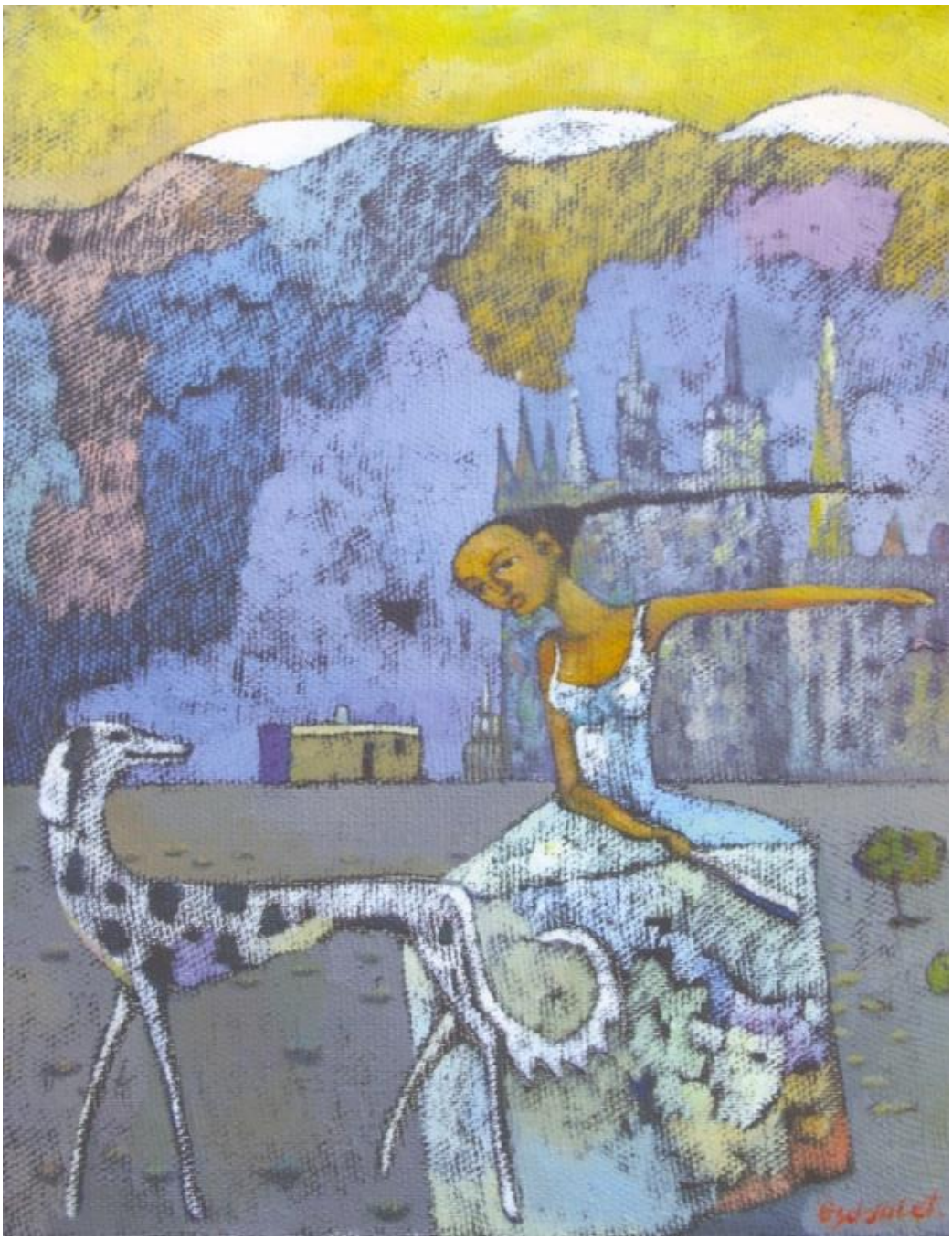
Katalog №	94.13
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Güneş İnsan”
Eserin Yapım Tarihi	2001
Eserin Ölçüleri	75x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Balık

Katalog №	94.14
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Gündoğumu”
Eserin Yapım Tarihi	2002
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Çadır, Güneş

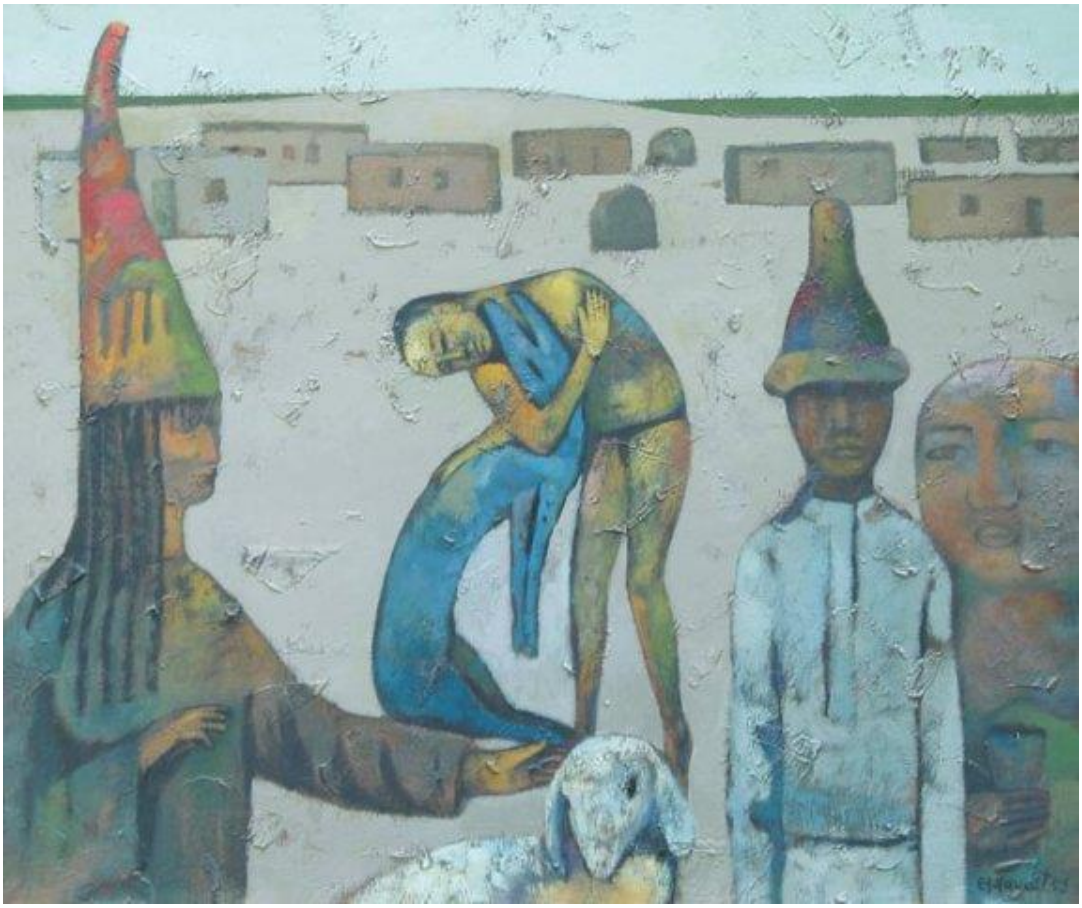
Katalog №	94.15
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kurban” (Курбан)
Eserin Yapım Tarihi	2003
Eserin Ölçüleri	160x160
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Ay

Katalog №	94.16
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	80x60 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Köpek, Serap

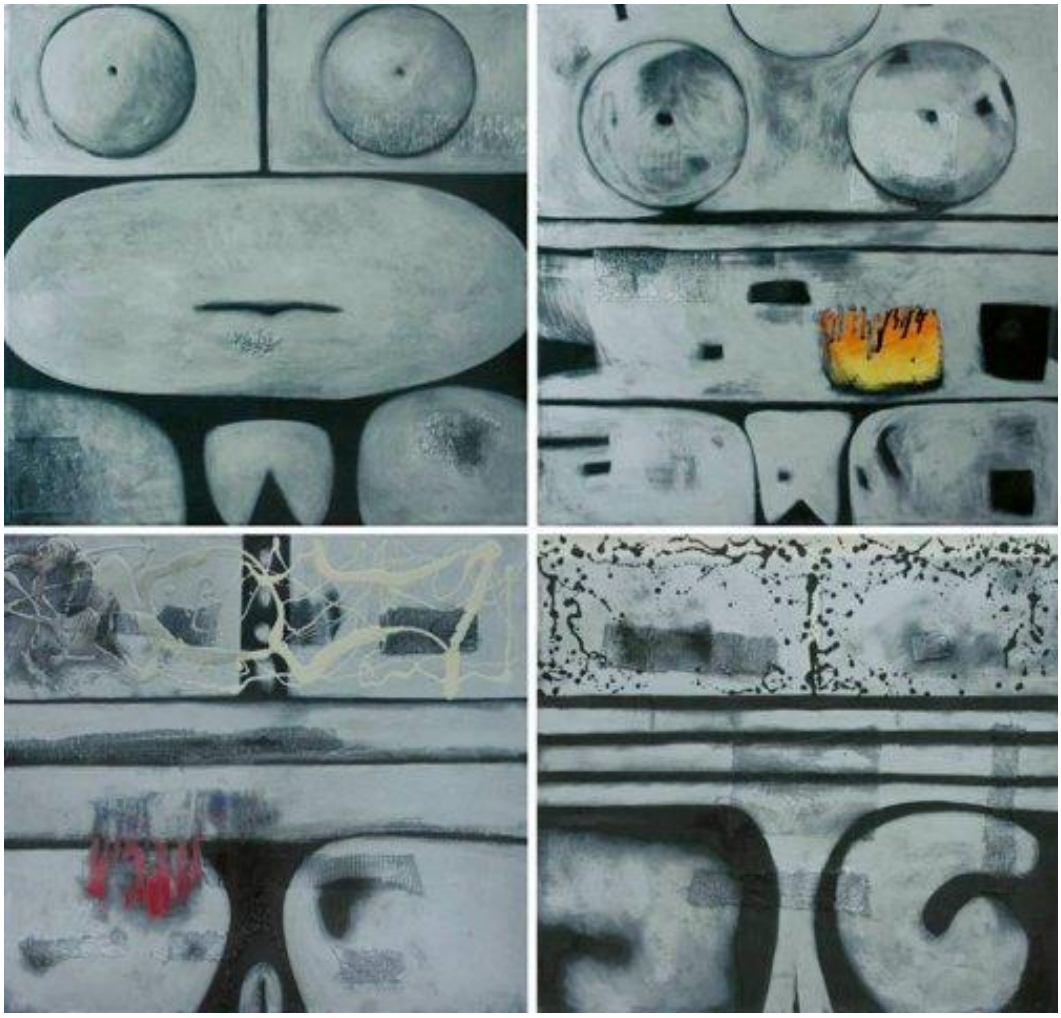
Katalog №	94.17
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Günbatımı”
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	60x80 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Dağ

Katalog №	94.18
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Mangışlak” serisinden
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	85x100 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Koyun, Köpek, Heykel (Balbal)

Katalog №	94.19
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Geçen Asır” (Прошлый век)
Eserin Yapım Tarihi	2005
Eserin Ölçüleri	65x75 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Karga

Katalog №	94.20
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Venüs” serisi
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Venüs

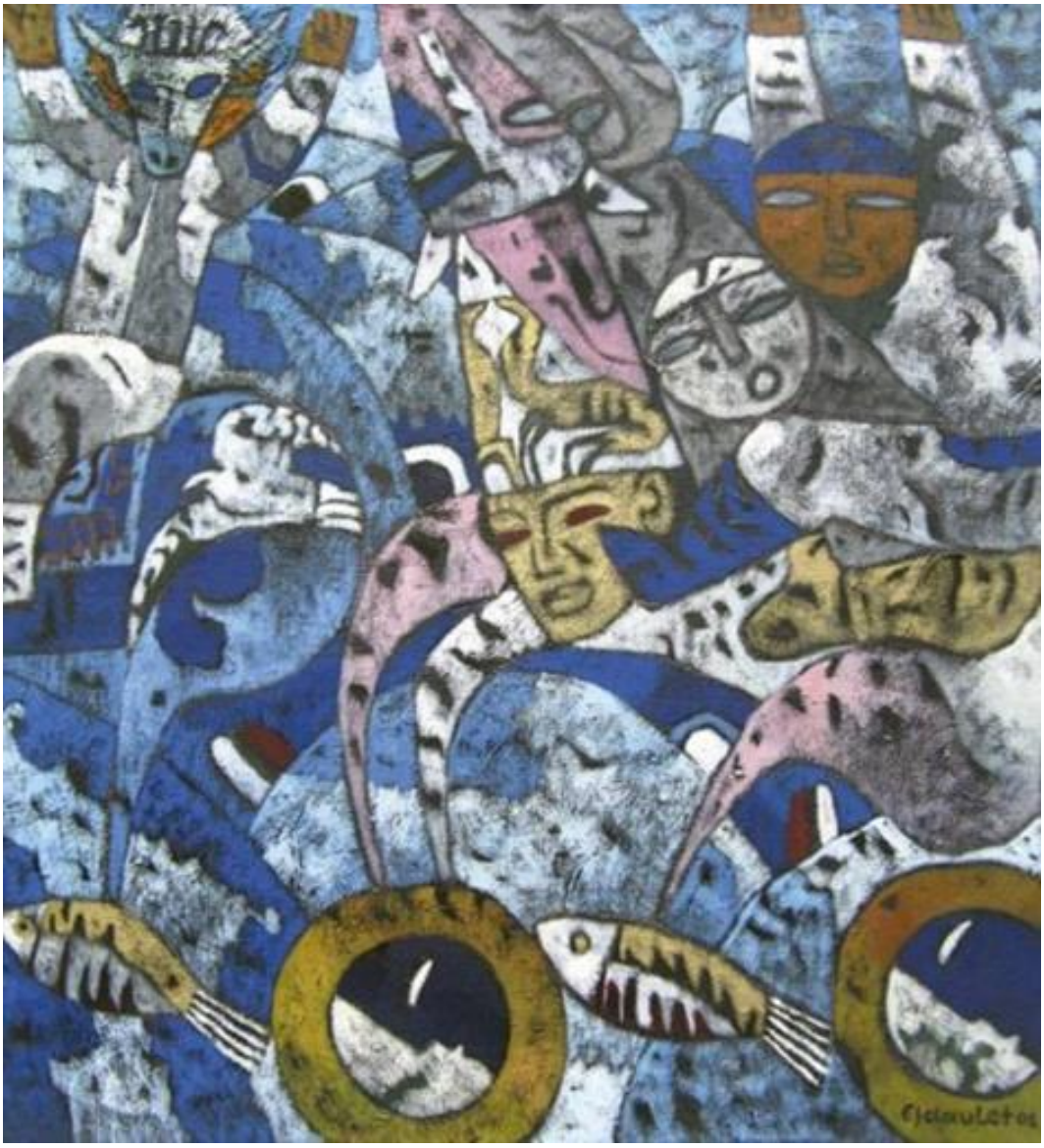
Katalog №	94.21
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Tamgalı” / “Damgalı”
Eserin Yapım Tarihi	2006
Eserin Ölçüleri	74x65 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Geyik/Boğa, Güneş (Tanrısı)

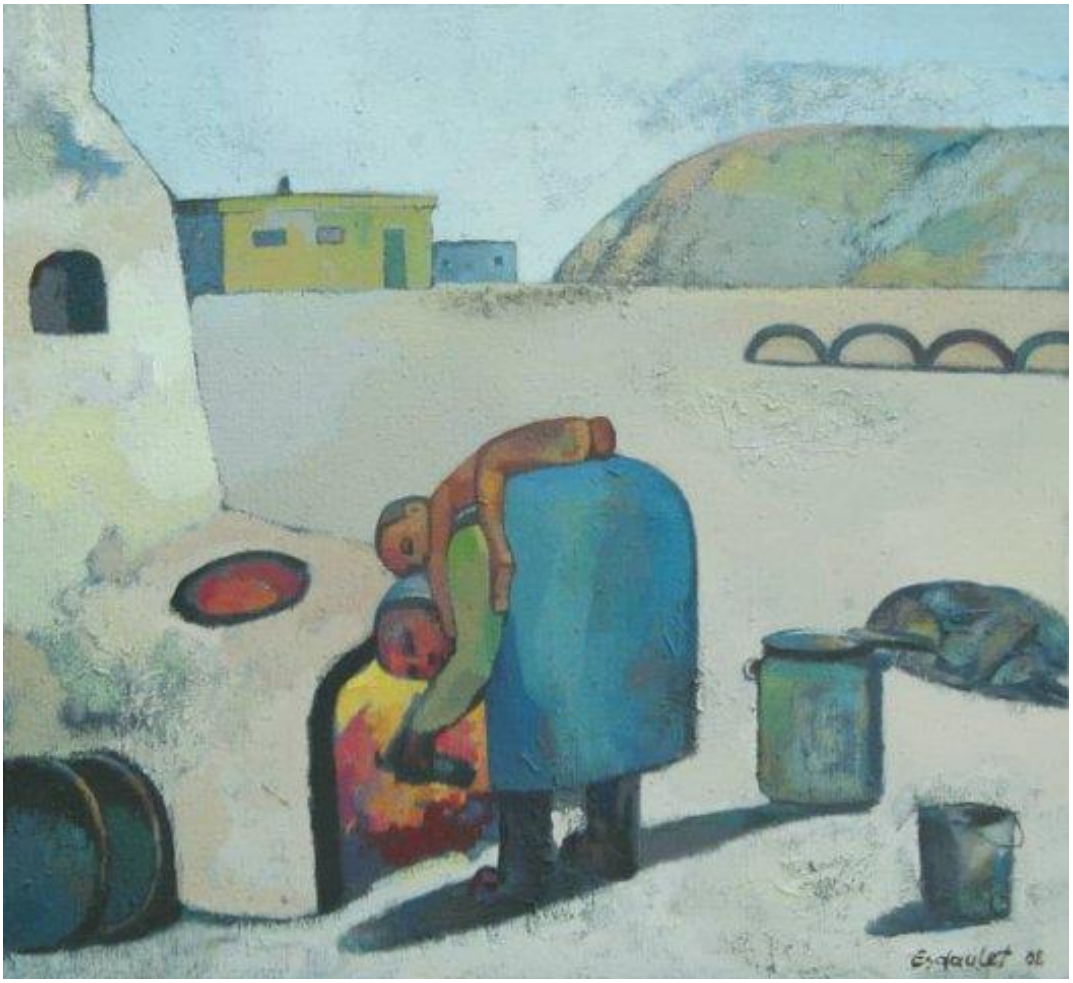
Katalog №	94.22
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Büyük Ay”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	40x50 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ay

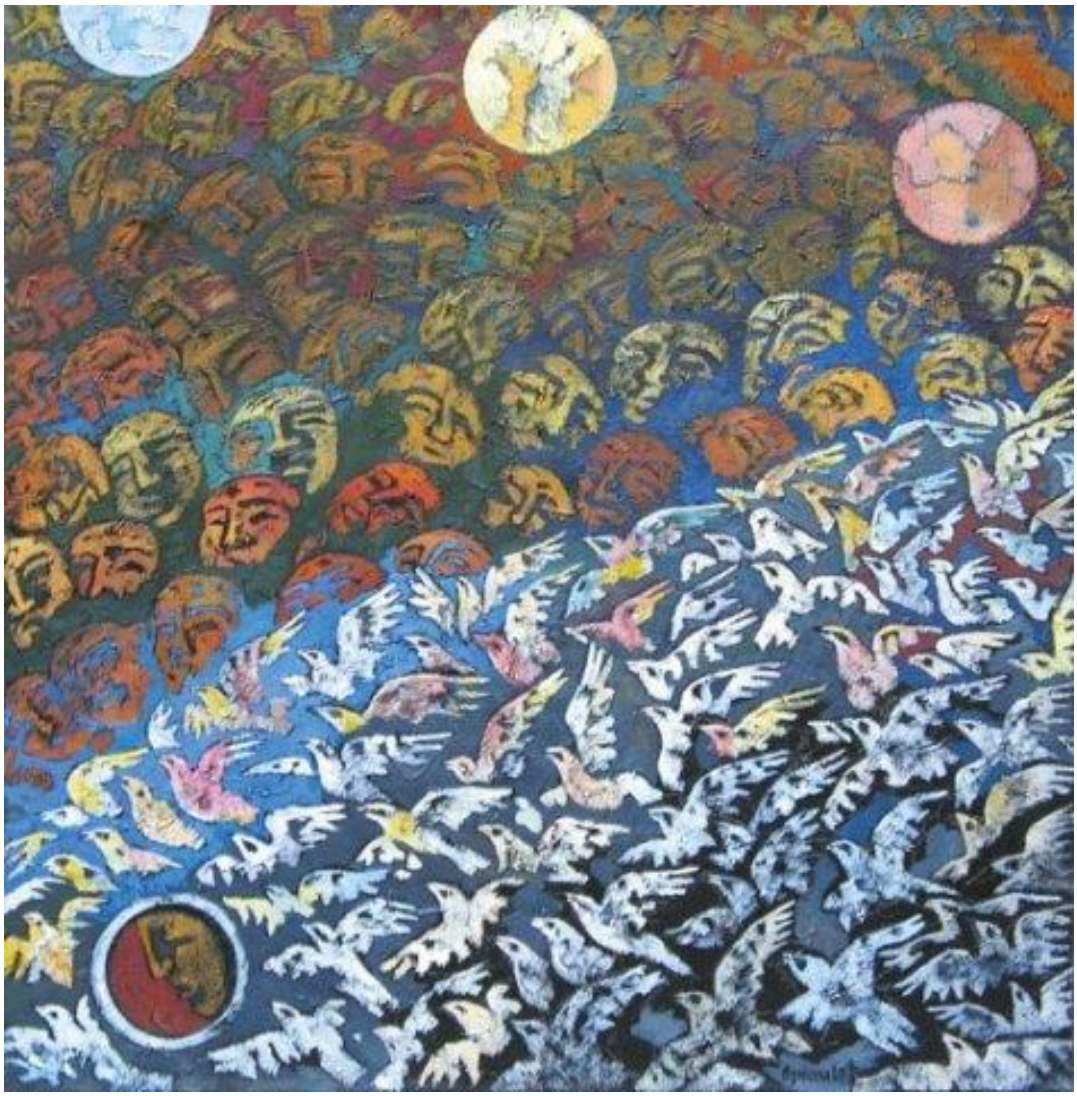
Katalog №	94.23
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Karadağ” (Karatau)
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	58x82 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Dağ, Çadır

Katalog №	94.24
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kokpar”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	115x105 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Balık, Koç

Katalog №	94.25
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Ocak”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	100x85 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ocak-Ateş

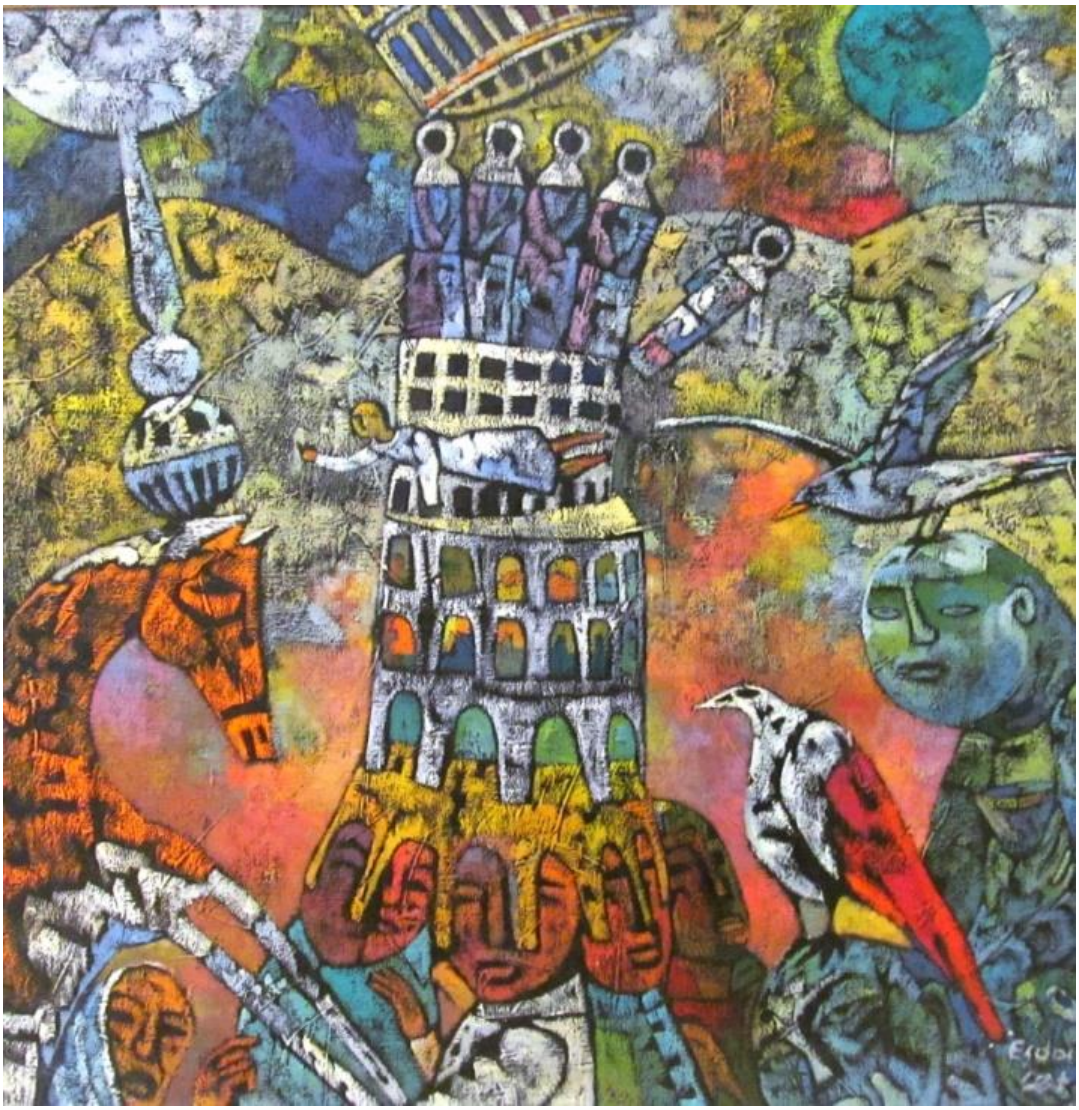
Katalog №	94.26
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Üç Güneş”
Eserin Yapım Tarihi	2008
Eserin Ölçüleri	130x130 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş

Katalog №	94.27
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“İlk Gün”
Eserin Yapım Tarihi	2010
Eserin Ölçüleri	110x120 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Güneş, Ay, Boğa, At, Kurt

Katalog №	94.28
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Ocak”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	63x63cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Ocak-Ateş

Katalog №	94.29
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kazak Külesi”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Heykel (Balbal)

Katalog №	94.30
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Yolda”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Müzisyen, Deve, Çadır, Umay

Katalog №	94.31
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Zaman”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	60x80
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Heykel (Balbal), Taş, Kartal

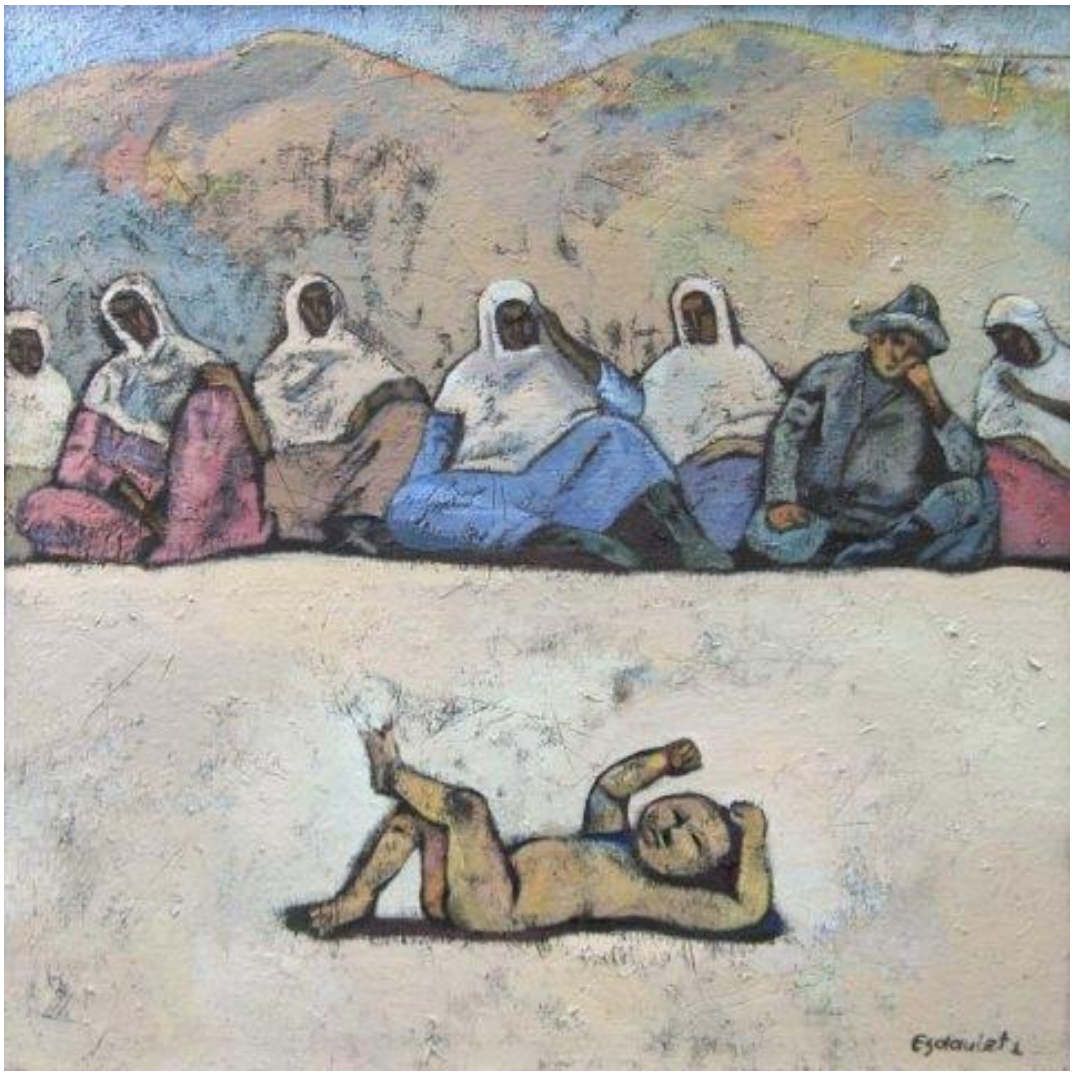
Katalog №	94.32
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Kobız”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Ay, Güneş, Müzisyen

Katalog №	94.33
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Meditasyon”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Müzisyen/Sazcı

Katalog №	94.34
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“İnisiyasyon”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Umay, Müzisyen

Katalog №	94.35
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Toprak”
Eserin Yapım Tarihi	2011
Eserin Ölçüleri	105x105cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Toprak Ana

Katalog №	94.36
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Serap”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	73x61 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Serap, Köpek

Katalog №	94.37
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Taş”
Eserin Yapım Tarihi	2013
Eserin Ölçüleri	50x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Taş, Heykel (Balbal)

Katalog №	94.38
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Özgürlük”
Eserin Yapım Tarihi	2014
Eserin Ölçüleri	50x70 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	At, Kartal, Güneş

Katalog №	94.39
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Başlangıç”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Deve, Çadır, Dağ

Katalog №	94.40
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESDAULET ASKAR
Eserin Adı	“Binici”
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Boğa, Dağ

Katalog №		**95**	
Ressamın Soyadı		**YESENBAYEV**	
Ressamın Adı		**ORAZBEK**	
Doğum Yılı/Yeri		-	
Uyruk		Kazak	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		2	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		2	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
95.1	“Ayaz Bi” (Аяз Би)	Aksakal/Ayaz Bi, Kartal	(KasteyevMüzesi, 2013)
95.2	“Aldar Köse” (Алдар Коce)	Aldar Köse	(KasteyevMüzesi, 2013)

Katalog №	95.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESENBAYEV ORAZBEK
Eserin Adı	“Ayaz Bi”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal/Ayaz Bi, Saksağan

Katalog №	95.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YESENBAYEV ORAZBEK
Eserin Adı	“Aldar Köse”
Eserin Yapım Tarihi	2012
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aldar Köse

Katalog №		**96**	
Ressamın Soyadı		**YUSUPOV**	
Ressamın Adı		**RUSLAN**	
Doğum Yılı/Yeri		1950 / Çin	
Uyruk		-	
Toplam Ulaşılmış Eser Sayısı		4	
Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Sayısı		3	
№	**Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eser Adı**	**Eserde Kullanıldığı Mitolojik Motifler**	**Kaynak / Eser Yeri**
96.1	“Bekçi” (Страж)	Kartal, Dağ	(Muhametalina, 2012)
96.2	“Hükümdar”(Властелин)	Kartal, Dağ	(Muhametalina, 2012)
96.3	“Tefekkür” (Раздумье)	Aksakal	(Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis., 2004)

Katalog №	96.1
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YUSUPOV RUSLAN
Eserin Adı	“Bekçi” (Страж)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Dağ

Katalog №	96.2
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YUSUPOV RUSLAN
Eserin Adı	Egemen (Властелин)
Eserin Yapım Tarihi	-
Eserin Ölçüleri	-
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Kartal, Dağ

Katalog №	96.3
Eserin Yapımcısı (Ressam)	YUSUPOV RUSLAN
Eserin Adı	“Tefekkür” (Раздумье)
Eserin Yapım Tarihi	1994
Eserin Ölçüleri	121x95,5 cm
Malzeme Seçimi	TÜYB
Kullanıldığı Mitolojik Motifler	Aksakal

2.1. “Katalog” Bölümünün Sonucu

Giriş bölümünde değindiğimiz gibi eleme sürecinin sonucunda tez çalışmamızın kataloğuna toplam 96 resim sanatçının 568 eseri konulmuştur. İçinde 500 eserin yapım yıllarının bilgilerini kullanarak (kalan 68 (%12) eserin yapım yıllarına ulaşılamamıştır – bknz. 1.2. Çalışma Metodu) analiz edecek olursak aşağıdaki tabloda gördüğünüz gibi (Tablo 1) Katalog bölümüne dahil edilmiş eserlerinin yapım yılları ve sırasıyla eser sayıları belirtilmiştir.

No.	Yıl	Eser Sayısı
1	1990	6
2	1991	2
3	1992	6
4	1993	6
5	1994	11
6	1995	14
7	1996	11
8	1997	10
9	1998	10
10	1999	15
11	2000	11
12	2001	16
13	2002	8
14	2003	13
15	2004	18
16	2005	25
17	2006	20
18	2007	34
19	2008	35
20	2009	19
21	2010	30
22	2011	31
23	2012	56
24	2013	27
25	2014	17
26	2015	23
27	2016	26
28	2017	1

Tablo 1. Kataloga Dahil Edilen Eserlerin Yapım Yıllarına Göre Eser Sayısı Dağılımı

Elde ettiğimiz bilgileri daha iyi değerlendirmemiz için söz konusu tablonun grafiğini (Şekil 1) kullanacağız.

Şekil 1. Kataloga Dahil Edilen Eserlerin Yapım Yıllarına Göre Eser Sayısı Dağılımı

Grafikte görüldüğü gibi (Şekil 1) katalogta yer alan eserlerin en erken yapım yılı 1990 olarak alınmıştır. En geç yapım yılı ise 2017 fakat bu yapım yılına sahip ulaştığımız sadece bir eser vardır. Dolayısıyla karşımızda 1990 yılından 2016 yılına kadar yapılmış Türk mitolojisi motifleri kullanılan eserlerin oluşturduğu çağdaş Kazak resim sanatının tablosu söz konusudur.

Kataloga konulmuş eserlerin yapım yıllarına göre dağılımına gelince, grafiğimize göre genel olarak Kazak resim sanatında ressamlar tarafından Türk mitolojisi motiflerinin kullanımı bakımından bağımsızlık dönemi boyunca *dalgalı bir büyüme dinamiği* tespit edilmiştir.

Ulaşabildiğimiz en çok eserlerin 2012 yapım yılına aittir. Bunun nedeni söz konusu tez konumuzla yakından alakalı olan Kazakistan'da 2012'de geçen sergi-yarışmanın 2013'te yayınlanmış olan "Kazak Halkının Epostık Jırları, Tarihı men Dastürleri" (Kazak Halkının Epik Destanları, Tarihi ve Gelenekleri) adlı katalog-kitabından aldığımız eserlerdir (KasteyevMüzesi, 2013).

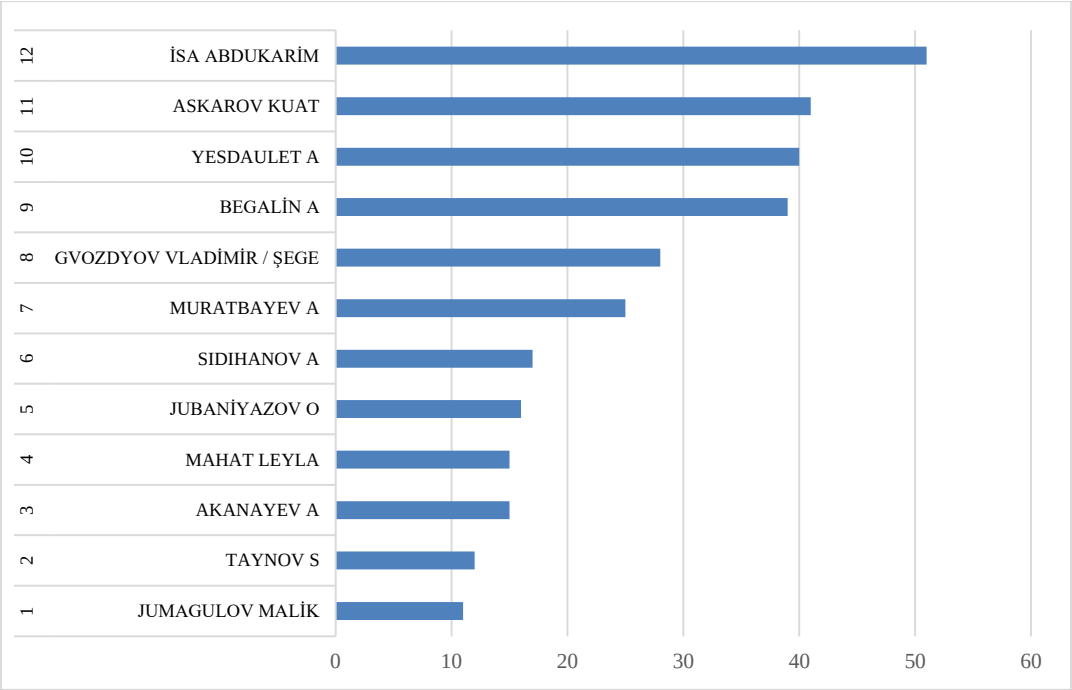
Genel olarak ülkede bağımsızlık döneminin başından itibaren canlanan milli kimlik arayışı süreci, resim sanatı dahil kültürün her alanında günümüze kadar devam

etmektedir. Yukarıda belirttiğimiz çağdaş Kazak resim sanatında Türk mitolojisi motiflerinin zamanla çoğalması, popular hale gelmesi bir taraftan milli kimlik öz tanımlanma sürecinin diğer taraftan yeni ekonomik sisteminin bir parçası olan sanat pyasasının oluşmasıyla ilgilidir.

Katalogta yer alan ressamlar arasında en çok eserleri olan yani 1990 sonrası Kazak resim sanatında en çok Türk mitolojisi konuları işleyen ve katalogta yer alan (10 eser üzerinde) 12 sanatçı belirtebiliriz (Tablo 2, Şekil 2). Çağdaş Kazak resim sanatında Türk mitolojisi motifleri kullanan ressamlar olup bunların her biri, Kazak resim sanatı tarihinde ün salmış bilinen sanatçılarındandır.

Katalogta Yer Alan En Çok Eserleri Olan Ressamlar		
No.	**Soyisim-İsim**	**Eser Sayısı**
1	JUMAGULOV MALİK	11
2	TAYNOV SERİK	12
3	AKANAYEV AMANDOS	15
4	MAHAT LEYLA	15
5	JUBANİYAZOV OMİRBEK	16
6	SIDIHANOV ABDRAŞİT	17
7	MURATBAYEV A	25
8	GVOZDYOV VLADİMİR / ŞEGE	28
9	BEGALİN AYBEK	39
10	YESDAULET ASKAR	40
11	ASKAROV KUAT	41
12	İSA ABDUKARİM	51

Tablo 2. Katalogta Yer Alan En Çok Eserleri Olan Ressamlar (10 eser üzerinde)

Şekil 2. Katalogta En Çok Eserleri Olan Ressamların İsimleri

3. DEĞERLENDİRME

Bu bölümde katalogtan elde ettiğimiz bilgilere göre oluşturduğumuz motiflerin sınıflandırılmasına göre Kazakistan çağdaş sanatçıların eserlerini değerlendirerek, eserlerde hangi mitolojik motifler ve bu motiflerin ne kadar sıklıkta kullanıldığını, nasıl ortaya koyulduğunu, yorumlandığını göreceğiz.

Çalışma sırasında tespit edilen ve tez çalışmamızın içinde ele alınan motifler yedi kategoriye (Motif Grubu) ayrılmıştır:

1. Kozmogonik Motifler
2. Bazı Dişil Motifler
3. Eril Motifler
4. Hayvan Motifleri
5. Ritüel ve Kült Motifleri
6. Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri
7. Diğer Motifler

Kategorilerin her biri ayrı bir altbölümde ve Kategorilerin içindeki Motiflerin her biri ayrı alt-alt bölümde ele alınmıştır. Her alt bölümün başında ilgili Kategori ile ilgili genel ve bazı istatistiksel bilgiler sunulmuş olup, alt-alt bölümlerde ise ilgili Motifin kullanıldığı eserler bilgilerini ve okuru Katalog bölümüne sevk edecek atıfları içeren tablolar şeklinde sunulmuştur.

Aşağıda sunacağımız genel tablo (Tablo 3. Çalışma Sırasında Tespit Edilen Kategorilerine Göre Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eserlerin Sayısı) eserlerde tespit edilen motifleri kategorilere göre (Motifler Grupları) ayrılmış biçimdedir. İçinde motif grupları, motiflerinin isimleri, motif ve motiflerin kullanıldığı eser sayıları açıklanmıştır.

Sunduğumuz tabloda (Tablo 3. Çalışma Sırasında Tespit Edilen Kategorilerine Göre Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eserlerin Sayısı) Motifler Grupları ve Motifler, Değerlendirme bölümünde yerleştirildiği gibi sıralanmıştır. Bundan sonraki bölümlerde ise büyükten küçüğe olarak sıralanmış şeklinde hazırlanmış tablolar ve durumu daha iyi değerlendirebilmek amaçlı görsel destek olarak sırasıyla grafikleri kullanılacaktır.

1		KOZMOGONİK MOTİFLER	Eser Sayısı
1	1	Gök Tengri	5
2	2	Umay	9
3	3	Toprak	4
4	4	Su	28
5	5	Ateş, Ocak	6
6	6	Güneş	62
7	7	Ay	32
8	8	Venüs	4
9	9	Yıldız	11
10	10	Ağaç	55
11	11	Dağ	38
12	12	Taş	14
2		**BAZI DİŞİL MOTİFLER**	**Eser Sayısı**
13	1	Jeztırnak	1
14	2	Peri	1
15	3	Amazon Kadın	5
16	4	Kam / Şaman Kadın	5
17	5	Kız Jibek	3
18	6	Ayşa Bibi	3
3		**ERİL MOTİFLER**	**Eser Sayısı**
19	1	Avcı	20
20	2	Okçu-Yay	19
21	3	Bilge	19
22	4	Dede Korkut	13
23	5	Asan Kaygı	1
24	6	Hıdır	1
25	7	Şaman	15
26	8	Müzisyen	22
27	9	Alpamıs Batır	1
28	10	Kambar Batır	1
29	11	Koblandı	4
30	12	Yer-Targın	1
31	13	Aşina	3
32	14	Aldar Köse	2
4		**HAYVAN MOTİFLERİ**	**Eser Sayısı**
33	1	At	209
34	2	Deve	72
35	3	Koç / Koyun / Keçi	44
36	4	Geyik	17
37	5	Boğa	34
38	6	Kaplan	53
39	7	Köpek	41
40	8	Kurt	31
41	9	Pars	22
42	10	Balık	11
43	11	Yılan	10
44	12	Ejderha	9

45	13	Simurg	3
46	14	Kartal / Şahin	70
47	15	Karga	1
48	16	Saksağan	1
49	17	Kırlangıç	2
50	18	Leylek	4
51	19	Kuu / Kaz	8
5		**RİTÜEL VE KÜLT MOTİFLERİ**	**Eser Sayısı**
52	1	Atalar	7
53	2	Ataları Anma	1
54	3	Aruah-Ruh	9
55	4	Balbal	31
56	5	Mezar Taşları	8
57	6	Türbe	7
58	7	Hoca Ahmet Yesevi	15
59	8	Ant İçme	2
60	9	Hanı İlan Etme	4
6		**GEL. EV VE EŞYASI MOTİFLERİ**	**Eser Sayısı**
61	1	Çadır	58
62	2	Şanırak	43
63	3	Kazan	10
7		**DİĞER MOTİFLER**	**Eser Sayısı**
64	1	Ok-Yay	29
65	2	Kılıç	18
66	3	Eyer	14
67	4	Sancak/ Bayrak/ Tuğ	21
68	5	Adıraspan	2
69	6	Deve Dikeni	3
70	7	Elma	9
71	8	Alaş	1
72	9	Serap	8
73	10	Yedi Hazine	6

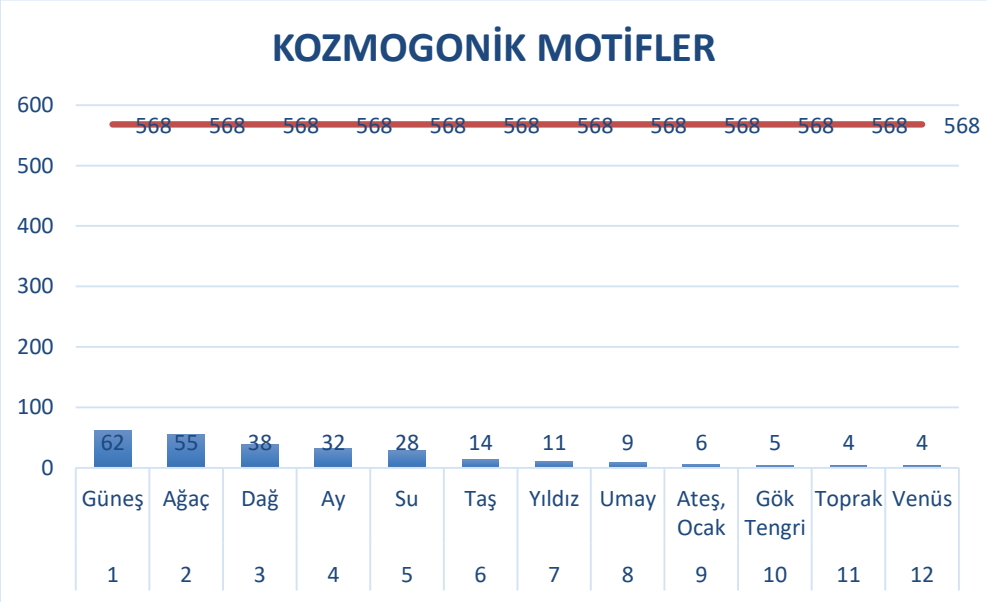
Tablo 3. Çalışma Sırasında Tespit Edilen Kategorilerine Göre Mitolojik Motiflerin Kullanıldığı Eserlerin Sayısı

3.1. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Kozmogonik Motifler

Kozmogonik Motifler grubuna dahil edilmiş Motifler, aşağıdaki tabloda (Tablo 4. Eserlerde Rastlanan Kozmogonik Motifler Grubu ve Eser Sayısı (büyükten küçüğe) motiflerin eserlerde rastlanma sıklığına göre büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

1	KOZMOGONİK MOTİFLER	Eser Sayısı
1	**Güneş**	62
2	**Ağaç**	55
3	**Dağ**	38
4	**Ay**	32
5	**Su**	28
6	**Taş**	14
7	**Yıldız**	11
8	**Umay**	9
9	**Ateş, Ocak**	6
10	**Gök Tengri**	5
11	**Toprak**	4
12	**Venüs**	4

Tablo 4. Eserlerde Rastlanan Kozmogonik Motifler Grubu ve Eser Sayısı (büyükten küçüğe)

Şekil 3. Kozmogonik Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı

Yukarıdaki grafikte (Şekil 3. Kozmogonik Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı gördüğünüz gibi Güneş, Ağaç, Dağ ve Ay motifleri bu grupta en kullanılan motiflerdendir. Aslında bu tür motiflerin çok yaygın bir imgelerden oluştukları için çok sayıda çeşitli eserler arasında seçilmesi oldukça güç bir iştir. Katalogta olan ilgili örneklerin bazıları ana konu olarak bu motifleri ele almakla birlikte diğerlerinde aynı motifler yan, yardımcı bir element olarak kullanılabileceği görülmüştür.

Ancak aynı grafikte (Şekil 3. Kozmogonik Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı kullanım açısından daha yaygın olan Güneş (Güneş / Güneş Tanrısı), Ağaç (Hayat Ağacı, Kutsal Ağaç, Bayterek), Dağ, Ay, Su motiflerine göre Türk mitolojisinin en önemli kozmogonik motifleri olan Taş, Yıldız, Umay, Ateş-Ocak (Ot-ana), Gök Tengri, Toprak (Toprak-ana, Yer-ana), Venüs (Çolpan, Tan Yıldızı) gibi motifler, Kazak çağdaş ressamlar arasında daha az popülar oldukları görülmüştür.

3.1.1. Gök Tengri Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Gök Tengri		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "HAN TENGRİ" 2004	KAT.NO.22:38
2	KALAÇOVA "TENGRİ VE UMAY"2005	KAT.NO.47:2
3	KAYRAMBAYEV "HAN TENGRİ"	KAT.NO.53:5
4	TAŞİMOVA "HAN TENGRİ" 2013	KAT.NO. 89:8
5	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12

Tablo 5. Gök Tengri Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Gök-Tengri motifi, KALAÇOVA, TAŞİMOVA, TAYNOV, BEGALİN, KAYRAMBAYEV adlı ressamlar tarafından motif kullanılmış olup 5 tane eserde rastlanmıştır. Tengri, özellikle "Han-Tengri" olarak eril bir motif olarak erkek figürü (Kalaçova, Begalin, Taşimova), zoomorfik olarak at (Kayrambayev) ve bir kez gök (Taynov) anlamında kullanılmıştır. Eski Türk Mitolojisinin temeli olan Gök-Tanrı/ Gök-Tengri inancı olmasına rağmen bu konu yaygın olduğunu diyemeceğimiz kadar az (%0,9) rastlanmıştır. Bunun sebebi, muhtemelen hem eski çağlarda hem İslamı kabul ettikten sonra herşeyden üstün olan herşeyin sahibi olan Gök-Tengri'nin resmi yapılamaz olduğu ile ilgilidir.

3.1.2. Umay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Umay		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "KADIN" 2004	KAT.NO.22.13
2	GULİYEV "ANNA KARENİNA" 2010	KAT.NO.33.4
3	JANTASOV "KORKUT ATANIN YANKISI" 2012	KAT.NO.41.1
4	JUMANOV "UMAY ANA" 2011-2012	KAT.NO.45:2
5	KALAÇOVA "TENGRİ VE UMAY"2005	KAT.NO.47:2
6	TAŞİMOVA "UMAY ANANIN DOĞUŞU" 2013	KAT.NO. 89:7
7	YESDAULET "TANRIÇA" 1995	KAT.NO. 94:5
8	YESDAULET "YOLDA" 2011	KAT.NO. 94:30
9	YESDAULET "İNİSİYASYON" 2011	KAT.NO. 94:34
10	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" sol	KAT.NO. 88:1

Tablo 6. Umay Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Umay motifi KALAÇOVA, TAŞİMOVA, YESDAULET, GULİYEV, JANTASOV, JUMANOV, BEGALİN adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 10 tane eserde rastlanmıştır. Heykellerde görünen Üç dilimli tacı olan figür Umay-ana olarak bilinmektedir. Bu Umay-ananın sembolü olarak çağdaş ressamlar olarak kullanılmaktadır. Bunu biz Yesdaulet, Jantasov ve Guliyev'in çalışmasında görülebilir. Kalaçova ve Jumanov ise Umay'ı bir kadın şeklinde tasvir etmektedirler. Begalin, kadını resmederken kanatları kullandığı için Umay motifiyle bağlantı kurulabileceği düşünülmüştür, çünkü mitolojide Umay birçok kez kuş veya kanatları olan dişil bir varlık şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Taşimova'nın çalışmasında ise Umay'ı tasvirinde tamamen soyut bir yaklaşım sergilenmiştir. Katalogta bu motif eserlerin %1,8-sında rastlanmıştır.

3.1.3. Toprak Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Toprak		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AUBAKİR “TOPRAK ANA” 2013	KAT.NO.15:3
2	SIDIHANOV “YER/TOPRAK BEŞİK” 1998	KAT.NO.80:4
3	SIDIHANOV “AY-YER” SEMBOLÜ” 1992	KAT.NO.80:9
4	YESDAULET “TOPRAK” 2011	KAT.NO.94:35

Tablo 7. Toprak Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Toprak/ Toprak Ana/Yer/Yer-Ana motifi AUBAKİR, SIDIHANOV, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 4 tane eserde rastlanmıştır. Bereketi, doğurganlığı sembolize eden Toprak-ana veya Yer-ana ressamlar tarafından dişil bir motif olarak, gebe veya doğurmuş bir kadın figürü, bir sembol olarak karşımıza çıkmakla birlikte Toprak bir element olarak değerlendirilip tasvir edilir. Katalogta Toprak/Toprak-Ana motifi eserlerin %0,7-sinde rastlanmıştır.

3.1.4. Su Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Su		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:2
2	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:3
3	AKANAYEV B. "SEVGİ HAKKINDA DESTAN"2012	KAT.NO.8:3
4	ASEMKUL "SONSUZLUĞA YÜKSELMEK" 2012	KAT.NO.13:1
5	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:38
6	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
7	AYTUAROV "CENGİZHAN"	KAT.NO.17:2
8	AYTUAROV "ASAN KAYGI"	KAT.NO.17:3
9	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
10	DÜZELHANOV "KADIR BABA" 1997	KAT.NO.31:5
11	DÜZELHANOV "YER TARGIN BAHADIR/BATIR" 2011	KAT.NO.31:7
12	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
13	HAYRULİN "DOĞUŞ" 2002	KAT.NO.37:4
14	HAYRULİN "YAŞAM NEHRİ" 2002	KAT.NO.37:5
15	JUMAGULOV "ŞİMŞEKLİ FIRTINA SIRASINDA" 2008	KAT.NO.44:9
16	JUMANOV "MAHAMBET'İN ULU RUHU"	KAT.NO.45:3
17	JUMANOV "ATİLLA VE RUM DİŞİ KURDU" 2011-2012	KAT.NO.45:4
18	JUMANOV "DUA GÖLÜ" 2010	KAT.NO.45:7
19	KALMAHANOV "BOZKIR BEŞİĞİ" 2012	KAT.NO.48:3
20	KAYRAMBAYEV "TAYBURIL" 1998	KAT.NO.53:1
21	KOJABAYEV "ŞAİR/ŞAMAN"1998	KAT.NO.60:1
22	OTARBAY "KAZTUGAN'IN YEDİL İLE VEDALAŞMASI. XV ASIR" 2012	KAT.NO.74:1
23	ROZAKOV "EJDERHA KAPILARI" 2007	KAT.NO.77:5
24	SMAGULOV "İNİSİYASYON" 2007	KAT.NO.82:5
25	TAŞİMOVA "KIRMIZI NEHİR. ALEMLER ARASINDA" 2013	KAT.NO. 89:2
26	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12
27	TURGINBAY "ALAŞ" 2007	KAT.NO.92:1
28	TURGINBAY "SİMURG" 2010	KAT.NO.92:6

Tablo 8. Su Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Su / Su Kaynağı motif, JUBANİYAZOV, TURGINBAY, ABUOV, ASEMKUL, SEYSENHANULI, AJİBEKOV, OTARBAY, AKANAYEV, TORŞİN, SMAGULOV, ORAKBAY, TAŞİMOVA, KALMAHANOV, TAYNOV, KAYRAMBAYEV, DÜZELHANOV, PROTSENKO, AYTUAROV, BAPİŞEV, KOJİN, HAYRULİN, BEGALİN, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 28 tane eserde rastlanmıştır. Türkler için su, kutsal bir varlık olduğundan dolayı her zaman saygı ve hürmetle yaklaşılmıştır. Eserlerde, genel olarak su motifi çoğu kez nehir, bunun dışında, göl veya bir su birikintisi biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Su, bir yaşam kaynağı, bolluğun, bereketin demek ki mutluluk ve huzur manzarasının bir parçası olarak resimlerde sık rastlanmakla birlikte eserlerin ana konusu olarak Su motifi çok seyrek görülür. Katalogta Su motifi eserlerin %4,9-unda rastlanmıştır.

3.1.5. Ateş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Ateş – Ocak		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	JAKIPBEK “KOLTUĞAN” 2012	KAT.NO.40:5
2	MEKEBAYEV “KÖR İHTİYAR KADIN” 2007	KAT.NO.66:1
3	SIDIHANOV “NENE SEMBOLÜ”	KAT.NO.80:2
4	TAŞİMOVA “ATEŞ ALEMİNE GİRİŞ” 2013	KAT.NO. 89:4
5	YESDAULET “OCAK” 2008	KAT.NO.94:25
6	YESDAULET “OCAK” 2011	KAT.NO.94:28

Tablo 9. Ateş Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ateş-Ocak motifi MENLİBAYEVA, MEKEBAYEV, MENLİBAYEVA, TAŞİMOVA, YESDAULET, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 6 tane eserde rastlanmıştır. Ateş ve Ocak kültü birbirinden ayrılmaz oldukları için bir arada değerlendirmeye karar verilmiştir. Taşimova’nın eseri dışındaki tüm eserlerde ateş veya ocak kadın figürüyle bir şekilde bağlantı kurulmuştur. Geleneksel olarak kadın ocak sahibi olduğu ressamların eserlerinde kendini gösterdiğini düşünülmüştür. Katalogta Ateş-Ocak motifi eserlerin %1,1-inde rastlanmıştır.

3.1.6. Güneş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Güneş		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHAT "GÜNEŞ TANRISI VE ÖKÜZ" 2001	KAT.NO. 4:4
2	AHAT "İNSAN VE DEVE" 2001	KAT.NO. 4:5
3	AHAT "YAY" 2000	KAT.NO. 4:6
4	AKANAYEV "SERAP" 2004	KAT.NO. 7:4
5	AKANAYEV T. "GÖÇEBELER" 2007	KAT.NO. 10:1
6	AKANAYEV T. "BOZKIRDA GÜNDOĞUMU" 2009	KAT.NO. 10:4
7	ASKAROV "KARTALLA DANS EDEN" 2013	KAT.NO. 14:3
8	ASKAROV "GÜNEŞE DOĞRU" 2008	KAT.NO. 14:5
9	ASKAROV "BOZKIR İKAR'I" 2008	KAT.NO. 14:9
10	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (ORTA)" 2016	KAT.NO. 14:19
11	ASKAROV "GÜNEŞE DOĞRU YOL" 2016	KAT.NO. 14:21
12	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
13	ASKAROV "GÜNEŞ ALTINDA" 2015	KAT.NO. 14:26
14	ASKAROV "GÜNEŞ AVCISI" 2013	KAT.NO. 14:34
15	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
16	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2014	KAT.NO. 14:39
17	BATPENOVA "YEDİ KIZ. BAŞKURT EFSANESİ"	KAT.NO. 20:1
18	BEGALİN "AY VE GÜNEŞ" 2015	KAT.NO.22:11
19	GAÇİNSKİY "TAU TURGEN" 2001	KAT.NO.32:1
20	GVOZDYOV "DAĞLARDA GECE" 2008	KAT.NO.35:8
21	GVOZDYOV "TEKERLEK-GÜNEŞ-1" 2009	KAT.NO.35:10
22	GVOZDYOV "TEKERLEK-GÜNEŞ-2" 2009	KAT.NO.35:11
23	GVOZDYOV "TEKERLEK-GÜNEŞ-3" 2009	KAT.NO.35:12
24	GVOZDYOV "TEKERLEK-GÜNEŞ" 2011	KAT.NO.35:19
25	HAYRULİN "KOMPOSİZYON"	KAT.NO.37:1
26	JUMAGULOV "ZAMANLAR KAVŞAĞINDA" 2008	KAT.NO.44:8
27	JUMAGULOV "ŞİMŞEKLİ FIRTINA SIRASINDA" 2008	KAT.NO.44:9
28	JUMAGULOV "ALTIN KARTAL" 2008	KAT.NO.44:10
29	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR"	KAT.NO.45:5
30	KARIBAYEV "GÜNEŞ AVCISI"	KAT.NO.50:1

31	KENDIR “BOZKIR MOTİFİ” 2012	KAT.NO.58:1
32	MEKEBAYEV “AY VE GÜNEŞİN AŞKI” 2007	KAT.NO.66:3
33	MURATBAYEV “YAŞAM ÇİÇEĞİ” 2010	KAT.NO.69:6
34	MURATBAYEV “LİDER” 2013	KAT.NO.69:12
35	MURATBAYEV “ZAFER BAYRAMI” 2015	KAT.NO.69:16
36	NURKENOV “SERAP” 2001	KAT.NO.72:1
37	OTARBAY “ALTIN ÇAĞ” 1999	KAT.NO.74:2
38	ROZAKOV “EJDERHA KAPILARI” 2007	KAT.NO.77:5
39	SIDIHANOV “NENE SEMBOLÜ” 1997	KAT.NO.80:1
40	SIDIHANOV “ABILAY HAN DAMGASI” 1996	KAT.NO.80:3
41	SIDIHANOV “ŞAHİN SEMBOLÜ” 1996	KAT.NO.80:5
42	SIDIHANOV “URAN KARASAY, ADAY DAMGASI” 1998	KAT.NO.80:6
43	SIDIHANOV “ÇOLPAN SEMBOLÜ” 1995	KAT.NO.80:10
44	SIDIHANOV “AVRASYA SEMBOLÜ” 1995	KAT.NO.80:16
45	SIDIHANOV “URAN DAMGA” 2000	KAT.NO.80:17
46	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SAĞ	KAT.NO.88:2
47	TAYNOV “GÖÇEBELER” 2010	KAT.NO.90:2
48	TAYNOV “BEREKET SEMBOLÜ”	KAT.NO.90:7
49	TORŞİN “KAZAKİSTAN GÜNEŞİ”	KAT.NO.91:1
50	TURGINBAY “ALAŞ” 2007	KAT.NO.92:1
51	TURGINBAY “SERAP” 1995	KAT.NO.92:7
52	YESDAULET “GÜNEŞ İNSANI” 1993	KAT.NO.94:4
53	YESDAULET “GÖKSEL” 1995	KAT.NO.94:7
54	YESDAULET “GÜNEŞ İNSAN” 1996	KAT.NO.94:8
55	YESDAULET “DOĞU GÜNEŞİ” 2001	KAT.NO.94:12
56	YESDAULET “GÜNEŞ İNSAN” 2001	KAT.NO.94:13
57	YESDAULET “GÜNDOĞUMU” 2002	KAT.NO.94:14
58	YESDAULET “DAMGALI” 2006	KAT.NO.94:21
59	YESDAULET “ÜÇ GÜNEŞ” 2008	KAT.NO.94:26
60	YESDAULET “İLK GÜN” 2010	KAT.NO.94:27
61	YESDAULET “KOBIZ” 2011	KAT.NO.94:32
62	YESDAULET “ÖZGÜRLÜK” 2014	KAT.NO.94:38

Tablo 10. Güneş Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Güneş motifi, AHAT, AKANAYEV, AKANAYEV T., ASKAROV, BATPENOVA, BEGALİN, GAÇİNSKİY, GVOZDYOV, HAYRULİN, JUMAGULOV, JUMANOV, KARİBAYEV, KENDIR, MEKEBAYEV, MURATBAYEV, NURKENOV, OTARBAY, ROZAKOV, SIDIHANOV, ŞİLİBAYEV, TAYNOV, TORŞİN, TURGINBAY, YESDAULET adlı ressamlar tarafından güneş motifi kullanılmış olup 62 tane eserde rastlanmıştır. Yesdaulet, Ahat, Hayrulin, Sıdıhanov tarafından kullanılan Güneş motifi, eserlerde mitolojik anlamında, petroglifler arasında rastlanan "Güneş Tanrısı" olarak bilinen imge olarak karşımıza çıkmaktadır. Güneş motifi, eril başlangıcı simgeleyen bir motif olarak Mekebayev ve Begalin'in, güneş diskin kendisi olarak ele alındığını Gvozdyov'un, serap şeklinde Turgınbay ve Nurkenov'un eserlerinde görülmektedir. Bunun dışında, diğer eserlerde Güneş motifi, manzaranın bir parçası, bazı yerlerde ay-güneş çiftinin parçası olarak tasvir edilmektedir. Katalogta Güneş motifi eserlerin %11-inde rastlanmıştır.

3.1.7. Ay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Ay		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "KARTALLA DANS EDEN" 2013	KAT.NO. 14:3
2	ASKAROV "KURU ÇALI" 2013	KAT.NO. 14:8
3	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (ORTA)" 2016	KAT.NO. 14:19
4	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
5	BATPENOVA "YEDİ KIZ. BAŞKURT EFSANESİ"	KAT.NO. 20:1
6	BEGALİN "AY VE GÜNEŞ" 2015	KAT.NO.22:11
7	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO.22:35
8	BEKEYEV "AY TUTULMASI" 2003	KAT.NO.23:1
9	BEKTAS "AŞK YOLU" 2017	KAT.NO.25:2
10	GUMAROV "AYA TAPINMA" 1990	KAT.NO.34:3
11	GVOZDYOV "ALTINAY" 2008	KAT.NO.35:9
12	JUMAGULOV "ZAMANLAR KAVŞAĞINDA" 2008	KAT.NO.44:8
13	KAYRAMBAYEVA "PARLAK YAYILAN IŞIK" 2011	KAT.NO.54:4
14	KİLİBAYEV "ŞOLPAN" 2006	KAT.NO.59:7
15	MEKEBAYEV "AY VE GÜNEŞİN AŞKI" 2007	KAT.NO.66:3
16	MURATBAYEV "YAŞAM ÇİÇEĞİ" 2010	KAT.NO. 69:6
17	MURATBAYEV "GECE AY" 2010	KAT.NO. 69:8
18	MURATBAYEV "ÖKÜZ YILI" 2015	KAT.NO. 69:17
19	ORAKBAY "SERAP" 2016	KAT.NO.73:1
20	SIDIHANOV "ŞAHİN SEMBOLÜ" 1996	KAT.NO.80:5
21	SIDIHANOV "AY-YER SEMBOLÜ" 1992	KAT.NO.80:9
22	SIDIHANOV "ÇOLPAN SEMBOLÜ" 1995	KAT.NO.80:10
23	SIDIHANOV "AYLI KURT"	KAT.NO.80:11
24	SIDIHANOV "URAN DAMGA" 2000	KAT.NO.80:17
25	TAŞİMOVA "MAVİ AY'IN YÜZMESİ"	KAT.NO. 89:5
26	TAYNOV "BEREKET SEMBOLÜ"	KAT.NO.90:7
27	TURGINBAY "YENİ AY" 2004	KAT.NO.92:4
28	YESDAULET "TANRIÇA" 1995	KAT.NO. 94:5
29	YESDAULET "KURBAN" 2003	KAT.NO. 94:15
30	YESDAULET "BÜYÜK AY" 2008	KAT.NO. 94:22

31	YESDAULET “İLK GÜN” 2010	KAT.NO. 94:27
32	YESDAULET “KOBIZ” 2011	KAT.NO. 94:32

Tablo 11. Ay Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ay motifi, ASKAROV, BATPENOVA, BEGALİN, BEKTAS, GUMAROV, GVOZDYOV, JUMAGULOV, KAYRAMBAYEVA, KİLİBAYEV, MEKEBAYEV, MURATBAYEV, ORAKBAY, SIDIHANOV, TAŞİMOVA, TAYNOV, TURGINBAY, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 32 tane eserde rastlanmıştır. Genel olarak, Ay motifi güneş-ay çifti imgesinin bir parçası olarak eserlerde, gece manzaralarında, dişil bir başlangıcın bir simgesi olarak, öküz veya boğa kültüyle bağlantılı olarak bazı eserlerde tasvir edilmektedir. Katalogta Ay motifi eserlerin %5,6-sinde rastlanmıştır.

3.1.8. Yıldız Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Yıldız		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "GÖÇEBE YILDIZI" 2013	KAT.NO. 14:34
2	ASKAROV "GÜNEŞ AVCISI" 2013	KAT.NO. 14:34
3	BEGALİN "ŞANIRAK" 2014	KAT.NO.22:7
4	BEGALİN "YILDIZ" 2008	KAT.NO.22:28
5	BEGALİN "GÖÇEBELER" 1998-2003	KAT.NO.22:32
6	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO.22:35
7	BEKTAS "AŞK YOLU" 2017	KAT.NO.25:2
8	JAKIPBEK "BÜYÜKAYI'DAN PRENSES" 2012	KAT.NO.40:6
9	KİLİBAYEV "ŞOLPAN" 2006	KAT.NO.59:7
10	ROZAKOV "ARİON'DAN MİSAFİRLER KAZAKİSTAN'DA" 2012	KAT.NO.77:9
11	SIDIHANOV "ÇOLPAN SEMBOLÜ" 1995	KAT.NO.80:10

Tablo 12. Yıldız Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Yıldız motifi, ASKAROV, BEGALİN, BEKTAS, BEGALİN, JAKIPBEK, KİLİBAYEV, ROZAKOV, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 11 tane eserde rastlanmıştır. Yıldız imgesi, takımyıldızı olarak (Büyükayı, Orion), Tan Yıldızı – Çolpan, Ay-Yıldız çiftinin bir parçası olarak elimizdeki eserlerde karşımıza çıkmaktadır. Katalogta Yıldız motifi eserlerin %1,9-unda rastlanmıştır.

3.1.10. Çolpan - Venüs Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Çolpan - Venüs		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	KİLİBAYEV "ŞOLPAN" 2006	KAT.NO.59:7
2	MURATBAYEV "VENÜS"/"TAN ŞOLPAN" 2006	KAT.NO. 69:3
3	SIDIHANOV "ÇOLPAN SEMBOLÜ" 1995	KAT.NO.80:10
4	YESDAULET "VENÜS" SERİSİ 2006	KAT.NO. 94:20

Tablo 13. Çolpan-Venüs Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Çolpan - Venüs motifi, SIDIHANOV, MURATBAYEV, YESDAULET, KİLİBAYEV adlı ressamlar tarafından Venüs motifi kullanılmış olup 4 tane eserde rastlanmıştır. Venüs – Çolpan motifi ressamların eserlerinde dişil bir varlık, bir kadın olarak tasvir edildiği görülmektedir. Katalogta Çolpan -Venüs motifi eserlerin %0,7-sinde rastlanmıştır.

3.1.11. Ağaç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Ağaç, Dünya Ağacı, Bayterek		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:2
2	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:3
3	AJIBEKOV "O KAVAK"1998	KAT.NO.6:6
4	ASKAROV "HAYAT AĞACI" 2013	KAT.NO. 14:2
5	ASKAROV "KARTALLA DANS EDEN" 2013	KAT.NO. 14:3
6	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
7	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
8	ASKAROV "GÜNEŞ OBASININ TADI" 2014	KAT.NO. 14:27
9	ASKAROV "GÖÇEBE YILDIZI" 2013	KAT.NO. 14:32
10	ASKAROV "HAYAT AĞACI" 2014	KAT.NO. 14:11
11	ASKAROV "HAYAT AĞACI-2" 2013	KAT.NO. 14:11
12	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:37
13	AYTUAROV "HAYAT AĞACI"	KAT.NO.17:5
14	BATPENOVA "YEDİ KIZ. BAŞKURT EFSANESİ"	KAT.NO. 20:1
15	BEGALİN "DÜNYA AĞACI. BAYTEREK" 2012	KAT.NO.22:1
16	BEGALİN "BATIR" 2014	KAT.NO.22:20
17	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO.22:35
18	DÜZELHANOV "KADIR BABA" 1997	KAT.NO.31:5
19	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER" 1998	KAT.NO.35:1
20	GVOZDYOV "ELMA AĞACI" 1999	KAT.NO.35:2
21	GVOZDYOV "AİLE İÇİN DÖRT TANE YORGAN " 2004	KAT.NO.35:3
22	GVOZDYOV "ERKEK VE KADIN SEMBOLLER" 2005	KAT.NO.35:4
23	GVOZDYOV "BEYAZ YASTIK DAĞ" 2008	KAT.NO.35:6
24	GVOZDYOV "BEYAZ YASTIK ORMAN" 2008	KAT.NO.35:7
25	GVOZDYOV "DAĞLARDA GECE" 2008	KAT.NO.35:8
26	GVOZDYOV "LALELER SAHASI" 2009	KAT.NO.35:13
27	GVOZDYOV "YAZ ORTASI" 2009	KAT.NO.35:14
28	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
29	GVOZDYOV "AĞAÇ AURASI" 2010	KAT.NO.35:16

30	GVOZDYOV “ERKEK VE KADIN MUSKALAR” 2010	KAT.NO.35:17
31	GVOZDYOV “YORGAN” 2009	KAT.NO.35:20
32	GVOZDYOV “KERVAN” 2009	KAT.NO.35:21
33	GVOZDYOV “YASTIK DAĞ” 2011	KAT.NO.35:22
34	GVOZDYOV “YASTIK ORMAN” 2011	KAT.NO.35:23
35	GVOZDYOV “YASTIK” 2012	KAT.NO.35:24
36	GVOZDYOV “TAŞLAR ÜZERİNDE AĞAÇLAR”	KAT.NO.35:26
37	GVOZDYOV “DAĞ”	KAT.NO.35:28
38	HAYRULİN “AK OK” 1995	KAT.NO.37:3
39	JUBANİYAZOV “KUZU VE BAYAN” 2004	KAT.NO.43:4
40	JUMAGULOV “KURT” 2008	KAT.NO.44:7
41	JUMAGULOV “HAYAT AĞACI” 2007	KAT.NO.44:11
42	KALAÇOVA “TENGRİ VE UMAY”2005	KAT.NO.47:2
43	KAYRAMBAYEV “KERİM (HAYRAN KALDIĞIM) AĞAÇ”	KAT.NO.53:6
44	MADANOV “ARKETİPLER” 1992	KAT.NO.62:1
45	MAHAT “HAYAT AĞACI”	KAT.NO.63:1
46	MAHAT “HAYAT AĞACI-2”	KAT.NO.63:2
47	MAHAT “HAYAT AĞACI-3”	KAT.NO.63:3
48	MURATBAYEV “YAŞAM ÇİÇEĞİ” 2010	KAT.NO.69:6
49	MURATBAYEV “YAŞAM ÇİÇEĞİ-2” 2006	KAT.NO.69:7
50	MURATBAYEV “ANNENİN BAYTEREĞİ”	KAT.NO.69:22
51	SAUITBEKOV “DEDE KORKUT”2012	KAT.NO78:1
52	SIDIHANOV “YAR BEŞİK” 1997	KAT.NO.80:1
53	SIDIHANOV “NENE SEMBOLÜ”	KAT.NO.80:2
54	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SOL	KAT.NO.88:1
55	TURGINBAY “BAYTEREK”-“DÜNYA AĞACI” 2002	KAT.NO.92:9

Tablo 14. Ağaç Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ağaç motifi ABUOV, AJIBEKOV, ASKAROV, BEGALİN, ŞİLİBAYEV, MURATBAYEV, AYTUAROV, SAUITBEKOV, KALAÇOVA, BEGALİN, MADANOV, KAYRAMBAYEV, TURGINBAY, HAYRULİN, JUMANOV, JUMAGULOV, MAHAT, JUBANİYAZOV, DÜZELHANOV, GVOZDYOV, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 55 tane eserde rastlanmıştır. Askarov, Aytuarov, Begalin, Muratbayev, Jumagulov, Mahat, Sıdıhanov, Turgınbay’ın eserlerinde ağaç motifi Bayeterek, Yaşam/Hayat ağacı, Jubaniyazov, Ajibekov’un eserlerinde çiftlerin bulştuğu bir yer,

Jumagulov'un kurdun dolaştığı orman, Düzelhanov'un Hıdır'ın tuttuğu asa, Gvozdyov'un sayısız sembollerin içinde ağaç veya yaşam ağacı olarak karşımıza çıkmaktadır. Katalogta Ağaç motifi eserlerin %10-unda rastlanmıştır.

3.1.12. Dağ Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Dağ		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:2
2	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:3
3	AMANKOSOV "ZERDÜŞT"	KAT.NO.12:1
4	AMANKOSOV "KUŞ"	KAT.NO.12:2
5	ASKAROV "GÖKTEN İNENLER" 2015	KAT.NO. 14:14
6	ASKAROV "HAYAT AĞACI-2" 2013	KAT.NO. 14:17
7	ASKAROV "GÜNEŞ ALTINDA" 2015	KAT.NO. 14:26
8	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
9	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
10	AYTUAROV "CENGİZHAN"	KAT.NO.17:2
11	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
12	GVOZDYOV "ERKEK VE KADIN SEMBOLLER" 2005	KAT.NO.35:4
13	GVOZDYOV "BEYAZ YASTIK DAĞ" 2008	KAT.NO.35:6
14	GVOZDYOV "DAĞLARDA GECE" 2008	KAT.NO.35:8
15	GVOZDYOV "AĞAÇ AURASI" 2010	KAT.NO.35:16
16	GVOZDYOV "YASTIK DAĞ" 2011	KAT.NO.35:22
17	GVOZDYOV "YASTIK" 2012	KAT.NO.35:24
18	GVOZDYOV "TANRISAL"	KAT.NO.35:25
19	GVOZDYOV "DAĞ"	KAT.NO.35:28
20	HAYRULİN "ORYANTİLİZM VEYA ZİHNİYET ÜZERİNE DÜŞÜNCELER" 1996	KAT.NO.37:2
21	HAYRULİN "AK OK" 1995	KAT.NO.37:3
22	KAYRAMBAYEV "EFSANE"	KAT.NO.53:4
23	KAYRAMBAYEVA "BABAYA ADANMIŞ" 2011	KAT.NO.54:5
24	KOJABAYEV "ŞAİR/ŞAMAN"1998	KAT.NO.60:1
25	MADANOV "ARKETİPLER" 1992	KAT.NO.62:1
26	MURATBAYEV "GECE AY" 2010	KAT.NO.69:8
27	SMAGULOV "DAĞ" 1995	KAT.NO.82:4
28	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SOL	KAT.NO.88:1
29	TURGINBAY "ALAŞ" 2007	KAT.NO.92:1

30	TURGINBAY “YENİ AY” 2004	KAT.NO.92:4
31	TURGINBAY “SİMURG” 2010	KAT.NO.92:6
32	YESDAULET “KUTSAL DAĞ” 1997	KAT.NO. 94:9
33	YESDAULET “GÜNBATIMI” 2005	KAT.NO. 94:17
34	YESDAULET “KARADAĞ”2008	KAT.NO. 94:23
35	YESDAULET “BAŞLANGIÇ”	KAT.NO. 94:39
36	YESDAULET “BİNİCİ”	KAT.NO. 94:40
37	YUSUPOV “BEKÇİ”	KAT.NO.96:1
38	YUSUPOV “EGEMEN”	KAT.NO.96:2

Tablo 15. Dağ Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Dağ motifi ABUOV, AMANKOSOV, ASKAROV, YESDAULET, AJİBEKOV, BEGALİN, MURATBAYEV, TURGINBAY, GAÇİNSKİY, GVOZDYOV, KAYRAMBAYEV, KOJABAYEV, YUSUPOV, ŞİLİBAYEV, HAYRULİN, AYTUAROV, SMAGULOV, JUMAGULOV, DÜZELHANOV, MAHAT, ŞERİMOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 38 tane eserde rastlanmıştır. Dağ motifi, kutsal dağ, dağ-ata ve genel olarak birçok eserinde olarak kullanılan Yesdaulet’in çalışmalarında, Yusupov’un efsanevi dağlar şeklinde olarak tasvir ettiği imgelerde, eserin ana konu olarak Mahat’ın “Dağ”, Gvozdyov’un “Yastık Dağ”lar serilerinde, ihtişamlı bir manzaranın parçası olarak dağlar biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Katalogta Dağ motifi eserlerin %6,7-sinde rastlanmıştır.

3.1.13. Taş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Kozmogonik Motifler		
Taş		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "GÖKTÜRKLER"	KAT.NO. 2:2
2	ASKAROV "HAYAT AĞACI-2" 2013	KAT.NO. 14:11
3	ASKAROV "GÜNEŞ OBASININ TADI" 2014	KAT.NO. 14:27
4	BAPİŞEV "ANIT U"	KAT.NO. 18:2
5	GUMAROV "TAŞ İÇİNDE OLUŞUM/HAMİLELİK" 1990	KAT.NO.34:6
6	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER" 1998	KAT.NO.35:1
7	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDE AĞAÇLAR"	KAT.NO.35:26
8	JUMANOV "DUA GÖLÜ" 2010	KAT.NO.45:7
9	MAHAT "SESSİZ TAŞ. MAVİ"	KAT.NO.63:7
10	MAHAT "SESSİZ TAŞ. KIRMIZI"	KAT.NO.63:8
11	MAHAT "KURBAN KABULÜ"	KAT.NO.63:9
12	ŞERİMOV "KOYUN TAŞLAR" 2007	KAT.NO.87:3
13	YESDAULET "ZAMAN" 2011	KAT.NO. 94:31
14	YESDAULET "TAŞ"2013	KAT.NO. 94:37

Tablo 16. Taş Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Taş motifi ABDRAMANOV, ASKAROV, BAPİŞEV, JUMANOV, GUMAROV, GVOZDYOV, JUMANOV, MAHAT, ŞERİMOV, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 14 tane eserde rastlanmıştır. Taş motifi, ressamlar tarafından bir anıt, bir mezar taşı, bir yaşam kaynağı, bir manzara parçası olarak çeşitli tarzlarında kullanıldığı görülmektedir. Katalogta Taş motifi eserlerin %2,5-inde rastlanmıştır.

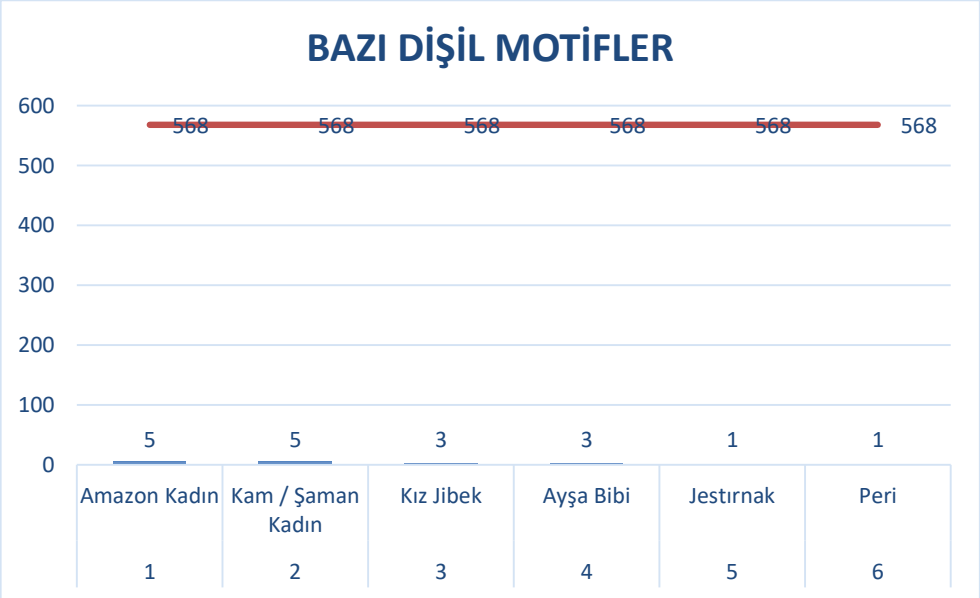
.

3.2. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Bazı Dişil Motifler

Türk mitolojisinin Bazı Dişil Motifleri grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 4. Eserlerde Rastlanan Kozmogonik Motifler Grubu ve Eser Sayısı (büyükten küçüğe) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir. Dişil motif olarak kabul edilebilcek Umay, Toprak-Ana, Venüs - Çolpan motifleri Kozmogonik motifler grubunda değerlendirilmiştir.

2	BAZI DİŞİL MOTİFLER	Eser Sayısı
1	Amazon Kadın	5
2	Şaman Kadın	5
3	Kız Jibek	3
4	Ayşa Bibi	3
5	Jestırnak	1
6	Peri	1

Tablo 17. Dişil Motifler Grubu Motifleri ve Eser Sayısı

Şekil 4. Bazı Dişil Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı

Yukarıdaki tablo ve grafikten görebileceğiniz tespit ettiğimiz sayılardan yola çıkarak Genel olarak söyleyebileceğimiz, Dişil mitolojik motifler incelediğimiz eserlerin içinde en az rastlanan kategori olduğudur.

3.2.1. Jeztırnak Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Jeztırnak		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	SMAGULOV "JEZTIRNAK" 1994	KAT.NO.82.3

Tablo 18. Jeztırnak Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Jestırnak motifi bir eserde rastlanmıştır. Jeztırnak motifi Kazak resim sanatında sanatçı SMAGULOV'un "Jeztırnak" adlı bir çalışmasıyla ortaya çıkmaktadır. Bu motif ile ilgili tek bir eser tespit edildiğine göre ressamın motifin yorumlamasının değerlendirilmesini aşağıda sunulmuştur.

Smagulov Senbigali, ünlü bir Kazak ressam, yakın yıllarda Kıbrıs Modern Sanat Müzesinde çalışmaları ve sergileriyle ünlü olan bir sanatçıdır. Hem ressam hem heykeltraş ve anıtsal ressamdır. Geleneksel kültüre yönelme, sembolizm, benzersiz ve anıtsallık, sanatçının çalışmalarını karakterize eder. Süje olarak incelersek resmin adıyla ilgili bir bağlantı kurabiliriz. Jeztırnak adlı şeytani bir varlık söz konusudur. Dişil bir motif olup onun pirinç burnu ve pirinç tırnakları en önemli özelliklerindendir. Tabloda hayvan pençelerini anımsatan metal pençeler ve uzun burunlu bir yüz görünmektedir. Tabloda ana karakter Jeztırnak motifidir ve onun en belirgin özelliği tırnakları dikkat çekmektedir. Kompozisyon olarak hem dinamik hem durgun bir doğaya sahiptir, eğrisel ve yay çizgiler, parlak ve karşıtlık renkler kompozisyona bir dinamizm vermektedir. Büyük tek renkli yüzeylerin olması, perspektif ve derinliğin olmaması bir hareketsizlik, ince işlenmiş bazı detaylar ise tabloya dekoratiflik kazandırmaktadır. Renksel çözümüne bakarsak sıcak renkler hükmetmektedir: çim yeşili, sarı, okra, turuncu, biraz mavi ve koyu renkler. Bu tabloda ressam tarafından kullanılan stiller olarak soyut, ekspressionizmin ve avangardın birleşimi olarak düşünülebilir. Ressam hakkında yazılan metinlerde yaratıcılığının ana teması sembolizm olarak nitelendirilir. Sanatçı geleneksel kültüre ve halkbilimine yönelmektedir. Sanatçının asıl amacı, Kazak kültürünü inceleme, diriltme ve kültürümüzün, tarihimizin eski büyüklüğünü çağdaş topluma hatırlatmak gibi düşünülebilir. Ressamın çalışmalarına bakarken her zaman felsefik bir boyutu, derin düşünmeyi içeren bir çalışma olduğunu hissedilir, göçebe kültürüne has olan yavaş ama sonsuz bir hareket, döngüsel hayat ve bütünsellik gözlemlenebilir. Mitolojiye

göre kötü ruh olduğu halde jeztırnak, burada kötü veya korkunç bir imaj taşımamaktadır. O, bu dünyanın bir parçasıdır. Hem açık hem koyu renkte ortaya çıkar. Hayatı bütünsel ve olduğu gibi, barış ve uyum içinde yaşamayı davet eder gibi.

Jeztırnak motifi çağdaş Kazak resim sanatında belirlenen zaman sınırlarında yapılan incelenmiş eserlerin içinde sadece bir adet resim bulunmuştur. Kazak mitolojisindeki demonolojik motifler kendi halk arasında bilinen olumsuz tabiatından dolayı ressamlar arasında çok popüler olmadıklarını sonucuna varılmıştır. Mesela bu motife en yakın dişil motif olan Albastı ve Jalmauız konularıyla ilgili çalışmamız sırasında hiçbir esere rastlanmamıştır. Katalogta Jeztırnak motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.2.2. Peri Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Peri		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	(BEGALİN "PERİ" 2003)	KAT.NO.22.36

Tablo 19. Peri Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Peri motifi 1 kez rastlanmış olup BEGALİN adlı ressam tarafından 2003 yılında yapılmış "Peri" isimli çalışmasında kullanılmıştır.

Mitolojik konulu bir çalışma, portre (janr) çığırında yapılmıştır. Resmin süjesi, peri olan bir kadındır. Kompozisyon açısından bakarsak, kadın vücudu ve saçları tüm tuvali kaplamaktadır, peri bir ekstaz halinde saçlarını aralamakta gibi oturmuş vaziyettedir. İlk bakışta saçları, tavus kuşunun yeşil tüyleri misali, parlamakta veya antik resimlerdeki orman nemflerini andıran ağaç yaprakları gibi saçları, vücudunu sarmış ve her tarafa yayılmış durumundadır. Perinin beyaz teni bu dünyaya ait olmadığını vurgulamakla birlikte, inceliği ise genel Begalin'in uzun ince formları sevdiğini burada göstermektedir, hem bugünkü ince tenli güzellik kavramına daha çok hitap etmiş olmaktadır. Saçların yeşil tonları, vücudun beyazı ana figürü oluşturmaktadır, ikinci sırada mavi, kahverengi ve kırmızımsı tonları ise hem ana figürü ortaya çıkartmak için yardımcı olmaktadır hem belki perinin su ve toprakla bir bağlantı olduğunu göstermektedir. Begalin'in resimlerinde her zamanki fantastik bir atmosfer burada da hissedilmektedir. Sanatçının kendine has kozmik bir stili var. Sanatçının bilinci bu dünyaya ait olmayıp çalışmalarında yer buluyor. Keskin ve coşkulu çizgilerin özgür ve dinamik bir şekilde yayılması insanı kayıtsız bırakamaz değil, heyecanlandırır ve başka dünyaya götürür. Kazak masallardaki peri imajından uzak olan sanatçının özgün ve çağdaş yorumu ortadadır. Peri, güzelliğiyle, keyifli haliyle, zarafetiyle bizi cezbeden bir dişil yaratıktır.

Araştırma sırasında, peri kızı, peri kızların köyü ile ilgili güçlü bir inanış var olduğunu tespit etmiş olup resim sanatında ise bu motif yaygın bir motif olmadığını gördük. İncelenmiş eserlerin içinde Peri motifi sadece bir kez, Katalogta Peri motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.2.3. Amazon Kadın Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Amazon Kadın		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	JAKIPBEK "TOMİRİS" 1999	KAT.NO.40:3
2	KAMITKANOV "MAZON KADINLAR"2005	KAT.NO.49:1
3	KİLİBAYEV "ALTIN ÇARİÇE" 2006	KAT.NO.59:6
4	MURATBAYEV "TOMİRİS" 2014	KAT.NO.69:14
5	SIDIHANOV "AY IŞIĞINDA AMAZON KADINI"2007	KAT.NO.80:14

Tablo 20. Amazon Kadın Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Amazon/Savaşçı Kadın motifi, KAMITKANOV, SMAGULOVA, JAKIPBEK, SIDIHANOV, MURATBAYEV, KİLİBAYEVA adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 5 tane eserde rastlanmıştır. Savaşçı kadınların çariçesi olan Tomiris Orta Asya amazon kadınların başı olarak kabule edildiğini incelediğimiz eserlerde de görebiliriz. Tomiris dışında avcı ve atlı kadınlar şeklinde çağdaş Kazak resim sanatında Amazon Kadın motifini temsil etmektedir. Katalogta Amazon Kadın motifi eserlerin %0,9-unda tespit edilmiştir.

3.2.4. Şaman Kadın Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Şaman Kadın		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	KAMITKANOV "BAKSI / ŞAMAN"2006	KAT.NO.49:2
2	KAYDAROV "BAKSI/ŞAMAN"2012	KAT.NO.52:2
3	MAHAT "ŞAMANIN KIZI"	KAT.NO.63:4
4	MEKEBAYEV "KÖR İHTİYAR KADIN" 2007	KAT.NO.66:1
5	SMAGULOV "İNİSİYASYON" 2007	KAT.NO.82:5

Tablo 21. Kam (Şaman) Kadın Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Şaman Kadın motifi, KAYDAROV, KAMITKANOV, MAHAT, MEKEBAYEV, SMAGULOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 5 tane eserde rastlanmıştır. İlk şamanlar kadın olduğu ve her kadının doğası itibarıyla bir şaman oldukları bilinmektedir (Bayat, Türk Kültüründe Kadın Şaman, 2018). Ressamların çalışmalarında bu gerçeğin bir yansıması görülebilir. Fakat tüm eserlerin içinde Katalogta Şaman Kadın motifi eserlerin %0,9-unda rastlanmıştır.

3.2.5. Kız Jibek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Kız Jibek		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	DÜZELHANOV "KIZ JİBEK"	KAT.NO.31:3
2	MENLİBAYEVA "KIZ JİBEK"-"BOZKIR BAROKKOSU" 2004	KAT.NO.67:1
3	SMAGULOVA "KIZ JİBEK.GÖÇ" 2012	KAT.NO. 83:3

Tablo 22. Kız Jibek Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kız Jibek motifi, MENLİBAYEVA, SMAGULOVA, DÜZELHANOV adlı ressamların eserlerinde kullanılmış olup 3 tane eserde rastlanmıştır.

"Kız Jibek – Bozkır Barokkosu" eserinde çağdaş sanat (contemporary art) akımını takip eden ünlü sanatçı Menlibayeva'nın ilk çalışmalarındandır. Yeni yüzyılın yeni binyılın sanatı olarak genç sanatçılar akademiye karşın birçok denemelere açıklar. Menlibayeva onlardan biridir. Contemporary art uluslararası seviyesinde nam salmış biri olarak sayılmaktadır. Karışık tekniği kullanarak yapılan bu dekoratif soyut bir çalışma, merkezinde Kız Jibek'i ifade eden Kazak geleneksel gelin şapkalı (saukeleli) kadın siluetini göstermektedir. Bozkır Barokkosu ismini destekleyen bazı dekoratif işlemelerle süslenmiştir. Kompozisyon açısından statik bir doğaya sahiptir. Renk olarak mavi tonları ağırlıktadır, sarı aksanlar güçlü kontrast oluşturmaktadır. Ressam kendi özgür yorumunu yapmakta ve yeni bakış açısıyla Kız Jibek sembolünü bize sunmaktadır.

İkinci inceleyeceğimiz eser Smagulova'nın "Kız Jibek. Göç" adlı bir resim çalışmasıdır. Bu tablo bir önceki tablodan farklı olarak tamamen Kız Jibek destanıyla ilgilidir. Destandaki var olan göç sahnelerinden birini tasvir eder. Aynı isimli filmini izleyenler bu sahneyi tanıyacaklar.

"Kız Jibek" destanı Kazakların geçmişteki göçebe yaşamının da aynası gibi. Destanda göçebe milletin kalabalık şekilde göç ettiği sahneler, dikilen çadır, ıssız

bozkırda tek başına dolaşan "atlı yolcular" gibi sahneler tanıtılıyor (Awezov, Aktaran: İsmail, & Güngör, 1997). Resimde Kız Jibek'in obası göç ediyor olduğunu görebiliriz. Arka planda atlar, yüklü develeri görebiliriz. Göç sırasında Tölegen Kız Jibek'in yanına yaklaşır, Tölegene yanındaki figür ona eşlik eden şair (ozan), ön planda Jibek bir devenin üzerinde kapalı çadırın içinde hareket etmektedir. Jibek'e eşlik eden arkadaşı aşağıda yayan yürümektedir. İkinci planda tasvir edilen Tölegen yanına yaklaşıp kızı görmek ister, ama Jibek görünmek istemiyor, arkadaşıyla sohbet edip nazlanmaktadır. Ön planda aynı zamanda otlanan bir atı görmekteyiz. Bu, göçün kısa bir ara verdiğini tahmin edebilriz.. Bu duraklamadan faydalanarak yiğitler Jibek'e yaklaşmış olabilir. İşte bu anı yakalayığp resmetmek ressamın amacıydı.

"Tölegen Kız Jibek'in arabasına yaklaştığında, kız gururlanarak cevap vermiyor. Bu gururluluk da Jibek'in farklılığını gösteriyor. Buna Tölegen de kızıyor. İkisi kavga ediyorlar. Bu iki soylunun gururla karışık, ilk psikolojik kavgası. Tölegen onu aşağıladığında Jibek, kendisinin bir milletin biriciği olduğunu bildiriyor. Onu bütün Şekti halkı seviyor. Jibek'in bu hareketi mağrurluk olarak değil, kendi değerini bilme olarak değerlendirilmeli. "Ben de senin gibi soyluyum, tanıyacaksan gel, kabul etmezsen boşuna dolaşma" diyor. Bu tartışma, bu gurur yarışı Tölegen'in sevgisini, isteğini daha da pekiştiriyor. Bu gururlu kız, Tölegen için ulaşılması zor bir zirve gibi görünüyor. Çok zaman geçmeden gururlu kız da aşık oluyor. Önce kızı görmeyi Tölegen çok istiyorsa, şimdi Tölegen'i görmeyi kız çok istiyor." (Awezov, Aktaran: İsmail, & Güngör, 1997).

Anı yakalayıp çok detaylara düşmeden atmosferi aktarmakta resimde kullanılan impressionistik yaklaşım yardım etmektedir. Şekillerin kontürleri, çizgileri çok ön planda değil, çizgilerden öte renk lekeleri daha ön planda, resimdeki planlar işlenmesinde ciddi fark bulunmamaktadır. Resimdeki figürlerin siluetleri, renk lekeleri, kontrast tonları bir ritm oluşturmaktadır. Resmin renk çözümünde sıcak tonları hükmetmektedir, sarı, okra, kahve ve kırmızı renkleri bozkırın rengini ve aynı zamanda iki genç arasında yakında aşk alevini yanacağını ve yüzyıllarca halkta anılacağını anlatmakta gibidir.

Üçüncü resim ünlü Kazak ressamın Düzelhanov'un "Kız Jibek" çalışmasıdır. Çalışma tamamen aynı isimli destanıyla ilgilidir, hatta ressamın amacı destanını yansıtmak ve destanın illüstrasyonunu yapmaktır.

Ressamın çalışmalarına genel baktığımızda sanatçı kendine has özgün bir stile sahip olup Düzelhanov hemen ayırt edilmektedir. Yaratıcılığı (çalışmaları) kendi epik yapısı ve anıtsallığıyla tanınmıştır. Burada incelediğimiz eser de aynı şekilde epik karakteriyle dikkat çekmektedir. Resmin süjesine bakarsak, ana rol destanın ana kahramanı olan Kız Jibek'e verilmiş olup, kendisi kompozisyonun merkezinde bulunmaktadır. Diğer çeşitli figürler onun etrafını çevrelemektedir: burada sol üstte Kız Jibekle kavuşmak için atını uçururcasına dört nala gelen âşık yiğit Tölegen; aşağı insek, büyük ihtimalle güzelliği ve hikmetiyle ünlü annesi, kızın ailesi olabilir; resmin sağ tarafında ise düşman olan kalmuklar Han Koren ile birlikte tasvir edilmiş gibi görünmektedir. Arka planda göç tasvir edilmiştir. Göçün başı olan Kız Jibek'in babası resmin sol tarafından tasvir edilmiştir. Çalışmanın kompozisyonel çözümüne bakacak olursak, resim keskin simetrik yapısıyla dikkat çekmektedir. Merkezde Kız Jibek olup resmi her biri bir tarafı yani öz halkı ve dış düşmanı temsil eden iki eşit parçaya bölmektedir. Sol taraf Kazaklar, sağ – Kalmuklardır. Tablonun aşağısında aynı zamanda fon olan nehir tasvir edilmiştir. Uzakta olan günün doğuşu (veya batışı) yine resmin sol tarafına denk gelmektedir, yeni hayat için bir yaşam umudunu simgelemektedir. Muhtar Awezow bununla ilgili şöyle bir yorum aktarmaktadır: "Şair tabiat görüntülerini de belli bir duyguya, işe delil olarak kullanmış. Jibek' in göçünü güneşin doğmasıyla takip eden Tölegen, Jibek'le Jirenbay'ın otağında, tam öğle vaktinde karşılaşıyor. Bu vakit, güneşin nurunun dünyaya yayıldığı vakit. Bu, mutluluğun arkasından koşarak, yükseklere doğru ilerleyen iki sevgilinin duygularıyla özdeşleşiyor. Ve artık Tölegen Kosoba'nın dibine güneş batarken attan düşmüş etrafa karanlık hakim olunca da vefat etmiştir. Bu dünyaya karanlığın yerleştiği vakit. Karanlık gece Tölegen'in ölmesiyle özdeşleşiyor gibi." (Awezov, Aktaran: İsmail, & Güngör, 1997). Kız Jibek ön planda olup kendisi gelin kıyafetine bürünmüştür. Tölegen ile evlenmeye hazırlanırken onun ölümünün haberini alıyor, ve verdiği sözüne sadık kalıp halkın düşmanını yenen Tölegen'in kardeşiyle Sansızbay ile evlenecektir. Kız Jibek onur ve alçakgönüllülükle başını kadere eğiyor, halkın adına yaşama devam ediyor.

Ressamların üçü de aynı destanı ele alırken Kız Jibek'i tasvir etmekte çok farklı yaklaşımlar sergilemektedirler. Soyut-dekoratif bir yorumdan, destandaki bir anı yakalama denemesinden ve en son epik bir şekilde destanın tamamını yansıtmaya

çalışılan eserlerin serisi gözümüzün önündedir. Katalogta Kız Jibek motifi eserlerin %0,5-inde rastlanmıştır.

3.2.6. Ayşa Bibi Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Dişil Motifler		
Ayşa Bibi		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	HUSAİNOV "AYŞA BİBİ"	KAT.NO.38:1
2	MENLİBAYEVA "AYŞA BİBİ İÇİN ELBİSE" 2001	KAT.NO.67:4
3	ŞERİMOV "AYŞA BİBİ" 2006	KAT.NO.87:1

Tablo 23. Ayşa Bibi Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ayşa Bibi motifi 3 tane eserde rastlanmıştır. HUSAİNOV, MENLİBAYEVA, ŞERİMOV adlı ressamlar tarafından Ayşa Bibi motifi kullanılmıştır.

Husainov'un "Ayşa Bibi" adlı çalışmasında Ayşa Bibi portresi resmedilmiştir. Efsanedeki gibi, biraz heyecanlı, saklanan fakat emin gözlerle bize derin ve keskin bakışları olan, saukeleli (geleneksel Kazak gelin başgiyimi) güzel genç bir kız karşımızda durmaktadır. Babasının onayını almadan yola çıkmak üzere olan Ayşa Bibi bu olmalıdır. Resmin hem soğuk koyu mavi hem sıcak sarı açık tonların bir arada olduğu ve bu şekilde hem kaderin kaçınılmazlığını hem sonsuz sevgi ve umudunu yansıtmaktadır.

Menlibayeva'nın karışık teknikte yapılmış soyut bir çalışma olan "Ayşa Bibi İçin Elbise" adlı eserinde alev kırmızısı ve sarı tonlarda yapılmıştır. Karahan, Ayşa Bibi ölmek üzereyken kendisiyle nikâh kıyarak, sonsuz gelin olarak halkın hafızasında bugüne kadar kalmış ve kalmaya devam edecektir. Sanatçı, bu çalışmada, düğünü olamamış Ayşa Bibi'nin Türk ve birçok dünya geleneğindeki gibi kırmızı renginde gelinliğinin bir sembolünü tasvir etmektedir ve Ayşa Bibi'nin üzücü bir hikayaesine, yaşanamamış mutluluğuna üzülmekte, büyük sevgi ve umutlarını paylaşmakta ve kendisine hayalde bile olsa düğününü ve şaşalı gelinliğiyle yaşatmaktadır.

Şerimov'un "Ayşa Bibi" resminde efsanedeki Ayşa Bibi'nin, Babacı hatun dadısı ve diğer kırk kızla yolda olduğu anını tasvir edildiğini tahmin edebiliriz. Tabloda üç deve üzerinde üç kadın figürü görünmektedir. Arka planda başka deve silüetleri de görünmektedir. Sağ tarafta deve üzerindeki çadırın içinde büyük ihtimal bizden saklanmış durumda Ayşa Bibi'nin kendisi bulunmaktadır. Çalışmanın açık

temiz parlak renklerde yapılmış olması umut dolu bir yolculuğun başlangıcını andırmaktadır.

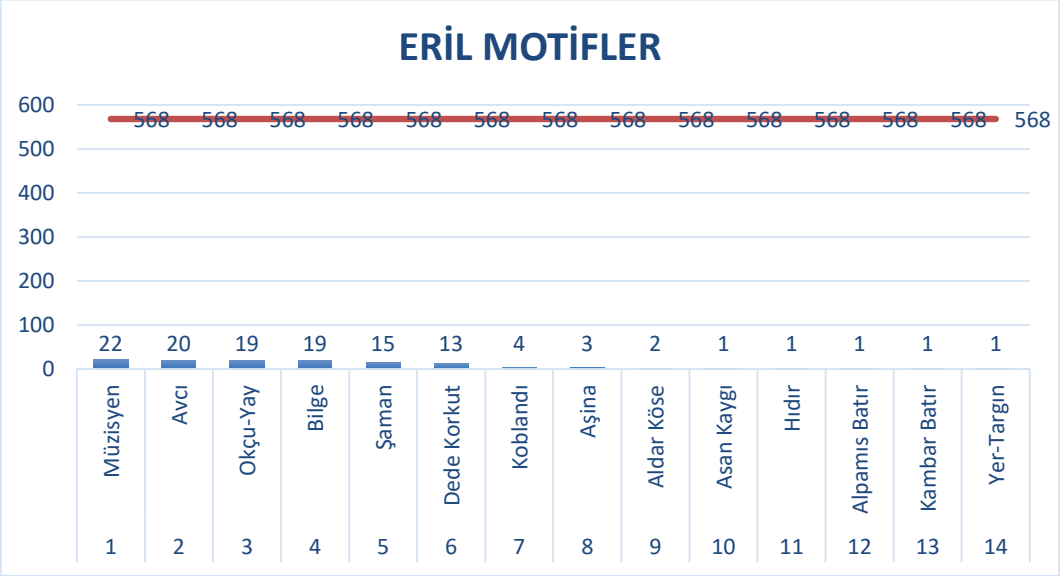
Genel olarak, Ayşa Bibi motifi, asırlar boyunca bugüne kadar sonsuz sevgi ve imanıyla kalplere dokunmaktadır, ancak çağdaş Kazak resim sanatında çok yaygın bir motif olmadığını görebiliriz. Katalogta Ayşa Bibi motifi eserlerin %0,5-inde rastlanmıştır.

3.3. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Eril Motifler

Türk mitolojisinin Eril Motifleri grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 24. Eserlerde Tespit Edilen Eril Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

3	ERİL MOTİFLER	Eser Sayısı
1	Müzisyen / Ozan	22
2	Avcı	20
3	Okçu Yay	19
4	Bilge/Aksakal	19
5	Şaman	15
6	Dede Korkut	13
7	Koblandı	4
8	Aşina	3
9	Aldar Köse	2
10	Asan Kaygı	1
11	Hıdır	1
12	Alpamıs	1
13	Yer-Targın	1
14	Kambar	1

Tablo 24. Eserlerde Tespit Edilen Eril Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları

Şekil 5. Eril Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı

Yukarıda tablo ve grafikte (Şekil 5. Eril Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı görebileceğiniz gibi en yaygın eril motiflerden "akın" (ozan), müzsiyen dediğimiz bir motiftir. Kazak geleneksel kültürü için müzik olmazsa olmazıdır. İnsanın doğuştan ölümüne kadar tüm ömrü boyunca her ritüelde, her önemli adımında eşlik eden müzik, kaostan kozmosa yani hayatını karışıklık ve yokoluştan düzene ve dirilişe getiren müzik Kazak kültürünün ve geleneksel dünya görüşünün temeliydi (Ayazbekova, 1999). Günümüze kadar gelen ve yaşatılmaya devam eden avcılık, okçuluk geleneği, savaşçı göçebe Türk halklarının yaşam tarzının ayrılmaz bir parçasıdır. Şaman motifi de yaygın bir motiftir. Gelenek koruyucuları (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая., 2011) adlandırdığımız motifler genel bir bilge / aksakal ve diğer temsilcilerini içermektedir. Bunların en meşhuru Dede Korkut'tur. Asan Kaygı ve Hıdır çok yaygın olduğunu söyleyemeceğiz. Halkta en bilinen motifler, ünlü destanlardaki eril kahramanlar olan batırlar (Koblandı, Alpamıs, Kambar, Yer-Targın) ise en az kullanılan motiflerdendir. Tüm Türk dünyası için çok önemli bir motif olan Aşina, Kazak ressamlar arasında yaygın olmadığını görülmüştür. Ünlü Kazak fıkraların kahramanı Aldar Köse motifi ise eserlerde iki kez rastlanmıştır.

3.3.1. Avcı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Avcı		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "AVCI" 2007	KAT.NO.2:3
2	ABDRAMANOV "KOBLANDI BATIR" 2012	KAT.NO.2:4
3	ABUOV "AVCILAR"	KAT.NO.3:1
4	AJİBEKOV "NİŞANCI / YAY"	KAT.NO.6:2
5	AJİBEKOV "ATA YURDU"	KAT.NO.6:5
6	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
7	ASKAROV "DOĞANCI" 2010	KAT.NO. 14:33
8	BARBARO "AVCI"	KAT.NO.19:1
9	BEGALİN "KARTALLA AV" 2014	KAT.NO.22:22
10	JAKIPBEK "TOMİRİS" 1999	KAT.NO.40:3
11	JUBANİYAZOV "ERGİNLİK YETİŞKİNLİK"	KAT.NO.43:3
12	JUBANİYAZOV "KARTALCI" 2010	KAT.NO.43:9
13	KARIBAYEV "GÜNEŞ AVCISI"	KAT.NO.50:1
14	MIRZAHMETOV "KARTALLA AVCI"	KAT.NO.68:1
15	MURATBAYEV "AV" 2015	KAT.NO.69:18
16	NAZARKUL "SAVAŞÇILAR"	KAT.NO.70:2
17	SMAGULOV "AVDA" 2012	KAT.NO.82:6
18	TAYNOV "AVCILAR" 2012	KAT.NO.90:8
19	TAYNOV "AVCILAR" 2016	KAT.NO.90:10
20	TAYNOV "AVCILAR" 2016	KAT.NO.90:11

Tablo 25. Avcı Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Avcı motifi, ABDRAMANOV, ABUOV, ASKAROV, TAYNOV, BARBARO, ORAKBAY, AJİBEKOV, SMAGULOV, AKANAYEV, BEGALİN, KARIBAYEV, KOJİN, MURATBAYEV, KALAÇOVA, NURKENOV, NAZARKUL, MEKEBAYEV, MIRZAHMETOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 20 tane eserde rastlanmıştır (Tablo 25. Avcı Motifinin Kullanıldığı Eserler). Eserlerin çoğunda hemen dikkatimizi çeken Emel Esin'in ele aldığı "atlı doğancı" dediğimiz avcı figürüdür (Esin, Orta Asya Osmanlı'ya Türk

Sanatında İkonografik Motifler, 2003). Bunun dışında Avcı motifi okçu tipinde, av konulu, av manzaralı çalışmalarında, eserlerde kullanılan avcıları anlatan petrogliflerinde görülmektedir. Ana konusu av olan tüm bu eserlerin içinde "Güneş Avcısı" (Kat.No50.1) geleneksel avcı motifinden ayrılmaktadır. Katalogta Avcı motifi eserlerin %3,5-sinde rastlanmıştır.

3.3.3. Okçu-Yay Motifin Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Yay / Okçu		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHAT "YAY" 2000	KAT.NO.4:6
2	AJİBEKOV "NİŞANCI / YAY"	KAT.NO.6:2
3	AKANAYEV "SEVGİ HAKKINDA DESTAN"2012	KAT.NO.8:3
4	ASKAROV "TRİPTİK – AYIN DOĞUŞU - SOL" 2016	KAT.NO. 14:18
5	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
6	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
7	BEGALİN "ERKEK" 2009	KAT.NO.22:12
8	BEGALİN "ATICILIKTA BİR YARIŞMAYA KATILMA" 2014	KAT.NO.22:27
9	BEGALİN "OKÇULAR" 2004	KAT.NO.22:33
10	GAÇİNSKİY "TAU TURGEN" 2001	KAT.NO.32:1
11	JAKIPBEK "KOLTUĞAN)" 2012	KAT.NO.40:5
12	JUBANİYAZOV "BİNİCİNİN RESMİ YAZISI" 2010	KAT.NO.43:14
13	KAMITKANOV "MAZON KADINLAR"2005	KAT.NO.49:1
14	KAMITKANOV "BAKSI / ŞAMAN"2006	KAT.NO.49:2
15	KİLİBAYEV "SAKA" 1998	KAT.NO.59:2
16	MURATBAYEV "AVCI KADIN" 2014	KAT.NO.69:13
17	MURATBAYEV "AV" 2015	KAT.NO.69:18
18	ROZAKOV "KOBIZ MELODİSİ/SESİ" 2004	KAT.NO.77:1
19	SIDIHANOV "ADAY SEMBOLÜ"	KAT.NO.80:8

Tablo 26. Okçu-Yay Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Okçu-Yay motifi, AHAT, BEGALİN, MURATBAYEV, KALAÇOVA, ABDRAMANOV, JAKIPBEK, KASTEYEV, ROZAKOV, KAMITKANOV, KİLİBAYEV, AYTUAROV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 18 tane eserde rastlanmıştır (Tablo 26. Okçu-Yay Motifinin Kullanıldığı Eserler) Eserlerde okçu, savaşçı veya avcıyı ele alındığını, bazı yerlerde okçu figürü kaya resimlerinden esinlenerek çizildiğini, eserlerin çoğunda okçu figürü kompozisyonun merkezi, bazılarında avcı figürü tabloda fonda bir detay olarak görmekteyiz. Katalogta Okçu motifi eserlerin %3,3-ünde rastlanmıştır.

3.3.4. Bilge / Aksakal / Gelenek Koruyucusu Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Bilge/ Aksakal/ Gelenek Koruyucusu		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "AVCILAR" 2015	KAT.NO.:
2	AJİBEKOV "HAYIR DUASI / BATA"	KAT.NO.6:1
3	AJİBEKOV "KAZAKELİ"	KAT.NO.6:8
4	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
5	AYTUAROV "ASAN KAYGI"	KAT.NO.17:4
6	BEKTAS "BOZKIR MİMARİSİ" 2012	KAT.NO.25:1
7	BURDESBEKOV "KOBIZCI"	KAT.NO.28:1
8	DÜZELHANOV "KADIR BABA"	KAT.NO.31:5
9	DÜZELHANOV "YER TARGIN BAHADIR/BATIR" 2011	KAT.NO.31:7
10	JAKIPBEK "JENERİK BEŞİK (BEŞİK ORDA)" 2012	KAT.NO.40:7
11	JUMAGULOV "ZAMANLAR KAVŞAĞINDA" 2008	KAT.NO.44:6
12	KAYDAROV "İHTİYAR"2011	KAT.NO.52:3
13	KAYDAROV "KARA İHTİYAR"2015	KAT.NO.52:4
14	KAYRAMBAYEV "EFSANE"	KAT.NO.53:4
15	SUİNBAYEVA "DEDENİN MASALLARI" 2010	KAT.NO.85:3
16	SUİNBAYEVA "HAYIR DUASI" AK BATA 2012	KAT.NO.85:5
17	TAYNOV "DEDENİN EFSANELERİ"	KAT.NO.90:6
18	YESENBAYEV "AYAZ Bİ" 2012	KAT.NO.95:1
19	YUSUPOV "TEFEKKÜR"1994	KAT.NO.96:3

Tablo 27. Bilge/ Aksakal/ Gelenek Koruyucusu Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Gelenek Koruyucusu/Bilge/Aksakal motifi ABUOV, AJİBEKOV, ASKAROV, BURDESBEKOV, BEKTAS, DÜZELHANOV, JAKIPBEK, JUMAGULOV, KAYDAROV, TAYNOV, AYTUAROV, YUSUPOV, SULEYMENOVA, YESENBAYEV adlı ressamlar tarafından Gelenek Koruyucusu/Bilge/Aksakal motifi kullanılmış olup 19 tane eserde rastlanmıştır (Tablo 27. Bilge/ Aksakal/ Gelenek Koruyucusu Motifinin Kullanıldığı Eserler). Bu motifin içinde aslında genel bir belge veya aksakalın dışında mitolojide en ünlü motifleri olan Dede Korkut, Asan Kaygı ve Hıdır motifleri girmektedir. Fakat onlar önümüzdeki

altbölümlerde değerlendirilecektir. Tablodaki eserlerde Gelenek Koruyucusu motifi, Bilge tipi, Ozan/Müzisyen, bir ihtiyar, aksakal biçiminde rastlanmaktadır. Katalogta Gelenek Koruyucu / Aksakal motifi eserlerin %3,3-ünde rastlanmıştır.

3.3.5. Dede Korkut Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Dede Korkut		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
2	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2016	KAT.NO. 14:39
3	AUBAKIR "KOBIZ-BOZKIR, DİKEY EVRENDİR" 2012	KAT.NO. 15:2
4	BURDESBEKOV "KOBIZCI"	KAT.NO.28:1
5	DÜZELHANOV "KORKUT HAKKINDA.EFSANE"	KAT.NO.31:2
6	JANTASOV "KORKUT ATANIN YANKISI" 2012	KAT.NO.41:1
7	JAPAK "KORKUT. KOBIZ. KUŞ"1997	KAT.NO.42:1
8	JUMANOV "ULU GÖÇEBELER"	KAT.NO.45:1
9	MAMAKOVA "KORKUT"	KAT.NO.65:1
10	ROZAKOV "DEDE KORKUT"	KAT.NO.77:2
11	ROZAKOV "DEDE KORKUT"2008	KAT.NO.77:3
12	SAUITBEKOV "DEDE KORKUT"2012	KAT.NO78:1
13	SIDIHANOV "DEDE KORKUT GOBLENİ"	KAT.NO.80:14

Tablo 28. Dede Korkut Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Dede Korkut motifi, ASKAROV, JAPAK, SAUTBEKOV, DÜZELHANOV, JANTASOV, NAZARKUL, SIDIHANOV, BURDESBEKOV, JUMANOV, ROZAKOV, MAMAKOVA, AUBAKİR adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 13 tane eserde rastlanmıştır. Hakkında efsanesi Kazak mantalitesinin temel unsurlarından biri olan, "Türk mitolojisinin arkaik yapılı bir motifi, "İslam'ın bile kopuzuyla birlikte Müslüman evliya olarak kabul etmeye mecbur olduğu" mitolojik bir varlık olan Korkut-ata (Beydili, 2004), İslam'dan önce ölümsüz kutsal bir varlık, ilk ata, ilk şaman ve ozan, kopuzun mucidi, İslam kabul edildikten sonraki dönemde, ölümden kaçan bir evliya olarak karşımıza çıkar (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). Kazak ressamlar tarafından yapılmış eserlerde Korkut daima kopuzuyla birlikte tasvir edilir. Katalogta Korkut motifi eserlerin %2,3-ünde rastlanmıştır.

3.3.6. Asan Kaygı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Asan Kaygı		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AYTUAROV "ASAN KAYGI"	KAT.NO.17:4

Tablo 29. Asan Kaygı Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Asan Kaygı motifi 1 tane eserde rastlanmıştır. AYTUAROV adlı ressam tarafından Asan Kaygı motifi kullanılmıştır. Eserin ismi "Asan Kaygı" olarak geçer. Resmin janrı ise tarihi mitolojik olarak nitelendirebiliriz. Kompozisyon çözümüne bakarsak ana kahraman olan Asan Kaygı ön planda tablonun sol tarafında yerleştirilmiştir. Asan Kaygı figürünü inceleyecek olursak, sanatçı tarafından şair, ozan, bilge tipinde tasvir edilmiştir, elinde bilgeliği ve dervişliği simgeleyen asa, omzunda kopuzu taşıyan heybe, üzerinde çapan ve başında büyük ve önemli kişilerin geleneksel şapkadır.

İkinci planda ise atlı âşık bir çift coşkuyla ilerlemektedir. Kompozisyonun dengesini sağlamak için ön planda sağ tarafta aynı zamanda bir gölge lekesi bulunmaktadır. Ya orada bir kayanın olduğunu söyleyen ya da gökyüzünden yansıyan bulut gölgesi olabilir. Arka planda geniş uçsuz bucaksız bir manzara: bozkır, nehir, dağlar, yayılmış çadırlar… İnsanların mutlu olduğunu simgeleyen mutlu ve özgür bir çift, su dolu nehirler, çiçek açmış bozkır ve yağmurdan sonra çıkan gökkuşağı, sanki uzun arayış ve dertten sonra yeni mutlu hayata bir adım yeni alamayı temsil ettiklerini düşünebiliriz. Acaba Asan Kaygının aradığı yer, Jer Uyuk veya Jideli Baysın burası mı? Asan Kaygı dikkatlice bakıyor ve inceliyor, durgun ve derin düşünmekte gibi görünmektedir. Renk açısından çok zengin ve parlak, ışık dolu bir resim olması yine bereketi, mutluluğu ifade eden bir yöntemdir.

Sonuç olarak, incelediğimiz eserler içinde Asan Kaygı motifi olan bir adet resimde kullanıldığını görülmüştür. Genel Türk ve özel olarak Kazak kültürü için çok önemli bir kişilik ve önemli mitolojik karakter olmasına rağmen, çağdaş Kazak ressamlar arasında popüler olmadığı ortadadır. Tarihi açısından, vatanseverliği besleyen efsanelere göre Asan Kaygı Kazak devletinin oluşumunda büyük rol oynadığını söylendiği halde sanat sahasında motif olarak az kullanılmaktadır. Katalogta Asan Kaygı motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.3.7. Kıdır Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Kıdır / Hıdır		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	DÜZELHANOV "KADIR BABA" 1997	KAT.NO.31:5

Tablo 30. Hıdır Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Hıdır motifi, DÜZELHANOV adlı ressam tarafından kullanılmış olup 1 tane eserde rastlanmıştır. Düzelhanov'un epik yaratıcılığı burada da ortaya çıkmaktadır. Bu sefer geleneksel mitolojinin en önemli motiflerinden birini ele almaktadır. Önümüzde Işık, Nurun sahibi, İlkel Geleneğin koruyucusu olan Kıdır-atanın portresi ve arka planda onun dört hipostazları. Kıdır "kut", yani mutluluğun, bereketin taşıyıcısı, bağışlayıcısı olarak kabul edilir. Kazak göçebe kültüründe ise kut, bereket ve mutluluk, hayvanın bolluğuna bağlıdır, o da hava şartlarına, verimli, sulu, yeşil topraklarına bağlıdır. Burada da ressamın bu halk inanışları güzel tasvir ettiğini görmekteyiz. Arka plandaki Hıdır figürlerin asaları, yukarıda B. Ögel'in değindiği gibi, hayvan başlarıyla süslü olduğunu görebiliriz. Aynı zamanda B. Ögel, asası söğüt ağacından bittiği hakkında bilgi vermektedir (Ögel, Türk Mitolojisi, 1993). Bunun yansımasını ön plandaki Hıdırın ana figüründe görebiliriz, elindeki asa, çiçek açmış bir ağaç şeklinde görünmektedir. Genel olarak tablodaki çiçeklerin bolluğu, baharın gelişini göstermektedir, ressam Nevruzu da kastetmiş olabilir. Kazak kültüründe, "tört tulik mal" dedikleri, dört çeşit evcil hayvan olan koyun, deve, inek ve at, tasvir edilmiştir. Nevruz bayramında genelde "Ulıstın ulı kuni kuttı bolsın! Tört tulik aktı bolsın!..." denir. Bu da hayvanlarınız bol, bereketli, doğurgan ve bol sütlü olsunlar anlamına gelmektedir. Burada da Kıdır-ata'nın, su, süt, kımız şeklinde kut ve bereketi bağışlayan bir karakter olarak önemli rol oynamakta olduğunu anlayabiliriz. Ön planda sol elinden bir beyaz sıvı, su veya süt akmaktadır. Arka planda ise Hıdır figürlerin çoğunun yanında su kaynakları tasvir edilmiştir. Daha önce tespit ettiğimiz, Hıdır'ın su ile bağlantılı olduğunu görebiliriz. Ressamın özel tarzı olarak gördüğümüz, kompozisyondaki simetri, burada da önümüze çıkmaktadır. Hıdırın ana figürü tablonun tam ortasında bulunmakta olup resmi ikiye bölmektedir. İkişer figür her iki taraftan simetrik olarak sağ ve solda yerleştirilmiştir. Renk olarak

sarı, beyaz ve mavi ağır basmaktadır. Yeni günün, baharın gelişini, doğanın uyanışına eşlik eden güneşin parlak ışığını ifade eden sarı renk her tarafa yayılmakta, tablodaki her nesneye değmektedir. Aynı ak sakallı ak giyimli asalı keskin bakışlı yaşlı adam olan Hıdır, elinden akan kutsal beyaz kaynak ve arka plandaki diğer figürler, açmış çiçekler hepsi beyaz tonlarında, doğanın büyülü uyanışı, Kıdır-ata'nın Nurlu rehberliği ve yoldaşlığı, koruyuculuğunu ifade eder. Mavi tonlar temiz açık gökyüzünde barışı ve huzuru ifade eder, su kaynaklarında ise, bereketi, rahmeti, toprağın doğurganlığı ifade eder.

Resmin stilini ise mitolojik olarak nitelendirebiliriz. Genel olarak ressamın yaratıcılığı kendi epik özellikleriyle ayırt edilmektedir. Kültürümüz için önemli konuları ele almaktadır. Kıdır-atanın ciddi yüz ifadesi, keskin bakışları, dik duruşu, karakterin asaletini, kutsallığı, adilliğini göstermekte, hürmet ve saygı uyandırmaktadır.

Genel olarak baktığımızda incelediğimiz "Kıdır-ata" adlı eserde, sanatçı aynı isimli mitolojik kahramanını çok güzel, mitolojik anlamına uygun, renkli, asil bir şekilde ifade etmiştir. Seyircide vatanseverlik, kendi kültürümüze karşı merak ve onur duygularını uyandırmaktadır.

Hıdır/ Kıdır motifi genel tüm Türk dünyası için önemli bir mitolojik motif olduğu halde incelediğimiz eserlerin içinde sadece bir ressam tarafından bir eserde kullanılmış olduğunu tespit edilmiş olup, çağdaş sanatçılar arasında popüler bir konu olmadığını tahmin edebiliriz. Halbuki S.Kondıbay'ın değindiği gibi Nurun, İlkel Geleneğin koruyucularından en önemli figürlerinden biri olarak Hıdır sanat alanında modern Gondolf kadar meşhur, onur ve yüksek duygular uyandıran bir mitolojik motif olabilir. Katalogta Kıdır/ Hıdır motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.3.8. Şaman Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Şaman		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AJİBEKOV “KAM / ŞAMAN” 2006	KAT.NO.6:3
2	AKANAYEV “BÜYÜ” 1999	KAT.NO.7:15
3	BAPİŞEV “RUHLA İLETİŞİM”	KAT.NO.18:3
4	BAYTENOV “ŞAMAN”	KAT.NO.21:1
5	BİLYALOV “ŞAMAN ANATOMİA”	KAT.NO.27:1
6	KAYDAROV “BAKSI / ŞAMAN” 2012	KAT.NO.52:2
7	KAYDAROV “İHTİYAR”2011	KAT.NO.52:3
8	KOJABAYEV “ŞAİR/ŞAMAN”1998	KAT.NO.60:1
9	MAHAT “ŞAMANIN KIZI”	KAT.NO.63:4
10	MAKAJANOV “ŞAMAN/BAKSI” 2012	KAT.NO.64:1
11	MENLİBAYEVA “ŞAMAN İÇİN ELBİSE NO 93” 2004	KAT.NO. 67:2
12	MENLİBAYEVA “ŞAMAN İÇİN ELBİSE.İNCİ” 2004	KAT.NO. 67:3
13	MENLİBAYEVA “KIRMIZI ŞAMAN AİLESİ”	KAT.NO. 67:5
14	SMAGULOV “İNİSİYASYON” 2007	KAT.NO.82:5
15	TAŞİMOVA “ŞAMANIN RÜYASI” 2012	KAT.NO. 89:1

Tablo 31. Şaman Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Şaman motifi, AJİBEKOV, AKANAYEV, BAYTENOV, BİLYALOV, MAKAJANOV, KAYDAROV, KOJABAYEV, BAPİŞEV, MENLİBAYEVA, MAHAT, TAŞİMOVA, SMAGULOV, TAŞİMOVA adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 15 tane eserde rastlanmıştır (Tablo 31. Şaman Motifinin Kullanıldığı Eserler).

Ressamlar tarafından Şaman motifi eserlerin ana konusu olarak ele alınmakta, şaman figürünü, şamana has kostüm ve nesnelerle tasvir edilmektedir. Örneklerin çoğu realtistik, bazıları soyut tarzında yapılmıştır (Taşimova, Menlibayeva). Katalogta Şaman motifi eserlerin %2,6-sında rastlanmıştır.

3.3.9. Müzisyen/Ozan Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Ozan/Müzisyen		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "YÜZLER" 2011	KAT.NO. 14:6
2	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
3	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
4	ASKAROV "HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR" 2010	KAT.NO. 14:25
5	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:28
6	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2014	KAT.NO. 14:39
7	AYTKALİYEV "SAZCI" 2016	KAT.NO.16:1
8	AYTUAROV "CENGİZHAN"	KAT.NO.17:2
9	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
10	BEGALİN "ŞAİR" 2005	KAT.NO.17:18
11	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA HERŞEY" 2005	KAT.NO.17:35
12	BURDESBEKOV "KOBIZCI"	KAT.NO.28:1
13	JUMAGULOV "ZAMANLAR KAVŞAĞINDA" 2008	KAT.NO.44:6
14	KOJABAYEV "ŞAİR/ŞAMAN"1998	KAT.NO.60:1
15	ROZAKOV "KOBIZ MELODİSİ/SESİ" 2004	KAT.NO.77:1
16	SUİNBAYEVA "MÜZİSYEN / SAZCI" 2010	KAT.NO.85:1
17	SUİNBAYEVA "HAYIR DUASI" AK BATA 2012	KAT.NO.85:5
18	ŞERİMOV "BOZKIRDA" 2007	KAT.NO.87:2
19	YESDAULET "YOLDA" 2011	KAT.NO. 94:30
20	YESDAULET "KOBIZ" 2011	KAT.NO. 94:32
21	YESDAULET "MEDİTASYON" 2011	KAT.NO. 94:33
22	YESDAULET "İNİSİYASYON" 2011	KAT.NO. 94:34

Tablo 32. Ozan Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Sazcı/Müzisyen/Ozan motifi ASKAROV , SUİNBAYEVA, ROZAKOV, DÜZELHANOV, AKANAYEV, BURDESBEKOV, ŞERİMOV, AYTKALİYEV, JUMAGULOV, KOJABAYEV, BEGALİN, YESDAULET, AYTUAROV, MURATBAYEV adlı ressamlar tarafından

Sazcı/Müzisyen/Ozan motifi kullanılmış olup 22 tane eserde rastlanmıştır. Kazak halk kültüründe geleneksel müzisyenin rolü çok önemli ve hayatidir; o, geleneksel kültürün insanını tüm evrenle bağlantısını kurmakla görevlendirilmiştir. Geleneksel müzisyen, hem icracı, kültürün yaratıcısı, hem geleneksel bozkır toplumu için tüm evrenle, halkın tarihi, kültürü ve gelenekleriyle bağlantıda olan bilgilerin ana kaynaklarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Ayazbekova, 1999). Geleneksel kültürde her müzisyen biraz şaman, her şaman ise mutlaka bir müzisyendi. Alemler arasında bağlantı kurmak onların ortak görevidir.

Eserlerde genel olarak farklı enstrümanlarla birlikte müzisyen figürü, hem Kazak kültürün en önemli müzisyeni olan Korkut-ata, hem şamanlar, savaşçılar ve çobanlar şekillerinde tasvir edilmiştir. Katalogta Ozan motifi eserlerin %3,9-unda rastlanmıştır.

3.3.10. Alpamıs Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Alpamıs Batır		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	SAUITBEKOV “ALPAMIS BATIR” 2012	KAT.NO.78:5

Tablo 33. Alpamıs Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Alpamıs Batır motifi 1 tane eserde rastlanmıştır. SAUTBEKOV adlı ressam tarafından Alpamıs Batır motifi kullanılmıştır. “Alpamıs Batır” eseri aynı isimli kazak halk destanının adını taşımaktadır. Destandaki ana kahraman olan Alpamıs’ın düşmanıyla karşılaşması resmedilmektedir.

“Alpamış'ın cesaretinin ilk göze çarptığı an, Kalmukların kahramanı Karaman ile karşılaşmasıdır. İkisi dövüşürler. İkisi de çok kuvvetli ve gayretlidirler. Ama burada Alpamış zaferi kazanır, çünkü ona daima koruyucu güçler yardım ederler. Onu herşeyden korurlar. Alpamış namuslu kahramandır. Namusu için gerekirse canını feda eder. Kalmuk ilinde Kalmuk kahramanı Karaman'ın eziyetinden korkan Gülbarşın sevgilisinin onun halini düşünilp canı acıyarak: "Eğer beni dinlersen, kaç buralardan" gibi sözlerine şöyle cevap verir: "Namuslu er hiçbir zaman hiçbir durumda kaçmaz ve düşmanı ile savaşır" (Söylemez & Aliyeva, 2000).

“Alpamış, gençliğine rağmen her tarafta meşhur olur. Dostuna destek, düşmanına heybetli ve korkunçtur. Babası, Bayböri'nin atlarmı götüren Kalmuk Hanı Tayşak'ın rüyasında onu görüp ne yapacağını şaşırması Alpamış'ın ne kadar heybetli bir kahraman olduğunu gösterir. Alpamış, Han'a arslan suretinde görünür. Han'ın gördüğü bu rüyası gerçekleşir. Kalmuk ili bozguna uğrar. Han kahramanm eliyle öldürülür.

Alpamış cesurdur. Erliği, hilesi, sanatı ile halkını, anne-babasını, ailesini içten seven yufka yürekli bir insandır. Destanda Alpamış, "atarsan ok değmez, kesersen kılıç kesmez, suya koysan batmaz, ateşe atsan yanmazlı gibi doğa üstü güç sahibidir. Alpamış'm yaptığı bütün erlikler, sadece kendisinin değil, bütün halkının çıkarı için yapılmıştır.” (Söylemez & Aliyeva, 2000)

Anladığımız kadarıyla Alpamıs beyaz atın üstünde, düşmanı ise siyah atın üstünde, burada renklerin zıtlığı bize yaşamdaki dualiteyi hatırlatıyor: siyah ve beyaz, ak ve kara, ışık ve karanlık, iyilik ve kötülük. Aynı zamanda beyaz atlı askerin yanında tasvir edilen pars ona verilen desteğin simgesidir. Arka plandaki beyaz at sürüsü,

Alpamıs'ın bulunduğu sağa doğru olan duruşuyla aynı yöne ilerlemektedir. Pars da aynı tarafa yönelmektedir. Böylece ressam bize Alpamıs'ın ışık ve iyilik tarafında olduğunu, tanrının onu desteklediğini, Han Tayşık ise onun ilerleme ve yaşam yolculuğunda bir engel olarak çıkmakta olduğunu anlatmaktadır. Leopar, sonsuz gücün, heybetin sembolü, sayısız ak at sürüsü ise zenginliği işaret etmektedir.

Talasbek Asemkulov kendi makalesinde Kazak destanları mitolojik anlamları açısından irdelerken aşağıdaki güzel anlamlandırmaları bizimle paylaşmaktadır: "Derin epik (destansı) bir eser olan Alpamys, yeniden doğup olgunlaşan insan ruhunun afetten çıkışını, zaferlere ve başarılara nasıl yürüdüğünü sembolik olarak betimler.

Alpamıs - Aşk ve İrade, Başarı ve Kahramanlık, Karanlığın Fırtınası ve Hüzün. At, genel olarak Zihin ve Yeteneğin kişileşmesidir. Leopar, güzelliğin ve sonsuzluğun sembolüdür Tayşik Han, daha sonra şeytanın imajına dönüşen kişisel çıkar, zulmün kişileşmesidir. Alpamıs ile Tayşik Han arasındaki mücadele, insan ruhu için verilen bir mücadeledir. İyi ve Kötü, dünyaya, insan ruhuna sahip olmak için savaş halindedir. Baybori'nin sayısız sürüleri insan ruhunun kişileşmesidir. Ruh verilir. Şimdi seçim yapmanız, bu ruha sahip olmaya layık olan gücü bulmanız gerekiyor.." (Asemkulov, Yedinaya Mifologiçeskaya Sistema (Tek Mitolojik Sistem) Единая мифологическая система, 2004)

Eser şövale boyama çalışması olup, tarihi mitolojik türüne yatmaktadır, Kompozisyon olarak simetrik bir yapısı vardır. Süjeye istinaden dinamik bir doğası var, fakat epikliği ve anıtsallığı da ortadadır. Sanki iki savaşçı "iyilik ve kötülük daimi mücadele içinde olacaktır" dercesine sonsuzlukta donmuş vaziyettedir. İki savaşçı neredeyse birbirinin yansıması gibi durmaktadır, ne kadar varsa dünyada iyilik o kadar zıtı vardır. Bir tek Alpamıs tarafında Leopar figürü tasvir edilmiştir. Bu da iyiliğin daha güçlü ve güzel olduğunu simgelemektedir. Arka plan homojen olmasıyla birlikte, Alpamıs tarafında karanlık gökyüzünde ışık parıltıları ortaya çıkmaktayken düşmanın tarafında ise gittikçe kararmaktadır. Renk çözümü karşıtlık üzerinde kuruludur, ana zıtlık siyah ve beyaz tonlarıdır. Yardımcı renkler ise sarı-kırmızı tonlarıdır. Genel olarak dördü de savaş ve mücadele renkleri olduğunu söyleyebiliriz. Eser, Kazak halkının ideallerini yücelten destanın güzel bir tasavvur denemesi ve yorumudur.

Genel olarak resim eseri direkt aynı isimli destanıyla alakalı olup ana kahramanını ve onun en önemli mücadele sahnesini tasvir etmektedir. Alpamıs Batır destanı Kazak edebiyatında büyük bir yer aldığına rağmen ele aldığımız süre içinde bir eser tespit edilmiş ve ressamlar arasında yaygın olmadığı tespit edilmiştir. Halbuki

Kazak ve genel Türk destanları ki onlar tüm Türk dünyasının ve genel dünya kültürün zenginlikleridir ve görsel sanatlarında yer almaya değerler. Katalogta Alpamıs Batır motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.3.11. Kambar Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Kambar Batır		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	DÜZELHANOV "KAMBAR BAHADIR/BATIR" 2012	KAT.NO.31:1

Tablo 34. Kambar Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kambar batır motifi 1 tane eserde rastlanmıştır. DÜZELHANOV adlı ressam tarafından Kambar Batır motifi kullanılmıştır. Şövale resim çalışması olup, tuval üzerine yağlı boya kullanılmıştır. Tarihi mitolojik türünde yapılmıştır, süje olarak merkezinde aynı isimli destanın ana kahramanını tasvir edilmektedir, etrafında ise destanın farklı kahraman ve sahneleri resmedilmiştir. Kompozisyon simetrik olduğu halde hareketli ve ritmiktir, kahramanın etrafında dönen olayların fırtınasını bize aktarmaktadır. Kambar bize doğru tutkuyla kendi tulparın üzerinde uçarcasına gelmektedir, elinde avcı kuş, arkasında kaplan, etrafında kuşlar, askerler, sevgilisi Nazım, aşağıda bozkır, nehir, en tepede ak otağ. Kambar batır destanının genel bir illüstrasyonudur. Ressam burada sadece bir kahramanı veya destandaki bir sahneyi, olayı değil, tüm destanı yansıtmak amaçlıyor. Sonucunda büyük epik bir çalışma ortaya çıkmaktadır. Renk çözümü açısından çalışma sıcak tonların baskın olduğu ve aynı zamanda koyu siyah renklerle kontrast içinde olduğu bir çalışma, renkler tutkulu mücadele ruhunu yansıtmaktadır.

Kambar batır motifi, incelediğimiz eserlerin içinde sadece bir kere rastlanmıştır. Bu, çağdaş Kazak ressamlar arasında bu motifin, aynı isimli destanının Kazak edebiyatında önemine rağmen, yaygın olmadığını göstermektedir. Kazak destanların incelenmesi ve ressamlar tarafından resmedilmesi, yorumlanması, genel çağdaş Kazak toplumunda mitolojiyi ve genel Türk kültürünün önemini yükseltme açısından çok faydalı olabilir. Katalogta Kambar Batır motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.3.11. Koblandı Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Koblandı Batır		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "KOBLANDI BATIR" 2012	KAT.NO.2:4
2	ÇUBUTKİNA "KORTKA GÜZEL TAYBURIL BÜYÜTMEKTE" 2012	KAT.NO.29:1
3	KAYRAMBAYEV "TAYBURIL" 1998	KAT.NO.53:1
4	TAYNOV "KOBLANDI BATIR" 2012	KAT.NO.90:6

Tablo 35. Koblandı Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Koblandı Batır motifi, ÇUBUTKİNA, TAYNOV, ABDRAMANOV, KAYRAMBAYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 4 tane eserde rastlanmıştır.

Abdramanov'un "Koblandı Batır"ı hızla hareket eden atlı savaşçı, batır figürü şeklinde sunulmuştur. Eserde kullanılan kontrast renk ve tonlar destanın dramatik atmosferini yansıtmaktadır.

Çubutkina'nın çalışması ise "Koblandı batır" destanının bir kısmını resmetmektedir. Kortka Koblandı için yetiştirdiği Tayburıl'ı yavru halini resmetmektedir. Katalogta Şaman motifi eserlerin %3,7-sinde rastlanmıştır.

Taynov'un çalışması "Koblandı batır" aynı isimli destanının ana kahramanını tasvir etmektedir. Resim hem anıtsallığıyla hem dekoratifliğiyle dikkat çekmektedir. Renkli yüzeyler ve lekeler iki boyutlu bir şekilde sunulmaktadır.

Geniş omuzlu batır tulparı üzerinde ilerlemektedir. Ressam detaylara pek girmeden genel siluet vermektedir. Kahramanı tasvir eden bir portredir, destanın bir ilustrasyonu olarak görülebilir. Renk çözümü olarak tablonun çoğunlukla mavi renkler kullanılmıştır. Büyük ihtimal Koblandının uzun yolculuğunun bir akşam üstü veya seher vaktindeki bir anını tasvir edilmektedir.

Kayrambayev'in eserinde Koblandı Batır'ın atı Tayburıl bütün heybetiyle tasvir edilmiştir.

Katalogta Koblandı Batır motifi eserlerin %0,7-sinde rastlanmıştır.

3.3.12. Yer Targın Batır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Yer Targın Batır		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	DÜZELHANOV "YER TARĞIN BATIR" 2011	KAT.NO.31.7

Tablo 36. Yer-Targın Batır Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Yer Tarğın Batır motifi DÜZELHANOV adlı ressam tarafından kullanılmış olup 1 tane eserde rastlanmıştır.

Eser 2011, "Er Targın" adlı çalışması, aynı isimli destanın, şövale boyama çalışması, tarihi mitolojik türünden, süje olarak resimde detanın ana kahramanları, Er Targın ve Akjunus, ve etrafında destandaki farklı kahramanları ve sahneleri ortaya koyulmuştur, solda üstte – Kanatlı Tarlan üzerinde Er Targın görünüyor, en üstte ortada kaya gibi Kartkojak batır, Akjunusun babası Han, uzakta Er Targının düşmanı Batırak batır, deniz ve gemi, sağda- Sapıra jırau, boynunu eğmiş, yaralanmış Er Targın batır, uzakta Akjunus, atın üzerinde, tablonun aşağısında askerler, deniz veya nehir, gün doğumu. Akjunus elinde bebekle…

Kompozisyon – yine simetrik ve merkezin etrafında dairesel olarak çözümlenmiştir. Renk – kontrastlar üzerine kurulmuştur. Fonda sabah gökyüzünde sarı ve okra renkleri ve mavi, kahve ve siyah tonlarla karşıttadır.

Resim destan illüstrasyonu olarak çok güzel çözümlenmiştir. Ana kahraman bütün güzellik ve heybetiyle resmin merkezinde tasvir edilmiştir. Dağ gibi batır, altında çok güçlü dev at, yanında biraz arkasında güzel han kızı Akjunus, kendi güzelliği ve asaletiyle Er Targını cezbetmiş, ve yanına birlikte kaçmış.

Katalogta Yer Targın Batır motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.3.13. Aşina Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Aşina		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	MURATBAYEV "KÖKBORİ AŞİNA" 2016	KAT.NO.69:21
2	SUİNBAYEVA "AŞİNA HAKKINDA EFSANE"	KAT.NO.85:4
3	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12

Tablo 37. Aşina Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Aşina motifi SUİNBAYEVA, TAYNOV, MURATBAYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 3 tane eserde rastlanmıştır.

Muratbayev'in "Kökböri Aşina" kurtların arasında bulunan bebek figürü tablonun merkezinde bulunmaktadır. Kurtlar figürleri, bebeğin koruyucuları olarak her taraftan çevrelemiş bulunmaktadır.

Suinbayeva'nın "Aşina Hakkında Efsane" adlı resminde renkli Aşina motifi, çok küçük bebek figürü şeklinde görünmektedir. Elinde bayrak veya tuğ çadırın tepesinde, şanırak yerinde durmaktadır. Şanırak, aile, yaşam, doğurganlık, atalar ile ilişkilendirilmiş olduğundan dolayı resimde bu şekilde yerleştirilmiş olması anlaşılmaktadır.

Taynov "Tengri Göğün Altında" adlı çalışmasında Türk kültürünün unsurları olan ve simgelerini bir araya getirmiş, Türk kültürünün resmini vermiş bulunmaktadır. Ön planda, ocağın yanında aile ve ocak, evin koruyucusu olan kadınlar durmakta, sonra Türk erkekler, atlı ve tuğ tutan hakan veya savaşçı, akın (ozan), davul ile şaman, arka planda ise Kurt üzerine oturan erkek çocuk, Aşina, centaurus (at-adam okçu), yurt çadırı arka planda görünmektedir. Aşina motifi burada Türk dünya görüşün resminin bir parçası, Türk kökenlerini temsilcisi olarak bulunmaktadır.

Aşina motifi, Türk halklarının menşei mitolojisiyle ilgili olduğu için Türk kültürü için önemli ve temel motiflerden biri olmasına rağmen çok yaygın olmadığını görmek mümkündür. Katalogta Aşina motifi eserlerin %0,5-inde rastlanmıştır.

3.3.14. Aldar Köse Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Eril Motifler		
Aldar Köse		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "ALDAR KÖSE" 2009	KAT.NO.22:19
2	YESENBAYEV "ALDAR KÖSE" 2012	KAT.NO.95:2

Tablo 38. Aldar Köse Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Aldar Köse motifi, BEGALİN, YESENBAYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 2 tane eserde rastlanmıştır.

Kazak masallarında meşhur kurnaz bir karakter, "Aldar" kelimesi "yalan söyler", "yalancı" anlamına geliyor, "Köse" kelimesi ise "sakalsız" demektir, Yalancı Sakalsız.

Konuyla ilgili sadece iki adet eser bulunduğuna göre Kazak çağdaş ressamlar arasında çok yaygın bir motif olmadığını görebiliyoruz.

Begalin'in Aldar Kosesi atın üzerinde dombra çalan, belki de türkü söyleyen bir genç yakışıklı bir yiğit şeklinde tasvir edilmiştir. Üzerinde yattığı at beyaz renginde ve o da kendi genç gücüyle genç yiğide yakışmaktadır. Temiz açık mavi gökyüzü gençliğin ve özellikle karakterin gamsızlığını, geniş bozkır özgürlüğünü, güçlü beyaz bir at güçlü parlak aklını, gücünü ve parlak geleceğini simgelemiş olabilir.

Yesenbayev'in Aldar Kose'si daha az umutlu ve daha az olumlu görünmektedir. Tabloda ön planda eşeği ve hemen yanında Aldar Kösenin kendisini görüyoruz. Biraz ileride hükümdarlığı simgelyen elinde asa tutan yaşlı bir aksakal oturmaktadır. Yaşlı aksakal han olabilir çünkü Aldar Köse hakkında "Konuşan Eşek" adlı fıkralarından birini tasvir edilmiş olabilir.

Animasyon şeklinde yayınlanmış fıkrada han Aldar Köseye soruyormuş: "Ben savaşa çıkmak üzereyim. Beni ne bekliyor, zafer mi yenilgi mi?" Aldar Köse de cevap olarak: "Hanım, ben bunları bilemem ancak benim eşeğim her zaman doğru cevap verir. Eğer o kafasını sallarsa, savaşa gitmeye gerek yok, eğer sallamazsa o zaman rahatça savaşa çıkabilirsiniz." Han: "Salak! Bulmuşsunuz bir ahmağı eşeğini dinleyen! Hepiniz atlara binin, çıkıyoruz savaşa!" ve han ordusuyla çıkmış ve büyük zafere ulaşmış o savaşta. Geri geldiğinde zaferini kutlarken Aldar Köseye kızmış. Aldar Köse hanın ona cezalandırmaması için yalvarmış, hana, eğer eşeğini kesmezse eşeğine konuşmayı öğreteceğini sözünü vermiş, bunun için de on sene istemiş. "Eğer

öğretemezsem, eşeğimin yerine kendim gelir kafamı kestirmeye hazırım" demiş. Han tamam demiş. Aldar Kösenin karısı diyor ki Aldar Köse eve eşeğin üstünde neşeli bir şekilde şarkı söylerken görünce bunun üzerine demiş ki, "Ey Aldar, nereye daha gitmek istiyorsun, bir gün evde oturmuyorsun! On yıl gözün açıp kapayıncaya kadar geçip gider, anlayamazsın! Eşeğine konuşmayı öğretemezsin kendi kafandan olacaksın!". O zaman Aldar Köse, gülerek "Ya on yıl çok uzun bir zaman! On yıl geçene kadar kim öle kim kala! Vakit gelene kadar ya eşeğim ölür, ya han değişir! Ha-ha-ha!" (Aldar Köse. Kazak Masallar. Animasyon filmin bölümleri, 2014).

Tabloda tahtında oturan han Aldar Köse tarafına bakmakta ve kızmaktadır. Aldar Köse ise hanın yüzüne bakmaktan kaçınmakta gibi görünüyor. Eşeğine dokunarak korumaya çalışıyor gibidir. Han Aldarı cezalandırmak, eşeğini kesmek istiyor, Aldar ise onu on yıl içerisinde konuşmayı öğreteceğini söz verip ölümünden kurtarmaya çalışıyor olabilir. Karakterler komik ve masalsıdır. Oranlar grotesk şeklindedir. Han ne kadar sert ve hükümdar görünse de sonunda yalancı tarafından aldatılıyor, Aldar Köse ne kadar zavallı ve salak görünse de aslında çok akıllı hatta kurnaz biridir. Ressam bu paradoksu göstermeye çalışmıştır.

Kazak halkın kültüründe ve birçok başka Türk halklarında Aldar Köse motifi çok meşhurdur ve aslında çağdaş Kazak ressamlar için ilgi çekici ve çalışılacak bir konu olabilir. Masallarda saklanan eski htonik-şamanik renge sahip bir karakter, düzenbaz (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). Aldar ve Şeytan veya herhangi düşmanı – dualistik ikiz karakter. Mitolojik katmanları ortaya çıkartılmaya çalışılabilir. Tekrar Kazak kültürün derinliğini ve genel Türk mantalitesini anlamak için bir fırsat olur. Katalogta Aldar Köse motifi eserlerin %0,4-ünde rastlanmıştır.

3.4. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Hayvan Motifleri

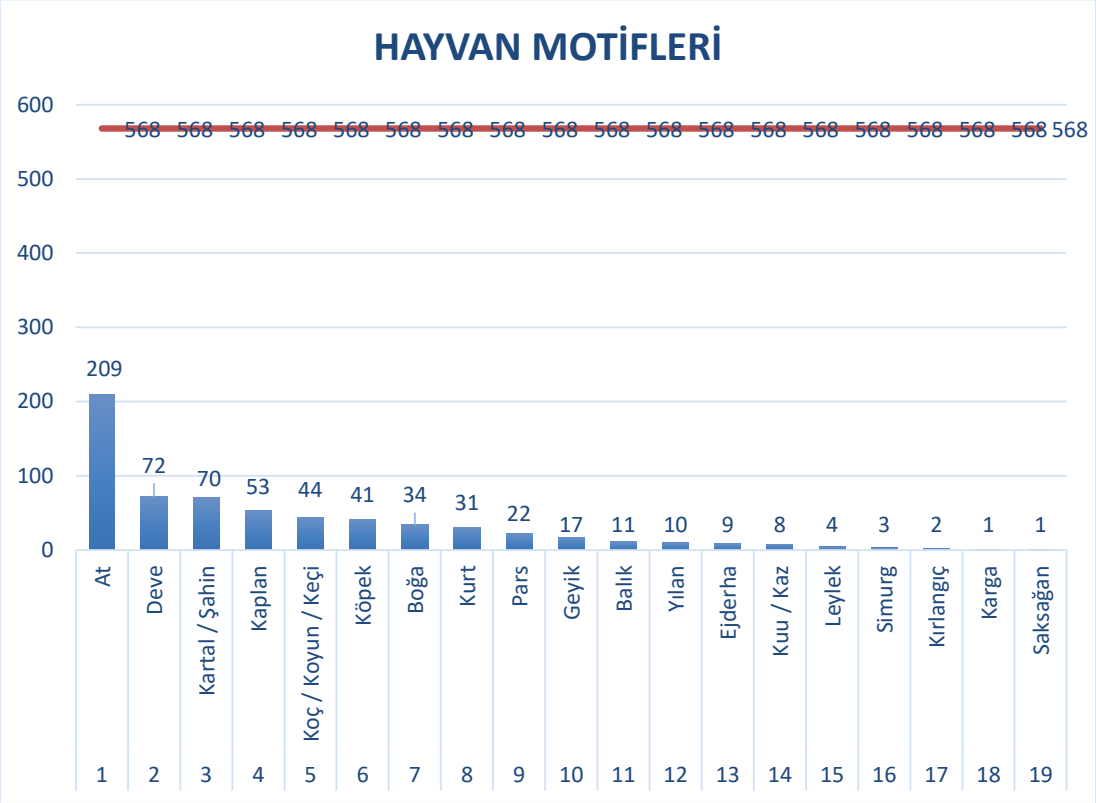
Türk mitolojisinin Hayvan Motifleri grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 39. Eserlerde Tespit Edilen Hayvan Motifleri ve Rastlandığı Eser Sayıları) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

4	HAYVAN MOTİFLERİ	Eser Sayısı
1	At	209
2	Deve	72
3	Kartal	70
4	Kaplan	53
5	Koç / Koyun / Keçi	44
6	Köpek	41
7	Boğa	34
8	Kurt	31
9	Pars	22
10	Geyik	17
11	Balık	11
12	Yılan	10
13	Ejderha	9
14	Kuu / Kaz	8
15	Leylek	4
16	Simurg	3
17	Kırlangıç	2
18	Karga	1
19	Saksağan	1

Tablo 39. Eserlerde Tespit Edilen Hayvan Motifleri ve Rastlandığı Eser Sayıları

Tabloda görebileceğiniz gibi Hayvan motifleri tüm kategoriler arasında motif sayısı bakımından en kalabalık ve eserlerde kullanım açısından en çok sayılı bir gruptur. Hayvan motiflerin içinde mitolojide yukarı dünyanın mensupları olan kuşlar Kartal motifi hariç en az kullanılan motiflerdendir. İkinci sırada yer ve yeraltı dünyanın parçaları olan yılan ve balık motifleridir. Efsanevi varlık olan Ejderha 6 eserde rastlanmıştır. Yırtıcı yabani kedigiller kaplan ve pars birçok ressam tarafından kullanılmaktadır. Fakat kaplan motifi eser bakımından çok sayılı olmasına rağmen ressam açısından çok yaygın olduğu söylenemez. Genelde kaplan motifi, savaşçi, destan batırların mücadeleleri tasvir edilirken kullanılmaktadır. Kataloga dahil edilen ressamlar arasında A. İSA (Kat.No.39) kendi çalışmalarında sadece kaplan motifi üzerinde çalışmaktadır, katalogtaki ressamın tüm eserlerinde kaplan motifi ele alınmaktadır. Pars ise hem Eski Saka'ların hayvan uslübüne merakından, hem çağdaş bağımsız Kazakistan'ın sembolü olarak kabul edildiğinden dolayı eserler içinde

gittikçe popüler olmaya başlamaktadır. Tabloda ve grafikte (Şekil 6. Eserlerde Hayvan Motiflerin Rastlanma Sıklığı) görebileceğiniz gibi, Kaplan motifini yukarıda değindiğimiz sebeplerden dolayı saymazsak, en yaygın motif grubu ise evcil hayvanlar motifleri – At, Deve, Koç, Köpek'tir, birde Boğa ve Geyik. Kartal, hem gelenksel avcılığın önemini hem özgürlüğün simgesi, Kurt ise türeyiş efsanelerin ve Türklüğün sembolü olarak kabul edildikleri için belli seviyede popüler olduğu söylenebilir.

Şekil 6. Eserlerde Hayvan Motiflerin Rastlanma Sıklığı

3.4.1. At Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
At		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDALİYEVA “ALTIN AT” 2008	KAT.NO.1:2
2	ABDALİYEVA “BEYAZ AT” 2011	KAT.NO.1:4
3	ABUOV “AVCILAR”2015	KAT.NO. 3:1
4	ABUOV “YAŞAM NEHRİ”	KAT.NO. 3:2
5	ABUOV “YAŞAM NEHRİ”	KAT.NO. 3:3
6	ABDALİYEVA “TULPAR” 2011	KAT.NO.1:3
7	ABDRAMANOV “YEDİ HAZİNE”	KAT.NO.2:1
8	ABDRAMANOV “GÖKTÜRKLER” 2012	KAT.NO.2:2
9	ABDRAMANOV “AVCI” 2007	KAT.NO.2:3
10	ABDRAMANOV “KOBLANDI BATIR” 2012	KAT.NO.2:4
11	AHAT “YAY”	KAT.NO.4:6
12	AHAT “SERAP KERVAN” 2005	KAT.NO.4:1
13	AHMETJAN “YEDİ HAZİNE” 2008	KAT.NO.5:1
14	AJİBEKOV “NİŞANCI”	KAT.NO.6:2
15	AJİBEKOV “KOKPAR” 1998	KAT.NO.6:7
16	AKANAYEV “PAZIRIK” 1989-1993	KAT.NO.7:7
17	AKANAYEV “HAFIZA /AN” 1989-1993	KAT.NO.7:8
18	AKANAYEV “TÜRKLER” 1999-2001	KAT.NO.7:10
19	AKANAYEV “KARTAL İLE AVCI”1995	KAT.NO.7:11
20	AKANAYEV “KURDAY-ATA” 1998	KAT.NO.7:14
21	AKANAYEV B. “YOLA BAŞLAMADAN ÖNCE” 2012	KAT.NO.8:2
22	AKANAYEV B. “SEVGİ HAKKINDA DESTAN” 2012	KAT.NO.8:3
23	AKANAYEV T. “GÖÇEBELER” 2007	KAT.NO. 10:1
24	AKANAYEV T. “BOZKIR ŞARKISI” 2008	KAT.NO. 10:2
25	AKANAYEV T. “ÇOBAN ÇADIRI” 2009	KAT.NO. 10:3
26	AKANAYEV T. “BOZKIRDA GÜNDOĞUMU” 2009	KAT.NO. 10:4
27	AKANAYEV T. “AT” 2009	KAT.NO. 10:5
28	AKANAYEV T. “AHENK” 2012	KAT.NO. 10:8
29	ASEMKUL “SONSUZLUĞA YÜKSELMEK” 2012	KAT.NO. 13:1
30	ASEMKUL “KUTSAMA/HAYIR DUASI” 2013	KAT.NO. 13:2

31	ASKAROV “ÜÇ YÜZ” 2004-2005	KAT.NO. 14:1
32	ASKAROV “HAYAT AĞACI” 2013	KAT.NO. 14:2
33	ASKAROV “KARTALLA DANS EDEN” 2013	KAT.NO. 14:3
34	ASKAROV “TULPARA ÖVGÜ” 2009	KAT.NO. 14:4
35	ASKAROV “GÜNEŞE DOĞRU” 2008	KAT.NO. 14:5
36	ASKAROV “YÜZLER” 2011	KAT.NO. 14:6
37	ASKAROV “SESSİZLİK” 2011	KAT.NO. 14:7
38	ASKAROV “KURU ÇALI” 2013	KAT.NO. 14:8
39	ASKAROV “TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI”	KAT.NO. 14:10
40	ASKAROV “HAYAT AĞACI” 2014	KAT.NO. 14:11
41	ASKAROV “İPEK YOLU” 2013	KAT.NO. 14:12
42	ASKAROV “ÇOCUKLUK HATIRALARI” 2014	KAT.NO. 14:13
43	ASKAROV “GÖKTEN İNENLER” 2015	KAT.NO. 14:14
44	ASKAROV “YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ” 2015	KAT.NO. 14:15
45	ASKAROV “DOĞU PAZARI” 2015	KAT.NO. 14:16
46	ASKAROV “HAYAT AĞACI-2” 2013	KAT.NO. 14:17
47	ASKAROV “AYIN DOĞUŞU (SOL)” 2016	KAT.NO. 14:18
48	ASKAROV “AYIN DOĞUŞU (SAĞ)” 2016	KAT.NO. 14:20
49	ASKAROV “GÜNEŞE DOĞRU YOL” 2016	KAT.NO. 14:21
50	ASKAROV “DİPTİK – ULU MİRAS - 1” 2016	KAT.NO. 14:22
51	ASKAROV “ERKEK SOHBETİ” 2010	KAT.NO. 14:24
52	ASKAROV “HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR” 2010	KAT.NO. 14:25
53	ASKAROV “GÜNEŞ ALTINDA” 2015	KAT.NO. 14:26
54	ASKAROV “GÜNEŞ OBASININ TADI” 2014	KAT.NO. 14:27
55	ASKAROV “SONSUZLUK” 2016	KAT.NO. 14:28
56	ASKAROV “SONSUZLUK” 2016	KAT.NO. 14:30
57	ASKAROV “SONSUZLUK” 2016	KAT.NO. 14:31
58	ASKAROV “DOĞANCI” 2010	KAT.NO. 14:33
59	ASKAROV “GÜNEŞ AVCISI” 2013	KAT.NO. 14:34
60	ASKAROV “PELİN OTU KOKUSU” 2016	KAT.NO. 14:35
61	ASKAROV “ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU”	KAT.NO. 14:36
62	ASKAROV “ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU”	KAT.NO. 14:37
63	ASKAROV “ASIRLARIN ALTIN TELLERİ” 2014	KAT.NO. 14:39

64	ASKAROV “HAYAT İŞ MİLLİ” 2015	KAT.NO. 14:40
65	ASKAROV “HAYAT İŞ MİLLİ” 2015	KAT.NO. 14:41
66	AYTUAROV “BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN”	KAT.NO.17:1
67	AYTUAROV “CENGİZHAN”	KAT.NO.17:2
68	AYTUAROV “ASAN KAYGI”	KAT.NO.17:3
69	AYTUAROV “BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU”	KAT.NO.17:4
70	BARBARO “AVCI”	KAT.NO.19:1
71	BEGALİN “DÜNYA AĞACI. BAYEREK” 2012	KAT.NO.22:1
72	BEGALİN “KOKPAR. MİLLİ OYUN” 2012	KAT.NO.22:2
73	BEGALİN “ŞANIRAK” 2011	KAT.NO.22:5
74	BEGALİN “İPEK YOLU” 2014	KAT.NO.22:8
75	BEGALİN “AT” 2015	KAT.NO.22:9
76	BEGALİN “AT” 2015	KAT.NO.22:10
77	BEGALİN “BİNİCİ” 2015	KAT.NO.22:14
78	BEGALİN “ATIŞ/ŞİİRSEL TARTIŞMA” 2007	KAT.NO.22:15
79	BEGALİN “ATIŞ/ŞİİRSEL TARTIŞMA” 2012	KAT.NO.22:16
80	BEGALİN “ATIŞ/ŞİİRSEL TARTIŞMA” 2014	KAT.NO.22:17
81	BEGALİN “ALDAR KÖSE” 2009	KAT.NO.22:19
82	BEGALİN “BATIR” 2014	KAT.NO.22:20
83	BEGALİN “MÜCADELE” 2001	KAT.NO.22:21
84	BEGALİN “KARTALLA AV” 2014	KAT.NO.22:22
85	BEGALİN “BİNİCİ” 2011	KAT.NO.22:23
86	BEGALİN “BİNİCİ” 2008	KAT.NO.22:24
87	BEGALİN “KIRMIZI AT ÜZERİNDE BİNİCİ” 2003	KAT.NO.22:25
88	BEGALİN “YİĞİT” 2008	KAT.NO.22:26
89	BEGALİN “ATICILIKTA BİR YARIŞMAYA KATILMA” 2014	KAT.NO.22:27
90	BEGALİN “YILDIZ” 2008	KAT.NO.22:28
91	BEGALİN “ALTIN AŞIK” 2008	KAT.NO.22:29
92	BEGALİN “KIPÇAK” 2008	KAT.NO.22:30
93	BEGALİN “GÖÇEBE” 2008	KAT.NO.22:30
94	BEGALİN “GÖÇEBELER” 2008	KAT.NO.22:30
95	BEGALİN “ŞARKI” 2007	KAT.NO.22:34
96	BEGALİN “KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI” 1999	KAT.NO.22:35
97	BEGALİN “TULPAR” 2005	KAT.NO.22:37

98	BEGALİN “CENGİZHAN” 1998	KAT.NO.22:39
99	ÇUBUTKİNA “KORTKA GÜZEL TAYBURIL BÜYÜTMEKTE” 2012	KAT.NO.29:1
100	DAUTBAYEV “BAHADIRIN DOĞUMU”2012	KAT.NO.30:1
101	DÜZELHANOV “KAMBAR BAHADIR/BATIR” 2012	KAT.NO.31:1
102	DÜZELHANOV “KIZ JİBEK”	KAT.NO.31:3
103	DÜZELHANOV “KADIR BABA” 1997	KAT.NO.31:5
104	DÜZELHANOV “YER TARGIN BAHADIR/BATIR” 2011	KAT.NO.31:7
105	GULİYEV “EVE DOĞRU” 2005	KAT.NO.33:1
106	GULİYEV “VAAT EDİLEN TOPRAĞIN FETHİ” 2007	KAT.NO.33:2
107	GULİYEV “YERLEŞİK HAYAT” 2010	KAT.NO.33:3
108	GULİYEV “ANNA KARENİNA” 2010	KAT.NO.33:4
109	GVOZDYOV “GEMİ” 2009	KAT.NO.35:15
110	HASENOV “SAKA” 2012	KAT.NO.36:1
111	JAKIPBEK “ATLAR” 1999	KAT.NO.40:2
112	JAKIPBEK “TOMİRİS” 1999	KAT.NO.40:3
113	JAKIPBEK “TOPAL TAY (AKSAK KULAN)” 2012	KAT.NO.40:4
114	JAKIPBEK “BÜYÜKAYI’DAN PRENSES” 2012	KAT.NO.40:6
115	JAKIPBEK “JENERİK BEŞİK (BEŞİK ORDA)” 2012	KAT.NO.40:7
116	JAKIPBEK “ALTIN ORDUNUN OLUŞUMUNDAN ÖNCE” 2016	KAT.NO.40:8
117	JUBANİYAZOV “BİNİCİNİN RESİM YAZISI” 2010	KAT.NO.43:1
118	JUBANİYAZOV “ERGİNLİK/YETİŞKİNLİK”	KAT.NO.43:3
119	JUBANİYAZOV “KOZI VE BAYAN” 2004	KAT.NO.43:4
120	JUBANİYAZOV “İKİ AKŞAMIN ARASI” 1999	KAT.NO.43:7
121	JUBANİYAZOV “ATA YOLU” 2007	KAT.NO.43:8
122	JUBANİYAZOV “BAYRAKÇI” 2011	KAT.NO.43:12
123	JUBANİYAZOV “BİNİCİNİN RESMİ YAZISI” 2010	KAT.NO.43:14
124	JUBANİYAZOV “SAVAŞÇI” 2008	KAT.NO.43:15
125	JUMAGULOV “İPEK YOLU” 2015	KAT.NO.44:1
126	JUMAGULOV “İKİ TEKERLEKLİ ARABA” 2015	KAT.NO.44:2
127	JUMAGULOV “ŞİMŞEKLİ FIRTINA SIRASINDA” 2008	KAT.NO.44:9
128	JUMANOV “ULU GÖÇEBELER”	KAT.NO.45:1
129	JUMANOV “MAHAMBET’İN ULU RUHU”	KAT.NO.45:3
130	JUMANOV “ATİLLA VE RUM DİŞİ KURDU” 2011-2012	KAT.NO.45:4

131	JUMANOV “YESEVİ’NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR”	KAT.NO.45:5
132	KAKENULI “ÖZ”	KAT.NO.46:1
133	KAKENULI “UMUT”	KAT.NO.46:2
134	KAKENULI “İNSAN BAŞLI ATIN ÖPÜCÜĞÜ”	KAT.NO.46:3
135	KAKENULI “ÖDÜL” 2012	KAT.NO.46:4
136	KALAÇOVA “KOVALAMA”2005	KAT.NO.47:1
137	KALAÇOVA “TENGRİ VE UMAY”2005	KAT.NO.47:2
138	KALMAHANOV “BOZKIR BEŞİĞİ” 2012	KAT.NO.48:3
139	KAMITKANOV “AMAZON KADINLAR”2005	KAT.NO.49:1
140	KARIBAYEV “GÜNEŞ AVCISI”	KAT.NO.50:1
141	KAYDAROV “MAHAMBET” 2012	KAT.NO.52:1
142	KAYDAROV “İHTİYAR”2011	KAT.NO.52:3
143	KAYRAMBAYEV “TAYBURIL” 1998	KAT.NO.53:1
144	KAYRAMBAYEV “YOLCU”	KAT.NO.53:2
145	KAYRAMBAYEV “KUTSAL”	KAT.NO.53:3
146	KAYRAMBAYEV “HAN TENGRİ”	KAT.NO.53:5
147	KAYRAMBAYEV “GÖÇEBELER” 2012	KAT.NO.53:7
148	KAYRAMBAYEVA “PARLAK YAYILAN IŞIK” 2011	KAT.NO.54:4
149	KAZGULOV “KOKPAR” 1995	KAT.NO.55:1
150	KAZGULOV “KOKPAR”	KAT.NO.55:2
151	KASTEYEV “VATAN İÇİN DÜİMÜŞ KAZAK SAVAŞÇILARA ADANDI” 2015	KAT.NO.57:1
152	KASTEYEV “SAVAŞÇI” 2015	KAT.NO.57:2
153	KİLİBAYEV “GÜÇLÜ ARZU/ÖZLEM” 2006	KAT.NO.59:1
154	KİLİBAYEV “SAKA” 1998	KAT.NO.59:2
155	KİLİBAYEV “HAN’IN İLANI” 2015	KAT.NO.59:4
156	KİLİBAYEV “YEDİ HAZİNE” 2012	KAT.NO.59:5
157	KULBAY “BEYAZ AT”	KAT.NO.61:1
158	KULBAY “BEN KAZAK’IM” 2007	KAT.NO.61:2
159	MEKEBAYEV “HANA ATIN DEVREDİLMESİ” 2007	KAT.NO.66:4
160	MEKEBAYEV “KARTAL UÇUŞUNUN ARDINDAN” 2007	KAT.NO.66:5
161	MIRZAHMETOV “KARTALLA AVCI”	KAT.NO.68:1
162	MURATBAYEV “TOPLANTI” 2007	KAT.NO.69:4
163	MURATBAYEV “GECE AY” 2010	KAT.NO.69:8
164	MURATBAYEV “SAVAŞÇILAR” 2013	KAT.NO.69:11

165	MURATBAYEV “AVCI KADIN” 2014	KAT.NO.69:13
166	MURATBAYEV “KAHRAMANIN ZAFERİ” 2006	KAT.NO.69:15
167	MURATBAYEV “ZAFER BAYRAMI” 2015	KAT.NO.69:16
168	MURATBAYEV “YEDİ HAZİNE” 2016	KAT.NO.69:20
169	MURATBAYEV “AŞIK CENTAUR”	KAT.NO.69:23
170	MURATBAYEV “TUĞ TUTANLAR”	KAT.NO.69:25
171	NAZARKUL “SAVAŞÇILAR”	KAT.NO.70:2
172	NAZARKUL “ATLAR ÜZERİNDE”	KAT.NO.70:3
173	NURGOJİN “KOKPAR” 2006	KAT.NO.71:1
174	NURKENOV “SERAP” 2001	KAT.NO.72:1
175	OTARBAY “KAZTUGAN’IN YEDİL İLE VEDALAŞMASI. XV ASIR” 2012	KAT.NO.74:1
176	PROTSENKO “KOKPAR”	KAT.NO.75:2
177	SAUITBEKOV “İDİL”2012	KAT.NO78:3
178	SAUITBEKOV “ALPAMIS BATIR” 2012	KAT.NO.78:5
179	SEYSENHANULI “KÜY-EFSANE”2012	KAT.NO.79:1
180	SIDIHANOV “NENE SEMBOLÜ” 1997	KAT.NO.80:1
181	SIDIHANOV “URAN KARASAY, ADAY DAMGASI” 1998	KAT.NO.80:6
182	SIDIHANOV “ADAY SEMBOLÜ”	KAT.NO.80:8
183	SIDIHANOV “ÇOLPAN SEMBOLÜ” 1995	KAT.NO.80:10
184	SIDIHANOV “TULPAR” 2011	KAT.NO.80:12
185	SIDIHANOV “DEDE KORKUT GOBENİ”	KAT.NO.80:13
186	SIDIHANOV “AY IŞIĞINDA BOZKIR AMAZON KADINI” 2007	KAT.NO.80:14
187	SIDIHANOV “AVRASYA SEMBOLÜ” 1995	KAT.NO.80:16
188	SİMAKOV “İYİ HABER”2007	KAT.NO.81:1
189	SMAGULOV “AVDA” 2012	KAT.NO.82:6
190	SMAGULOVA “ÇADIR / OTAĞ” 1999	KAT.NO. 83:2
191	SMAGULOVA “KIZ JİBEK.GÖÇ” 2012	KAT.NO. 83:3
192	SOKOV “BEYAZ ATLAR”	KAT.NO.84:1
193	SOKOV “BOZKIR GÖKKUŞAĞI”	KAT.NO.84:2
194	ŞERİMOV “MUZAFFER” 2008	KAT.NO.87:5
195	ŞERİMOV “MUZAFFER”	KAT.NO.87:6
196	TAYNOV “GÖÇEBELER” 2010	KAT.NO.90:2
197	TAYNOV “SAVAŞÇI RUHU” 2010	KAT.NO.90:3

198	TAYNOV “AVRASYA GÖÇEBELERİ” 2010	KAT.NO.90:4
199	TAYNOV “MİTİN DOĞUŞU” 2010	KAT.NO.90:5
200	TAYNOV “DEDENİN EFSANELERİ”	KAT.NO.90:6
201	TAYNOV “KOBLANDI BATIR” 2012	KAT.NO.90:9
202	TAYNOV “AVCILAR” 2016	KAT.NO.90:11
203	TAYNOV “TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA” 2016	KAT.NO.90:12
204	TORŞİN “KAZAKİSTAN GÜNEŞİ”	KAT.NO.91:1
205	YELUBAYEV “İSKİT DÜNYASI” 2013	KAT.NO.93:1
206	YESDAULET “KURBAN” 2003	KAT.NO.94:15
207	YESDAULET “İLK GÜN” 2010	KAT.NO.94:27
208	YESDAULET “KAZAK KULESİ” 2011	KAT.NO.94:29
209	YESDAULET “ÖZGÜRLÜK” 2014	KAT.NO.94:38

Tablo 40. At Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelememizin sonucunda At motifi, eserlerde en yaygın motif olduğu tespit edilmiştir. İncelediğimiz eserlerin içinde At motifi, ABDALİYEVA, ABUOV, ABDRAMANOV, AHAT, AHMETJANOV, AKANAYEV, AKANAYEV B., AKANAEYEV T., ASEMKUL, ASKAROV, AYTUAROV, BARBARO, BEGALİN, ÇUBUTKİNA, DAUTBAYEV, DÜZELHANOV, GULİYEV, GVOZDYOV, HASENOV, JAKIPBEK, JUBANİYAZOV, JUMAGULOV, JUMANOV, KAKENULI, KALMAHANOV, KARİBAYEV, KAYDAROV, KAYRAMBAYEV, KAYRAMBAYEVA, KASTEYEV, KİLİBAYEV, KULBAY, MEKEBAYEV, MIRZAHMETOV, MURATBAYEV, NAZARKUL, NURGOJİN, NURKENOV, OTARBAY, PROTSENKO, SAUITBEKOV, SEYSENHANULI, SIDIHANOV, SİMAKOV, SOKOV, ŞERİMOV, TAYNOV, TORŞİN, YELUBAYEV, YESDAULET adlı ressamlar kullanılmış olup 209 tane eserde rastlanmıştır.

“At, Kazak mitolojik sisteminde özel bir yeri olan bir hayvan. Kazaklar, geçmişi yaklaşık 3.000 yıl öncesine dayanan göçebe bozkır uygarlığının son temsilcileridir. Bu nedenle at, göçebelerin mitlerinde önemli bir rol oynar. At, bir dizi efsanevi karakterin bir özelliği veya görüntüsüdür; efsanevi karakterler bir at üzerinde gökyüzünde bir elementten veya dünyadan diğerine hareket eder. Türk mitolojisinde at, eski Türklerin ekonomisindeki ve göçlerdeki rolünden dolayı özel bir yere sahiptir. Türklerin ve Hint-Avrupalıların "at mitolojisi"nin arketipsel-yapısal kompleksinin gerçek kimliğine dikkat çekilmiştir. Bir atla ilişkili bir dizi mitolojik ve ritüel temsil

(dünya ağacındaki atın sembolü, atın kurban edilmesi vb.), eski Hint-Avrupalılar ve özellikle Altayca ve diğer Türkçe lehçelerinde konuşan Orta Asya halkları ile örtüşmektedir" (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

"Kazak folklor malzemesine dayanarak, "ortalama istatistiksel efsanevi at"ın genelleştirilmiş bir portresi yapılabilir:

İlk olarak, atların kanatları vardır (4, 6 veya 8). Nadir de olsa korunmuş çok sayıda (6, 7 ve 8 bacaklı) bacakları olan atlar var. İkincisi, toynakları metal (altın, gümüş, pirinçten yapılmış); üçüncüsü, atlar insan dilini konuşabiliyorlar; dördüncüsü, henüz zamanı gelmemiş olayları önceden biliyorlar, beşinci olarak hayvan-adam özelliklerine sahipler, ne zaman sahibiyle birlikte at diğer dünyaya iner, kötü bir ata, sevimsiz bir yaratığa dönüşür; altıncı olarak, sahibini öbür dünyadan ancak bir at kurtarabilir.

Genel olarak Kazak destan ve masallarındaki herhangi bir konuşan, kanatlı at, deniz kökenine sahiptir" (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). Atın ve ejderha motifin bağlantısını su kökenlerinde ortaya çıkmaktadır. S Kondıbaya göre, Eski Türk inanışlarında tüm efsanevi atlar, aynı zamanda ejderhalardı (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011).

At motifi, eserin ana konusu olarak, at portrelerinde, atlı manzaralarda, petrogliflerden esinlenmiş tasvir edilen atlı avcı ve savaşçılar imgelerinde, savaşçılar, sancaktarlar, savaş ve mücadele manzaralarında, yedi hazine motifi tasvirlerinde, efsanevi kanatlı at olan tulpar biçiminde, centaur dediğimiz insan başlı at motifinde, kokpar adlı milli oyun mücadelelerinde, atlı çiftlerin resimlerinde, at kafatasları imgelerinde, Saka'ların boynuzlu atlar tasvirlerinde, göç, kervan, Kazak devleti ve ulu göçebe kültürünü yansıtan resimlerde çeşitli şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Kazak Türk mitolojisinde kanatlı düşünülen at, tulpar motifini sadece Begalin'in ve Askarov'un eserlerinde görülmektedir. Katalogta At motifi eserlerin %37-sinde rastlanmıştır.

3.4.2. Deve Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Deve		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO. 3:2
2	AJİBEKOV "HAYIR DUASI"	KAT.NO. 6:1
3	AJİBEKOV "ADIRASPAN"	KAT.NO. 6:4
4	AJİBEKOV "ATA YURDU"	KAT.NO. 6:5
5	AHAT "İNSAN VE DEVE" 2001	KAT.NO. 4:5
6	AHAT "GÜNEŞ TANRISI VE ÖKÜZ" 2001	KAT.NO. 4:4
7	AKANAYEV "BOZKIR İNSANLARI"	KAT.NO. 7:2
8	AKANAYEV "ŞANIRAK" 1992-1996	KAT.NO. 7:6
9	AKANAYEV "SERAP" 1995	KAT.NO. 7:12
10	AKANAYEV "KURDAY –ATA" 1998	KAT.NO. 7:14
11	AKANAYEV B. "KAZAK'IN DOĞUMU" 2004	KAT.NO. 8:1
12	AKANAYEV B. "SEVGİ HAKKINDA DESTAN" 2012	KAT.NO. 8:3
13	AKANAYEV R. "KAYALAR ÜZERİNDE EFSANELER" 2012	KAT.NO. 9:2
14	AKANAYEV T. "BOZKIR ŞARKISI" 2008	KAT.NO.10:2
15	AKANAYEV T. "ŞARKI SÖYLEYEN BOZKIR" 2011	KAT.NO.10:6
16	AKANAYEV T. "AHENK" 2012	KAT.NO.10:8
17	AKANAYEVA "SERAP" 2006	KAT.NO. 11:1
18	AMANKOSOV "ZERDÜŞT"	KAT.NO.12:1
19	AMANKOSOV "KUŞ"	KAT.NO.12:2
20	ASKAROV "BOZKIR İKAR'I" 2008	KAT.NO. 14:9
21	ASKAROV "TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI"	KAT.NO. 14:10
22	ASKAROV "HAYAT AĞACI" 2014	KAT.NO. 14:11
23	ASKAROV "İPEK YOLU" 2013	KAT.NO. 14:12
24	ASKAROV "ÇOCUKLUK HATIRALARI" 2014	KAT.NO. 14:13
25	ASKAROV "DOĞU PAZARI" 2015	KAT.NO. 14:16
26	ASKAROV "HAYAT AĞACI -2" 2013	KAT.NO. 14:17
27	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
28	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (ORTA)" 2016	KAT.NO. 14:19
29	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SAĞ)" 2016	KAT.NO. 14:20

30	ASKAROV “GÜNEŞE DOĞRU YOL” 2016	KAT.NO. 14:21
31	ASKAROV “DİPTİK – ULU MİRAS - 2” 2016	KAT.NO. 14:23
32	ASKAROV “ERKEK SOHBETİ” 2010	KAT.NO. 14:24
33	ASKAROV “HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR” 2010	KAT.NO. 14:25
34	ASKAROV “SONSUZLUK” 2016	KAT.NO. 14:29
35	ASKAROV “GÖÇEBE YILDIZI” 2013	KAT.NO. 14:32
36	ASKAROV “PELİN OTU KOKUSU” 2016	KAT.NO. 14:35
37	ASKAROV “ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU”	KAT.NO. 14:38
38	ASKAROV “ASIRLARIN ALTIN TELLERİ” 2014	KAT.NO. 14:39
39	ASKAROV “HAYAT İŞ MİLLİ” 2015	KAT.NO. 14:41
40	DÜZELHANOV “KORKUT HAKKINDA EFSANE”	KAT.NO.31:2
41	DÜZELHANOV “KIZ JİBEK”	KAT.NO.31:3
42	DÜZELHANOV “KADIR BABA” 1997	KAT.NO.31:5
43	JAKIPBEK “JENERİK BEŞİK (BEŞİK ORDA)” 2012	KAT.NO.40:7
44	JANTASOV “KORKUT ATANIN YANKISI” 2012	KAT.NO.41:1
45	JUBANİYAZOV “BAYKONUR”	KAT.NO.43:5
46	JUBANİYAZOV “ATA YOLU” 2007	KAT.NO.43:8
47	JUBANİYAZOV “KARTALCI” 2010	KAT.NO.43:9
48	JUBANİYAZOV “ANMAK” 2003	KAT.NO.43:10
49	JUMAGULOV “SERAP” 2012	KAT.NO.44:5
50	JUMAGULOV “ZAMANLAR KAVŞAĞINDA” 2008	KAT.NO.44:6
51	JUMAGULOV “ZAMANLAR KAVŞAĞINDA” 2008	KAT.NO.44:8
52	JUMANOV “YESEVİ’NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASSIR”	KAT.NO.45:5
53	KEL “KERVAN”	KAT.NO.56:1
54	KENDIR “BOZKIR MOTİFİ” 2012	KAT.NO.58:1
55	MURATBAYEV “LİDER” 2013	KAT.NO.69:12
56	NAZARKUL “SAVAŞÇILAR”	KAT.NO.70:2
57	NAZARKUL “ATLAR ÜZERİNDE”	KAT.NO.70:3
58	ROZAKOV “KOBIZ MELODİSİ/SESİ” 2004	KAT.NO.77:1
59	ROZAKOV “ŞANIRAK” 2007	KAT.NO.77:6
60	ROZAKOV “ŞANIRAK” 2007	KAT.NO.77:7
61	ROZAKOV “ARİON’DAN MİSAFİRLER KAZAKİSTAN’DA” 2012	KAT.NO.77:9
62	SMAGULOVA “ÇADIR / OTAĞ” 1999	KAT.NO. 83:2

63	SMAGULOVA “KIZ JİBEK.GÖÇ” 2012	KAT.NO. 83:3
64	ŞERİMOV “AYŞA BİBİ” 2006	KAT.NO.87:1
65	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SOL	KAT.NO.88:1
66	TAYNOV “GÖÇEBELER” 2010	KAT.NO.90:2
67	TAYNOV “AVRASYA GÖÇEBELERİ” 2010	KAT.NO.90:4
68	TURGINBAY “TÜRKİSTAN” 2010	KAT.NO.92:5
69	YESDAULET “BAŞLANGIÇ” 1999	KAT.NO.94:10
70	YESDAULET “YOLDA” 2011	KAT.NO.94:30
71	YESDAULET “KOBIZ” 2011	KAT.NO.94:32
72	YESDAULET “BAŞLANGIÇ”	KAT.NO.94:39

Tablo 41. Deve Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Deve motifi, ABUOV, AJİBEKOV, AKANAYEVA, AKANAYEV, AMANKOSOV, ASKAROV, JAKIPBEK, AHAT, AJİBEKOV, AYTUAROV, KENDIR, SUİNBAYEVA, KEL, JANTASOV, NAZARKUL, ŞİLİBAYEV, JUMAGULOV, KARJASOV, MAMAKOVA, SMAGULOVA, ROZAKOV, YESDAULET, TURGINBAY, ŞERİMOV, JUBANİYAZOV, SIDIHANOV, SMAGULOVA, DÜZELHANOV, TAYNOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 72 tane eserde rastlanmıştır.

Eserlerde Deve motifi, bozkır, göç, kervan, serap, kaya resimleri, Korkut’un Jelmaya’sı, göçebeler, düğün göçü motifleri tasvir edilirken aktif bir şekilde kullanılmakta olduğu görülmüştür. Katalogta Deve motifi eserlerin %13-ünde rastlanmıştır.

3.4.3. Koç, Koyun Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Koç, Koyun, Teke		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDALİYEVA "ÇOBAN" 2011	KAT.NO 1:1
2	AHAT "KOSMOGONİK DÜNYA" 2001	KAT.NO 4:2
3	AKANAYEV "ALTIN KOYUN"1992-1996	KAT.NO 7:9
4	ASKAROV "YÜZLER" 2011	KAT.NO. 14:6
5	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
6	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SAĞ)" 2016	KAT.NO. 14:20
7	ASKAROV "ERKEK SOHBETİ" 2010	KAT.NO. 14:24
8	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
9	BAPIŞEV "BEREKET SEMBLOLÜ"	KAT.NO. 18:1
10	BEYSEMBİNOV "ÇOBAN" 2012	KAT.NO 26:2
11	DAUTBAYEV "BAHADIRIN DOĞUMU"2012	KAT.NO.30:1
12	DÜZELHANOV "KIDIR BABA" 1997	KAT.NO.31:5
13	GAÇİNSKİY "TAU TURGEN" 2001	KAT.NO.32:1
14	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER" 1998	KAT.NO.35:1
15	GVOZDYOV "AİLE İÇİND DÖRT TANE YORGAN " 2004	KAT.NO.35:3
16	GVOZDYOV "BEYAZ YASTIK DAĞ" 2008	KAT.NO.35:6
17	GVOZDYOV "BEYAZ YASTIK ORMAN" 2008	KAT.NO.35:7
18	GVOZDYOV "DAĞLARDA GECE" 2008	KAT.NO.35:8
19	GVOZDYOV "YAZ ORTASI" 2009	KAT.NO.35:14
20	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
21	GVOZDYOV "ERKEK VE KADIN MUSKALAR" 2010	KAT.NO.35:17
22	GVOZDYOV "YASTIK DAĞ" 2011	KAT.NO.35:22
23	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDE AĞAÇLAR"	KAT.NO.35:26
24	HAYRULİN "KOMPOSİZYON"	KAT.NO.37:1
25	JUBANİYAZOV "İKİ AKŞAMIN ARASI" 1999	KAT.NO.43:7
26	JUBANİYAZOV "KURBANLIK" 2011	KAT.NO.43:13
27	KALMAHANOV "ALTIN ÇAĞ" 2012	KAT.NO.48:2
28	KENDIR "BOZKIR MOTİFİ" 2012	KAT.NO.58:1
29	MAHAT "KURBAN KABULÜ"	KAT.NO.63:9
30	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-4"	KAT.NO.63:13

31	MURATBAYEV “NEŞELİ ÇOBAN” 2006	KAT.NO. 69:2
32	MURATBAYEV “AVCI KADIN” 2014	KAT.NO. 69:13
33	MURATBAYEV “AV” 2015	KAT.NO. 69:18
34	MURATBAYEV “EFSANE” 2015	KAT.NO. 69:19
35	OTARBAY “ALTIN ÇAĞ” 1999	KAT.NO.74:2
36	PROTSENKO “BİLGE VE ASKER”	KAT.NO.75:1
37	SAUITBEKOV “İDİL”2012	KAT.NO78:3
38	SMAGULOV “İNİSİYASYON” 2007	KAT.NO.82:5
39	TAYNOV “AVRASYA GÖÇEBELERİ” 2010	KAT.NO.90:4
40	TAYNOV “BEREKET SEMBOLÜ”	KAT.NO.90:7
41	TURGINBAY “GÖRÜNMEZ İYİLİKSEVER / KORUYAN KİMSE” 2000	KAT.NO 92:3
42	YESDAULET “KURBAN ETME”	KAT.NO.94:2
43	YESDAULET “MANGIŞLAK” SERİSİNDEN 2005	KAT.NO.94:18
44	YESDAULET “KOKPAR” 2008	KAT.NO.94:24

Tablo 42. Koç, Koyun Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Koyun/Keçi/Argali motifi, AHAT, ABDALİYEVA, AKANAYEV, AKANAYEV, OTARBAY, İGEMBAYEV, HAYRULİN, GULİYEV, BEYSEMBİNOV, KENDIR, AYTUAROV, ORAKBAY, DÜZELHANOV, KALMAHANOV, SAUITBEKOV, BAPİŞEV, NAZARKUL, ŞERİMOV, GUMAROV, JUBANİYAZOV, GVOZDYOV, KAYRAMBAYEV, YESDAULET, TAYNOV, MURATBAYEV, TURGINBAY, MAHAT adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 44 tane eserde rastlanmıştır.

Yabani hayvanlar olan dağ koçu – “arhar” (Kaz.) ve dağ keçesi – “tau teke” (Kaz.) dediğimiz veya “arhar-teke” kültü bozkır kültürü için çok önemli olmakla birlikte Kazak göçebelerinde XIX yüzyılına yakın evcil koç ve koyun kültüyle neredeyse tamamen yerini almıştır. Dolayısıyla evcil Koç sembolizmi “Arhar-Teke” anlamlarını içine almıştır. Evcil Koç/Koyun sembolizmi, bereket ve huzurlu hayatın sembolü ve ritüel kurban olarak iki ana anlam etrafında odaklanılmıştır (Hazbulatov, Sultanova, & Şaygozova, 2017). Aynı zamanda, Koç, güç ve koruyuculuk fonksiyonlarını taşımaktadır.

Eserlerde Koç/Koyun/Arhar-Teke motifinin kullanımı, kaya resimlerden esinlenmiş tasvirlerde, mutluluk, huzur ve bereketli zaman altın çağ motiflerinde,

bereket sembolü olarak, bozkır motiflerinde, çobanlar, kurban, idil, pastoral, av ve göçebeler motiflerinde ortaya çıkmaktadır. Katalogta Koç/Koyun/Arhar-Teke motifi eserlerin %7,7 -sinde rastlanmıştır.

3.4.5. Geyik Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Geyik		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV "SONSUZ ELİN ENERJİSİ" 2005	KAT.NO.7:3
2	AKANAYEV B. "BOYNUZLU GEYİK DİŞİHAKKINA EFSANE" 2004	KAT.NO.8:4
3	AKANAYEV T. "TAMGALI YANKISI" 2014	KAT.NO. 10:9
4	ASKAROV "TRİPTİK – AYIN DOĞUŞU - SOL" 2016	KAT.NO. 14:18
5	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
6	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER" 1998	KAT.NO.35:1
7	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
8	GVOZDYOV "YASTIK DAĞ" 2011	KAT.NO.35:22
9	GVOZDYOV "YASTIK ORMAN" 2011	KAT.NO.35:23
10	JUMAGULOV "İKİ TEKERLEKLİ ARABA" 2015	KAT.NO.44:2
11	KAMITKANOV "BAKSI / ŞAMAN"2006	KAT.NO.49:2
12	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-1"	KAT.NO.63:10
13	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-3"	KAT.NO.63:12
14	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-5"	KAT.NO.63:14
15	MURATBAYEV "EFSANE" 2015	KAT.NO.69:19
16	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SOL	KAT.NO.88:1
17	YESDAULET "DAMGALI" 2006	KAT.NO.94:21

Tablo 43. Geyik Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Geyik motifi, AKANAYEV, ŞİLİBAYEV, JUMAGULOV, AKANAYEV B., AKANAYEV T., KAMITKANOV, YESDAULET, GVOZDYOV, MAHAT, MURATBAYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 17 tane eserde rastlanmıştır.

Geyik motifi, Muratbayev'in ("Efsane" Kat.No.69.19) eseri hariç eserlerin çoğunda Orta Asya kaya resimlerinden veya hayvan uslubundan esinlenerek tasvir edildiği görülmüştür. Katalogta Geyik motifi eserlerin %3-ünde rastlanmıştır.

3.4.6. Boğa Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Boğa		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:2
2	AHAT "KOSMOGONİK DÜNYA" 2001	KAT.NO.4:2
3	AHAT "GÜNEŞ TANRISI VE ÖKÜZ" 2001	KAT.NO.4:4
4	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
5	ASKAROV "TRİPTİK – AYIN DOĞUŞU - ORTA" 2016	KAT.NO. 14:19
6	ASKAROV "ERKEK SOHBETİ" 2010	KAT.NO. 14:24
7	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:28
8	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:29
9	DÜZELHANOV "KADIR BABA" 1997	KAT.NO.31:5
10	GAÇİNSKİY "TAU TURGEN" 2001	KAT.NO.32:1
11	JAKIPBEK "JENERİK BEŞİK (BEŞİK ORDA)" 2012	KAT.NO.40:7
12	JUMAGULOV "İKİ TEKERLEKLİ ARABA" 2015	KAT.NO.44:2
13	JUMAGULOV "DEVRİM" 2016	KAT.NO.44:4
14	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-2"	KAT.NO.63:12
15	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-4"	KAT.NO.63:13
16	MAHAT "MAĞARA GALERİSİ-6"	KAT.NO.63:15
17	MURATBAYEV "KIRMIZI BOĞA" 2005	KAT.NO. 69:1
18	MURATBAYEV "VENÜS (TAN ŞOLPAN)" 2006	KAT.NO. 69:3
19	MURATBAYEV "BEYAZ ÖKÜZ" 2010	KAT.NO. 69:5
20	MURATBAYEV "KIRMIZI ÖKÜZ ÜZERİNDE" 2013	KAT.NO. 69:9
21	MURATBAYEV "KIRMIZI ÖKÜZ" 2013	KAT.NO. 69:10
22	MURATBAYEV "ÖKÜZ YILI" 2015	KAT.NO. 69:17
23	ROZAKOV "KOBIZ MELODİSİ/SESİ" 2004	KAT.NO.77:1
24	SAUITBEKOV "GÜCÜN İSTİFASI"2013	KAT.NO78:2
25	SAUITBEKOV "İDİL"2012	KAT.NO78:3
26	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SAĞ	KAT.NO.88:2
27	TAŞİMOVA "KARA BOĞA AYİNİ" 2013	KAT.NO. 89:6
28	YESDAULET "KIRMIZI BOĞA" 1990	KAT.NO.94:1
29	YESDAULET "GÖKSEL" 1995	KAT.NO.94:7
30	YESDAULET "GÜNDOĞUMU" 2002	KAT.NO.94:14

31	YESDAULET “GÜNBATIMI” 2005	KAT.NO.94:17
32	YESDAULET “DAMGALI” 2006	KAT.NO.94:21
33	YESDAULET “İLK GÜN” 2010	KAT.NO.94:27
34	YESDAULET “BİNİCİ”	KAT.NO.94:40

Tablo 44. Boğa Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Geyik motifi, ABUOV, AHAT, ASKAROV, DÜZELHANOV, GAÇİNSKİY, JAKIPBEK, JUMAGULOV, MAHAT, MURATBAYEV, ROZAKOV, ŞİLİBAYEV, TAŞİMOVA, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 34 tane eserde rastlanmıştır.

Boğa motifi, eserlerde, kaya resimlerinden esinlenerek, toprak motiflerinde, gücün ifadesi olarak, bolluk, bereket sembolü olarak tasvir edildiği görülmüştür. Katalogta Boğa motifi eserlerin %6-sında rastlanmıştır.

3.4.7. Kaplan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Kaplan		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1-51	İSA, TÜM RESİMLERİ	KAT.NO. 39:1
52	DÜZELHANOV “KAMBAR BAHADIR/BATIR” 2012	KAT.NO. 31:1
53	KİLİBAYEV “SAKA” 1998	KAT.NO. 59:2

Tablo 45. Kaplan Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kaplan motifi 53 tane eserde rastlanmıştır. KİLİBAYEV, DÜZELHANOV, İSA adlı ressamlar tarafından Kaplan motifi kullanılmıştır.

İncelediğimiz ve yukarıdaki tabloda sunduğumuz eserlerde Kaplan motifinin, güç ve yiğitlik, hükümdarlığın, galibiyetin simgesi (Çoruhlu, 2000) olarak kullanıldığı görülmüştür. Katalogta Kaplan motifi eserlerin %9,3-ünde rastlanmıştır.

3.4.8. Köpek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Köpek		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "AVCI"	KAT.NO. 2:3
2	ABDRAMANOV "GÖKTÜRKLER"	KAT.NO. 2:2
3	ABDRAMANOV "YEDİ HAZİNE"	KAT.NO. 2:1
4	ABUOV "AVCILAR"2015	KAT.NO. 3:1
5	AHMETJAN "YEDİ HAZİNE"2008	KAT.NO.5:1
6	AJİBEKOV "HAYIR DUASI / BATA"	KAT.NO.6:1
7	AJİBEKOV "ATA YURDU" 1998	KAT.NO.6:5
8	AKANAYEV "ŞANIRAK" 1992-1996	KAT.NO.7:6
9	ASKAROV "TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI"	KAT.NO. 14:10
10	ASKAROV "GÖKTEN İNENLER" 2015	KAT.NO. 14:14
11	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
12	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
13	ASKAROV "GÜNEŞE DOĞRU YOL" 2016	KAT.NO. 14:21
14	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:28
15	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:30
16	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:31
17	ASKAROV "DOĞANCI" 2010	KAT.NO. 14:33
18	ASKAROV "HAYAT İŞ MİLLİ" 2015	KAT.NO. 14:41
19	DÜZELHANOV "KAMBAR BAHADIR/BATIR" 2012	KAT.NO.31:1
20	JAKIPBEK "BÜYÜKAYI'DAN PRENSES" 2012	KAT.NO.40:6
21	JAKIPBEK "ALTIN ORDUNUN OLUŞUMUNDAN ÖNCE" 2016	KAT.NO.40:8
22	JANTASOV "KORKUT ATANIN YANKISI" 2012	KAT.NO.41:1
23	JUBANİYAZOV "ATA YOLU" 2007	KAT.NO.43:8
24	JUBANİYAZOV KARTALCI" 2010	KAT.NO.43:9
25	KİLİBAYEV "YEDİ HAZİNE" 2012	KAT.NO.59:5
26	KİLİBAYEV "İHLAS" 2012	KAT.NO.59:8
27	MEKEBAYEV "KARTAL UÇUŞUNUN ARDINDAN" 2007	KAT.NO.66:5

28	MIRZAHMETOV “KARTALLA AVCI”	KAT.NO.68:1
29	MURATBAYEV “NEŞELİ ÇOBAN” 2006	KAT.NO. 69:2
30	MURATBAYEV “YEDİ HAZİNE” 2016	KAT.NO. 69:20
31	NAZARKUL “SAVAŞÇILAR”	KAT.NO.70:2
32	OTARBAY “KAZTUGAN’IN YEDİL İLE VEDALAŞMASI. XV ASIR” 2012	KAT.NO.74:1
33	ROZAKOV “BOZKIR ORKESTRASI” 2009	KAT.NO.77:8
34	SAUITBEKOV “İDİL”2012	KAT.NO.78:3
35	SMAGULOVA “HAZİNE” 2006	KAT.NO. 83:1
36	TAYNOV “AVCILAR” 2012	KAT.NO.90:8
37	TAYNOV “AVCILAR” 2016	KAT.NO.90:10
38	TAYNOV “AVCILAR” 2016	KAT.NO.90:11
39	YESDAULET “SERAP” 2005	KAT.NO.94:16
40	YESDAULET “MANGIŞLAK” SERİSİNDEN 2005	KAT.NO.94:18
41	YESDAULET “SERAP” 2012	KAT.NO.94:36

Tablo 46. Köpek Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Köpek motifi MEKEBAYEV, YESDAULET, JAKIPBEK, AHMETJAN, JANTASOV, MURATBAYEV, SMAGULOVA, AKANAYEV, AKANAYEV, ABDRAMANOV, ASKAROV, NAZARKUL, TAYNOV, DÜZELHANOV, KOJİN, KİLİBAYEV, KALMAHANOV, MIRZAHMETOV, SAUITBEKOV, OTARBAY, ROZAKOV, JUBANİYAZOV adlı ressamlar tarafından Köpek motifi kullanılmış olup 41 tane eserde rastlanmıştır.

Eserlerde, Köpek motifi, avda, çobanlıkta yiğidin en vefalı dostu olarak av, avcı, yedi hazine, gündelik sahneler, göç, serap, savaş, destan motifleri tasvir edilirken kullanıldığı görülmüştür. Fakat köpeğin, hayvan-totem, hayvan-atalardan biri, atalar dünyasına rehber ve insan ruhunun kişileşitirilmesi olarak Türk mitolojideki yeri (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005) eserlerin içinde belki Yesdaulet’in “Başlangıç” eserinde yorumlandığını tahmin edebiliriz. Katalogta Köpek motifi eserlerin %7,2-sinde rastlanmıştır.

3.4.9. Kurt Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Kurt		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHAT "EFSANE" 1992	KAT.NO. 4:3
2	ABUOV "AVCILAR" 2015	KAT.NO. 3:1
3	ASKAROV "HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR" 2010	KAT.NO. 14:25
4	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
5	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2014	KAT.NO. 14:39
6	AUBAKIR "GÖK KURT DİŞİ (KURT ANA)" 2012	KAT.NO. 15:1
7	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
8	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
9	BEKEYEV "AY TUTULMASI" 2003	KAT.NO.23:1
10	BAKMUHAMBETOVA "GÖK KURT DİŞİ. SONSUZ" 2012	KAT.NO. 24:1
11	DÜZELHANOV "KORKUT HAKKINDA EFSANE"	KAT.NO.31:2
12	GULİYEV "AŞTOTUR İÇİN KİLİM VEYA YENİ GÜNÜN SABAHI" 1994-2002	KAT.NO.33:5
13	GUMAROV "TİGRAHAUT ULU RUHU" 1991	KAT.NO.34:4
14	JAKIPBEK "BÜYÜKAYI'DAN PRENSES" 2012	KAT.NO.40:6
15	JUMAGULOV "İPEK YOLU" 2015	KAT.NO.44:1
16	JUMAGULOV "KURT" 2008	KAT.NO.44:7
17	KARIBAYEV "GÜNEŞ AVCISI"	KAT.NO.50:1
18	MURATBAYEV "KÖKBORİ AŞİNA" 2016	KAT.NO.69:21
19	SAUITBEKOV "DEDE KORKUT"2012	KAT.NO78:1
20	SIDIHANOV "GÖK DİŞİ KURT"	KAT.NO.80:7
21	SIDIHANOV "AYLI KURT"	KAT.NO.80:11
22	SIDIHANOV "URAN DAMGA" 2000	KAT.NO.80:17
23	SMAGULOV "EFSANE" 1994	KAT.NO. 82:1
24	SMAGULOV "GÖKSEL ALEM" 1994	KAT.NO. 82:2
25	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SOL	KAT.NO.88:1
26	TAŞİMOVA "KURTLARIN DANSI" 2013	KAT.NO. 89:3
27	TAYNOV "EFSANE" 2000	KAT.NO.90:1
28	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12

29	TURGINBAY “ALAŞ” 2007	KAT.NO.92:1
30	YESDAULET “EFSANE” 1999	KAT.NO.94:11
31	YESDAULET “İLK GÜN” 2010	KAT.NO.94:27

Tablo 47. Kurt Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kurt motifi, AHAT, SIDIHANOV, AYTUAROV, SMAGULOV, ABUOV, TURGINBAY, GULİYEV, DÜZELHANOV, TAŞİMOVA, MURATBAYEV, BAKMUHAMBETOVA, DAUTBAYEV, YESDAULET, JUMANOV, TAYNOV, KARIBAYEV, AUBAKİR, ŞİLİBAYEV, GUMAROV, JUMAGULOV, SAUITBEKOV, SIDIHANOV, SIDIHANOV, BEKEYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 31 tane eserde rastlanmıştır.

Türk mitolojisinde kurdun, hayvan-ata, totem, koruyucu, kış ve gece karanlığın kişileştirilmesi (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005), Türklüğün sembolü olarak Kurt motifi, eserlerde Kazakların ve genel olarak Türklerin menşei destanları, Korkut-ata ilgili ve diğer efsaneler konusu olarak ve genel olarak Türkleri tasvir edilirken ressamlar tarafından ele alındığı görülmektedir. Katalogta Kurt motifi eserlerin %5,5-inde rastlanmıştır.

3.4.10. Pars Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Pars		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV "ŞEHİR ÜZERİNDE PARS"	KAT.NO. 7:5
2	AKANAYEV "PAZIRIK" 1989-1993	KAT.NO. 7:7
3	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
4	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
5	AUBAKİR "TOPRAK ANA" 2013	KAT.NO.15:3
6	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
7	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
8	BEGALİN "GÖÇEBELER" 1998-2003	KAT.NO.22:32
9	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO.22:35
10	BEGALİN "CENGİZHAN" 1998	KAT.NO.22:39
11	DÜZELHANOV "YER TARGIN BAHADIR/BATIR" 2011	KAT.NO.31:7
12	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
13	HASENOV "SAKA" 2012	KAT.NO.36:1
14	KARIBAYEV "GÜNEŞ AVCISI"	KAT.NO.50:1
15	KİLİBAYEV "ALTIN ÇARİÇE" 2006	KAT.NO.59:6
16	NAZARKUL "İSKİTLER-AT ADAMLAR"1998	KAT.NO.70:1
17	ROZAKOV "DEDE KORKUT"2008	KAT.NO.77:3
18	SAUITBEKOV "ALPAMIS BATIR" 2012	KAT.NO.78:5
19	SMAGULOV "AVDA" 2012	KAT.NO.82:6
20	SUİNBAYEVA "SAVAŞÇI" 2000	KAT.NO.85:2
21	YELUBAYEV "İSKİT DÜNYASI" 2013	KAT.NO.93:1
22	YESDAULET "DOĞU GÜNEŞİ" 2001	KAT.NO.94:12

Tablo 48. Pars Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Pars motifi 22 tane eserde rastlanmıştır. NAZARKUL, YELUBAYEV, AUBAKİR, AYTUAROV, SMAGULOV, DÜZELHANOV, BEGALİN, YESDAULET, ROZAKOV, GVOZDYOV, SAUITBEKOV, HASENOV adlı ressamlar tarafından Pars motifi kullanılmıştır.

Pars motifi, özellikle N. Nazarbayev'in 1997 yılında yayınlanan "Kazakistan-2030" halka hitaben mesajından sonra, Kazakistan'ın bağımsızlık sembolü olunca

resim sanatı dahil birçok alanda yayılmaya başlamıştır. Tabi ki Kazakistan topraklarında açığa çıkan Issık kurganındaki Altın elbiseli adam ve pars şeklinde miğferin detayları hun hayvan üslübunun bir parçası olarak çok ün salmıştır, çağdaş Kazakistan sembolü olmuş ve halkın hafızasında kazınmıştır. Hun İskit dönemine merakını ressamlar da birçok eserlerinde göstermiştir. Örneğin, bu döneme ilginin sonucunda, Yelubayev'in "İskit Dünyası", "İskitler-Centaurlar", Hasenov'un "Saka", "Nazarkul "Yerke-Han", gibi çalışmalar ortaya çıkmıştır ve bu çalışmalarda pars motifi İskit Saka Hunlarla bağdaştırılmış olduğundan dolayı kullanılmıştır. Bunun dışında pars, kanatlı pars yeni bağımsız Kazakistan'ın sembolü olarak Begalin'in "Kazakistan hakkında şarkı", eserinde kullanılmıştır. Kazakistan'ın zengin kültürünü ve parlak tarihini anlatan Aytuarov'un "Batan Güneşin Ardından" ve Begalin'in "Göçebeler" kanatlı pars motifi kullanılmıştır. Pars, kaplan, aslan gibi hayvanların yer aldığı kahraman destanları da sanatçıların ilgi konusu olmuştur, buna örnek olarak, Düzelhanov'un "Er Targın Batır" ve Sauıtbekov'un "Alpamıs Batır" kahramanların gücünü, ve ne olursa olsun sonuna kadar halkını ve özgürlüğünü koruyacağını gösteren sembol olarak kullanılan pars motifini görebiliriz. Akanayev'in "Şehir Üzerinde Pars" eserinde pars muhtemelen tarihin ve çağdaşlığın bir araya geldiği Almatı şehrini simgeleştiren parsı kastetmektedir. Kazak Hanlığında üst sınıfın XIX yılına kadar yaygın olan parsla avın Smagulov'un "Avda" adlı eserinde resmedilmiştir. Yesdaulet'in "Doğu Güneşi" eserinde ise pars motifi diğer motifleriyle birlikte Doğuyu simgelemektedir. Ve son olarak Aubakir'in "Toprak Ana", Rozakov'un "Dede Korkut" ve Gvozdyov'un "Gemi" çalışmalarında pars motifi küçük bir detay olarak kullanılmıştır.

Pars motifi, çağdaş Kazak resim sanatında yaygın ve popular bir motif olduğunu söyleyebiliriz. Popülerliğin en önemli sebeplerden biri, pars motifin bağımsız Kazakistan'ın bir tür sembolü olmasıdır. Katalogta Pars motifi eserlerin %3,9-ünde rastlanmıştır.

3.4.10. Balık Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Balık		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BAPİŞEV "RUHLA İLETİŞİM"	KAT.NO.18:3
2	GVOZDYOV "DAĞLARDA GECE" 2008	KAT.NO.35:8
3	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
4	GVOZDYOV "KADIN VE ERKEK MUSKALAR" 2010	KAT.NO.35:17
5	HAYRULİN "DOĞUŞ" 2002	KAT.NO.37:4
6	HAYRULİN "YAŞAM NEHRİ" 2002	KAT.NO.37:5
7	ROZAKOV "KOBIZ MELODİSİ/SESİ" 2004	KAT.NO.77:1
8	SUİNBAYEVA "DEDENİN MASALLARI" 2010	KAT.NO.85:3
9	YESDAULET "GÜNEŞ İNSAN" 2001	KAT.NO.94:13
10	YESDAULET "KOKPAR" 2008	KAT.NO.94:24
11	TAYNOV "DEDENİN MASALLARI"	KAT.NO.90.6

Tablo 49. Balık Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Balık motifi 11 tane eserde rastlanmıştır. GVOZDYOV, SUİNBAYEVA, TAYNOV, YESDAULET, GULİYEV, BAPİŞEV, ROZAKOV adlı ressamlar tarafından Balık motifi kullanılmıştır.

Mitolojik balık motifi ressamlar arasında çok yaygın bir motif olmamakla birlikte bazı ressamlar tarafından birçok eserlerinde kullanıldılğını görünmektedir. Örneğin Gvozdyov Vladimir (Şege) tarafından "Dağlarda gece", "Gemi", "Kadın ve erkek muskalar", adlı eserlerinde balık motifi kullanmaktadır. "Dağlarda gece", "Gemi" gibi tablolarında balıklar genelde ya suyun içinde yüzen biçimler olarak görünmekte ya da "Kadın ve erkek muskalar" gibi eserde birçok sembolün bir araya getirildiği bir yüzeyde desen şeritinde bir parça olarak görünmektedir.

Bapişev şamanın figürünü içeren "Ruhla İletişim" adlı eserinde balık motifini tablonun en aşağı tarafında şamanın kostümünün etek tarafındaki kısmında kullanmaktadır. Balık suda yaşadığı için yer ve yeraltı dünyasının bir parçası olarak sayıldığından dolayı motifin bu şekilde kullanılmanın sebebi olabilir. Aynı zamanda tabloda kuş figürü balık motifine karşın şaman figürünün üst tarafında tasvir edilmiştir.

Rozakov'un "Kobız Melodisi" balık motifi tablonun ortasındaki üst üçgen kısmında resmedilmiştir. Ayrıca balık kuyruklu bir yaratık alt üçgende ve sol dairede merkezde balık kafalı bir yaratık görmek mümkündür. Birçok doğu ve Orta Asya sembolün bir araya geldiği yoğun bir tabloda balık motifi sadece küçük bir parçası olarak görünmektedir.

Suinbayeva'nın "Dedenin Masalları" ve Taynov'un "Dedenin Masalları" neredeyse aynı kompozisyona sahiptir. Taynov'un eserinde ana kompozisyonuna bazı detaylar eklenmiş ise Suinbayeva'nın çalışması ise özel çalışma tekniğiyle farkını göstermektedir. İki eserinde dedenin masallarından çıkış kocaman balık tablonun merkezinde yerleştirilmiştir. Hem dede hem dedeyi dinleyen çocuk balığa dokunmaktadır. Resmin isminde bir ipucu verilmediği için hangi masaldan çıktığını tarif etmek mümkün değil. Balık burada bir masal kahramanı olduğunu söyleyebiliriz sadece. Genel olarak resimlerinin ikisi de masal anlatan dede ve torunu arasındaki sıcak bir bağı anlatmaktadır.

Yesdaulet'in fantastik tarzında yapılan "Güneş İnsan" ve "Binici" benzer bir şekilde kullanılmıştır. Birinde yunus balıklarına benzer figürler, ikincisinde balıklar her ikisinde de tablonun aşağı tarafında tahminen suyun içinde yüzer vaziyette resmediliştir. "Kokpar" adlı mücadeleyi ve karışıklığı resmeden yoğun bir çalışmasında balıklar yine tablonun aşağı tarafında tasvir edilmiştir. Bütün dünya birbirine girmiş gibidir tabloda ve balıklar da karışıklığın parçasıdır.

Balık motifi Kazak kültüründe ve çağdaş Kazak ressamlar arasında çok yaygın bir motif olmadığını gördük, fakat mitolojik anlamında aşağı dünyanın, yer-su, su kültünün, yeraltı dünyanın temsilcisi olarak kullanıldığını görebiliriz. Katalogta Balık motifi eserlerin %1,9-unda rastlanmıştır.

3.4.11. Yılan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Yılan		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "DÜNYA AĞACI. BAYTEREK" 2012	KAT.NO 22:1
2	GVOZDYOV "TAŞLAR ÜZERİNDEKİ İŞARETLER" 1998	KAT.NO.35:1
3	GVOZDYOV "GEMİ" 2009	KAT.NO.35:15
4	GVOZDYOV "ERKEK VE KADIN MUSKALAR" 2010	KAT.NO.35:17
5	GVOZDYOV "YORGAN" 2009	KAT.NO.35:20
6	GVOZDYOV "KERVAN" 2009	KAT.NO.35:21
7	GVOZDYOV "YILAN"	KAT.NO.35:27
8	MAHAT "İÇİNDEKİ YILAN"	KAT.NO.63:5
9	SAUITBEKOV "DEDE KORKUT"2012	KAT.NO78:1
10	YESDAULET "BAŞLANGIÇ" 1995	KAT.NO. 94:6

Tablo 50. Yılan Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Yılan motifi BEGALİN, SAUITBEKOV, GVOZDYOV, YESDAULET, ROZAKOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 10 tane eserde rastlanmıştır. Elimizdeki eserlerin incelemsinden sonra tespit ettiğimiz, Kazak ressamlar arasında, sayısız sembollerin bir araya getirdiği birçok tablosunda yılan motifini en çok kullanan Gvozdyov'dur. Yılanı bir totem, bir hayvan-ata veya insan ruhunun kişileştirilmelerinden biri olarak kabul edilişinin bir yorumu, Yesdaulet'in çalışmalarında görebiliriz. Korkut-ata efsanelerinin resmedildiği eserlerde, ölümü temsil eden yılan motifi görülmektedir. Mahat'ın "İçindeki Yılan" eserinde yılan motifinin dişil bir başlangıçla bağlantısını yansıttığını düşünülmektedir. Katalogta Yılan motifi eserlerin %1,8-inde rastlanmıştır.

3.4.12. Ejderha Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Ejderha		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "DÜNYA AĞACI. BAYTEREK" 2012	KAT.NO 22:1
2	BEGALİN "EJDERHA" 2002	KAT.NO 22:3
3	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO 22:35
4	BEGALİN "CENGİZHAN" 1998	KAT.NO 22:39
5	ROZAKOV "EJDERHA GÜLÜMSESİ" 2003	KAT.NO.77:4
6	ROZAKOV "EJDERHA KAPILARI" 2007	KAT.NO.77:5
7	YESDAULET "EJDERHA" 1992	KAT.NO.94:3
8	YESDAULET "KUTSAL DAĞ" 1997	KAT.NO.94:9
9	YESDAULET "EFSANE" 1999	KAT.NO.94:11

Tablo 51. Ejderha Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ejderha motifi ABDALİYEVA, ROZAKOV, BEGALİN, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 9 tane eserde rastlanmıştır.

Ejderha, htonik bir mitolojik varlık, üç dünya, üç alem arasında bağlantı kuran bir aracı, arabulucudur. Ejderha ve Yılan motifleri Kazak mitolojisinde ve kültüründe birbiriyle bağlantılı hatta birbiriyle değiştirilebilir durumdadırlar. Yılan veya Ejderha kültü, proto-Türk mitolojisinin temel göstergelerinden biridir. Proto-Türkler, yılanı, ilk ata, ilk nene, tanrıça, ilk ana olarak kabul etmişlerdi. İlk nene veya ilk ana motifi Yılan görüntüsüne sahipti. (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). Sonraki dönemlerinde ejderha ile mücadele motifi Türk halkları arasında yayılmıştır (Asemkulov & Naurzbayeva, Mifologiçeskiy Obraz Zmei/Drakona: Drama Çeloveçeskoy Predıstoriyi).

Eserlerde ise Ejderha motifi, yaygın olmamakla birlikte, bazı ressamlar tarafından çalışmalarında ana konu olarak ele alınmış ve ejderhanın büyüklük, güç ve kuvveti gibi özelliklerini yansıtmışlar (Abdaliyeva, Begalin, Yesdaulet, Rozakov). Begalin'in "Dünya Ağacı. Bayterek" adlı eserinde, Ejderha ile mücadele motifi işlenmiştir. Katalogta Ejderha motifi eserlerin %1,6-sında rastlanmıştır.

3.4.13. Simurg Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Simurg		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEGALİN "GÖÇEBELER" 1998-2003	KAT.NO.22:32
2	GUMAROV "YEŞİL TAÇLI SAMRUK KUŞU" 1990	KAT.NO.34:2
3	TURGINBAY "SİMURG" 2010	KAT.NO.92:6

Tablo 52. Simurg Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Simurg motifi, GUMAROV, TURGINBAY, BEGALİN adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 3 tane eserde rastlanmıştır.

İsmini Farsçadan kökenini aldığını bilinen efsanevi Simurg kuşu motifiyle Samıruq, Semruk, Karakus, Karakuş, Alıp Karakus, Dev Karakuş, Taudıkudret kuşu, Kazak ve Kırgızlarda Şınırau (Şıngırau) kuşu, Başkırlarda Samırau ülkesi, Orta Doğu ve sonralarında Anadolu'da Anka, Zümrüd-üAnka, Semender Kuşu, İranlılarda Simurg, Senmurf kuşu kavramlarıyla, Bayterek, Dünya Ağacı, Kaf Dağı, Dünya Dağı, Türklerin Karakuş yuvası ve Sibiryalıların, Kızılderililerin Kartal yuvasının yok edicisi efsaneleriyle bağlantılıdır ((Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005), (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Vtoraya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kniga: 2) Мифология Предказахов. Книга Вторая., 2011), (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011), (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995), (Beydili, 2004)).

Genel olarak, Simurg veya Karakuş motifi Türk mitolojisinde çok katmanlı ve çok yönlü bir motiftir. Kaynaklardan, kısaca bu motif bir kuş motifi olduğuna göre, bu altbölümün kalan kuş motifleri için de geçerli olacak özellikleri sıralayacağız. S. Kondıbay'ın görüşlerine göre mitolojide kuş, totem, insanların babası veya annesi, dünyanın yaratılışına katılan kuş şeklinde tanrı, tanrıların elçisi, habercisi, tanrılar ve insanlar arasında aracı, İlkel Gelenek sisteminde kuş, İlkel Geleneğin koruyucusunun ornitomorfik hipostazı, ruhun kişileştirilmesi olarak kabul edilmektedir. Bu anlamların çoğu, farklı şekillerde Simurg için de geçerlidir.

Eserlerde Simurg motifi, Gumarov'un fantastik kuş figürü, Turgınbay'ın muhtemelen Kaf dağın tepesinde resmettiği Simurg ve Begalin'in göçebeleri sembolize ederken tasvir ettiği olağanüstü kompozisyonlarında görülmektedir. Katalogta Simurg motifi eserlerin %0,5-inde rastlanmıştır.

3.4.14. Kartal Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Kartal		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "YEDİ HAZİNE"	KAT.NO. 2:1
2	ABDRAMANOV "AVCI"	KAT.NO. 2:3
3	ABUOV "AVCILAR"2015	KAT.NO. 3:1
4	AHMETJAN "YEDİ HAZİNE" 2008	KAT.NO. 5:1
5	AJİBEKOV "HAYIR DUASI"	KAT.NO. 6:1
6	AJİBEKOV "NİŞANCI / YAY"	KAT.NO. 6:2
7	AJİBEKOV "ATA YURDU"	KAT.NO. 6:5
8	AJİBEKOV "O KAVAK"	KAT.NO. 6:6
9	AJİBEKOV "KAZAK ELİ"	KAT.NO. 6:8
10	AKANAYEV "KARTAL İLE AVCI" 1995	KAT.NO. 7:11
11	ASKAROV "ÜÇ YÜZ" 2004-2005	KAT.NO. 14:1
12	ASKAROV "YÜZLER" 2011	KAT.NO. 14:6
13	ASKAROV "SESSİZLİK" 2011	KAT.NO. 14:7
14	ASKAROV "TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI"	KAT.NO. 14:10
15	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
16	ASKAROV "HAYAT AĞACI-2" 2013	KAT.NO. 14:17
17	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
18	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
19	ASKAROV "ERKEK SOHBETİ" 2010	KAT.NO. 14:24
20	ASKAROV "HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR" 2010	KAT.NO. 14:25
21	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
22	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
23	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:38
24	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2014	KAT.NO. 14:39
25	AYTUAROV "CENGİZHAN"	KAT.NO.17:2
26	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
27	BARBARO "AVCI"	KAT.NO.19:1
28	BATPENOVA "YEDİ KIZ. BAŞKURT EFSANESİ"	KAT.NO. 20:1

29	BEGALİN “BİNİCİ” 2005	KAT.NO. 22:14
30	BEGALİN “KARTALLA AV”2014	KAT.NO. 22:22
31	BEGALİN “YİĞİT”2008	KAT.NO. 22:26
32	DAUTBAYEV “BAHADIRIN DOĞUMU”2012	KAT.NO.30:1
33	DÜZELHANOV “KAMBAR BAHADIR/BATIR” 2012	KAT.NO.31:1
34	DÜZELHANOV “KIZ JİBEK”	KAT.NO.31:3
35	DÜZELHANOV “YER TARGIN BAHADIR/BATIR” 2011	KAT.NO.31:7
36	GUMAROV “BUKEY ORDA ÜZERİNDE YIRTICI KUŞ” 1993	KAT.NO.34:5
37	JAKIPBEK “ŞAHİN” 2007	KAT.NO. 40:1
38	JAKIPBEK “TOMİRİS” 1999	KAT.NO.40:3
39	JANTASOV “KORKUT ATANIN YANKISI” 2012	KAT.NO.41:1
40	JUBANİYAZOV “ERGİNLİK/YETİŞKİNLİK”	KAT.NO.43:3
41	JUBANİYAZOV “YORGANCILIK” 1994	KAT.NO.43:6
42	JUBANİYAZOV KARTALCI” 2010	KAT.NO.43:9
43	JUBANİYAZOV “BAYRAKÇI” 2011	KAT.NO.43:12
44	JUBANİYAZOV “KURBANLIK” 2011	KAT.NO.43:13
45	JUMAGULOV “ZAMANLAR KAVŞAĞINDA” 2008	KAT.NO.44:6
46	JUMAGULOV “ALTIN KARTAL” 2008	KAT.NO.44:10
47	JUMANOV “MAHAMBET’İN ULU RUHU”	KAT.NO.45:3
48	KENDIR “BOZKIR MOTİFİ” 2012	KAT.NO.58:1
49	KİLİBAYEV “YEDİ HAZİNE” 2012	KAT.NO.59:5
50	KULBAY “BEYAZ AT”	KAT.NO.61:1
51	MEKEBAYEV “KARTAL UÇUŞUNUN ARDINDAN” 2007	KAT.NO.66:5
52	MIRZAHMETOV “KARTALLA AVCI”	KAT.NO.68:1
53	MURATBAYEVA “YEDİ HAZİNE” 2016	KAT.NO.69:20
54	NAZARKUL “SAVAŞÇILAR”	KAT.NO.70:2
55	NAZARKUL “ATLAR ÜZERİNDE”	KAT.NO.70:3
56	RISTAN “GÖÇ” 2015	KAT.NO.76:1
57	SIDIHANOV “ŞAHİN SEMBOLÜ” 1996	KAT.NO.80:5
58	SMAGULOVA “HAZİNE” 2006	KAT.NO. 83:1
59	SMAGULOVA “ÇADIR / OTAĞ” 1999	KAT.NO. 83:2
60	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SOL	KAT.NO.88:1
61	TAYNOV “SAVAŞÇI RUHU” 2010	KAT.NO.90:3

62	TAYNOV “AVCILAR” 2012	KAT.NO.90:8
63	TAYNOV “AVCILAR” 2016	KAT.NO.90:10
64	TAYNOV “AVCILAR” 2016	KAT.NO.90:11
65	TORŞİN “KAZAKİSTAN GÜNEŞİ”	KAT.NO.91:1
66	YESDAULET “ZAMAN” 2011	KAT.NO.94:31
67	YESDAULET “ÖZGÜRLÜK” 2014	KAT.NO.94:38
68	ASKAROV “KARTALLA DANS EDEN” 2013	KAT.NO.14:3
69	YUSUPOV “BEKÇİ”	KAT.NO.96:1
70	YUSUPOV “EGEMEN”	KAT.NO.96:2

Tablo 53. Kartal Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kartal motifi 70 eserde rastlanmıştır. ABDRAMANOV, AJİBEKOV, DAUTBAYEV, MURATBAYEV, NAZARKUL, BEGALİN, AYTUAROV, YESDAULET, JANTASOV, AHMETJAN, ŞİLİBAYEV, TORŞİN, SMAGULOV, MIRZAHMETOV, KENDIR, AKANAYEV, SMAGULOVA, DÜZELHANOV, TAYNOV, KİLİBAYEV adlı ressamlar tarafından Kartal motifi kullanılmıştır. JAKIPBEK, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından Şahin motifi kullanılmıştır.

Türk mitolojisinde Karakuş veya Simurg kuşu motifinin bir ifadesi Kartaldı, Gök Tanrı’nın timsali olarak ya da şaman ruhunu ifade etmek amacıyla Dünya Ağacının tepesinde tasavvur edilir, hayvan-ata, yardımcı ruhların temsilcisi, koruyucu, adalet, güç, kudret, Güneşi sembolize ederdi (Çoruhlu, 2000). Bunlara ek olarak günümüzde kartal, özgürlüğün ve genel olarak Türklüğün sembollerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Bir yaşam biçimi olarak avcılık, muazzam bir etnografik fenomendir. Kazak geleneksel kültüründe avcılık ve kartal, doğan, şahin, atmaca ve diğer avcı yırtıcı kuşlar, çok önemlilerdi. Türkçeye çevirdiğimizde altın kartal dediğimiz berkut “bürkıt” ile av Kazaklar arasında en yaygın av türüydü (Seydembek, 2011).

Yukarıda değindiğimiz anlamların yansımasını Kazak çağdaş resim sanatı eserlerinde Yedi Hazine, Avcılık motifleri, Yiğit, Savaşçı ve Batır’ların gücü, bir haberci, tanrı elçisi, güneş sembolü, bir Türklüğün sembolü olarak karşımıza çıkmaktadır. Katalogta Kartal motifi eserlerin %12,3-ünde rastlanmıştır.

3.4.15. Karga Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Karga		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	YESDAULET "GECEN ASIR" 2005	KAT.NO.94:19

Tablo 54. Karga Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Karga motifi 1 tane eserde rastlanmıştır. YESDAULET adlı ressamlar tarafından Karga motifi kullanılmıştır. Karga Motifi Jubaniyazov'un "Geçen/geçmiş asır" anlamında "Proşlıy Vek" (Rus.) adlı eserinde karşımıza çıkmaktadır. "Geçmiş – bugün – gelecek" anlam zinciri mitolojik manasında "Aşağı Dünya – Orta Dünya – Yukarı Dünya" veya "Yeraltı Dünyası – Yerüstü Dünya – Gök Dünyası" veya "Atalar Dünyası – İnsan Dünyası – Tanrı Dünyası" anlam zincirlerine denk gelmektedir. Bu bağlamda bakacak olursak, Yesdaulet'in geçmiş asır ile ilgili bir kompozisyonda karga motifini kullanması daha da anlamlı gelebilir. Hem eski çağlardan beri en eski totem hayvanlarından biri olduğu için hem gerçek hayatta ölmüş cesetleri, leş ile beslenebildiği için, ölüler ve atalar dünyası, aşağı dünya ile ilgili bir motif olduğunu söyleyebiliriz. Aynı zamanda kutsal bir kuş, tanrı elçisi, haberci, koruyucu özelliklerine sahip olduğu için burada, bu geleneksel halk değerleri ve inançları geçmiş asırda kaldığını belki ifade etmek istenilmiş olabilir. Kargaların üzerinde durdukları heykel gibi görünen ve cenin pozunda insan figürü şaşırmış ve savunmasız halde yerde yatmakta, kargalara dikkatlice bakmaktadır. Onun kaderi, yaşamı üzerinde duran kargaların elinde ve onlara bağlıdır. Aynı zamanda sanatçı, bu tarz yorumlamasında geçen asırda olan Soviyet'lerin hâkim olduğu zamanı kastediyor olabilir.

Karga motifi Türk mitolojisinde ve halen Kazak dilinde önemli yer tuttuğu halde, günümüz Kazak kültüründe, masal ve efsanelerinde çok yer almadığı ve günlük yaşamda biraz olumsuz bir havaya büründüğü için de çağdaş Kazak resim sanatında da yaygın bir motif olmadığını görmekteyiz. Katalogta Karga motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.4.16. Saksağan Saksağan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Saksağan		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	YESENBAYEV “AYAZ Bİ”2012	KAT.NO. 95:1

Tablo 55. Saksağan Motifinin Kullanıldığı Eserler

Saksağan motifi, incelediğimiz eserlerin içinde YESENBAYEV adlı ressam tarafından kullanılmış olup 1 tane eserde rastlanmıştır. Eserin adı “Ayaz Bi”. Ayaz Bi Jumanulı, Kazak halkının tarihinde eski meşhur bir “bi” – halk hakemi, bilge, yargıçtır. Kendi ismi efsaneye dönüşmüştür.

Ayaz Bi'nin nasıl bir yargıç olduğu, insani nitelikleri hakkında Kazak ansiklopedisinde şöyle yazılıdır: “Geçmişte bir çoban, zavallı Ayaz aklı ve ilmi sayesinde vezir olmuştu. Han Madan'ın birkaç sınavını geçmişti. Ayaz, hana en kötü bitkinin hasır otu (kamış), en kötü kuşun saksağan olduğunu kanıtlamıştır.” Kazak efsanelerine göre Ayaz Bi, saksağanın neden kötü olduğunu hanın sorusuna cevabını şöyle açıklamıştır: “Saksağanın tüyleri nasıl ela (rengârenk) ise, o da ela yani bütün değil, birliği yoktur. İkisi birlikte uçmayan, ikisi birlikte konmayan, insanlara fayda sağlamayan kısır bir kuştur. Bu yüzden saksağan kuşun kötü olduğunu düşünüyorum.”-demiş. Ayaz Bi, bu karmaşık bilmeceleri çözerek kırk kıskanç, aptal veziri ölümden kurtardı. Han Madan, Ayaz'ın bilgeliğini, dostluğa bağlılığını, yeminine bağlılığını, adaletini, nezaketini tanır. Ayaz, bayın kızı güzeller güzeli Mendi ile evlenir. Daha sonra halkın isteği üzerine han seçilecektir.” (Аяз Би Жаманулы (XII – XIII века), 2022).

“Ayaz Bi” tablosunda görebiliyoruz ki yukarıdaki anlatımının eserin yapımcısı yansıtmaya çalışmıştır. Saksağan motifi bir tek bu eserde rastlanmıştır. Ayaz Bi’nin saksağanın, kuşların en kötüsü ve hasır otunun bitkilerin en kötüsü olduklarını delil ettiğini efsaneden öğrenmiştik. Tablonun sol köşesinde hem hasır otu hem saksağan bulunmaktadır. Tablodaki başka elementler: Ayaz Bi’nin elindeki ayakkabı, halının üzerindeki gösterişli çizme, arka plandaki bir erkek figürü, göçebe çadırın konstrüksiyonunun bir parçası olan “kerege” (“ızgara”), her detay bir anlam

taşımaktadır, herhalde her parçası ayrı bir hikayenın bir parçasıdır. Tablonun iki köşesinden çevreleyen çerçeve şeklinde desenli bir şerit, resmin bir kitabın bir parçası şeklinde görünmektedir, bir illüstrasyondur. Arka plandaki erkek Ayaz Bi'ye sürekli eşlik eden Kumırska ("Karınca") batır olabilir. Ayaz Bi'nin desenlere dolu kıyafeti, üzerinde durduğu halı, Bi'nin durumu ve statüsü iyi olduğunu göstermektedir. Elindeki asa gücünü göstermektedir. Ayaz Bi'nin düşünce dolu yüzü düşünür olmanın, bilgeliğin bir işaretidir.

Saksağan kuşu, Kazak kültüründe uyanıklığı ve tazeliği ile tanınır. Er-Töstük'in destanında Yernazar, gelinlerini saksağan gibi uyanık ve yumurtanın beyazı gibi ak olarak tanımlar ve hırsızların en ustası olan iki saksağanın kuyruklarını çaktırmadan birbirlerinin yerini değiştirdiklerini söyler. Kazaklar saksağan eğer ötüp evin civarında durup uçmuyorsa kötü haber olarak yorumluyorlar, eğerse yolculuk sırasında bir yolcuya bir saksağan görünürse o iyi haberdir (Сауысқан, 2022).

Bahaeddin Ögel, Kuzey-Türk masallarında halkın saksağan donuna girdiğini ve Gün-Han hükümdarları tarafından saksağan ve karga donuna sokuldukları hakkında bahsetmektedir. (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995). Tez yazarının çocukken köyde evin avlusuna saksağan konduğu görülse, iyi veya kötü detayına girilmeden, bir haber alınacağından söylenirdi.

Efsanelerde fazla önemli yer ve rol almadığından kaynaklanan sebeplerden doğal sonuç olarak saksağan kuşu motifi araştırmamız sonucunda sadece bir kez rastlanmış olduğuna göre yaygın bir mitolojik motif olmadığını görmekteyiz. Katalogta Saksağan motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.4.17. Kırlangıç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Kırlangıç		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	KENDIR "BOZKIR MOTİFİ" 2012	KAT.NO.48:2
2	KALMAHANOV "ALTIN ÇAĞ" 2012	KAT.NO.58:1

Tablo 56. Kırlangıç Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kırlangıç motifi, KENDIR, KALMAHANOV, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 2 tane eserde rastlanmıştır.

Kalmahanov "Altın Çağ" çalışmasında altın çağ hayallerini tasvir etmektedir. Kazaklar için iyilik habercisi olan kutsal kuş olan kırlangıç rahatça gökyüzünde uçmaktalar ve koçun başında yuva yapaktadır, huzur ve barış, sevgi ve dostluk dolu, mücadele ve korku olmadan bir dünyanın hayalidir bu çalışma. Kendir "Bozkır Motifi"nde bozkır melodisini çalan tabloda hükmeden kobız figürünün yanında uçan kırlangıç görüyoruz. Tabloda bozkırın semboller bir araya gelmiş, kobız ise yukarı, orta ve aşağı dünyaları birleştirmekte, dünyanın hem ruhani hem maddi tarafları arasında bağlantı kurmakta.

Kırlangıç motifi zarif, naif ve romantik bir motif olmakla birlikte Kazak geleneksel kültüründe ve mitolojisinde önemli yer almaktadır. S. Kondıbay'ın dediği gibi eski katmanları olan kırlangıç motifi mitolojide kırlangıç kılığında bir tanrının olabileceğini söylemektedir. Katalogta Saksağan motifi eserlerin %0,4-ünde rastlanmıştır.

3.4.18. Leylek Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Leylek		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
2	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
3	DÜZELHANOV "KAMBAR BAHADIR/BATIR" 2012	KAT.NO.31:1
4	DÜZELHANOV "YER TARGIN BAHADIR/BATIR" 2011	KAT.NO.31:7

Tablo 57. Leylek Motifinin Kullanıldığı Eserler

Leylek motifi çağdaş Kazak kültüründe, diğer bazı geleneklerde olduğu gibi yaygın olarak bir çocuğun doğumu ile ilişkilendirilir, örneğin, "çocuğu bir leylek getirdi" denir. Bu çağdaş hem Türkiye hem Kazakistan kültüründe yaygın olmasıyla birlikte aslında altında yatan Türk mitolojik anlamlar hakkında bize S. Kondıbay çalışmaları ışık tutmaktadır. S. Kondıbay "Ön-Kazakların Mitolojisi" çalışmasında IV. Cildinde , ön-Kazakların kuşlarla ilgili mitolojik tasvirlerinde uzun bacaklı takımının temsilcilerine yer verildiğini söylemektedir. Kendisi, sadece leyleği değil, genel olarak "uzun bacaklı" kuşlar dediğimiz, leylek, turna, balıkçıl olarak ele alarak sembolizmini açıklamaktadır, dişil bir doğaya sahip, kut, bereket, doğurganlık, nem, su, toprağın efendisi, "tanrıçası", ejderha/yılan motifinin bir hipostazı, bir totem, hayvan-ata (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011).

İncelediğimiz eserlerin içinde Leylek motifi 4 tane eserde rastlanmıştır. ASKAROV, DÜZELHANOV adlı ressam tarafından Leylek motifi kullanılmıştır.

Düzelhanov'un "Kambar Batır" adlı epik destansı bir çalışmasında kuş motifi yoğun bir şekilde kullanılmakta olup eserde ayırabildiğimiz on veya onbir adet kuş tasvir edilmiş bulunmaktadır. Bunların içinde kartal, yabani kaz veya kuu ayırt etmek mümkün olmakla birlikte net bir şekilde bir adet leylek veya turna kuşu tazı köpek motifi yanında resmedildiğini görünmektedir. Kazak kültürünün birçok unsurunu barındıran tüm destanını resmetmek amaçlayan çalışmasının destansı yapısından kaynaklı olan kapsamlı bir yaklaşım, sanatçı tarafından destan kahramanlarını ve birçok motifin kullanılışı açıklamaktadır. Tablonun aşağı kısmında nehrin yüzeyine yakın bir şekilde tasvir edilen leylek/balıkçıl/turna burada "tek ayak üzerinde duran

kuş"ların bir temsilcisi olarak “nem ve doğurganlık sembolü, suyun ve toprağın (göksel ve dünyevi suların) efendisi, bereket ve bolluk tanrıçası” (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011), kutsal tanrısal bir kuş motifi olarak burada ana kahramanın destekçisi olarak tasvir edilmiş olabilir.

Askarov’un çalışmalarında ise leylek veya turnalar, müzikle bağlantıda olup, Kazak ruhunu, göğü, yüksek idealleri temsil ettiklerini düşünülmektedir.

Leylek motifi, derin mitolojik anlam katmanlarına sahipken, çağdaş Kazak resim sanatında yaygın olmadığını görülmüştür. Katalogta Leylek motifi eserlerin %0,7-ünde rastlanmıştır.

3.4.19. Kuğu / Kaz Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Hayvan Motifleri		
Kuğu/Kaz		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV B. “SEVGİ HAKKINDA DESTAN” 2012	KAT.NO.8:3
2	AYTUAROV “CENGİZHAN”	KAT.NO.17:2
3	DÜZELHANOV “KAMBAR BAHADIR/BATIR” 2012	KAT.NO.31:1
4	DÜZELHANOV “KORKUT HAKKINDA EFSANE”	KAT.NO.31:2
5	DÜZELHANOV “KIZ JİBEK”	KAT.NO.31:3
6	DÜZELHANOV “YER TARGIN BAHADIR/BATIR” 2011	KAT.NO.31:7
7	ROZAKOV “KOBIZ MELODİSİ/SESİ” 2004	KAT.NO.77:1
8	TAYNOV “MİTİN DOĞUŞU” 2010	KAT.NO.90:5

Tablo 58. Kuu/Kaz Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kaz/Kuğu motifi, AKANAYEV, DÜZELHANOV, TAYNOV, AYTUAROV, ROZAKOV, NAZARKUL adlı ressamlar tarafından Kaz/Kuğu motifi kullanılmış olup 8 tane eserde rastlanmıştır.

Kuğu veya Kaz motifi, “kendilerini ("Kazak" - "ak kaz" - "beyaz kuğu" etnik adının halk etimolojisine göre) beyaz kuğu soyundan kabul eden Kazak halkının ana milli sembollerinden biridir. Mitolojik bir karakter olarak hemen hemen tüm Türkçe konuşan halklarda yaygındır” (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). B. Ogel, Kuğu, kutsal kadınlığın, güzelliğin, gök ve Tanrı’nın sembolü olduğunu açıklamaktadır (Ögel, Türk Mitolojisi, 1993) (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995). Aynı zamanda, Akku (Kazakçadan çeviri - beyaz kuğu) solar bir motif, “kanatlı güneş”, kuğu şeklini alan Güneş (Kondıbay, Kazahskaya Step i Germanskiye Bogi (Kazak Bozkırı ve Germen Tanrıları) Казахская Степь и Германские Боги, 2006). “Kuğu suda, yerde ve gökyüzünde üç elementte hareket edebildiği için mitolojide bir bağlantı kurucusu, üç dünya arasında bir aracı olarak çıkmaktadır. Her şeyden önce, kuğu suya aittir, bu nedenle doğrudan alt dünya ile ilgilidir. Su ile ilişkili bir görüntü olarak, yani bir kadın-anne motifi, bu kuş, Kazak öncesi tarihin tüm dönemlerinde halkın, soyun ilk ana (ata) rolünü oynadı. Su ile ilgili motifler arasında, soyun anası işlevini büyük ölçüde somutlaştıran kuğu ve yılan olan iki motiftir. Bir kız motifiyle iç içe olan bu

motifler, bir kuğu kız, bir yılan kız motifini oluşturur" (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая, 2011).

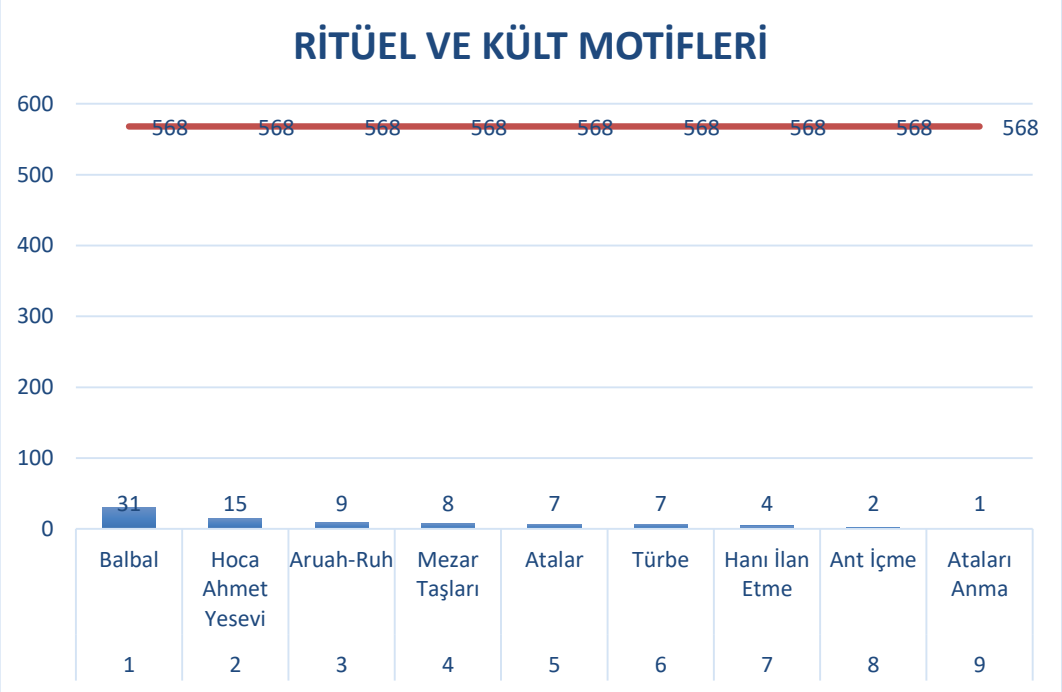
Eserlerde, Kuğu/Kaz motifi, ressamlar tarafından Kambar batır, Yer Targın Batır, Korkut efsanesi, aşk, türeyiş destanı gibi çeşitli efsane ve destanları tasvir edilirken kullanılmış olduğu görülmüştür. Katalogta Kuğu/Kaz motifi eserlerin %1,4-ünde rastlanmıştır.

3.5. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Ritüel ve Kült Motifleri

Türk mitolojisinin Ritüel ve Kült Motifleri grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 59. Eserlerde Tespit Edilen Ritüel ve Kült ile İlgili Motifler ve Rastlandığı Eser Sayıları) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

5	RİTÜEL VE KÜLT MOTİFLERİ	Eser Sayısı
1	Heykel (Balbal)	31
2	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi	15
3	Aruah - Ruh	9
4	Mezar Taşı	8
5	Atalar	7
6	Türbe	7
7	Hanı İlan Etme	4
8	Ant İçme	2
9	Ataları Anma	1

Tablo 59. Eserlerde Tespit Edilen Ritüel ve Kült ile İlgili Motifler ve Rastlandığı Eser Sayıları

Şekil 7. Eserlerde Ritüel ve Kült ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı

Tabloda görebileceğiniz gibi Ritüel ve Kült motifleri grubuna dahil edilen motifler arasında Heykel (Balbal) ve Hoca Ahmet Yesevi Türbesi motifleri bu kategoride en öne çıkanlardandır. İkisi de, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Kazakistan'ın ve Heykel (balbal), Orta Asya Türkleriyle bağdaştırılmış sembollerinden biridirler.

Grafikte (Şekil 7. Eserlerde Ritüel ve Kült ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı) görebileceğiniz gibi, eski Türk inanç sisteminin esaslardan biri olan atalar ve ölüler kültü ile bağlantılı olan Türbe, Ruhlar – Aruah, Mezar Taşı gibi motiflerin hepsi halen halk arasında yaşanmakta olduğundan eserlerde de belli seviyede yaygındırlar. Atalar ve Ataları Anma, Ant İçme ve Hanı İlan Etme motifleri de mitolojide ve kültürde önemli yer tutmasına rağmen şuan orijinal şeklinde gündemde olmadığı için eserlerde de az görüldüğü düşünülmektedir.

3.5.1. Atalar Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Atalar		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	JUBANİYAZOV "ATA YOLU" 2007	KAT.NO.43:8
2	JUMANOV "ULU GÖÇEBELER"	KAT.NO.45:1
3	JUMANOV "MAHAMBET'İN ULU RUHU"	KAT.NO.45:3
4	KAYRAMBAYEV "EFSANE"	KAT.NO.53:4
5	SULEYMENOVA "ARUAH" SERİSİ 2010	KAT.NO.86:5
6	TURGINBAY "ATALAR" 1996	KAT.NO.92:2
7	TURGINBAY "BABALAR" 2015	KAT.NO.92:8

Tablo 60. Atalar Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Atalar motifi, AJİBEKOV, TURGINBAY, JUBANİYAZOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 7 tane eserde rastlanmıştır. Atalar kültü, Türk inanç sisteminin en önemli esaslardan biridir (Kafesoğlu, Eski Türk Dini, 1980). Kazak Türkleri, ölüm diye bir tabir kullanmazlardı, bunun yerine "qaytıs bolu" (geri dönmüş olmak) diye söylenirdi. Bu, fizik dünyada ölen kişinin "aruahlar dünyası" denen atalar dünyası olan paralel alemlere döndüğü anlamına gelirdi. Bu ruhlar, kendi soyun üyelerini korudukları için çok saygı ve hürmet edilirlerdi. Ölümsüzlük fikri, Kazakların sahip olduğu kozmosentrik dünya görüşünün merkezi ve evrensel fikirlerinden biridir (Ayazbekova, 1999). Bu bağlamda aslında Atalar ve Aruah motifleri bir arada tutmak mantıklı görülmektedir. Fakat biz, çalışmamızda, eserlerin isimlerinin konuları olarak ele aldığımızdan dolayı ve Aruah-Ruh ve Atalar motiflerini ayırmış olduğumuzu belirtelim.

Eserlerde, Atalar, Kazak tarihinde önemli yer alan kişiler, olaylar, aksakallar görüntülerinde karşımıza çıkmakla birlikte çağdaş Kazak resim sanatında çok yaygın olduğu söylenemez. Katalogta Atalar motifi eserlerin %1,2-sinde rastlanmıştır.

3.5.2. Ataları Anma Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Ataları Anma		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	BEKEYEV "YEDİ EKMEK" 2003	KAT.NO.23:2

Tablo 61. Ataları Anma Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ataları Anma motifi 1 tane eserde rastlanmıştır. BEKEYEV adlı ressamlar tarafından Ataları Anma motifi kullanılmıştır. Bekeyev'in resminde aslında direkt Ataları Anma motifinden ziyade her Kazağın çocukluğundan kalan hatıra olarak kalan sıcak pişinin tadı ve kokusu, annenin onu özenle hazırlaması, dualar okuması, bir tören veya ritüel olarak yapılması, sofradakilere sunulması ve yenmesi. Çocuklar için ritüeller çok dikkat çekici, unutulmaz ve sanki sihir dolu bir olay gibi gelmektedir. Kızartılmış pişiler çocukluğun mutlu ve huzurlu anların sembolü, pişilerin tadı çocukluk tadı, kızartıldığı yağın kokusu çocukluk kokusudur, annenin bir çocuk için bunları özenle pişirip ikram etmesi anne sevgisiyle bağdaştırılmıştır.

Bunlarla birlikte, bu hatıralara törene eşlik eden dualar ve dilekler maneviyat ve özel saygı katmaktadır. Ataları anma kültünden kalan bu neredeyse her hafta yapılan bir adet her Kazak evin yaşamın bir parçasıdır. Resme bakan her Kazak, sanatçının özel çocukluk hatıralarını paylaşır, empati yapabilir ve resimdeki sol tarafta evin arkasında ekmek yiyen çocukların sevincini paylaşabilir. Günümüzde son nesillerde bu daha az yaygın olabilir. Hamur yapılışına çok özen gösterilmiyor olabilir. Zaman azlığından dolayı hazır hamur alınır ama mutlaka ara sırada bir pişi kızartılabilir, kokusu yayılabilsin.

Ölüler, yiyip içen canlı varlıklar olarak düşünülür. Burada ocak ve ateş, ataların canını temsil eder. Atalar kültü, ocak kültünü doğurmuştur. Ocağın tütmesi, ateşin devamlı şekilde yanması, ataların o ocakta, o yurt'ta, o çadırda devamlı şekilde bulunması demektir. Atalara temasta olmanın bir vasıtası da ocak ve ateştir (Eröz, 1990).

Bu bağlamda Kazaklarda çok yaygın olan "jeti nan – iyis şığaru" (yedi ekmek – koku çıkartmak/yaymak) geleneği atalar kültünün bir adeti olarak çok dikkat

çekicidir. Kazak evlerinde neredeyse her Perşembe veya Cuma hamur (pişi) kızartılır, ölen ata ruhlarına (aruahlara) dualar okunur, Kuran'dan süreler okunur, dilekler sunulur. Jeti nan (yedi ekmek) yedi nesil atalara adanmış olduğu halk arasında fikri de vardır.

Zira Naurzbayeva bir makalesinde bu ritüelin incelikleri hakkında anlatmaktadır. "Hamur yapmadan önce temizlenmeli, saygılı bir konsantrasyonda, hürmetle ölen akrabaları hatırlayarak nazikçe ritüel olarak yoğrulmalı,. Aynı şekilde, düşünce ve duyguların saflığını korumaya dikkat ederek yedi şelpek (hamur) açılır. Hamuru kızgın yağa batırırken, her seferinde "Bismillah" - "Allah'ın adıyla" demeli ve atalardan birini hatırlayarak, Yüce Allah'tan onun için merhamet dilemelidir. Son şelpeği kızartırken, ihtiyacı olan tüm ölen ruhlar için, kişisel olarak adı geçmeyen atalar, tüm Kazaklar ve genel olarak tüm Müslümanlar için, Allah'tan merhamet dilemelidir. Aynı saygılı ruh halinde, duadan sonra "Tie bersin" – (ruhlarına) "değiversin" (ulaşsın) sözleriyle anma pişileri yerler. Yaşayanlara pişiler ikram edilir, ölenlerin ruhları ise pişilerin kokuları, sıcak yağın kokusu ile güçlendirildiğine inanılır. Bu nedenle, bu ayin aynı zamanda "İis shygaru" - "Koku yayma" olarak da adlandırılır. Bu tören, herhangi bir Kazak kadını için bir dua gibi, sevgili insanların anısına bir çağrıdır. Üst üste dizilmiş yedi yuvarlak pişi, Kuran'da da adı geçen cennetin yedi katını veya yedi göğü simgelemektedir. Allah'ın isimlerinden biri, yedi göğün Rabbidir. Ruhların kokularla beslendiği fikri de bir zamanlar yaygındı. Etimolojik olarak tüm dillerde "ruh" kavramı "hava", "rüzgâr", "nefes", "koku" kavramlarıyla ilişkilidir" (Naurzbayeva Z. , Veçnoye Nebo Kazahov (Kazakların Sonsuz Göğü) Вечное Небо Казахов, 2020).

Ataları anma motifi burada ritüel bazında alınmıştır ve ritüel olarak "Jeti Nan – İis Şığaru" (Yedi Ekmek – Koku Yayma) olarak incelenmiştir. Çok yaygın ve halen yaşayan bir gelenek olmasına rağmen Ataları Anma motifi, bir ressam tarafından kullandığına göre, sanatçılar arasında yaygın bir motif olmadığını görebiliriz. Katalogta Ataları Anma motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.5.3. Aruah - Ruh Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Aruah (Ruh)		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	GUMAROV "İYİLİK RUHLARI" –"ARUAH" SERİSİ 1990	KAT.NO.34:1
2	GUMAROV "TİGRAHAUT ULU RUHU" 1991	KAT.NO.34:4
3	JUMANOV "MAHAMBET'İN ULU RUHU"	KAT.NO.45:3
4	MAHAT "RUHLARIN SESSİZLİĞİ"	KAT.NO.63:1
5	SULEYMENOVA "ARUAH" SERİSİ 2010	KAT.NO.86:1
6	SULEYMENOVA "ARUAH" SERİSİ 2010	KAT.NO.86:2
7	SULEYMENOVA "ARUAH" SERİSİ 2010	KAT.NO.86:3
8	SULEYMENOVA "ARUAH" SERİSİ 2010	KAT.NO.86:4
9	TURGINBAY "GÖRÜNMEZ İYİLİKSEVER / KORUYAN KİMSE" 2000	KAT.NO 92:3

Tablo 62. Aruah-Ruh Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Aruah/Ruh motifi, GUMAROV, SULEYMENOVA, TURGINBAY, MAHAT adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 9 tane eserde rastlanmıştır.

"Ölen kişinin ruhu, mitolojik temsillerde ölümlü bir kişinin hayatında önemli bir rol oynayan bağımsız bir ruhtur. Birincisi, aruah, ölen bir kişinin ruhu, yani ruhun durumu veya ölümden sonraki varlığın şeklidir. İkincisi, aruah, insan bedeninin dışında yaşayan bağımsız bir ruhtur, ancak seçilen kişinin bedenine girme yeteneğine sahiptir. Seçilen kişi aruah ile başa çıkabiliyorsa, o zaman aruahın özelliklerini ve yeteneklerini kendi amaçları için kullanabilir – tedavi etmek ve iyileştirmek, ventrilokizmi çağrıştırmak; eğer ki kişi aruahın gücüyle baş edemiyorsa, o zaman ölüm onu bekler." (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

Eserlerde Aruah motifi, Gumarov ve Suleymenova'nın "Aruah" serileriyle ortaya çıkmaktaıdır. Gumarov'un ona has stilinde yapılmış eser gerçekdışı, soyut bir ruh tasvirini sunmakta, Suleymenova ise, eski Kazak kroniklerinden alınmış fotoğraflardan esinlenerek yapılan bir çalışmalarda çağdaş güncel ve tanıdık ortamlarda, duvarlarda atalarımızı hatırlatır gibidir.

Ruhlar ilgili inanışlarda, Türklerde, hami ruh (koruyucu ruh), iye inanışı geniş yer tutar (Beydili, 2004). Turgınbay'ın çalışmasında bu koruyucu ruhunu zarif bir şekilde anlatmaktadır. Jumanov Kazak ünlü şairi, savaşçı, batırı olan Mahambet'in ulu ruhunu tasvir etmeyi denemiştir. Mahat'ın çalışmasında ise genel olarak ruhlar motifi ele alınmaktadır. Katalogta Aruah –Ruh motifi eserlerin %1,6-sında rastlanmıştır.

3.5.4. Heykel (Balbal) Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Heykel. Balbal		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV “SERAP”2004	KAT.NO. 7:4
2	AKANAYEV “SERAP”1995	KAT.NO. 7:12
3	AKANAYEV “KURDAY ATA”1998	KAT.NO. 7:14
4	AKANAYEV R. “EFSANE”	KAT.NO. 9:1
5	AKANAYEV T. “BOZKIR ŞARKISI” 2008	KAT.NO. 10:2
6	AKANAYEV T. “ŞARKI SÖYLEYEN BOZKIR” 2011	KAT.NO. 10:2
7	AMANKOSOV “ZERDÜŞT”	KAT.NO.12:1
8	AMANKOSOV “KUŞ”	KAT.NO.12:2
9	AYTUAROV “CENGİZHAN”	KAT.NO.17:2
10	HAYRULİN “AK OK” 1995	KAT.NO.37:3
11	JUBANİYAZOV “BULUŞMA”	KAT.NO.43:2
12	JUMAGULOV “İPEK YOLU” 2015	KAT.NO.44:1
13	JUMAGULOV “SAVAŞÇI” 2014	KAT.NO.44:3
14	JUMAGULOV “ZAMANLAR KAVŞAĞINDA” 2008	KAT.NO.44:6
15	JUMAGULOV “ZAMANLAR KAVŞAĞINDA” 2008	KAT.NO.44:8
16	KİLİBAYEV “GÜÇLÜ ARZU/ÖZLEM” 2006	KAT.NO.59:1
17	MURATBAYEV “MELODİ”	KAT.NO.69:24
18	NAZARKUL “ATLAR ÜZERİNDE”	KAT.NO.70:3
19	OTARBAY “KAZTUGAN’IN YEDİL İLE VEDALAŞMASI. XV ASIR” 2012	KAT.NO.74:1
20	RISTAN “GÖÇ” 2015	KAT.NO.76:1
21	SAUITBEKOV ”MİRAS” 2013	KAT.NO.78:4
22	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SOL	KAT.NO.88:1
23	ŞİLİBAYEV “ATALAR MİRASI” SAĞ	KAT.NO.88:2
24	TAYNOV “GÖÇEBELER” 2010	KAT.NO.90:2
25	TAYNOV “SAVAŞÇI RUHU” 2010	KAT.NO.90:3
26	TAYNOV “MİTİN DOĞUŞU” 2010	KAT.NO.90:5
27	TURGINBAY “BABALAR” 2015	KAT.NO.92:8
28	YESDAULET “MANGIŞLAK” SERİSİNDEN 2005	KAT.NO.94:18
29	YESDAULET “KAZAK KÜLESİ” 2011	KAT.NO.94:29

30	YESDAULET “ZAMAN” 2011	KAT.NO.94:31
31	YESDAULET “TAŞ” 2013	KAT.NO.94:37

Tablo 63. Heykel (Balbal) Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Heykel (Balbal) motifi, ŞİLİBAYEV, AKANAYEV, AKANAYEV, AKMANKOSOV, TAYNOV, JANTASOV, OTARBAY, JUMAGULOV, KİLİBAYEV, MURATBAYEV, AYTUAROV, JUBANİYAZOV, YESDAULET adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 31 tane eserde rastlanmıştır.

Balbal kelimesi ve kavramıyla Kazakistan ve Türkiye’de farklı anlayışlar ve görüşler olduğunu söz etmek mümkündür. Buna neden, Kazakistan Rusça faydalandığım bazı kaynaklarında “balbal” terimi hem dikili taş hem ölünün heykeli olan iki anlamında da kullanıldığı, Türkçe kaynaklarda ise balbal ve ölülerin heykelleri kesin ayrılma olduğu görülmüştür.

“Kesin olarak ne anlama geldiği tartışmalı olan bu sözcük (balbal), bize iki şey anlatır: öldürülen düşmanı ya da onun ruhlarından birini, ikincisi, galip gelenin ölümünden sonra onun mezarı başına dikilen taşı. Bu taş ise, öldürülen düşmanı ya da onun ruhunu simgelemektedir. Mezarın başına dikilen *balbal her zaman şekilsiz, işlenmemiş bir taştır ve çok farklı bir şey olan ölünün heykeliyle asla karıştırılmamalıdır*.” (Roux, Eski Türk Mitolojisi, 2011).

“Türk Dil Kurumu’nun Türkçe Büyük Sözlüğü’nde, (balbal); Eski Türklerde kişinin anılması için mezarının veya bazı kurganların etrafına dikilen taş, şeklinde geçmektedir. A. İnan, daha önceki balballar üzerine verdiği bilgilerin, arkeolog ve tarihçi L. A. Evtiyuchova ile L.R. Kızlasov’un ispatlarına göre, *heykellerin hiçbiri balbal değildir*, balballar ölen alpın, hayatında öldürdüğü düşmanların adına mezarına konulan taşlardan ibarettir.” (Bahar).

İncelediğimiz ve yukarıdaki tabloda sunduğumuz eserlerde, balbal değil, heykeller kullanıldığı görülmüştür. Kazak çağdaş ressamlar arasında bu motif, atalarımızdan, ulu bozkır göçebe medeniyetinden kalan bir kültürel miras olarak kabul edilmekte ve eserlerde tasvir edilerek yansıtılmaktadır. Katalogta Heykel (Balbal) motifi eserlerin %5,5-inde rastlanmıştır.

3.5.5. Mezar Taşı Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Mezar Taşı		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	JUBANİYAZOV "TOYGAR" 2014	KAT.NO.43:11
2	KAYDAROV "MAHAMBET" 2012	KAT.NO.52:1
3	KAYRAMBAYEVA "BENİM FANTASTİK KAZAKİSTAN'IM" SERİSİ 2005	KAT.NO.54:1
4	KAYRAMBAYEVA "BENİM FANTASTİK KAZAKİSTAN'IM" SERİSİ 2005	KAT.NO.54:2
5	KAYRAMBAYEVA "BENİM FANTASTİK KAZAKİSTAN'IM" SERİSİ 2005	KAT.NO.54:3
6	ŞERİMOV "KOYUN TAŞLAR" 2007	KAT.NO.87:3
7	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SAĞ	KAT.NO.88:2
8	TURGINBAY "BABALAR" 2015	KAT.NO.92:8

Tablo 64. Mezar Taşı Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Mezar Taşı motifi, JANTASOV, KAYRAMBAYEVA, ŞİLİBAYEV, KAYDAROV, JUBANİYAZOV, TURGINBAY adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 8 tane eserde rastlanmıştır.

Mezar ve mezartaşı konusuna gelince, S. Kondıbay, Türk ve Germen mitolojisini karşılaştırıken Germen mitolojisinde "Valhalla" denen "ölülerin sarayı" mezarlığı neden ana mitsel nesne haline geldi diye soru üzerine tefekkür ederken bozkrda "açık havada valhalla'nın" var olma ihtimalini göze alarak çağdaş Kazakların fikirlerine başvurmakta, "Kazak inancı, zihniyeti, alışılmış batıl inançlar, dünya görüşü ve gelenekler" gibi belirli etnik özellikleri "göçebe ruhani kompleksi" koşullu biçiminde genelleştirirecek olursak: ilk olarak, göçebe bir yaşam tarzı ile *göçebelerin yalnızca bir kalıcı (yerleşik) maddi nesnesi vardır - bu, atalarının gömüldüğü bir aile mezarlığıdır;* ikincisi, göçebeler, babalarının ve büyük dedelerinin mezarlarını ziyaret eder, onlara ibadet eder, kurbanlar eder, herkese anma yemeği verir, sadaka dağıtır, ölüleri anar, şanlı işlerinden bahseder, onuruna sanat yarışmaları ve askeri spor yarışmaları düzenler. üçüncü olarak, ölü; *dünyanın tüm halkları arasında, yalnızca zor durumdaki veya ıssız bir bölgede bırakılan göçebeler, geceyi atalarının veya*

evliyalarının mezarlarında geçirmeye çalışırlar; dördüncüsü, liderler için mezar höyüklerinin ve göçebeler arasında görkemli mezar komplekslerinin inşası aynı kült ile bağlantılıdır.", diye paylaşarak göçebe Türk kültüründe mezarın yerini ifade etmektedir (Kondıbay, Kazahskaya Step i Germanskiye Bogi (Kazak Bozkırı ve Germen Tanrıları) Казахская Степь и Германские Боги, 2006).

Eserlerde ressamlar tarafından daha önce incelediğimiz heykeller gibi, atalarımızdan, geleneksel kültürümüzün bir mirası olarak kabul edilmekte, eserlerde mezar taşların işlenmiş dikili taş ve koçtaşlar şeklinde resmedildiğini görülmüştür. Katalogta Mezar Taşı motifi eserlerin %1,4-ünde rastlanmıştır.

3.5.6. Türbe Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Türbe		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV B. "YOLA BAŞLAMADAN ÖNCE" 2012	KAT.NO.8:2
2	ASKAROV "İPEK YOLU" 2013	KAT.NO. 14:12
3	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
4	JUBANİYAZOV "TOYGAR" 2014	KAT.NO.43:11
5	JUBANİYAZOV "GECELEME" 2011	KAT.NO.43:16
6	KAYDAROV "MAHAMBET" 2012	KAT.NO.52:1
7	ŞERİMOV "SONSUZLUĞA DOKUNUŞ" 2008	KAT.NO.87:4

Tablo 65. Türbe Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Türbe motifi, JUMAGULOV, KAYDAROV, JUBANİYAZOV, KİLİBAYEV, ŞERİMOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 7 tane eserde rastlanmıştır.

"Türkler, mezar ile ev arasında, büyük bir ayrılık göstermiyorlardı. Biri bu dünyanın; öbürü de diğer dünyanın, bir evi idi." (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995)

Nurgaliyeva, Kazakistan topraklarında İslam'ın yayılması ile ilgili çalışmasında mezar ve türbelerle ilgili aşağıdaki bilgiler paylaşmaktadır: "Kazak halkı mezarlara saygı duyardı. Mezarlar üzerinde tövbe ve yeminler ederlerdi", dualar ve dilekler tutulur, yardım istenirdi. "Bir yolcu, gezgin, gece kendini bozkırda bulursa, gelenek, geceyi mezarların yakınında geçirmesini tavsiye eder, çünkü burada herhangi zarar ve şiddetten korunmuş hissedebilirdi. Müslüman mezarlığının önünden geçerken Aruahların gazabından korkmak, Kazaklar arasında İslam'ın yayılmasıyla birlikte bir âdet haline gelmişti. Önde gelen kişilerin ruhlarına halk tarafından özel bir saygı gösterilirdi. Onların isimleri özellikle zor durumlarda telaffuz edilirdi. Genellikle peyzaj dini objeleriyle ilişkilendirilen kutsal yerlere saygı ve hürmet olayı ve İslam'ın kurucusunun bir zamanlar aleyhinde konuştuğu mezar yerinde türbelerinin inşası, zamanla geleneksel atalar kültü İslamlaştırılmış bir kabuk almasıyla bağlantılıdır." (Nurgaliyeva, 2005).

Eserlerde Türbe motifi, savaşta, bozkırda, mezarlıkta gibi çeşitli ortamlarda tasvir edilmekle birlikte, saygı duyulacak kutsal bir obje olarak resmedildiği görülmüştür. Savaş alanında Türbe, ataların koruyucu ruhunu temsil eder gibi batırın kollanmkta olduğunu ifade eder. Korunma veya aruahlardan yardım isteme amacıyla Türbenin dibinde geceleme pratiği günümüze kadar gelmiş olup Jubaniyazov'un eserinde rastlanmıştır. Şerimov'un eserinde muhtemelen Ayşe Bibi Türbesinin yeni gelinin tarafından ziyaret edildiğini resmedilmiştir. Genel olarak heykel, mezartaşları gib Türbeler, geleneksel Kazak kültürün temellerinden biri olan atalar kültünün anıtları olarak atalarımızın bir mirası olarak kabul edilir ve ressamlar tarafından her zaman saygı duyulmaya çağırılmaktadır. Katalogta Türbe motifi eserlerin %1,2-sinde rastlanmıştır.

3.5.7. Hoca Ahmet Yesevi Türbesi Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Hoca Ahmet Yesevi Türbesi		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AJİBEKOV K. "KAZAK ELİ"	KAT.NO.6:8
2	ASKAROV "DOĞU PAZARI" 2015	KAT.NO. 14:16
3	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
4	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
5	ASKAROV "ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU"	KAT.NO. 14:36
6	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
7	JUMAGULOV "SERAP" 2012	KAT.NO.44:5
8	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR"	KAT.NO.45:5
9	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR"2011-2012	KAT.NO.45:6
10	KALMAHANOV "BOZKIR BEŞİĞİ" 2012	KAT.NO.48:3
11	KEL "KERVAN"	KAT.NO.56:1
12	KİLİBAYEV "LİDER" 2012	KAT.NO.59:3
13	KİLİBAYEV "HAN'IN İLANI" 2015	KAT.NO.59:4
14	MIRZAHMETOV "ABILAY HAN. HANI İLAN ETME" 2012	KAT.NO. 68:2
15	TURGINBAY "TÜRKİSTAN" 2010	KAT.NO.92:5

Tablo 66. Hoca Ahmet Yesevi Türbesi Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ahmet Yesevi Türbesi motifi 15 tane eserde rastlanmıştır. AJİBEKOV, KİLİBAYEV, MIRZAHMETOV, JUMANOV, JUBANİYAZOV, TURGINBAY, AYTUAROV, KEL, KALMAHANOV, ŞERİMOV, ASKAROV adlı ressamlar tarafından Ahmet Yesevi Türbesi motifi kullanılmıştır.

Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, güney Kazakistan Türkistan şehrinde bulunmaktadır. Büyük Timur İmparatorluğu döneminde 1389 yılında Timur tarafından yaptırılmıştır. Mozolenin kurucusu Timur ve inşaatçıları farklı ülkelerden ustalar olmasına rağmen, inşa edilen türbe Kazak göçebe devletinin maneviyat düzeyine

tanıklık etmiş ve daha sonra bu tapınak halkın dini kimliğini sembolize etmeye başlamıştır (Seydembek, 2011).

S. Kondıbay, Kazak ve tüm Türk halkları için kutsal bir yer olan Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, "Töretam" dediği bir ulusal ruhani merkezlerin en önemli örneklerinden olduğunu söylemektedir. Zamanında tüm insanlar için ortak olan ve sonra insanlar yüzünden kendisiyle bağı kopan İlkel Geleneğin yansıması, daha düşük seviyede, ulusal seviyede Ruhani merkez veya Töretamda ortaya çıkar. "Her halkın kendi ruhani merkezi var ve olması gerektir. Halkın hayatta kalma becerisi direkt ruhani merkezinin gücüyle alakalıdır." (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая., 2011).

Eserlerde Hoca Ahmet Yesevi Türbesi motifi, ruhani merkez olarak tasvir edildiği ve Kazak bozkırını, devletini, Kazak hanlığını, Kazak Hanlarını, Hoca Ahmet Yesevi, kervan, serap motiflerini resmederken kullanıldığı görülmüştür. Katalogta Hoca Ahmet Yesevi Türbesi motifi eserlerin %2,6-sında rastlanmıştır.

3.5.8. Ant İçme Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Ant İçme Motifi		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AYTUAROV "CENGİZHAN"	KAT.NO. 17.2
2	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO. 17.4

Tablo 67. Ant İçme Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ant İçme motifi 2 tane eserde rastlanmıştır. AYTUAROV adlı ressam Ant İçme motifini kullanılmıştır. Ant içme ritüeli birçok durumlarda özellikle geçiş dönemlerinde yapılan ritüellerde yapılır. Aynı şekilde Aytuarov'un "Cengizhan" adlı eserinde hanı ilan etme, hanın görevini aldığı bir ritüeli resmedilmektedir. Han beyaz keçe üzerinde sadık askerleri tarafından taşınmakta olup han hükümdar olarak güneşin, yukarı dünyanın bir temsilicisi olarak kabul edilmektedir. Keçenin altında ise beyaz keçe evinde (yurt) kadın görünmektedir. O ise toprağı, bereketi ve genel olarak bu dünyadaki yaşamı sembolize etmektedir. Han elindeki beyaz sıvı olan kımız veya sütü içerek halkı karşısında ona bakacağına ve görevini adaletli ve dürüst bir şekilde yerine getireceğine dair yemin ediyor. Ant bir garanti ve bir umuttur aynı zamanda. Mesela, "Büyük Halkın Doğuşu" çalışmasında savaşçı askerler arasında yapılan ant içme töreni ile birlikte büyük halkın doğuşuna ve onun büyüyüp güçlenmesine, mutlu olmasına dair bir umudu içerir. Üçlü birleşik asker figürü birçok anlamlara bize götürebilir. Mesela, bu Kazakların ana üç soyu (Üş Jüz – Ulı Jüz, Orta Jüz, Kışı Jüz) olan temsilcilerden oluşan bir birlik olabilir, veya üç dünyanın birleşimi olabilir, ateş ve suyun, güneş ve ayın birleşimi olabilir. Buradaki ant içme töreni kardeşlik ve birlik yemini gibi görünmektedir. Resimlerin ikisi de sanatçı tarafından epik destansı bir tarzında yapılmıştır. İçinde hükümdarlığı, gücü, özgürlüğü, geleneksel göçebe kültürün maddi ve manevi değerlerini yansıtan birçok sembol içermektedirler.

Ant içme motifi çağdaş ressamlar tarafında yaygın olmamakla birlikte, Türk kültüründe çok önemli yer almaktadır. Katalogta Ant içme motifi eserlerin %0,4-ünde rastlanmıştır.

3.5.9. Hanı İlan Etme Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Ritüel ve Kült Motifleri		
Hanı İlan Etme		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AYTUAROV "BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN"	KAT.NO.17:1
2	DÜZELHANOV "AŞTIN SAVAŞÇI" 1994	KAT.NO.31:4
3	KİLİBAYEV "HAN'IN İLANI" 2015	KAT.NO.59:4
4	MIRZAHMETOV "ABILAY HAN. HANI İLAN ETME" 2012	KAT.NO. 68:2
5	DÜZELHANOV "ALTIN SAVAŞÇI"	KAT.NO.31.4

Tablo 68. Hanı İlan Etme Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Hanı İlan Etme motifi 5 tane eserde rastlanmıştır. MIRZAHMETOV, AYTUAROV, KİLİBAYEV, DÜZELHANOV adlı ressamlar tarafında kullanılmıştır.

Ayazbekova, "göçebe yaşam döngüsünün, belirli ve ruhsal olarak önemli anlamsal ritüeller aracılığıyla gerçekleştirilen bir mekan-zamandan diğerine bir dizi geçiş" olduğunu söylemektedir. "Ayrıca, bu tür geçişlerin her biri kesinlikle sabit, kesindi ve ona özel bir önem verilirdi. Yani örneğin yeni seçilen devlet hükümdarını en yüksek sosyal statüye getirilmesi, onun tahta geçtiği zaman gerçekleşir. 6-8. yüzyıllarda Türkler arasında yaygın olan "ritüel cinayet" ayininde, bir kağan tahta geçtiğinde, keçe üzerine oturtulur, dokuz kez güneş yönünde çevrilir ve ardından ata bindirilerek boğazını ipek bir iplikle hafifçe sıkılır. Bu sembolik ölümün anlamı, bir kişinin bir sosyal statüde "öldüğü", bir başkasında "dirildiği" ve böylece halkın alanından geçerek halkın alanından - Göksel alanına, bir durumdan diğerine sabitlenme-aktarımda yatmaktadır" (Ayazbekova, 1999).

S. Kondıbay "abıroy" (ar, namus) ile ilgili makalesinde, hani ilan etme ritüelini İlkel Gelenek, Nur, Işık olan merkez ve onun etrafında dönerek o Işık ve Nurun bir temsilcisi, hipostazı olma motifi açısından değerlendirmektedir. "Eski çağlarda ortaya çıkan ve 19. yüzyılın ilk yarısına kadar süren han seçme ayininin ritüel unsurlarından biri, hanlık adayının keçe bir hasır üzerine oturtularak güneşin yönünde dönme ritüelidir. Bu ritüelde merkez ve sınır noktaları fikri de vardır. Yani, hanın tahtına hak

iddia eden kişi, belirli bir sınırı geçerken tükenme sürecinde han statüsünün sahibi olur. Üç (yedi, dokuz) devirli hareket yaptıktan sonra hududu üç (yedi, dokuz) defa geçen han adayı hanlık statüsüne sahip olur. Ancak sonsuzluk açısından bakıldığında, bu statü geçicidir, çünkü sınır noktası adaya kendisine ait olan statü (mülk) kazandırmaz, sadece bir süreliğine (tarihsel bir zaman periyodu) "Ebedi han/hükümdar", "İktidarın Kaynağı", "Tüm geçmiş, gelecek ve şimdiki hükümdarların birliği" gibi merkez nokta ile ilgili kavramların bir yansıması olmasına izin verir. Sınır noktasından geçen aday, geçici olarak enkarnasyonu olan "ebedi han" statüsünün sahibi olur (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая., 2011).

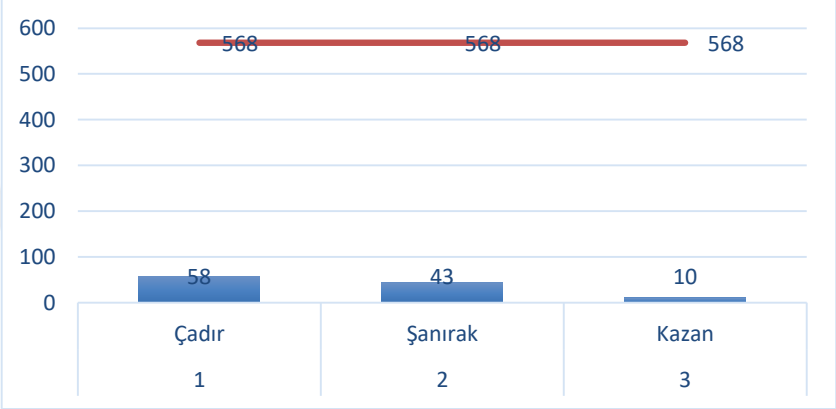
Eserlerde Hanı İlan Etme motifi, ilgili ritüelin en çarpıcı kısmı olan han adayının beyaz keçe üzerinde askerler tarafından taşınırken tasvir edilmiştir. Katalogta Hanı İlan Etme motifi eserlerin %0,9-unda rastlanmıştır.

3.6. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri

Türk mitolojisinin Ev ve Eşyası Motifleri grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 69. Eserlerde Tespit Edilen Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motifleri Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

6	G.EV VE EŞYASI MOTİFLERİ	Eser Sayısı
1	**Çadır**	58
2	**Şanırak**	43
3	**Kazan**	10

Tablo 69. Eserlerde Tespit Edilen Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motifleri Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları

Şekil 8. Eserlerde Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı

Tabloda (Tablo 69.) ve grafikte (Şekil 8. Eserlerde Geleneksel Ev ve Eşyası ile İlgili Motiflerin Rastlanma Sıklığı) görebileceğiniz gibi Geleneksel Ev ve Eşyası motifleri grubuna dahil edilen göçebe maddi kültürünün temelleri ve simgeleri olan Çadır ve Şanırak motifleri Kazak ressamlar tarafından çok kullanılan motiflerdendir. Kazan motifi ise eserlerde daha seyrek kullanılmıştır.

3.6.1. Çadır Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri		
Çadır (Yurt)		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:2
2	ABUOV "YAŞAM NEHRİ"	KAT.NO.3:3
3	AKANAYEV T. "GÖÇEBELER" 2007	KAT.NO. 10:1
4	AKANAYEV T. "BOZKIR ŞARKISI" 2008	KAT.NO. 10:2
5	AKANAYEV T. "ÇOBAN ÇADIRI" 2009	KAT.NO. 10:3
6	AKANAYEV T. "ŞARKI SÖYLEYEN BOZKIR" 2011	KAT.NO. 10:6
7	AKANAYEV T. "EVİMİN MELODİSİ"2011	KAT.NO. 10:7
8	AKANAYEV T. "AHENK" 2012	KAT.NO. 10:8
9	ASEMKUL "KUTSAMA" 2013	KAT.NO.13:2
10	ASKAROV "ÜÇ YÜZ" 2004-2005	KAT.NO. 14:1
11	ASKAROV "TULPARA ÖVGÜ" 2009	KAT.NO. 14:4
12	ASKAROV "GÜNEŞE DOĞRU" 2008	KAT.NO. 14:5
13	ASKAROV "BOZKIR İKAR'I" 2008	KAT.NO. 14:9
14	ASKAROV "TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI"	KAT.NO. 14:10
15	ASKAROV "HAYAT AĞACI" 2014	KAT.NO. 14:11
16	ASKAROV "ÇOCUKLUK HATIRALARI" 2014	KAT.NO. 14:13
17	ASKAROV "GÖKTEN İNENLER" 2015	KAT.NO. 14:14
18	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
19	ASKAROV "DOĞU PAZARI" 2015	KAT.NO. 14:16
20	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (ORTA)" 2016	KAT.NO. 14:19
21	ASKAROV "GÜNEŞE DOĞRU YOL" 2016	KAT.NO. 14:21
22	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
23	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
24	ASKAROV "HAYALLE KANATLANDIRILMIŞ OLANLAR" 2010	KAT.NO. 14:25
25	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:28
26	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:29
27	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:30

28	ASKAROV “PELİN OTU KOKUSU” 2016	KAT.NO. 14:35
29	ASKAROV “ANA VATAN. BATI. MERKEZ. DOĞU”	KAT.NO. 14:37
30	ASKAROV “ASIRLARIN ALTIN TELLERİ” 2014	KAT.NO. 14:39
31	ASKAROV “HAYAT İŞ MİLLİ” 2015	KAT.NO. 14:40
32	ASKAROV “HAYAT İŞ MİLLİ” 2015	KAT.NO. 14:41
33	AYTKALİYEV “SAZCI” 2016	KAT.NO.16:1
34	AYTUAROV “BATAN GÜNEŞİNİN ARDINDAN”	KAT.NO.17:1
35	AYTUAROV “CENGİZHAN”	KAT.NO.17:2
36	AYTUAROV “ASAN KAYGI”	KAT.NO.17:3
37	AYTUAROV “BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU”	KAT.NO.17:4
38	BEKTAS “BOZKIR MİMARİSİ” 2012	KAT.NO.25:1
39	BEYSEMBİNOV “BEREKET”	KAT.NO.26:1
40	DÜZELHANOV “KAMBAR BAHADIR/BATIR” 2012	KAT.NO.31:1
41	JAKIPBEK “KOLTUĞAN)” 2012	KAT.NO.40:5
42	JAKIPBEK “JENERİK BEŞİK (BEŞİK ORDA)” 2012	KAT.NO.40:7
43	KAYDAROV “KARA İHTİYAR”2015	KAT.NO.52:4
44	KİLİBAYEV “İHLAS” 2012	KAT.NO.59:8
45	MURATBAYEVA “YEDİ HAZİNE” 2016	KAT.NO.69:20
46	ROZAKOV “ŞANIRAK” 2007	KAT.NO.77:7
47	ROZAKOV “BOZKIR ORKESTRASI” 2009	KAT.NO.77:8
48	SAUITBEKOV “İDİL”2012	KAT.NO78:3
49	SIDIHANOV “AY IŞIĞINDA BOZKIR AMAZON KADINI” 2007	KAT.NO.80:8
50	SMAGULOVA “ÇADIR / OTAĞ” 1999	KAT.NO. 83:2
51	TAYNOV “BEREKET SEMBOLÜ”	KAT.NO.90:7
52	TAYNOV “TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA” 2016	KAT.NO.90:12
53	TORŞİN “KAZAKİSTAN GÜNEŞİ”	KAT.NO.91:1
54	YESDAULET “BAŞLANGIÇ” 1999	KAT.NO.94:10
55	YESDAULET “GÜNDOĞUMU” 2002	KAT.NO.94:14
56	YESDAULET “KARADAĞ” 2008	KAT.NO.94:23
57	YESDAULET “YOLDA” 2011	KAT.NO.94:30
58	YESDAULET “BAŞLANGIÇ”	KAT.NO.94:39

Tablo 70. Çadır (Yurt) Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Çadır (Yurt) motifi AKANAYEV, ASEMKUL, MURATBAYEV, YESDAULET, SIDIHANOV, TORŞİN, BEKTAS, TAYNOV, AJİBEKOV, AYTKALİYEV, SMAGULOVA, AKANAYEV, KAYDAROV, SAUITBEKOV, YESNAZAROV, İGEMBAYEV, DÜZELHANOV, KARJASOV, ROZAKOV, AYTUAROV, YESDAULET, MURATBAYEV, SUİNBAYEVA, KİLİBAYEV, SMAGULOVA adlı ressamlar tarafından Çadır motifi kullanılmış olup 58 tane eserde rastlanmıştır.

"Binlerce yıldır göçebelerin yaşamını şekillendiren, yaşam tarzı, coğrafi, iklim koşulları tarafından belirlenen zorunluluktur. Üstelik, göçebeler, yerleşik, tarımcı halklara kıyasla ekonomik olarak daha avantajlı bir konumdalardı. Nitekim, M.Ö. IV-III yüzyıllarda, at sürüleri 3-4 bine kadar çıkan müreffeh pastoralistler (çiftçiler) ortaya çıkmaya başladı. Göçebe medeniyetlerin ekonomik, maddi sağlamlığın, bozkır halklarının özgün, özel bir manevi kültürünün oluşumuna katkıda bulunmaması mümkün değildi. Ve tüm göçebe dünyanın bir tür özgün merkezi, yaşam biçimi, etik ve estetik normları olan dünya görüşü, göçebelerin hayatındaki en karakteristik ve esas olanı yansıtan odakta olduğu gibi, görünüşte sıradan bir keçe yurttur. O, yalnızca yüzyıllardır var olan ve sonsuza dek zihinde sabitlenmiş olanı gösterir. Tabandan başlayıp tepeye kadar olan en küçük yurt ayrıntısı, faydacı, tamamen pratik amacına ek olarak, çok çeşitli plan ve düzenin bir dizi başka işlevi ve yorumuna sahiptir. Ayrıca, yurdun tüm unsurları, katı geometrik simetri içinde birbirleriyle ilişkilidir. Böylece yurt, sakinlerinin yalnızca maddi değil, aynı zamanda manevi ihtiyaçlarına da hizmet etti ve karşıladı. Bir tür mikro sistem, mikro dünya, mikro evrendi. Yurt, göçebelikle aynı çağdadır ve bir anlamda onun mecazi temsili, bir sembolüdür.

Bir göçebe için yurt sadece yaşanacak bir yer değildi. Çadır, onun aklında yaşadığı dünyayı sembolize ederdi. O, onun için, bir aile kurmak gibi Kazak dilinde üy bolu (lafzen: bir ev olmak), şanıraktı sıylau, eve, hane üyelerine saygı ve hürmetle davranmak (lafzen: shanırak'a saygı); şanırak şaykalu, talihsizlik, başarısızlık (kelimenin tam anlamıyla: shanırak'ı sallamak) vb. gibi kelime kombinasyonlarının kanıtladığı gibi, göksel varoluşun kutsal bir imgesiydi." Yurt çadırı sisteminin içinde Türk mitolojisindeki hem dikey üçlü dünya görüşü, hem yatay dört yön görüşleri yanıstılmıştır. (Seydembek, 2011).

Eselerde çadır, yukarıda değinildiği gibi, göçebe kültürünün bir simgesi olarak, zengin tarihimizin, geçmişimizin, atalarımızdan kalan miras olarak, maddi ve manevi açılarından atalarımızın dünyasını tanımak için bir mikroevren olarak ressamlar

tarafından şüphesiz kabul edilmekte ve bu bağlamda tasvir edilmektedir. Kazak ressamlar, Çadır (Yurt) motifini bozkır, günlük manzaralar, tarihi kompozisyonlar, yedi hazine, Türk değerleri, destanlar, göç gibi çeşitli konuları resmederken kullandıkları görülmüştür. Katalogta Çadır motifi eserlerin %10,2 -sinde rastlanmıştır.

3.6.2. Şanırak Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri		
Şanırak		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHAT "KOZMOGONİK DÜNYA"	KAT.NO.4:2
2	AJİBEKOV "ADIRASPAN"	KAT.NO.6:4
3	AJİBEKOV "ATA YURDU"	KAT.NO.6:5
4	AKANAYEV "SAUKELE"1992	KAT.NO.7:1
5	AKANAYEV "BOZKIR İNSANLARI"1999	KAT.NO.7:2
6	AKANAYEV "ŞANIRAK"1992-1996	KAT.NO.7:6
7	AKANAYEV "SAUKELE" 2003	KAT.NO.7:13
8	AKANAYEV B. "SEVGİ HAKKINDA DESTAN" 2012	KAT.NO.8:3
9	ASKAROV "KARTALLA DANS EDEN" 2013	KAT.NO. 14:3
10	ASKAROV "HAYAT AĞACI" 2014	KAT.NO. 14:11
11	ASKAROV "İPEK YOLU" 2013	KAT.NO. 14:12
12	ASKAROV "HAYAT AĞACI-2" 2013	KAT.NO. 14:17
13	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SAĞ)" 2016	KAT.NO. 14:20
14	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:29
15	ASKAROV "ASIRLARIN ALTIN TELLERİ" 2014	KAT.NO. 14:39
16	ASKAROV "HAYAT İŞ MİLLİ" 2015	KAT.NO. 14:41
17	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
18	BEGALİN "ŞANIRAK" 2004	KAT.NO.22:4
19	BEGALİN "ŞANIRAK" 2011	KAT.NO.22:5
20	BEGALİN "ŞANIRAK" 2010	KAT.NO.22:6
21	BEGALİN "ŞANIRAK" 2014	KAT.NO.22:7
22	BEGALİN "İPEK YOLU" 2014	KAT.NO.22:8
23	BEGALİN "ATIŞ/ŞİİRSEL TARTIŞMA" 2012	KAT.NO.22:16
24	BEGALİN "ATIŞ/ŞİİRSEL TARTIŞMA" 2014	KAT.NO.22:17
25	BEGALİN "KAZAKİSTAN HAKKINDA ŞARKI" 1999	KAT.NO.22:35
26	GVOZDYOV "ERKEK VE KADIN SEMBOLLER" 2005	KAT.NO.35:4
27	GVOZDYOV "ŞANIRAK" 2006	KAT.NO.35:5
28	GVOZDYOV "ŞANIRAK" 2011	KAT.NO.35:18
29	JUBANİYAZOV "ATA YOLU" 2011	KAT.NO.43:16
30	JUMANOV "ULU GÖÇEBELER"	KAT.NO.45:2

31	KALMAHANOV “BOZKIR BEŞİĞİ” 2012	KAT.NO.48:3
32	KAMITKANOV “BAKSI / ŞAMAN”2006	KAT.NO.49:2
33	KATSYUBA “ŞANIRAK”2007	KAT.NO.51:1
34	MEKEBAYEV “KÖR İHTİYAR KADIN” 2007	KAT.NO.66:1
35	MURATBAYEVA “YEDİ HAZİNE” 2016	KAT.NO.69:20
36	MURATBAYEV “TUĞ TUTANLAR”	KAT.NO.69:25
37	RISTAN “GÖÇ” 2015	KAT.NO.76:1
38	ROZAKOV “ŞANIRAK” 2007	KAT.NO.77:6
39	ROZAKOV “ŞANIRAK” 2007	KAT.NO.77:7
40	SAUITBEKOV “ABILAY HAN DAMGASI” 1996	KAT.NO.80:3
41	SMAGULOVA “ÇADIR / OTAĞ” 1999	KAT.NO. 83:2
42	TAYNOV “AVRASYA GÖÇEBELERİ” 2010	KAT.NO.90:4
43	YESDAULET “BAŞLANGIÇ” 1999	KAT.NO.94:10

Tablo 71. Şanırak Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Şanırak motifi 43 tane eserde rastlanmıştır. AJİBEKOV, BEGALİN, ASKAROV, AKANAYEV, MURATBAYEV, MEKEBAYEV, TAYNOV, GVOZDYOV, AKANAYEV, AKANAYEVA, ROZAKOV, JUMANOV, JAKIPBEK, SMAGULOVA, KAMITKANOV, KATSYUBA, RISTAN, KALMAHANOV adlı ressamlar tarafından Şanırak motifi kullanılmıştır.

Şanırak motifi, Kazak Türkleri için kültürel, maddi manevi değer ve mitolojik sembol olarak en önemli motiflerden biridir. Çağdaş Kazak sanatçılar da eserlerinde bu önemi yansıtmaktadırlar. Şanırakın, aileyi, birliği, huzuru, kutu, bereketi, mutluluğu simgeleyen bir motif olarak birçok eserde farklı açılardan işlenmiş olup ele alınmıştır.

Şanırak motifini direkt olarak ve resim kompozisyonlarında merkezi olarak ele alan sanatçılardan biri Begalin. “Şiirsel tartışma / atış (aytıs)”, “Şiirsel tartışma / atış (aytıs)”, “Şanırak”, “Şanırak”, “Şanırak”, “Şanırak”, “Şanırak”, “Şanırak” adlı eserlerinde Şanırak motifi tabloların tümünü kaplamakta ve şanırakın merkezi tablonun merkezine denk gelmektedir. Şanırakın yapısı üzerine doğru bir mandala olduğu ile ilgili fikrini süren Zira Naurzbayeva’nın sözlerini hatırlamaktayız. (Naurzbayeva Z. , Veçnoye Nebo Kazahov (Kazakların Sonsuz Göğü) Вечное Небо Казахов, 2020). Sanatçı bir mandala üzerine odaklanıp meditasyon yaparmışçasına

şanırakın gerçeğine ulaşmaya çalışmakta gibidir. Neredeyse aynı kompozisyon farklı eserlerde çeşitli versiyonlarda tekrarlanmaktadır. "Şiirsel tartışma/atış" resimlerinde kadın ve erkek başlangıcının birliğini simgeleyen şanırak motifi karşımıza çıkmaktadır.

Sanatçı Gvozdyov, neredeyse birebir aynı iki eser olan"Şanırak" ve "Erkek ve Kadın Semboller" eserlerinde de şanırak motifini merkezi olarak ele almaktadır. Şanırak eril ve dişil başlangıcın brliğini simgeleyen işaretlerlerden oluşturulmuş, aileyi ve birliği simgeleyen bir motif olarak şeklinde ele alınmıştır.

Yeni kurulmakta olan yurt çadırın mavi gök fonunda yakın planda resmedilmiş şanırak motifi görüntüsü şeklinde Katsyuba'nın "Şanırak" adlı eserinde görmek mümkündür.

Göçebe halkların hayatın bir parçası olan göç sırasında deve üzerine yüklenen toplanmış yurt çadırının parçalarının en üstünde her zaman şanırak vardı. Burada da onun kutsallığı ve işlevi ortadadır. Bu tarz görüntüleri birçok eserde rastlanmaktadır. Örneğin, Ajibekov "Adıraspan", "Elçiler", "Ata Yurdu", Akanayev'ın "Deve ile Kompozisyon", "Bozkır İnsanları", "Şanırak", Akanayev'in "Bahar Nefesi", Akanayeva'nın "Bahar", Rozakov'un "Şanırak", Rıstan "Göç", Kalmahanova'nın "Göç", Yesdaulet'in "Başlangıç", Jakıpbek'in "Düğün Geleneği" adlı eserlerinde söz konusu manzarayı görebiliriz.

Şanırak motifin doğurganlık ve çocuk doğurma fikriyle ilişkili olduğunun yansımasını Akanayev'in "Saukele", Mekebayev'in "Kör İhtiyar Kadın" eserlerinde görmek mümkündür.

Şanırak motifi, hem Kazak Türk kültürünün, hem ana vatan, ana yurdu, baba ocağı, halkı birleştiren, Tengri'nin koruyan kutsal gücünün simgesi olarak Begalin'in "İpek Yolu", Muratbayev'in "Yedi Hazine", Muratbayev'in "Tuğ Tutanlar", Taynov'un "Avrasya Göçebeleri", "Tengri Göğün Altında", Jumanov'un "Ulu Göçebeler", Smagulova'nın "Yurt Çadırı", Kamıtkanov'un "Baksı/Şaman", Kalmahanov'un "Bozkır Beşiği" gibi eserlerde ve Askarov'un neredeyse tüm çalışmalarında karşımıza çıkmaktadır.

Gördüğümüz gibi, Şanırak motifi Kazak kültüründe temel eşyası olarak, çok önemli, hayati değer ve anlam olarak yüklü bir motif, çeşitli formlarda çağdaş Kazak

sanatında karşımıza çıkmakta, göçebe yaşam tarzı olarak geçmişte kalmasına rağmen gittikçe milli kimlik arayışı güçlendikçe sanatlarda kendini göstermeye devam edeceğinden ve birçok derin anlamların ortaya çıkacağından eminiz. Katalogta Şanırak motifi eserlerin %7,6-sında rastlanmıştır.

3.6.3. Kazan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Geleneksel Ev ve Eşyası Motifleri		
Kazan		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ASKAROV "ÜÇ YÜZ" 2004-2005	KAT.NO. 14:1
2	ASKAROV "TOY BAŞLAR - DÜĞÜNÜN BAŞLANGICI"	KAT.NO. 14:10
3	ASKAROV "GÖKTEN İNENLER" 2015	KAT.NO. 14:14
4	ASKAROV "YÜZ AÇAR – GELİNİN YÜZÜNÜ GÖSTERME RİTÜELİ" 2015	KAT.NO. 14:15
5	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
6	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 2" 2016	KAT.NO. 14:23
7	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:30
8	ASKAROV "HAYAT İŞ MİLLİ" 2015	KAT.NO. 14:41
9	KAYDAROV "KARA İHTİYAR"2015	KAT.NO. 52:4
10	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12

Tablo 72. Kazan Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Kazan motifi 10 tane eserde rastlanmıştır. KAYDAROV, TAYNOV, ASKAROV adlı ressamlar tarafından Kazan motifi kullanılmıştır.

Kazan motifi, Kazak Türk kültüründe önemli bir yer alır. Hem yurt'un ortasındaki ocak yerinde duran temel eşyalarından biri, hem sembolik olarak manevi değerdir.

S. Kondıbay, kazanın, göçebe dünya görüşünün en önemli (sembolik olarak) nesnelerinden biri olduğunu ve her aulda (köyde), içinde bütün bir atın etini içine alabilecek büyük bir kazan olduğu, büyük ortak bayramlarda ve anma törenlerinde kullanıldığını söylemektedir. Bu nedenle, göçebelerin sembolizminde (kazan - topluluk, birlik, bütünlük sembolü), kazan motifi önemli bir yer işgal ettiğini açıklamaktadır. Aynı zamanda, "kazan" kelimesi bazı deyim ve atasözlerinde mecazi olarak aile ve ev anlamına gelmektedir. "Kazan" kelimesi, Türk mito-destansı antroponimlerinde (Kazan, Gazan, Kozan, Kojan isimleri) destan kahramanlarının isimleri olarak ve toponimlerde (Kazan, Kızan vs.) kullanılır – tüm bunlar kazanın sembolizminin önemini gösterir. "Kazan" kelimesi, aynı zamanda "tüm dünya", "kozmos", "ters kazan" motifi ise bir kutsal mağara olarak algılandığını

söylemektedir. Kondıbay, genel olarak, çadırın merkezında ocakta kazan bir mikroevrenin merkeziyse, Hoca Ahmet Yesevi Türbesindeki taykazan da Kazak hanlığın bir kutsal ruhani merkezi olduğunu, İskitler'in Arianta'nın kazanı ve Tatarların Kazan şehri, "kazan" – "efsanevi kutsal merkez" ilişkilendirmesi ile bağlantılı olduğunu savunmaktadır. (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

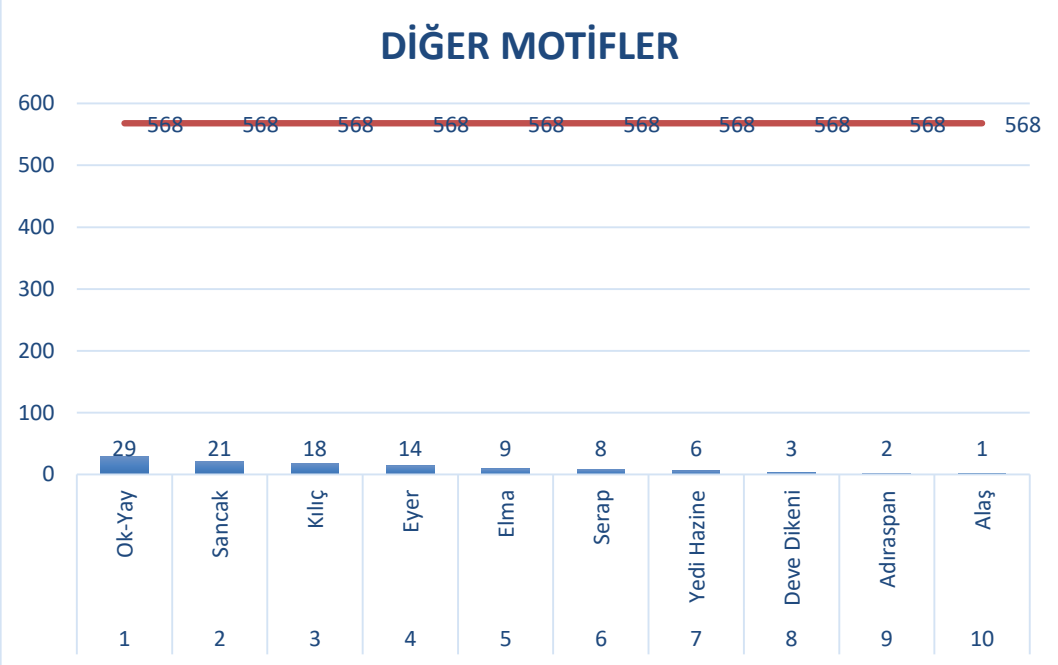
Kazan motifi, yukarıda değindiğimiz mitolojik anlamalarından "kazan - topluluk, birlik, bütünlük sembolü" olarak eserlerde yansttıldığını düşünülmektedir. Ressamlar tarafından Kazan motifi, genelde göçebe yaşam tarzını, Türk kültürünü, bereket, huzur, birlik havasında bayram ve genel günlük sahneleri tasvir ederken kullanılmaktadır. Katalogta Kazan motifi eserlerin %10-unda rastlanmıştır.

3.7. 1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Diğer Motifler

Türk mitolojisinin Diğer Motifler grubuna dahil edilmiş motifler aşağıdaki tabloda (Tablo 73. Eserlerde Tespit Edilen Diğer Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları) eserlerde rastlanma sıklığını büyükten küçüğe olarak gösterilmiştir.

7	DİĞER MOTİFLER	Adet
1	Ok-Yay	29
2	Sancak	21
3	Kılıç	18
4	Eyer	14
5	Elma	9
6	Serap	8
7	Yedi Hazine	6
8	Deve Dikeni	3
9	Adıraspan	2
10	Alaş	1

Tablo 73. Eserlerde Tespit Edilen Diğer Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları

Şekil 9. Diğer Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı

Tabloda (Tablo 73. Eserlerde Tespit Edilen Diğer Motifler Grubu ve Rastlandığı Eser Sayıları) ve grafikte (Şekil 9. Diğer Motiflerin Eserlerde Rastlanma Sıklığı) görebileceğiniz

gibi Diğer motifler grubuna dahil edilen savaş ile ilgili eşyalar olan Ok-Yay, Sancak / Bayrak / Tuğ ve Kılıç motifleri, bu kategoride en yaygın motiflerdir. Onlardan sonra gelen, göçebe kültürünün sembollerinden biri olan Eyer motifidir. Bitki grubu olarak tanımalayabileceğimiz Elma, Deve Dikeni ve Adıraspan motifleridir. Elma motifinin genel olarak Türk mitolojisinde yer almakla birlikte, Kazak mitolojisinden ziyade, modern Kazak kültüründe popular olmaya başladı. Adıraspan (Üzerlik) motifi, Kazak inanışlarında en önemli, kutsal bitkilerinden biridir. Bozkır ve çölde en çok meydana gelen Serap olayı, Türk mitolojisi ve Kazak çağdaş resim sanatında yansımalarını görmek mümkündür. Göçebe Kazak Türkleri kültürünün en önemli unsurlarını içinde barındıran Yedi Hazine (Jetı Qazına) motifi, Kazak kültürü için çok önemli bir motiftir. Alaş motifi, Kazak ulusun ve devletinin menşei efsanesini temsil etmektedir.

3.7.1. Ok-Yay Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Ok-Yay		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	ABDRAMANOV "KOBLANDI BATIR" 2012	KAT.NO.2:4
2	ASKAROV "ERKEK SOHBETİ" 2010	KAT.NO. 14:24
3	AYTUAROV "BÜYÜK HALKIN DOĞUŞU"	KAT.NO.17:4
4	BEGALİN "ERKEK" 2009	KAT.NO.22:12
5	BEGALİN "ATICILIKTA BİR YARIŞMAYA KATILMA" 2014	KAT.NO.22:27
6	BEGALİN "OKÇULAR" 2004	KAT.NO.22:33
7	DAUTBAYEV "BAHADIRIN DOĞUMU"2012	KAT.NO.30:1
8	DÜZELHANOV "AŞTIN SAVAŞÇI" 1994	KAT.NO.31:4
9	HASENOV "SAKA" 2012	KAT.NO.36:1
10	HAYRULİN "AK OK" 1995	KAT.NO.37:3
11	JAKIPBEK "BÜYÜKAYI'DAN PRENSES" 2012	KAT.NO.40:6
12	JUMAGULOV "SAVAŞÇI" 2014	KAT.NO.44:3
13	KALMAHANOV "ATALARIN MİRASI" – "EYER" SOL	KAT.NO.48:1
14	KAMITKANOV "MAZON KADINLAR"2005	KAT.NO.49:1
15	KASTEYEV "VATAN İÇİN DÜİMÜŞ KAZAK SAVAŞÇILARA ADANDI" 2015	KAT.NO.57:1
16	KASTEYEV "SAVAŞÇI" 2015	KAT.NO.57:2
17	KİLİBAYEV "SAKA" 1998	KAT.NO.59:2
18	MEKEBAYEV "HANA ATIN DEVREDİLMESİ" 2007	KAT.NO.66:4
19	MURATBAYEV "SAVAŞÇILAR" 2013	KAT.NO.69:11
20	MURATBAYEV "AVCI KADIN" 2014	KAT.NO.69:13
21	MURATBAYEV "TOMİRİS" 2014	KAT.NO.69:14
22	MURATBAYEV "ZAFER BAYRAMI" 2015	KAT.NO.69:16
23	MURATBAYEV "AV" 2015	KAT.NO.69:18
24	MURATBAYEV "EFSANE" 2015	KAT.NO.69:19
25	SIDIHANOV "URAN KARASAU, ADAY DAMGASI"1998	KAT.NO.80:6
26	SIDIHANOV "ADAY SEMBOLÜ"	KAT.NO.80:8
27	SIDIHANOV "SONSUZ MELODİ-2"	KAT.NO.80:15
28	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SOL	KAT.NO.88:1

29	TAYNOV “TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA” 2016	KAT.NO.90:12

Tablo 74. Ok-Yay Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Ok-Yay motifi, ABDRAMANOV, MURATBAYEV, DAUTBAYEV, HASENOV, ŞİLİBAYEV, KALAÇOVA, KAMITKANOV, SEYSENHANULI, MEKEBAYEV, JAKIPBEK, HAYRULİN, JUMAGULOV, KİLİBAYEV, AYTUAROV, SIDIHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 29 tane eserde rastlanmıştır.

“Ok ve yay, belirgin bir mitolojik sembolizme sahip şeylerdir. Ok ve Yay, gözkyüzündeki düzeni sağlamak için bir araçtır. Ok ve Yay, astral-takvim mitleriyle ilişkilendirilirler ve muhtemelen ok, göksel ruhlar ve insan dünyası arasında bir tür iletişim bağlantısı görevi görür. Yay ve ok, genelin belirli bir kısmı üzerinde belirli bir gücün sembolü olarak hizmet eder; örneğin, Oğuzhan'ın çocukları tarafından altın bir yay (Bozoklar) ve üç gümüş ok (Üçoklar) bölünmesi, Türklerin aşiret birliği “on ok” veya “on ok budun” (on ok halkı), her yöneticiye bir güç sembolü olan ok verilmişti. Türk halklarının etnonimlerinde ve siyasi adlarında "ok" (ok) biçim kelimesinin bulunması bunun bir teyididir. Okun uçuşu ve düştüğü yer kutsal bir şeyin belirleyicisi haline gelir, örneğin eski Oğuz destanı "Korkıt-ata"da genç bir gelinin yaydan ateş ettiği söylenir ve okun düştüğü yerde bir yurt koyduğu (yani "kendi yeni dünyasını" yarattığı) söylenir (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005). Buna ek olarak, “yayın, evrensel kadın-ana rahmi gibi mefhumu, okun fallık sembolü olmasının temelini oluşturduğu, ok-yay’ın Ulu Ana’nın ritüel-mitolojik mecazlarından biri sayıldığını, Umay’ın sembolü olduğunu ve çocukları kötü ruhlardan korumak için kullanıldığını C. Beydili’den öğreniyoruz (Beydili, 2004).

Eserlerde, Ok-Yay motifi, askeri kuşamın bir parçası olarak avcı, savaşçı, amazon kadın imgelerini resmedilirken kullanıldığı, ayrı olarak ok-yay, kültürel mirasın bir nesnesi olarak ele alındığı da görülmüştür. Bunlara örnek, Hayrulin, Şilibayev, Kalmahanov, Sıdıhanov gibi ressamların eserleridir. Katalogta Ok-Yay motifi eserlerin %5,1-inde rastlanmıştır.

3.7.2. Kılıç Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Kılıç		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHMETJAN "YEDİ HAZİNE" 2008	KAT.NO.5:1
2	ABDRAMANOV "KOBLANDI BATIR" 2012	KAT.NO.2:4
3	AKANAYEV B. "YOLA BAŞLAMADAN ÖNCE" 2012	KAT.NO.8:2
4	ASKAROV "KARTALLA DANS EDEN" 2013	KAT.NO. 14:3
5	DÜZELHANOV "AŞTIN SAVAŞÇI" 1994	KAT.NO.31:4
6	DÜZELHANOV "YER TARGIN BAHADIR/BATIR" 2011	KAT.NO.31:7
7	HASENOV "SAKA" 2012	KAT.NO.36:1
8	JUBANİYAZOV "SAVAŞÇI" 2008	KAT.NO.43:15
9	JUMANOV "MAHAMBET'İN ULU RUHU"	KAT.NO.45:3
10	JUMANOV "ATİLLA VE RUM DİŞİ KURDU" 2011-2012	KAT.NO.45:4
11	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASSIR"	KAT.NO.45:5
12	KAYDAROV "MAHAMBET" 2012	KAT.NO.52:1
13	KAYRAMBAYEV "GÖÇEBELER" 2012	KAT.NO.53:7
14	KASTEYEV "VATAN İÇİN DÜİMÜŞ KAZAK SAVAŞÇILARA ADANDI" 2015	KAT.NO.57:1
15	KİLİBAYEV "LİDER" 2012	KAT.NO.59:3
16	MURATBAYEV "TOMİRİS" 2014	KAT.NO.69:14
17	OTARBAY "KAZTUGAN'IN YEDİL İLE VEDALAŞMASI. XV ASIR" 2012	KAT.NO.74:1
18	ŞİLİBAYEV "ATALAR MİRASI" SAĞ	KAT.NO.88:2

Tablo 75. Kılıç Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde 18 tane eserde rastlanmıştır. AHMETJAN, ŞİLİBAYEV, MURATBAYEV, SIDIHANOV, KAYDAROV, OTARBAY, MURATBAYEV, HASENOV, BEGALİN, DÜZELHANOV, JUMANOV, KİLİBAYEV, JUBANİYAZOV, OTARBAY, KASTEYEV, ŞİLİBAYEV adlı ressamlar tarafından kullanılmıştır.

“Kılıç, kutsal bir öze sahip nesnelerden biridir. Kılıç bir sınırdır veya kılıç bir çizgi göstergesidir. Kılıç bekareti korur (örneğin, kızı koca adayından, veya kocasının yokluğunda karısını korur). Kazak masallarında ve destanlarında şu hikaye sıklıkla tekrarlanır: “İkizlerden biri bir güzelle evlenir. Bir gün onun yokluğunda kardeşi evine gelir. Ağabeyin karısı onu kocası olarak alır ve iki kişilik bir yatak hazırlar. Sonra erkek kardeş, kendisi ve ağabeyin karısı arasına bir kılıç koyar. Bir erkek ve bir kadın arasına bir kılıcın yerleştirildiği başka hikayeler de vardır, ancak böyle bir eylemin anlamı aynıdır - yasaklamak, sınır çizmek, imkansız kılmak.

Kazak inanışlarına göre: a) kılıç, kılıcın sahibi olan bir kişinin ruhu için bir haznedir; b) kılıcın ateşli bir özü vardır; c) kılıç, kahraman-sahibinin ikizi olan canlı bir varlık olarak sunulur; d) kılıç, sahibinin tehlikelerini veya iyiliğini yakınlarına iletebilir. Eski Türkler, proto-Kazakların arasında, İskit-Sarmatlar ve Sakalardaki gibi, savaş tanrısının bir demir kılıç şeklinde temsil edildiği kesin olarak söylenebilir.” (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

Eserlerde Kılıç motifi, kuşamın bir parçası olarak batır ve savaşçıların imgelerinde, kültürel miras olarak kılıcın, “yedi hazine” motifleri (3.7.10.Yedi Hazine – “Jetı Kazına” Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü, heykel ve mezartaşlarında tasvirler şeklinde görmek mümkündür. Katalogta Kılıç motifi eserlerin %3,2-sinde rastlanmıştır.

3.7.3. Eyer Motifin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Eyer		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AHMETJAN "YEDİ HAZİNE" 2008	KAT.NO.5:1
2	ASKAROV "TULPARA ÖVGÜ" 2009	KAT.NO. 14:4
3	ASKAROV "AYIN DOĞUŞU (SOL)" 2016	KAT.NO. 14:18
4	ASKAROV "GÜNEŞ OBASININ TADI" 2014	KAT.NO. 14:27
5	ASKAROV "SONSUZLUK" 2016	KAT.NO. 14:31
6	ASKAROV "HAYAT İŞ MİLLİ" 2015	KAT.NO. 14:40
7	BEYSEMBİNOV "BEREKET"	KAT.NO.26:1
8	DAUTBAYEV "BAHADIRIN DOĞUMU"2012	KAT.NO.30:1
9	JAKIPBEK "ŞAHİN" 2007	KAT.NO.40:1
10	JANTASOV "KORKUT ATANIN YANKISI" 2012	KAT.NO.41:1
11	KAKENULI "ÖDÜL" 2012	KAT.NO.46:4
12	KALMAHANOV "ATALARIN MİRASI" – "EYER" SOL	KAT.NO.48:1
13	KALMAHANOV "BOZKIR BEŞİĞİ" 2012	KAT.NO.48:3
14	MEKEBAYEV "KAZAK NATÜRMORT" 2005	KAT.NO.66:2

Tablo 76. Eyer Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Eyer motifi AHMETJAN, ASKAROV, BEYSEMBİNOV, JANTASOV, DAUTBAYEV, KAKENULI, AYTUAROV, KALMAHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 14 tane eserde rastlanmıştır.

"S. Kondıbay, evcilleştirme, bir atın eyerlenmesi ("er etu", "ertteu") ile ilişkili belirli bir eylemi ve bunun, göçebeler için atın önemiyle belirlenen ek, mito-kültürel anlamını inceliyor. Çıplak, evcilleştirilmemiş bir vahşi at, vahşeti, eyerin (er'in) yokluğunu, kaosu ve atın evcilleştirilmesi, eyerin icadı, atın eyeri ise, kaosun ortadan kalkması, belirli kuralların, yasaların benimsenmesi, kültürün ortaya çıkması, Ap / Er'in varlığını sembolize eder. "Er etu, ertteu" - uygarlığın yaratılması, düzenin kurulmasıdır". (Naurzbayeva Z. , Ertteu. Ponyatiye Kulturı i Kulturogenez v Mifologiyi Tyurkskih Koçevnikov (Ерттеу. Понятие культуры и культурогенез в мифологии тюркских кочевников), 2005).

Eserlerde Eyer motifi, kültürel mirasın, geleneksel eşyalardan oluşan natürmortların bir ögesi olarak, at tasvirlerinde kullanıldığı görülmüştür. Mitolojik anlamından çıkan “kaos – kozmos” ilişkilendirme açısından eserlerde Kakenulı’nın “Şakarim’ Anma” ve Jakıpbek’in “Şahin” eserlerinde, atın üzerinde düşmüş ters şeklinde durması ve eyerin yerde bulunması, ölümü, kaosu, düzenin yıkılmasını simgelemektedir. Katalogta Eyer motifi eserlerin %2,5-unda rastlanmıştır.

3.7.4. Sancak / Bayrak /Tuğ Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Sancak/ Bayrak / Tuğ		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AJİBEKOV "KAZAK ELİ"	KAT.NO.6:8
2	ASKAROV "DİPTİK – ULU MİRAS - 1" 2016	KAT.NO. 14:22
3	ASKAROV "PELİN OTU KOKUSU" 2016	KAT.NO. 14:35
4	BEGALİN "GÖÇEBELER" 1998-2003	KAT.NO.22:32
5	JAKIPBEK "KOLTUĞAN)" 2012	KAT.NO.40:5
6	JAKIPBEK "ALTIN ORDUNUN OLUŞUMUNDAN ÖNCE" 2016	KAT.NO.40:8
7	JUBANİYAZOV "KURBANLIK" 2011	KAT.NO.43:13
8	JUBANİYAZOV "BİNİCİNİN RESMİ YAZISI" 2010	KAT.NO.43:14
9	JUMANOV "ULU GÖÇEBELER"	KAT.NO.45:1
10	JUMANOV "ATİLLA VE RUM DİŞİ KURDU" 2011-2012	KAT.NO.45:4
11	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASSIR"	KAT.NO.45:5
12	KALAÇOVA "KOVALAMA"2005	KAT.NO.47:1
13	KİLİBAYEV "LİDER" 2012	KAT.NO.59:3
14	KİLİBAYEV "HAN'IN İLANI" 2015	KAT.NO.59:4
15	MIRZAHMETOV "ABILAY HAN. HANI İLAN ETME" 2012	KAT.NO. 68:2
16	MURATBAYEV "SAVAŞÇILAR" 2013	KAT.NO.69:11
17	MURATBAYEV "KAHRAMANIN ZAFERİ" 2006	KAT.NO.69:15
18	MURATBAYEV "TUĞ TUTANLAR"	KAT.NO.69:25
19	NAZARKUL "ATLAR ÜZERİNDE"	KAT.NO.70:3
20	SİMAKOV "FESTİVAL II"1999	KAT.NO.81:2
21	TAYNOV "TENGRİ GÖĞÜN ALTINDA" 2016	KAT.NO.90:12

Tablo 77. Sancak/ Bayrak/ Tuğ Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Sancak/Bayrak/Tuğ motifi, ASKAROV, MURATBAYEV, AJİBEKOV, KAYDAROV, SİMAKOV, KALAÇOVA, MIRZAHMETOV, KOJİN, NAZARKUL, AYTUAROV, JUMANOV, TAYNOV,

JAKIPBEK, KİLİBAYEV, SIDIHANOV, JUBANİYAZOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 21 tane eserde rastlanmıştır.

“Tu, göçebelerin askeri teçhizatının vazgeçilmez aksesuarlarından biri olan muharebe sancağıdır. Sancaklar en az iki işlevi yerine getiriyordu: önemli bir kutsal semboldüler ve savaşta birliklere komuta etmenin etkili araçlarından biriydiler. Her kabile, her hükümdarın bir sancağı vardı. Yerleşik geleneğe göre, bir hanın sahip olabileceği en yüksek sancak sayısı dokuzdu. “Dokuz sancaklı han” (toguz tugluk han) hakkında konuştuklarında, bu güçlü hükümdarlar fikrini uyandırırdı. Ortaçağ yazarlarına göre ilk Kazak hanları dokuz sancaklı hanlardı. Sancak sadece harici bir güç işareti değil, aynı zamanda komutan ve ordunun ihtişam ve onurunun bir simgesiydi. Bir devlet mabedi olarak ana kutsalı, barış zamanında dikkatle bakılır korunurdu ve sadece savaş için çıkarılırdı. Tuğ / Sancak özel bir müfreze tarafından korunurdu. Bir sancaktarın (tugçi, tugaçi) ölümü, askerlerin saflarında her zaman bir şaşkınlık ve yıkılma yarattırdı, ana bayrağın ortadan kaybolması veya düşüşü ise, ordunun yenilgisi anlamına gelirdi.

Sadece destanda değil, aynı zamanda Kazakların yarı-tarihsel geleneğinde de en yaygın tu - ala tu (alag - ateşli kırmızı veya renkli) - renkli bir sancak/bayrak. Ala-şubar tu (alacalı sancak), Kazakların mitolojik (muhtemelen tarihi) bir bayrağıdır. Üç renkli sembolizm (üstteki dünya - beyaz, ortadaki dünya - kırmızı, alttaki dünya - siyah) Kazak ritüelinde de korunmaktadır. Bu nedenle, Kazaklar (Kırgızlar da), genç bir adamın ölümü durumunda kırmızı, orta yaşlı bir adam için siyah, yaşlı bir adam için beyaz bir bayrak sergilediler. Yaş sembolizmi sosyal ile ilişkilidir: genç bir adam bir savaşçıdır, orta yaşlı bir adam bir topluluk üyesidir, bir maddi üreticidir, bir yaşlı adam bir rahiptir.

Ateşli kırmızı bayrak (bayrağı yükseltmek, devletliğin, insan sosyal sisteminin doğuşudur) veya alacalı rengi Kazakların, genel olarak Türklerin ulusal bir sembolüdür.” (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

Eserlerde Sancak/ Bayrak / Tuğ motifi, savaş, tarih, zafer konulu eserlerde, Türkler, Kazak hanlığı, göçebe kültürünün tasvir edildiği çalışmalarında görülmüştür.

Katalogta Sancak motifi eserlerin %3,7-sinde rastlanmıştır.

3.7.5. Adıraspan Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Adıraspan		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AJİBEKOV "ADIRASPAN" 2012	KAT.NO.6:4
2	DÜZELHANOV "ADIRASPAN"	KAT.NO.31:6

Tablo 78. Adıraspan Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Adıraspan (üzerlik otu) motifi AJİBEKOV, DÜZELHANOV adlı ressamlar tarafından kullanılmış olup 2 tane eserde rastlanmıştır.

"Günümüzde Kazaklar ve diğer milletler Adıraspan otunu kutsal bitkiler içine dahil etmektedirler. Biri evi hasardan ve nazardan korumak için ön kapısına kuru saplarından bir süpürge asar, biri dumanının çeşitli mikropları ve virüsleri öldürdüğüne inanarak evini onunla dezenfekte eder ve ayrıca çeşitli hastalıkları tedavi etmek için bir kaynatma yapar. Doza bağlı olarak bitkinin bir ilaç ve bir zehir olabileceği dikkat çekicidir. Birçok insan bir odayı adraspan ile tütsülerek, onu kötü ruhlardan arındırmanın ve nazar veya bir insandan gelen hasarı gidermenin mümkün olduğuna inanır. Ek olarak, bu bitkinin büyük dozlarının bir kişiyi transa sokabileceğine ve "üçüncü gözünü" açmasına yardımcı olabileceğine inanılmaktadır." (Sputnik, 2019)

"Adıraspan, köpek havlamalarının duyulmadığı yerde toplanmalıdır. Toplarken, her çalının altına madeni para koymak ve bir dua okumak gerekir:

Assalaumaleykum, Adıraspan!

Ölene kadar üzerinize basmayacağız.

Omar Ospan bizi size gönderdi.

Bismillahi Rahman Rahim."

Kazaklarda Adıraspan, şifalı otlar arasında en önemli yeri kaplar. Kemik tüberkülozu, yemek borusu kanseri için kullanılır. Adıraspan, Orta Asya'da saygı görüyor, Özbekistan'da issırk, Türkmenistan'da - yozirlik, Ruslar arasında - bir mezarlık otu olarak biliniyor. Bu bitki - yaygın harmala (Peganum harmala) - kinazolin alkaloidleri açısından zengindir, halk hekimliğinde yatıştırıcı, soğuk algınlığı, sıtma ve astım önleyici ilaç olarak uzun süredir kullanılmaktadır. Adıraspan dumanı binayı temizler; Orta Asya çingeneleri – Lyuli, çarşılarda özel tavalarda tütsü yakar ve yoldan geçenleri bu dumanla dezenfekte ederler; kutsal yerlerde ve mezarlarda da yakılır. Bir

dua okunarak kutsanan suya adraspan tohumları eklenir ve bu su hastaların tedavisinde kullanılır” (Larina, 2012).

İncelediğimiz eserler arasında 2 kez rastlanmıştır. Birinci eserde (Ajibekov) bir göç tasvir edilmekle birlikte, bir trajedi, dramatik olayı anlatmayı hedeflenemekte olduğunu tahmin edebiliriz. Çalışmadaki göç manzarası göçün bir zorunluluk, aceliyetin içinde, bir kaçış gibi görünmektedir. Adıraspan burada koruyucu bir unsur olarak tasvir edilmiş olabilir. İkincisinde ise (Düzelhanov), ıssız bozkırda adıraspanı toplayan genç kadınların edildiği görünmektedir. Burada adıraspanın özenli toplama ritüelini resmetmek amaçlandığı düşünülmüştür.

Katalogta Adıraspan motifi eserlerin %0,4-ünde rastlanmıştır.

3.7.6. Deve Dikeni Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Deve Dikeni		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	AKANAYEV “KURDAY-ATA” 1998	KAT.NO. 7:14
2	AKANAYEVA “SERAP” 2006	KAT.NO. 11:1
3	KAYRAMBAYEVA “BABAYA ADANMIŞ” 2011	KAT.NO. 54:5

Tablo 79. Deve Dikeni Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Deve Dikeni motifi 3 tane eserde rastlanmıştır.

AKANAYEV, AKANAYEVA, KAYRAMBAYEVA adlı ressamlar Deve Dikeni motifi kullanılmıştır.

“Deve dikeni (jantak veya yantak, lat. Alhági), baklagil ailesinin çöllerde yetişen bitkilerinin bir cinsidir. Çölde yetişen deve dikeni kök sisteminin yaklaşık 20 metreye kadar uzamasına yardımcı olur. Deve dikeni, çöl bölgesindeki başlıca mera bitkilerinden biridir. Rusya'nın Avrupa kısmının güneyinde ve Batı Sibirya'da, Kazakistan ve Orta Asya'da, Kafkasya'da bulunur. Kuru bozkırlarda, killi ve çakıllı yarı çöllerde ve çöllerde, nehir ve kanal kıyılarında, çorak alanlarında yetişir.” (Верблюжья колючка, 2021).

Deve Dikeni motifi, eski Türk mitolojisi motifi olarak değil, çağdaş mitolojik bir motif, Kazakistan çöl ve bozkırların, sert koşullarda yetişen bir bitki olarak güç, dayanıklılık gibi milli özelliklerinin sembolü olarak görülebilir. Eserlerde motif, ressamlar tarafından özellikle bozkır konulu çalışmalarında kullanılmaktadır. Katalogta Deve Dekeni motifi eserlerin %0,5-inde rastlanmıştır.

3.7.7. Elma Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Elma		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	GVOZDYOV "ELMA AĞACI" 1999	KAT.NO.35:2
2	GVOZDYOV "ALTINAY" 2008	KAT.NO.35:9
3	GVOZDYOV "KADIN VE ERKEK MUSKALAR" 2010	KAT.NO.35:17
4	HAYRULİN "DOĞUŞ" 2002	KAT.NO.37:4
5	JUMAGULOV "HAYAT AĞACI" 2007	KAT.NO.44:11
6	JUMANOV "UMAY ANA" 2011-2012	KAT.NO.45:2
7	JUMANOV "ATİLLA VE RUM DİŞİ KURDU" 2011-2012	KAT.NO.45:4
8	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR"	KAT.NO.45:5
9	JUMANOV "YESEVİ'NİN IŞIĞI – ALTIN ÇAĞ/ASIR" 2011-2012	KAT.NO.45:6

Tablo 80. Elma Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Elma motifi 9 tane eserde rastlanmıştır. JUMAGULOV, JUMANOV, GVOZDYOV adlı ressamlar tarafından Elma motifi kullanılmıştır.

Elma motifi, Türk mitolojide kısırlığa çare olarak doğurganlık, dolayısıyla bolluk, bereketin bir simgesi olduğu kabul edilir (Ögel, Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar), 1995). "Elma, Avrupa'da aşk, bereket, gençlik ve ölümsüzlük simgesidir. Dairesel biçimi sonsuzluğa işaret eder. Bilgi Ağacıyla çokça özdeşleştirilmiştir. Keltlerde ölüm sonrası yaşam ve bereket sembolüydü. Çin'de barış işaretidir. İncil'de Havva'nın yediği yasak meyvedir ve yoldan çıkma ile günahı simgeler." (Wilkinson, 2011).

Eserlerde Elma motifi, hayat ağacı, elma ağacı, doğurganlık, bolluk, bereketin, dünyevi şeylerin simgesi olarak tasvir edilirken görülmüştür. Katalogta Elma motifi eserlerin %1,6-sında rastlanmıştır.

3.7.8. Alaş Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Alaş		
No.	**Ressam ve Eserinin Adı**	**Kat. No.**
1	TURGINBAY “ALAŞ” 2007	KAT.NO.92:1

Tablo 81. Alaş Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Alaş motifi TURGINBAY adlı ressam tarafından Alaş motifi kullanılmış olup 1 tane eserde rastlanmıştır.

“Alaş, Kazakların ilk atası ve Kazak devleti Alaşa Han'ın kurucusu hakkındaki soy efsanesiyle ilişkilendirilen Kazak halkının kendi adıdır. Ayrıca "altı alaş" ifadesi de vardır - altı alaş, yani Kazak halkı (veya genel olarak Türk halkları) juzların, kabilelerin ve soyların birliği içinde olduğunun ifadesidir. Türkolog K. Sartkojaulı, "altı alaş" ifadesinin eski Türk anıtlarında zaten mevcut olduğunu belirtir. S. Kondybay, adı "orijinal, ateşli kırmızı, alan" anlamına gelen proto-Türk "Al" pro-formdan gelen Alaş'ın güneş doğasını kanıtlamıştı.” (Naurzbayeva Z. , Veçnoye Nebo Kazahov (Kazakların Sonsuz Göğü) Вечное Небо Казахов, 2020).

“Modern Kazakların soy efsanelerinde, Alaş, Kazak halkının ilk atası, Kazak devletinin kurucusudur. Alaş ve Alaşa, bazen tek bir efsanevi görüntünün, bazen de iki bağımsız efsanevi karakterin adı olarak kullanılır. Proto-Türklerin mitinde Alaş veya Alaşa'nın güneş tanrısı olduğunu özetleyebiliriz.” (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

“Ch. Valihanov tarafından yazılan efsanede iki Alaş vardır, birincisi Abdulla'nın oğlu, ikincisi Valikhanov'un yabancı olarak adlandırdığı yaşlı bir bilgedir. Aksakal-Alaş, Kazak topluluğu üzerinde yiğit-Alaş'a güç verir. Mitolojide güneş tanrısı Mitra, Yima'ya yeryüzündeki gücü verir, çünkü o, güneşin yeryüzündeki gölgesidir. Bu, işlevler açısından, yaşlı Alaş'ın bir güneş tanrısı olduğu ve Alaşa Han'ın ilk insan ve ilk kral Maykı-Yima olduğu anlamına gelir. Böyle bir güneş ve sözleşme, doğru sözün tanrısının Kazak folklorunun malzemelerinden geri yüklenebilecek

hayatta kalan ana işlevleri, aşağıdaki gibidir: çocuk vermek, güç vermek, savaşçı, erkek ve yolcuları korumak, isim vermek, sorunları çözmektir.

Kazakların 1917-19'daki ilk devlet yapısı Alaş-Orda olarak adlandırılıyordu, ayrıca Alaş adında ulusal-demokratik bir parti vardı (Kondıbay, Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь), 2005).

Turgınbay'ın "Alaş" adlı eserinde al kırmızısı renginde tasvir edilen dağ ve güneş, Alaş motifinin, "Al" kelimesi ve Güneş ile bağlantılı olduğunu göstermektedir. Kazak Türk halkın kurttan türeme efsanesinin bir ifadesi olarak dağ tepesinde kurt figürü resmedilmiştir.

Katalogta Alaş motifi eserlerin %0,2-sinde rastlanmıştır.

3.7.9. Serap Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Serap		
No	**Ressam ve Eserin Adı**	**Katalogta Yeri**
1	AHAT ”SERAP KERVAN”	KAT.NO. 4:1
2	AKANAYEV ”SERAP” 2004	KAT.NO.7:4
3	NURKENOV “SERAP” 2001	KAT.NO.72:1
4	ORAKBAY ”SERAP” 2016	KAT.NO.73:1
5	TURGINBAY ”SERAP” 1995	KAT.NO.92:7
6	YESDAULET ”SERAP” 2005	KAT.NO.94:16
7	YESDAULET ”SERAP” 2012	KAT.NO.94:36
8	JUMAGULOV ”SERAP”	KAT.NO. 44:5
9	AKANAYEVA B ”SERAP”	KAT.NO. 11:1

Tablo 82. Serap Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Serap motifi 9 tane eserde rastlanmıştır. AKANAYEV, AKANAYEVA, NURKENOV, ORAKBAY, TURGINBAY, NURKENOV, AHAT, JUMAGULOV adlı ressamlar tarafından kullanılmıştır.

Rastlantı sayısına göre Serap motifi çağdaş resim sanatçıların arasında merak edilen, dikkat çeken ve belli derecede yaygın bir motif olduğunu anlaşılmaktadır. Farklı ressamlar tarafından ele alınan bu motif, bozkır veya çölde rastlanan bu serap olayı, bozkıra olan sanatçıların sevgisini temsil ettiğini göstermektedir. Bozkır serabı motifi, sanatçıların eserlerinde romantik ve felsefi bir hava ile bürünmüştür. Bozkırın genişliğini, güneşin parlak ve bazen acımasız parlayışını ve gün saçmasını, yavaş acele etmeden ufuk çizgisine bakışını, insanın hayallerini, hayal dünyasına dalmasını anlatan bir konudur serap. Sonsuzluğun ve geçiciliğini bir araya getiren bir olaydır serap.

Çeşitli ressamlar serap motifini farklı bir şekilde ele almışlardır. Akanayev A. güneşe dolmuş sarı altın renginde bozkır veya çölde deve ve dikili taşı kullanmaktadır. İkinci aynı isimli eserinde bozkırın ufuk çizgisinde kobızcıyı tasvir eden heykel, balbal ve şehrin bir uzak silueti gökyüzün ve güneşin parlak renklerin içinden rölyeften dolayı hafifçe görünmektedir. Kobızcı bozkır şarkısını çalmakta gibidir. Gerçek üstü

günbatımının kırmızısı, gökyüzündeki sabah soğuk gökyüzü renkleri, sanki sabah ve aksamı bir araya getirmiştir.

Akanayeva B. karışık tekniği kullanarak rölyef ve renkler, desenler bir araya gelerek bozkır şarkısını oluşturur. Bozkırın kraliçesi deve dikeni ön planda rölyef şeklinde görünmektedir. Arka planda doğu bir şehrin silueti görünmektedir. Ressam bozkırın renkli Doğu zenginliğini göstermek istemiştir.

Nurkenov K.'nın "Serabı" bolca cömertlikle ışık saçan güneşi merkezinde tutuyor. Güneşin etkisinde bu serap oluşur zaten. Ufuk çizgisinde olan güneşin batımı ve doğuşu olduğunu zor anlaşılıyor. Ön plandaki otlanan atlar çok rahat ve zevkle toprağın onlara verdiği payından nasipleniyorlar. Gökyüzü ve bozkır ışık doludur, umut ve huzur verici bir manzara. Bu an sanki durmuş ve öyle kalacak sonsuza kadar.

Orakbay A.'ın "Serap" adlı tablosunda bir bozkır manzarası karşımıza çıkmaktadır. Gökyüzünün soğuk mavi tonlarından, gökyüzünde yeni görünen dolunay ve toprağın soğuk koyu lacivertinden anlıyoruz ki akşamüstü bir vakit olduğunu tahmin edebiliriz. Serap yaşlı bir kadın silueti şeklinde ortaya çıkıyor. Bulutların arasından yüzünü ve vücut hatlarını görebiliriz. Dağlar serabından kadının elleri çıkar. Kadının yüzü üzgün ve düşünceli, bize bakıyor ve nasihat vermek istiyor gibi. Yaşlı, yorgun, zayıf ve aynı zamanda güzel ve zarif elleri bu dünyanın hem güzelliğini ve geçiciliğini bize hatırlatmaktadır. Bu kadın ressamın nenesi veya annesi olabilir, atalarımızın aruahı veya toprak ananın toplu bir görüntüsü de sayabiliriz.

Yesdaulet'in "Serap" ön planda tazı ve orta çağ elbisesine giyinmiş, elinde yelpazesiyle dans eden genç kız. Arka planda küçük bir orta çağ gotik bir kale görünmektedir. Kocaman dağlar tepelerindeki karlarla büyük bir alanı kapsamaktadır. Küçük ağaçların yanında kalenin büyüklüğünü görebiliriz. Ressamın fantazileriyle karşı karşıyayız. Paradoksal hayallerin bir görüntüsüdür bu serap. Belki de bozkırın Avrupa'ya verilen değeri kadar değerli olduğunu göstermek için bunları bir araya getiriyor. Bozkır güzelleri Orta Çağ resimlerinin üzerinde tasvir edilen kızlar kadar güzellerdir diye demek istiyor olabilir.

Ahat Ahmet'in "Serap Kervan"ı eski kaya resimlerinden çıkan bir manzaradır. Toprağı işleyen insanların olduğunu tahmin edebiliriz. Turuncu, mavi, beyaz renginde yapılmış bir çalışma. Kaya resimlerinin milli kimliğini ortaya çıkaran bir unsur olarak kullanılıştır.

Jumagulov M. ve Turgınbay'ın "Serap'ları felsefi bir tefekkür, derin düşünme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Jumagulov'un "Serab"ında deve üzerindeki yaşlı adam uzağa bakıyor. Önünde büyük kubbeli türbe veya şehir kalesi görünmektedir. Toz fırtınasından mı sisten veya dumandan mı tamamı görünememektedir. Serap gibi görünmektedir. Yaşlı aksakal yolcu deve üzerinde durmuş, elini alnına koyarak incelemeye çalışmaktadır. Devesi kaleye doğru bakmaktadır. Uzun yoldan gelen yolcu sonunda bir hana durabileceği kalabileceği bir yere ulaşmış gibi görünebilir veya çok arzuladığı için hayal ettiği şey görünmüş olabilir. Bu dünya gerçek mi hayal mi? Bu sorular koyuyor ve düşündürüyor bu resim.

Turgınbay'ın "Serap"ı yine güneşi merkezde tutar. Ufuk çizgisine değen güneşinin ihtişamlı günbatımını izleyen derin düşüncelerine dalmış bir figür tasvir edilmiştir. Ufukta bir silüet görünmektedir, tam ne olduğunu tahmin etmek zor, ya hayvan ya bitki, fantastik bir şey serap gibi görünmektedir. Ressamın başka eserleri gibi bu eser de meditasyon, derin düşünme havasında yapılmış, bu dünyanın derin sorularını aklına getirmekte ve tefekküre sevk etmektedir.

Serap motifi mitoloji ile olmaktan daha çok genel Türk kültürüyle ve yaşam tarzıyla ilgilidir. Geniş bozkırda veya çöllerde güneşten saklanamadığı yerlerde yaşayan Türkler serap olaylarıyla çok karşı karşıya kalmışlardır. Hem hayal kurmayı hem hayal görmeyi de seven göçebe Türkler, Kazakça "sağım", diğer Türklerde "sakım", "zakım", "düşünmek, şarkı söylemek" te anlamlarına gelirmiş. Yukarıda değindiğimiz gibi, Kazakça "Sağınu" özlemek demektir. Bu eserlerde de hem şarkı, hem hayal hem özlem vardır.

Serap motifi ucu açık genişliğiyle, hayallere dalma, felsefi derin düşünme imkânıyla dikkat çekicidir. Katalogta Serap motifi eserlerin %1,6-sında rastlanmıştır.

3.7.10. Yedi Hazine – "Jetı Kazına" Motifinin Çağdaş Kazak Resim Sanatında Tezahürü

Bazı Diğer Motifler		
Yedi Hazine		
No	**Ressam ve Eserin Adı**	**Katalogta Yeri**
1	ABDRAMANOV "YEDİ HAZİNE"	KAT.NO.2:1
2	ABDRAMANOV"GÖKTÜRKLER" 2012	KAT.NO.2:2
3	AHMETJAN "YEDİ HAZİNE" 2008	KAT.NO.5:1
4	KİLİBAYEV "YEDİ HAZİNE" 2012	KAT.NO.59:5
5	MURATBAYEVA "YEDİ HAZİNE" 2016	KAT.NO.69:20
6	SMAGULOVA "HAZİNE" 2006	KAT.NO.83:1

Tablo 83. Yedi Hazine Motifinin Kullanıldığı Eserler

İncelediğimiz eserlerin içinde Yedi Hazine motifi 6 tane eserde rastlanmıştır. ABDRAMANOV, AHMETJANOV, KİLİBAYEV, MURATBAYEV, SMAGULOVA adlı ressamlar tarafından Yedi Hazine motifi kullanılmıştır.

Abdramanov "Yedi Hazine" ve "Göktürkler" adlı eserlerde benzer kompozisyon söz konusu olduğundan ikisini de aynı kategori içinde koymuş olduk. Resimlerde Yedi hazine: Cesur yiğit, Güzel eş (hanım), Hızlı at, Avcı kuş, İyi silah (tabanca), Avcı köpek (tazı), Çadır ev(Yurt) görünmektedir. Bilgi ise soyut bir kavram olduğu için tasvir edilmez. Yiğidin annesi elinde bir kase tutuyor, kase büyük ihtimal süt veya kımız içermektedir. Bu bir hayat suyu misali, kut, bereket, yaşam gücünü simgelemektedir. O kadın, burada ise anne tarafından bahşedilen birşeydir. Birinci eserde yiğit yola çıkmak üzere olduğu görünmektedir. Annesi ve eşi onu yolcu etmekte gibi görünmektedir. İkinci eserde "Göktürkler" kompozisyonunda değişiklik olarak hükümdara benzeyen daha heybetli giyinmiş adam, atı da gösterişli kuşanmış bir şekilde, yanında eşlik eden kişi akın (ozan) olabilir, elinde dombra (saz) olabilir. İkinci planda üzerinde yazıları olan dikili taş eklenmiş, tazı köpekler üç adet görünmektedir. Yalnız bu eserde avcı kuş görünmemektedir. Kompozisyon olarak "Yedi Hazine" isimli eserle aynı olmakla birlikte

Ahmetjanov "Yedi Hazine" tablosunda yukarıdaki saydığımız hazinelerinden güzel akıllı eş (1), hızlı at (2), avcı kuş (3), avcı köpek tazı (4), silah olarak kılıç ve tabanca (5), eğer(6) görünmektedir. Yiğidin figürü yoktur. Ataerkil yaklaşımından dolayı bu hazıneler erkek için söylenmiştir. Akıllı eş anlamında her zmaan kadın

kastedilmiştir. Hazine sahibi erkektir. Tasvir edilemez bir unsur ise bilgi olabilir. Göçebe kültüründe yazılı edebiyat yaygın olmadığı için bilgi sembolü olarak kitabı veya kalemi veya başka bir biçimi tasvir edilemez.

Muratbayev'in "Yedi Hazine" çalışmasını ele alırsak, tüm hazineleri içerdiği bir dekoratif yaklaşımında yapılmış eser karşımızdadır. Tabloda Yiğit ile Eşi (1,2), At (3), Tazı (4), Kartal (5), Silah (Tabanca) (6), Ev (Çadır) ve üzerinde giriş kapının solunda açılmış kitap şeklinde görünen Bilgiyi sembolize eden bir imge görünmektedir (7).

Kilibayev "Yedi Hazine" eserinde yine Yedi Hazine motifin altı unsuru resmedilmiştir: Yığıdın kendisi (1), kocasına uzatan elinde kâse ile güzel akıllı karısı (2), yiğidin elinde avcı kartal (3), yanında tazı köpek(4), kıyafetine asılan kılıç(5), arkasında güzel sadık atı(6). Bilgi unsuru varsayılmış durumundadır. Kadının eşine dikkatlice uzattığı kase gökyüzü mavisi rengindedir, yaşam gücü, kut, bereket, hayır duasıyla bezenmiş ve doldurulmuş gibidir. Resmin genel olarak ve ayrıca her unsuru ihtişamlı bir şekilde tasvir edilmiştir. Güneş imgesi ve arka plandaki desen parçaları oldukça gerçekçi kompozisyonuna iki boyutlu bir alan yaratarak dekoratif bir hava katmaktadır.

Smagulova'nın "Hazine" eseri isminden anladığımız gibi tabloda yedi hazine bulacağımızı vaat etmiyor. Fakat yedi hazine olan motifinden bazı unsurları görmek mümkün. Bunlar sadece iki tane: avcı köpek tazı ve avcı kuş. Kuşun kartal olup olmadığını emin değilim. Kazaklar birçok kuşu av için eğitmiştir. "Mir Kazahov" kitabında avcı kuşlar konusu çok detaylı anlatılmaktadır (Seydembek, 2011). Resmedilen iki unsur av ile ilgilidir. Av Kazaklar ve genel göçebe Türk kültürü için çok önemli yer aldığına göre ikisi de hakkıyla hazine olarak adlandırılmaktadır. Resmin arka planında yoğun ve renkli desenleriyle bezenmiş iki boyutlu zengin bir yüzey dekoratif alan oluşturmakta ve gerçekçi üç boyutlu figürlerine karşın kontrast oluşturmaktadır.

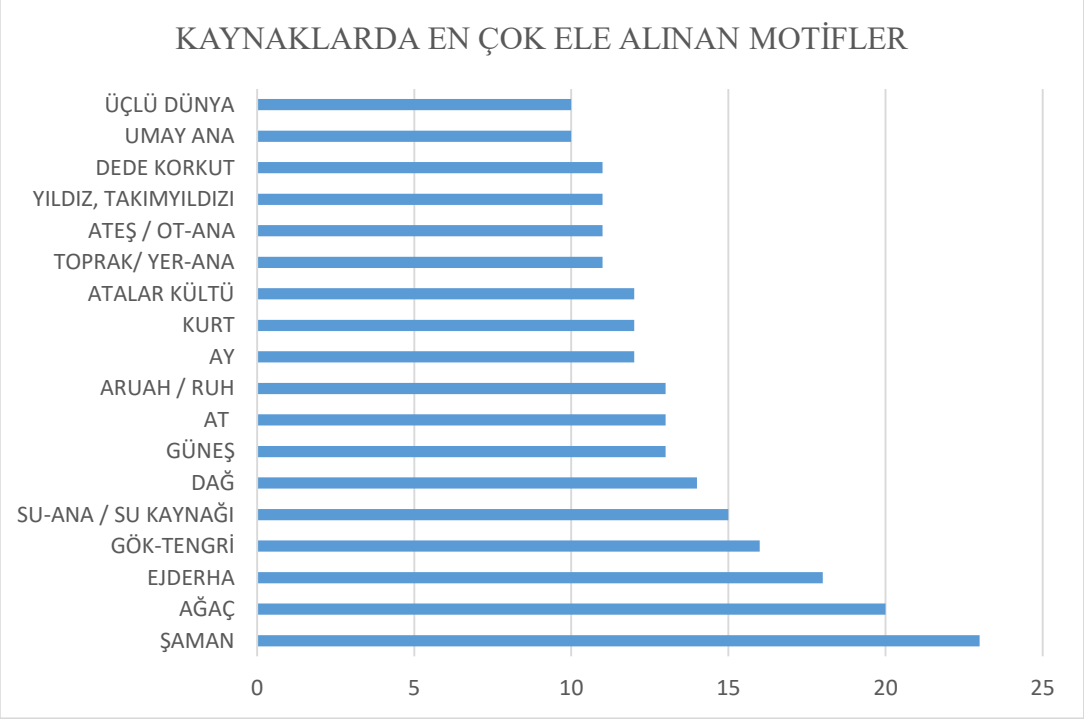
Yedi Hazine motifi Kazak kültüründe önemli yer almaktadır. Kazak ve göçebe kültürün yansıması ve özüdür. Bu hazineler yaşamın, yaşam tarzının olmazsa olmazlarıdır, mutluluğun bir formülü misali eski insana kılavuzluk veren bir kavramdır. İnsan hayatı için soyunu devam ettirebilmek için aile, hayatı sürdürebilmek için yiyecekleri bulabilmek için avcı kuş ve avcı köpek yardımcı olmuştur, hayatta kalmak ve kendini ve yakınlarını koruyabilmek için silah, göçebe kültüründe bozkırda

hareket aracı ise at olmuştur. Bilgi ise bütün bunları doğru idare edebilmek ve daha fazlasını yapabilmek için, mutlu ve sağlıklı bir yaşam sürdürmek için öncelikli bir ihtiyaçtır.

Yedi Hazine geniş ve aynı zamanda derin bir motif ve konu olmakla birlikte çağdaş Kazak ressamlar tarafından çok işlendiğini diyemiyoruz. Katalogta Yedi Hazine motifi eserlerin %1-inde rastlanmıştır.

3.8. “Değerlendirme” Bölümünün Sonucu

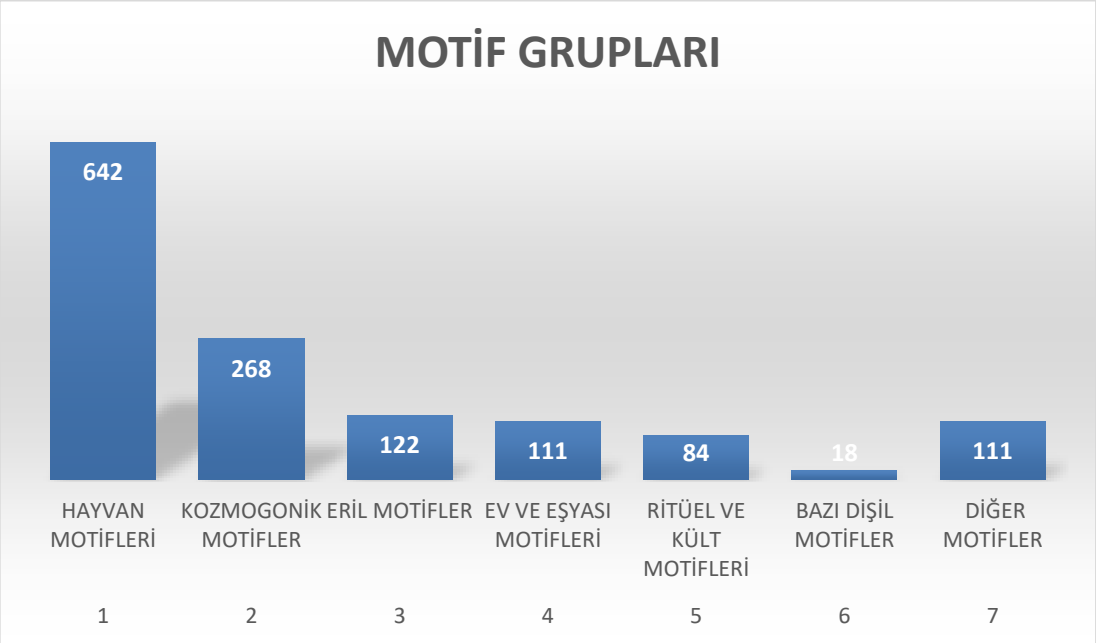
Çalışmamızda ele aldığımız motiflerin anlamlarını araştırırken, bazı motiflerin kaynaklarda sık sık, bazılarının ise daha az sık veya çok seyrek ele alındığını görülmüştür. Ulaşabildiğimiz kaynaklara göre Ağaç ve Şaman motiflerinin en sık rastlandığını tespit edilmiştir. Bunun dışındakiler yukarıdaki tablo ve grafikte gösterilmiş olup Türk kültürünün bugün için en önemli ve aynı zamanda çoğu en popular unsurlar olduğunu görebiliriz. Bunlar, hayvan motiflerinden At, Ejder ve Kurt motifleri, Kozmogonik motiflerinden Hayat Ağacı, Gök-Tengri, Umay, Ay, Güneş, Toprak-Ana, Ot-Ana, Dağ ve Yıldızlar motifleridir. Bunun dışında Atalar Kültü ve Aruah, Ruhlar ve ayrıca Şamanizm ile ilgili motiflerdir. Bunlar Türk inanışların temelini oluşturan ana unsurlardır. Fakat bunların dışında birçok unsur daha az ele alındığını görmekteyiz.

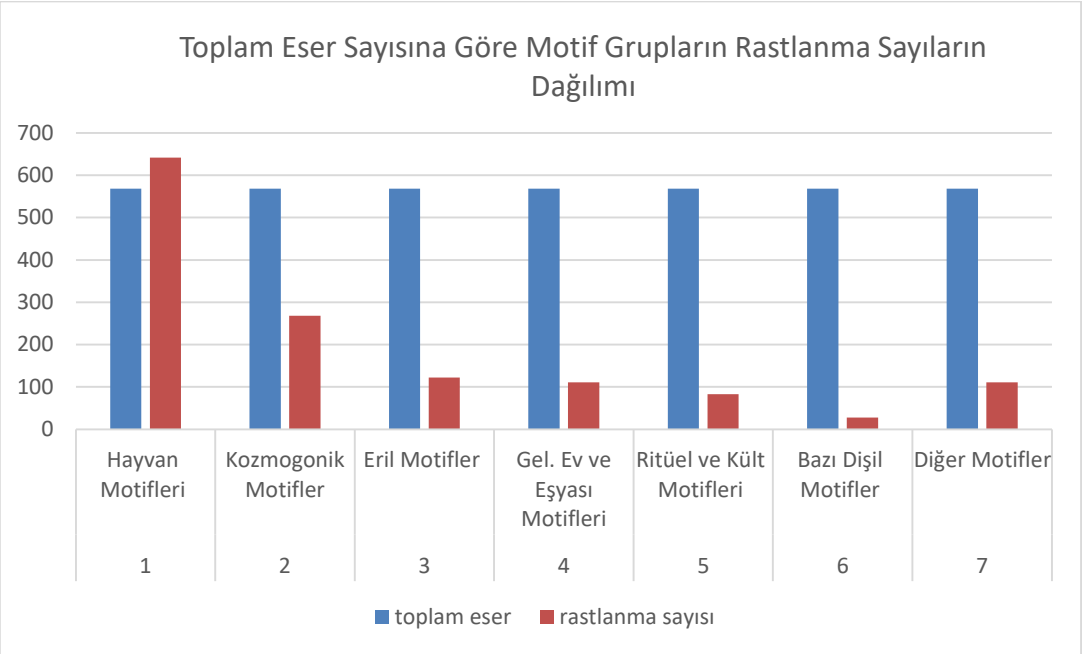
Şekil 10. Kaynaklarda En Çok Ele Alınan Motifler

No	MOTİFLER GRUBU	ESER ADET
1	Hayvan Motifleri	642
2	Kozmogonik Motifler	268
3	Dişil	18
4	Eril	122
5	Ev ve Eşya	111
6	Ritüel	83
7	Diğer Motifler	111

Tablo 84. Gruplara Göre Motif Kategorilerine Göre Eser Sayısı Dağılımı

Şekil 11. Motif Gruplarına Göre Motiflerin Rastlandığı Eser Sayısı Dağılımı

Şekil 12. Toplam Eser Sayısına Göre Motif Grupların Rastlanma Sayıların Dağılımı

Yukarıdaki grafik, eserlerin çoğunda kullanılan "Hayvan" motifleri grubundan sonra, "Kozmogoni", "Eril", "Ev ve Eşyası" motifler grubu, "Ritüel ve Kült" motifler grubu aralarında çok büyük fark olmaksızın azalarak ve en son eserlerde rastlanan "Dişil" motiflerin en az olduğunu göstermektedir.

"Diğer" dediğimiz farklı motiflerden oluşan (Silahlar, Eyer, Bitkiler, Alaş, Yedi Hazine, Serap) grup karakteristik olarak karışık olduğundan dolayı bu sıranın dışında değerlendirilir.

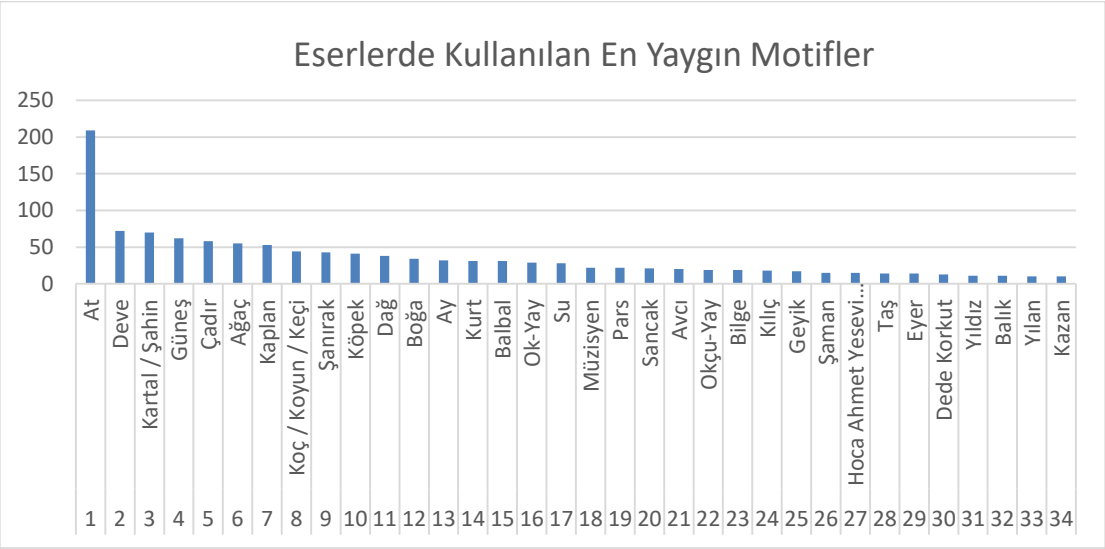
Grafikte gördüğümüz gibi en yaygın kullanılan motifler grubu Hayvan grubu olduğunu tespit edilmiştir. Bu, Kazakistan kültürel ve tarihi geçmişi ile ilgili olmasıyla açıklanabilir. Hayvan motifleri grubu çağdaş resim sanatında en yaygın bir motif grubu olması, kataloğa giren eserlerin Kazak kültürünün, göçebe yaşam tarzının, ekonomisinin temeli hayvancılık olduğuyla açıklanabilmektedir. Başta at olmak üzere hayvanlar, Kazak mantalite, dünya görüşü ve toplumsal milli arketipler grubunu oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bugünde hayvancılıkla fiziksel alakası olan çok az ressam olmasına rağmen milli kimlik arayışı süreci geçmişe yönlendirdiğini ve kültürel geleneksel kodlarını canlandırmakta olduğu aşikardır. Köy hayatı ve hayvanlar ile ilgili çocukluktan gelen hatıralar, efsane ve destanlar, kaya resimleri, hayvan uslübu gibi ilham kaynakları sanatçıları beslemektedir.

Eril motifler grubunun Dişil motifler grubuna göre daha çok hatta Dişil motiflerin en az işlenmiş olduğunu gözlememiz Türk göçebe kültürünün izi olarak toplum düşüncesinde ataerkil yapısının halen devam ettiğinin bir göstergesi olabileceğini düşünmekteyiz.

Genel olarak Hayvan motiflerinin Türk kültürü ve mitolojinin ana unsuru olduğundan ve eski çağlardan beri, Orta Asya, Sibirya ve Kazakistan'da tespit edilen Hun, Saka döneminin hayvan uslübu sanat örneklerinden tüm sonraki dönemlerinde ve Kazak hanlığının tarihi boyunca Sovyet zamanına kadar pek değişmeyen göçebe yaşam tarzının maddi kültürün en önemli unsuru olan hayvanlar ve hayvan motifleri geleneksel sanatların her alanında rastlanır. Bu gelenek çağlar boyunca devam eden sürekliliğini günümüzde de koruduğunu görülmüştür.

No	Motif	Eser Sayısı
1	At	209
2	Deve	72
3	Kartal / Şahin	70
4	Güneş	62
5	Çadır	58
6	Ağaç	55
7	Kaplan	53
8	Koç / Koyun / Keçi	44
9	Şanırak	43
10	Köpek	41
11	Dağ	38
12	Boğa	34
13	Ay	32
14	Kurt	31
15	Balbal	31
16	Ok-Yay	29
17	Su	28
18	Müzisyen	22
19	Pars	22
20	Sancak	21
21	Avcı	20
22	Okçu-Yay	19
23	Bilge	19
24	Kılıç	18
25	Geyik	17
26	Şaman	15
27	Hoca Ahmet Yesevi Türbesi	15
28	Taş	14
29	Eyer	14
30	Dede Korkut	13
31	Yıldız	11
32	Balık	11
33	Yılan	10
34	Kazan	10

Tablo 85. Eserlerde Kullanılan En Yaygın Türk Mitolojisi Motifler (10 eser ve üzeri eserde rastlanmıştır)

Şekil 13. Eserlerde Kullanılan En Yaygın Türk Mitolojisi Motifleri (10 Eser Ve Üzeri)

Yukarıda incelediğimiz ve ele aldığımız eserlerin içinde motif kullanımına göre bir grafik görünmektedir. Görüldüğü gibe eserlerde en yaygın kullanılan at motifi olduğunu tespit edilmiştir. Buna göre atın Kazaklar ve Kazak kültürü için önemi ve at motifi ve arketipi Kazak mantalite ve hafızada kültürel kod olarak ne kadar önemli yer edindiğini tahmin edebiliriz.

4. MİTOLOJİK KONU VE MOTİFLERDEN MEYDANA GELEN UYGULAMALAR

4.1. Uygulama Çalışmalarının Tanıtımı

Uygulama çalışmaları isimli bu bölümde, Türk mitolojisindeki bazı motifleri ele alınıp, yorumlamalara gidilmiş on iki adet çalışma yer almaktadır. Çalışmalar tez yapım sürecinin literatür taraması aşamasındayken paralel olarak 2019 yılının ikinci yarısı içerisinde yapılmış olup mitolojik resim türündedir.

Uygulama çalışmalarının konuları seçiminde belli bir özel sebep veya mantık yatmamaktadır. Bu konuda tamamen sanatçı sezgisine dayanaklı bir seçim olmuştur. Daha yakın hissettiğimiz ve ilgimizi çektiği motifler üzerine durulmuştur. Resimlerde Dünya Ağacı, Üçlü Dünya, Ejderha/Yılan, Simurg/Karakuş, Kahraman, Gök, Yer, İnsan, Kadın, Toprak-Ana, Venüs/Çolpan, Kam-Ana/Kadın Şaman, Geyik-Ana/Doğa-Ana ve Yedi Hazine gibi motifler ele alınmıştır. Belirli tablolarda anlam bağlantısından dolayı birkaç motif bir arada toplanmış bulunmaktadır, bazılarında ise bir tek motifi kapsamaktadır. Bütün çalışmalarda öyle ya da böyle ana çizgi olarak Türklerin inandığı dünyanın üç seviyesinden oluştuğunu anlatan Üçlü Dünya motifi yatmaktadır. Bu temel inanışlardan biridir ve diğer inanışlar onun üzerine kuruludur. Herhalde Türk mitolojisini işlerken ve görsel anlatıma aktarırken bunu atlamak neredeyse imkânsız görünüyor.

Tezimizde incelediğimiz ressamların eserlerinde çalıştığımız bazı motifler belirli sanatçılar tarafından ele alınmıştır, bazıları da ele alınmamıştır veya çok az sayıda örnekleri bulunmaktadır. Onlar eser tanımlama ve analizi, açıklamalar bölümümde resim şeklinde metin içerisinde koyulmuştur. İleride Türk mitolojisinin çok az sayıda işlenen konuları veya hiç işlenmemiş motifleri de ele almak planlamaktayız.

Uygulama çalışmalarının yapım sürecine gelince, çalışmalar ilk önce kurşun kalem ve kâğıt kullanılarak grafik şeklinde eskizler hazırlanmıştır, sonra guaş boya ile eskizlerin renkli çözümlemeleri yapılmıştır ve sonunda tuallere yağlı boya ile geçirilmiştir. Bütün resim tabloları tual üzerine yağlı boya tekniğinde 100x70cm (dokuzu) ve 70x70cm (üçü) formatlarında yapılmıştır.

Tablo serisinin genel renk çözümlemesine gelince bir bütünlük tespit edilebilir ve genel olarak kontrast, canlı, açık, parlak renkler kullanılmıştır.

4.1.1. Çalışma No.1. Atalarımızın Dünyası

Şekil 14. Uygulama Çalışması No.1. Atalarımızın Dünyası (Мир Наших Предков), 2019. 100x70 cm, TÜYB.

"Atalarımızın Dünyası" adlı çalışmamızda Türklerin temel inanışlarından biri olan dünyanın üç seviyesinden oluştuğuna dair inanışı ele alınmaktadır. Atalarımız dünyası bu inanış üzerinde kuruluydu. Hepimiz yolcu ve bu yaşamda misafirdir.

Üçlü Dünya ve üç dünyanın birleştirici dikey aksı olarak Dünya Ağacı motifleri tabloya baktığımızda ilk olarak göze çarpmaktadır. Ayrıca yaşamın/dünyanın dualitesi motifi de ele alınmıştır. Aşağıda bunları daha detaylı inceleyeceğiz.

Teknik bilgilere bakarsak, 100x70cm formatında tual üzerinde yağlı boya tekniği kullanılmıştır.

Resmin süjesine gelince, tablonun merkezinde üç dünyayı kapsayan ağaç resmedilmiştir. Ağacın üst kısmı, dalları yukarı dünyada, gövdesi orta dünyada ve kökleri aşağı dünyadadırlar. Üç dünyanın her biri farklı özelliklere sahiptir. Yukarı dünyanın sakinleri olan kuşlar, orta dünyanın sahipleri insanlar ve aşağı dünyanın sahibi olan yılan görünmektedir. Yaşamın dualitesi/ikiliğini anlatan tablonun iki tarafıdır. Bir taraftan güneş, güneş ışınları ve gündüz, diğer taraftan ay, yıldızlar ve

gece. Bu sadece dünyadaki dualitenin en bariz örneğidir. Dünyada her şey ikilidir: yaşam ve ölüm, kadın ve erkek, ruh ve beden, ileri ve geri, iyilik ve kötülük, geçmiş ve gelecek, atalar ve torunlar, bu dünya ve öteki dünya, yaşayanlar ve aruahlar vs. Burada da bunu anlatmak istenmiştir. Orta dünyanın sahipleri olan insanlar bu dualiteyi yaşayan ana kahramanlardır. İnsanlar figürlerini farklı siluet şekillerinde resmedilmiştir. Her biri toplumun önemli ve gerekli bir parçasını oluşturmaktadır: kadınlar, erkekler (karı-koca) ve çocuklar halkı temsil eder, hükümdar, hükümdarın eşi, koruyan asker, yol gösteren bilge (ermiş, evliya).

Dünya ağacı motifi hem dünyayı hem insanı simgelemektedir. Hem ruhani hem nefsani bir varlıktır insan. Yukarı olan göksel dünyanın ruhani, aşağı dünyanın nefsani özelliklerine sahip olduğunu inanılır. Bu dünyada yaşadığımız için diğer her iki dünyanın özelliklerini insanlar olarak taşırız. Hem ruhaniyete önem vererek hem ikili doğamızı unutmayarak amacımız uyum içinde yaşam üzerinde tefekkür etmek ve ettirmektir.

Kompozisyon analizine gelince, resim kompozisyonu çarpıcı bir şekilde simetriktir, yatay çizgisinde kurulmuştur. Ağaç resmi kompozisyon dominantı olarak tabloyu tam ortasından bölmektedir, ağacın dalları ve kökleri sanki tablonun dışına çıkmaktadır. Dallar daha aktif ve dinamik şeklinde çizilmiştir, kökler ise daha statiktir. İkisi ait olan yerlerin özelliklerine uygundur. Kuşlar harekette olan ağaç dallarının arasında resmedilip dinamiğini desteklemektedir. Hem bu dünyada hem yukarı dünyada görülen göksel cisim olan hem güneşi hem ayı temsil etmekte olup kompozisyon merkezinin bir parçası ve toparlayıcı bir element olarak sayılır. Kompozisyonda arka veya ön plan görülmemektedir. Ne kadar da resmin bazı parçalarına üç boyutlu bir şekil yani hacmin bazı elementleri verilmeye çalışıldıysa da tablo iki boyut ağırlıkta, dekoratif bir şekilde çizilmiştir.

Üç dünyayı ayıran ve dünyanın dualitesini gösteren yatay ve dikey çizgiler diğer elementleri için kullanılan eğri ve yuvarlak çizgiler toplamda ölçülen bir hareketi veya sakin bir dinamiği oluşturmaktadır. İnsanlar yaşam yolculuğunda yaşam amacına yürümektedir, kuşlar uçmakta, aşağı dünya sahibi sakince hareket etmekte, ağaç ise durmadan büyümektedir.

Renk çözümlemesi olarak çalışmanın eser yapımcının diğer çalışmalarının gibi dekoratif bir şekilde olup, neşeli, açık ve parlak renklere sahiptir. Tabloda paletin ana

renkleri ağırlıklıdır: sarı, mavi, kırmızı tonlar. Destekçi olarak, yeşil, kahverengi ve mor tonlar. Genel olarak resim tabloda ton ve renk olarak kontrast içindedir.

Ağacın dallar ve köklerin özellikle tablonun sol tarafında hacim, ışık ve gölge verilmiştir, insanların siluetlerine de ışık verilmiştir, yılanın gövdesine de hacim verilmiştir. Tabloda fırça darbeleri leke ve nokta şeklinde görülmekte ve resmin genel havasını canlandırmaktadır.

Ele aldığımız motifleri incelediğimiz eserlerde rastlamak mümkündür, özellikle aşağıda gördüğünüz gibi Dünya Ağacı motifi birçok resimde ele alınmıştır.

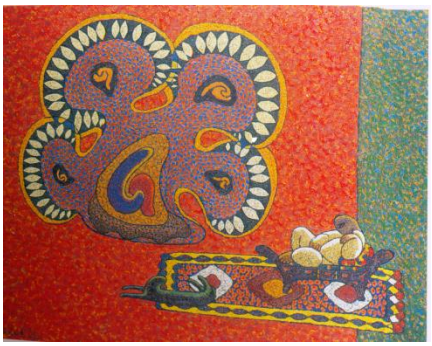
Şekil 15. Begalin "Dünya Ağacı. Bayterek" 2012

Şekil 16. Muratbayev "Yaşam Çiçeği" 2010)

Şekil 17. Mahat "Hayat Ağacı-1-2-3"

Şekil 18. Turgınbay “Bayterek”-“Dünya Ağacı” 2002)

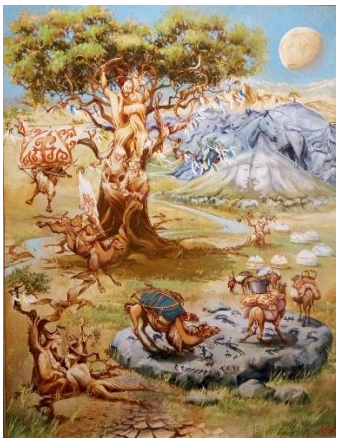
Şekil 19. Jumagulov “Hayat Ağacı” 2007

Şekil 20. Muratbayev “Annenin Baytereği”

Şekil 21. Askarov “Hayat Ağacı” 2013

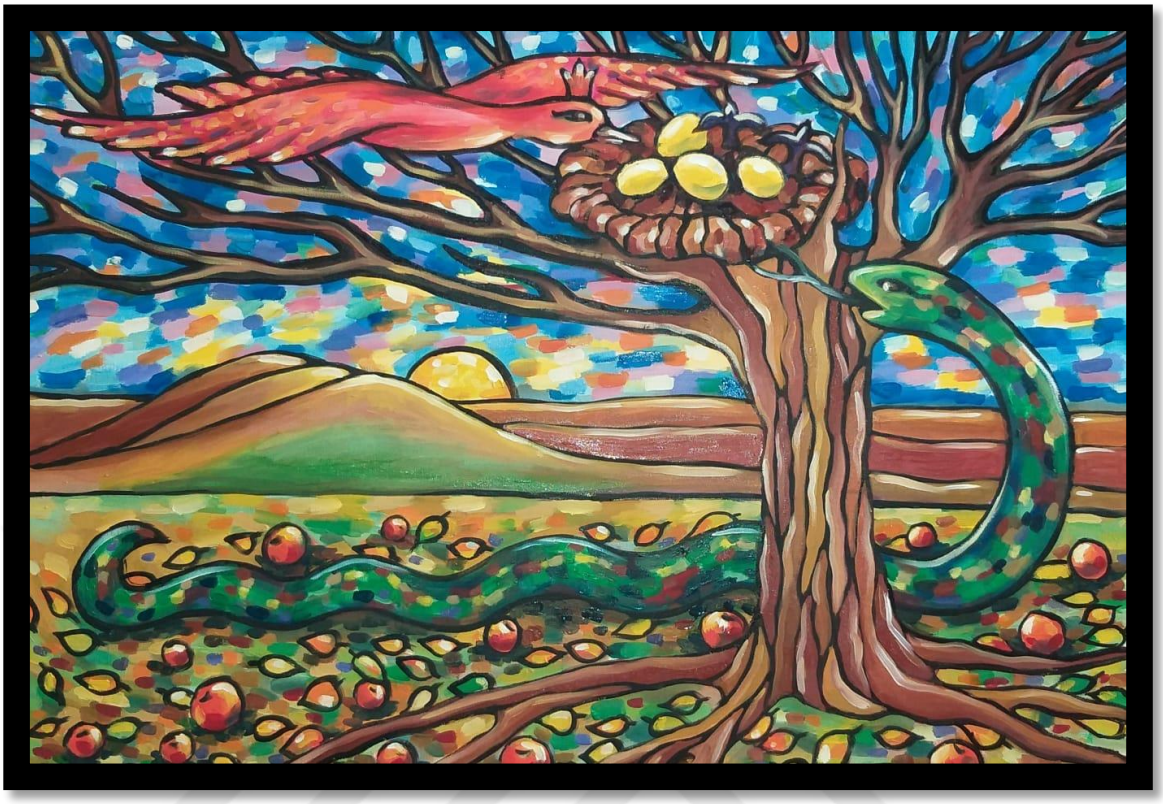
Şekil 22. Askarov "Hayat Ağacı" 2014

Şekil 23. Smagulov "Göksel Alem" 1994

Bir tanesinde (Smagulov "Göksel Alem") yukarı alem tasvir edilmiştir. Fakat bunların dışında ulaşabildiğimiz eserlerde Üçlü Dünyayı kapsayan bir çalışma ile rastlamamış olmamız "Atalarımızın Dünyasını" anlama çabası açısından bu konuyu ele almanın ve ileride geliştirmenin önemini göstermekte olduğunu düşünülmektedir.

4.1.2. Çalışma No.2. Çağın Çöküşü

Şekil 24. Uygulama Çalışması No.2. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 1.parça “Çağın Çöküşü” (Триптих. «Жизненный Цикл». 1-я часть – «Закат Эпохи»), 2019.

100x70 cm, TÜYB

1 **2** **3**

“Yaşam döngüsü” adlı üç parçalı çalışmamızda yaşam döngüsünü üçlü dünya motif ile bağlantı kurarak ele alınmaktadır. Üç parçalı tabloda (Triptikte) ana kahramanlar, kuş, yılan ve insan (kurtarıcı); onları birleştiren ağaçtır. Ağaç, yukarı ve aşağı dünyaları birleştiren dünya ağacıdır. Tabloya “Yaşam döngüsü” diye isim verdiğimizde, yaşamın her alanında bir döngü olduğunu kastedilmiştir. Bir yaşamın, bir olayın, bir sürecin, bir medeniyetin başlangıcı, yükselişi ve çöküşü yani sonu vardır.

Bir önceki tablomuzda anlattığımız gibi dünyanın dualitesi bu dünyanın ayrılmaz bir özelliğidir. Ruhani dünyaları temsil eden yukarı dünya (göksel âlem) ve nefsani tarafımızı temsil eden aşağı dünya (yeraltı âlemi) mitolojide bu dünyanın ikiliğini anlatan motiflerdir. Bununla birlikte onların sahipleri olan karşıt karakterler olan Karakuş/Simurg ve Yılan/Ejderha her zaman düşmanlık ve savaş içerisindedirler. Efsane ve masalların merkezinde aşağı dünyanın sahibinin yukarı dünyaya saldırısı vardır. Kuş yukarı dünyayı temsil edip dünya ağacın üstesinde olan yuvadaki yumurtaları ve yeni doğan kuş yavrularını egemenlik kurmak isteyen yılandan korumak amacındadır. Kuş yavruları, insanların ruhlarını temsil etmektedirler. Yılan ise nefsimizi temsil edip ruhumuz üzerinde egemenlik kurma hevesindedir. İnsan iradesini temsil eden kahraman çıkıp ejderhayı dizginleştirmektedir. Kuş ise kahramanı yutup tekrar çıkartmakta, kahraman güçlenmiş bir şekilde yeniden doğmuş olup insan kendi yaşam amacına ulaşmaktadır. Er veya geç iyilik kötülüğü yenmekte yani insanın iradesi ile insan kendi yüce yaratılışına yaklaşmakta, bu şekilde yaşamda, olaylarda, medeniyetlerde gelişim görülmektedir. Aynı şekilde kötülük iyiliğe saldırdığı ve egemenlik kurduğu yani insan erdemleri unutulduğu ve insanların kendi yüce doğasından uzaklaştığı zaman çöküş görülmektedir. Bu döngü "ebedi bir yasadır" ve yaşamımızda sürekli karşılaştığımız bir olaydır. Mitlerin bize anlatmak istediği budur.

Üçlü çalışmanın 1.parça olan "Çağın Çöküşü" adında çalışmamızda işte döngünün bir parçası olan çöküşü tasvir etmek amaçlanmıştır. İçinde Dünya/Hayat ağacı, Simurg/Karakuş, Yılan, Yumurta ve Kuş yavruları motifleri işlenmiştir.

Teknik bilgilere gelince, 100x70cm formatında tual üzerinde yağlı boya tekniği kullanılmıştır.

Tablonun süjesine bakarsak, çağın çöküşünü anlatan yılanın kuşun yavru ve yumurtalarına saldırmak üzere olduğunu görmekteyiz. Yılanın zehir dolu dili yuvaya değmekte, kuş yavruları yuvadan çıkmaya çalışmakta ve annesinin yardımına başvurmaktadır. Arka planda günbatımı, yerlerde düşmüş meyve ve yapraklar, kurumak üzere olan ağacın çıplak dalları, hepsi toplam çağın bitimini simgelemektedirler. Koyu tonlarda olan gökyüzü ve kuru ve sonbahar renklerde olan toprak doğadaki döngülerin sonuna yaklaştığına dair hissini desteklemektedir. Yılan motifi burada sönmüş renklerin arasında zehirli ve doğal olmayan yeşil rengiyle, parlayan gözleriyle olumsuz karakter olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablonun kompozisyonu yatay bir şekilde oluşturulmuştur. Tabloda gördüğümüz ağacın dalların ve köklerin yatay şeklinde yayılması, arka plandaki manzaranın yatay çizgileri, yılanın yerde yayılmış uzun gövdesi, kuşun açılmış halde olan kanatlar, hepsi toplam resimdeki kompozisyonunu yatay olmasını sağlamaktadırlar. Tabloya ilk baktığımızda ağacın üzerindeki yuva ve içindeki yumurtalar ilk dikkatimizi çekmekte olup hem anlamsal hem strüktürel kompozisyon merkezi olarak sayılabilir. Yuva iki tarafından iki karşıt karakter olan Yılan ve Kuşu etrafına toplamaktadır. Ağaç kompozisyonun dominantı olarak tablonun büyük bir kısmını oluşturmakta ve karakterlerin bağlantısını kurmaktadır. Tablodaki yatay çizgilerin çokluğu biraz statik bir hava vermekte olup ağacın gövdesindeki dikey çizgileriyle dengelenmektedir.

Resmin renk çözümlemesi genel olarak renkli, parlak ve açık tonlardan oluşmaktadır. Tablodaki konu itibarıyla sönük kahverengi tonları büyük kısmını oluşturmakta olup, ana karakterler ve gökyüzü açık renkli tasvir edilmiştir. Resimde şekilleri ortaya çıkartmak ve kontrastı güçlendirmek adına siyaha yakın koyu renkte kontur kullanılmış olup, hacim etkisini arttırmak için hafif ışık ve gölge verilmiştir. Genel olarak kullanılan kontur resimdeki dekoratif etkisini arttırmıştır.

Genel resimde düz yüzeyler, çizgisel ifade ve geniş noktalı fırça darbeleri bir arada kullanılmıştır. Renk kontrastları, fırça darbeleri ekspresyonist bir hava katmıştır.

Aşağıda aynı motifi ele alınmış eser sunulmuştur.

Şekil 25. Begalin “Dünya Ağacı. Bayterek” 2012

4.1.3. Çalışma No.3. Ebedi Yasa

Şekil 26. Uygulama Çalışması No.3. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 2.parça “Ebedi Yasa” (Триптих. «Жизненный Цикл». 2-я часть – «Вечный Закон»), 2019. 100x70 cm, TÜYB

1

2

3

“Yaşam Döngüsü” üç parçalı tablonun 2.parçası olan “Ebedi Yasa” adlı resim tablosunda 4.1.2. bölümünde adı geçen genel döngüyü anlatan bir tablodur. İçinde Dünya/Hayat ağacı, Yılan, Simurg/Karakuş, Yumurta ve Kuş yavruları, dört yön motifleri kullanılmıştır.

Tablo 70x70cm tual üzerine yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Resimde önceki çalışmadaki aynı süje yani kuş ve yılanın muhalefeti, yılanın kuşa ve yuvasına saldırması tasvir edilmiştir. Yılan motifi ağacın sarılmış gövdesinin

dibinden yuvarlanarak üste çıkıp kuşun yuvasına yaklaşmaktadır, kuş ise geniş kanatlarıyla anne şefkatiyle yumurtalarını korumaktadır.

Tablonun kompozisyon çözümüne gelince, tablo kare formatında olup içinde daire şeklinde ana resim yerleştirilmiştir. Tablonun fiziksel merkezinde ağaç gövdesinin kesiti görünmektedir. Onun yanında ise asıl anlamsal merkez yani kuşun yuvası durmaktadır. Ağacın eğri çizgilerle resmedilen dalları, yuvarlak renkli meyveleri ve yaprakları resmin daire şeklinde olan döngüsel kompozisyona renk ve ritmik bir hareket katmaktadır. Genel olarak resimde kompozisyonun dairesel olması tabloya sonsuz döngüsel bir dinamiği içine koymuş olup döngü motifi anlatmak için uygun bir çözüm olduğunu düşünülmüştür. Daire dışında fon olarak farklı renklerde gökyüzü ve bulutlar resmedilmiştir. Etrafta hangi mekân veya zaman veya ne olursa olsun, bu döngü her zaman vardı, vardır ve her zaman olmaya devam edecektir.

Renkler çözümlemesine gelince, resimde açık ve parlak, ana renkler olan yeşil, sarı, kırmızı, mavi renkler kullanılmıştır, destekçi olarak kahverengi, gri, siyah, beyaz ve mor renkleri kullanılmıştır. Mitolojideki anlatımına göre dünya ağacı ve üzerinde yaşanan olay dünyanın merkezinde geçmektedir. Fonda kullanılan dört tane renk Türk mitolojisinde yönleri simgeleyen renklerdir: kuzey – siyah, doğu – mavi, güney – kırmızı, batı – beyaz. Ayrıca Türk mitolojisinde orta altın rengindedir. Bundan istinaden ağacın gövde kesiti sarı rengine boyanmıştır. Resimde kontrastı arttırmak ve şekilleri ortaya çıkartmak için siyah renginde kontur kullanılmıştır. Bu teknik tablonun üç parçasında da kullanılmış olup, eserin dekoratifliğini vurgulamaktadır. Genelde açık renkli bir çözümleme resme ümitli bir hava katmaktadır. Bu döngü ne kötü ne iyi, bu döngü yaşamın ta kendisidir. Bunun farkında olmak bilinçli ve uyumlu yaşamamız amacımızdır.

Tabloda ince ve kalın fırça darbeleri kullanılmış olup, kuşun kanatları ve yılanın gövdesinin yüzeyi gibi yerlerde noktasal atışlar yapılmıştır.

4.1.4. Çalışma No.4. Zafer. Altın Çağ

Şekil 27. Uygulama Çalışması No.4. Triptik. “Yaşam Döngüsü”. 3.parça “Zafer. Altın Çağ” (Триптих. «Жизненный Цикл». 3-я часть – «Победа. Золотой Век»), 2019. 100x70 cm, TÜYB

1

2

3

“Yaşam Döngüsü” üç parçalı tablonun 3.parçası olan “Zafer. Altın Çağ” adlı resimde döngünün yükseliş kısmını ele alınmaktadır. İçinde Dünya/Hayat ağacı, Ejderha/Yılan ve Kahraman motifleri kullanılmıştır.

Resim 100x70cm formatında tual üzerine yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Süje olarak resimde meşhur ve bilindik bir motif olan kahramanın ejderhayı öldürme motifi işlenmektedir. Tablonun adı “Zafer. Altın Çağ” koyma nedeni yaşam

döngüsünün yükseliş olan insanın iradesi ile nefsani doğasını dizginleştirdiği zaman başlamakta olduğunu düşünülmesidir. Ejderha insanın nefsani doğasını, kahraman ise insanın iradesini simgelemekte olup bize yaşamın en banal muhalefeti sunmaktadır. İrademiz nefsimizi yenmeli ki asıl insanlığımıza ve yüce yaratılışımıza ulaşalım. Ruhumuz (kuş yavruları) göğün sahibinin koruması altında ve serbestçe gelişmekte olduğunda, irademizi kullandığımızda göğün sahibi bize yardım eder ve güçlenip yeniden doğmamızı sağlamaktadır.

Resmin kompozisyonuna gelince, tablonun formatına da uygun bir şekilde yatay çizgisinde oluşturulmuştur. Burada tablonun 1.parçasında gördüğümüz "aynı" ağacı ve arka planda ufuk çizgisini yaklaşık aynı seviyede görmekteyiz. Bu sefer kompozisyon merkezi ejderha olarak görülmektedir. Kompozisyon dominantını ise yine ağaç motifi temsil etmektedir. Ağacın güçlü ve geniş gövdesi, meyve dolu ve yapraklı yayılmış dalları, güçlü ve geniş kökleriyle 1.parçadaki zayıflamış ağaca göre canlılığıyla göze çarpmaktadır. Kahraman askeri kuşamın içerisinde ejderhaya saldırmak üzere elindeki kılıcını yukarıda tutmaktadır. Kahramanın yukarıda tutmuş elinin tam arkasında güneş tasvir edilmiş olup kahramanın bulunduğu eylemin doğru olduğunu ve göğün kendisi tarafından desteklediğini simgelemektedir. Güneş bol bol ışınları ile yaşam verici ışık ve sıcaklığını saçmaktadır. Ağaç güçlenmiş, ortam yeşillenmiş durumundadır. Her şey yaşamın bahar ve yaz mevsimi hakkında anlatmaktadır. Tam altın çağ zamanıdır, iyiliğin kötülük üzerinde, ışığın karanlık üzerinde hüküm sürdüğü dönemdir.

Tabloda ağacın hareketli dalları ve kökleri, arka plandaki ufuk çizgileri, güneş ışınları yatay çizgisinde yerleştirilmiştir, kahramanın figürü, ağaç gövdenin üzerindeki dikey çizgileri, ejderhanın eğri ve dinamik bedeni ile birlikte, toplam, uyumlu ve dinamik bir kompozisyon oluşturmuştur.

Resimdeki renk seçimi konu itibarıyla neşeli ve canlı olarak görülmektedir. Ağacın gövdesi kahverenginin farklı tonlarında, gökyüzü renkli mavi ve güneş ışınları parlak sarı ve beyaz rengindedir, ortam yeşil ve sarı, ağacın üzerindeki meyveler kırmızı, kahraman gri tonlarında çözümlenmiştir. Kahramanın gri tonlarında resmedilmesi ilk baktığımızda tablonun genel renk çözümüne uzak ve yabancı gibi görünebilir. Fakat kahramanın simgelediği anlama indiğimizde renk seçimi daha anlaşılır gelebilir. Simgelenen insan iradesi sert ve yılmaz olmak zorundadır ki nefsi yenebilelim. Yılan/Ejderha da bu tabloda kayıtsız ve çok olumsuz olarak

görünmemektedir. İnsan ikili bir varlık olduğu için, hem ruh hem nefis onun ayrılmaz parçalarıdır. İkisi de gerekli şeylerdir. Ne kötü ne iyidir. Sadece ve sadece uyum içinde ve dengede olmak zorundadır. Ejderhayı yönettiğimizde ejderhanın bir zararı yok, bu yaşamın devam etmesi için faydaları vardır.

Tabloda geniş, leke şeklinde ve noktasal fırça darbeleri görünmekte olup resme canlılık katmaktadır. Üç parçalı tablonun yukarıda ilk ikisinde ve aşağıda tez uygulama çalışmalarında kullanıldığı gibi şekilleri keskinleştirip ortaya çıkartmak ve şekiller arasındaki kontrastı arttırmak için siyah kontur kullanılmaktadır.

Aşağıda tezimizde incelediğimiz eserler arasında kullandığımız motifleri kullanılan eser örnekleri sunulmuştur. Dört adet tabloda ejderha motifi kullanılmıştır.

Şekil 28. Begalin "Ejderha" 2002

Şekil 29. Rozakov "Ejderha Kapıları" 2007

Şekil 30. Yesdaulet “Ejderha” 1992

Şekil 31. Abdaliyeva “Ejderha” 2008

4.1.5. Çalışma No.5. Gök – Gök Tengri

Şekil 32. Uygulama Çalışması No.5. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaratılış”. 1.parça “Gök - Gök Tengri” (Триптих. «Сотворение». 1-я часть – «Небо»), 2019. 100x70 cm, TÜYB.

1

2

3

“Yaratılış” üç parçalı tablodaki ele alınan adında belirttiğimiz gibi yaratılış konusudur. Resimler, birinci parçası “Gök/Gök Tengri”, ikincisi “İnsan”, üçüncüsü ise “Yer/Umay Ana” adlarını taşıyorlar. Orhon yazıtlarındaki “Sonsuzluğun içinde yukarıda Gök, aşağıda Yer ortaya çıktığı zaman, onların arasında insanoğlu yaratılmıştır…” diye yazıdan ilham alarak bu tablo serisi ortaya çıkmıştır.

Dünya mitolojilerindeki gibi Türk mitolojisinde gök, yukarı dünya, göksel âlem, güneş, hava ve ateş elementleri dediğimiz kavramlar eril enerjiyi, yer, aşağı dünya, yeraltı âlemi, ay, toprak ve su elementleri ise dişil enerjiyi temsil etmek olduğunu kabul edilmektedir. Bu inanışa istinaden göğü simgeleyen tablonun birinci parçasında erkek imgesi ve yeri simgeleyen üçüncü parçasında kadın imgesi kullanılmıştır. Ortadaki parçada insanoğlunu, insanlığı simgeleyen insan figürü genel kimliksiz bir şekilde resmedilmiştir.

Renk çözümlemesine gelince, genel olarak bakarsak ele alınmış konu ve kullanılan motiflere uygun açık tonlardan koyu tonlara bir geçiş gözlemlenebilmektedir.

1.parçası olan “Gök / Gök Tengri” adında resimde Türklerin gök tengrisini simgeleyen bir karakteri tasvir etmek amaçlanmıştır. Önceleri Türk kültüründe Göğü veya Gök Tanrıyı kişileştirme gibi bir geleneği bulunmamakta olduğunu kabul edilir. Dolayısıyla bu tür görselleştirme olumsuz bir şekilde kabul edileceğini ön görülür. Fakat eser yapımcısı tarafından gök tanrıyı resmetmekten ziyade daha çok bu dünyadaki dualiteyi (ikiliği), özellikle kadın erkek başlangıcına, eril ve dişil enerjinin birleştirmesine dayanan yaratılışı tasvir etmek amaçlamaktadır. Bu durumda erkek ve kadın motiflerini kullanmak en uygunu olarak görünmektedir.

Tablo 70x70 cm tual üzerine yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Genel olarak resim bir tür portre olarak değerlendirilebilir. Resimde erkek portresi göğsüne kadar resmedilmiştir. Erkek yüzü meditatif bir halde, gözleri kapalı, sakin ve huzurlu bir ifade taşımaktadır. İçindeki her şeyi kapsayıcı ve bağışlayıcı güç hissedilmektedir. Bu güç, kahreden veya cezalandıran değil, adil ve tarafsızdır. Ruhaniyeti, gökselliğini, maddiyattan uzak olduğunu vurgulamak için yüzü ve saçları açık mavi tonlarında resmedilmiştir. Arka fonda göksel alemin sembolleri olan güneş, güneş ışınlarıyla birlikte kuşlar tasvir edilmiştir. Resmedilenin giyim kuşamı göze çarpmaktadır. Baş giyimi geleneksel kalpağı hatırlatmakta olup, boynuz elementlerle birlikte resmedilmiştir. Boynuzlar asker ve liderlik, hükümdarlık simgesini

taşımaktadır. Kazak dilinde halen kullanılan bir deyim vardır: “boynuzların mı çıkmış senin” (“kendini ne zannetmişsin”, “kendini hükümdar mı sanmışsın” anlamında şuan kullanılır). S.Kondıbay’a göre bu deyim çok eski zamanlardan gelen inanışa dayanmakta olup hükümdarlığın simgesi olan güneş ışınları boynuzlarla bağdaştırıldığını anlatmaktadır. Baş giyimin üzerinde yuvarlağın içinde haç olarak resmedilen eski güneş sembolü konmuştur. Güneş dünyada yaşamın ana kaynaklarındandır. Toprağı ısıtan ve canlıların büyümesini sağlayan güneştir. Göksel olan ve erilin en önemli sembollerden olan güneş motifi tabloda büyük yer kapsamaktadır. Resmedilenin giyimi renkli kumaştan çapan şeklinde, kenarları geleneksel desenlerle süslenmiş ve iç gömlek üzerinde ateş tasviri görünmektedir. Omuzların arkasında iki kuşkanadı görünmektedir. Kanatlar özgürlük ve hükümdarlık simgesi kartal kanadı olarak düşünülmüştür. Genel olarak göğü eril bir karakter olarak eril semboller desteğiyle erilin yüce tarafını resmedilmeye amaçlanmıştır.

Tablonun kompozisyonu kullanılan formatına da uygun olan simetrik şeklindedir. Erkek portresi tablonun tam ortasında konulmuştur. Tablonun neredeyse bütün elementleri simetrik bir şekilde resmedilmiş olup resme statik bir hava vermektedir. Ele alınan konu ve motifler sonsuz ve bakidir, bu dünya var olduğu sürece var olacak şeylerdir, dolayısıyla statiklik, değişmezlik resimle uyumlu olduğunu düşünülmektedir.

Renk çözümlemesine gelince tabloda görebildiğimiz gibi ana renkler olan mavi, sarı, kırmızı tonlarına ağırlık verilmiştir. Mavi göğü, gündüzü, sarı güneşi, kırmızı ateşi simgeleyen renkler olarak ele alınmıştır. Resimde siyah kontur arka fonda kullanılmamış olup özellikle erkek portresini ortaya ve ön plana çıkartmak amacıyla kullanılmıştır.

Aşağıda benzer konu ve motifleri kullanılan eserleri sunmaktayız.

Şekil 33. Kalaçova “Tengri Ve Umay”2005

Şekil 34. Taşimova “Han Tengri” 2013

Şekil 35. Begalin “Han Tengri” 2004

4.1.6. Çalışma No.6. Yer - Umay

Şekil 36. Uygulama Çalışması No.6. Üç Parçalı Tablo/Triptik. “Yaratılış”. 3.parça “Yer - Umay” (Триптих. «Сотворение». 3-я часть – «Земля»), 2019. 100x70 cm, TÜYB

1 **2** **3**

“Yaratılış” üç parçalı tablonun 3.parçası “Yer - Umay” adlı resimde dünyadaki dişil başlangıcını resmetmek amaçlanmıştır. 1. Parçadaki gibi bu tabloda kadın portresi

göğse kadar resmedilmiş olup kadın yüzü meditatif halde, gözleri kapalı ve aynı zamanda derin bir odak içinde olduğu bir halde tasvir edilmiştir. İçindeki güç ağır, özgüvenli ve muazzamdır. Hem kırma gücü hem de yaratıcıdır. Bu dünyanın sahibidir kadın.

Resimde birçok simge ve motif kullanılmaktadır. Tabloya baktığımızda kadının yüzü ve baş giyimi ilk göze çarpmakta olduğunu söyleyebiliriz. Kadının başındaki taç "Umay Ana" adlandırılan bir heykelden bir element olarak kullanılmıştır (Şekil 37. Umay – ana heykellerinden bir örnek (Kaynak: https://definesohbeti.com/konu/bir-ermeni-mezar-tasi-gorsel.35821/page-12). Başın etrafındaki yeşil ve renkli dağılan yılanlar şeklinde S.Kondıbay'ın "Önkazak Mitolojisi" kitabında değindiği naga yılan (yılan, yeraltı alemın shaibi) motifinden esinlenerek çizilmiştir. Uzun saç örgüleri Türk kültüründe olgun ve evlenmiş kadının güzelliğin önemli bir parçasıdır. Resmin aşağı kısmında kadının elbisesi üzerindeki ağaç motifi ve ön planda resmedilen yukarıya doğru uzayan bitki yaprakları dişilin yaşam verici, yaratıcı, büyütücü gücünü yansıtmaktadır. Arka planda gece gökyüzünde dişiliğin önemli sembollerden olan ay ve dişiliğin güzelliğini simgeleyen çiçekler resmedilmiştir.

Kompozisyon çözümlemesine gelince, üç parçalı tablonun 1.parçasındaki gibi tamamen simetrik bir kompozisyon çözümü uygulanmıştır.

Tabloda doygun ve renkli renk çözümlemesini görebilmekteyiz. Tabloda kullanılan mavi ve lacivert tonları gece gökyüzünün karanlığını, suyun derinliğini, ayın soğuk ve sakinliğini temsil etmektedir. Kahverengi tonları toprağı, kırmızı tonları ise güzelliği ve yaratıcılığını yansıtmaktadır. Diğer tablolardaki gibi burada da arka fonu hariç portreyi ortaya çıkartmak için siyah renkte kontur kullanılmıştır.

Şekil 37. Umay – ana heykellerinden bir örnek (Kaynak: https://definesohbeti.com/konu/bir-ermeni-mezar-tasi-gorsel.35821/page-12)

Aşağıda Umay Ana motifi kullanılan eserleri sunulmuştur.

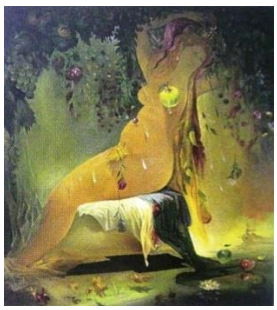
Şekil 38. Kalaçova "Tengri Ve Umay" 2005

Şekil 39. Taşimova "Umay Ananın Doğuşu" 2013

Şekil 40. Yesdaulet "Tanrıça" 1995

Şekil 41. Jumanova "Umay Ana" 2011-2012

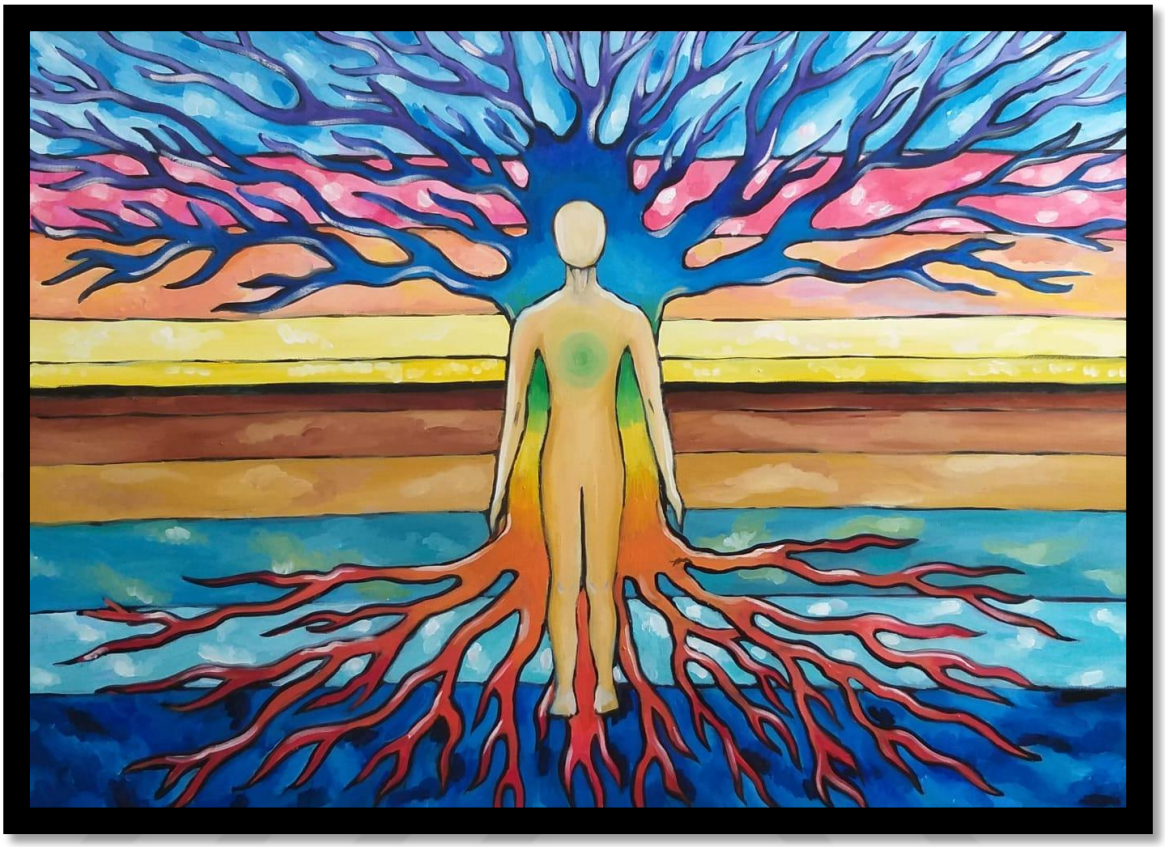

Şekil 42. Jantasov "Korkut Atanın Yankısı"2012

Şekil 43. Guliyev "Anna Karenina" 201

4.1.7. Çalışma No.7. İnsan

Şekil 44. Uygulama Çalışması No.7. Üç Parçalı Tablo. “Yaratılış”. 2.parça “İnsan” (Триптих. «Сотворение». 2-я часть – «Человек»), 2019. 100x70 cm, TÜYB.

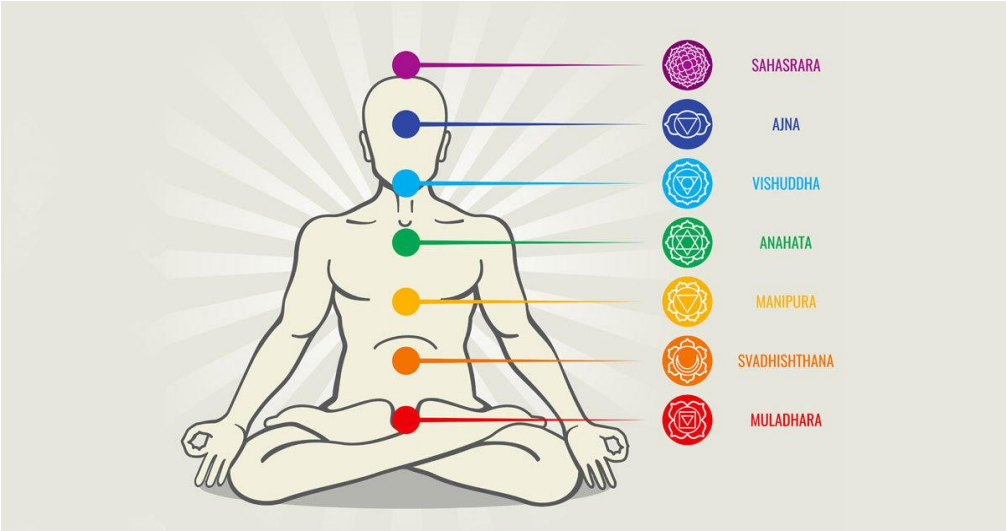
1 **2** **3**

“Yaratılış” üç parçalı tablonun 2.parçasında ele alınan konu gök ve yer arasındaki yaratılmış olan insanoğlu motifi ele alınmaktadır. Tabloda insanın ikili doğaya sahip olan bir varlık olduğunu anlatılmaktadır. Gök ve Yerin, ruh ve toprağın birleşiminden oluşan insan ikili bir varlık olması oldukça doğaldır. Mitolojide Ağaç dünyaları birleştiren bir motif olduğunu bilinmektedir. Ağaç, dünya ekseni, göğü ve

yeri birleştirmektedir. Doğa ve yapısı itibarıyla ağacı ve insan benzetilebilir. İkisi de iki dünyayı kapsamakta ve birleştirmektedir. Bu düşünceden yola çıkarak resimde insan figürünün arkasında ağaç motifi resmedilmiştir.

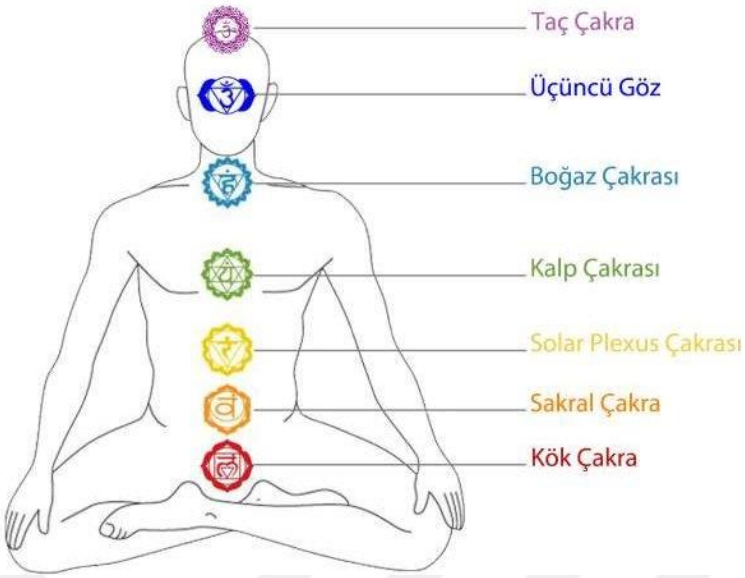
Resim kompozisyonunu ele alınca oldukça simetrik çözümleme karşımıza çıkmaktadır. Tablo oldukça şematik ve çok detaya girmeden çizilmiştir. Resmin tam ortasında insan figürü ve arkasında ağaç motifi tasvir edilmiştir. Ayrıca tabloyu yatay bir şekilde ortasından bölen ve aynı zamanda yukarı ve aşağı dünyaları birbirinden ayıran kalın çizgi görünmektedir. Resim kompozisyonu fonda kullanılan yatay çizgiler, dikey çizgide tasvir edilen insan figürü ve ağaç gövdesi ile dengelenmiş olup ağacın dalgalanan dalları ve köklerin eğri çizgiler sayesinde canlanmaktadır.

Renk seçimine gelince resim ferah ve renkli tonlarda çözümlenmiştir. Ağaç motifinin renk geçişleri en çok Doğu mitolojide bilinen (Hinduizm, Budizm) insan vücudunda olan enerji merkezleri çakra sistemini yansıtmaktadır. Aşağıdaki resimlerde görüldüğü gibi insan vücudundaki çakralar dediğimiz enerji merkezleri gökkuşağı renklerindedir. Tabloda ağaç ve insan vücudu bağdaştırıldığı için ağaç gövdesinin renkleri insanın enerji merkezlerini yansıtmaktadır. Ayrıca fonda kullanılan renkler iki âlemin özelliklerini: yukarıda mavi sarı ve pembe – gökyüzü ve güneşi, aşağıda kahverengi, mavi ve lacivert – toprak ve suyu temsil etmektedir. İnsan vücudun üzerinde yeşil tonlarıyla kalp çakrası gösterilmiştir. Çakra sistemine göre kalp çakrası iki doğayı (ruhani ve maddi doğaları) birleştiren bir merkezdir.

Şekil 45. Çakraların orijinal isimleri.

Kaynak: https://makroolusumakademi.com/cakra-sifa-nedir/

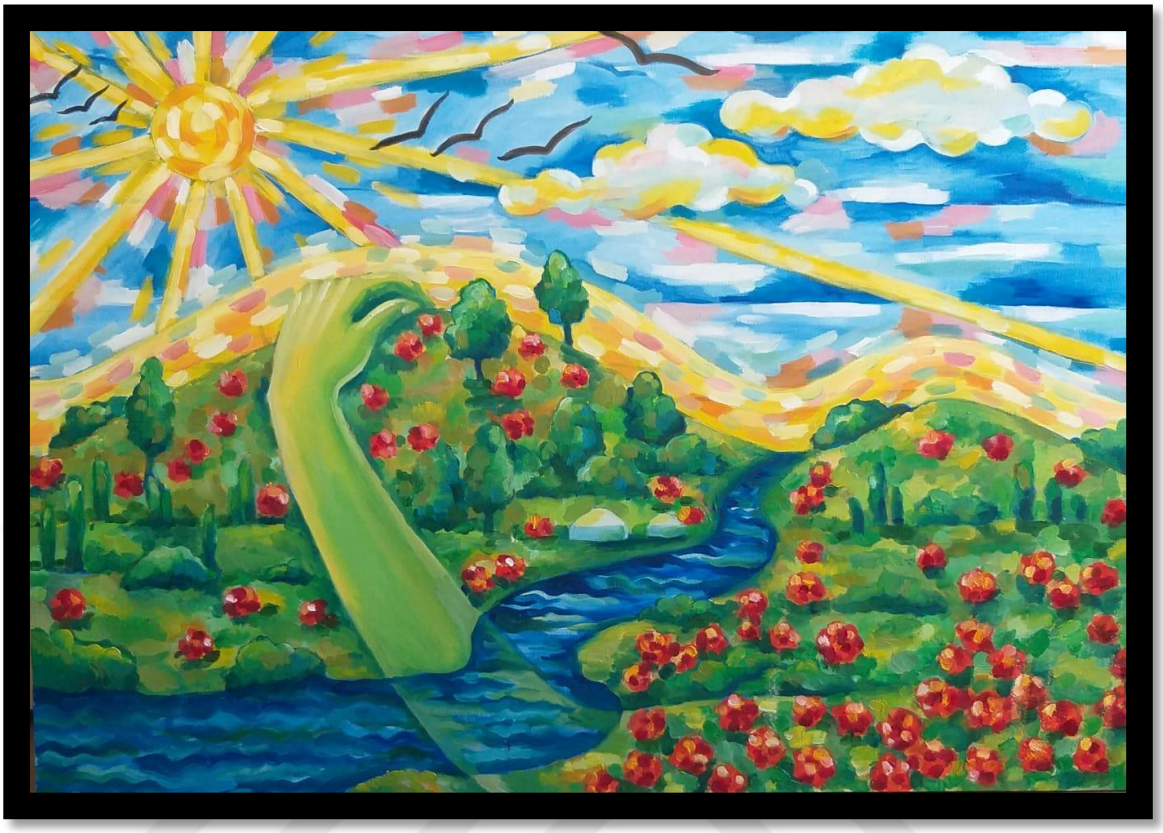
Şekil 46. Çakraların Türkçe isimleri.

Kaynak: **https://www.uplifers.com/cakralar-renk-aromaterapi-ve-yoga-pozlari-ile-aktivasyon/**

Bu tür inanışlar Türk mitolojisinde direkt rastlanmasa da bu bilgiler evrensel olduğunu eser yapımcısı tarafından inanılmaktadır.

Tabloda insanın çok güçlü, güzel ve asil bir varlık olduğunu göstermek amaçlanmıştır.

4.1.8. Çalışma No.8. Toprak Ana

Şekil 47. Uygulama Çalışması No.8. “Toprak Ana” («Мать Земля»), 2019. 100x70 cm, TÜYB.

“Toprak Ana” adlı resimde dünyadaki dişiliğin en çarpıcı temsilcisi olan bereketi ve doğurganlığı simgeleyen Toprak Ana’yı tasvir etmek amaçlanmıştır.

Tablo 100x70 cm formatında tual üzerine yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Tablonun süjesini ele alınca sade bir karakter ortaya çıkmaktadır. Kadının gebe olduğu zamanki halini yatay profilden görülmektedir. Gebe karnını ve göğsünü hatırlatan dağlardan oluşan manzara karnını şefkatle tutan sembolik kol resmiyle hamile kadının karakterini tamamlanmaktadır. Gökyüzünde güneş tüm gücüyle manzarayı aydınlatıp, ısıtıp canlandırmaktadır. Güneş ışınları gebe kadının profilini sanki örtmekte, gebe kadın doyasıya güneşin sıcaklığını hissetmekte ve faydalanmaktadır. Gökyüzündeki kuşlar ve bulutlar neşeli ve canlı bir hava vermektedir.

Resmin kompozisyonu yatay bir şekilde oluşturulmuştur. Gebe kadını hatırlatan manzara yatay vaziyettedir. Sol üst tarafta güneş resmedilmiş olup sağ

taraftaki bulutlarla ve aşağıdaki çiçek yoğunluğu ve manzarayı ikiye bölen nehir motifi ile dengelenmektedir.

Tablodaki renk çözümlemesi oldukça sıcak ve neşelidir. Bahar havası vardır. Güneş sıcaklığıyla doğaya yeni bir can vermekte olup, çiçek açmış toprağı gebe bırakmaktadır. Toprak ise alçakgönüllülük ve şefkatle durmadan bizi beslemekte, bizim için gereken her şeyi büyütmektedir. Güneşin içinde yüzen toprak sıcak yeşil tonlarına bürünmüş haldedir. Kırmızı çiçekler güzelliğini ve doğurganlığını simgelemektedir. Güneşin parlak sarı ve turuncumsu tonlarında ışınları renkli gökyüzünden inip manzarayı sarmaktadır. Kuşlar baharın tadını çıkartmaktadır. Koyu mavi renginde dolu nehir bereketi simgelemektedir. Resimde kullanılan kalın ve geniş fırça darbeleri canlılığını arttırmaktadır.

Aşağıda tezimizde incelediğimiz eserlerin içinde Toprak Ana motifi kullanılan bir adet eser sunmaktayız.

Şekil 48. Aubakir “Toprak Ana” 2013

4.1.9. Çalışma No.9. Çolpan - Venüs

Şekil 49. Uygulama Çalışması No.9. "Çolpan - Venüs" («Шолпан - Венера»), 2019. 100x70 cm, TÜYB

"Çolpan – Venüs" adlı resim tablosunda dünya mitolojilerinde çok bilindik bir motif ele alınmaktadır, Venüs motifi. Farklı geleneklerde Afrodit, İştar, İnanna, Freya gibi farklı isimleri taşıyan Venüs Türk mitolojisinde Kazak geleneğinde Çolpan ismini taşımaktadır. Birçok Kazak masallarda Venüs ile ilgili astral mitin kalıntıları görünmektedir (Kondıbay, Mifologiya Predkazahov. Kniga Vtoraya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kniga: 2) Мифология Предказахов. Книга Вторая., 2011). Resim bu edindiğimiz bilgilerden esinlenerek yapılmıştır.

Tablo 100x70 cm formatında tual üzerinde yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Resim süjesine gelince, tablo bir tür kadın portresi olarak sunulan oldukça sade bir süjeye sahiptir. Kadın yüzü derin düşünme halinde, huzurlu bir ifade taşımaktadır. Çolpan / Çobanyıldızı sabah ve akşam gökyüzünde görünen bir yıldız olduğuna atfen tablodaki gökyüzünde gündüz ve geceyi simgeleyen iki taraftan güneş ve ay motifi resmedilmiştir. Venüs motifi ile ilgili miti yansıtan masallarda Venüsü temsil eden ıssız bozkırda beyaz otağlardan oluşan köyde yaşayan güzel peri şeklinde kadın motifi

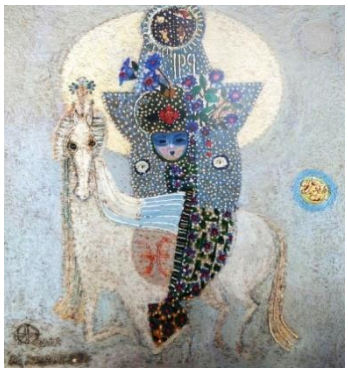
olarak görünmekte olup, nehir, göl gibi su unsuru ile birlikte ve bazen kuu şeklinde rastlanmaktadır. Bütün bu bilgileri bir araya getirerek bir resim ortaya çıkartmak amaçlanmıştır. Çolpan'ın kendisi dalgalı saçları bütün tabloya yayılmış şekilde güzel bir kadın olarak görünmektedir.

Resmin kompozisyonuna bakarsak simetrik bir çözümleme görünmektedir. Tabloyu tam ortasından bölen çizgi ve ortadaki saçların üzerinde resmedilen yıldız motifin iki tarafındaki güneş ve ay Çolpanın ikili doğasını yansıtmaktadır. Güneş ve ayın yerleri de bir mana taşımaktadır. Tabloya baktığımızda güneş solda, ay sağda yerleştirilmiştir. Fakat portredeki kadının tarafından düşünülürse, ay solunda, güneş sağındadır. Bu hem Kazak kültüründe hem diğer kültürlerde, bedenin sol tarafı ay simgesi olan dişil enerjiyi, sağ tarafı ise güneş simgesi olan eril enerjiyi temsil etmektedir.

Resmin renk seçimine gelince, mavi tonların ağırlıklı olduğu bir renk çözümlemesi görünmektedir. Genel olarak dişil enerji soğuk bir doğaya sahip olduğuna inanılır. Çolpanın yüzü gündüz tarafındaki güneş ışınların verdiği sarı geçişler hariç tamamen mavi tonlarda resmedilmiş olup karaktere fantastik bir hava katmaktadır. Tablonun aşağı kısmında mavi tonlarda su kaynağı motifi tasvir edilmiş olup aşağı dünyayla bir bağlantı olduğunu vurgulamaktadır. Güneş ve ayın ışığı yayılmış saçların dalgalarında yansımaktadır. Gökyüzündeki kullanılan hareketli çizgiler ve renk geçişleri tabloya dinamik hava katmaktadır. Bozkırın açık ve koyu yeşili genel büyük canlı leke oluşturmakta olup canlılık katıp denge sağlamaktadır. Aşağıdaki suyun mavi tonları genel kompozisyon ve renk çözümlemesini tamamlamaktadır. Beyaz lekeler şeklinde otağlar ve ön planda kuğu motifi resme asimetrik bir hava verip olumlu bir şekilde tablo kompozisyonu etkilemekte ve dengelemektedir.

Resimde ince fırça darbelerle tonlar arasında ince geçişler sağlanarak dekoratif bir stilde tablo yapılmıştır.

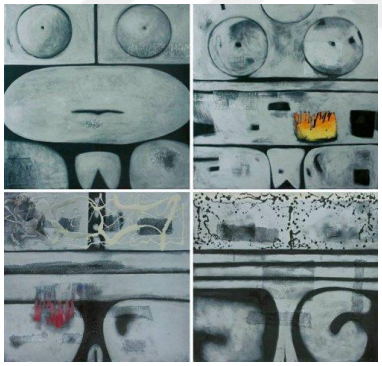
Aşağıda tezimizde incelenen eserlerin arasında Venüs motifi kullanılan eser örnekleri sunulmuştur.

Şekil 50. Sıdıhanov "Çolpan Sembolü" 1995

Şekil 51. Muratbayev "Venüs"/"Tan Şolpan" 2006

Şekil 52. Yesdaulet "Venüs" Serisi 2006

Şekil 53. Kilibayev "Şolpan" 2006

4.1.10. Çalışma No.10. Yedi Hazine

Şekil 54. Uygulama Çalışması No.1. “Yedi Hazine” («Жеті Казына – Семь Сокровищ»), 2019. 100x70 cm, TÜYB

“Yedi Hazine” adlı tabloda kazak kültüründe “yedi hazine” adlandırdığımız çok meşhur bir inanış ele alınmaktadır. Yedi hazine: 1. Genç erkek/yiğit. 2. Güzel eş/kadın. 3. Akıl, bilgi. 4. Hızlı at. 5. Avcı kartal. 6. Silah. 7. Tazı köpek. Bu inanışın farklı versiyonları bulunmaktadır. Bazı versiyonlara hazinelerin arasına ev, kazan, ay ve güneş eklenmektedir (Kalıbekova, 2011).

Eski Kazak efsane gerçek kazak göçebede yedi hazine olduğunu söylemektedir, Jetı Kazına. Aksakallıların fikrine göre erkek mutlaka yedi hazineye sahip olması gerekmekteydi: erkeklik, akıllı ve güzel eş, hızlı koşan at, avcı kartal, sadık köpek tazı, iyi bir tüfek / silah ve çok yönlü bilgi. Bu bilgiler göçebe birine bozkırda hayatta kalmasını sağlar. Akıllı eş aile ocağını korur, hızlı koşan at kovalamaca sırasında düşman tarafından yakalanıp esir olmaktan izin vermez, iyi bir silah savaş sırasında hayal kırıklığına uğratmaz ve sadık köpek tazı avda yardım eder, çok yönlü bilgi ise bütün bu hazineleri doğru yönetmeye ve doğru kararları almaya yardım eder diye kabul edilir (Жеті Қазына. Семь сокровищ казаха , 2017).

Tablo 100x70 cm tual üzerine boya tekniğinde yapılmıştır.

Tablonun süjesi yedi hazineyi göstermek amaçlı çözümlenmiştir. Resmin iki taraftan erkek ve kadın önden yarı portre şeklinde resmedilmiştir. Resmin ortasında yanan ocağın üstünde kazan, şanırak ve kartal motifleri yerleştirilmiştir. Erkek tarafı olan resmin sol tarafında kılıç şeklinde silah, arkasında at ve gökyüzünde güneş tasvirleri bulunmaktadır. Kadın tarafı olan tablonun sağ tarafından köpek, ağaç ve gökyüzünde ay resmedilmiştir. Geleneksel çadırın kubbesi şeklini almış çerçeve içerisinde gündüz gökyüzü resmedilmiştir. Onun dışında gece gökyüzü ve üzerinde yıldızlar resmedilmiştir. tablo ortasının tam üst noktasında yıldız ve ondan aşağı inen beyaz kalın çizgi şeklinde direk tasvir edilmiştir. Aşağıda bahar havasını veren çiçek dolu bozkır resmedilmiştir.

Tablodaki bütün imgeler aynı zamanda bir simgedir. Erkek tasviri asıl göçebe olan Kazak yiğidini, gelinlik içinde kadın portresi yiğidin güzel eşini simgelemektedir. Kılıç, tazı köpek, at, kartal ve kazan hazinelerin kalanlarıdır. Sınırsız çok yönlü bir bilgi gökyüzündeki yıldızlar ve gün ışığı olarak kabul edilebilir. Şanırak, yanan ocak, çadır kubbesi motifi eş tarafından korunacak aile ocağı dediğimiz evi simgelemektedir. Aynı zamanda bozkır bir göçebe için ev ve vatandır. Kubbe şeklinde gökyüzü ve yükarıdaki yıldızdan inen direk yaşam direği, çadırdaki bakanı simgelemektedir. Altay ve Sibirya Türklerinin inanışlarına göre Kuzey yıldızı kozmosa açılan bir kapı olduğunu ve gök yüzü kubbe şeklinde olup ondan inen direği sayesinde durmakta olduğunu söylenmektedir. Çadırın içindeki yerleşimi de yansıtmak amacıyla başköşe olan giriş kapısının karşısı "tör"ün sol tarafında kadın, sağ tarafında erkek bölümü olup resimde aynalı bir şekilde resmedilmiştir. Eril ve dişilin önemli simgeleri olarak güneş ve ay motifleri de bu yerleşime göre tasvir edilmiştir. Kadın tarafında tasvir edilen ağaç fidanı yaşam ağacını temsil edip kadının doğurgan olup yaşamı yani nesli devam ettireceğini ve büyüteceğini simgelemektedir. Kazandaki yemek bolluk ve bereketi simgelemektedir.

Resim kompozisyonu yatay bir şekilde oluşturulmuş olup simetriktir. Tabloda hem yatay hem dikey elementler eşit ve dengeli bir şekilde çözümlenmiştir. İki kenarda yerleştirilen kadın ve erkek portreleri kompozisyonu dengelemektedir. Erkek ve kadının portreleri resmin büyük bir kısmı oluşturmakta olup yine eril ve dişilin dengesini anlatmaktadır. Göçebe kültürü tabi ki ataerkil bir sistem üzerinde kurulmuştur fakat kadının rolü çok önemli ve değerlidir. Sembolik çadırın iki tarafında

portrelerin yerleşmesi hayatın bu iki başlangıca bağlı olduğu düşünceyi desteklemektedir. Resmin tam ortasında dikey çizgi üzerinde kuzey yıldızı, şanırak, kartal, kazan, ocak ve bunları birleştiren dünya/yaşam direği tasvir edilmiştir. Kartal hazinenin biri olmanın dışında aynı zamanda bir göçebe için hayati olan özgürlük sembolüdür. Bu dünya/yaşam direği hem bütün dünyayı hem bireysel yaşamı hem halkın yaşamını tutmaktadır. Her şey soy ve aile ocağı etrafında dönmektedir. Dikey bir şekilde resmedilen kılıç ve ağaç paralel ve aynı zamanda merkezden simetrik bir mesafede olarak tabloda tasvir edilmiştir. Çapraz bir konumda yerleştirilen köpek ve at çok simetrik ve statik kompozisyona hafif hareket katmaktadır.

Renk çözümlemesine gelince, tablo oldukça renkli ve ümit dolu hava veren renklere sahiptir. Konu itibarıyla resimde göçebe kültürünün en önemli unsurları, özünü ve güzelliğini resmetmek amaçlanmıştır. Erkek kostümün bordo rengi olgunluk ve liderliği, kadının gelinliğin geleneksel kırmızı rengi başlıca doğurganlığı ve sonra güzelliği simgelemektedir. Neşeli geçişlerle dolu açık mavi renkte gökyüzü, renkli çiçek dolu sıcak tonlarda bozkır neşe ve bahar havası vermektedirler. Gece gökyüzü koyu tonlarıyla derinlik ve resimde ihtiyaç duyulan kontrastı vermektedir. Kılıç, köpek ve at oldukça nötr bir şekilde resmedilmiştir.

Aşağıda "Yedi hazine" motifi kullanılmış eser örnekleri sunulmuştur.

Şekil 55. Abdramanov "Yedi Hazine

Şekil 56. Abdramanov "Göktürkler"2012

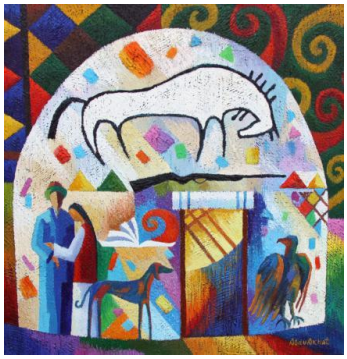
Şekil 57. Ahmetjanov “Yedi Hazine”2008

Şekil 58. Kilibayev “Yedi Hazine” 2012

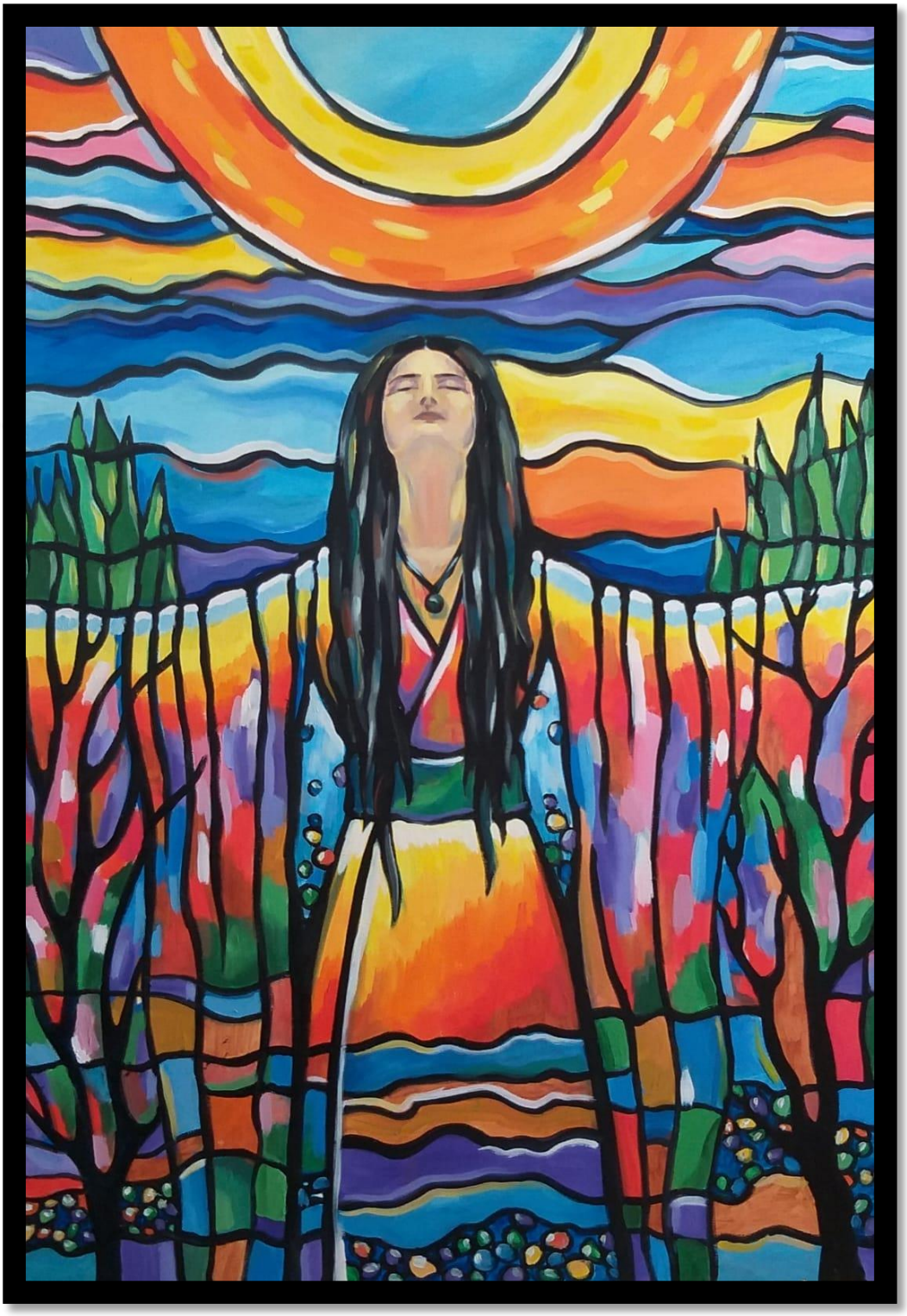

Şekil 59. Smagulova “Hazine” 2006

Şekil 60. Muratbayev “Yedi Hazine” 2016

4.1.11. Çalışma No.11. Kam Ana Duası

Şekil 61. Uygulama Çalışması No.11. “Kam Ana Duası” («Молитва Женщины-Шамана»), 2019. 100x70cm, TÜYB

“Kam Ana Duası” adlı tabloda kadın şaman motifi ele alınmaktadır. “Kadın, …doğası itibarı ile veya doğal olarak şamandır. (…) Kadın; doğumun efendisi olması, gebelik dönemi, dünyaya yeni bir can getirmesi, üremenin tek sahibi olması, yavrularıyla ilgilenmesi ve birlikte yaşama zorunluluğu itibarıyla toplumun biyolojik ve tinsel merkezi durumuna getirilmiştir. Kadının doğurganlığı onun kutsanmasını sağlamıştır. Bundan başka bazı özel durumlar kadınların karanlık güçlerle de ilişki ve temas halinde olduğu inancını doğurmuştur. Ayrıca sözlü gelenekler, arkeolojik kazılar ve tarihi veriler kadınları şifacı, otacı, kahin, falcı, kendinden geçen dansçı, kozmik yolcu olarak gösterir. Kadınlar en eski sağaltma metotlarını iyi bilen ve bunu başarıyla tatbik eden kişilerdir.” (Bayat, Türk Kültüründe Kadın Şaman, 2018) Resimde kadının muazzam ve sihirli gücünü yansıtmak amaçlanmıştır. Dua, bir dilek ve yalvarış olarak kabul edilirse, kadının yaratıcı gücü çok kuvvetli olduğu için duası mutlaka gerçekleşme özelliğine sahip olduğuna inanılır.

Tablo 100x70 cm tual üzerine yağlı boya tekniğinde yapılmıştır.

Resim süjesine gelince, tabloda kadın figürü resmedilmiştir. Etrafında yetişen yukarıya doğru uzanan ağaçlar ve yaprakları resmedilmiştir. Yukarıda daire şeklinde güneş ve ay bir arada tasvir edilmiş olduğunu kabul edilebilir. Kadın figürü yüzünü göğe doğru yukarı çevirmiş halde, gözleri kapalı, yüz ifadesi konsantre olmuş, meditasyon ve dua halinde olduğu görünmektedir. Kadının imajı klasik şaman görüntülere benzememektedir. Tabloda alışıldık halkbilimi üzerine kitaplarda gördüğümüz geleneksel şaman giysileri görünmemektedir. Resimdeki kadının giysisi daha çok çapan veya kimono tarzındadır. Kadının açılmış uzun saçları şaman imajını desteklemektedir (eski zamanında sadece kadın şamanlara veya normal kadınlara cenaze sırasında saçları açıp bırakmayı izin verilmektedir). Kolları göğün bağışını beklercesine iki tarafa ve yukarı doğru açılmış haldedir. Aynı zamanda kadın dünyanın, toprağın, suyun, hava ve ateşin, ay ve güneşin enerjilerini kullanabilme durumunda tasvir edilmiştir. Her şey onun hizmetindedir: gökyüzündeki hava, güneş ve ay, topraktaki hazineler ve su. Kadın sembolü olan toprak her şeyi yeşertme ve büyütme özelliğine sahiptir. Ağaçlar onun sayesinde büyüyor. Genel olarak tablo sahip olan mistik bir havasıyla dikkat çekmektedir.

Tablo kompozisyonu oldukça simetriktir. Kompozisyon merkezi ele alınan konuya uygun bir şekilde kadın figürü olarak görünmektedir. Tablonun yukarı kısmında resmedilen güneş ve ay kompozisyonun bir dominantı olarak ortaya

çıkmaktadır. Kadının iki tarafından yanına uzanan ağaç dalları ve yapraklar simetrik bir şekilde yerleştirilmiş olup kadınla birlikte göğe doğru uzanıyormuş gibi görünmektedir. Gökyüzündeki ve resmin aşağı kısımda yatay bir şekilde resmedilen dalgalı çizgiler ve lekeler genel olarak dikey çizgide oluşan kompozisyonu dengelemektedir. Yukarıdaki güneş ve ay yuvarlak bir şekilde çizilmiş olup yukarı doğru uzanmayı bir nevi durdurmaktadır.

Renk çözümlemesine gelince, tablo renkliliğiyle dikkat çekmektedir. Farklı kalınlıklarda kullanılan siyah kontur çeşitli renkli lekelerin arasındaki kontrastı arttırmakta ve şekilleri daha net ortaya koymaktadır. Çok renkli ve kontrastlı çözümleme tabloya çok canlı bir hava vermektedir.

Aşağıda "Kadın Şaman" motifi ele alınan eser örnekleri sunulmuştur.

Şekil 62. Kaydarov "Baksı/Şaman" 2012

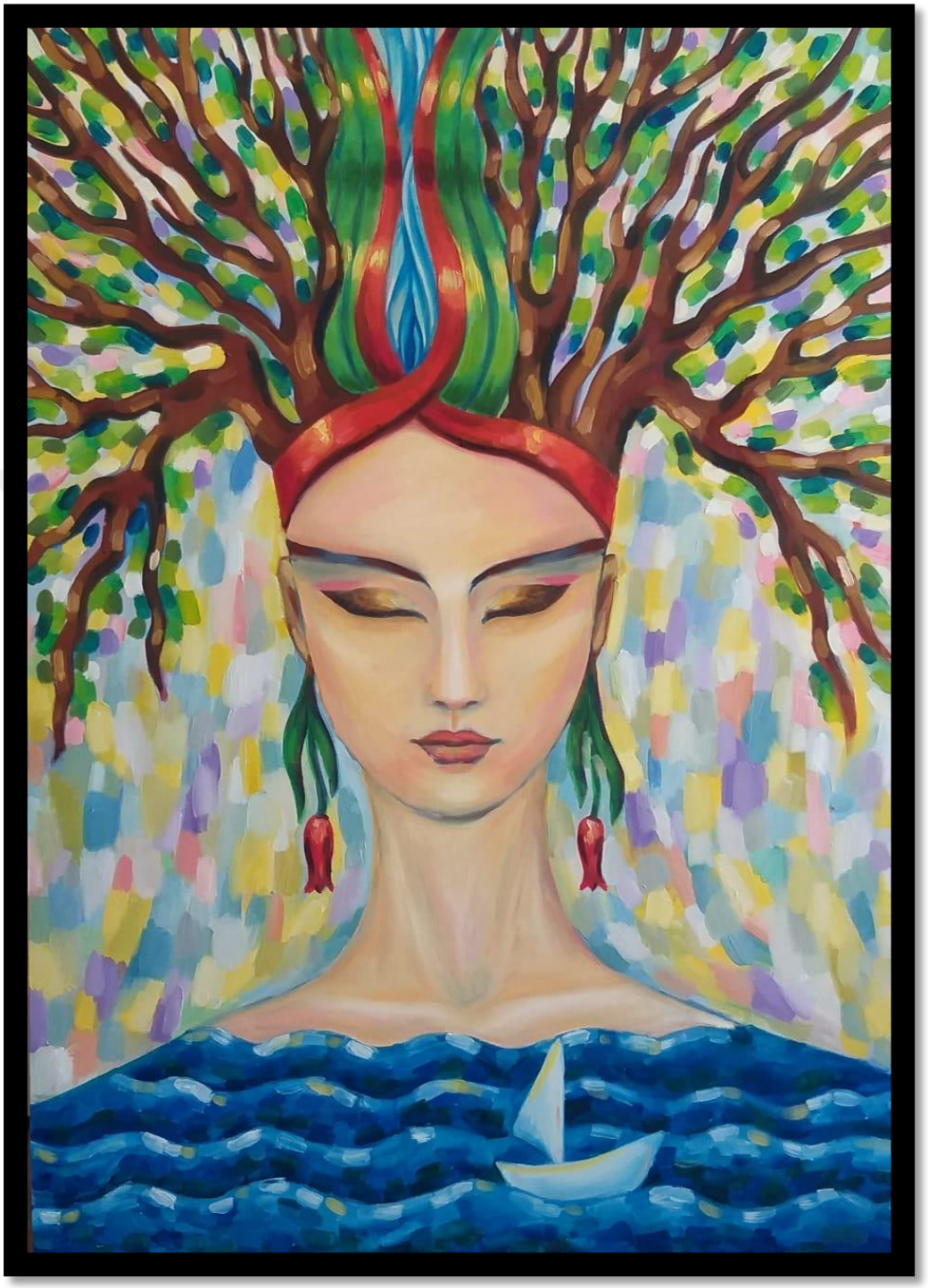

Şekil 63. Kamıtkanov"Baksı/Şaman" 2006

Şekil 64. Smagulov "İnisiyasyon" 2007

4.1.12. Çalışma No.12. Geyik Ana - Doğa Ana

Şekil 65. Uygulama Çalışması No.12. “Geyik Ana / Doğa Ana” («Мать-Олениха / Природа-Мать»), 2019. 100x70 cm, TÜYB.

“Geyik Ana / Doğa Ana” adlı resimde kadın ve ulu ana motifi ele alınmaktadır. Dünya mitolojilerinde ulu ana motifi çok önemli kült sayılmaktadır. Eserin yapım

sürecine gelince, resmedilen kadın motifi tamamen spontane oluşan bir karakterdir. Tablonun eskizi tamamlandığı zaman Cengiz Aytmatov'un "Beyaz Gemi" adlı öyküsünün bir illüstrasyona benzemiştir. Öyküde eski Kırgızların anası geyik ana efsanesi anlatılmıştır. Dolayısıyla tabloya "Geyik Ana" adını vermeye karar verilmiştir. Deniz tasviri ve üzerinde küçük beyaz gemi kararımızı desteklemektedir. Resmi tualde tamamlandığı zaman ise bu karakter sadece geyik anayı değil daha geniş bir imaj vermekte olduğunu düşünülmüştür. Bu yüzden tablo iki isim taşımaktadır. İkinci isim "Doğa Ana"dır.

Resim süjesi kadın tasvirinden oluşmaktadır. İnce hatlara sahip bir kadın yüzü, gözleri kapalı derin düşünme halindedir. Saçları yayılmış ağaç dalları veya boynuzlar şekline bürünmüştür. Başındaki taç yukarı doğru uzanmaktadır. Küpeler lale şeklindedir. Giysisi sudur ve süsü üzerindeki yüzen küçük beyaz gemidir. Kadının ince uzun boynu karakterine zariflik katmaktadır. Kadın karakteri olarak mitolojide her zaman yeraltı dünyayla bir bağlantısı vardır. Bu demektir ki kadın toprağın doğurganlığı, suyun yaşam verici özelliği, güzellik ve bereket simgeleri taşımaktadır. Tablodaki kadının başındaki yeşermiş canlı büyüyen ağaç dalları doğanın gücünü, bereketini yansıtmaktadır. Parlayan su dalgaları suyun derinliğini ve yaşamın başlangıcını hatırlatmaktadır.

Resim kompozisyonuna gelince, dikey çizgide simetrik bir şekilde çözümlenmiştir. Kadın portresi tablonun tam ortasında resmedilmiştir. Kadının başındaki taç ve beyaz gemi tasvirleri resimde asimetrik bir şekilde yerleştirilmiş olup çok simetrik bir kompozisyonu dengelemektedir.

Tablonun renk çözümlemesine gelince, sulu mavi tonlarda su dalgaları büyük bir leke oluşturmakta, kahverengi dalları ve etrafındaki sulu yeşil yaprakları doğanın uyanışını hatırlatmış olup tablodaki ikinci sırada alan büyüklüğüne sahiptir. Taç ve küpede ortaya çıkan kırmızı renkte vurgular resmi canlandırmaktadır. Fonda kullanılan pastel tonlarda renk lekeleri sulu ve parlak renklerdeki diğer elementleri dengelemektedir. Sakin ve sıcak düz ten renginde yüz ve boyun genel tabloya ihtiyaç duyulan nötr düz lekeyi sağlamış olup genel tabloyu tamamlamaktadır.

4.2.Uygulama Çalışmalarının Sonucu

Türk mitolojisi çok geniş ve derin bir alan olup, bu konuları inceleyen, araştıran herhangi bir kişi, bir bilim adamı ve herhangi sanatçı için sonsuz ilham kaynağıdır. Sanatta Yeterlik tezi için hazırladığımız çalışma dizini naçizane bir denememiz olup bu konuda çalışmamızın bir başlangıcı olarak kabul ediyoruz.

5. SONUÇ

“1990 Sonrası Kazak Resim Sanatında Türk Mitolojisi Motifleri” adlı bu tez çalışmamızda Kazak resim sanatının 1990 sonrası dönemi içinde 98 ressam tarafından yapılmış 568 adet resim sanatı eser örneğinde değerlendirilmiştir.

Kullanılan yöntemleri özetleyecek olursak, katalog, kitap, müze, galeri, internet siteleri, sergiler ve özel olarak mail üzerinden ulaşabildiğimiz resim sanatı eserleri içinden rastlanan Türk mitolojisi motifleri tespit edilip belirlenmiştir. Belirlediğimiz Türk mitolojisi motifleri kategorilere ayırıp Kazak resim sanatında tezahürünün örnekleri tespit edilip incelenmiştir.

Eserlerde en yaygın kullanılan At motifi olduğunu tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak Kazak kültürü bağlamında atın ne kadar önemli olduğu ve at arketipinin Kazak mentalite ve hafızasında kültürel bir kod olarak değerine dair fikir beyan etmek mümkündür. Türk göçebe kültürünün en temel unsurlarından biri at, Türk’ün barış ve savaş zamanlarında en yakın dostu olmakla birlikte çağdaş Kazak resim sanatında da ortaya çıkmıştır.

Tipolojik olarak ayırdığımız, Kozmogonik, Dişil, Eril motifler, Hayvan motifleri, Ritüel ve Kült, Geleneksel Ev ve Eşyası motifleri ve Diğer olarak adlandırdığımız motifler grupları ile ilgili, kategorilere göre “Değerlendirme” bölümünün altbölümlerinde detaylı bilgi ve grafikler sunulmuştur.

İncelediğimiz eserlerin içinde en yaygın kullanılan motifler büyükten küçüğe doğru olarak, At (209 eserde), Deve, Kartal, Güneş, Çadır, Ağaç, Kaplan, Koç, Şanırak, Köpek, Dağ, Boğa, Ay, Kurt, Balbal Ok-Yay, Su, Müzisyen, Pars, Sancak, Avcı, Okçu, Bilge, Kılıç, Geyik, Şaman, Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, Taş, Eyer, Dede Korkut, Yıldız, Balık, Yılan, Kazan (10 eserde rasltlanmıştır) motifleri tespit edilmiştir (Tablo 85. Eserlerde Kullanılan En Yaygın Türk Mitolojisi Motifler (10 eser ve üzeri eserde rastlanmıştır).

Buna karşın, Gök-Tengri, Umay, Çolpan, Jeztırnak, Peri, Kız Jibek, Ayşa Bibi, Kam ana, Asan Kaygı, Hıdır, Destan Batırları (Alpamıs, Koblandı, Kambar, Er-Targın vb.), Aşina, Aldar Köse, Ant İçme, Hanı İlan Etme, Atalar ve Ataları Anma motifleri, Türk mitolojinin ana ögeleri oldukları halde, çağdaş Kazak resim sanatında çok popular olmayıp, ressamların sadece bir kısmı tarafından kullanılmakta olduğu tespit edilmiştir.

Eserlerin çoğunda kullanılan “Hayvan” motifleri grubundan sonra, “Kozmogoni”, “Eril”, “Ev ve Eşyası” motifler grubu, “Ritüel ve Kült” motifler grubu aralarında çok büyük fark olmaksızın azalarak ve en son eserlerde rastlanan “Dişil” motiflerin en az olduğunu göstermektedir.

“Diğer” dediğimiz farklı motiflerden oluşan (Silahlar, Eyer, Bitkiler, Alaş, Yedi Hazine, Serap) grup karakteristik olarak karışık olduğundan dolayı bu sıranın dışında değerlendirilmiştir.

En yaygın kullanılan motifler grubu Hayvan grubu olduğunu tespit edilmiştir. Bu, Kazakistan kültürel ve tarihi geçmişi ile ilgili olmasıyla açıklanabilir. Hayvan motifleri grubu çağdaş resim sanatında en yaygın bir motif grubu olması, Kazak kültürünün, göçebe yaşam tarzının, ekonomisinin temeli hayvancılık olduğuyla açıklanabilmektedir. Başta at olmak üzere hayvanlar, Kazak mantalite, dünya görüşü ve toplumsal milli arketipler grubunu oluşturduğunu söyleyebiliriz.

Bugünde hayvancılıkla fiziksel alakası olan çok az ressam olmasına rağmen milli kimlik arayışı süreci geçmişe yönlendirdiğini ve kültürel geleneksel kodlarını canlandırmakta olduğu aşikardır. Köy hayatı ve hayvanlar ile ilgili çocukluktan gelen hatıralar, efsane ve destanlar, kaya resimleri, hayvan uslübu gibi ilham kaynakları sanatçıları beslemektedir.

Eril motifler grubunun Dişil motifler grubuna göre daha çok hatta Dişil motiflerin en az işlenmiş olduğunu gözlememiz Türk göçebe kültürünün izi olarak toplum düşüncesinde ataerkil yapısının halen devam ettiğinin bir göstergesi olabileceğini düşünmekteyiz.

Genel olarak Hayvan motiflerinin Türk kültürü ve mitolojinin ana unsuru olduğundan ve eski çağlardan beri, Orta Asya, Sibirya ve Kazakistan’da tespit edilen Hun, Saka döneminin hayvan uslübu sanat örneklerinden tüm sonraki dönemlerinde ve Kazak hanlığının tarihi boyunca Sovyet zamanına kadar pek değişmeyen göçebe yaşam tarzının maddi kültürün en önemli unsuru olan hayvanlar ve hayvan motifleri geleneksel sanatların her alanında rastlanır. Bu gelenek çağlar boyunca devam eden sürekliliğini günümüzde de koruduğu görülmektedir.

Genel olarak katalogta bulunan ressamların yaklaşımları, realistik, akademik çalışmalardan, dekoratif ve soyut çalışmalarına kadar gitmektedir. Ressamların bir

kısmı eski Sovyet zamanından kalan sansür ve realistik stil takiplaerınden özgürleşerek yeni dönemin seçim özgürlüğünü kullanmakta, diğer kısmı ise eski okulun geleneklerini sürdürmektedir. Sanatçıların eserlerinde mitolojik motifler yeniden düşünülmekte, dönüşüme uğramakta, yeniden anlamlandırılmaktadır.

Araştırmamızın sonucunda Kazakistan bağımsızlık dönemi boyunca Kazak ressamların arasında Türk mitolojisi motiflerinin kullanma açısından dalgalı büyüme dinamiği tespit edilmiştir.

Genel olarak ülkede bağımsızlık döneminin başından itibaren canlanan milli kimlik arayışı süreci, sanat dahil kültürün her alanında günümüze kadar devam etmektedir. Yukarıda belirttiğimiz çağdaş Kazak resim sanatında Türk mitolojisi motiflerinin zamanla çoğalması, popular hale gelmesi bir taraftan milli kimlik öz tanımlanma sürecinin diğer taraftan yeni ekonomik sisteminin bir parçası olan sanat pyasasının oluşmasıyla ilgilidir.

Daha önce çalışmamızın konusu ile ilgili yapılan çalışmalarla benzerlik, paralellik ve aykırılıklar araştırmacının elde ettiği bulgular sonucuna dayanan yorumlarla tartışma yapabileceğimiz N. Yu. Afanasyeva'nın (2006), A. K. Niyazov'un (2010), J.K. Taniyeva'nın (2010), L. İ. Nehvyadoviç'in (2013), E. T. Janısbekova'nın (2018), M.A. Kılınç'ın (2019), K. Baigutov'un (2020) tez çalışmaları ele alınmıştır.

N. Yu. AFANASYEVA'nın "Arhetipiçeskiye Motivı i Mifologiçeskiye Obrazı v Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Altaya" (Çağdaş Altay Resim Sanatında Arketipik Motifler ve Mitolojik İmgeler) adlı çalışmasında XX–XXI asırların geçiş döneminin çağdaş Altay ressamlarının sanat eserleri ele alınmaktadır. Konu başlığı açısından tez konumuzun başlığına yakındır, ancak mitolojik motiflerin yanında arketipik motifler ele alındığından dolayı çağdaş Altay sanat eserlerinde kullanılan arketipler tipolojisi yapılmıştır (Ruh arketipi, Eril ve Dişil olan karşıt başlangıçların birliği arketipi, Dünya Ağacı motifi, Su sembolü, Anne arketipi, Şaman, atalar, doğa elementleri arketipleri, Öz arketipi, Yol, Bütünlük arketipleri, Kutsal ve Gölge arketipi gibi). Araştırmacı, "Yapılan araştırmalar, sanatta gerçekliği inşa etmenin temelinin, kültürün sembolleri ve işaretleri aracılığıyla ifade edilen arketipsel motifler ve mitolojik imgeler olduğunu göstermektedir. Arkaik sanat unsurları, arkeolojik ve etnografik araştırmalara özel önem verilerek, Altay'ın çağdaş güzel sanatlarında yaygın olarak kullanılmaktadır. XX.-XXI. yüzyılın başında Altay ressamlarının

eserleri, yüksek sanatı ve bölgesel kimliği nedeniyle Rusya'nın sanat kültürüne değerli bir katkı" olduğunun sonucuna varmaktadır. Çalışma, arketipler sınıflandırması ve mitolojik motiflerin arketiplerle bağlantıları açısından dikkat çekmektedir (Afanasyeva, 2006).

A. K. NİYAZOV'un "Osnovnıye Tendetsii Jivopisi Kazahstana v Kontekste Sotsiokulturnıh Transformatsiy XX-XXI vv." (XX-XXI Yüzyılların Sosyo-Kültürel Dönüşümleri Bağlamında Kazakistan Resim Sanatının Ana Eğilimleri) adlı çalışmasında Kazakistan profesyonel resim sanatının tarihinin başından itibaren günümüze kadar yanı 1930lu – 1980li yılları ve 1990 sonrası dönemleri ele alınmaktadır. Bizi ilgilendiren 1990 sonrası bağımsızlık dönemidir. Yazar, özellikle bu dönemde Kazakistan resim sanatı alanında contemporary art dediğimiz yeni bir eğilimin ortaya çıktığına değinmektedir. Tez çalışmamızın konusu dışında olan bu fenomen ayrı bir araştırma çalışmasına ihtiyaç duymaktadır. Bununla birlikte Niyazov'un "Sürekli yenilenme sürecinde, resim sanatında kendi felsefi ve şiirsel anlamlarını ve poetikasını bulan bir kimlik arayışı var olduğunu ve Kazakistan'ın bağımsızlığı ile yeni dönemde, bu dinamik gelişme, ulusal sanatın yeni felsefi ve plastik görevlerin bütününde tam olarak gerçekleşmesine ve ayrıca geniş bir kültür ve gelenek diyaloğu bağlamında postmodernizm bağlamına girmesine izin verdiğini" ifade etmektedir (Niyazov, 2010).

J.K. TANİYEVA'nın "Znaki i Simvolı v Traditsionnom v Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana" (Kazakistan'ın Modern Güzel Sanatlarında Geleneksel İşaretler Ve Semboller) adlı çalışmasında 3. Bölümünde değinen 1990-2010 yılları arasında çağdaş görsel sanatlarında işaret ve sembolleri ele alırken resim sanatı, grafik, contemporary art, heykel, sinema alanlarında yansımalarını anlatmaktadır. "Geleneksel işaret ve sembolleri kullanan modern Kazak güzel sanatlarının iki ana yönü vardır. Birincisi, geleneksel sanat formlarında çalışan sanatçıların çalışmalarını temsil eder - resim, grafik, heykel vb. İkincisi, son zamanlarda Kazakistan'da ortaya çıkan çağdaş sanat – contemporary art." Ve devamında "Bugün Kazakistan'ın görsel sanatları, geleneksel ve yenilikçi olmak üzere iki kültürün bir sentezi olarak, milli bileşenleri nedeniyle dünyada ilgi çekmektedir.. Halkın dünya görüşünün, dini, ahlaki ve davranışsal fikirlerinin aktarıldığı Kazak kültürünün etno-kültürel kodlarını aktaran bu bileşendir. Ulusal "arketipler" hem

geleneksel biçimlerde - süs eşyaları, uygulamalı sanatlar ve hem de Kazakistan'ın modern görsel sanatlarında - resim, performanslar, video sanatı, sinematografide yansıtılmaktadır. Yüksek semiyotik statüye sahip olan Kazakistan modern sanatının unsurları ve biçimleri arasında arketip, Kazakların geleneksel dünya görüşüyle olan bağlantısını en açık şekilde yansıtır. Sembolik yüklü eserler, çağdaş sanatçının varlığın arketipsel temellerine karşı tutumunu ifade eder. Yüzyıldan yüzyıla işaretler ve semboller şeklinde aktarılan Kazak kültürü özgünlüğünü korumuş ve günümüzde sanatçılar tarafından sıklıkla bilinçaltıları üzerinden aktarılmakta" olduğunu açıklamaktadır (Taniyeva, 2010).

L. İ. NEHVYADOVİÇ'in "Etnokulturnıye Traditsii v İzobrazitelnom İskusstve Altaya (XX yy. ikinci yarısı – XXI yy. başı)" (Altay Güzel Sanatlarında Etnokültürel Gelenekler (20. yüzyılın ikinci yarısı - 21. yüzyılın başları)) adlı doktora tez çalışmasında yukarıda andığımız Afonasyeva'nın çalışmalarının devamı olarak kabul edilebilir ancak bu kez Altay çağdaş sanatını içinde etnokültürel geleneklerinin yansımaları bağlamında ele almakta, etnometodoloji, sanat antropolojinin güzel sanatlarda etnokültürel geleneklerini inceleme metodu olarak kullanma imkanlarını araştırma hedeflenmiştir (Nehvyadoviç, 2013). Bu anlamda, Türk mitolojisi motiflerinin çağdaş Kazakistan ve Türkiye güzel sanatlarını incelerken bu metodları göz önünde bulundurmakta fayda olacağını düşünmekteyiz.

E. T. JANISBEKOVA'nın, konumuzla paralel olarak edebiyat alanında araştırmayı ele alan "Mifologiçeskiye Obrazı i Motivı v Sovremennoy Kazahstanskoy Proze" (Modern Kazak Nesirinde Mitolojik İmgeler ve Motifler) adlı doktora tez çalışmasında arketipler sınıflandırılması (diriliş, ruh/totem, Gökyüzü, hafıza ve kader, Savaşçı ve Çoban, Büyük Baba, insan iradesi ve insan ideali arketipleri, anne arketipi, sonsuzluk arketipi), mitologem (eng. "mythologeme"), mitem (eng. "mytheme") gibi terimlerin, motifi oluşturan kahramanların mitolojik motifleri arasında bağlantılarının analizi açısından önemli çalışmadır. Araştırmacı, çalışma sonucunda kazak çağdaş nesirinde "remitolojizasyon" eğilimini gözlemlemekte ve Kazak nesir yazarlarının incelenen tüm edebi metinleri aynı hikayeye, bireyselleşme sürecine, Kendinde Ötekinin tezahürü, modern bir kişinin ve halkın (etnik grubun) acılı ve çelişkili kendini tanımlama sürecine indirgenebileceğini" vurgulamaktadır (Janısbekova, 2018).

Yukarıda belirttiğimiz konumuz ile ilgili yapılan çalışmalarda yazarları tarafından ortaya konan, küreselleşme, bireyselleşme, milli, ruhani, kültürel kimlik arayışı ve kendini öz tanımlama süreçlerinin sonucu olan gelenksel kültüre ve mitolojisine dönüş resim sanatı dahil kültür ve sanatın her alanı için kaçınılmaz ve son derece doğal olduğunun fikirlerini paylaşmaktayız.

M. A. KILINÇ'ın Türk Mitolojisinin Çağdaş Türk Resim Sanatındaki Yansımalarının İncelenmesi" adlı tezinin sonucunda, çalışmasında "incelenen sanatçılar (B. R. Eyüboğlu, A. Çoker, E. Akyavaş, S.S. Tekcan, C. Göknil, A. Yeşil, M. Başbuğ, H. Kıran) eserlerinde hem biçimsel hem de imgesel yönden bakıldığında sembol ve öğelerden ağırlıklı olarak hayvansal sembolleri kullandıkları görüldüğünü" açıklamaktadır (Kılınç, 2019). Bu anlamda tez çalışmalarımızın kapsamlarının ölçekleri farklı olmasına rağmen Türk sanat dünyasının iki örneği olan Kazakistan ve Türkiye resim sanatındaki Türk mitolojisi motiflerinin içinde hayvansal motiflerinin en sık kullanıldığına dair sonuçlarının ortak yanı ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de yapılmış tez çalışmamıza en yakın K. BAIGUTOV'un Kazak Mitolojisinin Resimsel Çözümlemesi" adlı Sanatta Yeterlik Tezinde "Kazak mitolojisinin en güzel metinlerinden biri olan" ve tüm Kazak mitolojisini temsil edecek kadar önemli olan "Er Töstik" masal-mitini ele alarak hem genel Kazak mitolojisinin resmini ortaya koymak hem kişisel olarak söz konusu mitin ressamın kendi hayatını nasıl etkilediğine dair bir ağaç baskı tekniğinde çalışma serisi yapılmıştır. Tez çalışmasında Kazak sanatında eski çağlardan bugünkü resim ve grafik sanatlarında Kazak mitolojisinin yansımalarını en önemli örneklerle anlatılmaya çalışılmıştır (Baigutov, 2020). Çalışmamızda ise Kazak resim sanatının tarihine girmeden daha dar bir yaklaşım takip edilmiş, Kazakistan bağımsızlık dönemi resim sanatı eserleri ele alarak kapsamlı katalog oluşturulmuş, Türk mitolojisi motiflerinin tezahürüne odanklanılmış, motiflerin kategorileri, rastlanma sıklığı, dağılım dinamikleri vb. göstergeler incelenmiş ve uygulama çalışmaları yapılmıştır.

Bu konuda çalışmak isteyenlere yol göstermek için yapılan tez çalışmamızda başlangıçta 1990 sonrası Kazak resim sanatındaki Türk mitolojisi motiflerinin yansımalarını incelemek olan belirlenen hedefe ne kadar ulaşıldığına dair değinecek olursak, uzun bir dönemi ele alınması, çok sayılı sanatçının eserleri ve çok sayıda mitolojik motiflerin incelenme açılarından bağımsızlık dönemi ilgili konuda Kazak

resim sanatının genel tablosunu verecek kadar kapsamlı bir çalışma olduğunu düşünmekteyiz. Fakat aynı nedenden dolayı eserlerin detaylı sanatsal analizine girilmediğini ve mitolojik motiflerin anlamları araştıtıldığı halde, üzerinde çok durulmadığını belirtebiliriz.

Araştırma çalışmamızın sonucunda Türk mitolojisinin motiflerini incelerken, motiflerinin çoğu kapsamlı ve katmanlı anlamlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ancak resim sanatında her zaman bu farklı katmanlarının yansıtılmadığını görebiliriz. Bu alanda çalışacak sanatçıların derin araştırma yaklaşımına ihtiyaç olduğunu düşünmekteyiz ki bu alan çeşitli Türk halkları ve genel Türk dünyasına bir kazanç ve milli kimlik öz tanımlanma sürecinde önemli bir katkı bulanabileceği unsur olduğunun fikrindeyiz.

Türk mitolojisi çok geniş ve derin bir alan olup, bu konuları inceleyen, araştıran herhangi bir kişi, bir bilim adamı ve herhangi sanatçı için sonsuz ilham kaynağıdır. Sanatta Yeterlik tezi için hazırladığımız çalışma dizini naçizane bir denememiz olup bu konuda çalışmamızın bir başlangıcı olarak kabul ediyoruz.

KAYNAKÇA

Abdaliyeva, A. (2017). *www.aakzhana.com*. www.aakzhana.com adresinden alındı

Açа, M. (2019). Kazak Mitolojisi Araştırmalarının Erken Kayan Yıldızı. Toroslardan Tanrı Dağlarına Türk Halk Biliminin Ulu Çınarı. *Dr. Ali Berat Alptekin Armağanı*, 271-276.

Afanasyeva, N. Y. (2006). *Arhetipiçeskiye Motivı i Mifologiçeskiye Obrazı v Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Altaya.* Кафедра истории отечественного и зарубежного искусства, Специальность 17.00.04 - изобразительное искусство,декоративно-прикладное искусство и архитектура. Barnaul (Барнаул): Алтайский государственный университет.

Aldar Köse. Kazak Masallar. Animasyon filmin bölümleri. (2014). 2021 tarihinde www.artstation.com, youtube.com : https://www.artstation.com/artwork/L3OPdl adresinden alındı

Alsan, Ş. (2005). *TÜRK MİMARİ SÜSLEME SANATLARINDA MİTOLOJİK KAYNAKLI HAYVAN FİGÜRLERİ (Orta Asya'dan Selçuklu'ya).* İstanbul: MARMARA ÜNİVERSİTESİ.

Altun, I. (2008, 3/5). Türk Halk Kültüründe Elma. *Türkish Studies. İnternational Periodical For the Languages, Literature and Histroy of Turkish or Turkic*, 262-281.

Antologiya İskusstva Kazahstana. Jivopis. (2004). Almatı.

Argınbayeva, M. (2011). Tsivilizatsionnaya Funktsiya Mifa (Mitin Medenileştirici Fonksiyonu). *ҚазҰУ хабаршысы. Филолгия сериясы*(№ 3 (133)), 171-174.

Asemkulov, T. (2004). Yedinaya Mifologiçeskaya Sistema (Tek Mitolojik Sistem) Единая мифологическая система. *"Ruh-Miras" Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No. 2(2)), 38-51.

Asemkulov, T., & Naurzbayeva, Z. (tarih yok). *Mifologiçeskiy Obraz Zmei/Drakona: Drama Çeloveçeskoy Predıstoriyi.* http://www.dialog.kz: http://www.dialog.kz/articles/kultura/2008-11-26/talasbek-asemkulov-zira-naurzbaeva-mifologicheskiy-obraz-zmei-drakona adresinden alındı

Ateş, M. (2001). *Mitolojiler ve Semboller*. İstanbul: Aksiseda Matbası.

Atırau-Müze, K. (tarih yok). Atırau, Kazakistan. 2016 tarihinde alındı

Awezov, M., Aktaran: İsmail, Z., & Güngör, A. (1997). KIZ JİBEK. *bilig*(5/Bahar), 76-82.

Ayazbekova, S. Ş. (1999). *Kartina Mira Etnosa: Korkut-Ata i Filosofiya Muzıki Kazahov (Etnosun Dünya Resmi: Korkut-Ata ve Kazakların Müzik Felsefesi) Картина Мира Этноса: Коркут-ата и философия музыки казахов.* . Almatı (Алматы): KC Eğitim ve Bilim Bakanlığı Felsefe ve Siyaset Enstitüsü Bilgisayar-Yayın merkezi (Компютерно-издательский центр Института философии и политологии МОиН РК).

Aydın, E. (2009). *Süreli Yayındaki Türk Mitolojisi Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Açısından Değerlendirilmesi.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI, TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI. İstanbul: T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ.

Aytaş, G. (tarih yok). Türk Kültür ve Edebiyatında Geyik Motifi ve "Haza Destan-ı Geyik".

Ayupov, N. G. (2012). *Tengrianstvo Kak Otkrıtoye Mirovozzreniye (Açık Bİr Dünya Görüşü Olarak Tengricilik) Тенгрианство Как Открытое Мировоззрение. Монография.* Алматы: КазНПУ им.Абая. (Almatı): "KİYE" (КИЕ).

Bahar, H. (tarih yok). Avrasyada Ölüm ve Türklerde Mezar Kültürü. *PROF. DR. NEJAT GÖYÜNÇ ARMAĞANI*, 267 - 304.

Baigutov, K. (2020). *KAZAK MİTOLOJİSİNİN RESİMSEL ÇÖZÜMLEMESİ.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ, Resim Anasanat Dalı. Ankara: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ.

Bayat, F. (2015). *Ana Hatlarıyla Türk Şamanlığı.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Bayat, F. (2017). *Türk Mitolojik Sistemi (Ontolojik ve Epistomolojik Bağlamda Türk Mitolojisi) Cilt: 1.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş. .

Bayat, F. (2018). *Türk Kültüründe Kadın Şaman.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Bayat, F. (2018). *Türk Mitolojisi Sistemi (Kutsal Dişi - Mitolojik Ana, Umay Paradigmasında İlkel Mitolojik Kategoriler - İyeler ve Demonoloji) Cilt: 2.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Begalin, A. (2017). *Facebook*. www.facebook.com: https://www.facebook.com/begleon adresinden alındı

Beydili, C. (2004). *Türk Mitolojisi Ansiklopedik Sözlük.* Ankara: Yurt Kitap-Yayın.

Bibina, A. (2003). *Pavlodar Ressamları.* Almatı: "Zolotaya Kniga".

Bisenbayev, A. (2008). *Mifı Drevnih Tyurkov (Eski Türklerin Mitleri) Мифы Древних Тюрков.* Almatı (Алматы): "An-Arıs" (Ан-Арыс).

Boratav, P. N. (2012). *Türk Mitolojisi. Oğuzlar - Anadolu, Azerbaycan ve Türkmenistan Türklerinin Mitolojisi.* Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Bozkurt, F. (1995). *Türklerin DİNi.* İzmir: Cem Yayınevi.

Bütüner, Ş. (2020). SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, TÜRK HALK BİLİMİ ANABİLİM DALI TÜRK HALK BİLİMİ BİLİM DALI. ANKARA: GAZİ ÜNİVERSİTESİ.

Caynak, S. (2021). *SERİKBOL QONDIBAY'IN "ARĞIKAZAK MİFOLOGİYASI" ADLI ESERİNDE MİT KAVRAMSALLAŞMASI VE KAZAK MİTOLOJİ TASARIMI.* Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halkbilimi Anabilim Dalı. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Çağlar, B. (2008). *TÜRK MİTOLOJİSİNDE DÖRT UNSUR VE SİMGELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ANABİLİM DALI. KOCAELİ : T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ.

Çobanoğlu, Ö. (tarih yok). *Türk Mitolojisinde Al Dini ve Okra İlişkisi* . Pdf (internet) s. 981- 986.

Çoruhlu, Y. (2000). *Türk Mitolojisi Anahatları.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Danacı, B. (2012). *HİKÂYELERİN YARATICILIĞA ETKİSİNİN 10-12 YAŞ GRUBU ÇOCUK RESİMLERİNDE MİTOLOJİK KONULU HİKÂYELERİN YARATICILIĞA ETKİSİNİN BELİRLENMESİNDE UYGULAMA YÖNTEMLERİNE YÖNELİK BİR KARŞILAŞTIRMA.* EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI. ANKARA: T.C. GAZİ ÜNİVERSİTESİ.

Demirci, S. (2020). *TÜRK MİTOLOJİSİNDE HAYVANSAL MOTİFLERİN KUYUM TEKNİKLERİ İLE UYARLANMASI.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ, GELENEKSEL TÜRK SANATLARI ANASANAT DALI. ISPARTA: T.C.SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ.

Dilek, İ. (2014). *Resimli Türk Mitoloji Sözlüğü. Altay/Yakut.* Ankara: Grafiker.

Doğan, O. (2006). *BOZKIR KAVİMLERİNİN KÜLTÜR VE MİTOLOJİLERİNDE AT.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, ESKİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI. ANKARA: T.C.GAZİ ÜNİVERSİTESİ.

Dönmez, P. (2001). *Türk Mitolojisi Üzerine Türkiye'de Yapılan Yayınların Bibliyografyası ve Bu Yayınların Analizi.* Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı. İzmir (Измир): Ege Üniversitesi.

Easy, S. (2010). *İran ve Türk Mitolojisinde Ay ve Güneş İle İlgili Tasavvurlar.* Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı. İzmir: Ege Üniversitesi.

Elpe, E. (2003). *Türk Mitoloji ve Sanatında Ağaç.* Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Türk İslam Sanatları Programı. İstanbul: T.C. Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ergun, P. (2017). *Türk Kültüründe Ağaç Kültü.* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.

Eröz, M. (1990). *Türkiye'de Alevilik Bekteşilik.* Ankara: Kültür Bakanlığı.

Ertürk, Y. P. (2011). *SİRİUS KÜLTÜRÜ ve TÜRK MİTOLOJİSİ İLİŞKİSİ.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, TÜRK HALK EDEBİYATI BİLİM DALI. Ankara: T.C. GAZİ ÜNİVERSİTESİ.

Esin, E. (2001). *Türk Kosmolojisine Giriş.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Esin, E. (2003). *Orta Asya Osmanlı'ya Türk Sanatında İkonografik Motifler.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Filatov, V. (2002). *'Tengri-Umai' 2002 İnternational Art Festival.* Almatı: İntellService.

Gültepe, N. (2015). *Yeni Araştırmalar Işığında Türk Mitolojisi.* İstanbul: Resse Yayınları.

Hazbulatov, A., Sultanova, M., & Şaygozova, J. (2017). *Animalistiçeskaya Vselennaya Kazahskoy Kulturı v Diagramme Epoh (Epokların Diyagramında Kazak Kültürün Animalistik Evreni) Анималистическая Вселенная Казахской Культуры в Диаграмме Эпох.* Astana (Астана): KazNİİK (КазНИИК - Казахский Научно-Исследовательский Инствитут Культуры).

İbrayev, Ş., & Aktaran: Arıkan, M. (2006, Bahar). Kazak Mitleri ve Mitik Efsaneleri Hakkında. *Bilig* (37), 1-11.

İltar, G. (tarih yok). Eski Türklerde Mezar Kültü ve Günümüze Yansımaları.

İmanov, A. (2021). *MİTOLOJİ VE MODERN DÜNYA HALKLARININ KÜLTÜRÜNDEKİ "KURT" İMGESİNİN ROLÜ VE İŞLEVİ İLE DÜNYA SİNEMA FİLMLERİNDEKİ KURT İMGESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, RADYO TELEVİZYON SİNEMA ANABİLİM DALI. İSTANBUL: T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ.

İnal Sert, A. Ö. (2021). *ERKEN DÖNEM TÜRK MİTOLOJİSİNDE KANATLI HAYVAN MOTİFLERİNİN ARAŞTIRILMASI İLE SERAMİK FORM VE YÜZEYLERİNE UYGULANMASI.* LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ, Seramik Anasanat Dalı. Kütahya: T.C. KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ.

İnan, A. (1976). *Eski Türk Dini Tarihi.* İSTANBUL: MİLLİ EĞİTİM BASIMEVİ.

İnan, A. (1986). *Tarihte ve Bugün Şamanizm. Materyal ve Araştırmalar.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

İnce, C. (2015). *TÜRK MİTOLOJİSİNDE YILAN VE RESİM SANATINDAKİ İZDÜŞÜMLERİ.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, RESİM ANASANAT DALI RESİM SANAT DALI . Konya: SELÇUK ÜNİVERSİTESİ.

Janaydarov, O. (2006). *Mifı Drevnego Kazahstana. Detskaya entsiklopediya Kazahstana (Antik Kazakistan Mitleri. Kazakistan Çocuk Ansiklopedisi) Мифы Древнего Казахстана. Детская энциклопедия Казахстана.* Almatı (Алматы): Aruna (Аруна).

Janısbekova, E. T. (2018). *Mifologiçeskiye Obrazı i Motivı v Sovremennoy Kazahstanskoy Proze. Мифологические образы и мотивы в современной казахстанской прозе* . Филология. Almatı (Алматы): Казахский национальный педагогический университет имени Абая.

Jetpisbayeva, B. (2005). Kazahskaya Hudojestvennaya Traditsiya: Obraz Volka (Казахская художественная традиция: образ волка). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No:2(5)), 58-67.

K.C.MilliMüzesi. (2016, 10 21). Kuat Askarov'un "Sonsuzluk" Adında Sergi. Astana, Kazakistan.

Kafesoğlu, İ. (1980). *Eski Türk Dini.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları: 367.

Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk Milli Kültürü.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Kakenulı, J. (2013). *Aq zer. Nemese Qazaqtın beyneleu alemı suretşı közımen.* Astana: Foliant.

Kalafat, Y. (2009). *Türk Halk Tefekküründe Kurt-2. Türk Kültürü Haklarında Karşılaştırmalı Halk İnançları.* Ankara: Berkan Yayınları.

Kalıbekova, A. (2011). *Narodnaya Mudrost Kazahov o Vospitanii*. 2021 tarihinde https://e-history.kz/ru/publications/view/2271 adresinden alındı

Karjaubayeva, S. (2003). K Voprosu Plastiçeskoy Transformatsii Prostranstva v Sovremennoy Jivopisi Kazahstana. К вопросу пластической трансформации пространства в современной живописи Казахстана. *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 573 - 582). içinde Almatı.

KasteyevMüzesi. (2013). *Respublikanskaya Vıstavka-Konkurs "Kazahskiy Narodnıy Epos. İstoriya i Traditsii Kazahskogo Naroda".* Almatı: İnterprint.

Kazakistan Sanatın Antolojisi. Resim. Антология Искусства Казахстана. Живопись. (2004). Almatı.

Kelam (Koroğlu), Ş. (2019). *TÜRK MİTOLOJİSİNDE ÇAM AĞACI SEMBOLÜNÜN YERİ VE ÇAĞDAŞ TÜRK RESİM SANATINA YANSIMALARI.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, RESİM ANABİLİM DALI. KONYA: T.C. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ.

Khousnoulline, R. (2003). *Tatar Mitolojisi Hakkında Yapılmış Çalışmaların Değerlendirmeli Bibliyografyası.* Sosyal Bilimler Enstştüsü , Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı. İzmir: T.C. Ege Üniversitesi.

Kiçigina, A. (2008). *İSKUSSTVO NEOARHAİKİ V KONTEKSTE SEVREMENNOY REGİONALNOY KULTURI.* РЕЛИГИОВЕЛЕНИЕ\ ФИЛОСОФСКАЯ АНТРОПОЛОГИЯ\ ФИЛОСОФИЯ КУЛЬТУРЫ. OMSK: ОМСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ.

Kılınç, M. A. (2019). *Türk Mitolojisinin Çağdaş Türk Resim Sanatındaki Yansımalarının İncelenmesi.* Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim ve Baskı Sanatları Anasanat Dalı. Giresun: T.C. Giresun Üniversitesi.

Kırzıoğlu, F. (tarih yok). Azerbaycan ve Anadolu'da Türkistan'dan Gelen Eski Milli-Gelenek: Kabirtaşı Olarak Kullanılan Koyun ve At Heykelleri. 133-160.

Kıvrak, E. (2020). *TÜRK MİTOLOJİSİNDEKİ KARAKTERLERİN ANALİZİ VE YENİDEN TASARLANMASI.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ , GRAFİK TASARIM BİLİM DALI GRAFİK ANASANAT DALI. Malatya: T.C. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ.

Kiyanskiy, V., & Jamalov, A. (2008). *Saken Gumarov'un Yıldız Ritmleri (Звездные Ритмы Сакена Гумарова).* Astana: Makemoto Holding.

Kobjanova, S. (2003). K Voprosu Hudojestvennoy Kritiki İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana. *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 560 - 572). içinde Almatı.

Kokumbayeva, B. (2011). "Tengriane i Tengrianovedı: Vremen Svyazuyuşaya Nit" Тенгриане и Тенгриановеды: времен ввязующая нить. *Тенгрианство и эпическое наследие народов Евразии: истоки и современность. Материалы III Международной научно-практической конференции.* (s. 75 – 77). Abakan (Абакан): Хакасское книжное издательство.

Kolaylı, N. (1998). *ÇAĞDAŞ TÜRK RESMİNDE MİTOLOJİ.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ RESİM İŞ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI. BURSA: T.C. ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ.

Kondıbay, S. (2005). *Kazak Mitolojisi. Kısa Sözlük (Казахская Мифология. Краткий словарь).* Almatı (Алматы): "Nurlı Alem" (Нурлы Алем).

Kondıbay, S. (2006). *Kazahskaya Step i Germanskiye Bogi (Kazak Bozkırı ve Germen Tanrıları) Казахская Степь и Германские Боги.* Almatı (Алматы): 2006.

Kondıbay, S. (2011). *Mifologiya Predkazahov. Kniga Çetvertaya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 4) Мифология Предказахов. Книга четвертая.* Almatı (Алматы): SaGa (СаГа).

Kondıbay, S. (2011). *Mifologiya Predkazahov. Kniga Pervaya. (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Первая.* Almatı (Алматы): SaGa (СаГа).

Kondıbay, S. (2011). *Mifologiya Predkazahov. Kniga Tretya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kitap: 1) Мифология Предказахов. Книга Третья.* Almatı (Алматы): SaGa (СаГа).

Kondıbay, S. (2011). *Mifologiya Predkazahov. Kniga Vtoraya (Ön-Kazakların Mitolojisi. Kniga: 2) Мифология Предказахов. Книга Вторая.* Almatı (Алматы): SaGa (СаГа).

Kornev, S. (2005). Traditsiya, Postmodern i Veçnoye Vozvraşeniye. *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.1(4)), 66-72.

Kuşkumbayev, A. (2004). İbo Ne Znali Oni Drugogo Puti, Krome Pramogo... *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.3(3)), 50-55.

Larina, Y. İ. (2012). "Nado Jir Tengri molitsa - on travı dayet": travoleçeniye u kazahov. *Etnokulturnıye protsessı v proşlom i buduşem. К юбилею доктора исторических наук, профессора Клавдии Ивановны Козловой*, 213 - 220.

Li, K. (2003). Evraziyskiy Konsept İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana k Postanovke Voprosa (Евразийский концепт изобразительного искусства Казахстана к постановке вопроса) . *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 500 - 505). içinde Almatı.

Malinovskaya, E. (2003). Etapı i Tendetsii Formirovaniya Natsionalnoy Şkolı Kazahstana (Arhitektura, İskusstvo) Этапы и Тенденции Формирования Национальной Школы Казахстана (Архитектура, Искусство) . *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 489 - 499). içinde Almatı.

Marusiç, V. (2004). Put Voina (Путь Воина). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.3(3)), 76-82.

Marusiç, V. (2005). Traditsiya – Eto Ne Gerbariy, Eto Zerno (Репортаж "Рух-Мирас" - "Традиция - это не гербарий, это зерно"). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.2(5)), 90-92.

Mergaliyev, D. M. (2009). *Folklor Kak İstoçnik Hudojestvennogo Natsionalnogo Stilya v İskusstve Kazahstana na Rubeje XX-XXI v. ФОЛЬКЛОР КАК ИСТОЧНИК ХУДОЖЕСТВЕННОГО СТИЛЯ В ИСКУССТВЕ КАЗАХСТАНА НА РУБЕЖЕ XX-XXI В.* Алтайский государственный университет, Специальность 17.00.04. - изобразительное искусство, декоративно-прикладное искусство и архитектура. Barnaul (Барнаул): Кафедра истории отечественного и зарубежного искусства.

Muhametalina, R. (2012). *Kazakistan Ressamları (Художники Казахстана)* (Cilt 1). Astana: "Kazakhstan export import".

Mülayim, S. (1994). *Sanat Tarihi Metodu.* İstanbul: Bilim Teknik Yayınevi.

Naurızbayeva, Z. (2005). Sudba Tengrianstva İ Mif O Nurtole. Судьба Тенгрианства и миф о Нуртоле. *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*, 23-29.

Naurzbayeva, Z. (2004). Kultura Koçevnikov i Sovremennıy Mentalitet Kazahov (Культура кочевников и современный менталитет казахов). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.3(3)), 83-91.

Naurzbayeva, Z. (2004). Realnost Duha. Kazahskaya Simvolika v Knige M.Magauina "Ya". *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.1 (1)), 55-67.

Naurzbayeva, Z. (2005). Ertteu. Ponyatiye Kulturı i Kulturogenez v Mifologiyi Tyurkskih Koçevnikov (Ерттеу. Понятие культуры и культурогенез в мифологии тюркских кочевников). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No:2(5)), 22-28.

Naurzbayeva, Z. (2020). *Veçnoye Nebo Kazahov (Kazakların Sonsuz Göğü) Вечное Небо Казахов.* Almatı (Алматы): "KazHeritage".

Nehvyadoviç, L. İ. (2013). *Etnokulturnıye Traditsii v İzobrazitelnom İskusstve Altaya (vtoraya polovina XX - naçalo XXI vv.).* Кафедра истории отечественного и зарубежного искусства, 17.00.04 – изобразительное,декоративно-прикладное искусство и архитектура. Barnaul (Барнаул) : Алтайский государственный университет.

Niyazov, A. K. (2010). *Osnovnıye Tendetsii Jivopisi Kazahstana v Kontekste Sotsiokulturnıh Transformatsiy XX-XXI vv.(Основные тенденции живописи Казахстана в контексте социокультурных трансформаций XX – XXI вв.* Академия Наук Республики Узбекистан. Taşkent (Ташкент): Институт искусствознания.

Nurgaliyeva, A. (2005). Klyuçevıye Etapı İslamizatsiyi Naseleniya Kazahskih Stepey. A. Nurgaliyeva içinde, *Oçerki Po İstoriyi İslama V Kazahstane* (s. 4-29). Almatı.

Nurpeisova, L. U. (2005). Akanayev Hk.Makale. *Şahar - Kultura*(No.4 (4)).

Nurpeisova, Ş. (2005). Tretya Sila. Faktor Kulturı V Epohu Globalizma. *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.3(6)), 42-63.

Ocak, A. Y. (2002). *Alevi ve Bektaşi İnançlarının İslam Öncesi Temelleri. Bektaşi Menakıpnamelerinde İslam Öncesi İnanç Motifleri.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Ospanaliyeva, B. (2004). *Kazakistan'da Yapılan Mitoloji Çalışmalarının Analitik Bibliyografyası.* Türk Dünyası Araştırmaları, Türk Halk Bilimi Bilim Dalı. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ögel, B. (1993). *Türk Mitolojisi.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Ögel, B. (1995). *Türk Mitolojisi II. Cilt (Kaynakları ve açıklamaları ile destanlar)* (Cilt II). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Özdemir, Ö. (2020). SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI. KAYSERİ: T.C. ERCİYES ÜNİVERSİTESİ.

Özgür, S. (2006). *ŞAMANİZM VE CAN GÖKNİL'İN YAPITLARINDAKİ İZDÜŞÜMLERİ.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ, SANAT TARİHİ ANABİLİM DALI. İSTANBUL: T.C. İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ.

Özkan, M. (2018). *CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK RESMİNDE ŞAMAN SEMBOLLERİNİN GÖRSEL ÇÖZÜMLEMELERİ.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ, RESİM ANABİLİM DALI. MERSİN: MERSİN ÜNİVERSİTESİ.

Özkartal, M. (2009). *İLKÖĞRETİM SANAT ETKİNLİKLERİ DERSİNDE DEDE KORKUT DESTANI'NIN MİLLİ DEĞERLERİN KAZANILMASINA ETKİSİ.* GAZİ ÜNİVERSİTESİ, RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI. ANKARA: EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI.

Öztaş, M. G. (2021). *TÜRK MİTOLOJİSİDEKİ HAYVAN İMGELERİNİN GÜNÜMÜZ GİYSİ TASARIMLARINA UYARLANMASI.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ , SANAT VE TASARIM ANABİLİM DALI. Çankırı: T.C. ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ.

Parsıl, Ü. (2021). *TÜRK MİTOLOJİSİNDEKİ HAYVAN İMGESİNİN 1950 SONRASI TÜRK RESMİNDEKİ YANSIMALARI.* SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ,

RESİM ANABİLİM DALI. KIRIKKALE: T.C. KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ.

Pektaş, F. (2022). *ANADOLU HALK HİKÂYELERİ VE KÜLTÜRÜNDE, MİT ALGISI VE SANAT ESERLERİNDE KÜLTÜREL İMGELERİN ANALİZİ.* EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI. İZMİR: T.C. DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ.

Rempel, L. İ. (1987). *Tsep Vremen. Vekovıye Obrazı i Brodyaçiye Süjeti v Traditsionnom İskusstve Sredney Azii (Zaman Zinciri. Orta Asya'nın geleneksel sanatında Asırlık Görüntüler ve Gezici Süjeler) Цепь Времен. Вековые Образы и Бродячие Сюжеты в Традиционном Искусстве Средней.* Taşkent (Ташкент): Gafur Gulamov Edebiyat ve Sanat Yayınevi (Издательство литературы и искусства имени Гафура Гулямова).

Rezin, J. (2003). Neobhodimost Etnokulturnoy Napravlennosti v Sovremennosti v Sovremennom Dizayne . *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 542 - 547). içinde Almatı.

Roux, J.-P. (1990). *Altay Türklerinde Ölüm.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi .

Roux, J.-P. (2011). *Eski Türk Mitolojisi.* Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Sabit, M., Kokumbayeva, B., & Temirton, G. (2013). *Duhovnaya Kultura Velikoy Stepi i Sovremennost (Ulu Bozkırın Ruhani Kültürü ve Çağdaşlık) Духовная Культура Великой Степи и Современность.* Almatı (Алматы): КазНИИК .

Sağınğali, A.; Aktayeva K. (2010). *Alğa Umtılğan Qazaqstan. Aymaqaralıq (Atırau jane Qızılorda) körmeler katalogı.* Almatı: "Taymas".

Sansar, H. (2021). *MİTOLOJİK HİKAYELERİN RESİMLEME İLE İLİŞKİSİ: TÜRK MİTOLOJİK HİKAYELERİNİN RESİMLENMESİ VE TAŞINABİLİR ÜRÜNLER ÜZERİNE GRAFİK BASKI UYGULAMALARI.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ, Grafik AnaSanat Dalı. Ankara: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ.

Seydembek, A. (2011). *Mir Kazahov. Etnokulturologiçeskoye Pereosmısleniye (Kazakların Dünyası. Ento-Kültürolojik Yenden Düşünme) Мир Казахов. Этнокультурологическое переосмысление.* Astana (Астана): Foliant (Фолиант).

Söylemez, O., & Aliyeva, L. (2000). Alpamıs Batır ve Er Targın Destanlarında Kahraman, Kadın ve At. *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*(14), 35 - 46.

Sputnik. (2019, 05 30). *Адыраспан – мистика или просто трава?* sputnik.kz: https://ru.sputnik.kz/20190530/Adyraspan-svoystva-10315134.html adresinden alındı

Suleymenov, T. (tarih yok). Religiya v Koçevoy Tsivilizatsii Kazahov. Pdf (internet).

Sultanova, M. E. (2009). *Filosofsko-Estetiçeskiye Osnovaniya Kazahskogo İzobrazitelnogo İskusstva v Kontekste Teorii Çistogo İskusstva. Философско-эстетические основания казахского изобразительного искусства в контексте теории чистого искусства.* Almatı (Алматы): Казахская Национальная Академия искусств имени Т. Жургенова.

Şahanova, N. (1998). *Mir Traditsionnoy Kulturı Kazahov. Etnografiçeskiye Oçerki (Kazak Geleneksel Kültürün Dünyası. Etnografik Yazılar) Мир традиционной культуры казахов. Этнографические очерки.* Almatı (Алматы): Kazakstan (Қазақстан).

Şalabayeva, G. (2000). *Asırlar Geçişinde Kazakistan Resim Sanatı. Katalog (Изобразительное искусство Казахстана на рубеже веков. Каталог).* Almatı: "Oyu Art Gellery".

Şalabayeva, G. (2000). *İzobrazitelnoye İskusstvo Kazahstana na Rubeje Vekov Katalog.* Almatı: 'Oyu Art Gallery" - "Tamos Printhouse".

Şalabayeva, G. (2010). *"OYU" galerisinde geçen "Mnogolikaya Evraziya" adlı serginin katalogu (каталог выставки галереи "Ою" "Многоликая Евразия").* Almatı: "Oyu Art Gallery".

Şalabayeva, G. (2010). *Eurasianizm Through The Prism Of The Fine Art Of Kazakhstan.* Almatı: "Oyu Art Gallery".

Şalabayeva, G. (2012). *Soyuz Yazıkov Nauki i İskusstva (Bilim ve Sanat Dİllerin Birliği) Союз Языков Науки и Искусства.* Almatı (Алматы): КазНАИ им. Т.Жургенова.

Şalabayeva, G. K. (2008). *Kazak Süslemelerin Kozmosu: album (Космос казахского орнамента: альбом).* Almatı: "Oyu Art Gallery".

Şaripova, D. (2011). Mifologemı i Folklorno-Mifologiçeskiye Motivı v Figurativnoy Jivopisi, Grafike i Stankovoy Skulpture (Мифологемы и фольклорно-мифологические мотивы в фигуративной живописи, графике и станковой скульптуре). *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 316 - 349). içinde Almatı .

Şaygozova, J. (2003). Novıy Vzglyad Na Vzaimodeystviye Sistem "Natsionalnaya Kultura" i "Soderjaniye Uçebnogo Predmeta" (Новый взгляд на взаимодействие систем "Национальная культура" и "Содержание

учебного предмета" - "Изобразительное искусство". *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 637 - 643). içinde Almatı.

Taniyeva, J. K. (2010). *Znaki i Simvolı v Traditsionnom i Sovremennom İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana. Знаки и символы в традиционном и современном изобразительном искусстве Казахстана.* 17.00.09 – теория и история искусства. Almatı (Алматы): Казахская Национальная академия искусств им. Т. Жургенова.

Tanyu, H. (1973). *Dinler Tarihi Araştırmaları.* Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Tanyu, H. (1980). *İslamlıktan Önce Türklerde Tek Tanrı İnancı.* Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Taydaş, A. (2012). *TÜRK MİTOLOJİSİNDEKİ SEMBOLLERİN GRAFİK SANATI EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ.* EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI, GRAFİK EĞİTİMİ BİLİM DALI. Ankara: T.C. GAZİ ÜNİVERSİİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ.

Topal, Y. (2021). *GELENEKSEL TÜRK KÜLTÜR VE İNANÇ SİSTEMİNDE YER ALAN FANTASTİK FİGÜRLERİN ÇAĞDAŞ TÜRK SANATINA YANSIMASI.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ , SANAT KURAMI VE ELEŞTİRİ ANA BİLİM DALI . Erzurum: T.C. ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ.

Truspekova, H. (2003). Traditsionnaya Kultura i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana. (Традиционная культура и современное искусство Казахстана). *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 477 - 483). içinde Almatı.

Truspekova, H. (2011). Nezavisimost i Voprosı İdentiçnosti v Arhitekture i İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (1990 - 2011 gg.) (Независимость и вопросы идентичности в архитектуре и изобразительном искусстве Казахстана 1990-2011 гг.). *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 214 - 252). içinde Almatı.

Truspekova, H. (2011). Problemı Natsionalnogo Naslediya v Sovremennom Mire. Kaskabasov içinde, *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 196 - 214). Almatı.

Truspekova, H. (2011). Voprosı Kollektivnoy i İndividualnoy İdentiçnosti v Kulture i İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana. S. v. Kaskabasov içinde, *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 152 - 173). Almatı.

Truspekova, N. (2011). Rost Samosoznaniya Kazahskoy Natsionalnoy Kulturı. Kaskabasov içinde, *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 173 - 196). Almatı.

Tuncalı, E. (2021). *TÜRK KÜLTÜRÜNDE AT KAVRAMI VE İMGESİNE DAYALI HOLOGRAFİK CANLANDIRMA UYGULAMASI.* GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ , Grafik Anasanat Dalı . ANKARA: HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ.

Turgınbay, B. (2011). "Uştasu" CD.

Tursunov, Y. (2004). Akını i Baksı – Drevneyşiye İz Folklornıh Tipov Akın ve Baksı – Folklorik Tiplerinden En Eskileri) Акыны и баксы - древнейшие из фольклорных типов. *"Ruh-Miras" Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah ("Рух-Мирас" Казахстанский Культурологический Альманах*(No.1(1)), 46-51.

UlarArt, G. (2016). *http://artular.kz/*.

Urazbekova, L. (2003). Transformatsiya Traditsionnıh Obrazov v Sovremennıh Formah İzobrazitelnogo İskusstva . *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 484 - 488). içinde Almatı.

Wilkinson, K. (2011). *Semboller ve İşaretler.* İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti. .

www.arvest.kz. (2017).

Yakaryılmaz, N. (2009). *TÜRK MİTOLOJİSİNİN RESMİ.* GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRK HALK BİLİMİ ANA BİLİM DALI. Ankara: SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ.

Yedil (Janabayev), K. (2005). Naslediye S.Kondıbaya İ Sudba Natsionalnoy Mifologiyi. (Наследие С. Кондыбая и судьба национальной мифологии). *Ruh-Miras Kazahstanskiy Kulturologiçeskiy Almanah*(No.2(5)), 42-45.

Yergaliyeva, R. (2003). Kazahskoye İskusstvo XX Veka i Traditsionnaya Duhovnost (Казахское искусство XX века и традиционная духовность). *Traditsionnoye i Sovremennoye İskusstvo Kazahstana* (s. 447 - 461). içinde Almatı.

Yergaliyeva, R. (2009). Natsionalnaya İdentiçnost v Sovremennoy Jivopisi Kazahstana (Национальная идентичность в современной живописи Казахстана). *Natsionalnaya İdeya i Hudojestvennaya Kultura (Национальная идея и художественная культура)* (s. 429 - 440). içinde Almatı.

Yergaliyeva, R. (2009). Traditsionnaya Duhovnost v Transformatsiyah İzobrazitelnogo İskusstva Kazahstana (Традиционная духовность в трансформациях изобразительного искусства Казахстана) . *Natsionalnaya İdeya i Hudojestvennaya Kultura (Национальная идея и художественная культура)* (s. 184 - 222). içinde Almatı.

Yeşilova, N. E. (2019). *TÜRK MİTOLOJİSİNDE YER ALAN HAYVAN FİGÜRLERİNİN SİMGE VE SEMBOL BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ.* EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ, GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI . ANKARA: GAZİ ÜNİVERSİTESİ.

Yörükan, Y. Z. (2014). *Müslümanlktan Evvel Türk Dİnleri. Şamanizm. Notlarla ve Eklerle Yayıma Hazırlayan: Dr. Turhan Yörükan.* İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.

Yusupova, A. (2009). *JİVOPİS KAZAHSTANA 1980-1990-H GG.: PUTİ İ POİSKİ. ЖИВОПИСЬ КАЗАХСТАНА 1980-1990-Х ГГ.: ПУТИ И ПОИСКИ.* ASTANA (АСТАНА): FOLİANT (ФОЛИАНТ).

Yusupova, A. (2011). Formalno-Plastiçeskiye Poiski v Jivopisi Kazahstana Perioda Nezavisimosti (Формально-пластические поиски в живописи Казахстана периода Независимости). *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 367 - 394). içinde Almatı.

Yusupova, A. (2011). İdei Nezavisimosti v İskusstve Suverennogo Kazahstana (Идеи независимости в искусстве суверенного Казахстана). *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 253 - 279). içinde Almatı.

Yusupova, A. K. (2011). Temı i Obrazı Jivopisi Kazahstana Perioda Nezavisimosti (Темы и образы живописи Казахстана периода независимости). *İdeya Nezavisimosti v İzobrazitelnom İskusstve Kazahstana (Идея независимости в изобразительном искусстве Казахстана)* (s. 350 - 367). içinde Almatı.

Yücekal Arpacı, G. (2012). *Gök-Tanrı İnancının Bilinmeyenleri.* İstanbul: Çatı Kitapları.

Аяз Би Жаманулы (XII – XIII века). (2022). http://www.tarih-begalinka.kz: http://www.tarih-begalinka.kz/ru/history/medieval/figures/ayaz/ adresinden alındı

Верблюжья колючка. (2021). Википедия: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B5%D1%80%D0%B1%D0%BB%D1%8E%D0%B6%D1%8C%D1%8F_%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%8E%D1%87%D0%BA%D0%B0 adresinden alındı

Жеті Қазына. Семь сокровищ казаха . (2017, 05 29). https://www.altyn-orda.kz/zheti-kazyna-sem-sokrovishh-kazaha/ adresinden alındı

Сауысқан. (2022). https://kk.wikipedia.org: https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D1%83%D1%8B%D1%81%D2%9B%D0%B0%D0%BD adresinden alındı